Iulian Boldea
(Editor)

CULTURE IN GLOBALIZATION: IDENTITIES AND NATIONS CONNECTED

LANGUAGE AND DISCOURSE

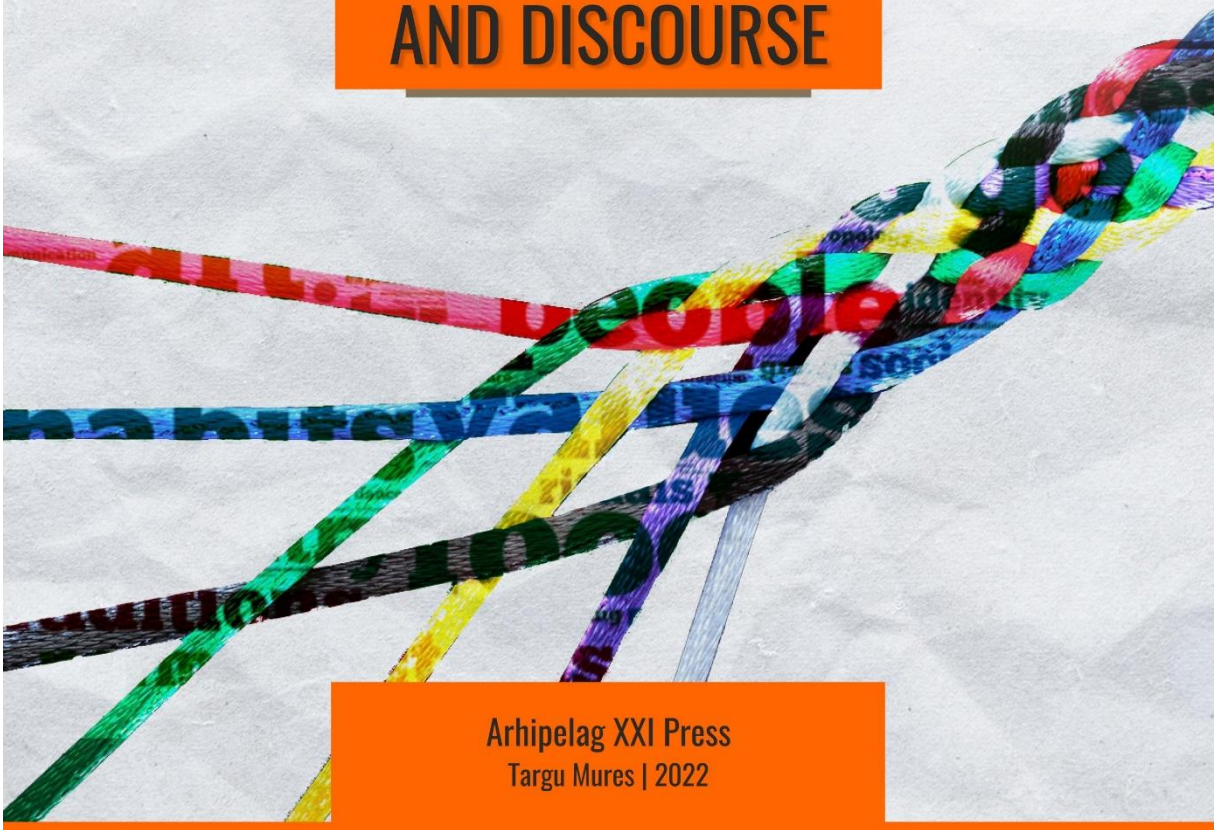

Arhipelag XXI Press
Targu Mures | 2022

Date: 21-22 May 2022

Location: „DIMITRIE CANTEMIR" University, Tîrgu Mureș

CULTURE IN GLOBALIZATION: IDENTITIES AND NATIONS CONNECTED
Section: Language and Discourse

ISBN: 978-606-93691-3-5

Edited by: The Alpha Institute for Multicultural Studies Moldovei Street, 8
540522, Tîrgu Mureș, România
Tel./fax: +40-744-511546
Published by: "Arhipelag XXI" Press,
Tîrgu Mureş, 2022 Tîrgu Mureş, România
Email: tehnoredactare.gidni@gmail.com

Cuprins

ADVERTISING LANGUAGE: BRANDING 7
Carmen Neamțu 7
Prof., PhD, Hab. Dr., ,,Aurel Vlaicu" University of Arad 7
LA BOUCHE DANS LES EXPRESSIONS 17
Adela-Marinela Stancu 17
Assoc. Prof., PhD, University of Craiova 17
CURRENT VALENCES OF THE EPIDEICTIC IDENTITY DISCOURSE 27
Silvia Grossu 27
Assoc. Prof., PhD, State University of Moldova 27
LINGUISTIC MEANS AS MARKERS OF CULTURE SPECIFIC SOCIAL EMOTIONS 34
Viorica Lifari 34
Assoc. Prof., PhD, State Moldova State University 34
THE ULTRASHORT /I/ - A PHONETIC REALITY 40
Ioan Dănilă 40
Assoc. Prof., PhD, ,,Vasile Alecsandri" University of Bacău 40
ONLINE APPS AND RESOURCES USED IN ELT 44
Alina Nicoleta Pădurean 44
Assoc. Prof., PhD, ,,Aurel Vlaicu" University of Arad 44
INNOVATION ACCESSED VIA PROFICIENT TRANSLATIONS 51
Suzana Carmen Cismaș 51
Assoc. Prof., PhD, Hab. Dr., USAMV 51
BUSINESS-ENGINEERING & BIO-MEDICINE: ACADEMIA CULTIVATING ENTREPRENEUR SKILLS 60
Suzana Carmen Cismaș 60
Assoc. Prof., PhD, Hab. Dr., USAMV 60
MAPPING MOTION AND EMOTION IN THE LORD OF THE RINGS: THE FELLOWSHIP OF THE RING 69
Cornelia Cincilei, Olesea Bodean-Vozian 69
Assoc. Prof., PhD, Moldova State University, Assist. Prof., PhD, Moldova State University 69
PREFERENCE, INTERPRETATION, AND AMBIGUITY IN GENITIVE VARIATION 76
Ioan Beniamin Pop 76
Lecturer, PhD, Technical University of Cluj-Napoca, North University Centre of Baia Mare 76

THE STAGE OF THE INTERNATIONAL TERMINOLOGY 84
Angelica Preda 84
Lecturer, PhD, University of Craiova 84
THE PARTICULARITY OF THE ROMANIAN GASTRONOMIC TERMINOLOGY 89
Cristina Radu Golea 89
Lecturer, PhD, University of Craiova 89
FOOD AS A RACIAL METAPHOR 100
Ileana Silvia Ciornei 100
Lecturer, PhD, University of Pitești 100
A STUDY OF PHRASES OF TYPE COLOUR DENOTING ADJECTIVE + DE + FEELING DENOTING NOUNS 106
Daniela Bordea 106
Lecturer, PhD, University of Bucharest 106
MANAGEMENT OF MEDIATION SKILLS OF THE 21ST LEARNER WITHIN LANGUAGE CLASSES 114
Laura Cizer 114
Lecturer, PhD, ,,Mircea cel Bătrân" Naval Academy of Constanța 114
MEDICAL TERMINOLOGY - GYNECOLOGICAL CANCERS 123
Amelia-Georgeta Motoi 123
Lecturer, PhD, University of Craiova, Hussein Ghzayel, PhD Student, University of Medicine and Pharmacy of Craiova 123
STRATEGIES AND TOOLS FOR FACILITATING INTERACTIVE WRITING IN SYNCHRONOUS ONLINE ESP CLASSES 130
Laura Diana Cizer, Mariana Boeru 130
Lecturer, PhD, „Mircea cel Bătrân" Naval Academy of Constanța, Teacher, „Mircea cel Bătrân" Naval Academy of Constanța 130
THE INTERCULTURAL COMPONENT IN THE ACT OF TEACHING-LEARNING THE ROMANIAN LANGUAGE AS A FOREIGN LANGUAGE TO MEDICAL STUDENTS 136
Maria-Lucreția Cazac 136
Assist. Prof., PhD, ,,Grigore T. Popa" University of Medicine and Pharmacy, Iași 136
INTERFERENCES 148
Violeta Bercaru Oneata 148
PhD 148
NEOLOGICAL ADJECTIVES NOT RECORDED IN GENERAL ROMANIAN DICTIONARIES: A SPECIAL VIEW ON MULTIPLE MORPHOLOGICAL VALUE STRUCTURES 154
Dana-Luminița Teleoacă (Dobre) 154
PhD Scientific Researcher II, „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti", Institute of Linguistics of the Romanian Academy, Bucharest 154

CURRENT TOPONYMS REMINISCENT OF THE PRINCELY/ROYAL FAMILY MEMBERS 164
Iustina Nica (Burci) 164
Scientific Researcher II, PhD, ”C.S. Nicolăescu-Plopşor” Scientific Research Institute, Romanian Academy, Craiova 164
THE LINGUISTIC RELEVANCE OF "GRAMATICA RUSSASCĂ ȘI RUMÂNIASCĂ ÎNCHIPUITĂ" BY ȘTEFAN MARGELA IN THE FRAMEWORK OF THE TSARIST LANGUAGE POLICY 172
Liliana Botnari 172
Scientific Researcher, PhD, Institute of Romanian Philology „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, Republic of Moldova 172
LOGICO-SEMANTIC STRUCTURES IN THE PROVERBS ABOUT GREED AND AVARICE 178
Anca-Giorgiana Manta (Panduru) 178
PhD Student, University of Craiova 178
GREED ILLUSTRATED IN PROVERBS THROUGH TERMS DENOTING PARTS OF THE BODY 182
Anca-Giorgiana Manta (Panduru) 182
PhD Student, University of Craiova 182
IOAN NADEJDE'S GRAMMAR, THE TRANSITION FROM ETYMOLOGY TO MORPHOLOGY 186
Alina Marieta Rucăreanu 186
PhD Student, ,,Ovidius” University of Constanța 186
LEXICAL INNOVATIONS IN THE ROMANIAN POETRY OF THE 20th CENTURY 191
Claudia Dragomir (Drăghici) 191
PhD Student, University of Craiova 191
COMPOUND LEXICAL STRUCTURES IN POSTWAR ROMANIAN POETRY 199
Claudia Dragomir (Drăghici) 199
PhD Student, University of Craiova 199
UNDERSTANDING IDIOMS RELATED TO ANGER BY ROMANIAN LEARNERS OF ENGLISH 207
Alexandru Cornel Selyem 207
PhD Student, „1 Decembrie 1918” University of Alba Iulia 207
THE SUBJECT CLAUSE IN THE CAMIL PETRESCU'S NOVEL - SOME LINGUISTIC CONSIDERATIONS 213
Bianca Daniela Kopoșciuc (Pop) 213
PhD Student, Technical University of Cluj-Napoca, North University Centre of Baia Mare 213
IDENTITY AND ITS MULTIPLE FACETS, A KEY CONCERN IN SHAFAK’S WRITINGS 221
Mihaela Ichim 221
PhD Student, ,,Alexandru Ioan Cuza” University of Iași 221

SEMANTIC PROCESSES WITHIN THE FRENCH AND ENGLISH ANTONYMIC PHRASEOLOGIES FOR THE CONCEPTS OF “SUCCESS” AND “UNSUCCESS” 227
Oana Balan 227
PhD Student, Moldova State University 227
THE PHARMACEUTICAL FIELD: AN OVERVIEW 232
Floriana-Diana Pirlogea (Naghibaur) 232
PhD Student, University of Craiova 232
THE PHARMACEUTICAL FIELD: THE NAME OF MEDICINAL SUBSTANCES 240
Floriana-Diana Pirlogea (Naghibaur) 240
PhD Student, University of Craiova 240
TYPES OF EQUIVALENCE IN TRANSLATION OF TOPONYMS IN THE CIUC BASIN 245
Boróka-Emese Salamon 245
PhD Student, ,,Alexandru Ioan Cuza” University of Iași 245
ONOMASTIC CONSIDERATIONS ABOUT THE BULGAR [BULGARIAN] AND TURC [TURKISH] ETHNONYMS IN THE OLTENIA AREA 257
Camelia Floriana Iubiș (Dumitrașcu) 257
PhD Student, University of Craiova 257
THE LEXICO-SEMANTIC FIELD OF THE QUALITIES AND DEFECTS ASSOCIATED WITH GOOD AND EVIL 268
Daniela Ispas (Petcu) 268
PhD Student, University of Craiova 268
LE RIRE DE LA MÈDUSE BY HÉLÈNE CIXOUS AND ITS TRANSLATIONS INTO ENGLISH (LAUGH OF THE MEDUSA, BY KEITH AND PAULA COHEN, 1976) AND ROMANIAN (RÂSUL MEDUSEI, BY MAGDA CÂRNECI, 2021): A COMPARATIVE ANALYSIS 290
Alexandra-Maria Vrînceanu 290
PhD Student, „Alexandru Ioan Cuza” University of Iași 290
SUFFIXES DERIVATION IN ROMANIAN PRESS. THE –IST SUFFIX 298
Emilia-Mihaela Costescu (Crînguș) 298
PhD Student, University of Craiova 298

ADVERTISING LANGUAGE: BRANDING

Carmen Neamțu
Prof., PhD, Hab. Dr., „Aurel Vlaicu" University of Arad

Abstract: The article dwells on the notion of brand, providing some definitions of the concept in the whole advertising language. In general, brands have two roles: to convince those on the outside to buy and those on the inside to believe. The article also presents the report "Consumer Vision 2030", published by the communication network dentsu, which came to the conclusion that brands must take into account four trends: universal activism, synthetic society, stronger and bolder brands and human advantage.

Keywords: concept, brand, branding, advertising language

Limbajul publicitar. Brandul

Lucrarea se oprește asupra noțiunii de brand, oferind câteva definiții ale conceptului în ansamblul limbajului publicitar. În general, brandurile au două roluri: să-i convingă pe cei din exterior să cumpere și pe cei din interior să creadă. Articolul prezintă și raportul „Consumer Vision 2030", publicat de rețeaua de comunicare *dentsu*, care a ajuns la concluzia că brandurile trebuie să țină cont de patru tendințe: activism universal, societatea sintetică, branduri mai puternice și mai îndrăznețe și avantajul umanului.

Conform Oxford Dictionary, brandul este „un tip de produs fabricat de către o anumită companie şi sub un nume special". [1] Alte definiții de dicționar explică noţiunea de brand ca fiind "un nume dat pentru un produs sau un serviciu", "un anumit produs sau o caracteristică care serveşte la identificarea unui anumit produs" sau "o denumire comercială sau o marcă comercială". Cambridge Dictionary defineşte brandul ca „un tip de produs efectuat de către o anumită companie". [2] Astfel, brandul ar putea fi asocierea puternică pe care o realizăm între un produs sau serviciu şi un concept sau o experienţă unică pe care o trăim.

Una dintre definiţiile brandului spune că brandul este asocierea automată, puternică şi persistentă dintre un produs sau serviciu (cu toate atributele aferente) oferite de o companie şi un concept sau o experienţă unică, în mintea clienţilor acesteia.

Fostul şef de marketing al companiei Coca-Cola, Sergio Zyman, defineşte brandul ca fiind „un fel de pictură impresionistă. De la distanţă, pare o singură imagine, dar, pe măsură ce te apropii şi o analizezi, descoperi că, de fapt, este realizată dintr-o varietate de elemente".[3] Acesta oferă câteva descrieri ale brandului:

- brandul reprezintă de fapt un cufăr care închide în el suma tuturor experienţelor pe care un client le are cu produsul şi cum compania producătoare;
- brandul reprezintă un cumul de beneficii funcţionale şi emoţionale, atribute, experienţa utilizării, imagini şi simboluri;

[1] "The activity of giving a particular name and image to goods and services so that people will be attracted to them and want to buy them", https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/branding, accesat la 11.03.2022.

[2] "A type of product made by a particular company and sold under a particular name", https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/brand, accesat la 11.03.2022.

[3] Sergio Zyman, *Sfârşitul advertisingului aşa cum îl ştim* , Ed. Publica, Bucureşti, 2008, p. 62.

- brandul reprezintă legătura companiei cu preferinţele, dorinţele şi nevoile consumatorilor;
- brandul este ceea ce îi determină pe clienţii fideli ai companiei să revină;
- brandul reprezintă modul de a oferi semnificaţie produsului sau serviciului oferit de companie.

„Mai presus de toate, brandul reprezintă bunul cel mai de preţ al companiei. Investeşte un produs sau un serviciu comun cu o semnificaţie care merge chiar dincolo de produs. Gestionat cu atenţie, brandul poate asigura beneficii extraordinare, printre care se numără un aspect deloc de neglijat – posibilitatea de a cere un preţ mare; cu toate acestea, dacă este gestionat prosteşte, te poate ucide".[4] După Zyman, brandul simplifică procesul de cumpărare, diferenţiind produsul şi pe alte criterii decât ale preţului.

Brandingul a devenit, aşadar, parte a culturii comerciale generale. „Brandingul este lumea adevărată"[5], iar publicitatea este o parte a brandingului – nu invers. Astfel, una din misiunile de bază ale brandului este să diferenţieze (compania, produsul sau serviciul) de ceilalţi din mulţime. Chiar dacă, şi cu atât mai mult cu cât, în mulţimea respectivă membrii sunt foarte asemănători. Diferenţierea se bazează pe conceptul de *singularitate*, care creează în mintea unui potenţial client percepţia că pe piaţă nu există un produs asemănător produsului tău.

Dezvoltarea unui brand este modul eficient de a vinde ceva. Vechea expresie care spune că "Nimic nu se întâmplă până nu vinde cineva ceva" e acum înlocuită de sloganul "Nimic nu se întâmplă până nu se creează un brand". Puterea unui brand, observa Olins, stă în capacitatea sa de a influenţa comportamentul de cumpărare.

Cercetătorii brandului au remarcat că acesta implică unele riscuri şi este un proces în mare parte intuitiv. Privite din afară, unele branduri par să cucerească lumea însă toate brandurile sunt permanent în nesiguranţă, consideră Wally Olins[6]. Conceptele de „brand" şi de „branding" au şi unele dezavantaje. Olins spune că uneori brandul este definit ca fiind superficial, simplist, vulgar, uşor de luat în râs sau uşor de dispreţuit. Brandurile sunt vulnerabile la modă, susţine Wally Olins[7]. Moda se schimbă foarte repede şi, odată cu ea, brandurile trebuie să se schimbe, să se adapteze gusturilor celor care le cumpără. Exemplul cel mai concret este cel dat de băuturile răcoritoare Pepsi şi Coca-Cola care sunt atacate de băuturi energizante ca Getorade.

De asemenea, brandurile sunt vulnerabile fiindcă pot deveni prea încrezute, arogante. Sunt vulnerabile pentru că, în ciuda tuturor cercetărilor şi focus-grupurilor, cei care creează şi

---

[4] *Ibidem*, p. 64.

[5] Wally Olins, *Despre brand*, Ediţia a 2-a, revizuită, , Ed. Comunicare.ro, Bucureşti, 2010, p.180. Olins e unul dintre cei mai experimentaţi practicieni în domeniul identităţii corporatiste şi al brandingului. A creat branduri şi identităţi pentru Orange, Guinness, Renault, Volkswagen sau British Telecom. În sectorul public a prestat pentru guvernul Portugaliei şi pentru Poliţia Metropolitană londoneză. Prezent în România, a fost întrebat de ce cumpăram branduri? A răspuns: „Pentru că încearcă să te seducă, spunându-ţi «Iubeşte-mă mai mult, sunt mai frumos. Dacă mi te alături, dacă mă cumperi, lumea ta va fi mai bună». E seducţie, chiar dacă nu ne place să o numim aşa în mediul afacerilor şi îi spunem, în schimb, marketing. În cazul unor branduri, funcţionalitatea este mai puternică decât emoţia, în alte cazuri este invers. Puterea unui brand este atunci când se creează un amestec perfect între cele două. O femeie îşi cumpără o geantă Louis Vuitton nu pentru a căra lucruri în ea. Pentru asta s-ar duce direct la Metro sau la Lidl şi şi-ar cumpăra o plasă de plastic. Cu o geantă Louis Vuitton face o declaraţie despre propriul ei statut, despre banii pe care îi are, despre emoţionalitatea ei, despre sexualitatea ei. Aşa se identifică" (Interviu cu Wally Olins: *Romania devine brand fara stirea ei*, Cosmin Popan, http://old.cotidianul.ro/interviu_wally_olins_romania_devine_brand_fara_stirea_ei-22131.html).

[6] *Ibidem*, p.180-183.

[7] *Ibidem*, p.188.

administrează branduri nu pot anticipa cu adevărat cum le vor folosi oamenii şi pentru că par incapabile să anticipeze schimbările din opinia publică.

În sfârşit, brandurile nu numai că sunt vulnerabile la mofturile publicului, dar ele cheltuie şi foarte mult timp, energie şi bani luptându-se unele cu altele, concurenţa dintre ele fiind acerbă. Cu alte cuvinte, brandurile nu sunt întotdeauna atât de puternice pe cât par. Ele sunt în mod special vulnerabile în faţa clienţilor. Atunci când un brand este plăcut, el este cumpărat, iar când nu, clientul merge spre altul. Publicul poate fi schimbător, loial, sclav modei, creator de tendinţe. Mai presus de orice, clienţii sunt impredictibili.

Una dintre definiţiile brandului spune că brandul este asocierea automată, puternică şi persistentă dintre un produs sau serviciu (cu toate atributele aferente) oferite de o companie şi un concept sau o experienţă unică, în mintea clienţilor acesteia.

Numele este cel care identifică pe termen lung un brand. Prin urmare, cea mai importantă decizie în procesul de branding este numirea unui produs sau a unui serviciu. Pe termen scurt, un brand are nevoie de o idee sau de un concept unic pentru a supravieţui (să fie primul într-o categorie, să deţină un cuvânt în mintea consumatorului) în timp ce pe termen lung ideea unică dispare şi tot ce diferenţiază brandul de cele ale competitorilor este numele. Diferenţa nu este în produse, ci în numele acestora şi în percepţia lor.

Elementul de identitate cu cea mai mare putere de penetrare în mintea consumatorului este *logo-ul*, combinaţia dintre numele brandului şi un simbol grafic (deşi acesta nu este obligatoriu). Acest simbol grafic poate deveni un element puternic de identitate.

Pentru un brand de succes

Brandul pare să implice repetiţia iritant de frecventă şi uneori obsesivă a unei afirmaţii simple, adesea extravagante, care este exprimată printr-o deviză sau un slogan, nişte culori şi un logo distinctiv. Wally Olins consideră că există mai multe tipuri de brand.[8] *Branduri de larg consum*, produse simple, fără vreun element de servicii asociat, branduri de servicii care au devenit din ce în ce mai populare. Există branduri inventate şi branduri reinventate. Între acestea se face o distincţie, brandurile inventate fiind cele nou create iar cele reinventate sunt cele care s-au modificat pe parcursul unor perioade mari de timp sau care au fost re-create astfel încât să arate ca noi. *Urmează brandurile corporatiste*, această categorie devenind tot mai semnificativă pe măsură ce furnizorii, partenerii, investitorii, acţionarii, guvernele şi clienţii lor se suprapun şi se amestecă. Pe măsură ce oamenii devin tot mai educaţi, mai sofisticaţi şi mai puţin deferenţi, ei sunt tot mai interesaţi de compania din spatele brandului, astfel că brandurile corporatiste tind acum să aibă o mare vizibilitate, consideră Olins.

Nu toate brandurile ţin de afaceri, ele extinzându-se mult dincolo de acea lume. Există branduri nonprofit precum YMCA, branduri sportive ca Juventus şi branduri artistice cum este galeria britanică Tate. De asemenea, există tot mai multe încercări de *a branda* locuri. Există branduri de oraş, branduri regionale şi chiar branduri de naţiune. Despre ele, într-un studiu viitor.

Un brand de succes nu este uşor de creat, multe branduri noi eşuând foarte repede. Olins dă un exemplu potrivit în acest sens: *Unilever*, producătorul de mărci alimentare, pentru curăţenia casei şi îngrijire personală, şi-a triat brandurile. „În anul 2000 avea 1,600 de branduri în întreaga lume. În 2004 va avea 400. Compania a eliminat unele branduri şi le-a vândut pe altele unor companii care cred că pot face o treabă mai bună cu ele”[9]. Dar, odată ce un brand s-a lansat şi s-a afirmat, el poate fi menţinut aproape la nesfârşit, cu condiţia să fie îngrijit şi dirijat aşa cum se cuvine. Motivul pentru care atât de multe branduri eşuează este acela că a crea şi a susţine un brand necesită competenţă, bani, curaj, hotărâre, originalitate, creativitate şi o infinită capacitate de a trece prin greutăţi, ceea ce e, în opinia lui Olins, sunt combinaţii rare.

[8] *Ibidem*, p.150.
[9] *Ibidem*, p.151.

În *Despre brand*, Olins remarcă existenţa a patru vectori prin care se manifestă un brand: produsul, ambientul, comunicarea şi comportamentul. „Ceea ce fabrică sau vinde o organizaţie este produsul. Ambientul este locul unde îl fabrică sau îl vinde. Comunicarea este felul în care spune oamenilor, fiecărui public, ceea ce face şi alte lucruri despre sine. Iar comportamentul este felul în care se poartă – iar asta înseamnă bineînţeles felul în care fiecare persoană dinăuntrul brandului se comportă în orice interacţiune, de orice fel, cu orice altă persoană sau organizaţie. Semnificaţia relativă a fiecăruia dintre aceşti vectori variază în funcţie de natura brandului", explică Olins.[10]

La un brand dominat de produs, funcţionalitatea este importantă dar ea este sprijinită de alte aspecte ale designului de produs, esenţial pentru produsul în sine. Designul de produs este atent gândit pentru a exploata şi manipula emoţiile publicului. Dar chiar şi la brandurile dominate de produs ceilalţi vectori continuă să fie importanţi.

Factorii de ambient în branding sunt denumiţi „experienţe de brand". Brandurile de bunuri de larg consum, adică produsele care sunt asociate în mod obişnuit cu termenul de „brand", sunt dominate întotdeauna de comunicare şi în mod special de publicitate. Numele, culorile şi logo-ul sunt gândite să trezească un anumit set de emoţii în consumatori.

În toţi aceşti trei vectori designul are un rol important. Brandurile pot fi văzute, atinse, simţite. De aceea, multe dintre ele se definesc pornind de la design. Orice produs, fie el un aparat electric, o pereche de pantofi, o cremă de faţă sau o ciocolată, se bazează pe design pentru a arăta altfel şi pentru a da senzaţia de diferit.

Cel de-al patrulea vector, comportamentul, nu poate fi proiectat, nu poate fi văzut sau atins deşi uneori el poate fi auzit şi simţit. Majoritatea brandurilor din prezent implică aspecte legate de comportament. Dar, în general, toate brandurile sunt o combinaţie între aceşti patru vectori.

Waly Olins introduce termenul de *arhitectură de brand*. El descrie trei opţiuni pentru a defini „structura de brand". Prima opţiune este cea corporatistă, numită „monolitică", în care un singur nume şi o singură idee vizuală sunt folosite pentru a descrie tot ceea ce face organizaţia. Există însă şi organizaţii care posedă o serie de branduri, fiecare cu nume şi identitate proprii, dar care sunt văzute ca părţi ale unui întreg. Aceasta este a doua opţiune, cea „girată". Totuşi, unele organizaţii folosesc prea multe branduri şi le girează insuficient, risipind astfel banii. Ultima opţiune pe care o notează Olins, este cea „centrată pe brand". În acest caz, fiecare unitate (sau brand) este proiectată separat către consumator şi este văzută ca fiind complet independentă, deşi în realitate ea este proprietatea unei entităţi care o gestionează, o controlează, o pune pe piaţă şi o distribuie.

Inventarea, reinventarea şi schimbările de nume fac parte şi ele din dinamica unui brand crede Olins. Atunci când este inventat un brand nu există o afacere, nimeni nu lucrează pentru ea, nu există un birou şi se porneşte pur şi simplu cu o foaie albă de hârtie. Dar când un brand se reinventează este cu totul altfel: deja există o cultură, o tradiţie, o atitudine, o reputaţie, un nume.

O problemă sensibilă şi controversată în ochii presei şi ai publicului este cea a *schimbărilor de nume*. Majoritatea companiilor fac eforturi foarte mari pentru a evita schimbarea numelui. Omul este obişnuit cu un anume produs, îl recunoaşte după nume şi îl asociază cu ceva. Dacă numele este schimbat prea des, poţi uita ceea ce a fost înainte şi astfel încrederea în produsul respectiv scade. În plus, schimbările de nume sunt costisitoare, complicate şi deseori ridiculizate public atunci când sunt anunţate. Totuşi, schimbarea numelui nu e întotdeauna un lucru rău, putând fi, în unele cazuri, un gest oportun.

Majoritatea brandurilor veritabile, e de părere Olins, sunt reinventate din când în când. Unele branduri veritabile sunt permanent revizuite sau adaptate pentru a face faţă unor

[10] *Ibidem*, p.153.

circumstanţe noi sau schimbătoare, unor produse sau servicii noi ori pentru a anticipa noi cerinţe sau solicitări ale pieţei. Dacă oamenii care conduc organizaţia sunt suficienţi de isteţi şi au fler, multe dintre modulările de branding nu vor avea nevoie să fie vizibile, ci se vor produce pur şi simplu şi vor intra în sângele acelei afaceri pentru a-şi păstra locul.

Un alt aspect important de care creatorii de brand trebuie să ţină cont este calitatea produsului. Atunci când un brand este lansat sau relansat trebuie conştientizată calitatea produsului. Dacă produsul respectiv este la fel de bun precum cel mai bun de pe piaţă în termeni de preţ, calitate şi deservire, atunci acest lucru îi dă creatorului de brand dreptul să intre în cursă. „Dacă produsul tău este mai bun decât orice altceva din jur, nu te relaxa foarte tare, pentru că poţi fi sigur că vei fi ajuns din urmă de concurenţi – de obicei foarte repede. Dacă produsul tău nu e la fel de bun precum cel mai bun, cu siguranţă vei eşua”.[11]

În general, brandurile au două roluri: să-i convingă pe cei din exterior să cumpere şi pe cei din interior să creadă. Olins atrage atenţia şi asupra importanţei diferenţierii produsului sau serviciului creat, acesta trebuind să aibă ceva neobişnuit, să fie unic.[12]

Aşadar, odată ce ai ideea-cheie, ea trebuie să fie însufleţită într-un mod creativ, trebuie să capete design, să primească nume, culori, corpuri de literă, un stil vizual puternic, uneori muzică sau chiar mirosuri din care să-şi tragă puterea ei emoţională. O sugestie pe care o dă acest părinte al fabricării unui brand de succes, Wally Olins, este legată de coerenţă, claritate şi congruenţă. Întreaga experienţă cu un brand, de la primul contact până la despărţire, trebuie să întărească şi să sublinieze încrederea, totul trebuind să se potrivească. Trebuie să existe o consecvenţă de atitudine, stil şi cultură indiferent dacă un om cumpără de la un anumit brand, dacă îl vinde, este în parteneriat cu el sau face tranzacţii cu acţiunile lui. Aceasta înseamnă că nimic nu trebuie să fie nelalocul lui, nimic nu trebuie să fie în conflict cu altceva. Aşadar, dacă dorim ca oamenii să creadă în noi, să ne cumpere acţiunile, să ne cumpere produsele, să ne înţeleagă, să ne recomande altora, atunci trebuie să existe consecvenţă, coerenţă şi credibilitate, concluzionează Olins.

Aşadar, cum să construieşti un brand de succes este o întrebare importantă la care se încearcă mereu obţinerea de răspunsuri. Conform lui Sergio Zyman,[13] componentele iniţiale, de care trebuie să ţină cont oricine doreşte să creeze un brand de succes, sunt: stabilirea unei strategii după ce compania a fost analizată; poziţionarea; diferenţierea de concurenţă; concentrarea la nevoile şi dorinţele consumatorilor; întoarcerea la start şi luarea de la început.[14]

Strategia	În primul rând, cine doreşte să construiască un brand de succes, trebuie să aibă o idee clară despre unde vrea să ajungă

[11] *Ibidem*, p.163.

[12] Un bun exemplu în acest sens îl dă Wally Olins în lucr.cit. „Cu câţiva ani în urmă lucram la un proiect împreună cu Oficiul de Turism Portughez pentru a promova Portugalia ca destinaţie turistică. Majoritatea turiştilor din nordul Europei mergeau în programe-pachet de vacanţă la Algarve, pe coasta sudică a Portugaliei, pentru soare, apă şi nisip. Dar soarele, apa şi nisipul au devenit mărfuri comune. Pentru a diferenţia Portugalia ca destinaţie turistică a trebuit să găsim o idee-cheie care să fie reală, recognoscibilă şi promovabilă pe piaţă şi care să scoată ţara în evidenţă. La un anumit nivel, bineînţeles că Portugalia era doar o altă destinaţie de vacanţă din Europa latină şi, superficial văzută, nu foarte diferită de Franţa, Italia sau Spania. Şi atunci ce diferenţia Portugalia? Răspunsul a fost atât de simplu, atât de evident, atât de important şi atât de adevărat încât, odată ce l-am văzut, nu ne-am dat seama cum de putusem să-l ignorăm până atunci. Spre deosebire de restul Europei latine, Portugalia nu este o ţară mediteraneană; coastele ei sunt la Atlantic. Marea e rece. Are valuri – mari. În mod tradiţional, Portugalia nu priveşte spre Europa, ci în afară, peste oceane. Poţi observa asta în geografia şi istoria ei. Ideea diferenţiatoare este că Portugalia e o ţară sud-europeană situată la Atlantic. Toate celelalte au decurs de aici”, în Olins, op.cit., p.165.

[13] Sergio Zyman, op.cit. p. 66.

[14] Carmen Neamţu, *Publicitate şi ubicuitate,* Ed.Mirador, Arad, 2012, p.202-203.

	şi în ce mod va ajunge unde îşi doreşte. Întrebările care urmează sunt: ce vrei să reprezinte marca ta, care este scopul tău, care va fi rolul tău în vieţile oamenilor şi cum te situezi în comparaţie cu ceilalţi competitori. „O strategie eficientă porneşte de la o analiză amănunţită a ADN-ului companiei, blocul care determină modul în care te percep clienţii şi felul în care marca ta interacţionează cu nevoile lor", spune Sergio Zyman în *Sfârşitul advertisingului aşa cum îl ştim.*[15]
Poziţionarea	Felul în care are loc poziţionarea depinde de elementele de promovare şi marketing: angajaţi, relaţii publice, ambalaj şi preţ. În opinia lui Zyman, cheia succesului este „să preiei controlul asupra dialogului de la început şi să nu îl laşi să-ţi mai scape. Altfel, concurenţii tăi vor vor fi cei care vor prelua controlul".[16] De asemenea, atunci când se doreşte poziţionarea brandului, trebuie ţinut cont de punctele forte şi cele slabe ale companiei. Este important să se ştie dacă punctele forte ale companiei ajută la atingerea ţintei sau ele trebuie ignorate.
Diferenţierea	Sergio Zyman defineşte acest termen într-un mod foarte uşor, şi anume „diferenţierea este ceea ce te separă pe tine de restul turmei".[17] Un element care apare odată cu diferenţierea este valoarea. Acest lucru înseamnă transmiterea unui mesaj clar consumatorilor, de ce ar trebui ca produsul tău să fie cumpărat în detrimentul produselor oferite de concurenţă. Iar deosebirea între produse de acelaşi fel va fi făcută în funcţie de preţ. După cum explică Sergio Zyman, există trei metode fundamentale prin care brandul poate fi diferenţiat. Prima metodă se referă la conceptul „mai mult pentru mai mult". Mai exact, la preţul mai ridicat al produsului. însă cu o calitate mai bună. Acest lucru trebuie repetat în permanenţă publicului consumator, altfel efortul este în zadar.

[15] *Ibidem*, p. 66.
[16] *Ibidem*, p. 69.
[17] *Ibidem*, p. 73.

	La polul opus se află a doua metodă, „mai mult pentru mai puţin”. În schimbul fidelităţii, companiile oferă produse la preţ redus. Această metodă este adoptată de magazinele universale şi brandurile generice. Ei folosesc cam aceleaşi reprezentări ca brandurile naţionale, uneori chiar copiind aspectul, mărimea, forma şi culoarea brandului naţional. Însă costurile lor de marketing, de procesare şi de distribuţie sunt mai mici. A treia metodă este numită „mai puţin pentru mai puţin”. În cazul acestor produse, calitatea nu este ceva reprezentativ. Companiile care creează astfel de produse încearcă să lase impresia că oferă produse sau servicii care sunt la fel de bune ca ale celorlalţi, doar că sunt mai ieftine. Acestea sunt produsele generice, cele care au scris pe etichetă „Mâncare” sau „Bere”, fără a avea un nume propriu. Produsele acestea concurează cu mărcile magazinelor universale şi cu brandurile naţionale doar în ceea ce priveşte preţul.
Relevanţa. Relaţionarea cu nevoile şi dorinţele consumatorilor	„Relevanţa este o ţintă mobilă”, spune Zyman. Doar pentru că un mesaj este relevant la un moment dat, în anumite circumstanţe, pentru un anumit grup de oameni, acest lucru nu înseamnă că va rămâne relevant pentru totdeauna în condiţii similare. „Este important să afli ce este relevant pentru publicul tău ţintă şi să îţi redefineşti brandul ca atare, nu doar pentru dezvoltarea brandului, ci pentru însăşi supravieţuirea lui”, adaugă Sergio Zyman. Imaginea şi poziţionarea au o mare legătură şi, de aceea, imaginea trebuie controlată. Dacă o companie interacţionează cu dorinţele şi nevoile consumatorilor, nu cu minţile şi inimile lor, banii nu vor întârzia să apară. Într-o mare de posibilităţi, care de care mai atractive şi cu o competiţie a preţurilor atât de acerbă, este dificil să determini cumpărătorii să devină fideli unei mărci. Imaginea, diferenţierea şi reclamele excentrice nu sunt suficiente pentru a reuşi acest lucru, ci utilizarea repetată. Iar singura

	metodă de a promova această utilizare este construirea relaţiilor cu brandul, e convins Zyman. Relaţiile cu clienţii nu se bazează pe promoţii şi reduceri, ci pe sinceritate, încredere, intimitate, dialog. Se poate întâmpla ca unii cumpărători să fie atraşi de alte mărci sau de alte preţuri. Însă clienţii cu adevărat fideli se întorc, dacă au un motiv pentru a o face.
Întoarcerea de la start şi luarea de la început	În momentul în care strategia a fost dezvoltată, poziţionarea şi dezvoltarea pusă la punct, imaginea a fost creată, iar marca a devenit preferata cumpărătorilor, creatorul de brand trebuie să se întoarcă la primul pas şi să o ia de la început. Zyman consideră că dacă ai aprecierea clienţilor „competitorii tăi vor face tot posibilul să îi determine să se reorienteze către marca lor, temporar sau permanent. Dacă nu păstrezi controlul, te vei întoarce de unde ai plecat: construirea brandului de la zero”.[18] Astfel, brandul trebuie păstrat mereu dinamic, împrospătat şi înnoit mereu cu un plus de valoare. Un lucru de evitat este reconstruirea brandului. Refacerea mărcii poate oferi unele avantaje atractive, cum ar fi câştigarea unor clienţi. Însă ea implică totodată şi înstrăinarea structurii de bază, înstrăinarea corpului de clienţi care susţin marca. „Aşa că, înainte de a te apuca să îţi reconstruieşti brandul complet, ar fi bine să ai un motiv bun pentru a face acest lucru”, susţine Sergio Zyman.

Brand 2030

În urma unui studiu, agenția *dentsu* vine cu câteva previziuni pentru evoluția brandurilor și consumatorilor până în 2030. Studiul, precizează Pagina de media.ro, a fost realizat după o metodologie complexă, care a inclus interviuri extensive cu un panel de 20 de futurologi cu o reputație internațională, reprezentanți ai mediului academic, autori și experți. De asemenea, au fost folosite informații extrase dintr-o serie amplă de sondaje realizate de companii în rândul consumatorilor din 20 de țări, din cererile de înregistrare de patente tehnologice și din inovațiile anunțate ce s-ar putea materializa în următorii zece ani, precum și din cercetări proprii realizate de dentsu pe baza datelor deja publicate și din analiza unor studii de caz.

[18] *Ibidem*, p. 86.

Raportul „Consumer Vision 2030”, publicat de rețeaua de comunicare *dentsu*, a ajuns la concluzia că brandurile trebuie să țină cont de patru tendințe: activism universal, societatea sintetică, branduri mai puternice și mai îndrăznețe și avantajul umanului.[19]

Activism universal	*„Brandurile trebuie să ia în calcul aceste preferințe nu doar ca modalitate de segmentare a clientelei, ci ca modalitate a menține contactul cu clienții. În aceste condiții, misiunea brandurilor de a ajunge la ochii și urechile potențialilor clienți va fi din ce în ce mai dificilă”*, spune raportul *dentsu*.
Societatea sintetică	*„Este foarte probabil că în viitor persoanele cu dizabilități vor beneficia enorm de generații avansate de proteze de tip exoschelet, care susțin tot corpul. Scaunele cu rotile ar putea deveni o amintire în doar câteva decenii”*, explică *dentsu*.
Branduri mai puternice și mai îndrăznețe	Tendința arată ascensiunea celor mai mari branduri. *„La nivel global, aproape jumătate din oameni se așteaptă ca în următorii 5-10 ani să folosească tehnologia pentru a-și monitoriza starea de sănătate”*, arată studiul.
Avantajul umanului	Tendința arată că nu roboții vor face toate activitățile, ci va fi nevoie de contact uman, de jocuri tradiționale, de timp liber în aer liber. *„Brandurile inteligente vor avea ocazia de a exploata această tendință pentru a construi o legătură mai strânsă cu consumatorii”*, conchide studiul celor de la d*entsu*.

Concluzii:

Brandingul a devenit, aşadar, parte a culturii comerciale generale. Una din misiunile de bază ale brandului este să diferenţieze (compania, produsul sau serviciul) de ceilalţi din mulţime. Chiar dacă, şi cu atât mai mult cu cât, în mulţimea respectivă membrii sunt foarte asemănători. Diferenţierea se bazează pe conceptul de *singularitate*, care creează în mintea unui potenţial client percepţia că pe piaţă nu există un produs asemănător produsului tău.

Dezvoltarea unui brand este modul eficient de a vinde ceva. Vechea expresie care spune că 0132 „Nimic nu se întâmplă până nu vinde cineva ceva” e acum înlocuită de sloganul “Nimic nu se întâmplă până nu se creează un brand”. Puterea unui brand, observa și Olins, stă în capacitatea sa de a influenţa comportamentul de cumpărare.

BIBLIOGRAPHY

https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/brand.

[19] Daniel Samoilă, "Cum vor arăta brandurile în 2030? Un studiu Dentsu care arată patru tendințe principale", https://www.paginademedia.ro/2021/03/previziuni-branduri-2030-studiu-dentsu/ accesat în 10 martie 2021.

https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/branding.

Neamţu, Carmen, *Publicitate şi ubicuitate*, Ed.Mirador, Arad, 2012.

Olins, Wally, *Despre brand,* Ediţia a 2-a, revizuită, , Ed. Comunicare.ro, Bucureşti, 2010.

Popan, Cosmin, Interviu cu Wally Olins: *Romania devine brand fara stirea ei,* http://old.cotidianul.ro/interviu_wally_olins_romania_devine_brand_fara_stirea_ei-22131.html.

Raportul Consumer Vision 2030: https://consumervision.dentsu.com/consumer-vision-2030/start

Samoilă, Daniel, "Cum vor arăta brandurile în 2030? Un studiu Dentsu care arată patru tendințe principale", https://www.paginademedia.ro/2021/03/previziuni-branduri-2030-studiu-dentsu/.

Zyman, Sergio, *Sfârşitul advertisingului aşa cum îl ştim* , Ed. Publica, Bucureşti, 2008.

LA BOUCHE DANS LES EXPRESSIONS

Adela-Marinela Stancu
Assoc. Prof., PhD, University of Craiova

Abstract: Our study aims at presenting meanings of the words mouth, muzzle and beak as they appear in the specialized explanatory dictionaries. We have shown the extent to which those words have become known in the common language (idioms, phrases).

Keywords: mouth, muzzle, beak, expression, phrase.

La *bouche*, élément essentiel du visage, dénommée également la cavité buccale ou orale, est l'ouverture par laquelle la nourriture entre dans le corps. Elle joue aussi un rôle important dans la parole, pour l'expression faciale, l'action d'embrasser, de boire etc.

Etymologiquement, le mot *bouche* provient du latin *bucca*, étant attesté en français au XIe siècle.

Le mot *bouche* est employée en général pour les animaux de selle, de trait, de bât et de pâture (cheval, âne, mulet, bœuf, chameau, éléphant, mouton etc.) et pour la plupart des animaux aquatiques (poissons, grenouille etc.). Pour l'homme, la *bouche* est l'emploi correct et général.

En ce qui suit, nous porterons une discussion sur les sens du mot *bouche*, tel qu'il apparaît dans des locutions et des expressions figées. Nous précisons que toutes les informations présentées dans cette étude ont été extraites des dictionnaires explicatifs, étymologiques, des dictionnaires des dictons et proverbes, tels qu'ils apparaissaient dans la bibliographie.

Le mot *bouche* forme des locutions diverses. Ainsi, on peut les classifier:

a) Locutions verbales:

à bouche que veux-tu «avec abondance, à profusion, sans compter»

à cheval donné on ne regarde pas la bouche «lorsqu'on reçoit un cadeau, il faut en être content»

aller, passer, se transmettre de bouche en bouche «être répandu oralement, d'une personne à une autre»

arracher les mots de la bouche «(fig.) exprimer les pensées d'une personne qui s'apprêtait à les dire, pousser quelqu'un à parler, contraindre une personne qui refuse à parler»

arracher quelque chose de la bouche de quelqu'un «décider, non sans difficulté, ou contraindre une personne qui s'y refuse, à parler»

assurer la bouche d'un cheval «l'accoutumer à endurer le mors»

attendre que qqc. tombe tout rôti dans la bouche «attendre, sans y aider d'aucune façon, que quelque chose se fasse»

avoir (tant de) bouches à nourrir «nourrir beaucoup de personnes, par rapport à ses besoins alimentaires»

avoir bonne, mauvaise bouche «avoir un bon, un mauvais goût dans la bouche»

avoir bouche à (la) cour, en cour «être admis à l'une des tables de la maison royale»

avoir l'injure à la bouche «dire des injures»

avoir la bouche en feu «(fam.) avoir une sensation de chaleur du fait des épices»

avoir la bouche enfarinée «être naïf au point d'être ridicule, se comporter avec des sentiments qui ne sont que simulés»

avoir la bouche pâteuse, sèche «avoir une salive épaisse qui prive la langue de sa sensibilité habituelle»

avoir la bouche pleine (de qqc.) «(fam., fig.) en parler beaucoup, avec délectation, enthousiasme, vanité»

avoir la bouche sucrée «être bénin»

avoir le cœur sur, à la bouche «parler comme on pense»

avoir pleine la bouche de quelque chose «en parler continuellement et avec enthousiasme»

avoir souvent, toujours, à tout propos, un mot à / dans la bouche, n'avoir plus que l'injure à la bouche, n'avoir qu'un mot, qu'une chose à, dans la bouche «ne pas cesser d'employer un mot, faire continuellement référence à une chose, au point d'irriter son auditoire»

avoir toujours un même mot à la bouche «le répéter constamment, parler toujours du même sujet»

avoir une grande bouche «(fam., fig.) parler beaucoup, haut et fort, mais dont les actes suivent rarement»

avoir, faire la bouche en cœur «en faisant le doucereux, en minaudant, en simulant, par des jeux de physionomie, des manières, une façon de parler affectés, mignards, une candeur, une amabilité excessives, dans le but de plaire; faire des manières»

boucler la bouche de qqn «(fam.) ne pas parler»

ça emporte la bouche «un plat très épicé ou bien une boisson très alcoolisé peuvent donner une sensation de brûlure dans la bouche et la gorge au détriment du goût»

c'est un saint Jean bouche d'or «c'est une personne qui exprime avec éloquence ou qui parle franc et net»

devoir à son seigneur la bouche et les mains «(vieilli) pour lui rendre l'hommage lige, avoir à lui embrasser la bouche en signe de fidélité et à lui présenter les deux mains, jointes dans les siennes en signe de dévouement

dire qqc., crier, chanter, sacrer à pleine bouche «dire, crier, chanter, sacrer avec force, avec conviction, ouvertement»

donner de la bouche «crier, gueuler»

égarer la bouche d'un cheval «en diminuer la sensibilité par brutalité»

embrasser sur la bouche «donner un baiser sur la bouche d'une personne»

emporter la bouche «causer une sensation de brûlure dans la bouche»

en avoir l'eau à la bouche «avoir envie de quelque chose, saliver de gourmandise, sécréter de la salive devant un mets appétissant; être mis en appétit, désirer»

en avoir pleine la bouche «être prétentieux, affecté (à propos de ce dont on parle) en parler tout le temps et dans des termes laudatifs»

enlever à quelqu'un les mots de la bouche «le précéder pour exprimer une idée que lui-même s'apprêtait à exprimer et avec les mêmes mots»

enlever, ôter le pain de la bouche de quelqu'un «priver quelqu'un de ce qui est nécessaire»

être à bouche que veux-tu «ne manquer de rien, avoir tout ce que l'on souhaite»

être bouche à l'émeri «être bête, idiot»

être dans, sur toutes les bouches «être le sujet conversation de tout le monde; être public, célèbre»

être fort en bouche « (fam.) parler avec beaucoup d'assurance et une hardiesse volontiers impudente; (pour les chevaux) ne point obéir au mors»

être maître de sa bouche «être maître de ses paroles»

être né avec une cuillère d'argent dans la bouche «être issu d'une famille aisée, riche»

être porté sur sa bouche, être sujet à la bouche «(vieilli) aimer boire et manger, être porté sur les plaisirs de la table»

être sur toutes les bouches «être le sujet, le thème de toutes les conversations, être banal, courant»

être suspendu à la bouche de qqn. «l'écouter parler avec attention, admiration»

faire la fine / la petite bouche sur / devant «(arg., fig.) se montrer dédaigneux devant ce qui est pourtant acceptables, faire le difficile devant ce qu'il faudrait apprécier, ne pas s'exprimer librement sur un sujet»

faire venir, mettre l'eau à la bouche (de qqn) «faire envie à quelqu'un»

faire, mettre la bouche en cul de poule «etre mielleux»

fermer la bouche à quelqu'un «le faire taire, l'empêcher de parler»

fermer la bouche à un cardinal «(relig., cathol.) se dit du pape, qui met un doigt sur la bouche des cardinaux nouvellement élus, pour leur indiquer qu'il leur est interdit de prendre la parole dans le consistoire, jusqu'à ce qu'il leur ait ouvert la bouche par une autre cérémonie»

fondre dans la bouche «avoir une consistance tendre et fondante qui ne nécessite presque pas de mastication»

garder, réserver qqc. (un aliment) pour la bonne bouche «garder pour la fin du repas ce qui est le meilleur; (fig.) garder le plus agréable pour la fin; (iron.) garder le plus désagréable pour la fin»

il dit cela de bouche, mais le cœur n'y touché, son cœur n'était point d'accord avec sa bouche «il parle contre sa pensée»

il faut tourner sept fois sa langue dans sa bouche avant de parler «il faut réfléchir minutieusement avant de s'exprimer»

l'eau m'en vient à la bouche «l'envie me prend»

la vérité sort de la bouche des enfants «les enfants sont toujours sincères»

laisser qqn sur la bonne bouche «terminer le repas qu'on lui a servi par quelque chose de particulièrement savoureux; (fig.) le laisser sur une impression finale agréable»

mettre, placer (des mots, un discours etc.*) dans la bouche de qqn.* «attribuer certains propos à quelqu'un ou faire dire par son truchement quelque chose qu'on ne peut dire soi-même»

mots, paroles qui sortent, (s')échappent, coulent, tombent de la bouche de qqn., dire tout ce qui vient à la bouche «(fig.) parler sans réfléchir, très librement»

ne pouvoir tirer un mot de la bouche de qqn. «ne pas réussir à le faire parler»

ouïr un homme par sa bouche «l'entendre exposer lui-même ses moyens»

ouvrir la bouche «parler, prendre la parole»

ouvrir la bouche à quelqu'un «parler à quelqu'un, faire parler quelqu'un»

ouvrir la bouche aux cardinaux «(relig., cathol.) donner aux cardinaux la permission de parler dans le consistoire, ce qu'ils ne peuvent faire avant l'accomplissement de certaines cérémonies par lesquelles le pape leur concède cette faculté»

ouvrir la bouche toute ronde «pour marquer la stupéfaction, l'incompréhension»

ouvrir la bouche trop grande «(fig.) vouloir plus qu'on ne peut obtenir»

parler comme une bouche d'or «(pour désigner un poète)»

parler par la bouche de quelqu'un «en faire son porte-parole, parler par l'intermédiaire de quelqu'un»

porter à la bouche «prendre quelque chose et de l'amener jusqu'à la bouche (en cas des bébés)»

prendre bouche avec qqn. «entrer en relation avec lui»

prendre sur sa / la bouche «économiser en restreignant les dépenses alimentaires»

qui garde sa bouche garde son âme «il faut veiller soigneusement sur ses paroles»

rester bouche bée, bouche ouverte «rester muet de stupeur»

rester, demeurer sur la bonne ou *la mauvaise bouche* «terminer un repas par quelque chose d'exquis, et, figurément, s'arrêter après quelque chose d'agréable, dans la crainte d'un changement, d'un retour fâcheux»

retirer, ôter, enlever, arracher à qqn le pain, le(s) morceau(x) de la bouche «se priver de nourriture, du nécessaire, pour en faire profiter quelqu'un d'autre le plus souvent»

rire à pleine bouche «rire très fort»

s'embrasser à pleine bouche, à bouche que veux-tu «avec certain, avec un plaisir évident»

s'embrasser, baiser quelqu'un à pleine bouche, donner des baisers, échanger un baiser à pleine bouche, à bouche que veux-tu «se donner de très nombreux baisers»

se rincer la bouche «garder dans la bouche un liquide que l'on recrache»

tirer à bouche «attirer la braise vers la bouche du four»

traiter qqn à bouche que veux-tu «lui offrir un très bon repas, le traiter de la meilleure façon»

travailler, faire la bouche à un cheval «s'efforcer, par différents procédés de dressage, de faire accepter et comprendre par le cheval les actions du mors»

b) Locutions nominales:

achigan à grande / petite bouche «(zool.) espèce de poisson répandue dans les eaux canadiennes»

arc en bouche «(musique) instrument musical ayant la forme d'un arc dont la corde est jouée avec la bouche ou une baguette»

bain de bouche «liquide médicamenteux que l'on fait circuler dans la cavité buccale avant de le recracher et destiné à combattre un processus inflammatoire dans la bouche; soins effectués avec ce liquide»

bouche à clé «dispositif permettant de commander l'ouverture et la fermeture d'une canalisation enterrée à l'aide d'une tige de manœuvre»

bouche à feu «pièce d'artillerie»

bouche à l'oreille «parler d'une information qui se propage de façon officieuse parmi les personnes»

bouche à nourrir «personne aux besoins alimentaires de laquelle on doit subvenir»

bouche à pleine main «se dit d'un cheval qui a l'appui ferme sans peser, sans battre à la main»

bouche amie, bouche ennemie «une personne bien ou mal disposée à l'égard d'une autre»

bouche close, bouche cousue «(fam.) bouche silencieuse, garder un secret»

bouche d'air, bouche de chaleur «(bât., trav. publ.) ouverture ménagée dans un appareil de chauffage (poêle, calorifère, cheminée) / dans un mur ou un plancher pour livrer passage à l'air chaud»

bouche d'argent, bouche double, bouche jaune, bouche de lai, bouche noire, bouche d'or, bouche sanglante «nom marchand de plusieurs coquilles univalves»

bouche d'eau, bouche d'arrosage, bouche d'incendie «robinet de prise d'eau prévu sur une canalisation de la ville, se trouvant en bordure de la voie publique ou dans un jardin et auquel peut s'adapter une lance à incendie ou un tuyau d'arrosage»

bouche d'égout «orifice d'un regard d'égout permettant de le visiter et de le nettoyer; ouverture ménagée en bordure des trottoirs pour la réception des eaux des caniveaux»

bouche d'or «bouche d'où ne sortent que de belles, de bonnes, de sages paroles»

bouche d'un canon, d'un mortier; bouche d'un pistolet, d'un browning, d'un hammerless; chargement par la bouche; se charger par la bouche «(artill.) orifice de l'âme d'une pièce d'artillerie, du canon d'une arme à feu»

bouche d'un fleuve, d'une rivière, d'une source «(géogr.) embouchure à plusieurs bras d'un fleuve; entrée, simple ou multiple, d'un golfe ou d'un détroit»

bouche de lièvre «(bot.) champignon comestible»

bouche de métro «entrée de station de métro»

bouche de pain «la croûte de dessus»

bouche de terrier «(chasse) entrée, à un ou plusieurs orifices d'un terrier»

bouche du roi «(hist.) en France, au Moyen Age et sous l'Ancien Régime, service de la table royale»

bouche dure, forte «bouche du cheval qui est peu sensible aux indications du mors»

bouche en action «se dit d'un cheval qui mâche son mors, jette beaucoup d'écume et a la bouche toujours fraîche»

bouche en cœur «en donnant à sa bouche, à sa physionomie, à ses façons, une expression affectée, mignarde, généralement dans l'intention de plaire; en faisant le doucereux, en minaudant»

bouche en cul(-)de(-)poule «bouche arrondie et pincée en une moue peu naturelle, par recherche, pour plaire»

bouche en flûte «(zool.) espèce de poisson de mer»

bouche fendue, sourire fendu jusqu'aux oreilles «bouche ouverte en longueur, large sourire»

bouche inutile «(hist.) personne inapte au combat dont la nourriture cependant est prélevée sur les vivres de la communauté; (péj.) individu dont la subsistance incombe à une personne ou à une collectivité»

bouche sensible, tendre «bouche qui souffre trop de l'action du mors»

bouche-à-bouche «procédé de respiration artificielle par lequel le sauveteur insuffle de l'air dans la bouche d'un asphyxié»

bouche-trou «personne ou chose utilisée seulement pour combler un vide»

cheval qui a une bonne bouche «cheval dressé»

cheval qui n'a pas de bouche «qui ne sent pas le mors, qui n'est pas dressé»

dans la bouche de quelqu'un «au dire de quelqu'un, dit par quelqu'un, venant de lui»

des amuses bouches «petits mets salés qui accompagnent l'apéritif»

excès de (la) bouche «excès alimentaires»

exigences de bouche «exigences alimentaires»

fine bouche «personne exigeante et raffinée en matière de nourriture; gourmet»

flûte à bouche latérale, à bouche biseautée, jeux à bouche «jeux de l'orgue ainsi nommés d'après le mode de construction de leurs tuyaux, qui parlent à l'aide d'une bouche formée d'une lèvre supérieure faisant biseau, contre laquelle le vent vient se heurter, et d'une lèvre inférieure qui lui livre passage et le conduit du pied du tuyau à son extrémité supérieure»

frais de bouche «dépense réalisée pour se nourrir et sujette à défraiement»

fruit de bouche «fruit offert en marchandise destiné à la consommation directe par ses qualités gustatives et esthétiques»

instruments à bouche «(musique) instruments à vent qui résonnent par l'action d'un courant d'air se brisant sur le bord tranchant d'une petite ouverture circulaire ou longitudinale»

la déesse aux cent bouches «la renommée»

les officiers de la bouche (du roi), le service de la bouche (du roi), la bouche (du roi) «(hist., vieilli) l'ensemble des services de la table du roi»

métiers, commerce de bouche «liés à l'alimentation, à la restauration; activité professionnelle liée à la préparation de produits pour l'alimentation humaine»

mise en bouche «plat servi en début de repas pour ouvrir l'appétit»

motus et bouche cousue «garder un secret»

musique à bouche «harmonica»

onde de bouche «onde sonore produite par le départ d'un coup de canon»

orgue à bouche «instrument à air composé de tuyaux de roseau munis chacun d'une anche libre et réunis à la base dans un réservoir en courge ou en bois alimenté par un joueur (on le trouve en Asie du Sud-Est, Chine, Corée, Japon»

par la bouche de (qqn) «par le truchement de (telle personne)»

provisions, munitions, dépenses de bouche «provisions, dépenses faites pour se nourrir»

rince-bouche «bol contenant de l'eau tiède parfumée que l'on présentait à la fin du repas pour se rincer la bouche; liquide destiné à rincer la bouche, à rafraîchir l'haleine»

tuyau à bouche «tuyaux d'orgue ouverts ou fermés, délimités par deux lèvres»

vin long, court en bouche «(œnologie) un vin dont la saveur persiste»

c) Locutions adverbiales:

à bouche close «intérieurement»

bouche à bouche «oralement et sans intermédiaire, en face; méthode respiratoire artificielle qui consiste à insuffler de l'air dans la bouche d'un asphyxié»

de bouche à oreille «oralement et en confidence»

de bouche en bouche «transmis oralement, d'une personne à une autre»

de bouche «verbalement»

En analysant les dictionnaires, nous avons constaté que le mot *gueule* est spécialement employé pour les animaux carnassiers (chien, chat, fauves, grands reptiles, poissons prédateurs etc.).

Le mot *gueule* est très familier, voire vulgaire, quand il désigne la bouche de l'homme en tant qu'elle lui sert à parler ou à manger. En dépit de ça, nous avons observé qu'il y a beaucoup de situations quand le mot *gueule* est rencontré dans des syntagmes ou locutions concernant l'homme, ce que nous verrons en dessous par les expressions extraites des dictionnaires. Nous avons classifié ces expressions en:

a) Locutions verbales:

aller se faire casser la gueule «aller au-devant de la mort, au-devant de sa perte; aller à la guerre»

arriver, avoir, venir la gueule enfarinée «arriver, paraître, venir sans méfiance ou avec une feinte naïveté»

avoir de la gueule «avoir quelque chose qui retient l'attention; être bien fait; avoir du chic, produire une forte impression»

avoir la gueule de bois «avoir la bouche sèche et pâteuse à la suite d'un excès de boisson»

avoir la gueule de l'emploi «convenir pour l'emploi, le rôle, la fonction proposé(e)»

avoir une sale gueule «offrir une triste apparence, ne pas inspirer confiance, «être antipathique, avoir l'air mal en point, malade»

casser la gueule à qqn «le frapper violemment au visage»

charger un canon jusqu'à la gueule «bourrer l'âme du canon de poudre et de mitraille»

chasser de gueule «chasser en aboyant, en parlant des chiens»

chien qui chasse de gueule «(vén.) chien qui aboie en suivant les traces»

coller, mettre la / sa main sur la gueule de qqn «coller»

crever la gueule ouverte «(pop.) mourir en réclamant de l'aide, en vain, privé de secours; mourir seul dans une grande souffrance»

donner de la gueule, pousser un coup de gueule «(pop.) crier, gronder, chanter fort»

emporter la gueule «(en parlant de mets épicés, d'alcool) enflammer le palais»

en prendre plein la gueule «(pop.) recevoir les pires affronts, les critiques les plus violentes, les pires avanies»

être porté sur la gueule «chercher les plaisirs de la table»

être une fine gueule «être gourmet»

faire la gueule (à qqn) «(pop.) bouder, avoir l'air mécontent, morose»

faire une sale gueule, une drôle de gueule; avoir une bonne gueule «exprime un sentiment, une émotion, un état d'âme, un comportement»

fermer, boucler sa gueule «(fam., vulg.) se taire»

la gueule fait périr plus de gens que le glaive «les excès de table sont plus meurtriers que la guerre»

ouvrir, fermer sa gueule «(fam.) dire / ne plus dire un mot»

péter la gueule de quelqu'un «taper, frapper quelqu'un»

s'en mettre plein la gueule «(pop.) s'empiffrer, se battre sans ménagement»

s'en prendre plein la gueule «recevoir des coups ou subir des réprimandes»

se bourrer la gueule «se rendre passablement ivre»

se casser la gueule «(fam.) faire une chute; (fig.) subir un échec»

se fendre la gueule «(pop.) s'amuser, rire»

se foutre de la gueule de «(pop.)se moquer, mal se comporter envers quelqu'un»

se jeter, se précipiter, se fourrer dans la gueule du loup «aller au-devant d'un danger certain»

se payer la gueule de qqn, se foutre de la gueule de quelqu'un «(pop.) se moquer de lui»

ta gueule! «(pop.) tais-toi!»

tomber sur le coin de la gueule «(fig.) survenir par surprise»

b) Locutions nominales:

amuse-gueule «menue friandise servie avec l'apéritif»

brûle-gueule «pipe à tuyau très court»

casse-gueule «(fam.) lieu dangereux où les risques de chute sont élevés; (fam.) entreprise périlleuse, risquée; (adj.) dangereux, hasardeux»

coin de gueule «(fam.) tête, figure, visage»

coup de gueule «(pop.) cri exprimant la colère, vive réprimande»

délit de sale gueule «situation d'une personne malmenée à cause de son apparence»

fine gueule «(fam.) gourmet»

fleur en gueule «se dit d'une corolle gamopétale divisée en deux lèvres, la supérieure ordinairement bifide, l'inférieure le plus souvent trilobée et présentant une bosselure saillante en dedans au palais qui ferme l'entrée de la gorge de la corolle»

fouage de gueule «moquerie, mépris vis-à-vis de quelqu'un»

grande gueule «(fam.) personne qui parle haut et fort»

gueule cassée «(fam., vieilli) grand blessé de la face, lors de la Première Guerre mondiale»

gueule cassée «(arg. milit.) visage blessé»

gueule d'amour «visage qui a de l'attrait, vers lequel on est attiré par la beauté et l'aspect rebelle; (fam.) séducteur»

gueule d'empeigne «(fam., péj.) visage antipathique, individu grincheux»

gueule d'un four, d'une cruche, d'une gouttière, d'un canon «ouverture béante»

gueule de bois «(fam.) langue pâteuse et sensation de lourdeur dans la tête le lendemain d'un excès de boisson»

gueule de dragon, de démon; gueule de l'enfer «des représentations fabuleuses»

gueule de raie «(fam.) figure laid, désagréable, antipathique; type de nœud appartenant à la famille des nœuds ce croc, bien connus des dockers»

gueule de vache «(fam.) personne brutale et autoritaire»

gueule enfarinée «quelqu'un de naïf ou mal réveillé»

gueule noire «(arg. des mines) mineur»

les choses de la gueule «(fam., fig.) la nourriture et la boisson»

plaisirs de la gueule «plats appétissants»

On enregistre une seule locution adverbiale, *fort en gueule, grande gueule* «(fam.) bavard et grossier».

A côté de ces deux mots, on peut aussi penser au mot *bec*, qui désigne «la bouche saillante et cornée des oiseaux» et qui, à son tour, a toujours généré beaucoup d'expressions:

a) Locutions verbales:

avoir bec et ongles «être de taille à se defender»

avoir la pipe, la cigarette au bec «(pop., fam.) fumer, tenant la cigarette ou la pipe au coin de la bouche»

avoir la plume sur le bec «bien se porter»

avoir la rue du bec mal pavée «avoir les dents mal rangés, être édenté»

avoir le bec bien affilé «parler, répondre avec promptitude et facilité, et même avec un peu de malice»

avoir le bec dans l'eau «être dans l'attente et l'incertitude»

avoir le bec enfariné «être sottement content de soi»

avoir le bec gelé «ne dire mot, rester interdit, ne savoir que répondre»

avoir le bec salé «(fam.) aimer manger des aliments salés, aimer boire de l'alcool»

avoir une prise de bec avec quelqu'un «avoir une altercation, se quereller»

avoir un bec d'ombrelle «avoir une tête antipathique»

ce n'est pas pour mon / ton bec «ce n'est pas pour toi, ne le mérite / méritez pas»

claquer du bec «avoir faim»

clouer, clore, fermer le bec (à, de qqn) «le réduire au silence»

donner un bec, faire un bec «(fig., fam.) baiser, donner un baiser»

donner un coup de bec «dire, lancer une méchanceté»

en avoir jusqu'au bec «avoir mangé jusqu'à satiété»

être un blanc-bec «(fig.) être jeune et inexpérimenté, mais prétentieux»

être fort en bec, avoir bon bec «(fig.) avoir la langue bien pendue»

être le bec dans l'eau «ne rien obtenir»

être pris par le bec «(fig.) être convaincu d'erreur par ses propres paroles, être mis en contradiction avec ce que l'on a dit précédemment»

être un blanc bec «être jeune et inexpérimenté, mais prétentieux»

faire le bec à qqn. «l'instruire, l'informer; l'amener à faire ce que l'on veut»

faire le bec plein «(fam.) dédaigner un plat, se montrer difficile sur la nourriture, faire le difficile sur une proposition, une offre»

faire le gros bec «faire la moue, faire une grimace»

faire le petit bec «faire la moue»

faire un bec «(fig.) faire un bisou rapide sur la bouche»

faire passer / passer la plume par le bec «frustrer quelqu'un»

flûte à bec «faite de bois ou de plastique et dont l'embouchure est en forme de bec»

l'avoir dans le bec «être déconfit»

les cailles, les alouettes ne leur tomberont pas toutes rôties dans le bec «ils ont tort de croire qu'ils obtiendront tout sans peine»

lutter bec et ongles «lutter avec toute l'énergie et les moyens possibles»

mener qqn par le bec «le mener par le bout du nez»

montrer son bec jaune «(vieilli, fig.) montrer à quelqu'un qu'il se trompe comme un sot ou un ignorant»

n'avoir que du bec, que le bec «se disputer»

ouvrir, fermer son bec, taire son bec «(fam., fig.) parler, ne pas parler»

parisien à gros bec «(pop., vieilli) terme insultant appliqué à un provincial récemment installé à Paris»

passer devant le bec «n'avoir rien»

passer la plume par le bec à qqn. «le frustrer de ses expériences»

puer du bec «avoir une mauvaise haleine»

rester, se retrouver le bec dans l'eau, avoir / être le bec dans l'eau «ne rien obtenir; être dans une impasse, ne pas avoir de solution à un problème et ne plus savoir quoi faire»

rincer le bec à qqn. «(fig., arg.) offrir à boire à quelqu'un, payer à sa place sa consommation»

river le bec «faire taire par des menaces»

se calfater le bec «manger ou boire, dans l'argot des voleurs»

se défendre becs et ongles «se défendre de toutes ses forces, par tous les moyens qu'on a à sa disposition»

se défendre du bec «se défendre de toutes ses forces»

se mettre qqc. dans le bec «manger»

se prendre de bec «se disputer, se quereller»

se refaire le bec «(fam., fig.) prendre un bon repas»

se rincer le bec «boire»

se sucrer le bec «(fam.) consommer des aliments sucrés»

tortiller du bec «manger»

tout cuit en bec «(fam., fig.) achevé et de ce fait prêt pour une utilisation ou une exploitation immédiate, un effet facile»

travailler au bec-de-cane «(arg., fig.) cambrioler»

b) Locutions nominales:

bec à bec «nez à nez, face à face»

bec d'une plume «extrémité fendue d'une plume à écrire»

bec dans l'huile «partie de la pompe d'huile; mécanicien»

bec de clarinette, bec de flûte, de hautbois, flûte à bec «(mus.) embouchure d'un instrument à vent, où s'adapte l'anche, type de flûte dont l'embouchure est aplatie, étant en forme de bec»

bec de cuiller «(anat.) en anatomie, extrémité du canal du marteau de l'oreille interne»

bec fin, fin bec, friand-bec «gourmet»

bec-d'âne «(technol.) bédane»

bec-de-cane, bec de corbin «divers instruments en forme de bec»

bec-de-grue «espèce des plantes»

bec-de-faucon «(zool.) nom vulgaire donné à certaines espèces de tortues ou de poisons»

bec-de-lièvre «(anat.) malformation souvent congénitale de la bouche, par défaut de soudure ou soudure apparente de la lèvre supérieure»

bec-de-perroquet «(préhist.) instrument de pierre taillée muni d'une extrémité active plus ou moins pointue et bien dégagée, mais plus forte que celle d'un perçoir; (zool.) excroissance osseuse se développant à proximité d'une articulation»

bec-jaune «ignorance, inexpérience; novice, nigaud»
bon bec «(fam.) personne bavarde qui sait se défendre»
caquet bon bec «(fig.) pie, femme bavarde et médisante»
nez en bec d'aigle, bec d'aigle «crochu, recourbé comme le bec d'un aigle»
petit bec «(pop., fam.) (pour désigner la personne tout entière) terme de cajolerie que l'on adresse à une femme, à un enfant, ou dont on se sert pour les designer»
prise de bec «altercation»

Il est intéressant de constater que les champs sémantiques de ces mots sont très productifs, rencontrant à travers notre étude nombreuses expressions et locutions, beaucoup d'entre elles étant rencontrées dans la vie quotidienne.

BIBLIOGRAPHY

Dictionnaire de l'Académie française, Paris, 1835 (édition en ligne)
Dubois, Jean, Mitterand, Henri, Dauzat, Albert, *Dictionnaire étymologique et historique du français*, Paris, Larousse, 2006
Le Nouveau Petit Robert de la langue française 2008, Paris, 2007
Picoche, Jacqueline, *Dictionnaire étymologique du français*, Paris, Edition Le Robert, 2006
Rat, Maurice, *Dictionnaire des locutions françaises*, Paris, Larousse, 1957
Eroare! Referință hyperlink incorectă.*Trésor de la langue française informatisée*)
www.larousse.fr/dictionnaires/francais/bouche/10379#locution
www.espacefrancais.com/expressions-et-locutions-autour-du-mot-bouche/
www.usito.usherbrooke.ca/lexies?lt=bouche
www.parlez-vous-french.com/6-expressions-avec-le-mot-bouche/
www.linternaute.fr
www.french-francais-rag.com/expressions-bouche/
www.fr.wiktionary.org/wiki/bouche

CURRENT VALENCES OF THE EPIDEICTIC IDENTITY DISCOURSE

Silvia Grossu
Assoc. Prof., PhD, State University of Moldova

Abstract: The epideictic discourse, unlike the demonstrative eloquence of antiquity, currently doesn't build a special type such as the argumentative, seductive, or manipulative discourse. The epideictic discourse is at the confluence of the argumentative and the seductive types. The current formats of the epideictic discourse were re-given to the audience by the famous specialist in New Rhetoric, Chaïm Perelman, after a long period in which this discourse has been marginalized, not being considered a rhetorical discourse. Currently its role is well defined for the promotion of the institutional image and identity, the epideictic discourse not missing in the internal and external communication of the organization.

The epideictic discourse belongs mainly to the argumentative discourse type, intended for an audience united around a set of values that provide social cohesion to this audience. The system of values to which the members of a community are attached (for example, the Moldova State University) is the core of the epideictic discourse, so the argumentative problem and its solution-thesis is replaced by the so-called value axis, which unites different types of values: representative national values (anthem, coat of arms, flag, language, culture, etc.); moral values (freedom, respect, temperance, honesty, trust, spirit of justice, etc.); the gallery of personalities, which build the fame of the institution and makes up the most valuable capital and so on. The frequent call to the set of values, to the shared successes, achievements or expected achievements gain value only if the speaker has credibility and notoriety to meet the expectations of the public. That's why the person who delivers such a speech is the person with the highest status among the communication actors – the Rector of Moldova State University, for example, on which the success of the event itself depends. The role of the speaker is one of great nobility. For the everyday genre, for example, the most illustrative are the greeting speeches taken from the folk tradition, related to the wedding event – the epithalamia, spoken by guests of honor.

The axis of values, on which the epideictic discourse relies, occupies the most extensive space, covering both narrative and confirmation, so that the structure of the epideictic discourse deviates from the usual structure of the rhetorical discourse. The peroration and the exordium form the desired bridge over the other parts of the discourse, by which the binding function of the common set of values is manifested. We have identified value axis formats, through the application of which the internal and external communication of the institution/state could be made easier and more effective.

Keywords: demonstrative eloquence, epideictic discourse, current formats, axis of values, social cohesion, institution, identity legitimating milestones, discursive techniques, persuasive force, argumentative relevance.

Preliminarii

Actualmente, discursul epidictic, spre deosebire de genul larg al elocinței demonstrative din antichitate, nu constituie un tip aparte, precum discursul argumentativ, cel seductiv sau cel incitativ.[1] Discursul epidictic este la confluența acestor trei tipuri și se regăsește în toate cele cinci genuri ale retoricii moderne[2]. În contextul actual al democrației, discursul epidictic capătă o valoare crescândă, dat fiind faptul că acest tip de discurs are un rol deosebit în procesul de instituționalizare și în promovarea identității și imaginii – fie instituționale, fie comunitare, fie naționale. Astăzi rolul lui este bine definit pentru

[1] Gheorghe Mihai. *Retorica tradițională şi retorici moderne*. Bucureşti: All, 1996, p. 80.
[2] Genul judiciar, social-politic, academic, sacru, cotidian.

promovarea imaginii și identității instituționale. Practicile, resursele și tehnicile discursive sunt un suport sigur și constant în tentativa instituțiilor de a modela atitudinile, acţiunile și comportamentele umane, colective și individuale. Astfel, grație discursului epidictic, alias *identitar*, al instituţiei imaginea instituţională se cizelează, devenind un produs imagologic finit, cu impact major asupra publicului. Nelipsind din comunicarea internă și externă a organizației, discursul epidictic constituie esența viziunii și misiunii instituționale.

Deși acest discurs nu își pierde, practic, niciodată actualitatea, s-au înregistrat și perioade când el nu mai era în vogă, fiind marginalizat, retrăgându-i-se statutul de discurs retoric. Dar, în jumătatea a II-a a sec. al XX-lea, el revine în forță, grație filosofiei unificării europene, dezvoltată de Ju. Habermas[3], și revalorizării discursului epidictic de către reputatul specialist în neoretorică Chaïm Perelman, unul dintre fondatorii Centrului de Cercetare de Logică/Argumentare la Universitatea din Bruxelles. Publicarea în anul 1958, în colaborate cu cercetătoarea Lucie Olbrechts-Tyteca, a lucrării *Traité de l'argumentation – la nouvelle rhétorique*, (tradusă recent și în română[4]), a dat un impuls puternic pentru revigorarea acestui discurs. Gradul de investigare a temei, atât în România, cât și în Republica Moldova, este încă relativ redus, ceea ce condiționează necesitatea de a studia aprofundat caracteristicile și, în special, domeniile de aplicare a acestui tip de discurs retoric. Explorând fondul bogat, experiența de milenii, consemnată în diverse tratate, și valențele identitare ale discursului retoric, am considerat oportună și necesară concentrarea acestui studiu pe un segment distinct al persintologiei, și anume discursul epidictic și rolul lui de legitimare identitară a valorilor.

Luând în calcul circumstanțele respective, prezenta lucrare urmărește scopul de a readuce în atenția unui public mai larg reperele teoretice ale acestui tip de oratorie în contextul instituțional actual și de a elabora formate, care ar înlesni valorificarea lui pentru a obține cel mai înalt grad de comprehensibilitate a mesajului și asumarea de către destinatar a sistemelor de valori, pe care discursul epidictic necontenit le promovează. Deoarece acest articol redă doar un segment dintr-un proiect mai extins cu referire la valențele discursului identitar, alte aspecte, cum ar fi analiza unor discursuri-reper pentru domeniu sau aplicarea formatelor elaborate și asupra discursurilor din genul judiciar, academic, rămân pentru investigații ulterioare.

Discursul epidictic – repere teoretice și delimitări conceptuale

Epideiktikos are în greacă un sens larg, însemnând „bun de demonstrat/potrivit pentru a fi arătat”[5], „care servește în demonstrație”[6]. Foarte agreat de oratorii din antichitate[7], discursul epidictic axat pe ocaziile publice, a fost declanșat întotdeauna de evenimentele de rezonanță, astfel ceremonialul, ritualul, „tradiția locului” și „obiceiul pământului” devin linii de start pentru rostirea acestuia – fie el cu specific de *panegiric, odă, alocuțiunea funerară* sau *elogiu* (mai nou *laudatio* –discursurile de recepţie în Academie) etc. Elementele definitorii ale discursului epidictic sunt riguros centrate pe un ***set de valori***, promovat de către un ***emitent cu statut sigur de autoritate*** pentru un ***destinatar cunoscut***, regăsit în ***situatia retorică*** prestabilită, determinată de un ***context evenimențial deosebit,*** care dă start și rost ***momentului rostirii.*** Am cutezat să elaborez astfel o proprie definiție a discursului epidictic actual, centrat pe o ***axă de valori***, care redă esența de specific a acestui discurs cu cele mai pronunțate accente pe reperele de legitimare identitară. În continuare vom detalia aceste

[3] Andrei Marga. *Filosofia lui Habermas*. Iași: Polirom, 2006.
[4] Chaïm Perelman, Lucie Olbrechts-Tyteca. *Tratat de argumentare. Noua retorică*. Iași: Editura Universității „A.I.Cuza”, 2012.
[5] *Dicţionar enciclopedic de comunicare şi termeni asociaţi***.** Coord. Marian Petcu. Bucureşti: C.H. Beck, 2014.
[6] DEX, ediția a II-a, București: Univers enciclopedic, 1996.
[7] Demostene, Isocrate, Protagoras, Gorgias, Cicero ș.a., în S. Grossu. *Retorica. Note de curs*. Ediția a II-a. Chișinău: CEP USM, 2009, p. 21-39.

elemente definitorii, pentru a valorifica maximal tezaurul identitar, încă neexplorat pe deplin, al discursului epidictic cu referire la instituție/ comunitate/ entitate statală ș.a.m.d.

Emitentul discursului epidictic trebuie privit din perspectiva neoretorică, care ia în calcul raportul dintre credibilitatea retorului şi persoana retorică – ambele cu reputație impecabilă pentru public. Aristotel sustine ca oratorul trebuie să apară simultan informat si binevoitor asupra oricărui subiect[8]. *Apelul frecvent la setul de valori, la succesele împărtășite, la performanţele obținute sau așteptate capătă rost/plusvaloare doar dacă persoana emitentă are autoritate, credibilitate și notorietate pe potriva așteptărilor publicului.* De aceea emitentul unui astfel de discurs este persoana cu cel mai înalt statut printre actanții comunicării – rectorul Universității, președintele asociației, primarul orașului, directorul de proiect... Rolul emitentului este unul de mare nobleţe. De statutul și autoritatea oratorului depinde succesul evenimentului în sine. Contribuitorii procesului de menținere și proliferare a memoriei colective sunt, de regulă, personalitățile comunității/națiunii, cu cea mai solidă pregătire intelectuală și de cea mai înaltă probitate morală sau cu cel mai înalt statut social. În diverse epoci aceste autorități, alias *frunțași ai cetății*, se regăseau în varii profesii și ocupații, dar toate onorabile și relevante pentru publicul-țintă: de exemplu, în Grecia antică – conducătorii de cetate, filosofii, retorii, tragedienii ș.a.; în Roma antică – conducătorii de oști, senatorii, imperatorii; în Principatele Române – voievozii, domnitorii, preoții (mitropoliți, călugări-cărturari), pârcălabii ș.a. Autoritatea lor indubitabilă le era determinată de un îndelungat proces de demonstrare a calităților, de nenumărate examene de comportament social*[9], pe care le treceau cu brio, de merite incontestabile, acceptate și recunoscute de către anturaj sau de sita nemiloasă a timpului. Un exemplu semnificativ în această ordine de idei îl constituie *Discursul inaugural* rostit de John F. Kennedy la Washington D.C. pe 20 ianuarie 1961. Alt exemplu concludent: în timpul festivității consacrate depunerii Jurământului de medic în cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu" din Chișinău, oratorul care a rostit cel mai important discurs epidictic a fost, bineînțeles, ministrul sănătății. Prezența sa a conferit pondere, relevanță și solemnitate evenimentului, ridicându-i plafonul la cel mai înalt nivel. Pentru genul cotidian, bunăoară, cele mai ilustrative ar fi discursurile preluate din tradiția populară legată de evenimentul nunții – *conocăria*, rostită de vornicelul de onoare, și *oratia*, avându-l de emitent pe nunul cel mare/nănașul. În tradițiile legate de Anul nou discursul epidictic firesct este *pluguşorul* sau *urătura*[10], rostită de mai mulți urători, dintre care unul deține rolul de cetărător fruntaș. Încadrat organic în tevătura sărbătorilor de iarnă, acest discurs epidictic are și rol de punere în valoare a consătenilor sau de consacrare a familiilor tinere în rândul gospodarilor: „Sărbătorile de iarnă erau un prilej pentru a solidariza comunitatea, a-i face pe oameni să-și reinnoiască relațiile de rubedenie, de vecinătate și de prietenie."[11]

Discursul epidictic, așa cum am enunțat în definiție, este destinat unui ***public cunoscut,*** solidarizat în jurul unui set de valori, care îi conferă sau îi consolidează coeziunea socială. Sistemul de valori, la care sunt atașați membrii unei comunități (de exemplu, angajații Universității de Stat din Moldova), constituie *nucleul discursului epidictic.* Astfel problema argumentativă și teza-soluție[12] a acesteia sunt substituite prin așa-numita (*de noi,* s.n.) ***axă de valori,*** care întrunește și coagulează pentru publicul-țintă diferite seturi de valori: *valori*

[8] Aristotel. *Retorica*, Bucuresti: Editura Iri, 2004, p. 12-14.

*[9]Comportamentul omului în raport cu semenii a fost un subiect relevant încă de la începutul civilizației. „Gânditori precum Aristotel credeau că înțelegerea și îmbunătățirea comportamentului social erau fundamentale pentru a putea trăi în armonie. Din acest motiv, primii filosofi au reflectat asupra unor aspecte precum etica și politica, care nu erau altceva decât discipline dedicate îmbunătățirii comportamentului și a coexistenței oamenilor" Vezi: https://ro.warbletoncouncil.org/comportamiento-social-5627

[10] Varvara Buzilă, *Arta tradițională,* Chișinău: Editura Cartier, 2018, p. 260.

[11] *Ibidem,* p. 261.

[12] Silvia Grossu. *Retorica. Note de curs*. Ediția a II-a. Chișinău: CEP USM, 2009, p. 84.

naționale reprezentative (imnul, stema, drapelul, demnitatea națională, limba maternă, tradiția, cultura etc.); *valori sociale* (libertatea de expresie, spiritul de dreptate, patriotismul, respectul, toleranța, loialitatea); *valori morale* (onestitatea, fidelitatea, cumpătarea, cumsecădenia, încrederea ș.a.); *galeria personalităților de patrimoniu* (care poartă faima instituției și alcătuiesc capitalul ei cel mai valoros); *realizările profesionale colective* (proiecte demarate sau finalizate,obținerea unor poziții de top etc.) *succesele notorii* (titluri scrise, brevete) ș.a.m.d.

Axa de valori (vezi *Figura nr. 1*), pe care se sprijină discursul epidictic, ocupă cel mai extins spațiu, acoperind și *narațiunea*, și *confirmarea* (cele două părți esențiale ale discursului)[13], astfel că structura discursului epidictic se abate de la structura clasică a discursului retoric. Peroraţia și exordiul formează peste celelalte părți ale discursului jinduita punte, prin care se manifestă funcția de liant a setului de valori asumate în comun de către emitent și destinatar. Axa este scara imaginară, de care se prind valorile perene și se înalță întru asigurarea stabilității morale a comunității. Personalitățile de patrimoniu ale unei organizații/ instituții/ comunități sunt valorile de primă mărime și în expunerea graduală a valorilor în discurs se regăsesc pe culmile axei de valori, oricare ar fi ordinea integrării acestora în mesajul de legitimare identitară: în ascensiune sau în descreștere. De exemplu, în același discurs epidictic de la USMF „Nicolae Testemițanu", Profesorul Nicolae Testemițanu este centrul universului discursiv, deoarece statutul său de facto și cel de reprezentativitate pentru domeniu este de necontestat și verificat de timp. Nicolae Testemițeanu a adus o mare contribuţie la dezvoltarea şi organizarea ocrotirii sănătăţii în Republica Moldova într-o perioadă vitregă pentru valorile naționale. El a fost un exemplu de performanță profesională pentru domeniu, model de comportament civic și patriotic în timpul vieții și va rămâne pentru tot neamul nostru un înaintaş, un contemporan perpetuu, o personalitate cu care ne vom mândri întotdeauna.

Situatia retorică este una specifică, deoarece pentru discursul epidictic *cauza imediată* este o ocazie cunoscută, planificată, așteptată de public și cu un grad sporit de previziune a mesajului general. Din acest motiv, discursul, îndeosebi pe dimensiunea confirmării, trebuie să propună, pe post de argumente, nu doar trecerea în revistă a elementelor de pe axa de valori esențiale, ci și elemente persuasive noi, care să creioneze dinamica, perspectiva, constituindu-se în branșe proaspete pe arborele schematic (vezi *Figura nr. 1*). Despre existența unui *acord prealabil* dintre orator și public în cazul discursului epidictic nici nu se mai discută, deoarece ambele părți se regăsesc pe aceeași *platformă de consens*, ceea ce nu este caracteristic celorlate tipuri de discurs – fie persuasiv, fie de manipulare, fie de seducere. Ambele părți antrenate în acțiunea comunicativă sunt sigure și responsabile de setul de valori, care constituie fundamentul pentru stabilitatea și prosperitatea instituției sau comunității. Un exemplu evident – discursurile de recepţie în Academie, – sunt încadrabile situației retorice a discursului epidictic, ca atitudine/intenţie pretându-se variantei *laudatio*, aduse atât noului admis în înaltul for ştiinţific, cât şi înaintaşului din care acesta se revendică din punct de vedere spiritual; semnificația acțiunii de referinţă este una de mare nobleţe. Tradiţia manifestărilor oratorice româneşti pe palierul discursului epidictic identitar a fost inaugurată în secolul al XIX-lea, în timpul mișcărilor de revigorare națională (M. Kogălniceanu: *Cuvânt pentru deschiderea Cursului de istorie națională în Academia Mihăileană,* rostit la 24 noiembrie 1843, cuvântările din perioada Revoluției de la 1848 și a mișcării pentru unirea Principatelor ș.a.), consolidându-se la confluența sec. al XIX-lea și al XX-lea. În prima jumătate a secolului al XX-lea această tradiție oratorică s-a încetățenit prin *Laudatio,* odată cu rostirea discursurilor lui Duiliu Zamfirescu (*Poporanismul în literatură*, în 1909), Nicolae Iorga (*Două concepţii istorice*, în 1911), Barbu Şt. Delavrancea (*Din estetica poeziei*

[13] *Ibidem,* pp. 72-92.

populare, în 1913, Simion Mehedinţi (*Caracterizarea etnografică a unui popor prin munca şi uneltele sale*, în 1920) – fiind continuată cu discursurile prezentate de Octavian Goga (*Coşbuc*) şi Mihail Sadoveanu (*Poezia populară*), ambele în 1923. Seria marilor discursuri de recepţie înregistrate în aula Academiei Române a culminat, câteva decenii mai târziu, cu cele susţinute de Lucian Blaga (*Elogiul satului moldovenesc*, în 1937) şi Liviu Rebreanu (*Laudă ţăranului român*, în 1940) ș. a.

Tendința oratorului de a păstra și consolida echilibrul și armonia coincide cu dorința tuturor actanților procesului de comunicare, dar atunci când există diferențe de valoare pentru un subiect/proiect, discursul se adaptează, fără a abandona platforma de consens, adică făcând uneori abstracție de diferențe, trecându-le sub tăcere, dacă acestea nu ating trunchiul axei de valori, sau prin a mima susținerea acestor disensiuni, pentru dezavuarea lor ulterioară. Dar acest real sau iluzoriu dezechilibru permite sau poate declanșa derularea unor scenarii unificatoare: ca să existe o platformă de consens între cele două părți este necesar de lăsat o portiță pentru construirea unui posibil echilibru: de exemplu, în alocuțiunile de la ceremonii se lansează punți de coeziune prin apeluri accentuate la valorile general-umane sau la victoriile repurtate; la sărbătorile naționale se face referință la un context istoric comun sau la un eventual proiect de țară (bunăoară, actualmente Republica Moldova oferă cetățenilor opțiunea deschisă spre Uniunea europeană). Apelul frecvent la simboluri, a căror invocare generează în rândul tuturor membrilor comunității acelaşi efect – sentimentul apartenenţei, asocierii, mândriei –, este o practică firească pentru emitentul discursului epidictic, în cazul nostru, identitar. Este vorba fie de însemnele naţionale ca elemente de educaţie patriotică (tricolor, imn, distincții), fie despre o valoare intrinsecă (legenda de constituire a instituției, visul sacru al comunității) sau oricare alt simbol, care are capacitatea de a transcende orice resentimente sau frustrări ale publicului. La nivel general, în orice situație de dezechilibru, se optează pentru valorile cu statut de liant, adică acele care ar putea fi împărtășite de către toți actanții procesului de comunicare, pentru a reinstala comuniunea de interese, armonia socială ș.a.m.d. Sentimentele purtătoare de energie pozitivă – trăirea în comun a unei realizări, bucuria unui succes, satisfacția propulsării profesionale, aprecierea la o scară superioară a unei personalități de patrimoniu (academic, comunitar, național etc.) –, sunt revelatorii pentru toți cei prezenți la serbare, reuniune, comemorare, creând o atmosferă solemnă, festivă. Dacă la început, discursul epidictic constituia apanajul oamenilor aleși, desemnați pentru această nobilă îndeletnicire, și era indispensabil în anumite tipuri de ceremonii și ritualuri, actualmente el și-a extins într-atât aria sa de aplicare, încât e dificil să găsești domenii în care nu s-ar încadra. Elementele de ceremonial, care însoțesc acest discurs sunt tot mai diverse și tot mai solicitate de public. Astfel manifestațiile oficiale sunt însoțite de practici preluate din antichitate și adaptate noilor rigori: arborarea drapelului, intonarea imnului, marșul trupelor sub acordurile ritmate ale orchestrelor militare, tăierea panglicilor la vernisaje și expoziții, prezența garzilor de onoare și tot așa mai departe.

Momentul rostirii constituie linia de start a discursului epidictic. Adecvarea la situația retorică este dată de faptul că data evenimentului/serbării/ceremoniei – motivul determinant pentru prezentarea în public a discursului, nu poate fi modificat sau contestat. Adaptarea discursului la scopul declarat este condiția imanentă, *raison de faire/ raison de vivre* a elocinței demonstrative din toate timpurile. Actualmente, discursul epidictic de pe dimensiunea identitar-națională și-a sporit frecvența, dar și relevanța, mai ales în contextul social-politic al războiului din Ucraina. *Adaptarea la auditoriu* este tehnica discursivă obligatorie pentru toate tipurile de discurs, dar mai ales pentru discursul epidictic. Trebuie să spunem de fiecare dată ceea ce este demn de respect pentru acel destinatar. Dar aici se impune o specificare: operând cu distincţia dintre *audienţa reală* şi *audienţa nominală* ne axăm pe *înţelegerea contextuală*.

Considerații de final asupra discursului epidictic

Identitatea elocuțională a discursului epidictic în context instituțional actualmente nu este pusă la îndoială. Modalitățile de aplicare, însă, nu întotdeauna se pretează principiilor de înaltă moralitate, care uneori sunt doar anunțate, nu și respectate. Disensiunile dintre vorbe și fapte ar fi una dintre marile probleme ale discursului epidictic actual, pe lângă alte carențe (suprapunere între *dimensiunea narativă* şi cea cronologică, abaterile structurii narative de la axa de valori prestabilită, propulsarea în prima linie a falselor valori sau chiar substituirea unora dintre ele cu non-valori etc). Pentru discursul epidictic primordiale rămân normele morale stipulate în cele cinci principii etice universale: *calea de mijloc aristotelică (a lui Aristotel), imperativul categoric al lui Kant, principiul utilităţii lui Mill, vălul ignoranţei lui John Rawls, viziunea iudeo-creştină.* Astfel, standardele, principiile, regulile de comportament sau modelele de conduită umană, diferite de cele juridice sau tehnice, sunt folosite drept criterii de apreciere a atitudinilor, actiunilor, manifestărilor sau opiniilor umane drept corecte sau incorecte, drept bune sau rele, drept acceptabile sau condamnabile. În concordanță deplină cu principiile etice universale, valorile promovate prin discursul epidictic trebuie să fie aplicabile oricui, oricând, oriunde. Ele ar trebui să aibă caracter absolut şi obiectiv: să nu depindă de credinţe, resentimente, moravuri particulare, nici de voinţa arbitrară a cuiva aflat în poziţie de putere normativă. Marele filosof al zilelor noastre Jürgen Habermas, în *Conştiinţa morală şi acţiunea comunicativă*[14], stabilește pașii pentru atingerea armoniei în relațiile umane: a) *formarea conştiinţei morale;* b) *formarea condiutei morale;* b) *acţiunea comunicativă.*

Modul în care timpurile intervin în discurs conferă relevanţă forţei persuasive a discursului epidictic. În discursul epidictic, de regulă, registrul temporar determinant este *prezentul*. Apelul la trecut se face pentru a justifica afirmaţiile despre valenţele de bază, existențiale ale comunității, instituției, statului şi starea de fapt, prezentă, dar de cele mai multe ori pe această dimensiune se regăsesc procedee retorice de hiperbolizare, diminuare sau idealizare a unor aspecte. Apelul la viitor se face în baza prezentului, deci, în mod justificat, dar și pe acest palier predomină exagerările. Prezentul este puntea de legătură spre aceste secvenţe de timp și într-un fel, o posibilitate de verificare și ancorare în realitatea concretă, sesizabilă pentru actanții comunicării.

Constatăm, așadar, ceea ce este valabil și îmbucurător vizavi de discursul epidictic – el este nu doar persuasiv și argumentativ prin promovarea constantă de valori, ci este și un suport pentru progres, pace, bună înțelegere a părților. Funcția lui este de a activa cele mai bune sentimente, pentru a ameliora atitudini, pentru a spori toleranța în comunicare. Formatele lui actuale sunt foarte diverse, în vogă în toate tipurile de comunicare. Și ar fi minunat să le cunoaștem și să le aplicăm.

BIBLIOGRAPHY

ARISTOTEL. *Organonul.* Vol. II, Bucuresti, Editura Iri, 1998.

ARISTOTEL. *Retorica,* Bucuresti, Editura Iri, 2004.

BUZILĂ V. *Arta tradiţională,* Chișinău: Cartier, 2018.

*DICŢIONAR enciclopedic de comunicare şi termeni asociaţi***.** Coord. Marian Petcu. Bucureşti: C.H. Beck, 2014.

GROSSU S. *Retorica. Note de curs*. Ediția a II-a. Chișinău: CEP USM, 2009.

HABERMAS Ju. *Conştiinţa morală şi acţiunea comunicativă*. Bucureşti, 1996.

LARSON Ch. U. *Persuasiune: receptare si responsabilitate;* Iasi: Polirom, 2003.

MIHAI GH. *Retorica tradiţională şi retorici moderne*. Bucureşti: All, 1996.

MARGA A. *Filosofia lui Habermas*. Iași: Polirom, 2006.

[14] Jürgen Habermas. *Conştiinţa morală şi acţiunea comunicativă*. Bucureşti, 1996.

NICOLAS L. L' épidictique – assise et pivot de l'edifice rhetorique: https://www.researchgate.net/publication/304623963_L'epidictique_assise_et_pivot_de_l'edifice_rhetorique

PERELMAN CH., OLBRECHTS-TYTECA L. *Tratat de argumentare. Noua retorică*. Iaşi, Editura Universităţii „A.I. Cuza", 2012.

PERELMAN CH. *Rhétorique et politique* în „Language et politique". Bruxelles, 1982.

SĂVULESCU S. *Retorică şi teoria argumentării*. Note de curs. Bucureşti, 2001.

SHEARD, C. *Valoarea publică a discursului epidictic*. College English, 1996: https://www.academia.edu/12049692/The_Public_Value_of_Epideictic_Rhetoric

ȚICLEA Al. *Retorica.* Ed. a 3-a, rev. şi adăugită. Bucureşti*:* Universul Juridic, 2010.

https://www.researchgate.net/publication/324532934_Epideictic_Discourse_Rhetoric_of_Memor y_Praise_and_Hope

https://www.scrigroup.com/management/cominicare/RAMURILE-GENURILE-ORATORIEI-JU35657.php

Figura nr. 1. ***Schema discursului epidictic în formă de arbore.***

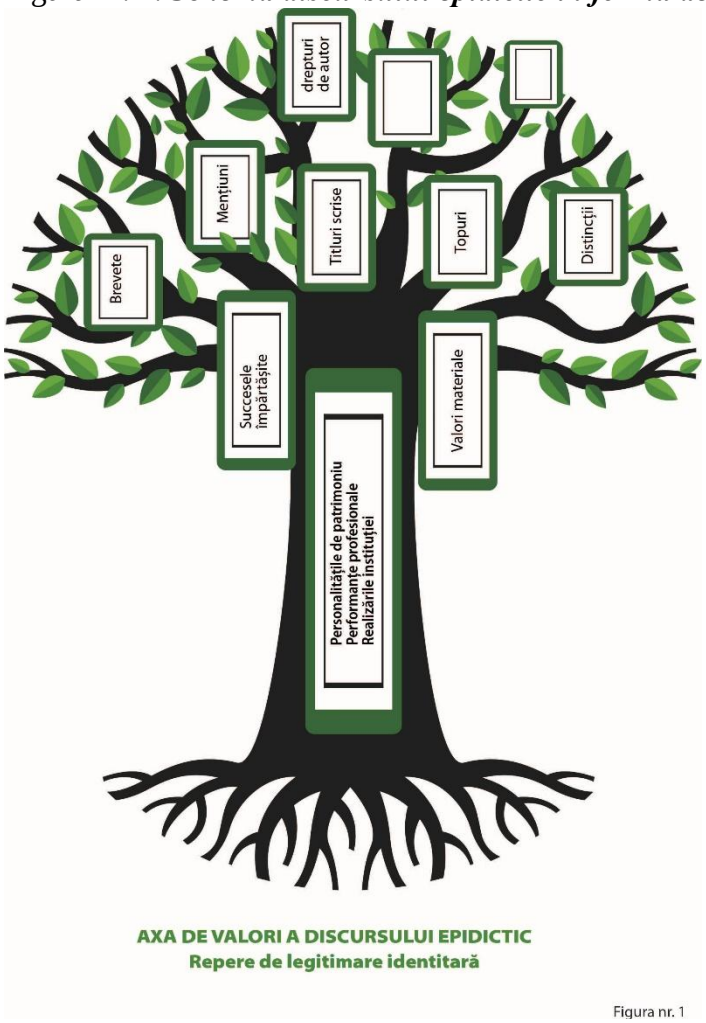

LINGUISTIC MEANS AS MARKERS OF CULTURE SPECIFIC SOCIAL EMOTIONS

Viorica Lifari
Assoc. Prof., PhD, Moldova State University

Abstract: Various studies on emotion concepts emphasize their cultural and social dependence. On the one hand emotions as feelings characteristic to humans may appear as personal manifestations but on the other hand the individual habituates in a society and his/her mental patterns associated with a certain emotion concept is dictated by the societal norms and cultural behavior manifested both linguistically and non-linguistically.
The necessity to study the specific way to express emotion concepts in various types of societies, cultures and languages appeared together with globalization and the phenomenon of multi-cultural communication. It was observed that people in various cultures behave emotionally different and somehow it is the type of the society that chooses to value or promote one type of emotional human behavior in public and to neglect the other one, though the vocabulary of every language may contain the term that names the same emotion concept.
The language as a cultural instrument reflects the way the human applies linguistic means to describe, express and name various emotion states, at the same time indicating the difference in meaning of similar expressions in the same language used in various types of societies (British English, American English, Australian English).
As stated above the language promotes the cultural important values, many of them including such social emotions shame, guilt or honor. The given study concentrates on clarifying the issue of social emotions and their association with various mental patterns in English and Romanian.

Keywords: cross-cultural study, emotion concept, honor, mental pattern, type of society.

Lev Vygotsky's sociocultural theory "views human development as a socially mediated process in which children acquire their cultural values, beliefs, and problem-solving strategies through collaborative dialogues with more knowledgeable members of society". This theory is comprised of concepts such as culture-specific tools, private speech, and the Zone of Proximal Development.[1]

As stated above the scholar suggests that the development depends on the interaction with people and the tools that the culture provides to help form their own view on the world by using the methods of passing information from one to another (imitative, instructive and collaborative learning). This theory combines social environment with cognition. By doing that the theory supposes that while studying the social behavior, which is culturally specific, the researcher has to remember about the great impact of the society type, be it individual or collective per general or a variation of it.

Studies conducted in this direction, as a rule, highlight two main types of cultures: individualistic and collectivistic which are examined in two dimensions: vertical and horizontal. In the vertical cultural syndrome people refer to each other from power and achievement standpoints, while in horizontal one they interact as friends, family, members, co-workers. Totalitarian regimes are likely to emphasize freedom (vertical level) but not

[1] https://www.simplypsychology.org/vygotsky.html [Consulted on 18.04.2022].

necessarily equality.[2] This type of culture in the USA is viewed as vertical individualism, while people in Sweden may be seen as horizontal collectivists. This phenomenon is explained in the following way: Americans tolerate inequality to a greater extent than people in Sweden do.

The Asian type of collectivism puts pressure on individuals to avoid disagreements with others, because in Asian cultures a concern about harmony with and happiness of others may seem more important than one's own personal comfort.[3]

Besides the type of society that makes a culture be different from the other in terms of beliefs and values there is the connection of culture with appraisal. In emotion theory and research, appraisals are the cognitive basis for emotional experiences. Appraisals are cognitive evaluations of events that are guided by individual's values, beliefs and goals. For example we feel sadness when we appraise an unpleasant event as a loss.[4]

In cross-cultural psychological studies there is much talk about "envy" as a human/ cultural behavoiur. According to E. Shiraev, et al., in "envy" we desire what another has.

In vertical individualism people compete and it is a rule that one has more than another, while in horizontal collectivism people care about the relations in the group and "must not manifest envy" if one member of the group is successful,[5] so individualism is a good context for developing and promoting "envy", this is also very favorable in the era of consumerism as human behavior helps support the economy of the country by buying more.

To prove this hypothesis Rodrigues Mosquera conducted an experiment which proved more cultural difference in the vertical individualism than in the horizontal collectivism. As expected the successful Americans "were more envied" than the Spanish people for whom success of the other is not so painful. The experiment demonstrated that the cultural patterns of the human behavior in a certain society is influenced much by its type and develops values that correspond to it leading to the variety of priority values (some of which are emotion concepts) expressed not only non-verbally but also linguistically.

Many emotion concepts become valuable tools in regulating people's behavior. In some cultures, especially in the collectivistic types of societies "shame" is a concept put into application by older generation representatives to educate the behavior of the younger ones. "Shame" is associated with the "losing of face" or "wrong doing", the Japanese culture being considered as a model of shame country after she lost the Second World War.[6]

Social emotions such as "shame, guilt, pride and envy" are considered so because their development is due to socializing and in its turn socialization is influenced by them. The social emotions are considered as social constructions. If people did not live in social groups there will be no need to manifest or feel social emotions. Moreover social emotions affect the socializing process, the rules of the society to follow and motivate people to follow the path of the society.[7]

---

[2] Apud: Shiraev, E.B., Levy, David A. Cross-Cultural Psychology. Critical Thinking and Contemporary Applications. Allyn & Bacon: Boston, 2010, p. 13.

[3] Ibidem, p. 13.

[4] Apud: Rodrigues Mosquera, P. M. *Social Image as a Central Concept in the Social Sciences*. In: European Review of Social Psychology. Volume 26 Online journal. Available at http//www.tandfonline.com/101pers20s [Consulted on 11.04.2022], p. 8.

[5] Rodrigues Mosquera, P. M. *Social Image as a Central Concept in the Social Sciences*. In: European Review of Social Psychology. Volume 26 Online journal. Available at http//www.tandfonline.com/101pers20s [Consulted on 11.04.2022], p. 9.

[6] Apud: Lifari, V. V. *The Social Concept of Shame in English and Romanian based on Quotations.* In: Études Interdisciplinaires en Sciences humaines. Revue officielle internationale du Collège doctoral francophone régional d'Europe centrale et orientale en Sciences humaines (CODFREURCOR) Numéro 6 2019. Pp. 264-277.

[7] Tangney, J., Fischer, K. Self-Conscious Emotions. The Psychology of Shame, Guilt and Embarrassment, and Pride. New York: The Guilford Press, 1995, pp. 39-40.

The dependence of emotion concepts on culture and their different way of manifesting verbally and non-verbally is also studied by J.M. Dewaele in the work entitled "Culture and Emotional Language".[8] The researcher starts the paper with an example of how the Japanese and the Australians behave when parting for a long time, a kind of farewell ritual. He highlights the way Australians hug and say they love each other and the way the Japanese control their emotions and cover all their sufferings with a big smile in such a situation; thus emphasizing the difference in expressing emotions between the Easterners and the Westerners.

The mentioned above research also puts under discussion the variation of emotion concepts across languages and the fact that bilinguals' concepts may be distinct from those of monolingual speakers.[9] This idea is illustrated in another experiment carried out by Koven[10] in which bilingual people were asked to tell stories in different languages. It illustrated that in various languages emotions were expressed differently, for example in French the woman who told the story was more aggressive, angrier and more forceful while in Portuguese she was not free to perform an aggressive persona. From this experiment we conclude that the language determines the behavior of the speaker, and the particular emotional context can lead to a perception of different selves in different languages.

One of the concepts closely connected with the image of self in the society is the "honour" and its importance for a human from various cultures. As cultures somehow identify the concepts to be promoted on the level of the society it is quite challenging to find out where is the place of "honour" in at least two types of cultures.

According to P.M.Rodrigues Mosquera "honour" is a multifaceted set of codes.[11] They are: *morality based honour, family honour, masculine honour and feminine honour.* Each facet of "honour" provides guidelines for how to behave and maintain a positive social image. *Morality-based honour* is about behaving and being known as someone who will protect the family from insult and other type of devaluation. These two honour codes are important for both men and women. In contrast, *feminine and masculine honour* are gender specific honour codes. *Feminine honour* is about women being known to have sexual propriety (e.g.: modesty and chastity (virtue)) and acting accordingly, whereas *masculine honour* is about men being known to be tough and assertive. Thus social image is at heart of "honour". At the same time "honour" is connected with a variety of emotion concepts such as *happiness, pride, anger* and *shame.*[12]

Having studied the psychological and social aspect of "honour" it is appropriate to concentrate onto its linguistic aspect that can reflect the mental cultural models of people who use the language from a certain culture.

In what follows we suggest an analysis of synonyms and proverbs, also quotes including lexeme "honour" in English and "cinste/onoare" in Romanian for the purpose of identifying the semantic and cultural differences of the words and mental models associated with this concept in each language and some cultures (British and American, also Romanian) and to see the common views on it as well.

A Latin proverb says: "He who loses honour can lose nothing else", meaning that "honour" is essential for a human and comprises the most valuable characteristics of his/her personality. This idea dates back to the Roman Empire which is considered to lie at the basis

[8] Dewaele, J. M. *Culture and Emotional Language.* In: The Routlege Handbook of Language and Culture. Oxford: Routlege, 2015. Pp. 357-370.
[9] Ibidem, p. 6.
[10] Apud: Ibidem, p. 11.
[11] Rodrigues Mosquera, P. M. *Social Image as a Central Concept in the Social Sciences*. In: European Review of Social Psychology. Volume 26 Online journal. Available at http//www.tandfonline.com/101pers20s [Consulted on 11.04.2022], p. 3.
[12] Ibidem, pp. 7-8.

of civilization. Still the first democratic society promoted the idea that "Dignity consists not in possessing honour, but in the consciousness that we deserve it." Aristotle[13], idea that self-appreciation is part of the attributed "honour".

In cross-cultural studies it is a well known fact that ideas or concepts expressed in various languages reflect the thoughts or the mental models of the people beholding the language; that is why to understand the correct attitude to a certain concept we have to analyse examples of ideas expressed in the language of study. In this context we have to emphasize the fact that this paper is meant to investigate the concept of "honour" in English and Romanian so as to identify the linguistic environment of terms denoting this concept and to observe the cultural models associated with it.

In the English language we encounter the noun "honour" and the verb "to honour" in various contexts with different meanings such as "a feeling of pride that you have when you believe that you are behaving the best way so that other people admire or respect you. E.g.: *Don't you know that a debt is a thing of family honour?* 2. "An honour" is a special award or job that is given to someone, usually because they have done something good or because they are greatly respected by the public. *E.g.: It was a richly deserved honour... he was the youngest boy ever given the honour of carrying the flag.* 3. "To have the honour of doing something": *It's my honour to present Miss Kathleen Jones.* 4. "To do smb. honour": *Her behavior in such a difficult situation does her honour.* 5. "In honour of": *The ceremony was held in honour of the Queen's birthday.* 6. "To do the honours": *Shall I do the honours?* 7. To honour someone: *The people came to honour their leader."*[14]

The synonymic row of the noun "honour" is composed of such nouns as "homage (to *do/pay homage to somebody*), reverence (*to hold somebody in reverence*), deference (*deference to somebody's wishes, attitude of deference*), obeisance (*to pay somebody obeisance*)", as well as fame, celebrity, renown, reputation, notoriety."[15]

Searching for cultural specific contexts we collected proverbs containing lexeme *honour/honor* in British English and American English and some quotes of famous people such as writers and politicians in order to follow the cognitive prototypic scenarios that are associated with this concept. For instance, in British English we notice: *(1) There is honour even among thieves,* (a moral-based type of honour); *(2) A fair death honours the whole life,* (a moral-based type of honour); *(3) Honour follows those who flee from it* (a moral-based type of honour); *(4) No revenge is more honorable than the one not taken*(a moral-based type of honour); *(5) The most tragic thing in the world is a man of genius who is not a man of honour. ~ George Bernard Shaw,*[16] example that can be treated as both a moral-based type of honour and a masculine type of honour. As well various internet sources specified some American English proverbs: *(1) Some are born to honor, and some have honor thrust upon them* (a moral-based type of honour); *(2) Before honor is humility* (this is also a biblical proverb), (a moral-based type of honour); *(3) A gracious woman obtains honor, and strong men obtain riches* (a masculine and feminine types of honour); *(4) The fiery trials through which we pass will light us down in honor or dishonor to the latest generation. ~ Abraham Lincoln,* (a moral-based type of honour); *(5) The country's honor must be upheld at home and abroad. ~ Theodore Roosevelt* (a moral-based type of honour); *(6) Nobody can acquire honor by doing what is wrong. ~ Thomas Jefferson,* (a moral-based type of honour).[17]

[13] https://proverbicals.com/honor [Consulted on 18.04.2022].
[14] Collins Cobuild English Language Dictionary, London and Glasgow, 1991, p. 698.
[15] Hulban, H. Dicționar de sinonime comentate ale limbii engleze. Iași: Ediția Universității „Alexandru Ioan Cuza", 2006, p. 376.
[16] https://proverbicals.com/honor [Consulted on 18.04.2022].
[17] https://proverbicals.com/honor [Consulted on 18.04.2022].

As we see from the above mentioned examples most often "honour" is associated with 1) "respect" (example 1); 2) the end of life (example 2); 3) no searching of honour (the opposite of which is characteristic of Romanian culture (see below)); 4) honour and revenge (example 4); 5) the genius and honour (example 5) in the English culture. In American culture we observe: 1) honoring and honoured (example 1); 2) humility and honour (example 2); 3) honour is for women (example 3); 4) honour and the next generation (example 4); 5) honour and education (example 5); 6) honour and the norms (example 6).

The short conclusion we can draw about the idea of "honour" in English and American cultures is that it is associated with celebrities or famous people, those that can be honoured publicly, though even "thieves honour each other". It is a necessary quality or reputation of a person in the society (be it large or small) without which the well-educated citizen will not do. From the types of honour mentioned above we identified *moral-based type of honour* and *feminine and masculine types of honour*.

The Romanian language is of Latin origin, which would mean that the correct variant for denoting the concept of "honour" would be "onoare", still we come across the word "cinste" used in everyday speech to denote this concept. The Romanian language dictionary (DEX) gives several meanings of the word "cinste", such as:1.Onestitate, probitate, corectitudine (honesty, correctness). E.g.: *Pe cinstea mea!* (To my honesty); 2. Virtute, fidelitate, castitate, respect, stimă, considerație, prețuire (virtue, fidelity, respect, consideration, appreciation). E.g.: *Cu cinste = în mod onorabil, după merit*. *A da cinstea pe rușine*. (To lose one's honesty.) Onoare, favoare (honour, favour): *În cinstea (cuiva sau a ceva)* (To honour somebody, to praise). E.g.: *A-i face cinste (cuiva)*; 3. Ceremonial, paradă, dar, cadou, plocon (ceremonial, parade, gift, reverence). E.g.: *Pe cinste* = care este foarte bun, foarte frumos; grozav, strașnic (very good, beautiful, great and awful). 4.As well *ospăț, ospătare* (în care predomină băutura) (a feast with drinks prevailing).[18]

As mentioned above the Romanian examples found in the dictionary make use of the word "cinste" rather than "onoare", though in oral speech in official ceremonies one can often hear *Este o onoare pentru mine* (It is an honour for me.), especially when obtaining a prise or a degree or having a book presentation, etc.

Proverbs and idioms which are considered to be lexical means bearing a cultural specific context and markers of the cultural mental models and situations put into use lexeme "cinste" thus highlighting the colloquial character of this idea in comparison with English and American culture. The Dictionary of Romanian proverbs[19] puts at our disposal about 23 proverbs with lexeme "cinste" and not a single one with lexeme "onoare". For example: (*1) Cinstea cinste cere; (2) Cinstea la cinste trage; (3) Cinste la cinste se duce; (4) Cinstea la cinste merge și darul, împrumut; (5) Cinste dai, cinste găsești; (6) Cinste dai, cinste ai; (7) După cinste, cinste se așteaptă; (8) Cinstea cântărește mai mult decât banul; (9) Omenia omenie cere și cinstea cinste; (10) Cinstea nu se cumpără (cu bani); (11) Cinstea nu se cumpără, nici nu se vinde; (12) A da cinstea pe rușine; (13) Să nu dai cinstea pe rușine; (14) A da cinstea pe rușine și pacea pe gâlceavă; (15) Cinstea fără bani e sărăcie goală; (16) A mânca cinstea cu lingura și rușinea cu pumnii; (17) Cinstea cu ocară nu pot sta împreună; (18) Omul cinstește haina, nu haina pe om; (19) Cum ne cinstim pe noi așa să fii cinstit și tu; (20) Cinstește mai întâi tu, dacă vrei să fii cinstit; (21) De la omul cinstit e destul un cuvânt; (22) A fi cinstit ca buzunarul pescarului (necinstit); (23) Un nume cinstit e o comoară de neprețuit.* (All examples being of the moral-based type.)

The main ideas associated with *honour* in the Romanian situations rendered by proverbs are connected with 1) honour and honour (examples 1-4, 9), 2) honour and

[18] https://dexonline.ro/definitie/cinste [Consulted om 18.04.2022].

[19] Cuceu, I., Florea, V., Taloș, I. Dicționarul Proverbelor românești. 7777 texte din Dicționarul tezaur al paremiologiei românești. București, Chișinău: Litera internațional, 2007, pp. 95-96.

reciprocity (examples 5-7, 20), 3) honour and money (examples 8, 10-11, also 15 with an opposite meaning), 4) honour and shame (examples 12-14, 16), 5) honour and honesty (example21, 23 and 22 with an opposite meaning), 6) honour and argument (example 17), 7) honour and the clothes (example 18) and 8) honour and self-respect (example 19).

Coming to a conclusion about the concept of "honour" in the English and Romanian languages we can state that the lexemes that stand for this concept in the two analysed languages are of various origins, fact which speaks about the human's attitude to it. The Romanian "cinste" comes from the Old Church Slavonic čĭstĭ and is more inclined to the meaning of respect to any kind of people in the society of a collectivistic type. Probably this is the reason why all the Romanian proverbs found in the dictionary view "honour" as exclusively a moral-based type. Also in this context we should mention the idea of reciprocity and "honour" which is not encountered in either the British culture or the American one.

Opposite to the mentioned above facts we identify a different association of "honour" in the British and American cultures, the term used in English to denote this concept being of Latin origin. As well the idea of "honour" in English and American cultures is more associated with celebrities or famous people, those that can be honoured publicly, though it is a necessary rule even "among thieves". From the types of "honour" mentioned by Rodrigues Mosquera we identified all the types with the exception of the *family type*, which is probably somehow connected with the low interest of capitalist, individualistic types of cultures in promoting the value of family.

BIBLIOGRAPHY

1. Dewaele, J. M. *Culture and Emotional Language.* In: The Routlege Handbook of Language and Culture. Oxford: Routlege, 2015. Pp. 357-370.
2. Lifari, V. V. *The Social Concept of Shame in English and Romanian based on Quotations.* In: Études Interdisciplinaires en Sciences humaines. Revue officielle internationale du Collège doctoral francophone régional d'Europe centrale et orientale en Sciences humaines (CODFREURCOR) Numéro 6 2019. Pp. 264-277.
3. Rodrigues Mosquera, P. M. *Social Image as a Central Concept in the Social Sciences*. In: European Review of Social Psychology. Volume 26 Online journal. Available at http//www.tandfonline.com/101pers20s consulted on 11.04.2022.
4. Shiraev, E.B., Levy, David A. Cross-Cultural Psychology. Critical Thinking and Contemporary Applications. Allyn & Bacon: Boston, 2010. 384 p.
5. Tangney, J., Fischer, K. Self-Conscious Emotions. The Psychology of Shame, Guilt and Embarrassment, and Pride. New York: The Guilford Press, 1995. – 542 p.
6. Collins Cobuild English Language Dictionary, London and Glasgow, 1991.
7. Cuceu, I., Florea, V., Taloș, I. Dicționarul Proverbelor românești. 7777 texte din Dicționarul tezaur al paremiologiei românești. București, Chișinău: Litera internațional, 2007. ISBN 978 – 973 – 675 – 306 – 0.
8. Hulban, H. Dicționar de sinonime comentate ale limbii engleze. Iași: Ediția Universității „Alexandru Ioan Cuza", 2006.
9. https://www.simplypsychology.org/vygotsky.html [consulted 18.04.2022].
10. https://dexonline.ro/definitie/cinste [consulted 18.04.2022].
11. https://proverbicals.com/honor [consulted 25.04.2022].

THE ULTRASHORT /I/ - A PHONETIC REALITY

Ioan Dănilă
Assoc. Prof., PhD, „Vasile Alecsandri" University of Bacău

Abstract: Our paper has as a starting point the fact that between 2021-2022, there was a version of analytical interpretation stating that the phonetic sequence ultrashort /i/ (within a lexem like pomi /pɔmi/, would not represent an acoustic phonetic reality and consequently it wouldn't be involved in the inventory of the Romanian sounds. This theory was attributed to the official academic/didactic environment. The authors of such a description have ignored both the works of this restricted speciality (Phonetics and Phonology), as well as the Romanian Orthographic, Orthoepic and Morphological Dictionary, 3rd edition (2021). We consider it adequate to bring to attention again this content in order to restore the value of this truth.

Keywords: ultrashort /i/, acoustic Phonetics, the sounds of the Romanian language, Phonetics and Phonology, scientific truth

Înainte de toate, sunt dator să explic termenul care definește o varietate articulatorie a sunetului aflat în poziție finală postconsonantică. Dat fiind criteriul duratei, ca una dintre cele patru proprietăți fizice ale sunetului (alături de înălțime, intensitate și timbru), identificăm în cazul fonemului [i] trei valori: vocalică, semivocalică și fragmentară. Potrivit timpului de vibrație al sursei (coardele vocale), va rezulta „i" lung ([i], în *inel*), „i" scurt ([ĭ], în *ploi*) și „i" ultrascurt ([i̯], în *pomi*) [1)].

Această realitate a fost respectată până de curând, odată cu apariția în peisajul mediatic generat de pandemie a unei producții marca Televiziunea Română – „Teleșcoala". Emisiunea, cu suficiente motive de a exista în programul general al postului public de TV, difuzează, din 16 martie 2020, două emisiuni dimineața (9 – 9,30, limba și literatura română; 9,30 – 10, matematica) pentru gimnaziu și altele două după-amiază (15 – 16), pentru liceu. Într-o proporție covârșitoare, lecțiile susținute de profesorii selectați de Ministerul Educației sunt corecte științific (mă refer, desigur, doar la disciplina limba și literatura română), dar s-a întâmplat să auzim de câteva ori datele unei analize fonetice primare care nu concordă cu realitatea. Prima experiență de telespectator a avut loc în anul 2021 (în ediția din 17 sept.) când o profesoară de la o școală generală din București a refuzat să-l inventarieze pe „i" ultrascurt între sunetele dintr-un cuvânt [2)] precum „bucătari", care ar avea 8 litere, dar 7 sunete, întrucât „*i* final nu se numără ca sunet". Trei zile mai târziu, aceeași profesoară revine asupra subiectului, cu un alt exemplu: cuvântul „steaguri" are 8 litere și 7 sunete…

În 2022, ediția din 14 martie, o altă profesoară din Capitală îl descrie astfel pe „i" ultrascurt: „-*i* mut (afonizat, șoptit, asilabic) este un sunet foarte slab (nici nu se numără ca sunet), care apare la final de cuvânt, după o consoană (sau mai multe), într-o silabă în care există o altă vocală «puternică»: *pomi* – pom[i̯] – 3 sunete". Dacă ar fi parcurs cu atenție DOOM-ul, cele două profesoare nu ar fi căzut în greșeală. În prima ediție (1982) a lucrării normative elaborate de Academia Română, prin Institutul de Lingvistică, „*i*" ultrascurt era notat tipografic cu o literă redusă la jumătate, completată cu un „picioruș": „după consoane, la

[1)] Cf. Ioan Dănilă, *Fonetică și fonologie*, Bacău, Editura „Egal", 2005, p. 47.
[2)] Consecința a fost o serie de patru articole publicate de subsemnatul în Revista „Ateneu" (disponibile pe site-ul ateneu.info), sub titlul „*i* «șoptit» este sau nu este sunet?", din cadrul rubricii „Teleșcoala *Ateneu*".

sfârșit de cuvânt și în compusele cu *ori-*: *buni*, *îmi*, *vezi*, *oricum*)" [3]. Ediţiile din 2005 şi 2021 renunță la acest „picioruș" și trec la grafia cu un *i* micșorat, dar fără vreun mijloc de susținere. Descrierile însă sunt mai ample: „*i* șoptit, ca în *pomi*, cu desinența -i" [4]); „[^{i}] (*i* «șoptit», asilabic sau afonizat), după C(C)(C), la sfârșit de cuvânt: *pomi* [pom^{i}], *auzi* (ind. prez. 2 sg.) [auz^{i}[, *flori* [flor^{i}], *lincşi* [lincş^{i}], *mişti* (ind. prez. 2 sg.) [mişt^{i}], *urşi* [urş^{i}], *azvârli* (ind. prez. 2 sg.) [azvârl^{i}]" [5]. Aceeași ediție adaugă la compusele cu „ori-" pe cele cu „-şi-": „în *câteşi-*, *fieşi-*, *oareşi-*, *ori-* + C: *câteşitrei* [kîteş^{i}treĭ], *fieşicare* [fieş^{i}kare], *oareşicare* [ŭareş^{i}kare], *ori(şi)care* [or^{i}(şi)kare]" [6]. Ediția a treia (2021) este mai explicită în descriere, dar mai săracă în exemple: „[^{i}]: „*i* «șoptit»/ afonizat/ asilabic/ desonorizat/ devocalizat, redat în rom. la finală și uneori în interior prin *i* (ca în *pomi*); ex.: [pleĭbekur^{i}]" [7], pentru „play-backuri".

Toate cele trei ediții statuează valoarea zero a lui *i* („literă ajutătoare") „uneori, în combinațiile *ci, gi, chi, ghi* + vocală sau la sfârșit de cuvânt": *ciot, nuci, giulgiu, dragi, chior, unchi, unghiul, unghi"* (1982, p. XI); combinațiile de litere: a) „chi" [k´] + *a, o, u* în aceeaşi silabă: *chiar* [k´ar], *chior* [k´or], *chiul* [k´ul]; la sfârșit de cuvânt, în afară de cazul când *i* este accentuat: *ochi* s. [ok´]"; b) „ci" [č] + *a, o, u* în aceeași silabă: *ciaconă* [ča-konă], *ciot* [čot], *ciur* [čur]; la sfârșit de cuvânt, când *i* nu este accentuat: *munci* s. pl. [munč]; în unele compuse: *nicicând* [ničkînd]"; c) „ghi" [g´] + *a, o, u* în aceeaşi silabă: *ghiaur* [g´a-ur], *ghiol* [g´ol], *unghiul* [ung´ul]; la sfârșit de cuvânt, când *i* nu este accentuat: *unghi* [ung´]; d) „gi" [ğ] + *a, o, u* în aceeași silabă: *giardia* [ğar-di-a], *giol* [ğol], *giulgiu* [ğul- ğu]; la sfârșit de cuvânt, când *i* nu este accentuat: *dragi* [drağ]" (2005, pp. XXX-XXXII). Dacă *m'* din *pomi* ar fi fost recunoscut ca variantă, ar fi fost inventariat de DOOM^{3} între consoane palatalizate: „l′, *l* muiat; n′, *n* muiat", singurele înregistrate, iar *i*, ca fonem zero (*Ø*) ar fi ilustrat „nerealizarea fonetică a unui component al cuvântului: literă fără valoare fonetică" (2021, p. 37). Or de fiecare dată *i* ultrascurt este denumit ca „*i* șoptit", pentru că „ne bizuim pe rostire, chiar dacă se aude slab" [8].

Pe internet coexistă adevărurile aproximative: într-un material care se vrea informativ, vocalele anterioare sunt *e, î,* şi *i,* iar cele posterioare, restul (*a, ă, o, u*). Despre *i* din *aceeaşi*, *aceleaşi*, *acelaşi*, *aceiaşi* ni se spune că „se scrie *i* și se pronunță *i* scurt, nesilabic" [9].

Profesorii de limba şi literatura română nu au rămas indiferenți la împrejurarea că destinul unei componente a tabloului foneticii limbii române este pus în pericol. Absolvenți de București, Iași, Cluj-Napoca, Bacău ș.a., dar și profesori din Republica Moldova, după ce au parcurs articolele din Revista „Ateneu" și din cotidianul „Deșteptarea", mi-au scris pentru a-şi exprimă neliniștea că eroarea difuzată pe TVR2 ar putea tulbura algoritmul de analiză al acestui plan al vorbirii. „Există în manuale noțiuni care sunt prezentate în mod diferit, ceea ce ne pune și pe noi în dificultate. Una dintre acestea este chiar acest *i* ultrascurt, pe care noi l-am predat până acum ca fiind un sunet de sine stătător. Acum, după noile tendințe, trebuie să le spunem elevilor că nu se numără?" (D.U.). „«*i* șoptit» ar trebui luat în considerare ca un

---

[3] Academia R.S.R., Institutul de Lingvistică al Universităţii din Bucureşti, *Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române* (redactor responsabil, Mioara Avram), Bucureşti, Editura Academiei R.S.R., 1982, p. XI.

[4] Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti", *Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române*, Bucureşti, Editura „Univers enciclopedic", 2005, p. XXIV. Coordonator al ediţiilor 2005, 2021, Ioana Vintilă-Rădulescu (în 2021, „coordonatoare", în loc de „coordonator").

[5] *Ibidem*, p. XXXIII. Notația [azvîrl^{i}] (în loc de [azvârl^{i}]) ne aparţine.

[6] *Ibidem*. Notația [fieş^{i}kare] (în loc de [fieş^{i}care]) ne aparţine.

[7] Idem, 2021, p. 37. Era de preferat să se renunțe la abrevierea „rom." (prezentă în listă pentru „română; românesc; românizat"), pentru a evita omonimia cu „romani" (limbă), de exemplu.

[8] Ioan Dănilă, *Cuvântul „pomi" are trei sunete?*, în „Deșteptarea", Bacău, [anul XXXI], nr. 9110/ 18. 03. 2022, p. 6 (rubrica „Româna pentru toți").

[9] Cf. **Eroare! Referință hyperlink incorectă.**

sunet autonom, și nu ca semn al înmuierii consoanei anterioare" (A.Ş., coautoare de manuale de specialitate pentru gimnaziu). „Și șchiopit, și mic, dar tot e ceva!" (D.S., profesor și poet).

Programele școlare, în noua viziune, lasă libertatea autorilor de manuale să prezinte un capitol important (și plin de dificultăți), cel rezervat foneticii. În clasa a V-a se studiază tipurile de sunete (vocala, consoana, semivocala) și „corespondența sunet-literă" (corect: corespondența literă-sunet), iar în clasa a VI-a, „structura fonologică a cuvintelor: diftong, triftong, hiat".

Manualele din deceniile trecute acordau, în general, importanță foneticii, ca prim nivel al limbii. Coautorul unui astfel de manual, Grigore Brâncuș, a avut amabilitatea să comenteze minimal capitolul pe care l-a redactat în 1958, precizând că *i* final postconsonantic asilabic este „un sunet foarte scurt" [10)]. Se deduce ușor că filologul care a realizat ediția critică pentru „Etymologicum Magnum Romaniae" a pledat pentru recunoașterea lui *i* ultrascurt. Realizările editoriale recente au limbaje contradictorii. Florentina Sâmihăian, Sofia Dobra, Monica Halaszi și Anca Davidoiu-Roman lasă să se înțeleagă că *i* ultrascurt este totuși un sunet: „La sfârșitul unui cuvânt, poate să apară uneori un *i* special (*i* «şoptit»), ca în cuvântul *pomi. I* «şoptit» nu trebuie confundat nici cu o vocală (în cuvântul *metri, i* este vocală), nici cu o semivocală (în cuvântul *noi, i* este semivocală" [11)]. Descrierea, corectă, este reluată de aceiași autori în clasa a VIII-a, la o altă editură: „La sfârșit de cuvânt, după consoană apare uneori un *i* care nu este vocală și se numește *i* «şoptit». Acest *sunet* (subl. ns.) poate să apară și în interiorul cuvintelor compuse, fiindcă este finala unui cuvânt din care s-a obținut noul termen: *oricând, oricât, câteşitrei, fieşicare* etc." [12)] Este firesc, de vreme ce referentul științific este prof. univ. dr. Rodica Zafiu, de la Facultatea de Litere a Universității din București. A doua categorie de manuale o reprezintă cele care nu fac nicio referire la statutul lui *i* ultrascurt, inclusiv în paginile de evaluare [13)], iar în ultima categorie sunt plasate manualele care neagă statutul fonologic al lui *i* ultrascurt: „În cuvintele de tipul *pomi, flori, vedeți* etc., *i* nu este un sunet independent și se numește *i şoptit.* De exemplu, sunetele din cuvântul *pomi* sunt: [p], [o], [m′]" [14)]. Surprinde absența oricărei referiri la *i* ultrascurt în manualul destinat viitorilor educatori. Un cuvânt precum *oameni* este transcris fonetic cu un *i* plenison, deşi atenția fusese concentrată asupra lui *o + a*, rostit *ŭ*" [15)].

[10)] Este o variantă a descrierii din lucrarea sus-numită: „Litera *i* la sfârşitul unor forme substantivale (*lupi, fraţi, prieteni*) sau verbale (*dormi, te plimbi*) exprimă un *i* scurt, nesilabic" (Ştefania Golopenţia, Grigore Brâncuş, *Gramatica limbii române – manual pentru clasa a VII-a*, Bucureşti, Editura de Stat Didactică şi Pedagogică, 1958, p. 32. O ediţie ulterioară, din 1961, reproduce conţinutul celei din 1958, fără a numi pe cei doi autori. Discuția telefonică a avut loc în decembrie 2021.

[11)] *Limba şi literatura română – clasa a V-a*, Bucureşti, Editura „Art", 2017, p. 34. (Corect: „*i* «şoptit»", nu „*I* «şoptit»", chiar dacă e la început de enunț.)

[12)] Florentina Sâmihăian, Sofia Dobra, Monica Halaszi, Anca Davidoiu-Roman, Horia Corcheş, *Limba şi literatura română – clasa a VIII-a*, Bucureşti, Editura „Art Klett", 2020, p. 40. S-a adăugat colectivului, cu folos, Horia Corcheş.

[13)] Cf. Cristian Moroianu (coord.), Ioana Revnic, Iolanda Iacob, Isabella Ioniţă, *Limba şi literatura română – manual pentru clasa a V-a*, Bucureşti, Editura „Corint Logistic", 2017; Mariana Norel, Petru Bucurenciu, Mihaela Dragu, *Limba şi literatura română – manual pentru clasa a VI-a*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 2018; Mihaela-Daniela Cîrstea, Ileana Sanda, Viorica Avram, Alexandra Dragomirescu, *Limba şi literatura română – manual pentru clasa a VI-a*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 2018 (lipsesc numele referenţilor ştiinţifici); Amalia Stoenescu, Luminiţa Preda, Andreea Nistor, Anca Şerban, Ciprian Nistor, Lucia Minchevici, *Limba şi literatura română – manual pentru clasa a VIII-a*, Bucureşti, Editura „Corint Logistic", 2020.

[14)] Geanina Cotoi, Irina Hăilă, *Limba şi literatura română – manual pentru clasa a V-a*, Piteşti, Editura „Paralela 45", 2017.

[15)] Elena Berea-Găgeanu, Doina Moigrădeanu, Florin D. Popescu (coord.), Cezar Tabarcea, *Limba română (limbă şi stil, punctuaţie şi ortografie, vocabular, fonetică şi fonologie, gramatică – morfologia) – manual pentru clasele a IX-a* şi a X-*a (şcoli normale, licee şi clase cu profil umanist*), Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică – R. A., 1998, p. 68, 70.

Lingviștii recunosc că în ceea ce privește segmentele fonice [i] (notat cu un cerculeţ dedesubt; vocală „devocalizată”) și [i], „situația este mai complicată” [16]. S-au conturat două interpretări. Prima se raportează la fenomenul de muiere sau palatalizare a consoanei finale (Al. Rosetti propune delimitarea celor două fenomene): „Diferența dintre forma [lup] și forma [lupi] (*i*, notat cu un cerculeţ dedesubt) ar consta în faptul că în [lup] consoana finală este dură, în timp ce în [lupi] (*i*, notat cu un cerculeţ dedesubt) consoana finală este muiată (palatalizată). În acest caz, avem a face, la pluralul nearticulat, cu o formă constituită din trei foneme: [l-u-p′], care se opune formei de plural articulat, constituită din patru foneme: [l-u-p′-i]” [17]. Interpretarea îi aparține lui Emil Petrovici, cu „Le pseudo *i* final en roumain” (în „Bulletin linguistique”, 1934) și „Corelația de timbru a consoanelor dure și moi în limba română” (în „Studii și cercetări lingvistice”, 1950). O altă interpretare realizează Andrei Avram, conform căruia [i] (*i*, notat cu un cerculeţ dedesubt) este diferit de [i]. „În acest caz, formele [lupi] (*i*, notat cu un cerculeţ dedesubt) şi [lupi] sunt ambele constituite din câte patru foneme; primele trei identice, [l-u-p], ultimul fiind diferit pentru cele două forme, [^{i}] şi [i]” [18]. Şi într-un caz, şi în altul sunt discutate formele din stilul vorbit: [lupi] (*i*, notat cu un cerculeţ dedesubt) şi [lupi] (ortografic: *lupi* şi *lupii*). Opinia lui Emil Petrovici „prezintă dezavantajul de a încărca inventarul de foneme cu un număr de invariante consonantice, și anume cu întreaga serie a consoanelor muiate sau palatalizate” [19], consideră Emanuel Vasiliu, care continuă cu o interpretare proprie a cazului în discuție.

[16] Emanuel Vasiliu, *Fonologia*, în „Limba română contemporană”, vol. I, sub coordonarea acad. Ion Coteanu (autori: Georgeta Ciompec, Constantin Dominte, Valeria Guţu-Romalo, Clement Mîrza, Emanuel Vasiliu), Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1974, p. 103. Volumul, cu antetul Ministerului Educaţiei şi Învăţământului – Universitatea Bucureşti, îi are referenţi ştiinţifici pe Sanda Golopenţia-Eretescu şi Flora Şuteu.
[17] *Ibidem.*
[18] *Ibidem.*
[19] *Ibidem,* p. 104.

ONLINE APPS AND RESOURCES USED IN ELT

Alina Nicoleta Pădurean
Assoc. Prof., PhD, „Aurel Vlaicu" University of Arad

Abstract: During de Covid 19 pandemic, English classes were held online and therefore, teachers had to introduced ICT in teaching. The study focuses on the most interactive and engaging apps and platforms used by the teachers and reveals the results of a study conducted on parents, teachers and students to identify their opinion about the use of such media and the online teaching period that they had gone through. The questionnaire was administered online to a group formed of students, parents and teachers. The study sample consisted of 117 respondents and the results are presented in the case study of this article.

Keywords: online apps, software, e-learning, survey, ELT

Covid 19 pandemic has brought changes in our lives and education is an field that has gone through tremendous changes. Scholars and methodologists have argued the need to introduce ICT in education for many years but educators, at least some of them, seemed pretty reluctant. Along with the restrictions, we had to continue teaching in the online environment. Nowadays, online platforms are used all around the world by educators in all fields and not only. They became a part of the everyday life. Some examples of platforms are: Google Classroom, Microsoft Teams, Edmodo, Easyclass, Zoom, Quizizz, Padlet. In the following lines I am going to discuss about these platforms.

Google Classroom

Google Classroom is a free online service created by Google for schools that helps facilitate task development, distribution, and grading. Google Classroom's primary goal is to simplify the process of exchanging files between teachers and students. Google Classroom is used by an estimated 40 to 100 million people. It combines Docs, Sheets, Slides, Gmail, and Calendar to provide a unified interface for managing student and instructor correspondence. Students may be invited to enter a class using a private code, or they can be downloaded directly from a school domain. Inside the Google environment, teachers will develop, distribute, and grade assignments. Each class produces a separate folder in the Drive of the corresponding user, where students can upload work to be judged by an instructor. Assignments and due dates are applied to Google Calendar, and each assignment may be labelled. Instructors can track each student's progress by analysing the revision history of a text, and after grading, teachers can return work with feedback.

Microsoft Teams

Microsoft Teams is a proprietary business collaboration tool created by Microsoft as part of the Microsoft 365 software family. Teams competes mainly with Slack, a rival service that provides workspace chat and videoconferencing, file management, and device integration. (Warren T., 2016). Formalized paraphrase Teams can take the place of other Microsoft-managed corporate networking and teamwork tools, such as Skype for Business and Microsoft Classroom. When several meetings migrated to a simulated world because of the COVID-19 pandemic, Teams and other applications such as Zoom and Google Meet received a lot of attention.

Edmodo

Edmodo is an e-learning firm that provides a platform for communication, collaboration, and coaching to K-12 schools and instructors. Teachers may use the Edmodo network to exchange information, send quizzes and assignments, and manage contact with students, colleagues, and parents. Edmodo's design and attitude are particularly teacher-centric: students and parents can only join Edmodo if requested to do so by a teacher. Teachers and students use the site extensively, both in and out of the classroom. Edmodo is a free service that also provides premium services. (https://go.edmodo.com/about/ accessed on 28.02.2022)

EasyClass

"EasyClass is a platform that allows educators to create online classes whereby they can store the course materials online; manage assignments, quizzes and exams; monitor due dates; grade results and provide students with feedback all in one place." (https://www.easyclass.com/ accessed on 30.03.2022). One can use Easyclass to manage and organize any classroom. The teacher can maintain a classroom calendar so that students can easily find due dates and deadlines for homework and projects. Teachers can share information with parents to keep them up to date. They can use the discussion feature as a resource for keeping students involved over long holidays or on a snow day. EasyClass is an interactive and collaborative program. Lab partners can present their findings, and math students can demonstrate how they solved a problem. (https://www.teachersfirst.com/single.cfm?id=16167 accessed on 30.03.2022). EasyClass has an Integrated Gradebook. It works in a way where once an assignment or quiz is posted to the digital class, a column will be added. Students' grades are then automatically entered in the Gradebook whenever teachers grade a particular assignment or quiz. The MyFiles section is like a virtual library that users can access and update anytime and anywhere. It allows educators to organize, store, share, and manage all their documents right within their accounts. The platform comes with a secured cloud-based SaaS with no advertisements, keeping privacy and safety at foreground. All content created within the online classes' platform can be viewed by only the class members. (https://www.saasworthy.com/product/easyclass accessed on 30.05.2021)

Padlet

When someone registers with Padlet, they can create as many "walls" or online notice boards as they like. These walls can be set to private or public, with each wall having separate privacy settings. This can facilitate teacher collaboration in a subject department, which is not accessible by students. Private walls can be created by requiring a password to access them, or by limiting access to registered users, with specified emails. As the creator of a wall, teachers can moderate all notes before they appear and privacy settings can be adjusted at any time. (https://www.pdst.ie/sites/default/files/Padlet%20Instructions.pdf accessed on 31.03.2022). Users do not need to sign up to use Padlet, though it is recommended that teachers using it in a classroom setting would do so, in order to edit a wall, moderate posts and collate all class walls into one management screen. Teachers can also choose to set a notification to receive an email whenever a student posts to the teacher's wall. (https://www.pdst.ie/sites/default/files/Padlet%20Instructions.pdf accessed on 31.03.2022)

Research sample

The questionnaire was spread via Google Forms and completed by a number of 117 people. The respondents were students, teachers and parents. It questionned their opinion about online teaching and the way it affected all three parties. Furthermore, it shows which are the most used online platforms and what students, parents and teachers think that can be improved regarding online teaching. We focused on quantitative research as a research method. The data collection tool is a 13-question questionnaire.

Results

We analysed all data collected through the questionnaire. The first question refered to the gender of the respondents.

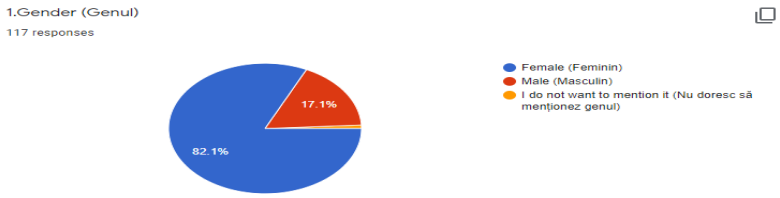

As we can see in the chart above, 82 % of the respondents were women, 17 % were men and only 1% did not want to mention their gender. So 96 people out of 117 are women, 20 are men and 1 did not want to mention. When women answered to the open questions, the responses were longer and carefully written, unlike the answers that were given by men.

The second question referred to the age of the respondents. They had to choose between four options: 8-10 years, 11-14 years, 15-19/20 years, >20 years. As one can see in the chart below, 52.1% of the respondents are above twenty years old, 35.9% are between eleven and fourteen years old 9.4% are between 15-19/20 years old and the rest are between 8-10 years. There were 61 people above twenty, 42 between 11-14, 11 between 15-19/20 and 3 between 8-10 years.

The next question refers to the professional group the respondents belong to. They had to choose between teacher, student and parent.

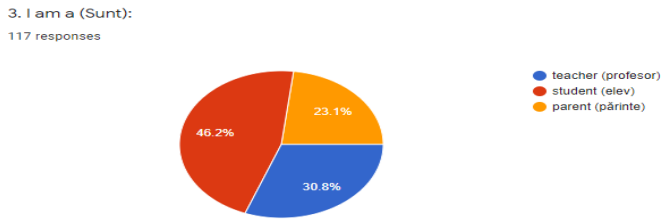

46.2% of those who completed the questionnaire were students, 30.8% were teachers and only 23.1% were parents. These percentages show that both students and teachers are interested in improving the quality of online teaching thus participating in the survey in order to help improve it. On the other hand, parents seem less interested in online teaching. 54 responses came from students, 36 came from teachers and the rest of 27 came from parents.

The fourth question refers to the class the respondents are in, if they are students. If they were not students, they had to choose “I am not a student”. The majority, 36.7%, were not students. 15.4% were fourth grade students; 13.7% were fifth grade students; 12.8% eight grade students; 11.1% were seventh grade students. The rest of the students are part of the other grades: third, sixth, ninth, tenth, eleventh, twelfth. 44 people said that they were not students, 18 respondents were from the fourth grade, 16 responses were from student from the fifth grade, 15 eighth graders responded to the survey, 13 seventh graders. Less responses came from the following areas: 4 responses from the sixth graders, 3 responses from the third graders, two responses from the eleventh graders and 2 responses from the twelfth graders. The fifth question was about who students, parents and teachers kept in touch with during the course suspension period. They had to choose between teacher, head teacher, parents, colleagues and they could also choose the “other” option where they needed to complete the person or people they talked with.

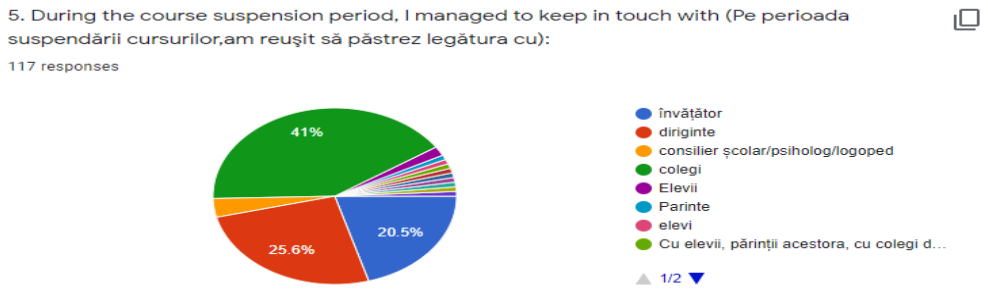

As we can see in the chart above, 41% of the respondents kept in touch with the colleagues, 25,6% spoke with their head teacher, 20.5% talked to the teachers and the others talked to the school advisor, to the parents and to the students. There were 48 responses for colleagues, 30 responses for the head teacher, 24 responses for teachers, 9 responses for students, 4 responses for the school advisor and 4 responses for parents. As we can see, the majority of the people chose to keep in touch with their colleagues, teachers and students, some of them preferred to talk to the head teacher, while the others chose to talk to other people than the one mentioned before. If everybody had chosen to talk to everyone (teachers with parents and students, students with parents and teachers, parents with students and teachers) probably online teaching would have been more efficient from the very beginning than it was in reality.

The sixth question is about the reasons the respondents participated or did not participate in online activities. The majority of the respondents participated in online activities. Only seventeen said that they did not participate in any online activity. Out of those who participated, a part only took the classes s/he needed to attend for school, a part were teachers and their job required to participate in online activities and only a small part mentioned other courses than the required ones. Another small part worked from home instead of the office. Teachers took different courses in order to improve their online skills and to make their online lessons more engaging and interactive so that students would feel comfortable even if they are not physically at school. From the answers given by teachers we can understand that they tried their best to give a solid education even though they had to spend their free time doing different courses in order to learn how to do their job better in the online environment.

The seventh question was about the apps that the respondents use more frequently. They had to choose between: WhatsApp, Facebook/Messenger, Skype, Phone call/ text, Google Classroom, Zoom, Padlet, Quizizz, EasyClass, Edmodo and Microsoft Teams.

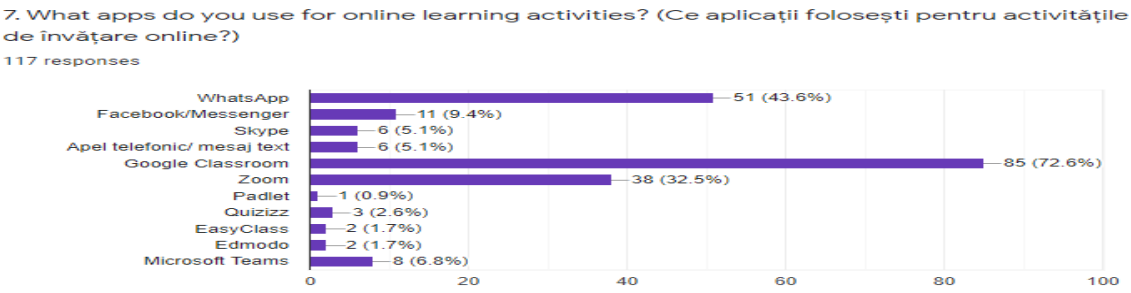

The majority of the respondents, namely 85, meaning 72.6% said that they used Google Classroom as a tool for online learning and teaching. A percentage of 43.6% chose WhatsApp as the most used app for online communication and 32,5%, meaning 38 people used Zoom as a way of keeping in touch during the pandemic, for online classes or courses or simply for speaking with friends and family. Only eleven people have used Facebook for communicating and 6 people used Skype and Phone calls or text messages. Eight people used

Microsoft Teams, while only three used Quizizz and 2 used EasyClass and Edmodo. Only one used Padlet. As I mentioned before, in the theory chapter, Google Classroom is very popular among the online users because of its easy to interact platform and because we encounter there everything we need to have a great class from an online attendance list and grade list to a wall where we can post and find lessons and all kind of useful information.

The next question was about the most suitable learning activities for students, teachers and parents. They had to choose between some options previously given but they could also choose the "other" option where they could write their own ideas. As it can see from the analysed answers, 58.1% (68 people) said that face to face discussions with the teachers are the best when it comes to learning activities. Forty- six people, 39.3%preferred to have the possibility to ask the teacher questions when something is unclear. 15.4% said that they are fine with whatever the teacher decides to do, because in their opinion, teachers know what is best for their students, being them adult or teenagers. Sixteen people want the lessons written in a WORD or PDF format in order for them to have the ideas well organised. Fifteen want to have the lessons recorded so that they could watch it again and again until they understand the lesson or the message the one who had that activity or class wanted to transmit. Someone said that: "The most suitable learning activities in my opinion are the ones in which the pupils become active learners, more exactly, interactive activities that keep the pupils involved and engaged in the learning process". Even though there are some people who do not see online teaching as a solution, the majority adapted to the new conditions and embraced online teaching as part of their everyday life.

The following question was about how the respondents liked the online activities. This was question number 9 out of 13. The majority of the people said that online classes were useful and interesting. 83 people out of 117 believed this, meaning that 70.9% found online classes useful. Only 16.2% found them uninteresting, boring. This means that 19 people thought that online learning activities are not useful or helping. Other answers were that online learning activities are ok but not on a long term basis or that those activities are engaging. On the other hand, there were some people that did not like those activities, that believe that they are worse than face to face learning because students cannot concentrate enough. The lack of concentration makes them not to understand the lessons thus not to learn anything new.

Question number ten from the survey was about returning to school and if it is useful for online learning to remain possible in certain situations. The respondents could choose between yes and no.

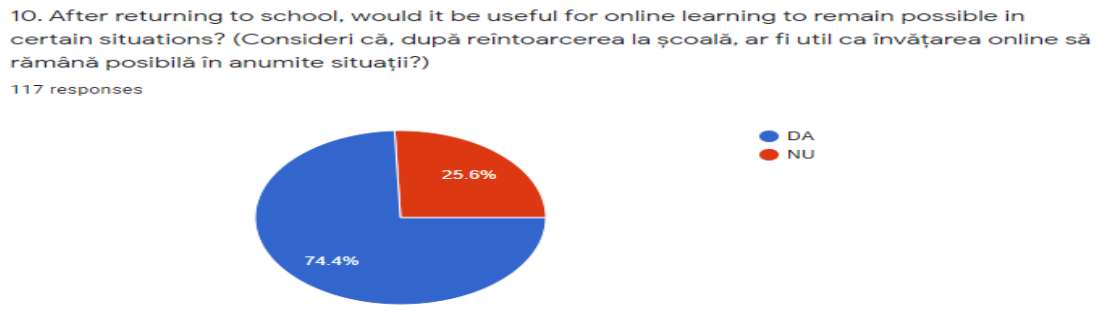
10. After returning to school, would it be useful for online learning to remain possible in certain situations? (Consideri că, după reîntoarcerea la școală, ar fi util ca învățarea online să rămână posibilă în anumite situații?)
117 responses
25.6%
74.4%
DA
NU

As one can see in the chart above, 74.4% (87 people) said that online learning can be useful in certain situations so it should remain possible to do it in some specific situations. The others, 25,6% said that online learning will not be useful in any situation after the pandemic is over. From the 30 responses of NO, almost half are parents. This means that teachers and students find the possibility of having online classes a good one and very useful in certain moments of the school year.

The next question was: “To what extent have you adapted to the conditions of this period?”. They had to choose between: to a very small extent (almost not at all), to a small extent, to a certain extent, to a large extent, to a very large extent.

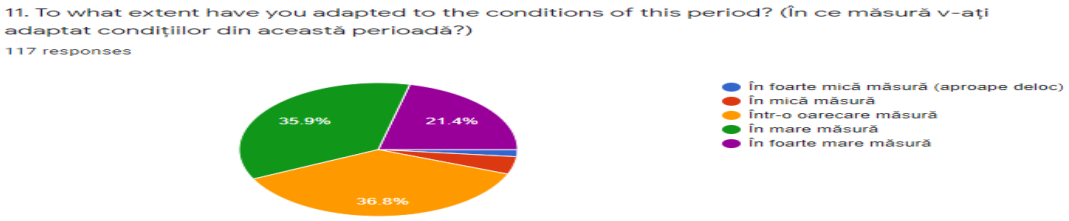
11. To what extent have you adapted to the conditions of this period? (În ce măsură v-ați adaptat condițiilor din această perioadă?)
117 responses
35.9%
21.4%
36.8%
În foarte mică măsură (aproape deloc)
În mică măsură
Într-o oarecare măsură
În mare măsură
În foarte mare măsură

A percentage of 36.8% (43 respondents) said that they adapted to a certain extent. This means that they did not fully enjoy being a part of the online learning system. Next in line with a total of 35.9% (42 answers) said that they adapted to a large extent and this means that they probably enjoyed having and taking online classes more than the others mentioned before. Only 25 people (21.4%) said that they adapted to a very large extent and this means that they could do their job regardless the way they need to do it. Even though they have to do what they have to do online, they can be 100% there and they can manage any situation they are faced with because they truly understand how to work with technology and how important it is for everyday lives. There were just 2 people who said that they did not adapt at all.

The twelfth question of the quiz referred to the location of the school. The respondents had to choose between urban and rural. Why is this aspect important? Because children who study in the city are more likely to have access to technology thus resulting a better understanding of the online teaching. On the other hand, we have children from the countryside who can participate in online classes only if the school gives them devices with internet. Unfortunately, not every school can afford to buy devices with internet for all their students and because of this, some children do not have the possibility to join online courses and to be in touch with their teachers and colleagues.

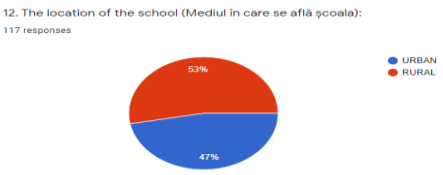

There were 62 responses (53%) for rural and 55 responses (47%) for urban. This shows that students, teachers and parents tend to be more willing to help when it comes to something a teacher asks them to do. As a result, when I started the survey, I asked both urban and rural schools to apply this form and there are more responses from the rural side than from the urban side.

The last question was an open one, so the respondents could express their own opinion regarding the way online teaching can be improved. In the following figures one can see some of the 117 answers.

Some of them believe that older teachers need to learn more how to use technology and how to better understand students. Others say that the apps used need to have a system that checks the attendance and even store them in an online storage place. A part of them think that they need better internet connection and that teachers should give them less homework. There are teachers that believe that children with special needs are really heard to be involved in online activities because they need more attention and they need someone

constantly there with them. Because of the constant need of someone it is really hard for them to be involved in what the teacher does.

One teacher wrote the following words: "I feel that online teaching can be improved by having the opportunity to make it more accessible to students that don't have the resources needed in order to live the best experience regarding this topic. Also, it can be improved by educating ourselves (as teachers) more about this type of teaching and finding ways to make it more enjoyable for the students as well.". I totally agree with her opinion because teachers need to evolve together with the technology and need to learn new ways of teaching and of making his or her classes more enjoyable and easy to be understood.

Conclusions

The results of the study conducted on our research sample have shown that online teaching can be effective and we should`t stop using it after the end of the pandemic. Respondents also agree that teachers should improve their digital skills so as to be able to cope with the changes. To sum up, both teachers and students need to keep learning to use technology and different apps in order to have more interactive classes and to have a better understanding of the lessons and of everything new their teacher teach them. Online platforms started to be a very important part of the school life in 2020 and it will probably remain so in the years that come.

BIBLIOGRAPHY

Afflerbach, P.A., & Cho, B.Y. (2010). *Determining and describing reading strategies: Internet and traditional forms of reading*. In H.S. Waters & W. Schneider (Eds.), Metacognition, strategy use, and instruction, New York: Guilford.

Buckingham, D. (1993) *Towards new literacies, information technology, English and media education.* The English and Media Magazine, Summer.

Coiro, J. (2005). *Making Sense of Online Text*, Educational Leadership.

Coiro, J. (2011). *Predicting reading comprehension on the Internet: Contributions of offline reading skills, online reading skills, and prior knowledge*. Journal of Literacy Research, 43(4).

Dochy, F., Segers, M., Van den Bossche, P., & Gijbels, D. (2003). *Effects of problem-based learning: A meta-analysis*. Learning and Instruction, *13(5).*

Dudeney, G 2000 *The Internet and the Language Classroom* Cambridge University Press.

Eagleton, M., Guinee, K., & Langlais, K. (2003). *Teaching Internet literacy strategies: The hero inquiry project*. Voices From the Middle, 10(3).

Zawilinski, L. (2009). *HOT blogging: A framework for blogging to promote higher order thinking.* The Reading Teacher, 62.

https://www.makemakebeliefscomix.com), accessed 14.02.2022

https://storybird.com/educators/, accessed 14.02.2022

https://www.fakewhats.com/generator, accessed 14.02.2022

INNOVATION ACCESSED VIA PROFICIENT TRANSLATIONS

Suzana Carmen Cismaș
Assoc. Prof., PhD, Hab. Dr., USAMV

Abstract: All documents pose challenges that need to be addressed especially in bio-medicine or business management communication, where mistakes in translation cost money, time, effort, and can generate hazards. Business engineering translations are part of our daily modern life as consumers, and part of everybody's profession. For clarity in this activity, governments increasingly focus on providing a wide range of standard documents. Companies may need legal translations for a wide range of purposes, each of which requiring validation under multiple legal systems. Professional legal translators are qualified experts who use their years of foreign language and business law training together with their engineering or medical experience to produce translations meeting the quality standards expected in technology and trade worldwide. Proofreaders and project managers oversee each translation to maintain high quality, also offering several ancillary services, such as certification and notarization. In nowadays global economy, with increasing workforce migrations, it is clear that proficient translations promote knowledge and innovation, sharing scientific progress and fair business contract typologies across the world, to all states, irrespective of current development levels.

Keywords: innovation, EST, specialised translations, risks of translations errors, quality standards

Innovation and technology transfer constitute a process of elaborating and sharing skills, knowledge, technologies, methods, samples and facilities of manufacturing, among governments and other institutions to ensure that scientific and technological developments are accessible to a wider range of users who can then further develop and exploit it into new products, processes, applications, materials or services. Standardized & harmonized translations in business engineering are the modality to disseminate progress and provide democratic access to it. Translations bridge the disparate worlds and apply scientific approaches to new situations.

Many companies, universities and governmental organizations have an office of technology transfer of innovations, enabled by effective translations, and dedicated to identifying research with potential commercial interest as well as the strategies for exploiting it. For instance, a research result may be of scientific and commercial interest, but patents are normally only issued for practical processes, so an administrative framework must solve it. Commercial exploitation of research varies: it can involve licensing agreements or joint ventures and partnerships to share both the risks and rewards of bringing new technologies to market. Other corporate vehicles such as spin-outs are used where the host organization does not have the necessary will, resources or skills to develop a new technology. Often these approaches are associated with raising venture capital as a means of funding the development process, a practice more common in the US than in the EU, which has conservative approaches to such funding.

Innovation shared by proficient business engineering translations is a contemporary must, so the research design implemented in USAMV & UPB focuses on the investigation of this type of translations across a variety of contracts and EU documents transposed into Romanian, inherent to academic, didactic and student activities. Hence a questionnaire was established and implemented, and its results were later analyzed by means of SPSS. Here follow the questions and the results, pointing to how essential aspects of English and French

translations into Romanian facilitated or hindered innovation in student research and practice contexts. We subsequently compared the linguistic outcomes to the ones produced by three Romanian translation companies of various sizes.

Questions in the focus group analyses documenting the connections among innovation, technological transfer and proficient business engineering translations
1. How could barriers to technology transfer be removed? 2. Which obstacles hinder professional translations of recent innovation? 3. How should business engineering translations promote transfer of publicly owned technologies? 4. What translation features enable fast and meaningful innovation and technology co-operation? 5. Are existing multilateral mechanisms enough? Identify new ones in the contemporary global challenges. 6. What additional guidance should be given? 7. What sort of information is needed? 8. Can access to technology be facilitated for widespread innovation disseminated via translations? 9. What role is the private sector playing in technology transfer? 10. What areas should be key to capacity building (activities, programs, institutional frameworks)? 11. What technical, legal and economic information is needed? 12. What steps will be taken to enhance access to such information by national and regional centres? 13. What process is needed to accelerate the diffusion of harmonised and standardised translations? 14. What measures, programmes and activities can best help private sector investment in the field? 15. How should the exchange of information be facilitated? 16. How should information on innovative technology co-operation be compiled and synthesised? 17. Can specific technology transfer goals be set? 18. Are there systems to track progress on the impact of translations on innovation and technology transfer?

Table 1. Questionnaire implemented in USAMV and UPB (May 2015, N = 175 undergraduates + 25 graduates)

Here are the results:

- 82% of the respondents investigated agree that innovation is propagated by business engineering and medical translations in widely circulated languages; such languages are the main vehicle in patent-issuing and copyright;
- 91% of the translated documentation suffers from human misuse of machine translation, sooner or later in the process: obligatory word order in English, with no counterpart in Romanian, and sentence/context ambiguity stemming from long complex sentences in Romanian, exceeding English established patterns.
- 48% of the translation firms are understaffed and under-trained, overworking their employees, which results in mistakes and delays; moreover, the translator is required to do the editors' work as well as the proofreaders'.

- 73% if the people questioned identified lack of specific legislation on translators' liability for translation errors generating client prejudice.

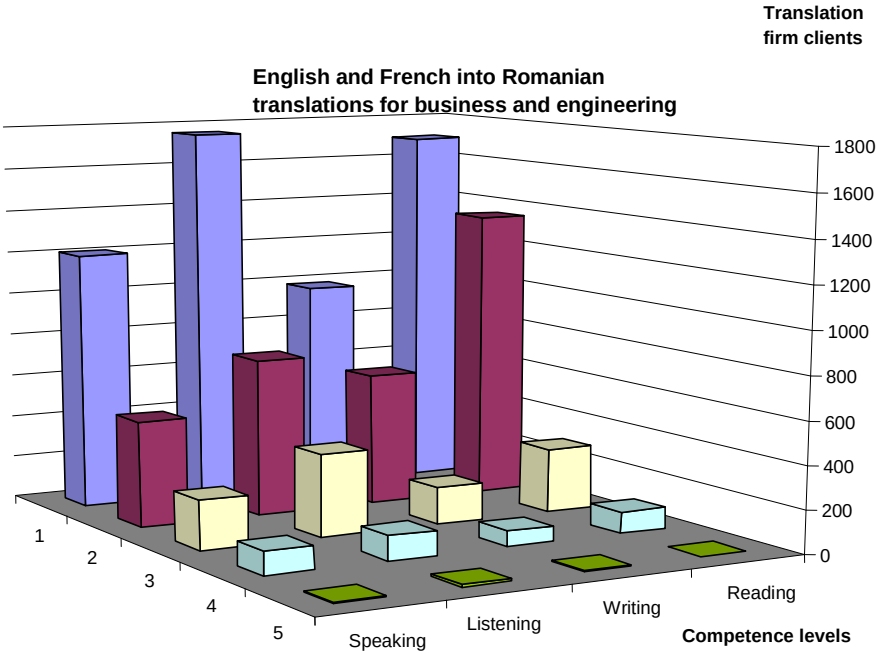

Fig. 1. English and French translations into Romanian for business engineering and medical academic purposes:
client numbers and competence levels.

- 65% of the students appreciated teaching the subjects in a foreign language (English, French, German, mainly) as an opportunity for accessing documentation for career progress and better employment opportunities;
- 34% of the respondents focused on prejudices regarding the medical & engineering translation business, of which we list: linguists translate any type of text, be that poetry, engineering technology, science or economics; translation means replacing one word from a glossary with its correspondent from the target language dictionary; it is acceptable to brand new words into the target language by mimicking or localizing the original ones in the source idiom.
- 57% appreciated the EU Language Portfolio and subsequent testing consistent with the CEFR for translators in business engineering domains.

The outlook obtained on the current status of translations in business & medical engineering in the case of Romanian version documentation prompted us to discuss and clarify the role of the subject matter experts in such translations, as well as the structure of effective translation teams for proficient results.

The term refers to the translation of documents targeting specialist audiences instead of the general public. Someone without proper education and specific subject training is not likely to read and understand these types of documents. If a document is intended to be understood only by doctors or by business engineering specialists, it must be translated by linguists and experts with similar educational and professional backgrounds as the target audience.

The more sophisticated and specialized science and technology become, the more translators of technical documents must adapt by developing complex and specialized knowledge. Ambiguities and nuances inherent in language become even more pronounced when the translations involve complex scientific language and terminology that the translator

does not understand. Simply knowing the language is no longer sufficient as technical documents require translation by technical translators who fully understand the content of the documents. In order to assure total accuracy in translation of a patent, an operations manual, a specification sheet or any other technical document, the translator must know the subject matter at the same level as the audience that will read those documents. Without this key knowledge, major concepts may be confused or mistaken, even if each translated word is correct. The consequences of even one of such small mistakes can be severe:

- An industrial accident may occur if the assembly or operating manuals are incorrectly translated.
- An entire court case may have to be thrown out and retried.
- A patent application may be rejected, costing a company both time and money.
- A patient may receive inappropriate care.
- Marketing materials may lose their impact, or worse, accidentally offend the target culture.

Technical information must be translated by professionals with subject-specific technical backgrounds. Adherence to this principle makes the job even harder since it restricts the firm to a narrow circle of qualified translation professionals and increases costs, but this adds quality. Proficient translators are guided by the principle: if you do not understand it, you cannot translate it. The vast majority of professional translators are educated in the humanities and the languages, few have had any training in the sciences, and translators with business, law, medical or engineering degrees are, naturally, more expensive. But the key factor of translation quality is the translators' expertise. They must understand the subject matter at least as clearly as the audience the documents target. In the case of business, technical, scientific and medical translations, the target audience often has MD or PhD degrees in sciences, so the translators must be able to rise to that level of formality and academic content. In addition to their subject matter expertise, translators must have all the basic skills required of all professional translators: the ability to write clear, comprehensible prose, excellent language and translation skills, and native-level command of the language into which they are translating.

Focusing exclusively on the translation of scientific, medical, or business engineering documents, where precision, accuracy and consistency are particularly important and notoriously hard to achieve, the firm needs to be managed by translators with backgrounds in science, business and technology. The following figure illustrates the frequency of business engineering translations in Romania from/into a wide range of languages:

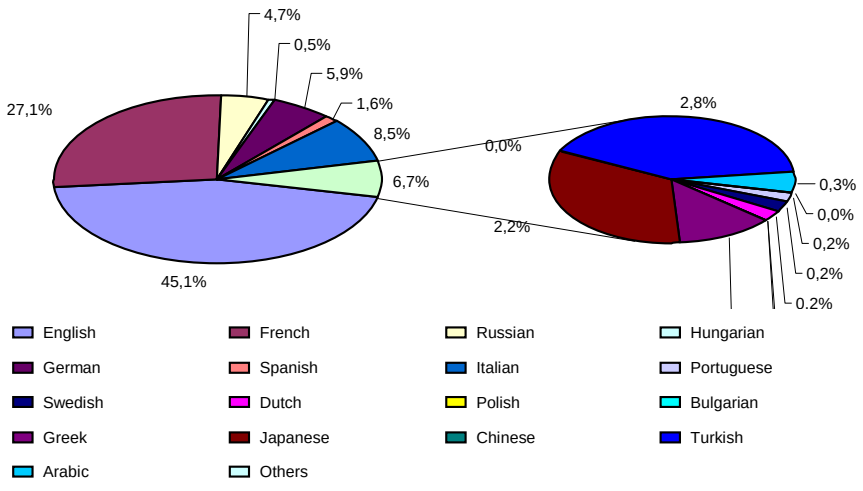

Fig. 2. Business engineering translations in Romania from/into other languages

The high level of precision which marks engineering distinguishes scientific translation from translation in other domains. Inaccurate and poor quality translation of business terms and legally binding obligations, technical specifications, a patent, or an operation manual may not only undermine the corporate image and the brand of a company, but it could be outright dangerous and expose the company to unforeseen liabilities. Proficient translation enables clients to avoid injuries, lawsuits and fines.

Professional translation and interpreting services can assist in communicating important hazard and safety information. Translation/interpreting services improve communication and reduce workplace conflicts or costly damage. Having the right technical background and solid knowledge of the languages is not sufficient to meet the standards. Technical translators must also be good writers. Indeed, translation is the art of taking a thought from one language and expressing it clearly, precisely and idiomatically appropriate in writing in another language. A well-translated text reads as if it were written in the target language in the first place.

Excellent writing skills are rare, especially among businesspeople, doctors and scientists. Manuals and software documentation are notorious for poor writing. Oddly enough, readers can sometimes note that professionally translated documents are often much clearer and more readable than the original, source-language texts.

The effective translation team format varies with the science area, the amount of text, the deadline, and the target readership. As a result of the potential complexity of the technology transfer process, business engineering translation firms are often multidisciplinary, including economists, engineers, lawyers, marketers & scientists. The quality management of business official documents translations requires professionals hired according to:

- An advanced degree in the subject matter to be translated (MD, PhD, MSEE, etc.)
- Extensive work experience in the relevant field of business, science, engineering, medicine, law
- At least seven years of experience translating documents in the language pair and target subject
- Professional work experience (not just translation experience) in their subject areas.

Most clients assume that translation is just a matter of substituting words in one language with those of another. Since the clients typically cannot themselves verify the validity of translation, they are not always able to judge the quality of the work they paid for.

Translation teams consist of one or more translators, an editor, a proof reader, a project manager and possibly a multilingual graphics specialist. Translation teams should be assembled for each individual project based on specific project requirements. If a project involves more than one language pair, a separate team is assigned to each pair.

Each translation team has one to four translators but only one editor. It is hard for an editor to maintain quality and consistency of translation when working with more than four translators simultaneously. For large projects with short deadlines, when more than four translators working in parallel are required, the Project Manager assembles several translation teams and assigns one Editor-in-Chief for each language pair.

- Translators perform the initial translation of the document.
- The Editor verifies translation quality, coordinates terminology&style usage, settles terminology disagreements among the translators, as well as maintains and updates the project-specific Glossary, Translation Memory and the Style Sheet.
- The Glossaries and the Translation Memory are vitally important for maintaining translation consistency not just among the several translators but between various versions of the same document and the other documents for the same client. Consistency and standardization are particularly important when translating documents containing sensitive or ambiguous data. This is because programs that identify statistical patterns in data from

different sites cannot recognize identical phrases with different spacing or punctuation or synonyms.

- Proof readers have various roles. They verify numerical transcriptions correctness, assemble the translated fragments from different translations into a whole document, re-insert graphics and check that all parts of the source document have been included. They do the final reading of the fully assembled document to ensure that the translation reads at least as well in the target language as it does the source text.
- The Project Manager is responsible for the timely delivery of the final translation according to the exact client specifications. Project Manager's tasks include assembling the translation team with skills that are appropriate to the subject matter and style of the source documents. In addition, s/he must preserve mutual anonymity between translators and editors. As with peer review of academic journals, mutual anonymity enables editors to comment frankly on translators' work.

A translation team should be able to change its capacity according to demand. The fixed members are the project manager, editor and proof reader, but the number of translators at any one time should vary according to demand. If more than four translators are needed, a second editor should also be hired and the most senior editor will coordinate all work in a particular language.

The five most important qualifications of translators are:

- Formal training in the area and knowledge specific to the material to be translated.
- Relevant scientific field experience in a country with the target language as the means of communication. The target language is the language into which the document is to be translated.
- Experience in a country in which the source language is the means of communication. The source language is the language in which the document to be translated was written.
- Native grasp of the target language.
- The ability to write well in the target language.

The importance of the above qualifications varies. For example, the ability to write well in the target language matters more when translating an article for publication than when translating working notes. It is crucial for the translator to be able to write clearly, in current idioms, since, unfortunately, few people can write well in a foreign language, many cannot even write clearly even in their native language.

Ideally, the translator should reside in the target country and the editor in the source country. This way, it is more likely that the translator has a sound grasp of current idioms. Furthermore, the editor is well positioned to ask the document's authors to clarify ambiguous passages or seek their permission to make non-literal translations. Lastly, a translator and editor who reside in different countries are more likely not to know each other, hence preserving yet again the peer review aspect of quality control of translation.

The translation tools are a critical component of the translation quality management system. Quality and speed of translation require more than just a good translation team generating the human input. They require the use (synchronously and longitudinally) of translation tools, including client-specific glossaries and translation memory.

- Using the most advanced Translation Memory (TM) tools such as Trados™ and SDLX™, the same phrases are translated identically and the terminology is used consistently even if different translators work on various portions of the document. TM tools also decrease translation time, giving faster turnaround and lower costs. Fuzzy matching is applied to Translation Memory to analyze quotes to best determine cost and time for performing the project. By applying fuzzy matching to the existing Translation Memory, the firm will deliver optimal translations with minimal expense. Translation groups heavily rely on Translation Memory (TM) tools. Translation Memory should not be confused with Machine Translation

which is decades away from being sufficiently useful for field specific translation. Translation Memory, on the other hand, is a database application technology companies in this area of expertise have been using for over 15 years. The TM system monitors the progress of translation in real time and memorizes each linguistic unit (sentence, phrase or block of text) with its translation. When the linguistic unit re-occurs, the TM tool notifies the translator and allows the insertion of the saved translation. These Translation Memory systems can both increase translators' productivity and enhance translation qualities. The use of TM leads to greater consistency via identical terminology in all work stages. Translation Memory can also significantly decrease the time spent translating, and the time-to-market thus lowering the cost to the client and allowing quicker turnaround of translation projects. Typical business engineering documents have a high rate of repetition. For example, up to 75% of the material in certain documents may be repetitive. Specialists leverage the translation memory to maintain consistency throughout all translation projects; customized, proprietary technology tools maximize translation quality and efficiency while minimizing cost.

- Client-specific Glossaries are built by translation teams because even the most qualified translators in the world do not always agree on the best translation of every term. Often several translation options are valid; however, inconsistent selection of these terms and switching among alternative styles are unacceptable and lead to comprehension loss. Each word cannot be transposed literally, because a chain of three nouns, specific to English, for instance, is, in most languages, ungrammatical. To keep consistent terminology usage among translators and editors during translation work, and to ensure that all future translations use the same terminology, translation teams create specialized glossaries for each subject and document type they translate. These client-specific medical glossaries are maintained and updated by the Editor-in-Chief. More than just a glossary, this web-based collaborative tool combines pre-approved terms, images and reference materials for the experts to share in real-time, enhancing consistency and speeding up the translation process. Each client or type of document, or subject can get a dedicated terminology base.
- A terminology database (sometimes referred to as a glossary, term-base or lexicon) is just one part of the suite of Computer-Assisted Translation (CAT) tools a translation firm can use to help the client reduce costs, save time, maintain consistency and improve translation global quality. If the client has an abundance of specialized content, the terminology database eliminates ambiguity and serves as a guide to translation and localization experts in how to manage key terminology, which guarantees consistency and accuracy every time a key term occurs across all the translation and localization projects.
- The Language Asset Management System (LAMS) is important. A proprietary system includes web-based case management, online bug tracking, monitoring and reporting. Proprietary source control management tools are used to ensure version control. LAMS will enable efficient management of quality, visibility and cost-effectiveness for the project at every stage: project initiation and tracking, translation asset management, enterprise document and review collaboration, financial reporting, and translation memory. This segment-by-segment database stores every translation to be recycled and reused, which maintains quality and consistency while enabling multiple knowledge experts to work concurrently, reducing cost and speeding delivery.
- The ASKNexus matching software uses a professional methodology to match native language subject matter experts and precise professional experience to select the perfect team the translation project needs.
- CheckIt! Software analyzes document differences between languages (fonts, paragraph breaks, number of spaces, etc.), enhancing quality assurance.
- Human Enhanced Machine Translation (HEMT) unites a human editor with machine translation to save time and money while providing translation accuracy and clarity.

- Natural Language Processing (NLP) is cutting-edge language analysis and it uses segmentation to optimize content by normalizing language, dramatically reducing the scope of translation work.
- A Terminology Database can be built and used by any translations firm which can also work with the client's glossary or may create a customized terminology database dedicated to the organization or project in question. To create the terminology database, specialists comb through the client's documents and files to identify key terms that might not have a generally understood specific translation into another language and that should be translated consistently across all documents and languages. Such key terms may include acronyms, names and titles or very subject specific terminology or information. Once the list of key terms is generated, the firm creates the corresponding translations. While working on a project, key terms are automatically highlighted to notify the translator of the standardized approach for its translation. The terminology database then prompts the translator with the established, approved translation for that item, reducing project costs while saving time and optimizing the quality and consistency of the project. The terminology database is not static. It is reviewed regularly to keep it up to date and constantly grows and changes as key terms are added and refined. A review team manages the terminology database approving all translations. The process allows the client to actively review, modify and approve all terms and images, ensuring total control of the terminology across all projects and languages. Although it takes time to develop a terminology database, the long term savings are worthwhile. By providing clearly defined translations, a terminology database saves time, reduces costs, improves quality and maintains consistency across all your translation and localisation projects.

In conclusion, proficient translations grant access to innovation and speed up modernization. Sustainable development is a context-driven concept hence each society may define it differently. Technologies to suit each context may differ considerably. Therefore it is important to ensure that transferred technologies meet local needs and priorities to increase their effectiveness. Integrating human skills, organizational development and information networks is a key to effective technology transfer and disseminate innovation via business engineering translations.

Technology transfer is the result of many day-to-day decisions, and identifies the stake-holders who participate in the decision-making process regarding strategy, investment, international trade, and market opportunities. It also identifies social, economic, political, legal, and technological factors that influence technology transfer. Cultural preferences, lifestyles, consumers' awareness, social values, corruption, competition, all are reflected in technology innovation&transfer facilitated by business engineering translations.

Industrial countries have the knowledge and the financial power to better respond to current challenges, but most of the countries in the world are small developing states, which have limited capacity to take initiative and require assistance in moving towards a sustainable development path. It should be noted that the incremental improvement of technologies is accompanied by a constant process of social and organizational change facilitated by translations. The growth of multilateral organizations, as well as of transnational corporations, and developments in communications and in intellectual property legislation are major factors in influencing innovation, technology cooperation and wider communication.

BIBLIOGRAPHY

[1] Angelelli, C.V. *Revisiting the Interpreter's Role: A Study of Conference, Court, and Medical Interpreters* Philadelphia: John Benjamins, 2004.

[2] Baker, M, Saldanha, G, (eds). *Routledge Encyclopaedia of Translation Studies*, London / New York, Routledge, 2009
[3] Bermann, S, Porter C, (eds) *A Companion to Translation Studies*, Oxford, Oxford University Press, 2014
[4] Gambier, Y., van Doorslaer, L., (eds). *Handbook of Translation Studies*. Amsterdam / Philadelphia, John Benjamins, 2010-2013
[5] Guidère, M. *Introduction à la traductologie. Penser la traduction: hier, aujourd'hui, demain*, 2e édition, Bruxelles, De Bouck, 2010
[6] Hermans, T., *Translation in Systems. Descriptive and System-oriented Approaches Explained*. Abingdon/ New York, Routledge, 2014
[7] Malmkjær, K, Windle, K, *The Oxford Handbook of Translation Studies*, Oxford University Press, 2011
[8] Munday, J. *Introducing Translation Studies. Theories & Applications,* Abingdon / NY, Routledge, 2012
[9] Pym, A, *Exploring Translation Theories*, London / New York, Routledge, 2014
[10] Pöchhacker, F, *Introducing Interpreting Studies*, London / New York, Routledge, 2004
[11] Saldanha, G., O'Brien, S. *Research Methodologies in Translation Studies*, Manchester, St Jerome, 2013
[12] Toury, G. *Descriptive Translation Studies,* Amsterdam / Philadelphia, John Benjamins, 2012
[13] Venuti, L (ed.) *The Translation Studies Reader*, London / New York, Routledge, 2012
[14] Williams, J, Chesterman, A, *A Beginner's Guide to Doing Research in Translation Studies,* Manchester, St Jerome, 2011

BUSINESS-ENGINEERING & BIO-MEDICINE: ACADEMIA CULTIVATING ENTREPRENEUR SKILLS

Suzana Carmen Cismaș
Assoc. Prof., PhD, Hab. Dr., USAMV

Abstract: The business academic education cultivates students' entrepreneur skills to capitalize on the outcomes of technology hence developing and exploiting it into new products, processes, applications, materials or services. Many companies, universities and governmental organizations are now dedicated to identifying research with potential commercial interest and strategies for how to put it to good use. Where start-ups and spin-outs emerge, business organizations often become multidisciplinary, including economists, engineers, lawyers, marketers and scientists. This is why entrepreneurship is no longer considered an innate talent, but regarded as a set of skills to be perfected, so as to attain business survival and prosperity on a global market with ever-changing and fast evolving circumstances. Enterprise skills are essential for broader engagements and for the ever more consistent impact that employers nowadays are looking for. Entrepreneurship is a set of skills and attitudes that enable a culture of innovation, creativity, risk taking, opportunity assessment, which underpins employability and facilitates knowledge transfer. Universities implement training programs, networking seminars, and apply for funding to help turn business ideas into reality. Thus they increase research commercialization as well as own personal and career development.

Keywords: bio-medicine, business-engineering, enterprise skills, employability, interdisciplinary strategies

Enterprise skills are very important as entrepreneurship is the inspirational drive of the 21st century; it makes a great contribution to people's wellbeing and to the economic wealth. Persistence and creativity of notable entrepreneurs have proved that "Entrepreneurs are not 'born', rather they 'become' through the experiences of their lives." (Professor Albert Shapiro, Ohio State University). Entrepreneurship is a developmental process relying on lifelong learning. Nurturing entrepreneurial spirit from early ages, and continuing it through all educational levels is consistent in contemporary education. In most cases entrepreneurship is infused in classes where it provides the context for learning other basic skills and it motivates students to learn. In the more advanced grades it becomes a separate course. This lifelong learning model assumes that everyone in the education system should have opportunities to learn in the early stages, while the later stages are targeted at those who specifically choose to become entrepreneurs. It seeks to:

- Instil empathy with entrepreneurial values
- Develop awareness of entrepreneurial behaviours practised in a range of contexts
- Develop the capacity for strategic thinking and planning
- Develop clear and effective communication techniques
- Create the capacity for networking and managing relationships
- Support those seeking to make the transition from academia to business

Academic and researcher entrepreneurs find work to be a formative experience for their enterprising careers. Some develop a business idea directly based on their academic work/research; others will use their experience as an opportunity to make contacts and secure funding needed to undertake further proof of concept work.

Our investigation was performed by focus group analysis followed by SPSS results break-down on levels & categories, and aimed at mapping the widespread improvements across under-graduate (12 groups) and graduate (three master degree programs) students' progress, in USAMV as well as in UPB. The total number of subjects was N = 436 students (362 undergraduates + 74 graduates). Here are the benefits of cultivating entrepreneur skills in USAMV & UPB students:

- Increased attendance (by 47%)
- Higher academic achievement: Standardized Tests, Pre and Post Tests, Portfolio (28%)
- Awareness of career and entrepreneurial options (62%)
- Define entrepreneurs' contribution to society (35%)
- Use opportunity recognition/ problem solving skills (43%)
- Explore ethics issues and engage in ethical business practices (16%)
- Consider steps in business start-up (12%)
- Experience entrepreneurship across the curriculum (23%)
- Increased self-esteem and respect (34%)
- Increased number of students identifying entrepreneurship as a career choice (51%, in computer start-ups, medical engineering, the hospitality business, vet practice, bio-lab analysis, farming)
- Heightened awareness of the role of entrepreneurs (63%)
- Encourage risk-taking and learning from failure (39%)
- Learn to identify and recognize opportunities (24%)
- Improved economic and financial literacy, as well as workplace literacy (76%)
- Understand entrepreneurship process (81%)
- Identify legitimate sources of capital (59%)
- Become an educated, empowered consumer (85%)
- Learn about opportunity cost (27%)
- Embrace diversity/ socialization skills (91%)
- Demonstrate conflict resolution/ negotiation/ sales-marketing/ persuasion skills (68%)
- Learn how to make money by skills and tools enabling the start of students' own businesses (73% especially via POSDRU Practice stages dissemination)
- Foster and value idea generation (76%)
- Write a business plan in which to apply economic principles, basic marketing skills, accounting principles (67% of the graduates)
- Manage risk and human relations (25%)
- Determine individual entrepreneurial interests (72%)
- Use strategies for idea generation and assessment of ideas feasibility (75%)
- Evaluate ownership structures (80%)
- Translate problems into opportunities (14%)
- Demonstrate skills in business start-up and in maintaining business longevity (12%)
- Demonstrate knowledge of business closings versus failure (46%)
- Ability to find next level of training/access to resources and services (77%)
- Demonstrate business management/operation skills (19%)
- Determine impact on unemployment (26%)
- Attitude toward entrepreneurship as a means of making a living (23%)
- Changes in personal & career attitudes: self-worth, ability to control one's own life, motivation, self awareness / management / responsibility, transfer of learning, teamwork, problem solving and creativity, interpersonal communications, (63%)

Entrepreneurship education positively impacts learners at all levels in wide contexts, so there should be a variety of such education programs, all of which providing important outcomes at various stages of a student's life.

Entrepreneurship is rather difficult to teach. The best practices in entrepreneurship education focus on experiential and problem-based learning pedagogies, which are student-centred. The knowledge is created inside the student, and it is different for each individual. Professors do not know all answers and act as facilitators to help students discover knowledge on their own. Student-centric pedagogies include experiential learning, flipped-classroom, simulations, role-playing and case studies. Knowledge and reality are objective and exist independently from the students, yet the students need to construct their own cognitive structures to make sense of reality and transform experience into knowledge, expert scripts and heuristics. Being enterprising is not the same as having the ambition to be self-employed. Rather it is defined by a particular mix of individuality, creativity, and leadership. These are key skills increasingly demanded by employers and research organizations. People are different, but the enterprising ones have in common a number of skills, attributes, and behaviours, such as the ones summarized in the following table:

Skills	**Attributes**	**Behaviours**
intuitive decision making with limited info	sense of belief in self	seeks and takes opportunities
coping with uncertainty and complexity	strong sense of independence	takes initiative
building know-how and trust relationships	goal/achievement orientated	builds and develops networks
creative approach to problem solving	builds own know-how and trust relationships	assesses and takes risks
negotiation capacity	commitment to see things through	holistic management of situations
selling/persuasive capacity	sense of ownership over problems/actions	thinks strategically

Table 1. Skills, attributes, behaviours, cf. Gibb, A (2005) Towards the Entrepreneurial University

Entrepreneurial Skills: processes, traits, behaviors for entrepreneurial success	
A	**Entrepreneurial Processes:** concepts and processes associated with successful entrepreneurship
Discovery, Concept Development, Resourcing, Actualization, Harvesting	
B	**Entrepreneurial Traits/Behaviours:** Understands the personal traits/behaviours associated with successful entrepreneurship
Leadership, Personal Assessment, Personal Management	

Table 2. Entrepreneurial skills, 2004, cf. the Consortium for Entrepreneurship Education

Implementing an Entrepreneurial skills checklist yields good results. In addition to having the personal attributes, behaviours and values associated with being enterprising, entrepreneurs need a range of skills to successfully start-up, develop, manage and grow their business or organization, but also to be effective change agents within organizations and businesses. The core skills for being entrepreneurial (outlined below) are higher level versions of the core skills associated with general employability for graduates. Being entrepreneurial means creating, learning and adapting, then developing the required skills to face entrepreneur situations and contexts. Employers are no longer satisfied with a good degree, basic transferable skills and a little work experience, enterprise skills and commercial awareness are now pre-requisite skill and knowledge sets across all sectors. These are needed as companies strive to be competitive and effective in the face of constant, speedy and unpredictable economic, technological, social and political change. In the chart below a selection of additional suggestions on how to enhance entrepreneurial skills is shown. The performance of our sampled groups is given in percentages for each skill, accompanied by core motivation and contextualized opportunities for development practised in both universities, USAMV-MDR & UPB-POSDRU projects on students' practice intervals.

Skill	**Why needed**	**Opportunities to develop**
Research and Analysis 19%	1 information on target markets, customers, competitors, suppliers. 2. sources for financing, advice and expertise 3. clarify opportunities for change and action.	1. undergraduate and postgraduate levels there are many opportunities, (course work, projects, dissertations research assistantships). 2. part-time and vacation jobs, internships and volunteering.
Communication 58%	1. high level communication, verbal and written, to inform, inspire, sell ideas, products and services, and persuade wide range audiences (partners, staff, funders, clients, colleagues, other stakeholders).	Public speaking, debating, delivering presentations, formal meetings, forums, society committees. Writing abstracts, executive summaries, cover letters and presentations with impact.
Idea generation and creative thinking 43%	1 evaluate ideas, clarify the needs they meet, estimate time, resources and skills to achieve them 2. analyze if it generates sufficient value in return for the expenditure of time and resources required.	Identifying new ways to make money for a student society or charity. Developing a proposal for a more efficient way of working during an internship or other work experience.
Networking 67%	awareness for the product or service relationships with people who have knowledge, expertise or connections (introduce yourself, make a positive impact and connections).	recruitment fairs, employer open days presentations, student society events, Build own contact list in volunteering, part-time/vacation jobs, internships student society or department events.
Financial literacy 25%	basic understanding of forecasting, budgeting, balance sheets, cash flows and Profit &	Learn by doing (manage own finances with a budget and monthly review of expenditure and income, or take the

	Loss statements, financial consequences of actions.	role of Treasurer in a student society.
Commercial awareness 53%	1. funders often require a business plan but not at the early stages. 2. get into the market environment you want to operate, learn from it and adapt by strategically thinking and viewing your enterprise needs. It is not content knowledge; it is commercial instinct development, a skill only learnt by doing.	Through part-time and vacation jobs, internships and volunteering. Be proactive in learning how the business, charity/organization works and the environment in which it has to operate. Think about how things may be done differently and opportunities not yet exploited. Use any opportunity to work directly with clients.
Leadership 21%	providing vision, direction, inspiring others to work with you for it and enabling them to do so.	opportunities to take on responsibility and to inspire others to do existing things better.
Negotiation 48%	negotiate with financiers, funders, suppliers, staff, partners, customers, even government agencies.	practise in daily experience, (agreeing on work division in a study or project group).
Management 37%	Depends on working alone or with others, on the complex development of product/service and on deadlines. Manage people, scarce resources (human and operational), processes, and time.	Internship, volunteering, part-time job. Consciously managing multiple tasks (degree completion, part time work, extracurricular activities). Learn what works and adapt accordingly.

Table 3. Enterprise skills and ways to develop

These skills may be taught via activities infused in other classes or as separate courses, in 5 stages:

Stage 1 – BASICS

Students should experience various facets of business ownership, economy basics, the career opportunities that result, and the need to master key skills for success in a free market economy. Motivation to learn and a sense of individual opportunity are the special outcomes at this stage of the lifelong learning model.

Stage 2 – COMPETENCY AWARENESS

Students use the language of business and see problems from the small business owner's point of view, which is particularly required in career and technical education. Competencies may be taught as an entire entrepreneurship class or included as part of other courses related to entrepreneurship. For example, cash flow problems may be used in a math class, and sales demonstrations could be part of a communications class.

Stage 3 – CREATIVE APPLICATIONS

Students explore business ideas and ways to plan them, being encouraged to create a unique idea and carry the decision-making process through a complete business plan. Such programs enable students to actually experience the operation of a business and to practise the business processes.

Stage 4 – START-UP

Target business knowledge and skills that are pre-requisites or co-requisites for becoming a successful entrepreneur	
A	**Business Foundations**: key concepts affecting business decision making
	Business Concepts, Business Activities
B	**Communications and Interpersonal Skills:** concepts, strategies, systems needed to interact effectively with others
	Communication Basics: Staff Communication, Ethics in dialogues, Group Work Relationships, Dealing with Conflict
C	**Digital Skills:** concepts, procedures for basic computer operation
	Computer Basics, Computer Applications
D	**Economics:** economic principles fundamental to entrepreneurship and small-business ownership
	Basic Concepts, Cost-Profit Relationships, Economic Indicators/Trends, Economic Systems, International Concepts
E	**Financial Literacy:** money management, procedures, strategies
	Money Basics, Financial Services, Own Money Management
F	**Professional Development:** strategies for career exploration, development, and growth
	Career Planning, Job-Seeking Skills

After adults gain job experience and/or further their education, they still need special assistance to assemble a business idea. Community education programs focusing on business start-up assistance should be widely available in career and technical programs, community-based assistance programs, community colleges, and universities.

Stage 5 – GROWTH

A series of continuing seminars or support groups can assist the entrepreneur in recognizing potential problems and dealing with them in a thorough and timely manner. Many continuing education programs at universities or colleges offer such seminars and workshops for their business community. They acknowledge that the best economic development plan is to help the community's existing businesses grow and prosper.

Table 4. The five stages for teaching entrepreneur skills

Entrepreneurship programs meet the needs of diverse groups. Areas in need of economic development consider developing an entrepreneurial culture a significant long-term strategy for creating jobs and wealth. Individuals who lose or give up their jobs for a wide variety of reasons need to have the option to become self-employed, should the opportunity or need arise. Youth that come from economically disadvantaged backgrounds can be motivated to perform once they are provided with the understanding that they can indeed accomplish their goals and dreams through entrepreneurship. Minorities need experiences that enable them to see their own opportunities. Rural communities that lose their best youth to larger cities can see the importance of creating businesses at home, using the advantages of modern communications and transportation.

Global opportunities engaged by local entrepreneurial businesses may be the answer to losing local jobs. Creating new work places is deemed more effective than holding onto inefficient old jobs. Reducing business failure as a result of better education and training of our entrepreneurs is an economic benefit to all. Entrepreneurship education at academic levels aims at:

Promoting the incorporation of entrepreneurship across all career levels and academic education, via infusion within existing courses and by support of separate courses developed on this topic.

Encouraging participation in partnerships with business, industry, agency and trade associations; joining groups within a consortium to foster economic development by entrepreneur education.

Encouraging teacher education institutions and accrediting groups to incorporate competencies of entrepreneurship into teacher training curricula.
Modelling research projects to recognize successful entrepreneurship competencies.
Providing a focal point for the planning, organizing and promoting of entrepreneurship education.
Attracting members committed to the development and promotion of entrepreneurship education across the nation and worldwide.
Positioning as resource group for entrepreneurship education in schools and adult education.

The ensuing list of entrepreneurship skills identified in focus group analysis on 2014 – 2015 USAMV-MDR and UPB-POSDRU practice interval students was prioritized and subsequently ranked by SPSS analysis, yielding the following hierarchy:

1. Manage money (elicited by questions like: Do you know where your money goes each month? Do you live off less than you earn? If you can't manage money, you can't manage a business).
2. Raise money (Can you convince that your business is a good risk?)
3. Relieve stress. If you get frustrated and upset by setbacks, you will struggle as an entrepreneur.
4. Be productive (everyone has their own way to be productive, capitalizing peak energy times, personal routines, and the productivity tools to create a personal plan for success).
5. Make entrepreneur friends. (According to Rohn, 'You are the average of the 5 people you spend the most time with.' Improve your odds of success by finding entrepreneur friends who will be able to understand your struggles and give you much needed insight).
6. Identify strengths & weaknesses (assessing these enables good business decisions, new partners to bring on, and better employees to hire).
7. Hire effective people (any entrepreneur's most important skill; highly professional people in the team access new chances, and a company culture that people want to be part of can be built).
8. Train new staff (ensure that they know what to do & not do; it keeps the company moving in the correct direction, increases commitment levels, and gives grounds to follow up on misconduct).
9. Manage employees (learn how to motivate, encourage, and develop staff).
10. Conduct basic digital marketing (both competitors and potential customers are constantly online and if you want your business to grow, digital marketing is the starting point).
11. Quality Content: blog posts, press releases and articles on authority websites. Insert links to places on your website to build your brand name by exposure and get traffic to this website.
12. Keyword Strategy: inserting related keywords into content helps your website appear in more search results
13. Website Optimization: optimized website functioning at its best will encourage potential clients.
14. Social Media: engaging social media posts (pictures, video) attract more traffic to the site.
15. Focus on your customers to close a sale. (Make sure all of your pitches, products, and services are focused on actual customer needs research; target questions to give great customer service).
16. Spot new trends (keep up to date on new start-ups & tech advances that may disrupt your field).
17. Deal with failure (successful people fail many times before winning; failure is a learning step).
18. Project a positive business image and create a competitive advantage. Regardless of the area or definition of success, there are common characteristics shared by successful

businesspeople. Most can be learned with practice and by developing a constructive attitude, especially if you implement strategic planning.

19. Master the art of negotiations.
20. Better branding (personal and business).
21. Strategy. Analyze the long-term challenges and goals, as well as the competition.
22. Be resilient and goal-oriented; be resourceful enough to depend on yourself.
23. Invest for the long-term. Entrepreneurs need to plan on a quarterly basis.
24. Self-reflection and self-reliance reflect on the past and plan for the future.

All in all, the 21st century learning emphasizes flexible academic skills and study abilities, as well as modernised curriculum content. Entrepreneurship education develops the skills to actively face the economic environment nowadays. Information and communications technology skills are acquired as students conduct research, communicate with others, and prepare written and visual presentations of their work. Thinking, problem-solving, interpersonal and self-directional skills are inherent. By using the real world of entrepreneurship to apply 21st century skills, students acquire the content & context necessary to adapt to this changing world. Contemporary education advocates for developing entrepreneurial skills to enhance workplace productivity and career options.

Anyone can be an entrepreneur at any time of one's life. Although there is no educational degree requirement to become an entrepreneur, it is helpful to have developed good support skills including communications, interpersonal abilities, marketing/management, and math/finance skills for accurate understanding of economy, as well as enhanced digital skills. Entrepreneurial ventures are the major source of new jobs. Young people can build confidence in their abilities to become entrepreneurs in the future as a result of a variety of entrepreneurial activities provided throughout education. Entrepreneurship education activities are a real-life vehicle for cultivating academic skills, but they also enable employees to be more successful as a result of better understanding the operations of a small business. Workforce development programs develop employee skills and knowledge to make them more effective. Understanding the components of business ownership and acquiring the entrepreneurial spirit increases employee productivity, improves customer satisfaction, and moves business forward, assisting local communities in better competing on the world market by building a skilled workforce with life long learning skills and work training.

Entrepreneurs are found in every walk of life, occupation or career cluster, therefore providing opportunities for entrepreneur education is important at all levels of schooling, from experience to skill development for existing entrepreneurs.

The definition of entrepreneurship success varies with reaching the goals of the individual, from part-time income to fast-growing corporate structures. Some experts think of entrepreneurs as people who are willing to take risks that other people are not. Others define them as people who start and build successful businesses.

Entrepreneurship does not necessarily mean starting one's own business. Many people who do not work for themselves are acknowledged as entrepreneurs within their organizations. One person successfully takes advantage of an opportunity, while another, equally knowledgeable, does not, so entrepreneurs may operate from a different vantage point that might direct their decisions. Successful entrepreneurs seem to have certain traits in common, grouped into 4 categories: personal characteristics (optimism, vision, initiative, desire for control, drive and persistence, risk tolerance), interpersonal skills (leadership, motivation, negotiation, communication skills, active listening, easily establishing personal relationships, ethics and integrity), critical and creative thinking skills (problem solving, recognizing opportunities), practical skills (goal setting, planning and organizing, decision making, and venture-specific abilities).

To conclude, entrepreneurs' mindset is unique and it includes: commitment to the business, hands-on approaches, listen & learn techniques, multi-tasking, self-motivation, constant search for opportunities to improve, and willingness to take risks; they all thrive on uncertainty, and are inherently creative, passionate and positive.

BIBLIOGRAPHY

[1]. Deakins, D., Freel, M. S., *Entrepreneurship and small firms*, McGraw-Hill Education, 2009

[2]. Drucker,P.F., *Innovation and entrepreneurship*, Harper Business, New York,1993

[3]. Gunn, R, Durkin, C., *Social entrepreneurship: a skills approach*, Policy Press, 2010

[4]. Halloran. J, *Finding your niche and growing a successful business,* ALA/Huron Street Press, 2014

[5]. Hisrich, R.D., *Entrepreneurship,* McGraw-Hill Education, 2011

[6]. Lundstrom, A., Stevenson, L.A., *Entrepreneur policy: theory and practice*, Springer, 2005

[7]. Mair, J., Robinson, J., Hockerts, K., *Social entrepreneurship*, Palgrave Macmillan, 2006

[8]. Shane, S.A., *A general theory of entrepreneurship*, Edward Elgar Publishing, 2000

[9]. Shane, S.A., *The illusions of entrepreneurship,* Yale University Press, 2008

[10]. The Consortium for Entrepreneurship Education, Columbus, Ohio, www.entre-ed.org

MAPPING MOTION AND EMOTION IN THE LORD OF THE RINGS: THE FELLOWSHIP OF THE RING

Cornelia Cincilei, Olesea Bodean-Vozian
Assoc. Prof., PhD, Moldova State University, Assist. Prof., PhD, Moldova State University

Abstract: This paper investigates the role of motion events (MEs) in construing the fictional setting of J. R. R. Tolkien's high-fantasy novel "The Lord of the Rings" ("the other world") and the way these events were conveyed in the translation made by I. Horea. The interest of this comparative study is to understand, to which extent, the target text (TT) manages to recreate the distinct imaginary world of the source text (ST) created by J.R.R. Tolkien, in particular, the plasticity of the movement of fictive characters conveyed through an array of manner-of-motion verbs (MMV) available in the English language, known, from the typological perspective as a Manner-rich language, contrary to Romanian, considered a Manner-poor language. The article found, however, that Romanian is not a clear-cut case of a manner-poor language and for this matter, we examined the cases in which the translator conceptualised and rendered the original situations in the target text, with special focus on those MMV, which encapsulate information about physical and emotional states and attitudes (both negative and positive) of the conceptualizer (character or narrator), by analysing the differences in situation conceptualizations and the role of the translator in the process of the situation linguistic (re-)construal: be it challenges posed by the typological constraints in the target language of lexico-grammatical nature, insufficiently remediated through compensatory strategies applied (explicitation, signals from the context, etc.), or the translator's (in)capacity to interpret the specifically construed situation in the original, which includes a subjective component or other details. Despite the compensatory means used by the Romanian translator, certain situations in the TT can trigger mental images that slightly differ from those of the narrative universe of the source text.

Keywords: fantasy, construal, typology, motion verbs, motion events, translation.

1. Introduction.

Motion represents a central domain of human cognition, a concept present in all languages of the world and presumed to be universal, since it constitutes a basic activity of the human being. The study of the concept of motion and the manner in which it is rendered in a specific language allows researchers to identify certain trends, similarities, but also differences at the interlinguistic level.

An increasing number of researchers have devoted themselves to the investigation of the concept of motion in terms of its lexical and syntactical representation in language. In the field of cognitive linguistics, the analysis of motion became an area of interest when the American linguist L. Talmy (a leading figure when dealing with motion verbs and motion events[1]) proposed the lexicalisation pattern theory or the typology of motion events, according to which languages are divided into two types: satellite-framed and verb-framed. The linguist chose to investigate motion from the perspective of cognitive linguistics and typology, because it is essential to human knowledge, it is present in every language and allows comparative studies to be carried out [1], [2].

Originally, L. Talmy focused on two languages: English and Spanish, and his research represented a starting point for other linguists to investigate motion, as it is an interesting conceptual area to analyse the relationship between language and thought – spatiality and movement are common to all human beings, despite the fact that there is variability in how it is rendered in different languages.

[1] A situation containing movement of an entity or maintenance of an entity at a stationary location [1].

In this context, we consider important to highlight the contribution of other linguists, including D. I. Slobin, who aimed at verifying the typology proposed by L. Talmy and addressed different language pairs. Therefore, extensive studies were carried out, including a number of languages, mainly Indo-European and others, which revealed a greater diversity of language types compared to the dichotomy proposed by L. Talmy. In addition to this, in the last 10 years, more and more interdisciplinary studies (neurolinguistics, neuropsychology, neurobiology, and social psychology) have been published, mostly experimental, involving different technologies, such as eye tracking and imaging methods, such as functional MRI, PET technology or EEG.

In the present paper, the analysed examples were retrieved from a parallel *The Lord of the Rings*-based corpus (original and translation), representing motion events (actual physical motion events; the metaphorical and fictive MEs were excluded) captured in the so-called 'natural settings' of the novel's fictive world: land and water. We focused on the identification of elements constituting the Manner component in each language, along the subjective (attitude, character's state/spirit, emotions, feelings) dimension of the motion event conceptualization.

2. Background.

L. Talmy analyses the linguistic representation of motion through semantic-to-surface associations, viewing the most frequently used schemata as systematic lexicalization patterns[2] in a given language. In his view, Motion is represented through four basic components: *Motion*, the *Figure* (the entity moving or located), the *Ground* (the entity to which the Figure is related), and Path (the trajectory followed by the Figure). L. Talmy expressed a particular interest for the core schemata of Path, viewing the conceptualization of this component as universal in human cognition [4, p.231]. In addition, the above-mentioned basic components can be associated with external co-events such as Cause or/and Manner of Motion (how the Figure moves).

D. I. Slobin [5] considers that languages can be viewed as 'manner-rich' (speakers have access to a rich lexicon to express Manner), such as English and 'manner-poor' languages, such as Romanian. Thus, the speakers of English, for instance, can choose from a huge and expressive array of manner-of-motion verbs, the class of which is enriched due to conversion, self-contained motion verbs, verbs of sound emission and metaphors: *They **hammered** joyously on the tables*; *The landlord **hovered** round for a little, and then prepared to leave them. Arrows **whined** and **whistled** down the corridor as he sprang back; There was another hiss and a splash, and the dark log-shape **shot** away downstream into the night; A little warmth **crept** down from his shoulder to his hand […].*

As we pointed out in our article [6], when analysing the semantic element Manner, it is necessary to distinguish between objective elements, such as the environment, type of movement, speed, effort, means of transport, tools, body parts and subjective elements – attitude, state of mind, and emotions. Specifically, the subjective elements of Manner can reveal some very important data about a character or a person. Why are motion verbs used to render the emotions? As S. Niemeier explained, emotions represent one of the earliest embodied experiences of human beings and an intrinsic part of people's lives [7]. An emotion is often associated with motion that is conveyed by the motion verbs. So, by choosing a specific verb, we actually are delivering information regarding the emotions that a certain person or, in our case, character feels.

3. Data interpretation.

Although different characters tell their stories throughout the narrative in the dialogues, "The Lord of the Rings" has an omniscient narrator who is not one of the characters. The narrator sees and knows every detail, but also approaches the things in a certain way, e.g. adopts an ironic or empathetic attitude towards the characters, this aspect being rendered by the manner-of-motion verbs:

[2] The term "*lexicalization pattern*" refers to regularities in the way such components are encoded in lexical items and hence distributed across the constituents of the clause in particular languages [3].

Frodo and Bilbo followed the wizard quickly along the winding path back to the house; behind them, uninvited and for the moment forgotten, ***trotted*** *Sam.*	*Frodo şi Bilbo îl urmară în grabă pe vrăjitor de-a lungul aleii întortocheate ce ducea spre casă; în urma lor, nepoftit şi uitat,* ***tropăia*** *Sam.*
His face was drawn as if with pain, and his hands ***clenched*** *the arms of his chair.*	*Faţa îi era trasă, suferindă parcă, iar mâinile lui* ***se încleştaseră*** *de braţele jilţului.*
Aragorn ***smote*** *to the ground the captain that stood in his path, and the rest* ***fled*** *in terror of his wrath*	*Dintr-o lovitură Aragorn* ***doborî*** *căpetenia gărzilor ce i se pusese în cale şi ceilalţi orci* ***o zbughiră*** *care-ncotro îngroziţi de furia lui.*

One can notice that all the manner-of-motion verbs used in the aforementioned examples are expressive, and some of them convey the emotions experienced by the characters under certain circumstances. However, when decoding the examples, we could reveal some differences in the way motion was expressed by both languages, and the perceptions they potentially induced on the reader.

In the first example, the English verb 'trot', which conflates both the movement and the manner of movement, was conveyed into Romanian by the onomatopoeic verb 'a tropăi', which encodes the movement and the noise produced by the feet. Based on this, we can assume that the image created in the mind of the Romanian reader slightly differs from the one generated by the English text, because of this very 'noise': in English, only the narrator "hears" Sam's movement, because the other two characters were too busy to "*follow the wizard in a hurry*" and forgot or rather, did not hear the 'unwelcomed' Sam. In the 1st volume, the verb 'trot' is used a couple of times with reference to Sam, one of the main characters – *'Quite right, Sam,' laughed Bilbo. 'You can* ***trot off*** *and tell Gandalf that he has gone to bed* or *Presently Sam appeared,* ***trotting*** *quickly and breathing hard.* Could we assume that the translator implied that Sam was upset and that's why he was walking fast and heavily, or, perhaps, this is a hidden reference to his weight? Although J.R.R. Tolkien does not directly describe Sam as obese, in Volume II, "The Two Towers", one of the characters perceives him as a "sturdy" hobbit. Moreover, in Letter 27, J.R.R Tolkien describes the hobbits as being "fattish in the stomach, shortish in the leg" [8]. Whatever the reason behind the choice, we assume that the translator opted for a verb describing a particular pattern of human movement from the limited range of MMVs available in Romanian.

Furthermore, manner-of-motion verbs allow us to assess a person's inner state. Among the verbs identified in the translated text that reflect the character's internal state, we would like to highlight: *a se smunci, a încleşta, a tremura, a se chirci, a ţopăi, a dănţui, a se azvârli, a se năpusti, a o şterge, a se foi, a o lua la sănătoasa, a ţâşni*. Thus, in the second example, the motion and emotions are rendered through a combination of posture or static position (in the context, Frodo was seated) and gestures (*clutching*). Concerning this example, not only the verb renders the emotions of the protagonist, but the noun 'pain' as well and we presume that the image created in the mind of the Romanian reader does not differ from what the English-speaking readers might have mentally pictured. However, Frodo did not feel any physical pain, it was rather the fear that overwhelmed him. We shall point out that 'clench' is a non-translational or self-contained motion verb.

As regards the third example, semantic and register differences were noticed between the English verb 'flee' and the Romanian 'a zbughi'. The former lexicalizes both the source and the goal (although not expressly rendered), the components of intensity and intention, and describes a long-lasting motion involving escaping a dangerous situation, leaving one's current place in search of one's own rescue, while the Romanian verb renders a rapid, unexpected and dynamic movement, being accompanied by an adverb denoting a chaotic and awry dislocation: 'care-ncotro'.

It was noted as well that the narrator allows readers "to be part" of his fantasy world, to follow the scenes and characters up close through "the lenses of his camera", as if from behind, and relates to characters' emotions.

*Frodo **ran** along the path crying help! help! help!*	*Frodo **o rupse la fugă** pe cărare, strigând ajutor! ajutor! ajutor!*

We consider that the Romanian phrase seems to portray a more dramatic scene than the one in the original. It is stylistically marked, encodes a pattern of human movement, denotes the inchoative nature of the movement and conveys the character's inner state (fear, despair).

In the following examples, the MMVs along with other elements of the sentence encode/depict or allow us to infer from the context the characters' change of location and emotions/mental states associated with melancholy, fear, desolation, agitation, kindness, compassion, nervousness, fury, happiness, weakness, tiredness: *He **wandered** in loneliness, weeping a little for the hardness of the world, and he journeyed up the river […]*. ***Creeping** cautiously out from the edge of the trees, they set off across the open as quickly as they could. He **huddled** closer to the fire. He **stroked** it gently and then he blushed and **turned** hastily away. The dark figure streaming with fire **raced** towards them. Three cheers for Captain Frodo and company!' they shouted; and they **danced** round him. Pippin soon began to feel sleepy, and **staggered** once or twice. The Company were footsore and tired; but they **trudged** doggedly along the rough and winding track for many miles. Darkness came down quickly, as they **plodded** slowly downhill and up again […].*

In the example below, the Romanian verb expresses the manner of motion, but we assume it does not produce in the readers' mind the same image that the verb 'thunder' creates: we might think that the river is perceived by the Romanian reader only as being swift, while the English reader could imagine the river rushing down and being noisy. With regard to this example, we would like to stress the importance of the context in which it is anchored. Thus, the readers have a better capability to construe the fictive surrounding environments when processing the information, they are exposed to. Deprived of context, this example might have induced some differences in perception about where the reader might be positioned when "viewing" the scene: they might be on the shore of Lake Nen Hithoel, immediately in front of the waterfall, on the lake before the waterfall, or downstream after the waterfall. However, contextually, the reader's position is dictated by the verb 'come' in the sentence preceding the waterfall scene: *You **will come** to the rapids of Sarn Gebir, and maybe at last to the great falls of Rauros where the River thunders down from Nen Hithoel* and by another previous sentence: *I will furnish your Company <u>with boats</u>*. Therefore, the reader can conceptualize several boats in the middle of the lake, which will head towards the falls and downstream. Although the manner verb 'a se prăvăli' conflates the direction of movement, the translator has added the directional adverb 'în jos'. We believe that this choice follows from the logic of the sentence: in the absence of the adverb, "*se prăvăli din Nen Hithoel*" would have deviated from the spatial geometry of the English example.

The river thunders down from Nen Hithoel.	*Râul **se prăvale** în jos din Nen Hithoel.*

We observed some cases when the translator omitted certain nuances of the manner-of-motion verb in the English text, as for example in the following example, which also affects the way the reader perceives the depicted scene:

*The black figures **fled** from the house.*	*Siluetele negre **părăsiră** casa în goană.*

We assume that the author's intention was not only to convey the speed of characters' move, but also the emotion: the verb 'flee' implies 'running away from danger'. On the contrary, in the translated example, a neutral, inchoative verb was used, accompanied by the adverb 'în goană', which only partially compensates the meaning of the ST verb.

In Volume I, we have identified examples of verbs that are not typically used to describe human movement but, by extension, can be applied in relation to human characters. Such verbs may serve as examples of hyperbole based on metaphor:

*He **can't fly** across rivers, and he can't jump waterfalls.*	*Nu poate **zbura** peste râuri şi nu poate sări peste cascade.*

Besides verbs, we put a stress on the use of idiomatic expressions, in particular, in the ST. We could notice that they are characterised by a particular expressiveness. Emotionality and expressiveness are among the main characteristics of these examples. Thus, we observed a wide range of emotions that were conveyed by the expressions used in the Romanian version. In the English text, most of these expressions are equivalent to manner-of-motion verbs, as can be seen from the examples collected, with some exceptions, when the source text also makes use of set expressions. Our assumption is that, in an attempt to preserve the meaning and the stylistic and expressive dimensions of the original text, the translator felt the need to present the richness of the Romanian language, by using such expressions:

A o şterge

***Şterge-o** dacă pui preţ pe blana ta scârboasă!*	***Fly**, if you value your foul skin!*

In Romanian, the verb refers to the action of "chasing somebody away": the character is commanded to leave its initial place. The order is expressed in an aggressive manner.

A fugi mâncând pământul

*Frodo **fugea mâncând pământul** şi orbeşte pe potecă în sus.*	*Frodo **was leaping** blindly up the path to the hill-top.*

This is an example of a scene depicting a rapid vertical motion through prepositions in both ST and TT. Although the Romanian language has verbs describing the speed and rate of movement, such as 'a goni', 'a fugi', and 'a alerga', nevertheless, the translator used the expression 'a fugi mâncând pământul', conferring the utterance a dramatic and dynamic character. In the source text, the author used the MMV 'leap', describing a rapid, effortful, upward movement. Based on this, we could spotlight fine differences between the two sentences in terms of speed, effort and type of movement. Actually, as pointed out by J. Łozińska, the lexicalization of vertical motion has been neglected in studies to date since it is a non-canonical direction of movement for the majority of animate beings, including humans [9].

A da bir cu fugiţii

*Arcaşii orci traseră sălbatic, apoi **dădură bir cu fugiţii**.*	*The orc-archers shot wildly and then **fled**.*

The English verb 'flee' was transposed into Romanian by using an old expression, which originated in the Phanariot period and referred to people in conflict with law or unwilling to pay taxes, therefore, taking refuge in Dobrogea region, Romania. The verb *to flee* belongs to the borderline category, as pointed out by J. Huber [10], because it combines both the information about the Path (movement away, movement in the opposite direction, to one side) and the Manner (speed, danger, fear), but the Romanian expression additionally denotes the escape from danger and implicitly, the Path taken by the orcs. Although the source of motion is not mentioned either in English or in the Romanian sentence, it is inferred from the context.

In our paper, we also focused on interjections and onomatopoeia which are used to mark the plasticity and expressivity of the text and to convey a variety of emotions and noises. They were employed to describe certain humorous and ironic scenes:

***Haida**, luaţi-o din loc.*	*Run away now!*

*He **snapped** his fingers under Frodo's nose and **stumped** off.*	***Pocnind** din degete sub nasul lui Frodo, părăsi încăperea.*
*[…] there came into view a man […], **stumping** along with great yellow boots.*	*[…] în faţa ochilor celor doi hobbiţi […] apăru un om **tropăind** cu cizmele lui galbene şi uriaşe.*

As studies to date highlight, the Manner component is one of the difficulties faced by verb-framed language translators, due to the low numerical availability of such verbs in the respective languages. Consequently, translators have to look for alternative solutions. Hence, in this paper, we propose several strategies for translating the Manner component (encompassing both objective and subjective elements):

Omission of Manner in the TT:

*He **thrust** a long arm out and downwards.*	***Întinse** mâna afară şi o **îndreptă** în jos.*

In translation, the information on Manner is conflated in the verb or in another element:

*Frodo **sprang** out of the waggon to greet him.*	*Frodo **sări** din căruţă ca să-l salute.*
*Small hobbit-children **ran** after the cart.*	*Copilandrii hobbiţi **se luară alergând** după căruţă.*

The information on Manner conflated in the verb or in another element is partially translated:

*They **stumbled** wearily down the slope.*	***Începură coborâşul** istovitor.*

Slight differences in conveying Manner in translation:

*They **scrambled** in a barren country of red stones.*	*Ei **orbecăiau** pe întinderea aceea pustie, presărată cu pietre roşii.*

The manner of motion verb is replaced with a Path verb:

*He **whizzed** three times over the heads of the crowd.*	*Dragonul **se roti** de trei ori peste capetele mulţimii.*

The manner of motion verb is replaced with any type of verb:

*An old man was **driving** it all alone.*	*De data asta, pe capră se afla un singur căruţaş bătrân.*

4. Conclusions.

In this paper we focused on the linguistic resources of two languages, English and Romanian, to render a variety of emotional states, i.e. motion verbs, in particular, MMVs. The Romanian language, with typological dominance common to other Romance languages, is not able to generate such an impressive number of MMVs similarly to English and, in most cases, the Manner is either omitted or expressed in subordinating elements, such as gerunds and adverbs. However, compared to other Romance languages, Romanian has a considerable group of MMVs. This includes verbs in which Manner has an objective character – it relates to the physical environment in which the movement takes place (land, water, air) or to some characteristics of the movement such as speed. To express subjective-evaluative nuances, Romanian uses a number of MMVs borrowed from Latin, Slavic languages, Bulgarian, Albanian, Hungarian, Serbo-Croatian, and even English (verbs with different degrees of adaptation in Romanian). These motion verbs are indispensable, because they are essential for the construal of emotion. In a way, verbs of motion constitute an instrument to understand the emotion. Additionally, Romanian has a number of onomatopoeic MMVs which often belong to a marked functional register (e.g. colloquial), contrary to the English MMVs, which is of great relevance in translation. The Romanian onomatopoeic MMVs were employed to convey the dynamic and spontaneous movements described in the English text. Although they were used as a compensatory means in the translation process, we are aware they did not always produce the same effects upon the reader as the motion verbs used in the original narrative text.

5. Conflicts of interest.

The authors state no conflict of interest concerning the publication of this paper.

BIBLIOGRAPHY

1. Talmy, L. (1985) Lexicalization Patterns: Semantic Structure in Lexical Forms. Cambridge University Press, Cambridge.
2. Talmy, L. (2000) Toward a Cognitive Semantics. Vol. 1 & Vol. 2, The MIT Press, Cambridge, MA.
3. Levin, B. (2015) Semantics and Pragmatics of Argument Alternations, *Annual Review of Linguistics* 1, p. 63-83.
4. Iakovleva, T. (2012) Typological constraints in foreign language acquisition: The expression of motion by advanced adult Russian learners of L2 English. In *Langage, Interaction & Acquisition (LIA),* 3(2), p. 231-261. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.
5. Slobin D. I. (2006) What Makes Manner of Motion Salient? Explorations in Linguistic Typology, Discourse, and Cognition. În: Hickmann, Maya/Robert, Stéphane (eds.): Space in Languages. Linguistic Systems and Cognitive Categories. Amsterdam, p. 59–81.
6. Bodean-Vozian, O. (2016) Narrative Perspective Mediated by Manner of Motion Verbs. In Studia Universitatis Moldaviae, 4 (94), p. 53-58. Chișinău.
7. Niemeier, S. (2003) Straight from the heart – métonymie and metaphorical explorations. In Barcelona, Antonio (ed.), *Metaphor and Metonymy at the Crossroads. A Cognitive Perspective*, p. 195-214. Berlin, Boston: De Gruyter.
8. Tolkien, J.R.R. The Letters. http://users.bestweb.net/~jfgm/Letters/Letter%2027.htm
9. Lozińska, J. (2021) The poverty of manner categories in motion verbs coding vertical relations. Evidence from Polish and Russian. Russ Linguist 45, p. 93–104.
10. Huber J. (2017) Motion and the English Verb. Oxford University Press.

PREFERENCE, INTERPRETATION, AND AMBIGUITY IN GENITIVE VARIATION

Ioan Beniamin Pop
Lecturer, PhD, Technical University of Cluj-Napoca, North University Centre of Baia Mare

Abstract: The present paper examines the aspects that affect the choice of the genitive. The aim of this study is to show that the analytical genitive cannot be always employed in free variation with the synthetic genitive. As the noun head seems to determine the choice of the genitive, be it prepositional or inflected, it is important to establish the dependency between animacy and inanimate referents with an association of individuality. Several factors, such as phonological, semantic, pragmatic, animacy, as well as the correlation between the modifier and the noun head, etc. have been under scrutiny.

Keywords: inflected genitive, analytical, noun classes, modifier, (in)animate

1. Introduction

Since several variables impact whether the inflected or prepositional genitive is to be employed, the variation between the two genitives has been under constant investigation for a significant period of time now (cf. Rosenbach 2002; Rosenbach and Vezzosi 2000: Röthlisberger and Schneider 2013; Kreyer 2003; Quirk et al. 1985; Jucker 1993; Keiser 2007; Szmrecsanyi and Hinrichs 2008, etc.). 'Alongside with the inflectional genitive, as Pop (2021: 84) notes, the preposition *of* was used in Old English for its strong concrete force, since *of* originally meant *from*. It is possible to find instances of sentences such as:

He walks in the strength of God

instead of

He walks in God's strength'.

The analytical genitive cannot be always used in free variation with the synthetic genitive[1]. Whereas there appears to be no constraints in employing the constructions:

the book of the student
the tail of the horse

or

the student's book
the horse's tail,

the following noun phrases

Jane's dress
a glass of gold
the back of the house

do not accept as a possible paraphrase the constructions:

*the dress of Jane
*a gold's glass
*the house's back

Anttila and Fong (2004: 1256) note that, although there are situations where free variation works, 'typically, however, the variation is not entirely free. In such cases of

[1] Keizer (2007: 307) coins them 'prenominal possessive (or genitive: *my parents' house; the author's opinion*) or a post-nominal possessive (the *of*-possessive: *the house of my parents; the opinion of the author*)'.

contextual alternation, both the '*s*-genitive and the *of*-genitive variants are found, but with subtle or not-so-subtle differences in meaning. The differences range from the obvious and predictable to the puzzling and idiosyncratic'.

2. Several constraints on choice of the genitive

When analysing the choice of the genitive, whether prepositional or inflected genitives, it is generally the noun head that determines the choice. It will, therefore, be both convenient and relevant to discuss the genitive in terms of nouns rather than noun phrases.

There are, consequently, quite a number of things to be under scrutiny when considering the choice of the genitive to be used. These variables are active at various levels of linguistic analysis. The semantic link between the modifiers and the head, the lexical class of the modifiers, the weight distribution, and the post modification all play a role in deciding which of the two genitive versions to choose.

Nouns with a non-countable content in an indefinite form are not normally found with the '*s*- genitive. Thus, the preference for *the humidity of air* and not *air's humidity; the importance of the ozone layer* and not *the ozone layer's importance.* However, when used in the '*for ... sake'* constructions, they are subject to no such restriction:

e.g.: for decency's sake
for the ozone layer's sake

The modifier's lexical class is thought to have a significant impact. The inflected genitive is commonly employed with modifiers identifying animate beings and entities having personal reference on a paradigmatic level (cf. Szmrecsanyi 2010: 140). On a syntagmatic level, the semantic link between the two nouns influences the decision between the inflected genitive and the prepositional genitive. Possessive connections, for example, are commonly indicated using the inflected genitive. In this regard, syntactic structural complexity plays an essential role.

Even though the inflected genitive and the analytical one can be envisaged as performing similar functions in many contexts, there are numerous circumstances when they are not interchangeable, as only one of them is perceived as syntactically or semantically appropriate. For instance, there are several *of*-constructions that do not allow for a genitive alternative. As previously stated, they include the constructions specific to the gradation, appositive, or partitive genitives, as well as when the possessor is expressed by participial nouns or personal adjectival heads. Consider the following examples:

This is an inalienable right of the living.
Nobody listed to the opinion of the governed.
She was discussing the punishment of the guilty.

The corresponding inflected genitive counterparts are regarded as ungrammatical, the prepositional structure being the only acceptable construction.

*This is an inalienable living's right.
*Nobody listed to the governed's opinion.
*She was discussing the guitly's punishment.

Choice of the genitive does not always depend on semantic or morphosyntactic constraints. Poutsma (1914) (apud Keizer 2007:313) takes into account the notion of prominence when the speaker has to decide between the alternatives. 'The comparative emphasis of the head-word and the noun in the modifying element, which varies according to the prominence of the ideas they indicate have in the speaker's or writer's mind, may cause either the genitive or the prepositional construction to be the more preferable construction'. Quirk et al. (1985: 323) mention the principle of end-focus as one of the governing features dictating the preference for either the inflected genitive or prepositional one, noting that 'the genitive tends to give information focus to the head noun, whereas the of-construction tends to give focus to the prepositional complement'.

Besides the semantic and pragmatic factors, as well as animate versus inanimate possessors, the phonological feature should also be considered among the possible criteria in terms of choice of the genitive as 'a final sibilant in the possessor NP (for instance, in a plural morpheme) attracts the *of*-genitive' (cf. Szmrecsanyi 2010:140; Szmrecsanyi and Hinrichs (2008: 292)).

3. Choice of the genitive

Choice of the genitive largely depends on the genitive in question. Even though possession is the major meaning transmitted by the genitive, both the inflected and prepositional genitive can express additional meanings. For example, Poutsma (1914) (apud Keizer 2007:313) lists six English genitive meanings ('possessive', 'origin', 'subjective', 'objective', 'appositive', and 'of measure'), whereas Quirk et al. (1985:321ff) analyse eight semantic categories into which the inflected genitive and the prepositional one can be divided. While based on Quirk et al.'s (1985) classification, Kreyer's (2003: 178) subdivisions try to expand and resolve some of the weaknesses identified. He proposes nine categories, namely 'kinship', 'possessive', 'partitive', 'subjective', 'objective', 'disposal', 'time and space', 'attribute', and 'origin'. Shumaker (1975) (apud Kreyer 2003: 176) makes use of fourteen categories, dispensing with traditional classification.

As Kreyer (2003:172) notes, 'on the syntagmatic level, the choice between (the *'s*-genitive and the prepositional construction) is influenced by the kind of semantic relationship which is expressed by the genitive'. The present paper discusses the preference for the propositional or inflected genitives according to the semantic categories in which they may be included (cf. Quirk et al. 1985; Rosenbach and Vezzosi 2000; Kreyer 2003, etc.).

1. Possessive genitives. The inflected genitive is primarily known for its value of expressing possession. Generally speaking, in the vast majority of situations when the modifying noun or noun phrase is one that allows of *'s*-genitive, it is the *'s*-genitive that will be preferred by most native speakers. This occurs especially in instances where possession is felt as something concrete. In such instances, it is not very frequent that the prepositional genitive will be employed, noun phrases of the type *the recently redecorated apartment of Mr Johnson* being rather less frequently encountered. A combination such as

? the car of the girl

is at least questionable, if not altogether grammatically unacceptable. Nevertheless, if modification occurs, especially post modification of the whole noun phrase, the construction is fully functionable in the language. Thus:

He crashed into the car of the girl he hoped to go out with.

However, whenever the possessive concept is perceived to be less concrete[2], *'s*-genitive and *of*-genitive coexist freely:

the moon's pull
the pull of the moon

With inanimate nouns, especially concrete nouns, it is the prepositional genitive that would normally be encountered:

the roof of the house,

the synthetic genitive being avoided in such constructions.

[2] As already mentioned, the degree of concreteness of the possessive concept often determines the choice of the construction. This aspect becomes obvious when comparing the following constructions:

a) The little girl heard her mother's footsteps.
b) The little girl decided to follow in the footsteps of her mother.

The former sentence makes reference to something concrete, at least in terms of sensorial perceptions, whereas the latter sentence, even though the same noun is present, the reference loses its concreteness, being rather abstract in nature. Hence the tendency in b) of choosing the prepositional genitive over the inflected *'s*-genitive when nouns denote abstract concepts.

2. Subjective genitives. The subjective relation, as Quirk et al. (1985:1279) point out, is usually expressed by means of either the analytical/prepositional genitive or the ’*s*-genitive. When the implicit verb is intransitive, such as *arrive*:

the arrival of the bus
the arrival of his daughter,

generally, there is no difficulty in interpreting the prepositional genitive as subjective. However, when the verb can be used either transitively or intransitively, problems in terms of interpretation can emerge. Take, for instance, the nature of the verb *shoot* in

the shooting of the mutineers.

The phrase is rather ambiguous and there is vacillation in terms of interpreting it either as ‘somebody was shooting the mutineers’ or ‘the mutineers were shooting’. Both interpretations are acceptable, and it is only context that discriminates between one or the other.

In broader terms, though, whenever the modifying noun allows of an ’*s*-genitive as in

my sister’s hatred,

it is the synthetic genitive which is to be employed, since the *of*-genitive might generally lead to ambiguous interpretations, as manifested in a sentence like:

In spite of the hatred of my sister, Stephen enjoyed his weekend.

The ambiguity is triggered by the fact that it is difficult to establish who is the agent and who the recipient, in other words the sentence is rendered ambiguous as it fails to elucidate whether the ‘hatred of my sister’ refers to ‘my sister’s feelings towards Stephen’ or ‘Stephen’s feelings towards my sister’. Hence, the two possible interpretations of the noun phrase ‘the hatred of my sister’, namely either ‘Stephen hated my sister’, or ‘my sister hated Stephen’.

Nevertheless, other subjective constructions do not admit of interchangeability between the synthetic and analytical genitive. For instance, the phrase *the joy of his return* does not accept a rephrase in the form of **his return’s joy,* one of the possible explanations being in connection with the ‘indefiniteness’ of the head noun.

There are also instances when the subjective genitives can be replaced by *by* constructions, such as:

The conquest by the Turks of Constantinople.
The evacuation by the Israelis of several hundreds of Palestinians

These possible paraphrases are not exceptions, being quite frequently employed with subjective genitives.

3. Objective genitives. With objective genitives, the employment of a pre-modifying genitive object is relatively infrequent (cf. Quirk et al. 1985:1278) and even unnatural, as compared with the prepositional genitive:

a statement of facts,

but not:

*the facts’ statement.

The two constructions, however, can be freely used when the head of the noun phrase is a deverbal noun.

the incarceration of the slayer
the slayer's incarceration

Other constructions will accept only of an inflected genitive in phrases such as *in remembrance of childhood years*, the inflected genitive being rendered as ungrammatical: **the years’ remembrance*. The same principle applies in

his love of power
*his power’s love.

Yet, there are no restrains where the head is a nominalized verb, meaning that the verb is converted into a noun. Here, both constructions are equally good:

the goalkeeper's replacement
the replacement of the goalkeeper.

Both constructions receive only one interpretation, namely that 'somebody (the coach, possibly) replaced the goalkeeper'.

Generally speaking, the objective genitive is normally expressed by means of the prepositional genitive, with occasional synthetical genitives being employed when context allows it. Possible ambiguity may arise, however, as Antilla and Fong (2004: 1257) note, 'from a deverbal noun that inherits the argument structure of its verb, hence the ambiguity between the subjective versus the objective readings. Both the '*s*-genitive and the *of* genitive are potentially ambiguous'. A sentence such as

They were all talking about her husband's robbery

may elicit either a subjective interpretation, such as

They were all talking about the fact that her husband robbed somebody,

or on objective one:

They were all talking about the fact that somebody had robbed her husband.

The prepositional genitive cannot lift the ambiguity by itself outside of a clarifying contextual discourse. As Rosenbach and Vezzosi (2000: 293) note, 'the traditional categories possessive, subjective and objective cannot always be discretely distinguished. However, the overlaps that arise are not so dramatic that this classification system has to be changed'.

4. Descriptive genitives. The prepositional genitive and the inflectional genitive can both be used with the descriptive relation, the choice between one or the other depending on the position of the modifying noun on the gender scale, i.e. if it belongs under animate or inanimate nouns, with the possibility of upgrading, therefore not necessarily under the constraints [+human] and [+animate] presented by R. Hawkins (1981) (apud Keizer 2007:315) which should characterize the nominal features of the head (see also Rosenbach and Vezzosi 2000). Take, for example, instances such as in the following two pairs:

a) a cuckoo's nest
the nest of a cuckoo

and

b) the misery of old age
*old age's misery.

The inflected genitive can be employed in the former pair of examples a) alongside the prepositional genitive based on the nature of the modifying noun, namely 'cuckoo.' The nouns display the [+Animate] feature (cf. Szmrecsanyi 2010: 140), at the same time denoting a bird which is closely connected to human life, thus not unaccustomed, on occasion, to undergoing upgrading to personal reference. When this is the case, the head noun can take an *'s*-genitive. On the other hand, in the latter pair of examples, b), only the *of*-genitive can be used. The synthetic genitive cannot be employed, due to the fact that the modifying noun cannot accept the inflectional *'s* as it lacks the [+Animate] feature. Besides displaying an inanimate reference, the noun is also abstract, further preventing it from accepting the inflectional genitive. Röthlisberger and Schneider (2013: 167) note that 'such constructions result in an ungrammatical descriptive genitive when converted:

a king of honour
*an honour's king'.

5. Appositive genitive. Appositive genitives are rather rare, being more of a marginal category of the genitive. In the vast majority of constructions, the prepositional genitive is the one employed. When the inflected genitive is used, the constructions have the tendency to sound rather archaic, as in

Dublin's fair city

Szmrecsanyi and Hinrichs (2008: 295) disregard the appositive genitive as a valid case for investigation in terms of choice of the genitive, as, 'crucially, the alternative construction would have to leave the meaning of the actual choice unchanged; thus,

the city of Atlanta

was not considered an interchangeable genitive because the alternative,

Atlanta's city,

has a different meaning', thus no longer being under the scope of interchangeability.

Note that appositive, partitive, as well as gradation constructions are merely mentioned in this study without receiving special attention as they only rarely exhibit a genitive counterpart. As Rosenbach and Vezzosi (2000: 301) note, the inflected genitive 'becomes restricted to possessive and subjective functions mainly, and it is in these two functions that we can observe the increase of the *s*-genitive, while it is constantly decreasing with the appositive function'.

6. Genitive of origin. Genitives of origin are usually rendered by means of the inflectional genitive:

general's letter

Anttila and Fong (2004: 1257), in connection with the genitive of origin, note a second type of ambiguity, which 'occurs with nouns whose lexical meaning entails two entities in a particular relation, also known as relational nouns. (…) the ambiguity is between the lexical reading versus the non-lexical, or extrinsic, reading' (cf. Keizer 2007:316). For instance, a sentence such as

I was admiring David's painting

is rendered ambiguous in that the interpretation may be:

I was admiring the way in which David was painted,

where the reading underlines the idea that David is depicted in the painting, thus exhibiting lexical reading, or

I was admiring the painting which is under the ownership of David

as well as

I was admiring the painting painted by David.

The last two interpretations exhibit an extrinsic reading, in that either, as the former suggests, the painting belongs to David, or, according to the latter, the painting originated with David, namely he painted it. Although the *'s*-genitive displays ambiguity outside context, the analytical genitive in

I was admitting the painting of David

shows only one interpretation, namely the lexical reading.

There are instances, however, when the 's-genitive is questionable, being replaced by the propositional genitive:

the wines of France.

These situations are rather rare, nevertheless.

7. Partitive genitives and genitives of gradation

Here belong noun phrases such as

a slice of bread
a quarter of the workers
the king of kings

These types of genitives do not normally display the contrast between the inflectional and prepositional genitives. They are typically employed with the *of*-genitive.

According to Jucker (1993:127), there are times when there is just one alternative in the decision between the synthetic genitive and the prepositional one, as the other option would make the construction appear strange or ungrammatical. Some linguists argue that

there are times when one structure is preferable to another for stylistic reasons. The literary genre, for instance, frequently utilises the genitive in poems, even though the reader may habitually anticipate a prepositional construction. Due to stylistic features, the usage of the genitive may be frequently expanded to nouns of various classes, and what controls the choice between the synthetic and analytical genitive is occasionally dictated by constraints specific to rhythm and rhyme. However, it is not only poetry which observes stylistic rules. The genitive construction would sometimes be decided in prose based on the rhetorical effect the specific structure may exhibit.

Conclusion

The speaker's choice in terms of employing either the synthetic or analytical genitive might be prompted in a variety of ways. As Kreyer (2003:172) points out, 'syntactically, considerations of weight and structural complexity' are important factors in terms of choice of the genitive. 'Heavy modifiers, for example, can be expected to favour *of*-constructions whereas heavy heads might lead to genitives'. It becomes evident that the animateness of the modifier influences the selection between distinct realisations, namely the synthetic genitive and the prepositional one, and that inanimateness favours the prepositional construction while animateness favours the *'s*-genitive. Only one of the two constructions is sometimes possible due to semantic or syntactic features of the construction, whereas the other one being, if not ungrammatical, at least ambiguous. Thus, one construction may be preferred over another due to semantic, syntactic, pragmatic, or aesthetic concerns.

BIBLIOGRAPHY

Anttila, Arto and Vivienne Fong. 2004. 'Variation, ambiguity, and noun classes in English'. In M. Haverkort, H. de Hoop and M. van den Noort (Eds.) *Lingua. Variation in form versus variation in meaning* 114. p. 1253-1290.

Biber, Douglas, Stig Johansson, Geoffrey Leech, Susan Conrad, Edward Finegan, Randolph Quirk. 1999. *Longman Grammar of Spoken and Written English*. Essex: Pearson Education Limited.

Börjars, K., Denison, D., Krajewski, G. and Scott, A. 2013. 'Expression of possession in English: The significance of the right edge'. In Börjars, K., Denison, D. and Scott, A. (eds.) *Morphosyntactic categories and the expression of possession*. Amsterdam/Philadelphia John Benjamins Publishing Company, p. 123-148.

Jucker, Andreas. 1993. 'The Genitive Versus the Of-Construction in Newspaper Language'. In Andreas Jucker (ed.), *The Noun Phrase in English. Its Structure and Variability. Anglistik + englischunterricht* (49). Heidelberg: Carl Winter, p. 121-136.

Keizer, Evelien. 2007. *The English Noun Phrase. The nature of linguistic categorization.* In Merja Kyto (ed.) *Studies in English Language*. Cambridge: Cambridge University Press.

Kreyer, Rolf. 2003. 'Genitive and of-construction in modern written English. Processability and human involvement.' |In *International Journal of Corpus Linguistics* 8:2. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, p. 169-207.

Quirk, Randolf, Sidney Greenbaum, Geoffrey Leech, Jan Svarvik. 1985. *A Comprehensive Grammar of the English Language*. London and New York: Longman Group UK Limited.

Pop, Ioan Beniamin. 2021. 'The Group Genitive and Nouns in Apposition'. In *Buletin Ştiinţific, Fascicula Filologie*, XXX, p. 83-30.

Rosenbach, Anette and Letizia Vezzosi. 2000. 'Genitive Constructions in Early Modern English: New Evidence from Corpus Analysis'. In Rosanna Sornicola, Eirch Poppe and Ariel Shisha-Halevy (Eds.), *Stability, Variation and Change of Word-Order*

Patterns over Time. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, p. 285-307.

Rosenbach, Anette. 2002. *Genitive Variation in English: Conceptual Factors in Synchronic and Diachronic Studies*. In Elizabeth Traugott and Bernd Kortmann (Eds.) *Topics of English Linguistics*. New York: Mouton de Gruyter.

Röthlisberger, Melanie and Gerold Schneider. 2013. 'Of-genitive versus s-genitive: A corpus-based analysis of possessive constructions in 20thcentury English'. In Paul Bennett, Martin Durrell, Silke Scheible, Richard J. Whitt (eds.) *New Methods in Historical Corpora*. Tübingen: Narr Verlag, p. 163-180.

Sampson, Selena. 2010. 'The Early Modern English genitive its and factors involved in genitive variation'. In Marivic Lesho, Bridget Smith, Kathryn Campbell-Kibler (Eds.) *Working Papers in Linguistics* (59). Ohio: Ohio State University, p. 33-43.

Szmrecsanyi, Benedikt and Lars Hinrichs. 2008. 'Probabilistic Determinants of genitive variation in spoken and written English: A multivariate comparison across time, space, and genres'. In Terttu Nevalainen, Irma Taavitsainen, Päivi Pahta and Minna Korhonen (Eds.) *The Dynamics of Linguistic Variation. Corpus evidence on English past and present*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, p. 291-309.

Szmrecsanyi, Benedikt. 2010. 'The English genitive alternation in a cognitive sociolinguistics perspective'. In Dirk Geeraerts, Gitte Kristiansen, and Yves Peirsman (Eds.) *Advances in Cognitive Sociolinguistics*. New York: Mouton de Gruyter, p. 139-166.

Velasco, Daniel Garcia. 2008. 'Functional Discourse Grammar and extraction from (complex) noun phrases'. In D.G. Velasco and Jan Rijkhoff (Eds.) *Trends in Linguistics. Studies and Monographs. The Noun Phrase in Functional Discourse Grammar*. New York: Mouton de Gruyter, p. 321-364.

THE STAGE OF THE INTERNATIONAL TERMINOLOGY

Angelica Preda
Lecturer, PhD, University of Craiova

Abstract: Nowadays, due to the progress of the technologies, it is noticed a considerable development of the terminologies. Analysis undertakings of the standardised language existed from the previous century, and a pioneer in this field was Eugen Wurster. His principles are part of the basis of the setting up of the International Organisation for Standardisation in 1947. The activity of the Technological Language Committee and the terminology TC 37 are important in the present communication. The real studies are multiple, many researchers analysing the essential concepts of the terminology norms: term, internal terminology, external terminology, standard, standardisation.

Keywords: term, terminology, internal terminology, external terminology, determinologisation.

Numărul mare de cercetători şi de articole care abordează analiza terminologică relevă actualitatea acestei teme în societatea contemporană. În prezentul articol, ne-am propus să realizăm o prezentare a celor mai importante lucrări terminologice internaţionale, care au condus la constituirea terminologiei ca ştiinţă.

Un prim document, ce poate fi considerat „abecedarul" analizei terminolgice, îl reprezintă lucrarea Mariei Teresa Cabré, *La terminologie. Théorie, méthode et applications*[1]. Cercetătoarea a realizat o introducere în terminologie, prezentând originile ştiinţei, evoluţia, precum şi orientările şcolilor din anumite ţări (Franţa, Canada, Belgia, Suedia). Sunt descrise limbile de specialitate considerate a fi la graniţa dintre limbile naturale şi cele artificiale. Regulile constituirii unităţilor terminologice, relaţia termen – concept, precum şi cea dintre termeni într-un sistem conceptual, sunt, de asemenea, explicate. Cabré abordează problema normei, cu referire la activitatea de standardizare în terminologie, realizată de Comitetul tehnic 37 al ISO.

François Gaudin este cel care propune o nouă orientare în terminologie, socioterminologia, în cartea *Pour une socioterminologie. Des problèmes sémantiques aux pratiques institutionnelles*[2]. În opinia lingvistului, studiile terminologice trebuie să se realizeze ţinând cont de contextul sociolingvistic, inclusiv de cel cultural şi politic. Lingvistica socială presupune observarea modului de utilizare a termenilor în condiţii concrete. Valoarea unităţilor terminologice depinde de discurs, aceasta fiind şi consecinţa „vulgarizării" limbajelor tehnice.

O viziune nouă în studiul terminologic propune Rita Temmerman în cartea *Towards New Ways of Terminology Description. The Sociocognitive Approach*[3]. Cercetătoarea critică terminologia tradiţională preocupată numai de standardizare, de potenţialul de numire al limbajului, în timp ce atenţia ar trebui să fie acordată delimitării conceptului, integrării într-un sistem conceptual şi definirii acestuia. Pentru Temmerman, univocitatea termenului este considerată nerealistă, puţine concepte putând fi astfel denumite, iar polisemia şi sinonimia

[1] Maria Teresa Cabré (1998), *La terminologie. Théorie, méthode et applications*, Presse de l'Université de l'Ottawa, Armand Colin.
[2] François Gaudin (1993), *Pour une socioterminologie. Des problèmes sémantiques aux pratiques institutionnelles*, Rouen, Publications de l'Université de Rouen.
[3] Rita Temmerman (2000), *Towards New Ways of Terminology Description. The Sociocognitive Approach*, Amsterdam/ Philadelphia, John Benjamins Publishint Company.

sunt apreciate drept fenomene tipice în terminologie. O modalitate recomandată a fi utilizată în procesul terminologic este metafora, aceasta facilitând înțelegerea conceptului. Metaforele pot apărea în textele de popularizare a informațiilor științifice, în lucrări dedicate nespecialiștilor. Este susținut studiul diacronia în terminologie, ce vizează evoluția termenilor și a proceselor de constituire a acestora.

Relația dintre termen și concept este analizată de către Loïc Depecker în lucrarea *Entre signe et concept: éléments et terminologie générale*[4]. Termenul presupune doi constituenți: desemnare și concept[5]. Pentru terminologie, importantă este viziunea unitară a elementelor cu care se operează, lingvistul propunând o relație tripartită, în care include și obiectul concret la care se referă conceptul: semn – concept – obiect. Vor fi analizate trăsăturile fiecărei noțiuni a acestui triunghi conceptual, susținând faptul că aceste elemente diferențiatoare permit încadrarea conceptului într-un sistem ierarhic, important în structura terminologică a unui domeniu științific.

O lucrare colectivă, apărută sub direcția lui Henri Béjoint și Philippe Thoiron, este *Le sens en terminologie*[6]. Cartea reunește unsprezece articole ale unor terminologi (Maria Teresa Cabré, Juan C. Sager, Monique Slodzian, Loïc Depecker, Marc Van Campenhoudt, François Gaudin, Bruno de Bessé, Ingrid Meyer și Kristen Mackintosh, Yves Gentilhomme, Claude Boisson).

În studiul care deschide cartea, *Le sens des termes*[7], Henri Béjoint și Philippe Thoiron susțin următoarele idei: termenul nu este o etichetă atașată unui lucru pe care îl numește; termenul nu este total diferit de cuvânt. Ideea apropierii dintre termen și cuvânt este susținută și de Maria Teresa Cabré în articolul *Sur la représentation mentale des concepts: bases pour une tentative de modélisation*[8]. Cercetătoarea vorbește despre terminologia descriptivă, afirmând existența relației de polisemie în terminologie.

O linie a terminologiei clasice, conform căreia limbajele specializate sunt diferite de lexicul general, este susținută de Juan C. Sager în materialul *Pour une approche fonctionnelle de la terminologie*[9]. Terminologul propune o idee inedită, aceea de a situa termenul între cuvânt și numele propriu.

O ruptură cu terminologia tradițională propune Monique Slodzian în studiul *L'émergence d'une terminologie textuelle et le retour du sens*[10]. Cercetătoarea susține dimensiunea lingvistică a termenului, în context, precum și dezvoltarea polisemiei în situația transdisciplinarității domeniilor tehnice.

Relația dintre termen și concept este analizată de către Loïc Depecker în articolul *Le signe entre signifié et concept*[11]. Este reliefată importanța cunoașterii relațiilor dintre concepte pentru înțelegerea terminologiei unui domeniu.

Pornind de la întrebarea *Les termes ont-ils des propriétés extrinsèques*?[12], François Gaudin abordează problema trăsăturilor intrinseci și extrinseci ale lexemelor. Proprietățile

---

[4] Loïc Depecker (2002), *Entre signe et concept: éléments et terminologie générale*, Paris, Presses Sorbonne Nouvelle.

[5] „Le terme est formé d'un désignation et d'un concept", *ibidem*, p. 20

[6] Henri Béjoint și Philippe Thoiron (2000), *Le sens en terminologie*, Lyon, Presses Universitaires de Lyon.

[7] Henri Béjoint și Philippe Thoiron (2000), *Le sens des termes*, în Henri Béjoint și Philippe Thoiron (2000), *Le sens en terminologie*, Lyon, Presses Universitaires de Lyon, p. 5-19.

[8] Maria Tersa Cabré (2000a), *Sur la représentation mentale des concepts: bases pour une tentative de modélisation*, în Henri Béjoint și Philippe Thoiron (2000), *Le sens en terminologie*, Lyon, Presses Universitaires de Lyon, p. 20-39-60

[9] Juan Carlos Sager (2000), *Pour une approche foctionelle de la terminologie*, în Henri Béjoint și Philippe Thoiron (2000), *Le sens en terminologie*, Lyon, Presses Universitaires de Lyon, p. 40-60

[10] Monique Slodzian, *L'émergence d'une terminologie textuelle et le retour du sens*, în Henri Béjoint și Philippe Thoiron (2000), *Le sens en terminologie*, Lyon, Presses Universitaires de Lyon, p. 61-85.

[11] Loïc Depecker (2000), *Le signe entre signifié et concept*, în Henri Béjoint și Philippe Thoiron (2000), *Le sens en terminologie*, Lyon, Presses Universitaires de Lyon, p. 86-126.

intrinseci pot fi ierarhizate, aspect valorificat în terminologie, iar cele extrinseci deschid ușa analizei pragmatice.

Comportamentul semantic al termenilor în procesul determinologizării este analizat de către I. Meyer și K. Mackintosh, în studiul «*L'étirement» du sens terminologique: aperçu du phénomène de la déterminologisation*[13]. Cercetătoarele susțin realizarea unor schimbări semantice, precum extensia metaforică, schimbări pragmatice, dar termenii mențin trăsături semice ale sensului inițial.

O altă lucrare colectivă, ce abordează problemele actuale ale terminologiei, apare sub coordonarea Pamelei Faber *A Cognitive Linguistics View of Terminology and Specialized Language*. Cartea relevă importanța lingvisticii cognitive în abordarea limbajelor de specialitate. Terminologia bazată pe cadre susține următoarele idei: a) domeniile specializate reprezintă o complexă organizare conceptuală; b) unitățile terminologice presupun o perspectivă multidimensională; c) proprietățile semantice și sintactice ale termenilor sunt extrase din utilizări în contexte diverse. Termenii sunt considerați unități lingvistice ale căror trăsături se definesc în texte, ei caracterizându-se prin variație terminologică. Aceasta provine din parametrii comunicării specializate, cum ar fi cunoașterea și prestigiul vorbitorilor, funcția textului, conținutul textului, grupul de utilizatori etc. Metafora și metonimia sunt analizate drept procedee de constituire a termenilor. Este reliefat rolul reprezentărilor vizuale în documentele terminologice.

Pe lângă analiza unor cărți, menționăm și articolele apărute în reviste care tratează problemele terminologiei.

O teoria a termenlui este prezentată de către François Rastier în studiul *Le terme: entre ontologie et linguistique*[14]. Pentru a ilustra importanța terminologiei în tendința de uniformizare a limbajelor specializate, de internaționalizare, autorul preia o ideea de-a lui Dante, din *De vulgari eloquentia*, conform căreia limbajele tehnice au permis omenirii să supraviețuiască după confuzia produsă la Turnul Babel[15]. În opinia cercetătorului, termenul este o formă de mediere între gândire și limbaj, iar conceptul reprezintă un semnificat normat. O unitate terminologică este definită în funcție de semantica textuală.

Situându-se pe o poziție critică a terminologiei clasice, Tita Temmerman, în articolul *Why traditional terminology theory impedes a realistic description of categories and terms in the life sciences*[16], propune noi ipoteze și metode de lucru în activitatea terminologilor. Principiile care vor la baza terminologiei sociocognitive sunt următoarele: 1) conceptul trebuie înlocuit cu unitatea de înțelegere; 2) unitate de înțelegere are structura intracategorială și intercategorială și funcționează în modele cognitive; 3) definițiile pot conține informații mai mult sau mai puțin esențiale; 4) funcționalitatea sinonimiei și a polisemiei; 5) unitățile de înțelegere sunt într-o continuă evoluție. Medodele de cercetare propuse terminologilor sunt: a) analiza structurii prototipului: b) analiza modelului cognitiv; c) analiza diacronică.

---

[12] François Gaudin (2000), *Les termes ont-ils des propriétés extrinsèques*?, în Henri Béjoint și Philippe Thoiron (2000), *Le sens en terminologie*, Lyon, Presses Universitaires de Lyon, p. 153-181.

[13] Ingrid Meyer, Kristen Mackintosh (2000), «*L'étirement» du sens terminologique: aperçu du phénomène de la déterminologisation*, în Henri Béjoint și Philippe Thoiron (2000), *Le sens en terminologie*, Lyon, Presses Universitaires de Lyon, p. 198-217.

[14] François Rastier (1995), *Le terme: entre ontologie et linguistique*, în „La banque des mots", 1995, nr. 7, p. 35-65.

[15] „Il ne resta une même langue (*loquela*) qu'à ceux qui s'étaient groupés pour une seule et même tâche: ainsi par exemple, il resta une langue pour tous les architectes, une autre pour tous les leveurs de pierre, une autre encore pour tous ceux qui les taillaient et ainsi de suite pour chacun des ouvriers", *ibidem*.

[16] Rita Temmerman (1998), *Why traditional terminology theory impedes a realistic description of categories and terms in the life sciences*, în „Terminology", vol. 5:1, 1998, p. 77-92.

Natura lingvistică a termenului și a contextelor specializate este demonstrată de Myriam Bouveret în articolul *Approche de la dénomination en langue spécialisée*[17]. Cercetătoarea prezintă alte principii, în antiteză cu cele wüsteriene, care trebuie să ghideze abordarea terminologiei: 1) termenul operează o clasificare ca orice denumire; 2) termenul nu este monosemic: 3) nu există o limbă generală și una de specialitate, iar termenul este un semn care poate avea o utilizate specializată dictată de context; 4) termenul nu este o etichetă, ci o construcție de cunoștințe. Sensul unui termen se realizează prin interacțiunea dintre limbă și discurs.

Interdisciplinaritatea terminologiei, ce presupune corelarea informațiilor din mai multe teorii (lingvistică, semiotică, cognitivă, comunicativă) este ilustrată de Maria Teresa Cabré în studiul *Terminologie et linguistique: la théorie des portes*[18]. Lingvista propune teoria intrărilor multiple, conform căreia termenul este o unitate poliedrică, multidimensională, ce însumează mai multe tipuri de informații (lingvistice, cognitive, sociale), ce trebuie cunoscute pentru a avea o imagine completă a unității terminologice.

Teoria comunicativă a terminologiei este susținută de M. T. Cabré și Andreina Adelstein în articolul *The specificity of units with specialized meaning: polysemy as explanatory factor*[19]. Unitățile lexicale conțin informații semantice care, în funcție de situație de comunicare, activează sau nu valori specializate. Existența acestor valori presupune o relație de polisemie între ele. Selectarea elementelor semantice corespunzătoare utilizării situaționale se realizează printr-un proces cognitiv.

În articolul *La socioterminologie*[20], François Gaudin reafirmă ideea necesității unei orientări sociolingvistice în terminologie. O altă problemă abordată este aceea a glotopoliticii, susținând faptul că este necesară, în activitatea de standardizare, o consultare a utilizatorilor, mai ales în contextul actual în care identitățile se afirmă din ce în ce mai mult. Lingvistul afirmă că o terminologie pertinentă trebuie să aibă în vedere următoarele aspecte: circulația socială a termenilor, variația în discurs și evoluția diacronică a acestora.

Marie Claude L'Homme realizează o analiză a teoriilor referitoare la termen în studiul *Sur la notion de «terme»*[21]. Cercetătoarea susține că o abordare lexico-semantică decisivă nu s-a înregistrat încă în terminologie, prezentând și avantajele acestei optici asupra termenului: oferă cadrul pentru validarea distincțiilor semantice; permite reliefarea structurii lexicale din cadrul unui domeniu specializat.

Considerăm că domeniul terminologiilor cunoaște cea mai mare dezvoltare în prezent, iar dinamica societății actuale va determina și o analiză mai complexă a limbajelor specializate, cu toate implicațiile lingvistice și culturale.

BIBLIOGRAPHY

Adelstein, Andreina, Maria Teresa Cabré (2002), *The specificity of units with specialized meaning: polysemy as explanatory factor,* în „DELTA", vol. 18: Especial, 2002, p. 1-25;

Béjoint, Henri, Philippe Thoiron (ed.), (2000), *Le sens en terminologie*, Lyon, Presses Universitaires de Lyon.

[17] Myriam Bouveret (1998), *Approche de la dénomination el langue spécialisée*, în „Meta", vol. 43, nr. 3, p. 1 - 18.

[18] Maria Teresa Cabré (2000a), *Terminologie et linguistique: la théorie des portes*, în „Terminologies nouvelles. Terminologie et diversité culturelle", 21, p. 10-15.

[19] Andreina Adelstein, Maria Teresa Cabré (2002), *The specificity of units with specialized meaning: polysemy as explanatory factor*, în „DELTA", vol. 18: Especial, 2002, p. 1 – 25.

[20] François Gaudin (2005), *La socioterminologie*, în „Langages" 2005, vol. 39, nr. 157, p. 80-92.

[21] Marie Claude L'Homme (2005), *Sur la notion de «terme»*, în „Meta" nr.4, 2005, p. 1112 – 1132.

Béjoint, Henri, Philippe Thoiron (2000), *Le sens des termes*, în Henri Béjoint și Philippe Thoiron (ed.), (2000), *Le sens en terminologie*, Lyon, Presses Universitaires de Lyon, p. 5 -19.

Bouveret, Myriam, (1998), *Approche de la dénomination en langue spécialisée,* în „Meta", volumul 43, nr. 3, p. 1 – 18.

Cabré, Maria Teresa (1998), *La terminologie. Théorie, méthode et applications*, Presse de l'Université d' Ottawa et Armand Colin.

Cabré, Maria Teresa (2000), *Terminologie et linguistique: la théorie des portes*, în „Terminologies nouvelles. Terminologie et diversité culturelle", nr. 21, p. 10-15.

Cabré, Maria Teresa (2000 a), *Sur la représentation mentale des concepts: bases pour une tentative de modélisation*, în Henri Béjoint et Philippe Thoiron (ed.) *Le sens en terminologie*, Lyon, Presses Universitaires de Lyon, p. 20-39.

Depecker, Loïc (2000), *Le signe entre signifié et concept*, în Henri Béjoint et Philippe Thoiron (ed.) *Le sens en terminologie*, Lyon, Presses Universitaires de Lyon, p. 86 - 126.

Depecker, Loïc (2002), *Entre signe et concept: éléments et terminologie générale*, Paris, Presses Sorbonne Nouvelle.

Gaudin, François (1993), *Pour une socioterminologie. Des problèmes sémantiques aux pratiques institutionnelles*, Rouen, Publications de l'Université de Rouen.

Gaudin, François (2000), *Les termes ont-ils propriétés extrinsèques?*, în Henri Béjoint et Philippe Thoiron (ed.) *Le sens en terminologie*, Lyon, Presses Universitaires de Lyon, p. 153 - 182.

Gaudin, François (2005), *La socioterminologie*, în „Langages", nr. 157, 2005, An XXXIX, p. 80-92.

L'Homme, Marie Claude (2005), *Sur la notion de «terme»,* în „Meta" nr. 4, 2005, p. 1112 – 1132.

Meyer, Ingrid, Mackintosh, Kristen (2000), *«L'étirement» du sens terminologique: aperçu du phénomène de la déterminologisation*, în Henri Béjoint et Philippe Thoiron (ed.), *Le sens en terminologie*, Lyon, Presses Universitaires de Lyon, p. 198 - 217.

Rastier, François (1995), *Le terme: entre ontologie et linguistique*, în *La banque des mots*, 1995, nr. 7, p. 35-65.

Sager, Juan Carlos (2000), *Pour une approche fonctionnelle de la terminologie*, în Henri Béjoint et Philippe Thoiron (ed.) *Le sens en terminologie*, Lyon, Presses Universitaires de Lyon, p. 40 - 60.

Slodzian, Monique (2000), *L'émergence d'une terminologie textuelle et le retour du sens*, în Henri Béjoint et Philippe Thoiron (ed.), *Le sens en terminologie*, Lyon, Presses Universitaires de Lyon, p. 61 - 85.

Temmerman, Rita (1998), *Why traditional terminology theory impedes a realistic description of categories and terms in the life sciences*, în *Terminology*, volum 5:1, 1998, p. 77 – 92.

Temmerman, Rita (2000), *Towards New Ways of Terminology Description. The sociocognitive approach*, Amsterdam/ Philadelphia, John Benjamins Publishing Company.

THE PARTICULARITY OF THE ROMANIAN GASTRONOMIC TERMINOLOGY

Cristina Radu Golea
Lecturer, PhD, University of Craiova

Abstract: The evolution of terms, in any language, is an indication of the vitality and modernity of this language, because a well-developed language must be able to express concepts imposed by the new extralinguistic realities. The largest share of terminological units consists of international elements (circulating in several languages), so Romanian language is able to massively take over terms formed in other languages, and to adapt them to its own linguistic system, or to search internal means to express the necessary concepts, imposed by the current development of society.

Keywords: culture, gastronomy, terminology, linguistic system, metalanguage

Necesitatea studierii terminologiei derivă din dezvoltatrea tuturor domeniilor ştiinţifice (şi a specializării acestora), o consecinţă firească fiind apariţia unui număr mare de noţiuni (și de termeni) noi. *Terminologia*[1] este disciplina care studiază comunicarea specializată, realizată fără echivoc, într-un anumit domeniu (ştiinţific, tehnic etc.). Astfel, există o terminologie a specialiştilor, pe care Angela Bidu-Vrănceanu o numeşte *internă* sau propriu-zisă (interpretată strict în raport cu problemele comunicării specializate) şi o terminologie *externă* (socioterminologie), de interes mai larg (pentru nespecialişti)[2]. *Termenul* este un cuvânt sau o sintagmă care numește în mod precis o noțiune specială dintr-un anumit domeniu, în corelație cu alte noțiuni (din același domeniu). Prin intermediul termenilor se realizează conexiunea între evoluția sistemului lexical și cel al culturii materiale (și spirituale) a unui popor. Unii termeni circulă în toate domeniile științifice, tehnice (*aparat*, *argument*, *informație*, *sistem*), în timp ce alții se regăsesc numai într-unul singur (*a napa*, *bardare*, *gratinare*).

Angela Bidu-Vrănceanu include terminologiile în *lexicul specializat* și nu consideră că lexicul specializat sau terminologiile prezintă numai un interes limitat la comunicarea dintr-un anumit domeniu de activitate. Însă în ultima vreme se observă o creștere semnificativă a interesului vorbitorilor pentru lexicul specializat, acesta fiind în strânsă relație cu lexicul comun, ceea ce duce

[1] Conceptul de *terminologie* poate fi utilizat cu mai multe sensuri independente, care nu sunt întotdeauna clar delimitate. Terminologia reprezintă „un ansamblu de termeni sau cuvinte specializate aparținând unui subsistem lingvistic, termenii caracterizându-se prin univocitate, non-ambiguitate și relații lexico-semantice proprii. Conceptul de terminologie este utilizat și cu sensul de știință interdisciplinară, preocupată de problemele generale ale terminologiilor, care analizează logica cunoștințelor, ierarhia conceptelor, codajul lingvistic și nonlingvistic și problemele creației de cuvinte necesare științelor și tehnicii." (Adriana Stoichițoiu Ichim, *Relația lexic comun – lexic specializat, cu aplicație la domeniul medical*, https://biblioteca.regielive.ro/proiecte/filologie/relatia-lexic-comun-lexic-specializat-cu-aplicatie-la-domeniul-medical/20.03.2019)

[2] Cf. Bidu-Vrănceanu, 2010, p. 13.

la migrarea multor termeni în limba comună. Explicația are legătură de rolul sporit al științei în societățile moderne („societăți ale cunoașterii"), ceea ce determină „democratizarea" sau „socializarea" cunoașterii[3]. Lexicologia și terminologia sunt strâns legate, între ele existând suprapuneri parțiale, iar întrepătrunderea lor este motivată de combinarea demersurilor caracteristice celor două discipline lingvistice[4].

Caracterul gastronomiei ca știință cu un impact social importan constituie un motiv pentru care terminologiei acestui domeniu i se acordă atenție. Terminologia gastronomică cuprinde termenii proprii ştiinţei gastronomiei; aceştia participă la realizarea unei comunicări de specialitate şi transmit cunoştinţe specifice acestui domeniu. În majoritatea cazurilor, termenii se caracterizează prin claritate, precizie şi monosemantism, iar utilizarea lor face ca expunerea să fie clară, exactă, „compactă". De cele mai multe ori, termenii se bucură de circulație internațională, însă nu pot avea valoare semantică emoțională. Dacă un termen aparținând sferei gastronomicului pătrunde totuși în lexicul general, acel termen își pierde, de fapt, valoarea și funcția terminologică. În această situație nouă, termenul poate dobândi și valoare semantică emoțională. De exemplu, *ghiveci* (< tc. *güvec*) desemnează „mâncarea preparată din tot felul de legume, cu sau fără carne"; cu sens figurat (și depreciativ) este acea „creație (literară, muzicală etc.) eterogenă lipsită de valoare". Termenii specializați nu apar în mod spontan, de la sine, ca lexemele obișnuite, ci sunt creați pe măsură ce se simte nevoia introducerii lor[5].

Terminologia gastronomică cuprinde totalitatea termenilor specializați, folosiți în cadrul acestui domeniu sau totalitatea termenilor propii științei gastronomiei. Aceștia contribuie la realizarea unei comunicări de specialitate și transmit cunoștințe din această sferă.

Limbile care nu se bucură de o circulație internațională, așa cum este cazul românei, trebuie să preia un număr apreciabil de termeni odată cu importul de tehnologii, procedee și instrumente

[3] Cf. Bidu-Vrănceanu, 2010, p. 11.

[4] Dacă direcția de cercetare în terminologie este onomasiologică, demersul lexicologic este unul semasiologic.

[5] Nicholas Kurti, fizician la Oxford, și Hervé This, specialist în chimie, au folosit pentru prima dată sintagma *bucătărie moleculară* în 1992, la *International Workshop on Molecular and Physical Gastronomy* (desfășurat în Sicilia). Cei doi au discutat despre știința alimentelor și aplicațiile ei în gastronomie, iar rezultatul a fost crearea unei bucătării de avangardă, care folosește metode de gătit spectaculoase. Cf. https://www.hendi.ro/blog/bucatarie-moleculara-tehnici-care-pot-fi-utilizate-in patiserii/21.02.2020.

Altă sintagmă creată recent este: *bucătărie fusion* (cf. engl. *fusion food*, fr. *fusion cuisine*), care se referă la combinarea unor feluri de mâncare aparținând mai multor culturi gastronomice – adică *pizza*, alături de *sushi* (în același meniu, nu în aceeași farfurie); această formă de bucătărie a apărut la New York, în virtutea unei mari diversități culinare și culturale. Cf. http://www.hores.ro/articol/Bucatarie_Fusion_/23.02.2021.

specifice domeniului culinar. Acești termeni pot veni pe căi diferite (din limbile de circulație internațională) și, uneori, se pot produce confuzii – fonetice, grafice, semantice[6].

Adesea, denumirile unor preparate culinare sunt introduse prin intermediul restaurantelor, prin intermediul bucătarilor/gastronomilor care au studiat în străinătate, prin intermediul presei scrise (articole din reviste și ziare) și a celei audiovizuale (emisiuni cu profil culinar), prin intermediul internetului etc. De aici apar și variantele grafice sau fonetice ale multor denumiri străine – unele normate în DOOM[3], altele însă nu.

Ansamblul de termeni care alcătuiesc vocabularul gastronomic românesc constituie așadar o terminologie. Se poate vorbi de o terminologie gastronomică cu un anumit specific, cu termeni comuni și cu termeni specializați. Și pentru că termenii migrează rapid dintr-o limbă în alta, împreună cu rețetele preparatelor culinare, terminologia gastronomică este supusă schimbărilor, în ultimă instanță, modei: în diferite perioade se manifestă influențe ale altor bucătării aparținând unor popoare cu care românii au intrat în contact, de unde sunt împrumutați termenii care denumesc felurite mâncăruri, ingrediente, condimente, procedee de gătit și obiceiuri specifice culturilor de origine (de exemplu: supa *miso*[7], *gnocchi*[8], *cannelloni*[9], *ragù*[10], *papillote/papillot*[11]).

Terminologia gastronomică intră în relație cu multe alte domenii de cercetare, domenii care fac posibilă, în multe cazuri, decodificarea corectă a diveselor denumiri ale preparatelor culinare[12] și ale procedeelor gastronomice care transformă ingredientele în mâncăruri (*chili* „ardei iute folosit la mâncare, pentru gust” – *chili con carne* un fel de „tocăniță din carne tocată, ardei iute, roșii și

---

[6] Termenii trec din limba în care au fost creați în română (și în limbi din întreaga lume), iar această trecere nu se face în mod organizat, ci, de cele mai multe ori, dezordonat. Cf. Pavel, Rucăreanu, 2001, p. 16.

[7] *Miso* este un condiment tradițional japonez produs prin fermentarea unor leguminoase și cereale (împreună cu ciuperci kojikin). Condimentul are o culoare care variază de la alb la brun-închis (trecând prin toate nuanțele intermediare de galben și roșu); are gust sărat și este folosit la prepararea de sosuri sau supe, la murarea legumelor, la prepararea de glazuri (pentru deserturi). Cf. https://www.reteteleluiradu.ro/pe-scurt-despre-miso/20.03.2019.

[8] Numele *gnocchi* este folosit atât pentru a denumi un ingredient (găluștele), cât și pentru felul de mâncare. Cuvântul provine din italiană: *nocca* înseamnă „articulație”; în dialectul lombard, *knohha* desemnează „nodul” (sau „nuca”) – denumirea se referă la forma găluștelor: solidă și rotundă.
Cf. https://www.takeaway.com/ro/foodwiki/italia/gnocchi/20.03.2019.

[9] Este un fel de mâncare din paste (mari, rotunde, în formă de tuburi); de asemenea, este și denumirea acestor paste. Preparatul numit *cannelloni* a fost inventat în 1907 de Nicola Federico, pentru meniul restaurantului său din Sorrento (în apropiere de Napoli). Felul de mâncare a fost cunoscut inițial sub numele *strascinati*, dar a devenit popular sub denumirea de *cannelloni*, în timpul și după cel de-al Doilea Război Mondial, când mulți napoletani au fugit din oraș și s-au stabilit în Sorrento; atunci, *cannelloni* era un fel de mâncare de duminică.
Cf. https://www.takeaway.com/ro/foodwiki/italia/cannelloni/20.03.2019.

[10] *Ragù* este denumirea sosurilor italiene pentru paste, pe bază de carne. Denumirea provine de la verbul fr. *ragoûter* („a crește pofta de mâncare”, „a trezi pofta de mâncare”, „a îmbogăți gustul”), de unde provine și *ragoût* „un fel de tocană franțuzească” (substantiv derivat de la *ragoûter*). *Ragù* este adesea folosit în mod necorespunzător, ca sinonim generic pentru sosuri, mai ales în sudul Italiei. Cf. https://www.takeaway.com/ro/20.03.2019.

[11] Termenul se referă la o metodă de gătit pe bază de căldură umedă: alimentele sunt închise într-un pachet de hârtie sau în folie de pergament și apoi coapte în cuptor; în franceză, *en papillote* înseamnă „pe hârtie” sau „în pergament” (cf. it. *al cartoccio*).

[12] Vezi Alina-Roxana Hoțu, *Terinologia gastronomică în limba română actuală*, http://mecanica.ucv.ro/ ScoalaDoctorala_v /Temp/Rezumate/HOtu_REz_Ro.pdf/23.03.2016.

fasole”[13]). *Biologia* este știința care a dus la îmbogățirea gastronomiei și care ajută la înțelegerea adecvată a materiilor prime, a ingredientelor[14], dar și a modului în care mâncărurile produc consumatorilor diverse senzații, gusturi, mirosuri[15]. De asemenea, terminologia gastronomică se întâlnește cu *agricultura* (și domeniile conexe: horticultura, floricultura, apicultura și chiar cu zootehnia), ceea ce ajută la înțelegrea corectă și adecvată a noțiunilor (și conceptelor) gastronomice. Procesele chimice, compușii, bacteriile și reacțiile dintre ele ajută gastronomia la nivelul combinării și pregătirii diverselor preparate. De exemplu, bacteriile (anaerobe) din drojdie ajută la creșterea aluatului; diversele tipuri de fermentare sunt folosite la obținerea alcoolului, a oțetului și a unor produse lactate (iaurt, chefir etc.)[16], iar procesele de pasteurizare, de fierbere, de frigere sau de coacere pot avea rezultate diferite. *Etimologia* permite, în multe cazuri, precizarea variantei fonetice sau grafice corecte, indicând limba din care termenul a fost preluat în română. De asemenea, etimologia directă poate indica, în cazul deonomasticelor, numele proprii de la care s-a plecat atunci când s-au creat anumite denumiri. S*emantica* are un rol important în stabilirea sensurilor termenilor gastronomici, iar *pragmatica* ajută la înțelegerea corectă a acestora, în contexte diferite. În gastronomie există numeroase denumiri ale unor preparate culinare care își au originea în numele unor personalități cunoscute pentru faptele lor sau în cinstea cărora au fost denumite preparatele respective. *Istoria* vine în ajutor, oferind date complete despre o anumită persoană, precum și despre acțiunile și evenimentele care au fost celebrate (adesea prin inventarea unui nou fel de mâncare)[17].

Un număr mare de nume de preparate (mâncăruri și prăjituri) care aparțin terminologiei culinare își au originea în denumirile unor regiuni geografice. Astfel, diverse mâncăruri poartă numele unor țări, orașe ținuturi sau chiar hoteluri celebre. Prin intermediul *geografiei* se poate stabili, de multe ori, locul de proveniență al acestor preparate sau, în alte cazuri, referentul pe baza căruia s-a creat o comparație cu un anumit loc (a unei mâncări, a unui desert sau a unei băuturi). Creatorii diverselor feluri de mâncare le-au numit, uneori, după numele unor oameni celebri (de

[13] Până în anii ’20 (ai secolului trecut), în toate rețetele de *chili con carne* se folosea fasolea roșie; dupa 1940 unii bucătari au declarat că fasolea și roșiile nu pot fi folosite în această rețetă, încercând, printr-un proiect de lege, să se interzică adăugarea lor. Totuși, în anul 2012, pentru campionatul mondial *Chili Cook-off*, juriul a admis fasolea și roșiile ca ingrediente în rețetă. Cf. https://divainbucatarie.ro/20.09.2020.

[14] Botanică și zoologie.

[15] Este vorba de fiziologie.

[16] Toate civilizațiile folosesc pe scară largă (de foarte mult timp) fermentația alcoolică (datorată drodiei de bere), și fermentația lactică (datorată bacteriilor); microorganismele se pot dezvolta spontan în timpul pregătirii sau pot fi adăugate pe parcursul procedeelor alimentare.

[17] De exemplu, *tortul Napoleon* (a fost inventat și copt pentru a celebra centenarul victoriei asupra trupelor lui Napoleon, de lângă Moscova; tortul a devenit un fel de simbol al victoriei Rusiei asupra lui Napoleon), *piersicile Melba* (desertul a fost denumit după o celebră soprană australiană, care a locuit la Savoy, lângă Covent Garden); *mușchiul Stroganoff* (se pare că *boeuf stroganoff* este o rețetă care a câștigat un concurs culinar în anul 1890, în Rusia, iar cel care a prezentat-o a fost bucătarul personal al contelui Pavel Stroganoff), *ouăle Benedict* (rețeta ar aparține unui bancher american cu veleități gastronomice, Commodore E.C. Benedict, care a murit în 1947, la 86 ani, și care susținea că avea rețeta de la mama sa, care, la rândul ei, o avea de la bunica sa – așadar este vorba de o veche rețetă de familie).

exemplu, bazându-se pe asemănarea dintre culoarea mâncării sau a băuturii cu nuanțele utilizate de un anumit artist/pictor). Alteori, numele unui artist a fost ales pentru un produs, cu scopul de a-l promova și de a atrage mai ușor atenția consumatorilor asupra respectivului produs. Gioachino Rossini a fost nu numai autorul unor opere celebre, ci și un rafinat și un bun cunoscător al gastronomiei; lui i se atribuie *turnedóul* (< fr. *tournedos*) – „mușchiul de vită fript pe ambele fețe (în unt), servit pe o felie de pâine, alături de o bucată de *foie gras*". *Bomboanele Mozart* (germ. *Mozartkugeln*) au fost realizate prin 1890 de un cofetar din Salzburg, Paul Fürst, în memoria compozitorului care a făcut oraşul celebru. Prin intermediul *picturii,* respectivele denumiri pot fi decodificate, iar motivația alegerii lor ușor de înțeles. De asemenea, există o serie de termeni gastronomici care ascund o metaforă cromatică. *Cappuccino* desemnează o băutură pe bază de cafea, o cremă pentru prăjituri, un fel de înghețată, precum și o culoare – o combinație armonioasă de nuanțe maro(-lăptoase); culoarea poate fi ușor mai închisă sau mai deschisă, dar, în medie, tonul său este aproape de nuanța băuturii[18].

Terminologia gastronomică nu acoperă în totalitate conceptul de câmp onomasiologic[19], deoarece nu privește termenii care se referă la instrumentar; aceșta ar putea fi integrați în terminologia casnică (a bucătăriei)[20].

Această terminologie este parțial o nomenclatură, întrucât îi lipsește o sistematizare riguroasă; de asemenea, are un dinamism accentuat în fiecare limbă, pentru că se află sub influența diverselor tendințe manifestate în societate și nu numai (bucătăria moleculară, bucătăriile exotice etc.). În ceea ce privește gastronomia românească, este evidentă „moda" și influența diferitelor perioade istorice și a regiunilor geografice asupra preparatelor culinare. Totuși, nomenclatura implică o racordare la universal și la statornicie[21].

Terminologiei gastronomice îi corespunde statutul de câmp[22] lexico-semantic complex, în care sunt inserate caracteristici de lexic specializat. Câmpul termenilor gastronomici este similar cu cel al numelor de culori; termenii gastronomici care denumesc un preparat pot avea în comun semele: /fel de mâncare/, /de un anumit tip/. Primul sem este utilizat pentru a descrie un procedeu de preparare în urma căruia rezultă un produs, o mâncare; semul al doilea reprezintă „o abstractizare

[18] De asemenea, această culoare a devenit populară și în machiaj – e vorba de farduri și de rujuri în nuanțe neutre (nud).

[19] Subansamblurile lexico-semantice aparțin mai degrabă onomasiologiei decât semasiologiei propriu-zise, întrucât rezultă dintr-o analiză centrată pe concept, cuvântul fiind trecut în planul secund.

[20] În opinia noastră, terminologia gastronomică include termenii referitori la denumirile preparatelor (numele felurilor de mâncare), numele ingredientelor și numele procedeelor de preparare.

[21] Nivelurile populare, regionale, profesionale care acționează continuu în terminologia gastronomică se influențează reciproc, pe când nomenclatura implică rigoare.

[22] „Câmpurile lexico-semantice sunt fragmente (subansambluri, mulțimi) din ansamblul lexical al unei limbi care grupează numai denumiri înrudite din punctul de vedere al sensului sau care au un denominator semantic comun". (Bidu-Vrănceanu, Forăscu, 2005, p. 144)

în metalimbajul semantic a unei caracteristici extralingvistice greu de formulat”[23]; semelor comune enumerate li se pot adauga și alte seme variabile.

În cele ce urmează, propunem un tablou de structurare semantică[24], în care termenii culinari sunt ordonați în funcție de una sau de mai multe trăsături semice comune și de seme diferențiatoare. Au fost luate în considerare, pentru o descriere semantică potrivită, /gustul/, /ingredientele/ și metodele de /procesare/. De exemplu, în cazul substantivului *ciorbă*, descrierea este precisă: /fel de mâncare/, /lichid/, /acru/, /legume/, /carne/, /obținut prin fierbere/. Nu același lucru se poate spune despre *păcintă* („preparat de patiserie făcut din foi de aluat între care se pune o umplutură de brânză, de carne, de fructe etc.”), întrucât există dificultăți în stabilirea tipului (/mâncare/, /gustare/, /desert/), precum și în privința ingredientelor care sunt puse în interiorul foilor (/carne/, /brânză dulce/, /brânză sărată/, /fructe/, /legume/, /pește/, /ciocolată/). Rareori se poate vorbi de relații de echivalență sau de opoziție între sensurile lexemelor care alcătuiesc acest subansamblu. Semul /lichid/ este folosit pentru a desemna fiertura (zeama) de legume și/sau carne specifică supei și ciorbei. Semul /mâncare/ face referire la felurile de mâncare ce pot fi considerate feluri principale. Semul /gustări/ desemnează aperitivele și orice poate fi considerat mai puțin decât un fel principal și este, în general, mâncat între mese sau la începutul unui prânz sau al unei cine. Semul /alimente de bază/ se referă la produsele de panificație, la pâine și la derivatele acesteia, precum și la produsele din lapte (sau la cele obținute din carne), deoarece ele pot fi considerate /feluri de mâncare/, pe care oamenii le pot consuma alături de alte alimente (fierte, pasturizate, prăjite, coapte, afumate) sau le pot utiliza cu scopul de a realiza alte preparte culinare.

[23] Bidu-Vrănceanu, 2008, p. 145. Autoarea face referire la câmpul lexico-semantic al numelor de culori.
[24] Analiza pornește de la modelele oferite de Angela Bidu-Vrănceanu și Narcisa Forăscu în lucrarea *Limba română contemporană. Lexicul*. Modelul rămâne deschis completărilor și modificărilor ulterioare.

Clase paradigmatice	Semul comun/ seme variabile	Preparat	Gust[102]					Alte caracteristici	
			dulce	acru	sărat	amar	iute/ picant	Ingrediente	Procesare
I.	/lichid/ /zeamă/	supă	+/–	–	–	–	–	/legume/ (carne)	/fierbere/
		ciorbă	–	+	+/–	–	–	/legume/ (carne)	/fierbere/
		borș	–	+	+	–	–	/legume/ (carne)	/fierbere/
		storceag	–	+/–	+	+/–	–	/legume/ (carne)	/fierbere/
		sărăbușcă[103]	–	+	+	–	–	/legume/, /zer/	/fierbere/
II.	/mâncare/	iahnie	–	–	+	–	–	/legume/	/fierbere/, /coacere/
		toci	–	–	+	–	–	/cartofi/	/prăjire/
		ghiveci	–	–	+	–	+/–	/legume/	/fierbere/
		stufat	–	–	+	–	–	/ceapă/, /usturoi/, /carne de miel/	/fierbere/
		pilaf	–	–	+	–	–	/orez/, /legume/	/coacere/
		ciulama	+/–	–	+	–	+/–	/legume/	/fierbere/
III.	/produs lactat/	iaurt	+	–	–	–	–	/lapte/	/fermentare/
		brânză	+/–	–	+	–	–	/lapte/	/fermentare/
		caș	+	–	+/–	–	–	/lapte/	/fermentare/
		chefir	+	–	–	–	–	/lapte/	/fermentare/

[102] *Umami* este unul dintre gusturile de baza (împreună cu dulce, acru, amar și sărat); cuvântul este preluat din japoneză și poate fi tradus ca „gust plăcut, savuros”. Denumirea a fost dată, în 1908, de chimistul japonez Kikunae Ikeda, de la cuvintele *umai* „delicios” și *mi* „gust” (provine de la receptorii gustativi specifici pentru glutamați). Cf. rom. *sapid* „savuros”. Cf. https://www.paradisulverde.com/blog/umami-gustul-zeilor-sau-al-cincilea-gust/20.03.2019.

[103] Ciorbă în care apa este înlocuită cu jintuială (zer).

Clase paradigmatice	Semul comun/ seme variabile	Preparat	Gust					Alte caracteristici	
			dulce	acru	sărat	amar	iute/ picant	ingrediente	procesare
IV.	/tocătură/	chiftele	–	–	+	–	+/–	/carne/	/prăjire/
		drob	–	–	+	–	+/–	/carne/	/coacere/
		musaca	–	–	+	–	+/–	/carne/	/coacere/
		sarmale	–	+	+	–	+/–	/carne/	/coacere/, /fierbere/
V.	/mâncare/	ostropel	–	–	+	–	+	/carne de pasăre/, /usturoi/	/coacere/, /fierbere
		tochitură	–	–	+	–	+	/carne/	/coacere/, /fierbere
		tuslama	–	–	+	–	+	/carne de vacă/, /legume/	/coacere/, /fierbere
		tocană	–	–	+	–	+	/carne/, /legume/	/fierere/
		plachie	–	–	+	–	+	/carne/	/fierere/
		friptură	–	–	+/–	–	+/–	/carne/	/frigere/
VI.	/mâncare/ /aperitiv/	piftie	–	–	+	–	–	/carne/	/fierbere/, /răcire/
	/mâncare/ /aperitiv/ /desert/	plăcintă	+/–	–	+/–	–	+/–	/carne/, /brânză dulce/, /brânză sărată/, /fructe/, /legume/, /pește/, /ciocolată/	/coacere/
VII.	/preparat culinar/	budincă	+/–	–	–	–	–	/făină/, /ouă/, /brânză/	/coacere/
		clătită	+/–	–	–	–	–	/făină/, /ouă/, /umplutură/	/prăjire/
VIII.	/produs de panificație/	palaneț	+/–	–	+/–	–	–	/făină/, /umplutură/	/coacere/

Ca parte integrantă în ansamblul limbii române, terminologia gastronomică atrage (din ce în ce mai mult) interesul lingviștilor și poate, în viitor, toate demersurile făcute în acest sens vor continua, ducând la apariția unei enciclopedii gastronomice (românești).

Bibliografie

Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti", *Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române*, ediția a III-a revăzută și adăugită, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2021.

Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti", *Limba cărților de bucate românești* (coord. Mariana Neț), București, Editura Academiei Ronâne, 2019.

Bidu-Vrănceanu, Angela, Forăscu, Narcisa, *Limba română contemporană. Lexicul*, București, Editura Humanitas Educațional, București, 2005.

Bidu-Vrănceanu, Angela, *Câmpuri lexicale din limba română*, Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2008.

Bidu-Vrănceanu, Angela (coord.), *Terminologie şi terminologii*, I, Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2010.

Bidu-Vrănceanu, Angela (coord.), *Terminologie şi terminologii*, II, Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2012.

Bidu-Vrănceanu, Angela, *Lexicul specializat în mişcare*, București, Editura Universităţii din București, 2007.

Bidu-Vrănceanu, Angela, Călărașu, Cristina, Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana, Mancaș, Mihaela, Pană Dindelegan Gabriela, *Dicționar de științe ale limbii*, București, Editura Nemira, 2001.

Dimitrescu, Florica, „Elemente recente italiene în lexicul gastronomic românesc", în *Limba română. Dinamica limbii, dinamica interpretării* (coord. Gabriela Pană Dindelegan), București, Editura Universității din București, 2007, p. 601-616.

Milică, Ioan, „Registru culinar: variație textuală și particularități stilistice”, în *Omul de cuvînt. In honorem Gheorghe Chivu* (ed. Adina Chirilă), Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2017, p. 341-365.

Neț, Mariana, *Cărțile de bucate românești. Un studiu de mentalități*, București, Editura Academiei Române, 1998.

Pavel, Eugeniu, Rucăreanu, Costin, *Introducere în terminologie*, București, Editura Academiei Române, 2001.

Ursu, N. A., *Formarea terminologiei științifice românești*, București, Editura Științifică, 1962.

Surse

Angela Bidu-Vrănceanu, *Sincronie şi diacronie în terminologie. Puncte de vedere și modalități de interpretare și de analiză*, https://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/V2336/pdf

Adriana Stoichițoiu Ichim, *Relația lexic comun – lexic specializat, cu aplicație la domeniul medical*, https://biblioteca.regielive.ro/proiecte/filologie/relatia-lexic-comun-lexic-specializat-cu-aplicatie-la-domeniul-medical

Alina-Roxana Hoțu, *Terminologia gastronomică în limba română actuală*, http://mecanica.ucv.ro/

ScoalaDoctorala_v/Temp/Rezumate/HOtu_REz_Ro.pdf

Ioan Milică, *Literatura de bucătărie*, https://www.ziarul deiasi.ro/stiri/literatura-de-bucatarie

Ioan Milică, Sorin Guia, *Rețetele culinare*: *oralitate și scripturalitate* (I), https://www.semanticscholar.org/paper/Rețetele-culinare

https://www.hendi.ro/blog/bucatarie-moleculara-tehnici-care-pot-fi-utilizate-in patiserii/

https://www.paradisulverde.com/blog/umami-gustul-zeilor-sau-al-cincilea-gust

https://www.reteteleluiradu.ro/pe-scurt-despre-miso

https://www.takeaway.com/ro/foodwiki/italia/gnocchi

https://www.takeaway.com/ro/foodwiki/italia/cannelloni/

http://www.hores.ro/articol/Bucatarie_Fusion_
https://divainbucatarie.ro
https://www.takeaway.com/ro

FOOD AS A RACIAL METAPHOR

Ileana Silvia Ciornei
Lecturer, PhD, University of Pitești

Ethnic slurs occur in culture as a variety of forms from nicknames for groups to ethnic jokes. They appear in response to social, economic, cultural contact and conflict among groups. Ethnic slurs mainly chronicle historical situations when groups met other groups; events usually associated with waves of immigrants, urbanization, war, massive migration of labour or any other interethnic contact. Slurs "express strong negative attitudes towards member of a group, attitudes in some sense grounded in nothing more than membership in the group" (Richard 2008, 12). They range from highly offensive and derogatory to pejorative, non-pejorative, neutral, humorous and banter uses as there is considerable variation in the degree of offence caused. According to Dictionary of American Slang (Wentworth and Flexner, 1975), slang is permeated with words for ethnicity, sexuality, drunkenness, eating, excretion, violence and failure. Within these categories, food slurs illustrate cultural differences in dietary stereotypes and practices. Food items have become metaphors to vilify eating habits, food and its preparation and activities associated with food. Certainly, multicultural societies like The United States hold a first place among racial food slurs but they can also be found in Canada, in European languages and in other parts of the world.

Key words: ethnic, slur, metaphor, food, pejorative

Ethnic slurs are considered to be terms of abuse that members of a majority apply to members of a racial or immigrant society in response to social, economic, cultural contact and conflict. Actually, ethnic slurs mainly chronicle historical situations when groups met other groups; events usually associated with waves of immigrants, urbanization, war, massive migration of labour or any other interethnic contact.

Slurs "express strong negative attitudes towards member of a group, attitudes in some sense grounded in nothing more than membership in the group" (Richard 2008: 12). They range from highly offensive and derogatory to pejorative, non-pejorative, neutral, humorous and banter uses as there is considerable variation in the degree of offence caused. According to *Dictionary of American Slang* (Wentworth and Flexner, 1975), slang is permeated with words for ethnicity, sexuality, drunkenness, eating, excretion, violence and failure. Within these categories, food slurs illustrate cultural differences in dietary stereotypes and practices. Food items have become metaphors to vilify eating habits, food and its preparation and activities associated with food. Living in the same area and sharing social life also means that one notices what "the other" eats as a rule.

In line with its multicultural sources, historical American slang has recorded a lot of ethnic epithets based on dietary customs and practices, applied to the waves of immigrants arrived on the promised land.

Ethnic slurs based on dietary customs are usually related to traditional basic simple food of the other. According to their preference for fish eating, Swedes and Norwegians were slurred *herring snapper* and *herring destroyer*. Slurs related to fish eating are also related to a

common religious dietary taboo: Christians are required to abstain from the shedding (and consuming) of blood on Fridays as a religious tradition, since this is the day when Christ died. The Catholic medieval church proclaimed that the meat of warm-blood animals shouldn't be eaten on Fridays, hence the replacement of fish instead. Herring as the traditional Friday fish gave way to dried, salted cod, a common Friday meal for 16th-century Catholics. That is why Roman Catholics were named *fish eater, mackerel snapper* and *guppy gobbler*.

Frog is the "only epithet whose modern use was influenced by a culinary delicacy-frog legs" (Allen, 1990:48). The slur was originally a British one, borrowed mainly after the First World War and given to French immigrants. Originally, The Englishman found their neighbours' taste for frog legs a peculiar one and called the French *frog eater, frog* or *froggy*. Young French women were called *frog legs* and a French child was (logically) *a tadpole*. Another British loan-word for French was *crapaud* applied to French and French Canadians immigrants to America.

Italians have been long slurred as *spaghetti*, shortened to *spag* and then to *spig* which eventually gave *spiggoty*; same as in Europe, Italians were also called *macaroni,* an old symbol of Italian food since XVIII-th century. In Yiddish American slang, an Italian was a *lukshen*, the Yiddish term for noodle/spaghetti (Allen, 1990: 49).

Jews who immigrated in America in large numbers since 1880 brought their eating habits with them; consequently they are tagged *bagel*, *bagel bender* or *motzo* and *motzer*. Bagel is a unique bakery, having its traditional origins in the Polish Ashkenazi Jewish communities. Made with high-protein flour, it is shaped by hand into the form of a ring from dough, boiled for a short time in water and then baked. The other term refers to matzah, or matza/ plural matzot, matzos, an unleavened flatbread, a traditional part of Jewish food culture and an element of the Passover ritual feast. Jews are also slurred *porkers* and *pork chop* in an ironical pejorative way, underlining a dietary prohibition.

Cornmeal is the main cereal in Mexican peasant food; Mexican American got slurred as *taco, tortilla eater, taco head, taco bender and tamale*. Moreover, they are the only ethnic group who has been nicknamed for the spices in their diet: *pepper, pepper belly, chili, chili eater* or *chilly belly*. *Beaner* and its variants *beano, bean choker, frijole guzzler,* originated in the US as a way to refer to a Mestizo, a person from Mexico or Central America, where beans make up a regular part of the diet. It is considered insulting and offensive, since beans are peasant food common for Mexicans, eaten when there is no other source of protein.

However, also Bostonians, a classist group very different from Mexicans are also called *beaners*, inspired by the poem "A Boston Toast", John Collins Bossidy wrote in 1910, as a mockery of the New England aristocracy:

And this is good old Boston,
The home of the bean and the cod,
Where the Lowells talk to the Cabots,
And the Cabots talk only to God.

The Irish, another large group of immigrants were called *potato eater, potato head and spud*. The relation of Ireland and potato have been a loving as well as a disastrous one. The potato was brought to Europe by Spanish conquistadors from South America and allegedly introduced to Ireland in 1586 by Sir Walter Raleigh. Whatever the truth of the matter, potato-growing spread very quickly to many parts of Ireland, and eventually the vegetable became a staple food of the peasantry. At the half of the nineteenth century, a third of Irish

people were completely dependent on the potato and very poor. After the Great Famine, nearly one million Irish immigrated to America and the potato remained stuck to them even in the New World.

Buttermouth and *butterbox* are old slurs for Dutch, who even earlier were called *Jan Kaas*, "kas" being cheese. Professor and researcher Irving Allen explains that the term applied to the Dutch immigrants of New York and Connecticut eventually emerged into Yankees (Allen, 1990 :51).

Around the beginning of the century Germans were called *limburger* and *limberg,* taking the nickname from the world stinkiest cheese, whose aroma which has been compared to foot odor. Germans settlers in New York city were called *pretzels* as they were known to eat and bake the respective cracker and also *wurst* or *sausage*, as a result of their skill in producing such national meat delicacies. However, after the Second World War, another term for Germans *cabbage head* became *sauerkrau*t, or *kraut,* an European metaphor also brought home by American soldiers.

The Chinese were called *rice belly* or *ricer*(black street slang), because of rice, the staple food of every meal.

Blacks enjoyed different metaphors associated with their eating habits: the pejorative *buckwheat* originated in the historical association with Blacks eating the cereal while *buckwheat pancake* was an in-group slur. Likewise, they were slurred with the offensive *peanut*, often eaten in the South (by the Whites equally!) but also because it is a slang for someone or something of small value. Rural blacks were slurred *possum*, from opossum, supposedly eaten by them. *Mulignan, Moolynian, Mouli* are terms for Black people used by Italian-Americans deriving from " mulignana" the word for eggplant in some South Italian variants.

Oreo is a derogatory word for Black persons, who are considered to have adopted the attitudes, values, and behavior characteristic of middle-class white society and lost their own heritage. *Banana*, *Coconut* are pejorative terms, primarily used for Asian Americans who are perceived to have been assimilated into American culture.

They are modeled after *Apple*, first used in the 1970s, describing someone who is red on the outside but white on the inside, used by Native Americans to slur someone who lost touch with their cultural identity. All three use an ironic discrepancy between outside and inside (skin colour and white atttitude)

As for Britishers, in North America they are called *limey*, one of the few references to fruit in dietary customs slurs. Originally, the term was applied only to British sailors from an old practice in the British navy to serve regular doses of lime juice to his sailors on duty as a supplement of vitamin C.

Some food based ethnic slurs have primarily appeared in Europe and then migrated to other parts of the world. European slang has created its own metaphors to slur other nations according to their different dietary practices.

The English have been calling the French *frog-eaters* (now shortened to *Frogs*) since at least the 16th century. Frog legs have been associated with French gastronomy although frog legs are a traditional Chinese dish that has been known in southern China since at least the 1-st century AD. Eaten in China, Indonesia, Thailand and other Asian countries and

considered a delicacy in Spain, Greece, Italy, Portugal, the USA, Mexico or Brazil, they have been part of the national diet of France.

Frogs haven't jumped in European accounts until the 12-th century, when they appear, in the documents of the Catholic church in France. During frequent periods when monks were criticized to be growing too fat, the church authorities seemingly ordered them not to eat meat during fasting periods or days. The shrewd monks got frogs qualified as fish, which didn't count as meat. Hungry and religious French peasants followed their example, and a national dish was born. The dish, which initially became a salvation for the poor, arrived to the tables of the aristocracy by the 19-th century and followed French immigrants across to Canada and US. Even in Germany, the French are called *Froschfresser* (frog eaters) through sheer imitation of the English pattern.

Invented by their French neighbours, a historical food slur for Britishers was *bifteck* due to the success of bifteck in the island cuisine, known also under the variants *beefsteak, bisteck* and *beafteck* met from 1836 onwards, but nowadays very rarely used.

Nowadays, the English are called *Rosbifs* by their neighbours the French, the word being considered a derivative of roast beef, a favourite dish of the inhabitants in the perfidious Albion. Nevertheless, other theories say that the term is only half related to food and it derives from the colour of the uniform British soldiers wore during the XIX-th century when English army was also called Red Army (Redcoats). Actually, after the campaign of 1841 in France and after Waterloo, the red colour was a popular association with the English soldier. For the same reason, under Napoleon Bonaparte, English soldiers were called *Homards* (Lobsters). However, in some regions, it is considered that the term may originate in the colour the English neighbours get after some sunny exposure; a less frequent term is *endive* or *tête d'endive*, (endive head) coined in reference to the pale colour of their skin.

The English slur Germans by the term *kraut* from *sauerkraut*, fermented cabbage, which is much appreciated by the Germans. Although "sauerkraut" comes from a German word (Sauerkraut), the dish did not originate in Germany, as fermenting cabbage was already used in the days of the building of the Great Wall of China and was likely brought by the Tartars to Europe. Whether it's Brussels sprouts, red cabbage, cauliflower or kohlrabi (turnip cabbage), cabbage play a big role in German cuisine. Kraut is the name in German of a leafy or herbacious plant. In the case of sauerkraut, the vegetable is usually cabbage, or *Kohl* in German. Healthy and tasty, it is a main ingredient in Bavarian cuisine, but is common all over Germany.

The Austrians have a ironical, pejorative term for the North Germans, *marmeladinger* (eaters of marmalade); the metaphor is rooted historically in the period of the First World War, when German soldiers were fed with marmalade when butter and fat were missing.

The inhabitans of the North Austria are called *Mostschädel (Mostschädl*) (must heads) as they have the reputation to like the slightly fortified pear and apple wine.

The Dutch are slurred *Käseko*pf ou *Käskop* (cheese head) in German, *kaaskop* (cheese head) in Flemish and *Froumadjes* (cheese) in Wallon, according to the fact that the Dutch are a nation which produces and consumes a lot of cheese. Dutch Cheese is also called the "yellow gold"; not only they export hundreds of millions of tons of cheese but they eat around seven pounds per person each year. The cheese trade is traditionally to be found in Alkmaar, Gouda and Edam. Trading is done through a market and cheese markets nowadays have many visitors from all over the world who want to see this traditional Dutch scene.

Brussels residents are called ironically *Kiekefretter*, chicken eaters. The term is not considered offensive by them, coming from a legend in the Middle Ages, which says that they assaulted and set fire to the Gaasbeck fortress and took all the poultry with them.

In Portugal,the people of Lisbon are nicknamed Alfacinhas (little lettuces) and the people of Porto are named Tripeiros (tripe-eaters). (https://gailatlarge.com › Home › Food + Drink)

The opinions on the origin of the word *Alfacinha* differ. One reaching back into history is related to the famous Portuguese author and playwright Almeida Garrett, who called Lisbon natives *Alfacinhas*. Another ancient theory is that lettuce was introduced by the Muslims in the 8th century. A third theory speculates the nickname is based on the fact that lettuce remained plentiful even during difficult times, and the people of Lisbon would eat great quantities of it with fish.

The most popular theory about the origin of the nickname *tripeiro* (tripe eaters**)** for the people in the north is related to the history of Portugal in the Middle Ages. In 1415, the Portuguese ships were sent to conquer Ceuta in North Africa. The legend says that meat was used to supply the fleet, leaving behind the offal for the inhabitants of Porto. When it became known that the voyage to conquer Ceuta was victorious and it led the way to the Age of the Discoveries, the people of Porto felt their act as a source of pride and claimed tripe as a local dish.

The Italians from the South slur the North inhabitants *polentoni*, (eaters of polenta). Following the same model, all Italians are called *macaroni* abroad. In Romania, the mildly pejorative slur *macaronar* (eater or producer of macaroni, -ar being an occupational suffix in Romanian) is applied to Italians, although "macaroane" is an appreciated popular dish in the country.

Similarly, Bulgarians call their Romanian neighbours *mămăligari*, meaning eaters of polenta; polenta was eaten a lot in the countryside when bread was scarce. It is offensive, since peasants are considered to be rude and unrefined. Nevertheless it is still a favourite national dish in Romania.

Although Belarus was the likely centre of Europe's buckwheat culture, the Belarusians are slurred *bulbashi*, *бульбаш /boul'bach/* by the Russians, a pejorative conjugation of the Belarusian word for potato /boul'ba/, the vegetable being the main agricultural plant in the country at the beginning of the 20-th century.

People from South Asia, North Africa or Middle East are slurred *Ciapaty* or *ciapak* in Poland. It is derived from chapati, the unleavened flat bread, staple in the Indian subcontinent and introduced in other parts of the world by Indian immigrants.

Other parts of the world produced some abusive terms related to their neighbours or contact groups. *Curry muncher* is the nickname given to Asian people in Australia, Africa, New Zealand and North America. The main ingredient of their cuisine, the well-known curry powder has been in use for over 4000 years and was brought to the modern world by the British traders.

Dal-khor (dal eater) is a Persian term to insult Urdu-speaking people, from the Indian subcontinent, especially those in rural areas of Pakistan and the Punjab. It refers to their mostly vegetarian diets, so it carries classist associations. *Dal* comes from the Sanskrit *dala* ("to split"), and it originally referred to split pulses like peas, beans, and lentils but now applies to all pulses, split or unsplit.

Persian has other two derogatory food slurs aimed at odd eating practices of their Arab neighbours. One is and *Soosmar-khor* (lizard eater) and *Malach-khor*(locust eater). The first refers to spiny-tailed lizard, allegedly hunted by Arabs and now protected in the area. As for locusts, several cultures in the Middle East, Africa, and Asia eat them as a delicacy but are considered to be a survival food by some cultures and hence bearing classist connotations.

All ethnic slurs based on dietary practices indicate a great awareness of foreign food, in its preparation and eating and certainly a desire to sanction a visible cultural difference. Crude ethnic slurs should not be heard these days and one should be aware that ethnic conflicts can take many forms in language devices. For that purpose, any research work and analysis in the field is useful in order to avoid any language biases which are offensive and derogatory.

Bibliography

Allen, Irving , Lewis, *Unkind Words, Ethnic Labeling From Redskin to WASP*, Praeger, 1990

Croom, Adam M., *Remarks on The Semantics of Racial Slurs*, Linguistic and Philosophical Investigations, Volume 13, 2014

Croom, Adam M.,*The semantics of slurs. A refutation of pure expressivism*, Language Sciences 41, 2014

Richard, Mark, *When Truth Gives Out*, Oxford, Oxford University Press, 2008

Partridge, Eric, *A Dictionary of Slang and Unconventional English*, Taylor and Francis, 2002

Popa-Wyatt, Mihaela & Jeremy L. Wyatt, *Slurs, roles and power*, Philosophical Studies 47(3), 2017

Sosa, David, editor, *Slurs, Dehumanization, and the Expression of Contempt,Bad Words*, OUP, 2018

Wentworth, Harold, Berg, Flexner, Stuart, *Dictionary of American Slang*, Thomas Y Crowell Company, 1975

https://stronglang.wordpress.com › 2019/01/06 › eat-yo...

https://en.wikipedia.org › wiki › List_of_ethnic_slurs

https://kitchenproject.com › history › sauerkraut

https://laterreestunjardin.com › chate...

https://theblackandwhite.net › opinion › blogs › im-a-b...

https://www.npr.org › sections › codeswitch › 2014/09/1

https://www.jstor.org › stable

https://www.nbc15.com › content › news › The-legend-of...

https://www.poetrynook.com › poem › boston-toast

https://blog.crystal-travel.com › irelands-relationship-wi..

https://www.jewishinsandiego.org › the-history-of-bage..

https://uscatholic.org › articles › why-do-catholics-eat-fi...

A STUDY OF PHRASES OF TYPE COLOUR DENOTING ADJECTIVE + DE + FEELING DENOTING NOUNS

Daniela Bordea
Lecturer, PhD, University of Bucharest

Abstract: In the present paper we focus on phrases of type Adjective + de + Noun, containing colour denoting adjectives and feeling denoting nouns. The combination Adjective + de + Noun is investigated with a view to adjective complemetation and blocking.

Keywords: colour denoting adjective, blocking, complementation.

Introduction

L'adjectif a constitué une préoccupation pour les grammairiens dès l'Antiquité et on remarque une évolution de la conception sur l'adjectif et des méthodes de travail pour l'étude de cette partie du discours le long de l'histoire, jusqu'à présent.

Notre contribution porte sur l'étude des syntagmes du type : ***Adj + de + Nom***, syntagmes dans lesquels *Adj* = adjectif de couleur et *Nom* = nom exprimant une cause (causatif de sentiment).

L'objet de notre recherche est la complémentation de l'adjectif dans ce type de structures et l'étude du figement de ces syntagmes.

Nous avons eu comme point de départ les œuvres de L. Picabia (1978), de M. Noailly (1990, 1994, 1999), de J. Goes (1999) et de D. Bordea (2014), qui présentent l'adjectif comme une classe à part, dont les éléments peuvent interagir.

Les exemples utilisés sont pris au Trésor de la Langue Française informatisé, nommé TLF et à L. Picabia (1978).

1. Considérations sur la complémentation de l'adjectif dans ce type de structures

Dans le cas des structures de ce type, L. Picabia (1978) appelle les compléments causatifs N = N sentiment des „causatifs de sentiment " (1978 :96) et fait la précision qu'il y a une paraphrase avec *rendre* qui spécifie le sens donné au causatif (1978 :94) :

Jean est rouge de honte → La honte rend Jean rouge
Jean est vert de peur → La peur rend Jean vert

2. La corrélation entre l'adjectif de couleur et le nom de sentiment

L. Picabia (1978 :94) fait la précision que „les adjectifs qui acceptent un causatif en *de N* où *N = N sent.* ne sont pas très nombreux et parmi eux on trouve aussi les adjectifs de couleur ".

En ce qui concerne le substantif *de sentiment*, L. Picabia (1978 :95) remarque que „ le substantif introduit par la préposition de n'a pas de déterminant. La présence d'un déterminant rend les phrases inacceptables " :

Jean est rouge de honte
**Jean est rouge de la / une / cette honte*

Pour mettre en évidence la corrélation entre l'adjectif de couleur et le nom de sentiment nous considérons pour le choix de la couleur deux critères :

❖ **la relation *Adj de couleur* /vs/ *Nsent***

En ce qui concerne la relation *Adj de couleur* /vs/ *N sent* l'adjectif met en évidence un trait saillant représentant l'effet de *N sent*, qui en est la cause. On a affaire dans ce cas à des paradigmes à gauche du *N sent.*

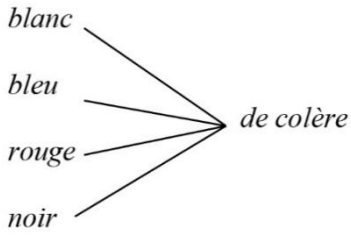

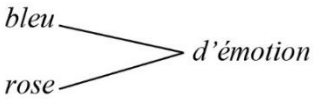

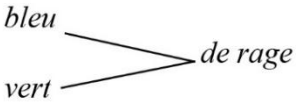

Mais l'adjectif peut exprimer aussi un trait considéré saillant d'un ensemble de *Nsent* et dans ce cas on a des paradigmes à droite de l'adjectif.

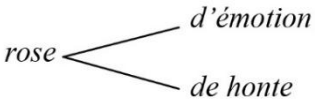

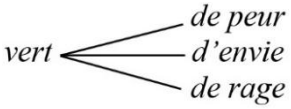

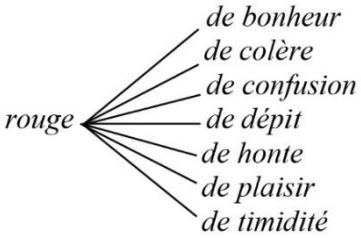

Les termes du paradigme peuvent marquer l'intensité progressive du sentiment par une intensité progressive de la qualité désignée par l'adjectif, jusqu'à un haut degré :

rose / rouge de honte
blanc / rouge / noir de colère[1]

ou ils peuvent créer un effet d'hyperbole :

bleu d'émotion
vert de peur

❖ **le critère pragmatique :** l'expérience collective

Le figement d'une expression du type *Adj de couleur + de + Nom de sentiment* peut être dû aussi au critère pragmatique, c'est-à-dire qu'au-delà du figement syntactico-sémantique il y a une donnée de nature pragmatique „la mémorisation" (M.H.Svensson, 2004 :42), qui relie les éléments qui forment le syntagme figé, en réalisant ainsi l'unité du syntagme figé. C'est par ce critère de la mémoire collective qu'on peut expliquer la construction de quelques expressions et la correspondance *Adj /vs/ N sent*.

Par exemple, on dit :

noir de tristesse

en associant la tristesse à la couleur noire qui, par elle- même exprime la tristesse.

Henriette était ***noire de colère****, ses yeux carrés brûlaient les passants, les tramways, le ciel gris sur lesquels ils se posaient* (Triolet, Prem. accroc, 1945, p.137) (TLF noir, noire)

On dit aussi :

rouge de bonheur

[1] *être noir de colère* = être dans une colère extrême (TLF informatisé)

en associant la bonheur à la couleur rouge, qui exprime la joie.

> *Il prit familièrement le bras du commandant,* ***rouge de bonheur*** (A. Daudet, Tartarin de T., 1872, p. 133) (TLF informatisé : Rouge)

3. Étude du figement

3.1. De la combinatoire libre à la combinatoire figée

« À l'opposé de la combinatoire libre, propre à la syntaxe, la combinatoire figée est le phénomène par lequel une séquence co-occurrente de lexèmes forme une unité indissociable sur les plans fonctionnel (formel ou morphosyntaxique) et sémantique » (M. Tuțescu, 1978: 91).

À la différence des séquences libres, dont le sens global se calcule en additionnant le sens de chacun de leurs éléments, les expressions figées n'obéissent pas à la règle de compositionnalité.

Du point de vue sémantique le processus de figement est envisagé comme l'intégration sémantique et lexicale des constituants[2] du syntagme figé ; le signe est additif, tandis que le signifié a une valeur globale, qui n'est pas additive.

Nous proposons schéma 1.

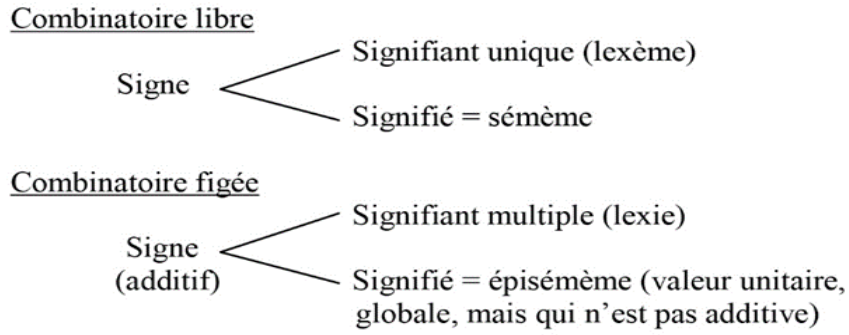

Schéma 1. Le figement

On peut donc considérer que les conditions minimales nécessaires pour qu'on puisse parler de figement sont :

- la séquence doit être formée de plusieurs mots ;
- les mots impliqués dans le figement doivent avoir, par ailleurs, une existence autonome ;
- l'ensemble se caractérise par un « sens global » qui n'est pas la somme des sens des constituants liés (non compositionnalité du sens de l'ensemble).

3.2. Propriétés des syntagmes figés du type *Adj de couleur + de + Nom de sentiment*

Tests de figement

Les constructions libres ont des propriétés transformationnelles qui dépendent de leur organisation interne.

Dans le cas des séquences figées, l'opacité sémantique est corrélée à une absence de propriétés transformationnelles et il y a une relation de proportionnalité inverse entre le figement d'un groupe et le nombre de propriétés transformationnelles observables (G. Gross, 1988 : 69).

Quand une suite donnée se prête à toutes les modifications envisagées, le sens est totalement compositionnel et l'on parlera d'un groupe ordinaire. Inversement, si aucune des propriétés n'est réalisable, alors il est légitime de parler de figement.

Les propriétés des syntagmes figés du type ***Adj de couleur + de + Nom de sentiment*** seront analysées par rapport à celles des adjectifs en combinatoire libre.

[2] Cf. Mariana Tuțescu, *Précis de sémantique française,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1978, p : 90, 91, 94.

1) Dans une séquence figée aucun élément lexical constitutif ne peut être actualisé individuellement, mais ils ont une détermination globale :

un enfant rouge de timidité
**un enfant rouge de la timidité*
**un enfant rouge d'une timidité*
**un enfant rouge de cette timidité*

2) Entre les différents éléments qui sont dans la portée du figement il n'y a pas de relation prédicative :

un homme noir de tristesse
**cet homme noir est de tristesse*

3) L'adjectif affecté par le figement ne peut pas être nominalisé

un homme rouge de colère
**le rouge de la colère de cet homme*

4) L'adjectif impliqué dans une séquence figée ne peut pas être repris seul par pronominalisation:

cet enfant est rouge d'émotion
**cet enfant l'est d'émotion*

5) Les expressions figées (dans leur totalité) et les adjectifs impliqués dans le figement ne reçoivent pas de gradation ou d'adverbe d'intensité ; l'insertion d'éléments nouveaux est très réduite. Les syntagmes figés sont des suites bloquées, que le locuteur ne peut pas modifier :

un enfant vert de peur	*un enfant rose d'émotion*
**un enfant vert clair de peur*	**un enfant rose pâle d'émotion*

6) L'ordre des éléments qui composent un syntagme figé ne peut pas être changé :

un enfant *rouge d'émotion*
*un enfant *d'émotion rouge*
un homme *noir de tristesse*
* un homme *de tristesse noir*

7) Les syntagmes figés n'admettent pas la relativisation :

un enfant rouge de honte
**un enfant rouge qui est de honte*

3.3. Réalisation du figement dans le cas des syntagmes figés du type *Adj de couleur* + *de* + *Nom de sentiment*

Eléments, conditions et mécanisme du figement

Nous considérons (D. Bordea, 2014 : 83-84) que la relation de figement suppose l'existence des éléments suivants:

- un élément central, A, qui représente une condition nécessaire, mais non suffisante;
- un élément secondaire, B, qui représente une condition nécessaire, mais non suffisante;
- un « savoir » qui relie les deux éléments et qui est une donnée pragmatique. Cette donnée, la « mémorisation » (Svensson 2004:42), représente une condition nécessaire pour le figement. Elle fonctionne comme un liant qui réalise la cohésion plus étroite des éléments impliqués dans la relation de figement.

Par exemple *donner* (à quelqu'un) *un carton rouge* ne signifie pas seulement lui donner n'importe quel carton qui soit rouge, mais lui donner un mauvais point, porter un jugement défavorable à son encontre.

Nous proposons le mécanisme suivant pour la relation de figement (Schéma 2) (D. Bordea, 2014 : 83-84) :

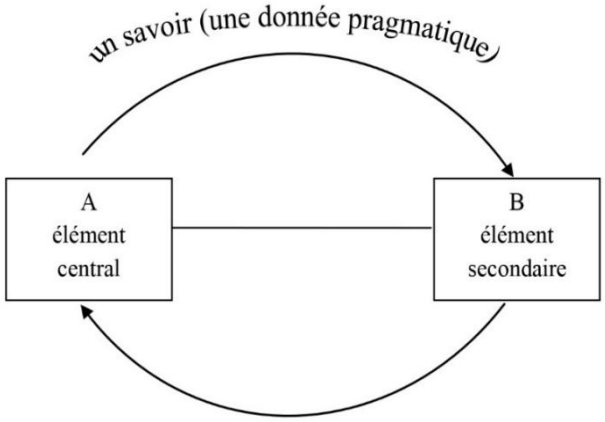

Schéma 2. Mécanisme du figement

Ce mécanisme fonctionne en feed-back: l'élément central exige un certain élément secondaire et l'élément secondaire ne se combine qu'avec un certain élément central pour garder le sens (et non avec des synonymes de celui-ci). On peut en conclure que le figement se réalise selon un mécanisme cyclique, fermé sur lui-même.

Dans le cas des syntagmes figés du type ***Adj de couleur + de + Nom de sentiment*** l'élément central est un adjectif de couleur et l'élément secondaire est un groupe (syntagme) prépositionnel à valeur circonstancielle.

rouge de colère
noir de tristesse } [+ cause]

Le fait que l'adjectif est l'élément central et que le syntagme prépositionnel ou celui introduit par *comme* vient seulement expliciter „le savoir" peut être justifié par l'impossibilité d'inversion:

un enfant *rouge d'émotion*
*un enfant *d'émotion rouge*
un homme *noir de tristesse*
* un homme *de tristesse noir*

3.4. Paramètres du figement

Nous proposons le terme **paramètres du figement** pour désigner le **degré de figement** (que nous appelons paramètre intensionnel) et la **portée du figement** (que nous appelons paramètre extensionnel) (D. Bordea, 2014 :90).

3.4.1. Le degré de figement

Les degrés de figement illustrent le continuum entre les séquences libres et celles qui sont entièrement contraintes. Ainsi, une séquence est d'autant plus libre que le nombre de relations linguistiques entre les différents composants est élevé. Quand il n'y a aucune relation syntaxique entre les différents éléments, la structure est totalement figée. C'est cette variabilité qui permet de parler du degré de figement d'une suite donnée et de faire la différence entre composition et figement (G. Gross, 1988).

Pour mettre en évidence les différents degrés de figement correspondant à ce type d'expressions nous proposons (D.Bordea,2014 : 211-212) une grille de trois tests:

La grille se présente ainsi:

Test I (±) (test de l'implication):

Nom +être+Adj +SPrép → Nom+ être +Adj

(c'est-à-dire que le référent désignée par le nom a/ n'a pas la qualité désignée par l'adjectif)

Test II (±) Le syntagme prépositionnel exprime un fait [± réel] ou qui se trouve en [±corrélation] avec l'adjectif par l'intermédiaire de la préposition.

Test III (+) Il existe un savoir (une donnée pragmatique) qui relie l'élément secondaire (le syntagme prépositionnel) à l'élément central (l'adjectif) selon le critère de mémorisation.

L'existence de ce savoir représente la condition obligatoire pour qu'il y ait figement.

C'est pour cela que la réponse à ce test doit être toujours (+), donc seulement le test I et le test II peuvent admettre des réponses variables.

Dans ce cas selon une formule de l'analyse combinatoire on a : $\mathbf{2^n = 2^2 = 4}$ variantes possibles (D. Bordea, 2014 :212).

Les quatre variantes, notées: (1), (2), (3), (4) sont (Tableau 1):

Test I	+	+	–	–
Test II	+	–	–	+
Test III	+	+	+	+
	(1)	(2)	(3)	(4)
Figement	faible	transparent	opaque	variante impossible

Tableau 1. Application des tests de figement

Il est à remarquer que, bien que toutes les variantes soient possibles du point de vue mathématique, pour ce type d'expressions seulement la première variante est possible du point de vue linguistique.

Cette variante correspond au **figement faible**.

Le figement faible

Nous allons analyser quelques exemples:

a) *Le type le regarde, stupide d'indignation: «Vous n'allez tout de même pas vous raser, non?» «Pourquoi pas?» demande Brunet. Le type est* ***rouge de colère****: «Je vous dis qu'ils me fusilleront, s'ils vous trouvent ici». (Sartre, Mort ds âme, 1949, p.198) (TLF non)*

b) *Tous les enfants éclatèrent de rire; et certains se chargèrent de préciser l'allusion, en des commentaires aussi clairs qu'énergiques. Christophe se releva,* ***rouge de honte*** (Rolland, *J.-Chr.*, Aube, 1904, p. 46) (TLF honte)

c) *Avoir le visage tout* ***bleu de rage et de colère*** (Balzac, *Annette et le criminel*, 1824, p. 205) (TLF Bleu, bleue) (en parlant de la couleur de la peau congestionnée par un sentiment vif de colère ou de peur).

Application des tests

Le test I (test de l'implication) appliqué aux exemples étudiés donne les résultats suivants (Tableau 2) :

Exp.	Valeurs du test	Explications
a	+	le visage de Pierre est *rouge de colère* → le visage de Pierre est rouge
b	+	le visage de cet enfant est *rouge de honte* → le visage de cet enfant est rouge
c	+	le visage *tout bleu de rage et de colère* → le visage congestionné par un sentiment vif de colère ou de peur a une nuance qui tient sur le bleu

Tableau 2. Application du test I

Le test II appliqué aux exemples étudiés donne les résultats suivants (Tableau 3) :

Exp.	Valeurs du test	Explications
a	+	un visage *rouge de colère* exprime un fait réel : la colère rend le visage rouge
b	+	un visage de *rouge de honte* exprime un fait réel : la honte rend le visage rouge
c	+	un visage *tout bleu de rage et de colère* exprime un fait réel : un visage congestionné par un sentiment vif de colère peut avoir une nuance qui tient sur le bleu

Tableau 3. Application du test II

Le test III est toujours (+) (condition obligatoire pour qu'il y ait figement). Les expressions en question répondent au critère de mémorisation.

Les exemples étudiés mettent en évidence que dans le cas des syntagmes du type ***Adj de couleur +de + Nom de sentiment*** on peut parler seulement d'un figement faible.

Dans ce cas il est possible une distributivité de l'adjectif par rapport à deux syntagmes coordonnés :

bleu de rage et de colère = bleu (de rage et de colère) = bleu de rage et bleu de colère.

donc on a :

$$Adj + SPrép_1 \text{ et } SPrép_2 = Adj + (SPrép_1 \text{ et } SPrép_2) = Adj + SPrép_1 \text{ et } Adj + SPrép_2$$

3.4.2. La portée du figement

La portée du figement est définie comme l'étendue, calculée en nombre de mots, de la séquence soudée (G. Gross 1996:38).

Nous considérons la portée du figement comme un paramètre extensionnel qui met en évidence la complexité structurelle du syntagme figé (D. Bordea, 2014 : 90).

Dans le cas des expressions du type ***Adj de couleur*** + de + ***Nom*** *de sentiment* le nombre de termes que contient le syntagme figé est trois.

4. Conclusions

Les syntagmes figés de ce type se comportent comme toutes les constructions figées. On peut évaluer leurs paramètres de figement, c'est – à – dire le degré de figement (figement faible) et la portée du figement.

Ces constructions figées respectent les propriétés des syntagmes figés, propriétés utilisées comme tests de figement.

Le figement se réalise selon un mécanisme cyclique, fermé sur lui-même, qui fonctionne en feed-back.

Pour ce type de structures la portée du figement est trois.

Notations

Adj = adjectif
Nsent = nom de sentiment
SPrép = syntagme prépositionnel

BIBLIOGRAPHY

Bordea, Daniela (2014), *L'adjectif, du figement à l'affranchissement. Modèle mathématique tridimensionnel*, E.U.B, București..

Cuniţă, Alexandra (2010), „Les couleurs dans les clichés intensifs (domaine français-roumain)" , in *Travaux et documents*, nr. 48 (L'idiomaticité dans les langues romanes), pp. 473-495.

Danlos, Laurence (1981), „La morphosyntaxe des expressions figées", in *Langages* nr. 63, Larousse, Paris, pp. 53-74.

Goes, Jan (1999), *L'adjectif. Entre nom et verbe,* Duculot, Paris.

Goes, Jan (2015), „Types d'adjectifs et fonctions adjectivales : quelques reflections", in *Studii de lingvistică*, nr. 5, p. 293-322.

Goes, Jan (2011), „Les adjectifs primaires entre quantité et qualité", in *Studii de lingvistică,* nr. 1, pp. 121-137.

Grevisse, Maurice (1988), *Le bon usage*, 12e éd., (revue par André Goosse), Duculot, Paris.

Gross, Gaston (1988), „Degré de figement des noms composés", in *Langages*, nr. 90, Larousse, Paris, pp. 57-72.

Gross, Gaston (1996), *Les expressions figées en français, noms composés et autres locutions,* Ophrys, Paris.

Le Trésor de la Langue Française informatisé, version du 10.12.2002, Conception et réalisation informatiques Jacques Dendien..

http://atilf.atilf.fr/dendien/scripts/tlfiv4/showps.exe?p=combi.htm;java=no;

Lenepveu, Véronique & Catherine, Schnedecker, Catherine (2017), *L'expression adjective et adverbiale de la totalité*, Collection linguistique publiée par la Société de Linguistique de Paris CIII, Peeters, Leuven – Paris.

Martin, Robert (2002), *Comprendre la linguistique*, Presses Universitaires de France, Paris.

Schapira, Charlotte (1999), *Les stéréotypes en français-proverbes et autres formules,* Ophrys, Paris.

Svenson, Maria-Helena (2004), *Critères de figement,t.* Umea Universitet, Umea, Umea Universitet.

Tuțescu, Mariana (1978), *Précis de sémantique française,* Editura Didactică şi Pedagogică, București.

MANAGEMENT OF MEDIATION SKILLS OF THE 21ST LEARNER WITHIN LANGUAGE CLASSES

Laura Cizer
Lecturer, PhD, „Mircea cel Bătrân" Naval Academy of Constanța

Abstract: This paper puts forward the concept of mediation and its management by both teaching staff and learners in the language class. Starting with its definitions as per CEFR, and following several considerations on this mode of communication specific to the 21st century which is increasingly diverse both culturally and linguistically, the author of this paper suggests a series of activities for mediating texts, mediating concepts, and mediating communication to be exploited during language classes. The sample tasks draw on lessons from an in-house material devised by the author for teaching/learning French as a second language in maritime contexts.

Keywords: French; mediation; soft skills; language class; CEFR

1. INTRODUCTION – Qu'est-ce que c'est que la médiation?

L'entrée du dictionnaire enregistre la *médiation* en tant que nom féminin provenant du bas latin „mediatio, -onis" et „mediare", avec le sens de s'interposer. À part l'etymologie, on en retrouve également d'autres significations tells que: „1. entremise, intervention destinée à amener un accord: offrir sa médiation pour résoudre un conflit dont les synonymes sont arbitrage - bons offices - conciliation - entremise - intercession - intermédiaire; 2. fait de servir d'intermédiaire, en particulier dans la communication: sensibiliser le public par la médiation de la radio; 3. procédure de règlement des conflits collectifs du travail dans laquelle intervient un médiateur; 4. mode de solution pacifique d'un conflit international, consistant à recourir à des médiateurs." (Larousse)

Cependant, la *médiation* n'est pas un concept tout à fait nouveau. Il est apparu pour la première fois en 2001dans le Cadre européen commun de référence pour les langues (ou CECRL tout court) – qui régit l'élaboration et l'évaluation des compétences en langues étrangères – où l'on soulignait déjà l'importance de la médiation en tant que compétence à acquérir. En fait, à cette époque-là, il y avait pas de descripteurs couvrant la médiation ou bien des précisions sur ce que l'apprenant „peut faire".

Quand même, on mettait l'accent sur la médiation de textes; en d'autres termes, lire un texte et le résumer ou le re-créer pour quelqu'un ou bien le traduire: „parmi les activités de médiation on trouve l'interprétation (orale) et la traduction (écrite), ainsi que le résumé et la reformulation de textes dans la même langue lorsque le texte original est incomprehensible pour son destinataire." (CECRL 4.4.4: 72)

„L'approche de la médiation va au-delà de celle qui en est faite dans le CECR. À l'accent mis sur les activités pour *Médiation de textes* s'ajoutent des échelles pour médier les concepts et la communication, soit un total de 19 échelles pour les activités de médiation."

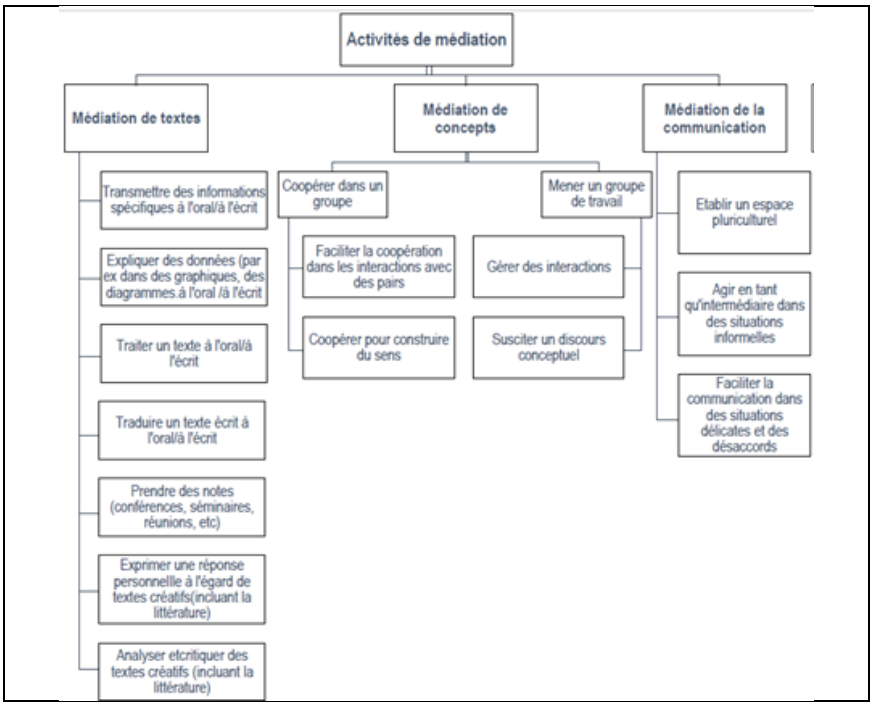
Activités de médiation
Médiation de textes
Médiation de concepts
Médiation de la communication
Transmettre des informations spécifiques à l'oral/à l'écrit
Expliquer des données (par ex dans des graphiques, des diagrammes à l'oral /à l'écrit
Traiter un texte à l'oral/à l'écrit
Traduire un texte écrit à l'oral/à l'écrit
Prendre des notes (conférences, séminaires, réunions, etc)
Exprimer une réponse personnellle à l'égard de textes créatifs(incluant la littérature)
Analyser etcritiquer des textes créatifs (incluant la littérature)
Coopérer dans un groupe
Mener un groupe de travail
Faciliter la coopération dans les interactions avec des pairs
Coopérer pour construire du sens
Gérer des interactions
Susciter un discours conceptuel
Etablir un espace pluriculturel
Agir en tant qu'intermédiaire dans des situations informelles
Faciliter la communication dans des situations délicates et des désaccords

Figure 1. Les activités de médiation et leurs échelles, extraites du CECR

En plus, „les stratégies de médiation (5 échelles) concernent les stratégies employées pendant le processus de médiation, plutôt que celles de la préparation à la médiation".

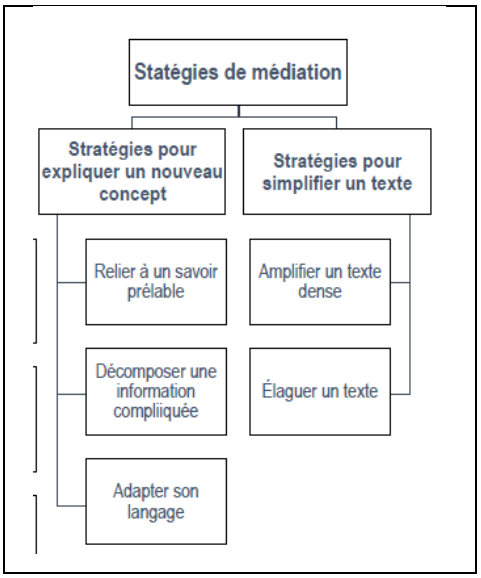
Statégies de médiation
Stratégies pour expliquer un nouveau concept
Stratégies pour simplifier un texte
Relier à un savoir prélable
Décomposer une information compliiquée
Adapter son langage
Amplifier un texte dense
Élaguer un texte

Figure 2. Les stratégies de médiation extraites du CECR

Au fil des années, l'importance de la médiation s'est accrue lorsqu'on est devenu de plus en plus conscients de ses avantages évidents. A la suite de recherches approffondies sur le sujet qui se sont deroulées entre 2014-2017, on s'est rendu bien compte qu'il fallait aller au-delà de la médiation de textes parce qu'il s'agissait en fait d'une médiation entre les gens appartenant à des cultures, ideologies, mentalités et langues des plus diverses. Il faut absolument développer chez les apprenants du 21 siècle les compétences nécessaires à gérer

les situations où les gens qui sont différents communiquent entre eux. Voilà pourquoi la citation en dit long. Elle peut très bien refléter les besoins réels de communication des apprenants au-delà de la classe.

Dans son volume complémentaire de 2021, le CECR introduit le concept de *médiation* de la façon suivante: „participant à la fois de la réception et de la production, les activités écrites et/ou orales de **médiation**, permettent, par la traduction ou l'interprétariat, le résumé ou le compte rendu, de produire à l'intention d'un tiers, une (re)formulation accessible d'un texte premier auquel ce tiers n'a pas d'abord accès direct. Les activités langagières de médiation, (re)traitant un texte déjà là, tiennent une place considérable dans le fonctionnement langagier ordinaire de nos sociétés." (CECR:34)

„L'importance donnée au médiateur en tant qu'intermédiaire entre les interlocuteurs souligne la conception sociale du CECR" et transforme le médiateur en une sorte de pont (métaphore très prisée) qui assure le passage de l'information d'un côté à l'autre, ou bien qui fait la liaison entre deux côtés.

La médiation peut être assurée entre deux personnes, mais également entre un objet (plus précisement un texte, un article de journal, un message dans un mél) et une autre personne.

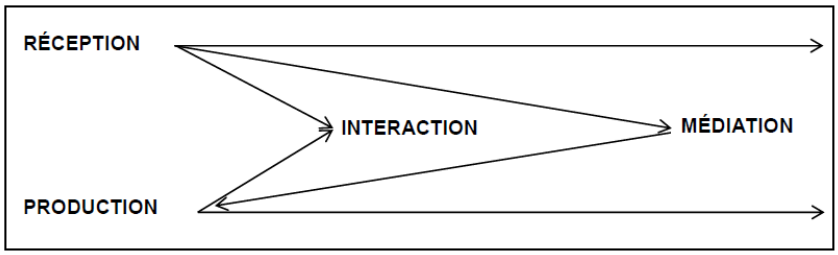

Figure 3. La relation entre réception, production, interaction et mediation, extraite du CECR

La réception et la production, divisées en parler et écrire, donnent les quatre capacités traditionnelles. L'interaction qui comprend la réception et la production est bien plus que la somme de ces parties, et la médiation comprend la réception et la production, plus, souvent, l'interaction.

L'organisation proposée par le CECR est plus proche de l'usage de la langue dans la vie réelle, fondée sur l'interaction et impliquant la co-construction du sens. Les activités sont présentées selon quatre modes de communication: réception, production, interaction et médiation.

Pour la plupart du temps, on a envisagé la langue et la compétence linguistique comme l'ensemble des quatre capacités: écouter et lire (visant la réception) et pour la production: écrire et parler. Cependant, les activités d'écoute ou de production écrite ne peuvent pas se dérouler en isolation, mais vont de conserve. On met en oeuvre une combinaison de compétences; par conséquent, on s'engage dans des interactions avec des gens où l'on écoute et parle en même temps, c'est-à-dire on fait la *médiation*.

2. TYPES DE MÉDIATION

Dans la version de 2018 du CECR on remarque le fait que la médiation comprend trois volets: 1. la médiation de textes; 2. la médiation des concepts et 3. la médiation de la communication.

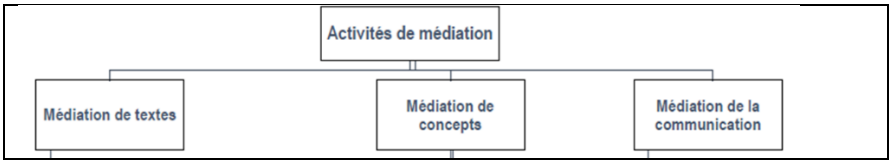

Figure 4. Les activités de mediation extraites du CECR

2.1. La médiation de textes

Parmi ces trois, la médiation de textes semble être très fréquemment employée, peut-être parce le texte s'avère
toujours versatile dans le procès d'enseignement. Par exemple, on utilise trois textes assez courts qu'on va distribuer à trois apprenants (A, B et C) trois textes différents et leur demander d'en faire la lecture individuelle et de résumer ou re-créer le texte pour leurs partenaires dans le cadre de leurs groupes. En fait, il s'agit d'une stratégie bien connue – la lecture croisée.

Texte 1 pour l'étudiant A	A Commencez par un tour mort complet. On croise ensuite en huit. Réalisez une demi-clé finale. L'amarrage est efficace et solide.
Texte 2 pour l'étudiant B	B. On croise les brins par dessus. Avant de recroiser par dessous. Puis de rentrer dans la boucle formée. Avant de serrer, le nœud forme un beau "8" (d'où son nom).
Texte 3 pour l'étudiant C	C On commence par un tour mort. Le courant croise le dormant par dessus. Continuez à tourner dans le même sens. Puis formez une clé en passant le courant sous lui-même et serrez en tirant le courant et le dormant simultanéement.

Consigne: 1. Fais le résumé du texte pour ton partenaire. / 2. Re-crée le texte pour ton partenaire. /3. Traduis le
texte pour ton partenaire.

Les exemples de textes sont tirés du cours de français maritime - terminologie militaire qu'on a spécialement
conçu pour nos étudiant.es à l'Académie Navale de Constanta, en Roumanie. (Cizer: 76)

Cependant, la médiation de textes ne peut pas se limiter à un simple résumé de l'information factuelle du texte en
question ou bien à la traduction qui ne marche que dans le context d'une classe monolingue.

On ne devrait pas se contenter seulement de faire les apprenants à médier le contenu d'un tel ou tel texte, mais il
faudrait les amener à former et exprimer une opinion personnelle, à activer leurs connaissances générales et à faire une lecture de manière critique.

Médiation de textes
Transmettre des informations spécifiques à l'oral/à l'écrit
Expliquer des données (par ex dans des graphiques, des diagrammes à l'oral /à l'écrit
Traiter un texte à l'oral/à l'écrit
Traduire un texte écrit à l'oral/à l'écrit
Prendre des notes (conférences, séminaires, réunions, etc)
Exprimer une réponse personnelle à l'égard de textes créatifs(incluant la littérature)
Analyser etcritiquer des textes créatifs (incluant la littérature)

Figure 5. Exemples d'activités (médiation textes) tirés du CECR

„La médiation combine la réception, la production et l'interaction. Par ailleurs dans de nombreux cas, on ne se

sert pas d'une langue uniquement pour communiquer un message mais plutôt pour développer une idée par le moyen de ce qu'on appelle la 'mise en langage' (parler d'une idée et ainsi exprimer ses pensées: 'languaging' en anglais) ou pour susciter la compréhension et la communication." (CECR:34)

C'est une définition dans le CECR qui couvre tous les trois types de mediation (de textes, de concepts et de la communication) et dont les informations les plus essentielles sont contenues dans les mots-clé tels: 'languaging' et 'pour susciter la compréhension et la communication'. On utilise la langue (le français) comme médiation pour parler de ce qu'on pense, articuler des mots, faire ressortir les pensées à la surface afin que son interlocuteur puisse comprendre le message et participer dans la communication.

2.2. La médiation des concepts

Pour ce qui est de la mediation de concepts, celle-ci „comprend deux aspects complémentaires: d'une part construire et élaborer du sens et d'autre part faciliter et encourager de bonnes conditions pour des échanges conceptuels et créatifs." (CECR:109)

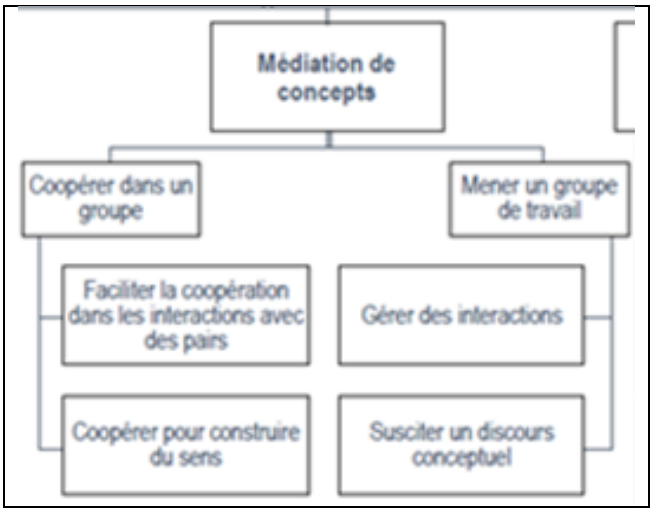
Médiation de concepts
Coopérer dans un groupe
Mener un groupe de travail
Faciliter la coopération dans les interactions avec des pairs
Gérer des interactions
Coopérer pour construire du sens
Susciter un discours conceptuel

Figure 6. Exemples d'activités (mediation concepts) tirés du CECR

Bref, essentiellement, il s'agit de la capacité de partager largement ses pensées et ses sentiments tout en créant

une atmosphère positive qui encourage les échanges communicatifs. Et là, c'est l'enseignant qui doit faciliter la communication au sein de la classe, sans dominer; bien au contraire, tout le monde doit interagir. Alors, quelles activités pour pratiquer la médiation de concepts? D'abord, toute activité qui peut se dérouler en binôme ou dans un groupe puisque les apprenants ont l'opportunité de médier tout seuls; c'est à eux de décider qui va prendre la parole, qui va être le/la porte-parole et comment faire avancer la conversation dans un cadre à la fois dynamique, créatif, positif et, bien sûr, inclusif. C'est maintenant que l'enseignant devrait vraiment accomplir sa tâche: celle de s'assurer que les apprenants possedent la capacité de médiation, et d'en donner du feedback.

Ensuite, il y a les activités qui mettent en marche non seulement la reproduction ou re-création du contenu du

texte, mais aussi la possibilité de se lancer à l'interpretation de la signification de celui-ci et d'en partager leurs opinions. C'est ainsi qu'on est dans la médiation de concepts; les apprenants sont là pour médier les concepts les uns pour les autres.

En plus, le choix des textes est censé de se faire de manière judicieuse afin qu'ils aient des contenus révélatoires,

voire à susciter des débats, et se prêtent à de multiples interprétations. Tout cela crée le terrain propice pour pratiquer la médiation en toute liberté.

En outre, il faudrait prévoir une finalité pour chaque tâche à accomplir. Pour cela faire, l'enseignant doit bien

gérer son temps, prévoir un délai précis et le respecter afin de donner son feedback à la fin de la classe. Sinon, toute activité dépourvue du feedback de la part de l'enseignant peut s'avérer déconcertante pour les apprenants.

Juste un exemple pour illustrer une tâche qui permettrait de mettre en oeuvre de ce qu'on vient de mentioner

auparavant: un texte tiré du même manuel qui engage les apprenants dans des discussions critiques au sein de leurs groupes respectifs. (Cizer: 12)

Qu'est-ce qui se passe donc?

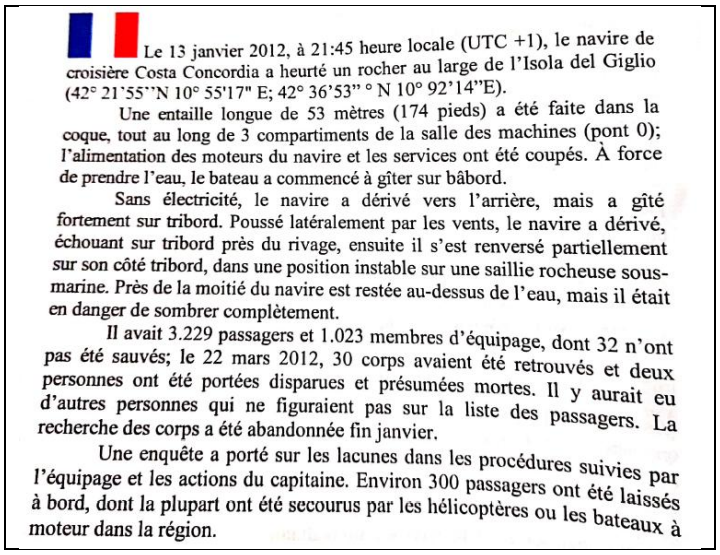

Le 13 janvier 2012, à 21:45 heure locale (UTC +1), le navire de croisière Costa Concordia a heurté un rocher au large de l'Isola del Giglio (42° 21'55''N 10° 55'17" E; 42° 36'53" ° N 10° 92'14"E).

Une entaille longue de 53 mètres (174 pieds) a été faite dans la coque, tout au long de 3 compartiments de la salle des machines (pont 0); l'alimentation des moteurs du navire et les services ont été coupés. À force de prendre l'eau, le bateau a commencé à gîter sur bâbord.

Sans électricité, le navire a dérivé vers l'arrière, mais a gîté fortement sur tribord. Poussé latéralement par les vents, le navire a dérivé, échouant sur tribord près du rivage, ensuite il s'est renversé partiellement sur son côté tribord, dans une position instable sur une saillie rocheuse sous-marine. Près de la moitié du navire est restée au-dessus de l'eau, mais il était en danger de sombrer complètement.

Il avait 3.229 passagers et 1.023 membres d'équipage, dont 32 n'ont pas été sauvés; le 22 mars 2012, 30 corps avaient été retrouvés et deux personnes ont été portées disparues et présumées mortes. Il y aurait eu d'autres personnes qui ne figuraient pas sur la liste des passagers. La recherche des corps a été abandonnée fin janvier.

Une enquête a porté sur les lacunes dans les procédures suivies par l'équipage et les actions du capitaine. Environ 300 passagers ont été laissés à bord, dont la plupart ont été secourus par les hélicoptères ou les bateaux à moteur dans la région.

Figure 7. Texte 4

On leur demande de décortiquer le texte base sur un incident maritime qui a tenu la une des journaux assez
longtemps et autour duquel gravitent beaucoup d'incertitudes – en voilâ une belle occasion pour se lancer dans des spéculations, etc. Qu'est-ce qui pourrait bien être la cause du naufrage? C'est une invitation à la réflection, à employer le vocabulaire spécifique, à avoir acces à la pensée critique et à regarder la situation de tous côtés, d'une autre perspective. C'est de la mediation *per se*.

2.3. La médiation de la communication

La médiation des concepts – qui est en essence l'expression de ses propres idées et opinions, mais aussi celle des autres interlocuteurs – et la médiation de la communication se superposent.

Alors, qu'est-ce que c'est que la médiation de la communication après tout? C'est „ […] faciliter la compréhension et de façonner une communication réussie entre les utilisateurs/apprenants qui ont des perspectives individuelles, socioculturelles, sociolinguistiques ou intellectuelles éventuellement différentes. Le médiateur/la médiatrice essaie d'avoir une influence positive sur certains aspects de la relation dynamique entre les participants, ainsi que dans leurs rapports avec lui ou elle. Le contexte de la médiation est souvent, mais pas obligatoirement celui d'une activité où les participants ont partagé des objectifs communicatifs. Les capacités en jeu concernent la diplomatie, la négociation, la pédagogie ou la résolution de conflit, ainsi que les interactions quotidiennes sociales ou professionnelles. Médiation de la communication concerne donc tout d'abord les rencontres personnelles." (CECR: 110)

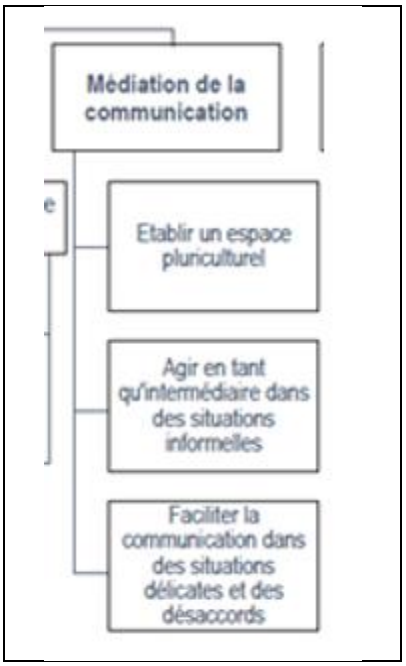
Médiation de la communication
Etablir un espace pluriculturel
Agir en tant qu'intermédiaire dans des situations informelles
Faciliter la communication dans des situations délicates et des désaccords

Figure 8. Exemples d'activités (médiation communication)tirés du CECR

Cela veut bien dire que le mediateur/la mediatrice peut utiliser ses habiletés de communication pour combler les lacunes qui existent entre lui/elle et ses interlocuteurs et dont le résultat est la création d'un milieu de travail qui entretienne la positivité, la sécurité pour encourager la communication parmi les interlocuteurs. C'est ainsi qu'on arrive à la médiation des différences ou des conflits entre les interlocuteurs; on établit de bonnes relations avec et entre les participant.es à la conversation, ce qui les mènent à exprimer leurs opinions et à les partager en toute confiance (médiation des concepts).

La qualité de bon.ne médiateur/médiatrice est doublée des compétences interpersonnelles telles: collaboration, capacité à résoudre des problèmes, écoute active, créativité, bonne communication, etc. Cependant, il faut mettre les compétences interculturelles en vedette, parce que l'aspect le plus important dans la médiation de la communication est la capacité de communication effective avec et entre interlocuteurs appartenant à des milieux culturels les plus divers.

Les styles de communication sont aussi de rigueur ici: formel vs. informel, direct vs. indirect, passif vs. actif, etc. Ce n'est qu'en tenant compte à la fois de son propre style de communication et des autres qu'on devient un.e meilleur.e médiateur/médiatrice capable de faire face avec succès dans un entretien dans la vie réelle. Pour cela faire, il faut se centrer sur soi-même moins et valoriser l'Autre davantage.

3. Conclusions

En somme, le présent ouvrage a suivi ce que c'est que la médiation, son importance et ce que les enseignants peuvent mettre en marche pour aider les apprenants à développer ce mode de communication. La relecture des nouveaux descripteurs du CECR a révélé que les apprenants devraient être capables de gérer les tours de rôle dans les conversations déroulées en binôme ou en groupe, de traiter des sujets de conversation sensibles et de favoriser une atmosphère positive surtout lorsqu'ils collaborent avec des interlocuteurs provenant des milieux culturels différents. Par ailleurs, les enseignants peuvent également donner aux apprenants l'occasion d'interagir en groupe pour développer leurs compétences de médiation. Alternativement, on pourrait mettre l'accent sur les stratégies nécessaires et les façons de faire face aux différents scénarios possibles que les étudiants pratiqueront ensuite. Cette visée

particulière sur les compétences en communication s'est imposée maintenant en raison de la façon imperieuse dont les exigences de la communication évoluent rapidement au 21e siècle.

BIBLIOGRAPHY

Cizer L., *Coup d'œil sur la navigation,* Editura Academiei Navale, 2019

Conseil de l'Europe, *Cadre européen commun de référence pour les langues: apprendre, enseigner, évaluer* – Volume complémentaire, Éditions du Conseil de l'Europe, Strasbourg, 2021 - Volume complémentaire en ligne sur https://rm.coe.int/cadre-europeen-commun-de-reference-pour-les-langues-apprendre-enseigne/1680a4e270, Consulté: le 25 février 2022

Dictionnaire LAROUSSE en ligne https://www.larousse.fr/dictionnaires/francais/m%C3%A9diation/50103 Consulté: le 25 février 2022

MEDICAL TERMINOLOGY - GYNECOLOGICAL CANCERS

Amelia-Georgeta Motoi
Lecturer, PhD, University of Craiova, Hussein Ghzayel, PhD Student,
University of Medicine and Pharmacy of Craiova

Abstract: A source of suffering, the disease presupposes its own history and its own needs experienced in a different way by those who face it. It involves pain, fatigue, fear, but also psychological, social, spiritual support, as well as the intervention of doctors. Among the diseases, one of the most formidable and most difficult for the patient to bear is cancer, which announces a rupture in the trajectory of life and, along with physical suffering, mental, social and family repercussions.

Keywords: disease, gynecological cancer, suffering, mortality, survival

La prima vedere, terminologia medicală poate provoca efectul unei limbi străine. Iată de ce, în fața unei boli precum cancerul, este foarte important să înțelegem termenii, vectorul privilegiat al informației și cunoașterii medicale rămânând limba.[1]

Pentru femei, depistarea unui cancer ginecologic poate antrena importante suferințe psihologice ce se pot manifesta sub forma tristeții, neliniștii, revoltei, ba chiar a sentimentului de culpabilitate și de neputință, ce se transformă uneori în angoasă și în restrângerea capacităților normale de funcționare.

Deoarece terminologia medicală caracterizează termenii tehnici ce nu sunt cunoscuți publicului larg, pentru înțelegerea acestora trebuie să le înțelegem structura. Discursul medical are anumite specificități, ceea ce produce o oarecare complexitate enunțiativă și textuală[2], pe măsura evoluției sale științifice.

De pe la jumătatea secolului al XIX-lea, tumorile sunt clasate în funcție de localizare și de aspectele lor morfologice microscopice. Clasificarea tumorilor este fondată pe caracterul lor malign sau benign și pe diferențierea dintre ele. Principiul nomenclaturii cere ca această clasificare să se sprijine pe o terminologie riguroasă. Numele unei tumori poate fi format dintr-o rădăcină și un sufix, fiind posibilă și asocierea unui adjectiv. Boala, alterare a stării de sănătate, se manifestă printr-un ansamblu de semne și simptome perceptibile direct sau nu, corespunzând unor tulburări generale sau localizate, funcționale sau lezionare, datorate unor cauze interne sau externe și care comportă o anumită evoluție. În cancerele ginecologice, compunerea este procedeul cel mai exploatat de formare a terminologiei specifice[3], ca de altfel în evoluția vocabularului medical în general pentru formarea unor noi unități semnificative.

În cadrul vocabularului medical, compunerea nominală este foarte importantă. Ea presupune asamblarea a două sau mai multe cuvinte simple sau compuse pentru formarea unor noi substantive[4], în special în ceea ce privește numele bolilor în raport cu organele atinse de acestea sau utilizarea adjectivului de relație pentru evocarea originii bolii. În cadrul termenilor analizați este vorba de compunere savantă simplă de tipul NA (nume+adjectiv

[1] Organisation mondiale de la santé, *Classification statistique internationale des maladies et des problèmes de santé connexes*, 10e éd., Genève, 2009.
[2] P. Charaudeau, *Grammaire du sens et de l'expression*, Paris, Hachette, 1992, p. 927.
[3] G. Gross, Les expressions figées en français, les noms composés et autres locutions, Essentiel, Paris : Ophrys, 1996, p. 161.
[4] J.-C. Sournia, Langage médical français, Toulouse, 1997, p. 157.

cancer ovarian, cancer endometrial, cancer vulvar) ori una mai complexă de tipul N de N (nume+de+nume *cancer de endometru, cancer de vulvă, cancer de vagin, cancer de trompe*) sau de tipul N de NA (nume+de+nume+adjectiv *cancer de corp uterin, cancer de col uterin*).

Cele mai frecvente cancere ginecologice sunt cancerul de corp uterin, cancerele de col uterin și cancerele ovariene. Vin apoi cancerele de vulvă, de vagin și de trompe. Cu cât sunt depistate mai devreme, aceste cancere pot fi mai bine îngrijite și, eventual, vindecate.

1. **Cancerul de corp uterin** este numit și *cancer de endometru* sau *endometrial*, deoarece el se dezvoltă cel mai adesea plecând de la endometru (mucoasa ce căptușește interiorul uterului). Puține cazuri (15%) sunt diagnosticate înainte de menopauză, acest cancer survenind mai ales între 60 și 70 de ani, vârsta medie fiind de 69 de ani.[5] Cancerul endometrial este cea mai frecventă afecțiune ginecologică malignă în țările cu venituri mari. Deși prognosticul general este relativ bun, cancerele endometriale în fază avansată au tendința de a recidiva. Recidiva trebuie prevenită, deoarece prognosticul pentru cancerul endometrial recurent este sumbru.[6]

Distingem, în cadrul acestui tip de cancer:

- tumorile benigne, ce includ fibromul (tumoră benignă ce se formează în mușchiul uterului), polipii (structuri anormale formate pe peretele ce căptușește uterul), endometrioza (țesutul endometric se poate întâlni în exteriorul uterului sau al altor organe) și polipii - structuri anormale, formate pe peretele ce căptușește uterul și hiperplazia endometrială (existența unui număr crescut de celule și structuri glandulare la suprafața endometrului).
- tumorile maligne, ce includ adenocarcinomul (numit și cancer endometrial, se dezvoltă în celulele endometrului, putând avea și varietăți rare, precum carcinomul seros sau carcinosarcomul) și sarcomul (se dezvoltă la nivelul miometrului sau al țesuturilor de suport ale glandelor uterine).

Printre factorii de risc putem enumera factorii genetici (5% din factorii ereditari au o contribuție la apariția acestui tip de cancer), vârsta (postmenopauză), obezitatea (70% din cazuri îi sunt asociate), rasa (rasa caucaziană prezintă risc crescut de dezvoltare a acestui tip de cancer, diabetul asociat cu obezitatea, consumul de grăsimi de origine animală.

Reprezentând a șasea cea mai frecventă afecțiune malignă la nivel mondial, cu 320.000 de cazuri noi diagnosticate anual, cancerul endometrial prezintă o incidență mai mică în țările cu resurse reduse, chiar dacă mortalitatea este mai ridicată aici, fiind favorizat de inactivitatea fizică și obezitatea ce sunt specifice țărilor cu venituri mari.[7] S-a observat că activitatea fizică și utilizarea terapiei combinate continue cu estrogen progestativ duc la diminuarea riscului de apariție a cancerului endometrial.[8]

---

[5] Frédéric Amant, Mansoor Raza Mirza, Martin Koskas, Carien L. Creuyzberg, *Cancer of the corpus uteri*, 11 october 2018, International journal of gynaecology and obstetrics: the official organ of the International Federation of Gynaecology and Obstetrics 143(Suppl.2):37-50, https://doi.org/10.1002/ijgo.12612

[6] Jo Morrison, Janos Balega, Lynn Buckley, Andrew Clamp, Emma Crosbie, Yvette Drew, Lisa Durrant, Jenny Forrest, Christina Fotopoulou, Ketan Gajjar, Raji Ganesan, Janesh Gupta, John Hughes, Tracie Miles, Esther Moss, Meenu Nanthakumar, Claire Newton, Neil Ryan, Axel Walther, Alexandra Taylor, *British Gynaecological Cancer Society (BGCS) uterine cancer guidelines: Recommendations for practice*, European Journal of Obstetrics & Gynecology and Reproductive Biology, 10.1016/j.ejogrb.2021.11.423, 270, (50-89), (2022).

[7] Torre LA, Bray F, Siegel RL, Ferlay J, Lortet-Tieulent J, Jemal A. Global cancer statistics, 2012. *CA Cancer J Clin*. 2015; 65: 87– 108.

[8] Renehan AG, Tyson M, Egger M, Heller RF, Zwahlen M. Body-mass index and incidence of cancer: A systematic review and meta-analysis of prospective observational studies. *Lancet*. 2008; 371: 569– 578; Friedenreich CM, Neilson HK, Lynch BM. State of the epidemiological evidence on physical activity and cancer prevention. *Eur J Cancer*. 2010; 46: 2593– 2604; Cust AE. Physical activity and gynecologic cancer prevention. *Recent Results Cancer Res*. 2011; 186: 159– 185.

2. Cancerul de col uterin este o patologie ce survine după expunerea prelungită la papilomavirusul uman (HPV)[9], fiind o tumoră localizată la nivelul mucoasei uterine. În fiecare an se depistează cam 500 000 de noi cazuri, din care jumătate sfârșesc prin decesul celor atinse de această maladie. Existența unui vaccin permite prevenirea a două treimi din cancerele de col uterin.[10]

Deoarece majoritatea acestor cancere se nasc la nivelul epiteliului mucoasei colului, vorbim despre carcinoame, care pot fi de două tipuri:

- carcinoame epidemoide (85% din cazuri - se dezvoltă în exocol);
- adenocarcinoame (15% din cazuri - se dezvoltă în endocol).

Printre factorii de risc, alături de HPV (virus ce se transmite prin contact sexual și care, la 10% din femeile infectate, poate provoca leziuni precanceroase susceptibile de a se transforma în leziuni canceroase) – factor principal al apariției acestui tip de cancer -, putem enumera tutunul (risc de dezvoltare a leziunilor precanceroase ale colului prin favorizarea persistenței infecției cu HPV)[11], activitatea sexuală (riscul de infectare cu HPV se multiplică prin contactele sexuale, femeile active sexual fiind mai vulnerabile la leziuni), multiparitatea (nașterile multiple pot provoca schimbări hormonale și traumatisme), invectarea cu HIV (slăbirea sistemului imunitar sporește riscul contractării HPV, celulelle precanceroase pot evolua spre un cancer de col uterin)[12], infecțiile cu transmitere sexuală (în special chlamydia trachomatis și virusul herpesului uman), contraceptivele orale (riscul diminuează prin oprirea medicației)[13], expunerea la dietilstilbestrol in utero (chiar dacă utilizarea acestuia a fost întreruptă din 1971, pacientele care au luat acest tratament în timpul sarcinii prezintă risc de cancer de col uterin)[14], imunosupresoarele (rezultatele sunt incomplete în legătură cu cancerul de col uterin).[15]

Reprezentând al patrulea cel mai curent cancer la femeie, cu o incidență de 528 000 de noi cazuri în 2012, cancerul de col uterin atinge mai mult țările slab și mediu dezvoltate, unde mortalitatea este de 85%.[16] În Europa, mortalitatea pentru acest tip de cancer este de 4,7%.[17]

3. Cancerul ovarian survine atunci când celulele ovarului, inițial normale, se transformă și se multiplică în mod anarhic, dând naștere unei tumori. 9 din 10 cazuri se dezvoltă plecând de la celulele ce acoperă ovarul, vorbind în acest caz de adenocarcinom. Pot

---

[9] Cheng L, Wang Y, Du J., Human Papillomavirus Vaccines: An Updated Review. *Vaccines (Basel)*. 2020;8(3):391. Published 2020 Jul 16. doi:10.3390/vaccines8030391

[10] Silvia Massa, Riccardo Pagliarello, Francesca Paolini, Aldo Venuti, *Natural Bioactives: Back to the Future in the Fight against Human Papillomavirus? A Narrative Review,* J Clin Med. 2022 Mar; 11(5): 1465. Published online 2022 Mar 7. doi: 10.3390/jcm11051465.

[11] Gavillon N., Michel M.-E., Graesslin O., Derniaux E., Vidal L., Quéreux C., *Tabac, pilule et infections HPV*, in Extrait des Mises à jour en Gynécologie Médicale –Volume 2008 publié le 3.12.2008, CNGOF, TRENTE-DEUXIÈMES JOURNÉES NATIONALES, Paris, 2008.

[12] Xavier Castellsagué et all., Prospective seroepidemiologic study on the role of Human Papillomavirus and other infections in cervical carcinogenesis: Evidence from the EPIC cohort, *International Journal of Cancer*, 135, 440–452 (2014).

[13] Combined Estrogen–Progestogen Contraceptives and Combined Estrogen–Progestogen Menopausal Therapy, *IARC Monographs on the Evaluation of Carcinogenic Risks to Humans, No. 91*, IARC Working Group on the Evaluation of Carcinogenic Risks to Humans, Lyon (FR): International Agency for Research on Cancer; 2007.

[14] IARC, Monographs on the Evaluation of Carcinogenic Risks to Humans, Volume 100A, Lyon, oct. 2008.

[15] Organisation mondiale de la santé, *La lutte contre le cancer du col de l'utérus Guide des pratiques essentielles*, Deuxième édition, Genève, 2017.

[16] Vaccins contre les papillomavirus humains : note de synthèse de l'OMS, mai 2017, Relevé épidémiologique hebdomadaire, No 19, 2017, 92, 241–268.

[17] Conform datelor Institutului Pasteur, *Cancer du col de l'utérus et papillomavirus : informations et traitements - Institut Pasteur*, https://www.pasteur.fr.

exista și alte forme de cancer ovarian care se dezvoltă plecând de la foliculii ovarieni sau de la țesutul de susținere ce formează corpul ovarelor.[18]

Printre factorii de risc enumerăm factorii genetici, hormonali și reproductivi. Deci antecedentele familiale și personale de cancer de sân și/sau ovarian, mutațiile genetice, pubertatea precoce, menopauza tardivă, nuliparitatea și endometrioza constituie principalii factori de risc, la care se adaugă factorii de mediu și modul de viață (tutunul, azbestul, razele X, obezitatea, tratament estrogenic în timpul menopauzei, lipsa activității fizice, alimentația dezechilibrată).[19]

Fiind al optulea cel mai frecvent tip de cancer la femei, cancerul ovarian este printre cele mai mortale, deoarece el evoluează în tăcere, iar semnele pot trece neobservate până când este deja prea târziu, când s-a propagat deja.[20]

4. Cancerul vulvar, în general un cancer al pielii, se dezvoltă în zona de deschidere a vaginului, apare la femeia în vârstă și se dezvăluie printr-o leziune palpabilă.[21] Dezvoltându-se la nivelul țesutului vulvei, acest cancer are o evoluție lentă, reprezentând 2-5% din tumorile maligne ale aparatului genital feminin.

Aproximativ 90% dintre cancerele vulvare sunt carcinoame cu celule scuamoase; aproximativ 5% sunt melanoame. Celelalte sunt adenocarcinoame și carcinoame cu celule tranziționale, carcinoame adenoide chistice și adenoscuamoase; toate pot proveni din glandele Bartholin. Sarcoamele și carcinoamele bazocelulare pot apărea și în asociere cu un adenocarcinom subiacent.[22]

Riscul de a face cancer vulvar crește odată cu vârsta, acesta afectând femeile de peste 70 de ani. Printre elementele ce fac să crească riscul de cancer vulvar se numără infecția cu papilomavirusul uman (doar unele din tipurile de HPV pot duce la cancer vulvar, prevenția cerând practici sexuale mai sigure și vaccinarea), sistemul imunitar slăbit (persoanele cu grefe de organe, HIV, SIDA au risc sporit de cancer vulvar), antecedentele personale de afecțiuni cutanate ale vulvei, de cancer de col uterin, al vaginului sau anusului (toate acestea au factori de risc asemănători, cum ar fi infecția cu HPV).[23]

Este unul dintre cancerele ginecologice rare, reprezentând 4% dintre ele, cu preponderență la femeile de peste 70 de ani.[24]

5. Cancerul vaginal, numit și **carcinom vaginal**, este o boală în care celulele canceroase apar la nivelul vaginului. Este un cancer rar al femeii, ce apare la vârste înaintate, reprezentând doar 1-2% din tumorile maligne ale aparatului genital feminin.

Printre cele mai frecvente tipuri de cancer vaginal se numără carcinomul cu celule scuamoase, adenocarcinomul (femei foarte tinere). Melanomul se dezvoltă din celulele pielii

---

[18] Hugol D., Classification des tumeurs ovariennes, Journal de Radiologie, Volume 85, Issue 9, September 2004, p. 1283.

[19] Permuth-Wey J., Sellers T.A., Epidemiology of ovarian cancer, *Metofs in Molecular Biology*, vi. 472, no4, p. 413-437.

[20] National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine. Ovarian Cancers: Evolving Paradigms in Research and Care. Washington, DC: National Academies Press; 2016.

[21] Ramirez P., Salvo G., Cancer de la vulve, *Le manuel MSD. Version pour professionnels de la santé*, septembre 2020, https://www.msdmanuals.com/fr/professional/gyn%C3%A9cologie-et-obst%C3%A9trique/tumeurs-gyn%C3%A9cologiques/cancer-de-la-vulve?query=Cancer%20de%20la%20vulve

[22] Bornstein J, Bogliatto F, Haefner HK, Stockdale CK *et al.*, The 2015 International Society for the Study of Vulvovaginal Disease (ISSVD) Terminology of Vulvar Squamous Intraepithelial Lesions. Obstet Gynecol. 2016; 127:264-8.

[23] Hammouda D, Bouhadef D, Ait-Hamadouche N. Profil épidémiologique et facteurs de risque. Données du registre des tumeurs d'Alger 1993-2001; Jones RW, McLean MR. Carcinoma in situ of the vulva: a review of 31 treated and five untreated cases. Obstet Gynecol 1986;68:499-503.

[24] Raimond E, Delorme C, Ouldamer L, Carcopino X *et al.*, Surgical Treatment of Vulvar Cancer: Impact of Tumor-Free Margin Distance on Recurrence and Survival. A Multicentre Cohort Analysis From the Francogyn Study Group. Eur J Surg Oncol. 2019; 45, 2109-2114.

care produc pigmentul, care apare în acest caz în vagin, în partea inferioară sau exterioară. Sarcomul apare de obicei la copii, extrem de rar la femeile adulte, formându-se nu la suprafața vaginului, ci adânc în peretele său, în mușchi, os sau țesutul conjunctiv.[25]

Există puține informații despre factorii de risc ai acestui tip de cancer[26], responsabil în numeroase cazuri de cancer de col uterin sau valvular și în infecții ale vaginului fiind papilomavirusul uman (HPV)[27]. Expunerea la dietilstilbestrol, care era odinioară administrat femeilor gravide, ar antrena un risc de cancer vaginal la progenituri și la mamele însele (acest medicament nu mai este administrat din 1971[28]). Dispozitivele contraceptive introduse în uter, precum și o iradiere pelviană sunt și ele bănuite a fi în parte responsabile de dezvoltarea unui cancer vaginal.[29]

6. Cancerul trompelor uterine sau **cancerul tubar** reprezintă formațiunile tumorale maligne dezvoltate la nivelul trompelor uterine.[30] Este o boală rar întâlnită, fiind înregistrată în rândul persoanelor de peste 55 de ani.

Pe lângă ereditate, factorii de risc care pot favoriza apariția neoplaziei tubulare sunt antecedentele familiale de cancer ovarian sau mamar, salpingita cronică, tuberculoza genitală, vaginita, chistul ovarian, infertilitatea, infecțiile urinare joase (cistita, uretrita), bolile cu transmitere sexuală (infecția cu virusul HIV, cu papilomavirusul uman, gonoreea, sifilisul, trichomoniaza vaginală).[31]

În discursurile publice și mediatice, cancerul organelor de reproducere feminine continuă să fie mai vizibil decât cel al organelor de reproducere masculine, femeile cu risc fiind adesea supuse unei chirurgii preventive mutilante. Pentru convingerea femeilor așa-zis sănătoase să se consulte, o etapă importantă a constituit-o detectarea terminologică a leziunilor canceroase și conștientizarea acestora, mai ales că termenii care le desemnează sunt total transparenți. Limba medicinei evoluează constant din cauza apariției unor noi boli, a unor noi simptome sau examene medicale, precum și a unor noi instrumente, fapt ce necesită denumirea acestor noi entități pentru a asigura comunicarea în medicină. Precizia progresivă a cunoașterii medicale influențează limba medicinei, care se înzestrează cu un vocabular propriu care să le permită specialiștilor realizarea unei comunicări precise și concise. Spre deosebire de limba generală, limba de specialitate este cunoscută pentru precizia sa, univocitatea sa determinativă, invarianța situațională, raportul său cu materia și nivelul său teoretic[32]. Ea vizează precizia semantică, sistematizarea conceptuală și neutralitatea emotivă.

BIBLIOGRAPHY

[25] Bélanger H, Roy M., *Cancers du vagin. La Santé des femmes*, Saint-Hyacinthe. Les éditions EDISEM, FMOQ, Maloine, 1994. pp. 717-720.

[26] Di Saia PJ, Creasman WT. Invasive Cancer of the vagina and urethra, in Clinical gynaecologic oncology. 6e éd., Saint-Louis : Mosby ; 2001. pp. 241-58.

[27] Brigitte Trétarre Anne-Sophie Woronoff Camille Lecoffre Lionel Lafay Gaëlle Coureau Morgan Mounier, *Survie des personnes atteintes de cancer en France métropolitaine 1989-2018 VAGIN*, Etude collaborative partenariale entre le réseau français des registres des cancers (Francim), le service de BiostatistiqueBioinformatique des Hospices civils de Lyon (HCL), Santé publique France et l'Institut national du cancer (INCa), décembre 2020.

[28] IARC, Monographs on the Evaluation of Carcinogenic Risks to Humans, Volume 100A, Lyon, oct. 2008.

[29] Shah CA, Goff BA, Lowe K, Peters WA 3rd, Li CI. Factors affecting risk of mortality in women with vaginal cancer. Obstet Gynecol. 2009 May ; 113(5):1038-45.

[30] Hirte H, Yao X, Ferguson SE, May T, Elit L, An Ontario Health (Cancer Care Ontario) clinical practice guideline: consolidation or maintenance systemic therapy for newly diagnosed stage II, III, or IV epithelial ovary, fallopian tube, or primary peritoneal carcinoma, Ministère de la Santé de l'antario, 04.2021.

[31] Mutch DG, Prat J, 2014 FIGO staging for ovarian, fallopian tube and peritoneal cancer. Gynecol Oncol 2014:133:401-4.

[32] B. Spillner, Textes médicaux français et allemands. Contribution à une comparaison interlinguale et interculturelle, in *Langages*, n° 105, 1992, p. 42-65.

Amant F, Mirza MR, Koskas M, Creuyzberg CL, *Cancer of the corpus uteri*, 11 october 2018, International journal of gynaecology and obstetrics: the official organ of the International Federation of Gynaecology and Obstetrics 143(Suppl.2):37-50, https://doi.org/10.1002/ijgo.12612

Bélanger H, Roy M., *Cancers du vagin. La Santé des femmes*, Saint-Hyacinthe. Les éditions EDISEM, FMOQ, Maloine, 1994. pp. 717-720.

Bornstein J, Bogliatto F, Haefner HK, Stockdale CK *et al.*, The 2015 International Society for the Study of Vulvovaginal Disease (ISSVD) Terminology of Vulvar Squamous Intraepithelial Lesions. Obstet Gynecol. 2016; 127:264-8.

Castellsagué X et all., Prospective seroepidemiologic study on the role of Human Papillomavirus and other infections in cervical carcinogenesis: Evidence from the EPIC cohort, *International Journal of Cancer*, 135, 440–452 (2014).

Charaudeau P., *Grammaire du sens et de l'expression*, Paris, Hachette, 1992.

Cheng L, Wang Y, Du J., Human Papillomavirus Vaccines: An Updated Review. *Vaccines (Basel)*. 2020;8(3):391. Published 2020 Jul 16. doi:10.3390/vaccines8030391

Di Saia PJ, Creasman WT. Invasive Cancer of the vagina and urethra, in Clinical gynaecologic oncology. 6e éd., Saint-Louis : Mosby ; 2001. pp. 241-58.

Friedenreich CM, Neilson HK, Lynch BM. State of the epidemiological evidence on physical activity and cancer prevention. *Eur J Cancer*. 2010; 46: 2593– 2604;

Gavillon N., Michel M.-E., Graesslin O., Derniaux E., Vidal L., Quéreux C., *Tabac, pilule et infections HPV*, in Extrait des Mises à jour en Gynécologie Médicale –Volume 2008 publié le 3.12.2008, CNGOF, TRENTE-DEUXIÈMES JOURNÉES NATIONALES, Paris, 2008.

Gross G., *Les expressions figées en français, les noms composés et autres locutions*, Essentiel, Paris : Ophrys, 1996.

Hammouda D, Bouhadef D, Ait-Hamadouche N. Profil épidémiologique et facteurs de risque. Données du registre des tumeurs d'Alger 1993-2001.

Hirte H, Yao X, Ferguson SE, May T, Elit L, An Ontario Health (Cancer Care Ontario) clinical practice guideline: consolidation or maintenance systemic therapy for newly diagnosed stage II, III, or IV epithelial ovary, fallopian tube, or primary peritoneal carcinoma, Ministère de la Santé de l'antario, 04.2021.

Jones RW, McLean MR. Carcinoma in situ of the vulva: a review of 31 treated and five untreated cases. Obstet Gynecol 1986;68:499-503.

Massa S, Pagliarello R, Paolini F, Venuti A, *Natural Bioactives: Back to the Future in the Fight against Human Papillomavirus? A Narrative Review,* J Clin Med. 2022 Mar; 11(5): 1465. Published online 2022 Mar 7. doi: 10.3390/jcm11051465.

Morrison Jo, Balega J, Buckley L, Clamp A, Crosbie E, Drew Y, Durrant L, Forrest J, Fotopoulou C, Gajjar K, Ganesan R, Gupta J, Hughes J, Miles T, Moss E, Nanthakumar M, Newton C, Ryan N, Walther A, Taylor A, *British Gynaecological Cancer Society (BGCS) uterine cancer guidelines: Recommendations for practice*, European Journal of Obstetrics & Gynecology and Reproductive Biology, 10.1016/j.ejogrb.2021.11.423, 270, (50-89), (2022).

Mutch DG, Prat J, 2014 FIGO staging for ovarian, fallopian tube and peritoneal cancer. Gynecol Oncol 2014:133:401-4.

Permuth-Wey J., Sellers T.A., Epidemiology of ovarian cancer, *Metofs in Molecular Biology*, vi. 472, no4, p. 413-437.

Raimond E, Delorme C, Ouldamer L, Carcopino X *et al.*, Surgical Treatment of Vulvar Cancer: Impact of Tumor-Free Margin Distance on Recurrence and Survival. A Multicentre Cohort Analysis From the Francogyn Study Group. Eur J Surg Oncol. 2019; 45, 2109-2114.

Ramirez P., Salvo G., Cancer de la vulve, *Le manuel MSD. Version pour professionnels de la santé*, septembre 2020.

Renehan AG, Tyson M, Egger M, Heller RF, Zwahlen M. Body-mass index and incidence of cancer: A systematic review and meta-analysis of prospective observational studies. *Lancet*. 2008; 371: 569– 578

Shah CA, Goff BA, Lowe K, Peters WA 3rd, Li CI. Factors affecting risk of mortality in women with vaginal cancer. Obstet Gynecol. 2009 May ; 113(5):1038-45.

Sournia J.-C., *Langage médical français, Toulouse*, 1997.

Torre LA, Bray F, Siegel RL, Ferlay J, Lortet-Tieulent J, Jemal A. Global cancer statistics, 2012. *CA Cancer J Clin*. 2015; 65: 87– 108.

Trétarre B, Woronoff A-S, Lecoffre C, Lafay L, Coureau G, Mounier M, *Survie des personnes atteintes de cancer en France métropolitaine 1989-2018 VAGIN*, Etude collaborative partenariale entre le réseau français des registres des cancers (Francim), le service de BiostatistiqueBioinformatique des Hospices civils de Lyon (HCL), Santé publique France et l'Institut national du cancer (INCa), décembre 2020.

STRATEGIES AND TOOLS FOR FACILITATING INTERACTIVE WRITING IN SYNCHRONOUS ONLINE ESP CLASSES

Laura Diana Cizer, Mariana Boeru
Lecturer, PhD, „Mircea cel Bătrân" Naval Academy of Constanța, Teacher, „Mircea cel Bătrân" Naval Academy of Constanța

Abstract: It is undeniable that e-learning with its amalgam of merits and faults has been pushed to the forefront of global academic forums by the recent pandemic. One difficulty commonly cited by language professionals in relation to the limits and challenges of online learning is the possibility of facilitating significant student interaction during synchronous online classes, especially with reference to the productive skills. This article sets out to describe the experience of involving "Mircea cel Bătrân" Naval Academy military students in a series of online, synchronous, collaborative writing activities using a variety of e-learning tools. During those classes the authors intended to organize a creative space within which students could co-construct meaning, connect with their peers and teachers, and develop common writing strategies such as brainstorming, extending peer feedback, revising writing outputs, etc. The purpose of this article is to share best practices in online language teaching with the envisaged outcome of prompting a higher interest among our fellow language practitioners for e-leaning collaborative tools while boosting their self-confidence in incorporating these tools in their own teaching practices.

Keywords: e-learning, synchronous collaborative writing, online writing tools

1. Clarifying concepts

Online ELT, with its various theoretical and practical aspects, has been the focus of substantial academic research for a significant period of time now. However, it took the recent pandemic to thrust online language teaching and learning to the attention of language teachers, particularly those who had only taught face-to-face classes up to that point. During the global lockdown, teachers were forced to move their activity online in a variety of settings such as blended, hybrid or exclusively online leaning, as well as an array of environments, ranging from full-fledged LMS platforms to online video conferencing applications and social media channels, with all teaching and learning conducted synchronously, asynchronously or a combination of both. The move warranted an accelerated, profound reconfiguration of the traditional, offline teaching procedures and processes, with renewed consideration given to planning, group dynamics and the various patterns of teacher-student and peer communication. In addition to familiarizing themselves with the new teaching infrastructure and technologies and the online pedagogical content, teachers had to select and implement those strategies which fostered students' motivation, engagement and their unwavering interest in their own learning process (Alghamdi et al. 2021).

The process of learning has an undisputable social quality, evidenced by the definition of the concept of "networked learning": "We define 'networked learning' as learning in which information and communications technologies are used to promote connections: between one learner and other learners, between learners and tutors; between a learning community and its learning resources." (Goodyear, Banks, Hodgson, and McConnell, 2004: 1-2).

There is a clear connection between the quality and efficiency of learning and the social interaction exercised in the process, an idea endorsed by Hodgson and McConnell's list of eight principles on which networked learning is based:

1. The focus is on learning which has a perceived value to the learners.

2. Responsibility for the learning process should be shared (between all actors in the network).

3. Time has to be allowed to build relationships.

4. Learning is situated and context dependent.

5. Learning is supported by collaborative or group settings.

6. Dialogue and social interaction support the co-construction of knowledge, identity, and learning.

7. Critical reflectivity is an important part of the learning process and knowing.

8. The role of the facilitator/animator is important in networked learning. (Hodgson and McConnell, 2019: 45–46)

The fifth and sixth principles are seminal in emphasizing the fact that knowledge is the product of learning social relations, which is particularly relevant in an online learning context. Online learning communities are created and function efficiently when learners actively communicate, cooperate and collaborate to carry out language tasks and assignments. It is, thus, the teachers' responsibility to design and organize online learning activities which foster collaborative learning, both in synchronous and asynchronous settings.

Reflecting back on our online teaching experience, while the teaching of structural and lexical content, as well as the development of the receptive skills of reading and listening could be easily carried out with the help of a myriad of authentic online resources, Web 2.0 tools and ready-made interactive activities on various learning sites, the productive skills of speaking and writing required a proactive and creative approach to their planning and delivery, particularly in a synchronous setting such as our own.

With the advent of numerous online platforms for collaborative work, such as Etherpad, Google Docs and wikis, as well as free online correction and revising tools, it has become easier to involve students in team written productions, which are focused both on interaction and language development. Collaborative writing (CW) is seen as being "iterative and social" (Lowry et al. 2004: 72) while Storch elaborates that when writing collaboratively, students "interact throughout the writing process, contributing to the planning, generation of ideas, deliberations about the text structure, editing and revision" (Storch, 2013: 2). Synchronous collaborative writing (SCW) has been further defined as the "technical act of real-time planning, drafting, and revising a text with others using a digital writing platform" (Krishnan et al. 2019:136).

Given the choice between an asynchronous and a synchronous setting for carrying out collaborative writing activities, research seems to favor the latter, citing geographical and emotional distance as hindering factors and "stronger relationships and more interaction between instructor and students and among students." (Chanwaiwit and Inpin, 2021: 722) as the benefits of online synchronous instruction.

In SCW activities students have the opportunity to receive immediate feedback and teacher guidance, which elevates the level of emotional connection and motivation as it somewhat replicates the experience of face-to-face learning. Moreover, students can actively and promptly clarify concepts, exchange ideas and share knowledge, extend peer feedback, interact constructively and learn from each other. Research has shown the causal relationship between text fluency and accuracy and the level of student engagement (Hui-Chin Yeh, 2014). What is more, online tools allow immediate access to more complex and varied writing input (audio, video, textual, graphic, pictorial, etc.) and writing aids (online dictionaries, thesauruses, collocations, samples of authentic contexts in which a certain term is used, grammar and spelling correction tools, rephrasing tools, etc.) which would otherwise be unavailable or more difficult to attain in a traditional face-to-face setting. While students co-author a piece of collaborative writing they are expected to take both responsibility for and

ownership of their work. Finally, teachers can provide e-rubrics to facilitate feedback and create better self- reflection opportunities.

2. Planning SCW activities

In order to organize successful SCW activities, teachers must take several actions before and while delivering the online lesson in question:

a) Select and organize content input to provide background information.

b) Plan scaffolding activities in which students deal with the necessary vocabulary and grammar structures, cooperate to clarify concepts and answer any questions pertaining to text format, genre, register, etc.

c) Provide clear instructions related to the writing task. Set clear written task parameters in terms of genre, length, format, organization, time, etc.

d) Divide students in groups. Distribute better students in different groups so that they can act as facilitators in their groups.

e) Set clear rules for online interaction, i.e. students are not allowed to alter or delete their peers' contributions; chatting is only used for discussions related to the task, etc.

f) Create a working environment which is supportive, inclusive and nonjudgmental.

g) Allow students time to organize their work with each group. They can plan together how to approach the task, assign roles, etc.

h) Permanently monitor students' activity and help students who have difficulty navigating the provided materials and using the assigned tools.

i) Create rubrics for self-elevation and peer feedback and offer teacher feedback as well.

3. Practical examples of SCW activities

During the pandemic lockdown "Mircea cel Bătrân" Naval Academy military students attended online English classes in a synchronous mode. English language teachers used the academy's LMS to organize and deliver their lessons and employed the incorporated BigBlueButton app for live synchronous video sessions. The sample activities described herein were assigned to groups of students of intermediate level (B1/ B1+). For the purpose of carrying out SCW, Google Docs was used as the main platform on which students congregated and collaborated throughout all the stages of the lesson, i.e. the introductory scaffolding phase, the core phase in which all activities pertaining to the process of writing such as planning, drafting, editing, etc. were carried out and the evaluation phase in which students used rubrics to self-evaluate and extend peer feedback.

Topic. Describing Cities

Level: B1+

Lesson objectives:

- Revise vocabulary related to describing places.
- Practice the comparative and superlative of adjectives and adverbs
- Use paragraph conventions and adequate lexical and structural devices to write a descriptive paragraph about a city.

Time: two 50-minte sessions

Pre-lesson teacher preparations.

Prior to the lesson we had created a new Google Docs document and saved it under the name "Describing Cities". Renaming the document was necessary for us to be able to generate a document link and select the recipients and their roles, i.e., editor. The link was sent via e-mail to all students who were instructed to open it at the beginning of the session. All tasks, content input (pictures, video links, links to other online resources were posted on this document in sequential order. The teachers also created designated spaces (tables) for students to record their written work in a neat and organized fashion.

Session 1: 50 minutes

Procedures:

Rules for online behavior.

These were written at the top of the Google Docs document and reiterated verbally by the teacher at the beginning of the lesson.

Class organization.

Students were distributed in smaller groups of four. Distribution was done ad-hoc by the teacher using the chat feature.

Introduction of topic and pre-writing scaffolding.

Task 1 Activating topical vocabulary.

Students were asked to work in groups and brainstorm on adjectives used to describe cities. Each group had an assigned space (a table) on the same Google Docs document and were directed to it. Each member of the group was expected to contribute. Overlaps were allowed as inevitable and not disruptive. Once students finished recording their input, checking for spelling and deleting the words occurring more than once, they could compare answers with other groups and self-correct if necessary.

Students were then instructed to click on the provided link and watch the pre-selected YouTube video https://www.youtube.com/watch?v=illyGhiL2p8 on vocabulary related to describing cities. The task was to add the descriptive words presented in the video to the ones already brainstormed in the previous activity. The teacher rounded-up the activity live in the video window and directed the students to the next task.

Task 2 Practicing with comparative and superlative structures

Students were instructed to click on the links provided and work individually to solve the interactive grammar exercises on the comparative and superlative of adjectives and adverbs.

https://www.grammarism.com/comparative-exercises/

https://www.grammarism.com/superlative-exercises/

The task included a short period of time for q and a at the end, so that students could ask questions, either verbally in the video window or in writing in the Google Docs chat feature.

Task 3 Further practice

Students were directed to an online collection of six interactive tasks for practicing comparative and superlative structures in the context of describing cities and asked to solve them individually.

https://www.liveworksheets.com/worksheets/en/English_as_a_Second_Language_(ESL)/Superlative_adjectives/Unit_8_lesson_c_The_best_and_the_worst_ou3010161ui While the first five tasks could be checked instantly online, the final sixth task consisted in six open-ended questions which were replicated on the Google Docs document and to which students had to answer individually typing in pre-defined fields. At the end of the activity, the students were able to compare answers and self-correct. The teacher conducted a short values clarification discussion to round-up the activity and conclude the first session.

Session 2: 50 minutes

Procedures:

Teachers and students reconvened in the same setting of live conferencing with the help of the BigBlueButton app and the same Google Docs document from the previous session.

Class organization.

Students were again distributed in smaller groups of four. Distribution was done ad-hoc by the teacher using the chat feature.

Task 1. Pooling information

Students were directed to a pre-selected YouTube video https://www.youtube.com/watch?v=-Gts0T8bSh4 which presents a comparison of Paris and London. Their task was to watch the video and fill in their own pre-designed table on the Google Docs document with two types of information: comparison criteria (i.e. size, population, etc.) and related factual details (numbers, percentages, etc.) on both cities. A special row was allocated to additional relevant details. Initially, students worked individually to contribute to their group table. Once the contributions had been collected, revised and edited, the group findings could then be shared and orally discussed with the other groups for peer feedback and further revisions if necessary.

Task 2 Conducting SCW

Groups were tasked with writing a 160-word paragraph in which they integrated the information pooled in the previous task to produce a comparison of the allotted two cities. Groups were given time to organize themselves and assign roles and then they proceeded to tackling the task. Groups used several online tools for spelling and grammar correction (Grammarly) and lexical support (different free online dictionaries, especially "the graphic thesaurus" feature for synonyms such as that of https://www.thefreedictionary.com/ or the examples from corpus for contextualized meaning such that provided by https://www.ldoceonline.com/). Groups could also find suggestions for rephrasing their productions in various registers by using https://www.wordtune.com/.

Task 3 Evaluation and feedback

After working together to produce, edit and revise their paragraphs, groups used the self-evaluation rubrics provided on the Google Docs document to discuss their work. The teacher provided real-time written corrections to the groups' paragraphs and extended oral feedback as well. The groups' final task was to use the same evaluation self-rubric to provide written feedback to another group, immediately under the groups' paragraph. The teacher conducted a frontal oral round-up and concluded the session.

Conclusions

The sample sessions described herein are just one example of how Web 2.0 tools and online collaborative platforms could be employed to promote collaborative learning in an online synchronous setting. The levels of proficiency can vary and evidently reflect the scope and complexity of the writing tasks, which could range from a single sentence to a full-fledged essay. The level of scaffolding will also be selected in accordance to the student profile and lesson objectives. The benefits of such activities are derived mainly from the quintessentially social dimension of online synchronous collaborative learning which comes closest in terms of teacher-student rapport, communication patterns, group dynamics and affective investment to a face-to-face teaching experience. Moreover, the possibility to receive and extend immediate feedback has a significant impact on student motivation while group work prompts learners to co-construct meaning and learn from each other. The educational support tools available online only come to facilitate the students work even further with a boost in productivity and efficiency. In addition, students develop essential 21st century literacy skills, i.e. transferable digital skills and become more autonomous in their learning process.

BIBLIOGRAPHY

Alghamdi, A. K. H., El-Hassan, W. S., Al-Ahdal, A. M. H., & Hassan, A. A. (2021). Distance education in higher education in Saudi Arabia in the post-COVID-19 era. *World Journal on Educational Technology: Current Issues*, 13(3), 485–501. https//:doi.org/10.18844 /wjet.v13i3.5956

Chanwaiwit, P., & Inpin, B. (2021). Synchronous collaborative writing instruction in a university EFL context: Challenges and solutions. *World Journal on Educational Technology: Current Issues*. 13(4), 721-739. https://doi.org/10.18844/wjet.v13i4.6259

Goodyear, P., Banks, S., Hodgson, V., & McConnell, D. (Eds.). (2004). *Advances in research on networked learning*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.

Hui-Chin Yeh. (2014). Exploring how collaborative dialogues facilitate synchronous collaborative writing. *Language Learning & Technology*. 18 (1), 23–37.

Hodgson, V. and McConnell, D. (2019). Networked learning and postdigital education. *Postdigital Science and Education*. 1(1), 43–64. https://doi.org/10.1007/s42438-018-0029-0.

Krishnan, J., Yim, S., Wolters, A., & Cusimano, A. (2019). Supporting Online Synchronous Collaborative Writing in the Secondary Classroom. *Journal of Adolescent & Adult Literacy*. 63(2), 135– 145. https://doi.org/10.1002/jaal.969

Lowry, P. B., Curtis A., Lowry. M. R. (2004). Building a taxonomy and nomenclature of collaborative writing to improve interdisciplinary research and practice. *Journal of Business Communication*. 41, 66-99.

Storch, N. (2013). *Collaborative writing in L2 classrooms*. Multilingual Matters.

THE INTERCULTURAL COMPONENT IN THE ACT OF TEACHING-LEARNING THE ROMANIAN LANGUAGE AS A FOREIGN LANGUAGE TO MEDICAL STUDENTS

Maria-Lucreția Cazac
Assist. Prof., PhD, „Grigore T. Popa" University of Medicine and Pharmacy, Iași

Abstract: In the current historical-political context, characterized by dynamism and continuous exchanges, the new discussions on language teaching focus on the integration of the intercultural dimension in the process of teaching-learning a foreign language. The presence of foreign students in the Romanian academic space further underlines the need to incorporate the intercultural in the set of educational practices related to the field of Romanian language as a foreign language. Beyond acquiring communicative and linguistic skills, intercultural education aims to promote positive behaviors about cultural diversity, awareness of one's own cultural identity, suppression of all cultural stereotypes that could jeopardize the communication process between actors with different socio-cultural backgrounds.

Keywords: Romanian as a foreign language, medical student, intercultural perspective, education, teaching.

Considerații preliminare

În contextul multicultural actual al schimbărilor și al contactelor permanente care transformă imaginea clasică a existenței umane, educația îndeplinește un rol esențial în promovarea unității sociale și a coexistenței pașnice (UNESCO, 2006: 8). De altfel, specialiștii în pedagogie au inclus educația interculturală în rândul noilor educații, considerată drept *o deschidere către valori multiple* (Ionescu/ Vasiloni, 2018:82), care urmărește două tipuri de categorii de obiective (Palicica et al., 2007: 82): păstrarea diversității culturale și promovarea specificității educației interculturale. În cazul primului obiectiv, cel de păstrare a diversității culturale, se urmărește procesul de adaptare a studentului, pe de o parte, la mediul propriu, la cultura sa personală și, pe de altă parte, la un context de coexistență a mai multor grupuri diferite din punct de vedere cultural. Cel de-al doilea obiectiv are în vedere promovarea solidă a interacțiunii culturale, a contactului concret dintre mai multe grupuri distincte în plan socio-cultural. *Provocare complexă, care implică diferite niveluri de reflecție și de acțiune: economic, social, politic, educativ* (Vitale, 2005:23), educația interculturală nu își atinge cu adevărat obiectivele în cazul unei izolări în propria bulă, ci este în mod vizibil eficientă în contextul integrării ei în ansamblul general al procesului educațional de predare-învățare. Potrivit raportului UNESCO privind educația în secolul al XXI-lea, aceasta este descrisă din perspectiva a patru componente, considerate „stâlpi ai cunoașterii" (Delors, 1996:84): deprindere de a ști (dobândirea instrumentelor cunoașterii), deprinderea de a face (de a acționa în propriu mediul), deprinderea de a trăi împreună (de a participa și de a coopera cu ceilalți în toate activitățile umane), deprinderea de a fi, componentă existentă în toate celelalte trei anterior menționate. Aceste patru dimensiuni distincte sunt complementare, nu pot fi nicicum disociate unele de altele (Ivasiuc/ Koreck/ Kővári, 2010:11), completându-se și contribuind simultan la atingerea scopului final, și anume, permanenta dezvoltare a ființei umane. Într-o societate dinamică a granițelor eradicate și a oamenilor aflați într-o permanentă

comunicare, ființa umană este profund marcată de influențele culturale ale celorlalți cu care intră în contact. *Accentul cade acum nu pe asemănare, ci pe diferență, pe diversitate*, iar ierarhia socială este dizolvată, *în sensul în care nu mai există ceva mai mult sau mai puţin important sau bun*, ideea centrală care definește situația actuală fiind cea potrivit căreia *oamenii şi lucrurile sunt doar Altfel* (Cuțitaru, 2021:99). Pornind de la ideea de diversitate, pedagogia modernă își orientează atenția spre Celălalt, un Altul, ca sălaș al diferențelor. Descriind alteritatea, Briançon (2012) distinge trei forme complementare, unificate într-un singur concept, și anume, „Alteritatea didactică". În primul rând, prin „Alteritatea exterioară", autorul înțelege conceptul de alteritate a Celuilalt, vizând raporturile cu un Celălalt, respectându-l și acceptându-i diferențele personale. Cea de-a doua formă, „Alteritatea interioară", are în vedere raportarea noastră la noi înșine, adică tot ce reprezintă *conştiința noastră, inconştientul nostru, alienările noastre, zonele noastre de umbră, pulsațiile noastre, dorința noastră de a fi* (Djouder, 2020:33), cu alte cuvinte, atitudinea și demersurile personale în raport cu lumea noastră lăuntrică. În sfârșit, forma a treia, cea a „Alterității epistemologice", se raportează la procesul de cunoaștere, având în centru reflecțiile cu privire la necunoscut, neștiut încă, incognoscibil chiar, transcendental. Toate acestea trei se află sub cupola „Alterității didactice", a celei pedagogice la nivel global, și nicidecum, în sensul unei asocieri stricte cu prezența fizică a unui cadru didactic: *Ar fi evident un contra-sens de a înțelege conceptul de „alteritate didactică" drept alteritatea cadrelor didactice* (Briançon, 2017:20).

Competența interculturală

În didactica limbilor și culturilor străine, perspectiva interculturală îi vizează pe ambii actanți ai actului educațional. În acest sens, o atenție deosebită îi este acordată atât profesorului care adoptă o direcție interculturală în predare, cât și studentului căruia îi sunt oferite contexte de dezvoltare a competenței interculturale. Parte a competenței generale comunicative, *cea interculturală se află în strânsă legătură cu conştiința interculturală, conştiință de care fiecare individ ar avea nevoie în interacţiunea cu celălalt* (Mousa, 2017:115), fiind facilitată astfel reflecția constantă asupra diferențelor în plan etnic. Competența interculturală este, potrivit lui Puren (2011), parte din modelul complex al competenței comunicative, alături de competențele trans-, meta-, pluri- și co-culturală. În descrierea amplă a fiecărei dimensiuni, autorul are în vedere următoarele direcții de analiză: încadrarea conceptului în limitele unei definiții, identificarea unui domeniu privilegiat de manifestare individuală și propunerea unei activități de referință.

Componenta transculturală face referire la competența studentului de a repera fondul uman în ansamblul general al manifestărilor științifice și în mod particular în textele literare clasice. Domeniul privilegiat aparține valorilor universale, iar activitatea de referință propusă în atingerea acestei dimensiuni are în vedere capacitatea studentului de a recunoaște fundalul uman comun în ființa Celuilalt și chiar și dincolo de fiecare individ în parte (Forestal, 2008:405), într-un plan de existență a umanității în general.

Elementul metacultural al competenței comunicative are în centru competența studentului de a extrage informații despre cultura țintă în urma consultării diferitelor documente autentice. Domeniul care este privilegiat la această treaptă este cel al cunoștințelor. Tot la nivelul acestei componente este integrată și capacitatea acestuia de mobilizare și de valorizare a cunoștințelor culturale deja dobândite. În planul activității de referință este menționată acțiunea de învățare despre Celălalt, așezată în conexiune cu competența de a discuta despre diferite aspecte ale culturii străine.

Latura interculturală se concentrează asupra contextului de interacțiune (multi)culturală dintre actanții, în cazul nostru, diferiți etnic și social. Esența domeniului de referință de la acest nivel o constituie reprezentările fiecărui student cu privire la cultura aflată în curs de descoperire. Situată în spațiul interacțiunii umane, activitatea de referință este

constituită de acțiunea de descoperire a Celuilalt, de vorbire cu un Celălalt distinct din punct de vedere cultural.

Dimensiunea pluriculturală lărgește zona de analiză, întrucât de la situația de interacțiune dintre doi reprezentanți ai culturilor se ajunge la cadrul total de coabitare (cu sinele și cu Ceilalți) în sânul unei societăți multiculturale. Se pătrunde deja în domeniul privilegiat al atitudinilor și practicilor comportamentale, iar activitatea sugerată este cea de coexistență reală cu ceilalți și de reflecție asupra propriului univers interior.

Miezul componentei co-culturale îl reprezintă ideea de utilizare în comun a unei culturi partajate prin intermediul unui demers comun și pentru o acțiune în comunitate. Domeniul privilegiat este cel al concepțiilor, al valorilor contextuale împărtășite unii altora. Activitatea principală de referință o reprezintă faptul de a acționa cu împreună cu Ceilalți.

Formarea profesorului de limba română ca limbă străină pentru o abordare interculturală

Cadrul de predare a limbii române ca limbă străină studenților medicinişti francofoni subliniază necesitatea fundamentală de includere a dimensiunii interculturale în actul educațional pentru eficientizarea sa și atingerea concretă a obiectivelor propuse. Din păcate, anii de pregătire didactică a profesorului nu includ mereu și formarea pentru o abordare interculturală în cadrul actului educațional de predare-învățare a limbii. De aceea, este *necesar ca profesorii să dobândească ei înșiși o competență interculturală înainte de a integra această dimensiune în cursurile lor* (Jovanovic/ Tasso, 2016), momentul de achiziție a acestei competențe interculturale fiind, așadar, anterior actului propriu-zis de predare. În descrierea formării inițiale a profesorului de limbi străine, sunt incluse elemente precum: *diversitatea lingvistică, dimensiunea europeană, competența interculturală, plurilingvismul şi utilizarea limbii străine în orice context de comunicare* (Alexandru, 2011:106), considerate esențiale în configurarea profilului profesional al profesorului care predă limbi străine.

Dincolo de cunoștințele de natură lingvistică pe care studentul le va dobândi în timpul cursurilor, învățarea unei limbi străine implică *și o înțelegere a elementelor care compun un alt sistem cultural decât cel propriu* (Alexandru, 2008:17), context în care profesorul va îndeplini rolul de mediator între cultura de origine și cea țintă, în cazul nostru, cea românească. Când profesorul atribuie o dimensiune interculturală actului său educațional, scopul predării nu va fi unul de răsturnare a valorilor studenților (Byriam et al., 2002) cu privire la cultura țintă, ci îi va sprijini pe aceştia în procesul de conştientizare și de evaluare atât a propriului lor comportament, cât și a celorlalți. În descrierea profilului profesional al cadrului didactic care predă limbi străine, au fost identificate următoarele roluri (Porumb, 2018:21): planificatorul, organizatorul, comunicatorul, motivatorul, mediatorul și evaluatorul. Reanalizând aceste roluri din perspectiva integrării dimensiunii interculturale, cel care se individualizează este rolul profesorului de mediator, intermediar (Causa, 2019:35) între limba de origine și cea țintă, cultura de origine și cea țintă.

Procesorul de predare a limbii române ca limbă străină este înlesnit de situația în care profesorul aflat la catedră este vorbitor nativ. În cazul nostru, studenții medicinişti francofoni veniți în România la studii beneficiază de prezența unui cadru didactic vorbitor nativ de limba română, o autoritate (Byriam et al., 2002:17) în ceea ce privește noua limbă cu care aceştia intră în contact. Statutul de vorbitor nativ al profesorului și spațiul românesc de predare-învățare a limbii române ca limbă străină reprezintă pentru studenții străini un cadru natural de practicare a noii limbi (Defays/ Meunier, 2014:174), chiar dacă mulți dintre ei sunt înscriși la programe de studii care se desfășoară într-o limbă de circulație internațională, și nu în limba română. Spațiul lingvistic și cultural românesc devine pentru acești studenți *un real macrolaborator*, aceştia fiind expuși în permanență *unei avalanșe de mesaje audio-vizuale în limba țintă* (Apachiței, 2020:21). Poziția lor într-un cadru natural de învățare a limbii române acționează în două sensuri: pe de o parte, studenții devin mai motivați în procesul de învățare,

fiindu-le astfel înlesnită integrarea în societatea gazdă, *cel care învaţă determinându-şi singur strategia şi tactica vorbirii în baza materialului asimilat* (Branişte, 2016:25), iar, pe de altă parte, situaţiile concrete în care sunt implicaţi în mod zilnic le facilitează *practica activă de vorbire* (ibidem), îmbunătăţindu-le abilităţile de comunicare, fie ea şi minimală la început. Sunt astfel mai determinaţi (Iridon, 2016:99) în a-şi perfecţiona cunoştinţele, pentru a se adapta cât mai repede noilor condiţii de viaţă. Aflându-se într-un spaţiu autentic românesc de învăţare a limbii române, studenţii beneficiază astfel de efectele pozitive ale imersiunii, încadrată de specialişti în rândul celor mai eficiente metode de învăţare a unei limbi străine (Curta, 2018:52). Achiziţiile atât lingvistice, cât şi de natură culturală sunt facilitate prin expunerea la limba română şi la cultura şi civilizaţia românească în context real şi natural.

Potrivit ghidului realizat de Muñiz (2020) de la New America, profesorul care va integra perspectiva interculturală în ansamblul practicilor sale didactice, va avea în vedere şi alte competenţe. În primul rând, autoarea menţionează reflecţia asupra propriului cadru de referinţă culturală, adică asupra întregului ansamblu de valori, credinţe şi norme socio-culturale prin intermediul cărora fiinţa umană gândeşte şi adoptă un anumit stil comportamental în societate. Propria experienţă de viaţă şi aceste grile de referinţă culturală pot crea prejudecăţi care ulterior devin bariere în interacţiunea cu ceilalţi. Reflecţia asumată asupra propriilor maniere de receptare culturală a celuilalt implică, în mod absolut, o conştientizare a identităţii etnice şi culturale personale, dar şi a unui Celălalt diferit în plan socio-cultural. Printre metodele utile în reflecţia critică, specialista aminteşte de reflecţia ghidată, jurnalele de referinţă şi discuţiile de grup, toate contribuind la o conştientizare identitară de către profesor, atât în plan cultural, cât şi în plan etnic (Pricope, 2021:67).

Cea de-a doua pistă de discuţie propusă are în vedere recunoaşterea şi corijarea prejudecăţii există în sistem. Aceasta implică identificarea lucidă de către profesor a acelor preconcepţii existente în societate sau în sistemul educaţional cu privire la anumite etnii sau culturi, care ar putea pune în pericol schimbul intercultural.

Pasul următor îl constituie minimalizarea, ideal, dizolvarea integrală a acelei prejudecăţi din practica pedagogică, prin promovarea toleranţei şi acceptarea diversităţii. Un punct esenţial în abordarea interculturală îl reprezintă planificarea conţinuturilor şi a predării luându-se în considerare cultura de origine a studenţilor. O anumită adaptare de către profesor la ritmul lor cultural va aduce beneficii atât cadrului didactic, cât şi studenţilor. În ceea ce ne priveşte, în cazul studenţilor arabi, în perioada Ramadanului, când aceştia se vor afla într-o perioadă de totală asceză alimentară, recomandăm evitarea predării conţinuturilor ce privesc gastronomia sau domeniul culinar. De asemenea, pe lângă spaţiul cultural de origine a studenţilor avut în vedere în planificarea predării, poate fi şi contextul socio-cultural al ţării gazdă, mai ales, la nivelul noţiunilor de cultură şi civilizaţie, în cazul nostru, românească. De pildă, existenţa în calendarul românesc al lunii martie a Sărbătorii Mărţişorului poate deveni prilej de prezentare a acestei componente culturale cu ajutorul unui interviu adresat unui artist sau de organizare a unui atelier în cadrul căruia să fie confecţionate exemplare ale acestui obiect tradiţional.

Cel de-al patrulea element căruia i se va acorda atenţie de către profesor în abordarea interculturală a predării va fi propunerea în timpul cursurilor şi, în mod deosebit, în cadrul lucrărilor practice (seminarelor) de subiecte şi de problematici concrete, relevante pentru studenţii diferiţi etnic şi social. În cazul studenţilor pe care îi avem în vedere, dincolo de problemele realităţile cotidiene care pot fi abordate, subiectele cu tematică medicală vor ocupa şi ele un loc central, dată fiind aria lor de interes ştiinţific.

Punctul următor vizează aşteptările mari care se recomandă profesorilor să le aibă pentru toţi studenţii, în pofida tuturor stereotipurilor cu privire la coeficientul lor de inteligenţă sau la performanţele lor academice. Prin intermediul unui solid contact vizual sau al unor elemente nonverbale şi paraverbale, conotate pozitiv, profesorul de limba română ca

limbă străină le poate transmite studenților mesajul potrivit căruia opinia fiecăruia dintre ei este importantă și merită a fi rostită în public (Pricope, 2021:69). Prin această atitudine aceștia sunt încurajați și apreciați pentru efortul lor academic.

Următoarea direcție de discuție urmărește promovarea respectului pentru diferențele studenților, diversitatea culturală și socială fiind astfel valorizată la nivelul întregului ansamblu de practici educaționale. Din punct de vedere metodologic, în cazul nostru, studenții medicinişti străini care optează pentru o linie de studii de licență într-o limbă străină vor fi organizați pe grupe în care cu toții vor proveni din alte țări, motiv pentru care ei înșiși vor forma mici cercuri culturale, cu un nivel de unitate destul de ridicat, în ciuda diversității lor etnice. În ceea ce îi privește însă pe studenții străini care aleg să studieze în limba română, aceștia vor fi în mod automat incluși în grupele studenților români, ceea ce poate duce la o anumită (auto)izolare a lor din cauza dificultăților de adaptare lingvistică și culturală. În acest moment, profesorul poate interveni într-o manieră obiectivă și diplomatică în a facilita procesul de integrare a acestora.

Colaborarea cu familia și comunitatea locală reprezintă al șaptealea aspect descris în paginile ghidului realizat de New America. Colaborarea profesorului de limba română ca limbă străină cu familiile de origine a studenților nu este realizabilă în contextul nostru de predare, însă parteneriatul cu reprezentanții comunității locale este posibil și chiar recomandat, în speță, în ansamblul practicilor de adaptare la condițiile socio-culturale ale țării gazdă.

Cel din urmă element aparține comunicării în moduri adecvate cultural și lingvistic, adică adaptarea de către profesor a stilului de comunicare în funcție de cultura de origine a studenților. Fiecare cultură își are particularitățile sale în ceea ce privește situațiile concrete de comunicare, unele grupuri culturale preferând o apropiere fizică între emițător și receptor, pe când altele preferă o distanță impusă la nivelul celor doi actanți. Existența grupelor multiculturale de studenți îl determină pe profesor să adopte o atitudine de echilibru, el jucând un rol cheie deopotrivă în achiziția și în modul de învățare a limbii și a culturii române de către studenți (Akkari/ Gohard-Radenkovic, 2002:160).

Concluzii

Pentru a rezuma discuțiile de mai sus despre integrarea dimensiunii interculturale în actul de predare-învățare a limbii române ca limbă străină, e nevoie a prezenta încă o dată inventatul obiectivelor urmărite. În primul rând, profesorul RLS își va sprijini studenții străini atât în dezvoltarea competenței interculturale, cât și a celei lingvistice. De asemenea, cadrul didactic își va pregăti studenții pentru crearea de relații cu interlocutori aparținând unor culturi diferite. Totodată, urmărind acest demers intercultural, profesorul va contribui la înțelegerea și acceptarea de către studenții străini a acestor „alte" persoane în calitate de ființe umane având puncte de vedere, valori, comportamente, grile culturale diferite. În cele din urmă, profesorul va fi un real sprijin pentru studenții străini în procesul de identificare de către ei înșiși a satisfacțiilor personale și interpersonale ale acestui tip de experiență și de relație interumană, care pentru acești tineri, constituie un cadrul natural de învățare a limbii prin imersiunea în societatea gazdă.

BIBLIOGRAPHY

UNESCO (2006) = UNESCO, *Principe directeurs de l'UNESCO pour l'éducation interculturelle*, Paris, 2006.

Ionescu/ Vasiloni (2018) = Ionescu, Alina, Vasiloni, Florin, *Perspective culturale și interculturale într-o societate multiculturală*, în Maria Sinaci, Cristian Măduța (coord.), „Comunicare, cultură și societate. De la Teorie la Practică. Culegere de studii", vol. II, Trivent Publishing, Arad, 2018, p. 81-90.

Palicica et al. (2007) = Palicica, Maria, Gavrilă, Codruța, Ion, Laurenția, *Pedagogie – pentru învățământul agricol*, Editura Mirton, Timișoara, 2007.

Vitale (2005) = Vitale, Stefano, *L'éducation à l'interculturel entre particularisme et universalité*, în „L'interculturel enjeu de politique éducative. Montage de documents utiles à la réflexion et à l'action", Montpellier, 2005, p. 23-24.

Delors (1996) = Delors, Jacques, *L'éducation: un trésor est caché dedans. Rapport à l'UNESCO de la Commission Internationale pour l'éducation du vingt et unième siècle*, Paris, Editions Odile Jacob, 1996.

Ivasiuc/ Koreck/ Kővári (2010) = Ivasiuc, Ana, Koreck, Maria, Kővári, Roberta, *Educaţia interculturală: de la teorie la practică. Implementarea educaţiei interculturale în şcoli multietnice din România. Raport de cercetare al Agenţiei de Dezvoltare Comunitară „Împreună"*, 2010.

Cuțitaru (2021) = Cuțitaru, Natalia, *Fenomenul interculturalității în valorificarea diversității cultural-lingvistice*, în volumul Conferinței științifico-practice internaționale „Știință, educație, cultură", Comrat, 2021, p. 98-105.

Briançon (2012) = Briançon, Miguel, *L'Altérité enseigante. D'un penser sur l'autre à l'Autre de la penser*, Publibook, Paris, 2012.

Djouder (2020) = Djouder, Hidaya, *Perspectives pour un enseignement de l'altérité*, în „Synergies Algérie", nr. 28, 2020, p. 29-41.

Briançon (2017) = Briançon, Miguel, Former à *l'Altérité en santé: enjeux, cadre, perspective*, în E. Dugas, G. Ferréol (coord.), Education, sané et altérités, p. 15-30.

Mousa (2017) = Mousa, Ahmad, *La conscience interculturelle en classe de FLE. Difficultés et remédiations*, în „Intercâmbio", 2ª serie, vol. X, 2017, p. 111-132.

Puren, Christian, *Modèle complexe de la compétence culturelle (componentele istorice trans-, meta-, inter-, pluri-, co-culturalel)*, conferință susținută în cadrul Le Xe Congrès panhellénique et international des professeurs de français, 21 octombrie 2016 (https://www.christianpuren.com/mes-travaux/2011j/, disponibil 01.05.2022).

Forestal (2008) = Forestal, Chantal, *L'approche transculturelle en didactique des langues-cultures: une démarche discutable ou qui mérite d'être discuté?*, în „Ela. Etudes de linguistique appliquée", nr. 152, 2008, p. 390-512.

Jovanovic/ Tasso (2016) = Jovanovic, Milena, Tasso, Sheyla, *L'interculturel en classe: un enjeu constant pour les profs de FLE*, Colloque Aliance Française, du 09 au 11 Mars 2016.

Alexandru (2011) = Alexandru, Florentina, *Profesorul de limbi străine – un factor cheie în dezvoltarea unei cariere profesionale transnaționale*, în Marina Militaru, Iulia Răşcanu, Viorela Dima, Cornelia Pătru, Diana Ioncică (coord.), volumul Conferinţei Internaţionale „Synergies in Communication – Youth on the Move. Teaching Languages for International Study and Career-Building, 13-14 mai 2011, Editura ASE, Bucureşti, p. 100-112.

Alexandru (2008) = Alexandru, Floretina, *Formarea inițială a profesorilor de limbi străine – între competență lingvistică și competență de comunicare interculturală*, în „Analele Universității", Seria „Științele Limbii, literatură și didactica predării", nr. 7, Universitatea Creştină „Dimitrie Cantemir", Editura „Pro Universitaria", București, 2008, p. 16-19.

Byriam et al. (2002) = Byriam, Michael, Gribkova, Bella, Starkey, Hugh, *Developing the intercultural dimension in language teaching. A practical introduction for teachers*, Council of Europe, Strasbourg, 2002.

Porumb (2018) = Porumb, Anca, *Didactique du FLE pour les futurs enseignants*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2018.

Causa (2019) = Causa, Mariella, *La compétence de médiation en formation initiale à l'enseignement de/en langues: entre problématisation et réflexivité*, în „Lenguaje Y Textos", nr. 49, Universitat Politècnica de València, València , 2019, p. 29–39.

Defays/ Meunier (2014) = Defays, Jean-Marc, Meunier, Deborah, *Images et rôles du professeur de langues dans le cadre de la mondialisation. Le cas de la mobilité étudiante européenne*, în Bento, Margaret; Spaëth, Valérie (Edit..), „Contexte global et contextes locaux: tensions, convergences et enjeux en didactique des langues. Actes du Colloque international «Didactique des langues, des textes et des cultures»", 23-25 ianuarie 2014, Département de didactique du FLE, Paris 3-Sorbonne Nouvelle, Paris, 2014, p. 171-184.

Apachiței (2020) = Apachiței, Petru, *Metoda proiectului în formarea competențelor de limba română ca limbă străină*, în Ioana Jieanu, Loredana Netedu, Paul Nanu (edit.), „Predarea, receptarea și evaluarea limbii române ca limbă străină. Actualitate și perspectivă", Department of Romanian Language and Culture (2020) School of Languages and Translation Studies University of Turku, 2020, Finlanda, p. 19-25.

Branişte (2016) = Branişte, Ludmila, *Rolul dezvoltării competenței comunicative în procesul de predare-învățare-evaluare a limbii române ca limbă străină*, în „Studii şi cercetări ştiinţifice", Seria „Filologie", „Plurilingvism şi interculturalitate. Textul în context: cuvânt şi imagine", Bacău, Editura Alma Mater, 2016, nr. 35, p. 23-28.

Iridon (2016) Iridon, Cristina., *Dificultăți ale predării limbii române la anul pregătitor comparativ cu lectoratele de limbă română*, în Netedu L., „Predarea, receptarea și evaluarea limbii române ca limbă străină. Dimensiune a interculturalității", Editura Universității Petrol-Gaze din Ploiești, Ploiești, 2016.

Curta (2018) = Curta, Adina, *Imersiune culturală şi expunere la limbă*, în Paul Nanu, Emilia Ivancu (edit.), „Limba română ca limbă străină. Metodologie și aplicabilitate culturală", Universitatea din Turku, Finlanda, 2018, p. 51-61.

Muñiz (2020) = Muñiz, Jenny, *Culturally responsive teaching: a reflection guide*, New America, 2020.

Pricope (2021) = Pricope, Mihaela, *Contextul actual al predării LRLS pe plan național și internațional*, în Pricope, Mihaela, Nistor, Cristina Mihaela, Sălvan, Mirela-Sanda, „Aspecte interculturale în predarea și învățarea limbii române ca limbă străină", Editura Universitară, București, 2021, p. 11-78.

Akkari, Gohard-Radenkovic (2002) = Akkari, A. J., Gohard-Radenkovic, A., *Vers une nouvelle culture pédagogique dans les classes multiculturelles: les préalables nécessaires*, în Maurice Tardif, Donatille Mujawamariya (edit.), „Revue des sciences de l'éducation. Enseignement et cultures", vol. XXVIII, nr. 1, 2002, p. 147-170.

LINGUISTIC LOAN ACQUISITION IN ROMANIAN

Alexandra Ilie
Assist., PhD, „Alexandru Ioan Cuza" University of Iași

Abstract: This paper aims to underline some aspects regarding the linguistic loans and calques from English and their influence on Romanian. The acceptance of a linguistic loan is done not only by its linguistic recognition, but also by its social recognition. The addressees (in Roman Jakobson terms) must recognize and use the linguistic loan. In order to accept a linguistic loan, several aspects regarding the linguistic norm and use are coming into discussion. Basically, the social loan recognition implies its spontaneous adherence into the language „body", its usage by the native speakers, the addressees, into their common communication and its conformability to socio-linguistic norms. The linguistic loan recognition relies on its adjustment and conformability with the linguistic system.

Keywords: linguistic loan, recognition, acceptance, linguistic norm, addressee.

„În procesul de îmbogăţire şi de primenire a lexicului, limba (prin societatea care o vorbeşte) recurge la împrumuturi sau / şi la formare de cuvinte noi. Între cele două surse – externă şi internă – se stabilesc în cursul istoriei limbii raporturi extrem de complexe, astfel încât în anumite situaţii e greu de spus unde se opreşte împrumutul şi începe creaţia internă şi invers. Dacă sursa internă de îmbogăţire o constituie elementele derivative şi cuvintele de care dispune limba respectivă, este îndeobşte recunoscut că elementele derivative se împrumută şi ele, pot reprezenta deci contribuţia sursei externe la materialul limbii."[1]

(Valeria Guţu Romalo – *Aspecte ale evoluţiei limbii române*)

Limba este un organism viu și vocabularul limbii române se modifică continuu. Lexicul variază și se îmbogățește permanent. Printre diversele surse de îmbogățire lexicală trebuie să menționăm împrumuturile din alte limbi. Acest fenomen lingvistic este strâns legat de dezvoltarea societății și istoriei unui popor. Împrumutul este un element străin introdus în sistemul unei limbi, creat din rațiuni lingvistice. Prin traducere s-a intervenit acolo unde limba în care se traducea nu cunoștea posibilități de reprezentare a unor concepte. Întâmpinând dificultăți de redare a realității, traducătorii din cele mai vechi timpuri au folosit una din cele mai des întâlnite strategii de traducere, și anume *calchierea,* sau traducerea prin intermediul *împrumutului* structurii elementelor limbii străine prin înlocuirea ei cu procedeele limbii materne. În general, împrumuturile se fac dintr-o limbă care la un moment dat a exercitat o anumită influență (economică, politică, culturală) asupra limbii în care apar împrumuturile. Astfel, limba română cunoaște împrumuturi din latină, slavă, greacă, turcă, maghiară, albaneză, italiană, franceză, germană, rusă și, în ultimele decenii, engleză. Evoluția *calcului lingvistic* în limba română este strâns legată de influențele lingvistice majore exercitate asupra ei de-a lungul timpului. În epoca veche se remarcă o influență culturală a limbilor slavă și greacă, dat fiind faptul că traducerile textelor religioase au fost făcute preponderent din aceste limbi. Apariția primelor calcuri în română se datorează influenței dogmei religioase care se impunea traducătorilor textelor religioase respectarea cu sfințenie a mesajului pe care încercau să îl traducă în română[2]. În același timp, vocabularul românesc de la acea vreme era foarte sărac, fapt ce punea traducătorii în imposibilitatea de a găsi termeni perfect corespondenți în limbă. Consecința a fost crearea unor termeni improprii pentru limba română

[1] Valeria Guțu Romalo, *Aspecte ale evoluţiei limbii române,* Humanitas, București, 2006
[2] Mareș, Al. Crestomația limbii române vechi, tom I (1521 – 1639), Bucureşti, 1994, p.34,35

precum *binecuvânta* din sl.*blagosloviti.* Astăzi nu mai înregistrăm doar calcuri acolo unde limba nu cunoaşte reprezentări, ci remarcăm şi existenţa unor calchieri care nu sunt necesare sau chiar greşite.

Mai jos voi trata câteva aspecte despre împrumuturile şi calcurile din limba engleză. Se impune precizarea distincţiei dintre împrumut şi calc. Astfel, *împrumutul* este un termen din limba sursă folosit în limba ţintă, din motive de economie sau din cauza unei lacune în sistemul limbii ţintă, unde nu există un termen care să acopere precis aceeaşi combinaţie de concepte. Termenul împrumutat se foloseşte, în general, pentru a crea un anumit efect stilistic. *Calcul* este o traducere directă, cuvânt cu cuvânt, a unei sintagme, în care fiecare cuvânt al acelui semn complex, adică sintagma, folosită adesea pentru a desemna un concept specific unei culturi este tradus literal folosind aceleaşi semne ale limbii ţintă şi apar, la început, în presă sau în literatură.

În cazul împrumuturilor am putea vorbi chiar de o contaminaţie inconştientă, de un fenomen de suprapunere a limbilor practicate de locutori. Împrumutul din engleză este un fenomen relativ recent şi intrarea în limbă a unui număr mare de împrumuturi în publicaţiile româneşti şi în utilizarea generală se simte tot mai acut începând cu câteva decenii în urmă. Traducerile, revistele, radioul, televiunea, publicitatea, în toate formele sale, răspândesc în toată ţara împrumuturi din toate domeniile.

În cazul calcului notăm faptul că termenul nou introdus a fost tradus literal din limba sursă în limba ţintă. Uneori se stabileşte o diferenţă între calc şi împrumut prin faptul că primul ar fi o traducere literară, pe când al doilea nu a fost niciodată tradus, limba ţintă adaptând forma originară şi pe care îl supune unor modificări. Calcul este un împrumut de sens, nu de formă. Astfel, de exemplu, odată cu lucrările lui Friedrich Nietzsche îl găsim pe *superman* din engleză, fiind un calc din germană *Übermensch,* care în limba franceză a dat *surhomme* şi în română *supraom.* Aceasta este o traducere literară, căci *über* înseamnă *supra* şi *Mensch* înseamnă *om.* Menţionăm câteva locuţiuni sau cuvinte româneşti calchiate din engleză: lună de miere / honney moon, zgârie nori / sky scraper. Calculul lingvistic reprezintă un mijloc mixt de îmbogăţire lexicală care utilizează total sau parţial resursele autohtone ale limbii în care se produce, combinându-le după un model împrumutat.[3] Chiar dacă procedeul nu are o influenţă majoră asupra nivelurilor limbii române, contribuţia sa la îmbogăţirea vocabularului nu este de ignorat. .

Înainte de a trece la analiza propriu-zisă, se impune să notăm, pe scurt, tipurile de împrumuturi lingvistice. Distingerea acestora ne va permite să reflectăm asupra criteriilor de acceptabilitate a unui împrumut în limba română. De exemplu, vom nota faptul că integrarea unui cuvânt englezesc în limba franceză nu este lăsată la voia întâmplării.

Într-o limbă, împrumuturile lexicale sunt cele mai numeroase şi distingem patru tipuri:

1) **Împrumuturile integrale** sunt împrumuturile de formă sau de sens fără o adaptare la limba în care intră (DEX, 2009 inventariază, de exemplu, termenii *shopping, showroom* sau *show*).
2) **Împrumuturile hibride** sunt împrumuturile de sens, a cărui formă este parţial împrumutată (ex. *Penalti, derbi, sendviş/sandvici, bodigard)*
3) **Împrumuturile false** sub aspectul unui **împrumut integral** sunt termeni a căror atestare nu o găsim în dicţionare. Altfel spus, ar putea fi vorba despre termeni utilizaţi în engleză şi a căror formă pare a fi englezească, dar pe care nu o găsim nicăieri atestată. De exemplu, *tenismen* (pe care îl găsim în DEX, 2009) este un cuvânt preluat pe filieră franceză, care s-a format în franceză şi care este înrudit cu o formă englezească, pe când, în engleză se foloseşte mai curând *tennis player*).
4) **Calcurile lingvistice,** şi ele de trei feluri:

[3] Stanciu-Istrate, Maria, Calcul lingvistic în limba română, Editura Academiei Române, Bucureşti, 2006, p.12

- *Calcul gramatical*: permite integrarea unui sens străin prin intermediul unei forme traduse adesea literar (*supermarket/ supermarket**uri***)
- *Calcul semantic*: oferă un sens străin unui cuvânt deja existent în limbă (pentru termenul *locație* înregistrăm că echipa care a redactat DEX 09 a introdus un cuvânt nou, calchiat după engleză, printre sensurile unui cuvânt mai vechi, împrumutat din franceză și latină:
  - lat ***locatio, -onis,*** fr. **location,** desemna *chirie plătită pentru anumite lucruri luate în folosință temporară.*
  - engl.**location** cu sensul de *loc precis determinat*)
- *Calcul frazeologic:* integrează un sens străin în limba care îl împrumută prin traducerea unei expresii sau a unor locuțiuni precum *țara nimănui* din *no man's land* sau alte exemple precum *Să montăm ingredientele, Să montăm totul pe farfurie, Să asamblăm totul laolaltă* din sfera gastronomiei, Rodica Zafiu avea o lucrare care se numește chiar *Nu vrei să știi* în care discută expresia din titlu, calchiată după engleză *(you don't want to know), carte de credit* (engl. c*redit card*), *coadă de maimuță* (engl. *mokey tail*) pentru simbolul **@.** Mult prea iubitul și folositul calc *a face sens,* care sună foarte nefiresc în limba română, dar pe care l-am auzit în tot felul de contexte. Expresia, copiată din engleză, *„to make sense"* înseamnă „a fi logic, inteligibil, justificabil sau practic". În limba română lucrurile au sens, nu-l fac!

Din nevoia de a umple o lacună lingvistică, un termen trebuie să denumească o realitate care nu a avut încă o reprezentare în limba care îl împrumută. De aceea, împrumutul *week-end* ar fi nerecomandat pentru că intră în concurență cu *sfârșit de săptămână*. Însă, acest termen, odată acceptat în mod oficial în DEX, 2009, a încurajat generalizarea termenului englezesc și chiar înlocuirea termenului *sfârșit de săptămână*.

Absența unui echivalent în română, fie el și o lacună lingvistică nu demonstrează neapărat necesitatea unui împrumut. Trebuie luate în calcul și alte criterii, precum creativitatea lexicală, adică posibilitățile de a propune termeni noi, formați plecând de la elemente românești, sau atribuirea unor semnificații noi termenilor existenți.

Pentru a putea fi considerat *instalat* într-o limbă, un împrumut lingvistic trebuie să fie atestat în lucrările de referință curente și specializate (DEX, DOOM etc.) și să nu prezinte o diversitate grafică, morfologică etc. prea mare. Astfel, împrumuturile rare sau învechite, deci negeneralizate în română, nu mai corespund criteriului de acceptabilitate.

Pentru a răspunde criteriului de adaptare a împrumuturilor la normele sociolingvistice, acestea trebuie să fie acceptate de majoritatea locutorilor și să fie utilizat în sânul unei comunități lingvistice. Însă, doar utilizarea lor nu este de ajuns pentru ca acestea să fie considerate ca fiind „acceptate", ele trebuie să fie adaptate și conforme cu sistemul limbii române. Acest criteriu al adaptării permite evaluarea capacității pe care o are un împrumut lingvistic de a se integra în sistemul limbii care îl împrumută pe plan semantic, fonetic, ortografic și gramatical (posibilitatea de accentuare, acordul în gen și număr, derivarea etc.).

Împrumuturile lingvistice permit unei limbi să-și îmbogățească și să își înnoiască lexicul și nu reprezintă un aspect negativ cu care se confruntă o limbă. Aceasta nu schimbă faptul că, în termeni de prezervare și promovare a limbii, împrumutul n-ar trebui realizat în detrimentul termenilor existenți deja în limbă și că nu a ar trebui să împiedice creativitatea lexicală în acea limbă.

În unele cazuri, preluarea unor termeni a fost necesară. Uneori, însă, „inovațiile" în limbă nu apar din nevoia de a umple un gol, ca să definească un termen inexistent în limbă, ci apar dintr-o oarecare „comoditate" a vorbitorului, care nu mai folosește termenul potrivit, existent deja în limbă și care numește o anumită realitate. Locutorul preferă o transpunere a

unui termen / a unei expresii englezești așa cum apare ea în limba sursă, fără să mai recurgă la adaptarea în limba română. Astfel au apărut unele **calcuri *greșite*** dintre care notăm:

- „A eșuat în mod **patetic**" și „ A eșuat în mod ***jalnic***": **Patetic** cu sensul de *jalnic, deplorabil* este o calchiere după englezescul *pathetic*, chiar dacă limba română îl definește cu sensul de „Plin de patos, care emoționează, impresionează, înduioșează; plin de emfază, de afectare", așa cum îl găsim și în DEX, 2009.
- „A **partaja** poze" și „A ***distribui*** poze": În limba română, **a partaja** are sens numai în domeniul juridic sau al telecomunicațiilor, după cum putem vedea și din definiția din DEX, 1998 și 2009 (**PARTAJÁ,** *partajez,* vb. I. tranz. A efectua un partaj. – Din fr. p**artager**).
- „**A aplica** la Facultatea de Informatică" și „***A depune dosarul*** la Facultatea de Informatică": Din păcate, limba română nu cunoaște o reprezentare mai succintă pentru *a depune dosarul* în vederea admiterii, dar calchierea lui ***to apply*** peste ***a aplica*** (pe care îl găsim în DEX, 2009 cu definiția : **APLICÁ,** *aplíc,* vb. I. tranz. **1.** A pune un lucru pe (sau peste) altul pentru a le fixa, a le uni, a face din ele un corp comun. **2.** A pune ceva în practică; a întrebuința, a folosi; a face, a administra. *A aplica un procedeu. A aplica un tratament.* ◊ Loc. vb. *A aplica* (cuiva) *o corecție* = a pedepsi cu bătaia (pe cineva). **3.** A administra (un tratament medical). **4.** A raporta un principiu general la un caz concret, particular. – Din fr. **appliquer,** lat. **applicare**) este incorectă.
- **„Focusează-te"** și „***Concentrează-te****"* : *a se focusa* nu reprezintă o realitate lingvistică în limba română, termenul nu există în dicționare, iar **focus** îl găsim în *Marele dicționar de neologisme* din 2000 cu sensul: **„FÓCUS** *s. n.* 1. bacterii localizate în gură și faringe, care răspândesc în sânge focare de infecție. 2. focar, la lentile și oglinzi. (< germ. *Fokus,* fr. *focus*)".
- „dosar **clasificat**" și „dosar ***secretizat/secret***): calchiere greșită după *to classify / classified.*
- **„defectorul** Pecepa" și ***„dezertorul*** Pecepa": Găseam mai demult un articol în care se vorbea despre dezertarea lui Ion Mihai Pecepa din lagărul sovietic. Redau o parte din acest articol: „*28 iulie 1978. Ziua în care cel mai înalt* ***defector*** *din lagărul sovietic a cerut azil politic în Statele Unite ale Americii. Numele său: Ion Mihai Pacepa, consilierul președintelui României de la aceea vreme, Nicolae Ceaușescu, și șef al spionajului extern. La 35 de ani de la* ***defectarea*** *sa, generalul Ion Mihai Pacepa a acordat în exclusivitate un interviu jurnalistului Andrei Bădin pentru postul B1 Tv" Sursa:* https://evz.ro/interviu-ion-mihai-pacepa-1049648.html

Există **împrumuturi de lux** și **împrumuturi necesare.**

- **Împrumuturile de lux** sunt acele împrumuturi de care limba nu are neapărat nevoie și care sunt folosite în concurență cu termenii românești: Amintim *shop* pentru cumpărături, *bodygard* pentru *paznic, job* pentru *serviciu, office* pentru *birou, speech* pentru *discurs, show* pentru *spectacol* sau chiar *shocking* pentru *șocant.*
- În anumite domenii precum cel al tehnologiei, comunicațiilor, presei, sportiv etc. au fost incluse dintr-o **necesitate** evidentă (*e-banking, master, gadget, skate* etc), însă fără a trece prin procesul de adaptare la structura limbii în care au intrat, conform regulilor de bază ale limbii române. A fost preluată atât scriere, cât și pronunția străină, lucru ce a determinat schimbări precum apariția constantă a formării pluralului cu cratimă (*like-uri, site-uri, show-uri).* Preluarea s-a făcut cu litere dublate și fără schimbarea în diacritice pentu *sh,* de exemplu (*showroom, shimmy, shopping* etc.).

Odată integrate în sistemul limbii, împrumuturile funcționează la fel ca oricare alt cuvânt. Astfel, grație derivării, vor da naștere unor cuvinte noi.

Acceptabilitatea unui împrumut lingvistic nu se sprijină doar pe recunoaşterea sa lingvistică, ci şi pe recunoaşterea sa socială - şi aici intră în joc aspectele care ţin de normă (normare) şi de utilizare. Mai precis, recunoaşterea socială implică atât aderarea spontană a împrumutului în corpul limbii din care nu face parte în mod esenţial, în folosirea curentă a limbajului de către vorbitori, cât şi conformitatea sa la normele sociolingvistice, în timp ce recunoaşterea lingvistică se sprijină pe adaptare şi conformitatea cu sistemul lingvistic.

BIBLIOGRAPHY

1. Constantinescu-Dobridor, Gheorghe, *Dicţionar de termeni lingvistici*, Bucureşti, Teora, 1998
2. *Dicţionarul explicativ al limbii române* (ediţia a II-a revăzută şi adăugită), Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan - Alexandru Rosetti", Editura Univers Enciclopedic, 2009
3. *Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române,* ediţia a II-a revăzută şi adăugită, Bucureşti, Univers Enciclopedic, 2005
1. Guţu Romalo, Valeria, *Aspecte ale evoluţiei limbii române,* Humanitas, 2006
4. Hristea, Theodor, Constantin Dominte *Calcul lingvistic ca procedeu de îmbogăţire a vocabularului* în *Introducere în teoria lingvistică. Antologie pentru Seminarul de Teorie a Limbii*, Universitatea din Bucureşti, 2003
5. Macrea, Dimitrie, *Originea şi structura limbii române, Probleme de lingvistică română*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică, 1961
6. Mareş, Al. *Crestomaţia limbii române vechi*, tom I (1521 – 1639), Bucureşti, 1994
7. Moroianu, Cristian, Dublete şi triplete etimologice în limba română, Editura Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, 2005
8. Oprea Ioan, Nagy Rodica, *Istoria limbii române literare. Epoca modernă,* Editura Universităţii din Suceava, Suceava, 2002
9. Sala, Marius (coord.), Vocabularul reprezentativ al limbilor romanice, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1988
10. Sala, Marius, *101 cuvinte moştenite, împrumutate şi create*, Humanitas, Bucureşti, 2010
11. Stanciu-Istrate, Maria, *Calcul lingvistic în limba română,* Editura Academiei Române, Bucureşti, 2006
12. Ursu, N. A., Ursu Despina, *Împrumutul lexical în procesul modernizării limbii române literare,* Editura Cronica, Iaşi, 2004

Violeta Bercaru Oneata
PhD

Abstract: Although R. Jakobson's theory about the poetical function of the language seems to be to a certain extent reductionist, it remains an iconic gate-signal that enables the researches with a constant tool in pushing the boundaries for a deeper analysis in hermeneutics. But both reductionist critics and the so called Jakobson's *focusing on linguistics for the literary interpretation are valuable for nowadays evolutions in semiology.*

Keywords distribution function semiotics generative grammar

We consider language the frame and the most profound layer of the evolutions and developments in a culture, in this light the poetical language playing an important role. The study is an attempt to configure a description of both the diachronic vision and the synchronic one in terms of the poetical language uncovering a symbolic area of the literary phenomena, as a significant system in which the relation sign and text as a whole is essential. In fact, a difficult task but also a challenge, as the glossematic method, as well as the generative grammar one come into help, having in mind the poetical language capability of the metamorphosis. And relying first on the *mutability* principle evoked in his works by Wilhelm von Humboldt and then on an extension of the poetical function,We take into consideration the poetical function as it was defined by R. Jakobson for a research. Having as starting point the increase and on the other hand the decrease of the metaphor in the modernity, we consider the figure in a dynamic process bringing about the idea of *cause* and *consequence.* Cause for the triumph of the poetical transfiguration degree and consequence for the partial influence this transfiguration lends to its inner decrease. And building an impulse which in turn achieves a togetherness called *the common semiotic area*. It is the flexibility of the poetical function as it was conceived by R.Jakobson but bearing the charge of three other sub-divisions and the flexibility of the referential function as it was conceived by R. Jakobson bearing also the charge of one sub-division. This is the aim of the present study, the link between the poetical function as a *matrix* for three other sub –functions in modern poetry through a vertical line and, on the other hand, the link between the referential function as a *matrix* for one sub-function in postmodern poetry through a vertical line. We call also this language phenomenon capable to achieve a possible diachronic harmonization between different trends in the literary evolution. In a recent literary magazine published in Chisinau, Moldavia, the researcher Eugen Coseriu points out the background established in linguistics by Humboldt in terms of the *mutability* - as this principle contains two different features not in conflict however, that of *structure* which, in Humboldt 's vision works together with that of the *dynamics*. In terms of the diachronic structuralism, E. Coseriu considers we deal with different synchronic structures ordered one after another, without however being cleared up from a diachronic point of view. That is why the diachronic structuralism has the task to find a reason for the linguistic mutability, in our case the stylistic mutability, or even to detect those *original causes*, capable to put into function a sort of tool through which the language changes from one epoch to another, from one school or trend to another.

A diachronic vision - dynamics

If Ferdinand de Saussure (1916) makes a peculiar distinction between natural language as a community model, and language as an individual model the sphere of which includes the poetical language even, the former being a system of common signs, whereas the latter a much richer cognitive landmark, one can extend the point and see in the difference of the latter a marker of its freedom, thus capable to place the poetical language itself into a semiology of the universal. Based every now and then upon the hidden as well as on the open forces that build, as a matter of fact, its peculiar indicative of the metamorphosis. The same outstanding researcher defines both the external and the internal elements of a language as common models, focusing on the traditional rule that the internal element *change le système ã un degré quelconque* (Saussure, 1916 : 20) – therefore if this does function in the more static field of the common language, one can configure even more an open flexibility of the poetical language based on its metamorphosis value. But the target of this study is not to underline this specific feature of the poetical language itself, but to designate the missing link between the diachronic and the synchronic structuralism at a stylistic level.

Interferences and metamorphosis

In Jacques Dubois vision there is a dichotomy *lecture tabulaire/ lecture lineaire* of the poetical text, a principle that takes into consideration the former side as it allows the text to be reduced to a central figure named *symbole global statique, a global static symbol* (J. Dubois, 1977 *apud* R. Zafiu, 2000 : 16) et, on the other hand, Michel Riffaterre considers the poetical text reducible to a *structural matrix,* the succession and the difference being equivalent, as sub- divisions of the structural matrix, this one entailing the signs conversion process towards the significance. (M. Riffaterre, 1978, *apud* R. Zafiu, idem : 16 – 17). Stefan Munteanu also points out that the metaphor is the central figure capable to unify in a core the profound tensions in a poem. (1998), and Rodica Zafiu develops in her book *Naratiune si poezie*, (*Narration and Poetry*) the principle of the *modern intransitive independent text.* (2000). Mention should be made about two outstanding philosophers of the queen figure, the metaphor, in the poetical language, Lucian Blaga and Paul Ricoeur. The former considers the metaphor a revelation that once uttered, the poetical text appears much more shrouded into its mystery. He goes further stating in his work *Geneza metaforei si sensul culturii* (1937) *The Genesis of the metaphor and the meaning of the culture* that the metaphorism is an unit coming from abyssal categories of the human mind, under these circumstances the metaphor being derived from this specific flow of so called abyssal category. The metaphor throughout the history bears the charge of a determined style,while the metaphorism and its *revelatory metaphor is directly derived from the metaphorism flow* (Blaga, *op.cit.* 1985 :362) both being beyond the history. An ontological gift given by the Universe to the human being who lives in the middle of the mystery and thus capable to reveal the rare truth of its light into a shadow. So Blaga is the author of the *revelatory metaphor* concept. At the same time, Paul Ricoeur whose philosophy is similar, brings the concept of the *vivid metaphor*, that metaphor *operating an exchange between the poet and the world, through which both individual life and universal one grow together.* (Ricoeur, 1975, 1984 Romanian version, trans. ed.)

In our thesis we have taken over an important concept in terms of the poetical language stated by Tudor Vianu, a tool for our further researches in the thesis, namely the *double intention of the poetical language* – the Reflexivity and the Transitivity.(1941) but assuming the global static symbol above mentioned for the Reflexivity and, on the other hand, the fade of the metaphor in the poetry of the real as the stylistic sign for the Transitivity, considering this system a cognitive one and further capable to receive a generative grammar frame. The generative grammar theory belongs to the cognitive psychology as a specific branch,

developed particularly by N. Chomsky in the sixties and in the seventies, a founder of a tradition in this linguistic area.

<< Considérez un système de connaissances ou de croyances quelconque élaboré ã partir de certaines données. Nous pouvons essayer de caractériser ce système en lui construisant une grammaire. Nous pouvons étudier les mécanismes aux moyens desquels le système a été acquis.>> (N. Chomsky, 1977 :24) In this research the construction of a grammar frame to describe a stylistic system is to be found through a glossematic line in

- The equivalent distribution endowed with a homogeneity value of two different multitudes and the equivalent distribution endowed with a heterogeneity value of two different multitudes in the mathematic linguistics vision as configured by Solomon Marcus .(1981). This principle is based upon both common and different contexts, at the same time. Example : there are system A and system B, **grammar and style** as having the same contexts bearing the characteristic of a *crossing over point* between A and B, that proves the *homogeneity.*
- **A Grammar**[intransitivity of the verb] **R** [pronominal voice] **IT** [indirect transitivity of the verb] **DT** [direct transitivity of the verb] and **B Style [** poetic intransitivity with a hermetic metaphor] **R** [poetic reflexivity with a vivid/revelatory metaphor] **IT** [indirect poetic transitivity with an implicit trope] **DT** [direct poetic transitivity with anti -symbol] in which there are the following similarities :
- **I** (g)// **I (**p**) // R**(g) // **R**(p) // **IT** (g) // **IT** (p) // **DT** (g)// **DT**(p) and we have on the other hand the system B and system A as **style and grammar** different contexts bearing the characteristic of a symmetric *different point* between B and A, that proves the *heterogeneity* :
- **B Style [** poetic intransitivity] **R** [poetic reflexivity] **IT** [indirect poetic transitivity] **DT [** direct poetic transitivity] and **A [** intransitivity of the verb] **R** [pronominal voice] **IT** [indirect transitivity of the verb] **TD** [direct transitivity of the verb] in which we have the following dissimilarities :
- **I** (p) // **I** (g) // **R** (p) // **R** (g) // **IT (**p**) //IT (** g) // **DT (** p) // **DT** (g)
- Finally the linguistic principle of the *opposition* designates the relation between two terms with common functionalities – the base of the opposition – and the relation of two terms with different functionalities – the characteristic of the opposition (School of Prague)

As for the principle of the flexibility through opposition one can find out *the base* of the opposition in the common core *morpho stylistic* as a *deep structure* and the *characteristic* of the opposition – the different context, in fact the stylistic core endowed with new nodes as the *surface structure*. This surface structure is represented by an info graph in the book *La flexibilisation des fonctions du langage poétique* published in 2021 as configuring 5 new generative sub-functions of the poetical language under the name of the

Poetic Intransitivity with a hermetic metaphor, **Poetic Reflexivity with a vivid/ revelatory metaphor, Reflexivity and Indirect Transitivity with an implicite trope** and **Direct Transitivity with anti-symbol,** endowed with both the linguistic glossematic principle of the homogeneity and with that of the heterogeneity thus extending the system of R. Jakobson, founder of the tradition of the Poetical Function of the language, as well as of the Referential Function of the language (1963)

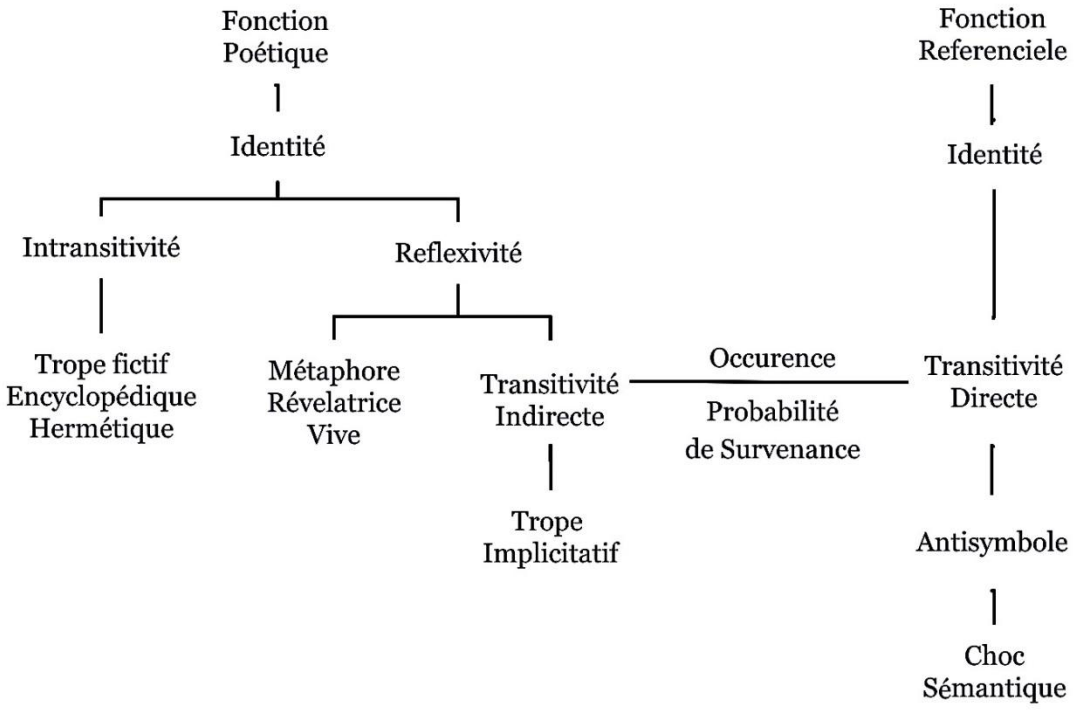

Édité par: Ana-Maria Raicu

We notice the sub-functions achieve a *flow of interferences* through their internal relationship they establish horizontally and at the same time through their external relationship they establish with the *matrix poetic and referential functions* vertically. The result is a new vision concerning the so called difficult relationship between a synchronic and a diachronic system above mentioned at the beginning of the study, on the contrary, these interferences could assure a link between different trends and get back in reminding the tangible evidence of what Hugo Friedrich stated as the *stylistic union* (1956) of different trends or of what Albert Béguin understood by the influences getting into favor the germs hatching (1940) in terms of the evolution of certain literary currents and their relationships, in his famous *L'âme romantique et le rêve Essai sur le romantisme allemand et la poésie française.* But it goes without saying the problem remains open to be cleared up with other contributions.

A synchronic vision – development of certain static structures

Coming back to R. Jakobson, founder of a tradition for further research as this present one, developing a semiotic grid shaped under the cognitive generative linguistics, we take into consideration an analysis of the idea of the Jakobsonian's axis in a flexibility. In fact, having in mind his famous principle of the projection in defining the poetical function, that of the equivalence projected from the selection axis on the combination axis, one can operate an extention in projecting the equivalence in terms of the new generative sub-functions remembering those new generative sub functions were demonstrated

through the mathematic principle of the *equivalent distribution* as well as, like more largely in the book, through a *different intensity degree of the metaphor* in the modernity, this study proposal is the equivalence projection from the selection axis of the 4 different metaphors on the combinatory axis entailing the new generative sub functions, and we have :

- An Intransitivity axis with a hermetic metaphor
- A Reflexivity axis with a revelatory/vivid metaphor
- A Reflexivity and a Transitivity axis
- An Indirect Transitivity axis with an implicite trope (mention should be made that the implicite trope is analysed in the book and in the thesis in C.K.Orecchioni's vision)
- A Direct Transitivity axis with an anti symbol in postmodernism for instance

We notice once again Jakobson's theory alongside with the contributions of the mathematics in linguistics, the cognitive linguistics and the generative linguistics are productive not particularly for the Jakobson's theory to succeed, but together these landmarks are essential for continuous researches, helping us to better understand how the poetical function works from the estate of its building blocks – the words – to that of its geometry, at least in modern poetry. Or how to dare to measure the distance between hermetism with its shrouded into mystery verse up to the postmodernist verse rooted rather into reality, based upon a gradual decomposition of the metaphor, the sign increase and decrease marking the text as a whole. And pointing the projection principle is capable to dismantle into 5 new sub- poetical functions in modern poetry. The second part of this study will deal with the benefits drawn from the light cast on a progressive research by the critics of the Jakobson 's theory.

Bibliography

Blaga,Lucian., *Geneza metaforei și sensul culturii*, *Trilogia culturii*, *Opere*, Editura Minerva, Bucuresti,1985, Editura Fundația Regală pentru Literatură și Artă, 1937, *La Genèse de la métaphore et le sens de la culture,Trilogie de la culture,Oeuvres,* Fondation Royale pour la Littérature,1937

Chomsky,N., *Aspects of the Theory of Syntax*, MIT Press, Cambridge, 1965,Linguistic Department University of Maryland 1401 Marie Mount Hall College Park, MD 20742-7515 The MIT Press, Massechusetts 20 Institute of Technology Cambridge, Massechussetts, 1965, Fourteenth Printing, 1985,Library of Congress Catalog Card No 65-19080 Printed in USA, http://www.colinphillips.net/wp-content/wploads/2015/09/Chomsky 1965-ch1pdf

Chomsky,N., Emonds J., *et alli Langue Théorie Générative Étendue*, avec une preface de Jean Pierre Faye *Le transformationnisme et la critique*, mise en oeuvre par Mitsou Ronat, Collection Savoir, Hermann, Paris, 1977

Coseriu,E., *Wilhelm von Humboldt in stiinta lingvistica moderna* in vista *Limba Romana,* Chisinau, 2022, nr 3-4, anul XXXII review

Dubois,J., *Rhétorique de la poésie*, Bruxelles Complexe, 1977 dans Zafiu R *Naratiune si poezie*, Edtura ALL, Bucuresti, 2000, *Narration and Poetry*, Editions ALL, Bucarest, 2000

Friedrich, Hugo., *Structura liricii moderne*, în românește de Dieter Fuhrmann, Editura pentru Literatură Universală, București, 1969, traduction par Dieter Fuhmann,Editions pour la Littérature Universelle, Bucarest,1069, *Die Struktur der modernen Lyrik*, Reinbec, Hamburg, 1956

Jakobson, Roman., *Lingvistică și poetică,* în *Problemele de stilistică,* traducerea Mihail Nasta, Editura Științifică, București, 1964, *Linguistique et Poétique* dans *Problèmes de stylistique*, traduction de Mihail Nasta, Editions de la Science, Bucarest, 1964, *Linguistique et poétique* în *Essais de linguistique générale,* Editions Minuit, Paris, 1963

Munteanu,Stefan., *Studii de lingvistica si stilistica*, Editura Pygmalion, Bucuresti,1998

Marcus,S, et allii, *De la propozitie la text*, studiu in *Semantica si Semiotica*, sub redactia academician I. Coteanu si prof dr, Lucia Wald, Editura Stiintifica si Enciclopedica, Bucuresti, 1981, *Proposition et texte* étude dans *La Sémantique et la Sémiotique*, sous la rédaction de l'académicien I.Coteanu et Lucia Wald PhD Editions Scientifique et Encyclopédique, Bucarest,1981

Orecchioni, Catherine Kerbrat., *L'implicite,* Editions Armand Colin, Paris, 1986

Ricoeur,Paul, *Metafora vie*, traducere și prefață de Irina Mvrodin, Editura Univers,Bucuresti,1984, traduction et préface par Irina Mavrodin, Editions Univers, Bucarest,1984, *La Métaphore vive*, Paris, Editions du Seuil, 1975

Riffaterre,Michel., *Semiotics of Poetry*, Bloomington, London, 1978 in Zafiu, Rodica, *Narațiune și poezie*, Editura ALL, București, 2000, *Narration and Poetry*,Edtions ALL,Bucarest, 2000

Saussure,Ferdinand de, Cours *de Linguistique Générale,* 1916,publié par Charles Bally et Albert Sechehaye professeurs ã l'Université de Genève, avec la collaboration de Albert Riedlinger, maître au Collège de Genève, Payot, Paris, 1971, Arbre d'Or, Genève, Août, 2005, http://www.arbredor.com Tous droits résevés pour tous pays

Vianu,Tudor, *Arta prozatorilor români*,Editura Contemporana, Bucuresti,1941, Editura Albatros, Bucuresti 1977, *L'Art des prosateurs roumains*, Edition Contemporaine, Bucarest, 1941, Editions Albatros, Bucarest, 1977

Zafiu,Rodica, *Narațiune și poezie,* Editura ALL, Bucuresti, 2000, *Narration and Poetry*,Editions ALL, Bucarest, 2000

NEOLOGICAL ADJECTIVES NOT RECORDED IN GENERAL ROMANIAN DICTIONARIES: A SPECIAL VIEW ON MULTIPLE MORPHOLOGICAL VALUE STRUCTURES

Dana-Luminița Teleoacă (Dobre)
PhD Scientific Researcher II, „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti", Institute of Linguistics of the Romanian Academy, Bucharest

Abstract: The English originating adjectives that we investigate here display morphological invariability and complex (binary and ternary) lexical structure. We focus on the subclass of structures with multiple morphological values (nominal, adjective, adverbial). In this context, our approach aimed at the grammatical conversion phenomenon and a possible differentiation between the primary and secondary morphological value. This operation might be difficult to perform as it requires in-depth knowledge of the source language morphology as well as the initial occurrences in Romanian. With at least a few of the examples we discuss, the concept of grammatical conversion is inoperative as we admit the predicative vs referential reading of a noun in an appositive pattern.

Keywords: adjective, English borrowing, grammatical conversion, predicative use, referential use.

1. Studiul de față a fost realizat în contextul colaborării noastre la o temă de plan propusă în cadrul Institutului de Lingvistică din București și dedicată cuvintelor și sensurilor noi atestate în mediul online[1]. Dacă într-o contribuție anterioară (v. Teleoacă 2021) atenția ne era reținută de clasa morfologică a substantivului, de data aceasta cuvintele „noi", neconsemnate mai exact anterior în dicționare generale ale limbii române, se definesc morfologic ca adjective[2]. În ansamblul inventarului alcătuit[3], clasa morfologică a adjectivului este mult mai slab reprezentată prin comparație cu cea a substantivului[4]. Cele mai multe dintre tiparele incluse în inventarul nostru – structuri invariabile, covârșitor de origine engleză[5] – sunt formații polilexicale (binare și ternare) grafiate cu cratimă, dar și aglutinat sau separat[6].

2. Unele dintre aceste structuri includ adjectivul *half* în asociere cu un substantiv: ***half-duplex*** „(Inform., despre transmiterea de date, de ex., între stațiile radio de emisie-recepție) pe un singur canal, permițând trimiterea în ambele sensuri numai alternativ"); ***half-height*** „(Inform., despre o placă video) care are o dimensiune mai mică prin comparație cu un produs

[1] Un prim volum consacrat acestei teme a apărut recent la Editura Academiei Române (v. Ana-Maria Barbu *et alii*, *Inventar de cuvinte și sensuri noi atestate în mediul online* (*ICSO*), I, București, Editura Academiei Române, 2020).
[2] Nu vom insista aici asupra principiilor și metodologiei aflate la baza ICSO, acestea fiind prezentate în Teleoacă (2021).
[3] V. Dana-Luminița Teleoacă, *Aspecte ale dinamicii limbii române. Cu privire la o serie de cuvinte (/sensuri/valori gramaticale) neconsemnate în dicționare generale ale românei* (lucrare în manuscris).
[4] Am consemnat în acest sens mai puțin de 20 de adjective (v., prin comparație, cele cca 90 de structuri nominale inventariate). Totuși, așa cum vom avea ocazia de a arăta *infra*, **3.**, numărul acestora ar putea spori într-o anume măsură prin adăugarea unora dintre tiparele cu dublă și chiar triplă valoare morfologică, dintre care una este adjectivală.
[5] Așa cum arată, printre alții, Voinea Postolache (2015: 112), adjectivele împrumutate din engleză sporesc considerabil numărul adjectivelor *invariabile* din română, aspect care i-a determinat pe unii specialiști în domeniu să vorbească despre o *subminare a caracterului flexionar al limbii române* (v. Stoichițoiu Ichim 2007: 101).
[6] Făcând această observație, avem în vedere grafierea cuvântului-titlu, așa cum acesta a fost inclus în ICSO II.

full-height deja definit sau cunoscut" şi ***half-time*** „cu jumătate de normă". O altă subcategorie este cea a adjectivelor reprezentând structuri (binare) cu prepoziţiile *off* şi *on:* ***offbeat*** „(Market., despre o reclamă) care presupune asocierea unor elemente incompatibile", „ieşit din comun, extraordinar; extravagant; discordant"; ***off-the-shelf*** „(Inform.; despre un articol, un produs software, o soluţie etc.) care există pe piaţă şi este gata de a fi utilizat(ă); disponibil(ă) de pe raft; (cvasi)standardizat(ă)"; ***on-hook*** „(Comunic.) care se realizează fără ridicarea receptorului"; ***on-site*** „(Internet, despre un serviciu) care este oferit la sediul clientului, mai exact în centrul de date al acestuia"; ***on-street*** „care este (am)plasat) pe stradă; stradal" şi ***on-us*** „(Fin., despre o tranzacţie**)** care se efectuează prin carduri de plată, în condiţiile în care banca emitentă şi cea achizitoare sunt identice". Adjectivele invariabile incluse în inventarul nostru sunt reprezentate şi prin structuri ternare, în componenţa cărora intră, de asemenea, o prepoziţie, în cazul de faţă (fr.) *de*, respectiv (engl.) *to* (şi *on*): ***haut de gamme*** „(Ec.) de calitate superioară; de prim rang; de lux, de vârf"; ***one-to-one*** (/***one-on-one***) „(despre o comunicare, discuţie etc. pe internet) sincronă sau asincronă, bilaterală; (p. ext., despre o discuţie în general) (de la) unu la unu; faţă-n faţă; care se realizează individual"; (Didact., despre o metodă de predare online) care este axată pe comunicarea cunoştinţelor în mod individual, către fiecare cursant în parte"; „(despre o întrunire) care se desfăşoară periodic între angajat şi angajator/manager, fiind destinată discutării rezultatelor sau activităţii angajatului din luna respectivă"; ***one-to-few*** „(despre o comunicare pe internet) care se adresează unui grup restrâns de persoane; sincronă sau asincronă, bilateral asimetrică"; ***one-to-many*** „(despre o comunicare pe internet) care este orientată către mai multe persoane; sincronă sau asincronă, bidirecţional asimetrică". Alte câteva adjective nu se încadrează în niciuna dintre schemele descrise mai sus, deşi cel mai adesea este, de asemenea, vorba despre structuri (bilexicale) grafiate cu cratimă: ***happy*** „fericit"; ***hard-working*** **„**silitor, muncitor, sârguincios"; ***hi-res*** „(Electrotehn., Inform.; despre un fişier muzical sau despre un produs/aparat audio) care se caracterizează printr-o precizie şi claritate deosebite ale sunetului; de rezoluţie înaltă"; „(rar, despre imagini stocate pe monitoare, imprimante sau fişier**)** care se caracterizează printr-o precizie şi claritate deosebite; de înaltă rezoluţie" şi ***old-style*** „(despre un stil, un repertoriu, o metodă) de modă veche; învechit, demodat; anacronic".

3. O clasă aparte este aceea a structurilor lexicale care se utilizează în limba actuală cu **mai multe valori morfologice**[7], dintre care una adjectivală[8]. Pornind de la inventarul alcătuit, am delimitat următoarele subcategorii:

(a) termeni care se folosesc cu valoare substantivală (substantive mai ales feminine, dar şi neutre) şi adjectivală (adjective invariabile) (**4**): ***grande cuisine*** „(bucătărie) de lux"; ***haute culture*** „(cultură) care satisface cele mai înalte standarde, care este specifică elitei; (cultură) de elită"; ***haute gastronomie*** „(bucătărie) de lux" şi ***hard power*** „(Polit.; putere) militar(ă), coercitiv(ă), care are drept instrumente de acţiune intervenţia armată sau/şi sancţiunile economice";

(b) termeni utilizaţi ca adjective invariabile şi substantive neutre[9] (**8**): ***half load*** „(Electrotehn.; funcţie) care asigură economisirea consumului de energie la încărcarea (unei maşini de spălat vase sau rufe) la jumătate din capacitate"; ***halftone*** „(Poligr.; tehnică de imprimare a unei fotografii sau a altor imagini) prin care tonuri de gri (sau color) sunt redate prin puncte şi forme de dimensiuni variate, dispuse la diferite distanţe unele faţă de celelalte";

[7] Aspect remarcat şi în studii anterioare dedicate anglicismelor (v., de ex., Osiac 2009: 280 sq.).

[8] Desigur, lista rămâne... deschisă, nefiind exclus ca în viitor şi alţi termeni dintre cei deja prezentaţi *supra*, **2.**, să fie valorificaţi şi cu alte valori morfologice, exceptând-o pe cea actuală (adjectivală).

[9] Această subcategorie nu se suprapune cu **(a);** a se remarca în acest sens ordinea în care am indicat respectivele valori morfologice (s., adj. // adj., s.) şi care reflectă atestarea mai mult sau mai puţin frecventă a uneia dintre acestea (de exemplu, *grande cuisine* este prin excelenţă substantiv, în timp ce *half load* este folosit în româna actuală mai ales adjectival).

hard sell „(Ec.; tehnică de vânzare sau de publicitate) agresivă, care pune presiune asupra potenţialilor clienţi”; ***off-piste*** „(Sport; zonă) în care se practică sporturile extreme de iarnă, special concepută pentru profesionişti, cu o traiectorie dificilă, pe teren accidentat, cu multe curbe spectaculoase; (zonă) care se află în afara traseului obişnuit”; ***old fashioned*** „(despre un stil, un repertoriu, o metodă) de modă veche; învechit, demodat; anacronic”; „cocktail american fructat, recunoscut a fi cel mai vechi, multe versiuni ale acestei băuturi fiind preparate şi servite încă din a doua jumătate a secolului al XIX-lea”; ***onboard*** „(Inform.; placă de sunet sau video) care este montată pe placa de bază şi care foloseşte memoria RAM principală”; ***open*** „(bilet de avion) în care la momentul emiterii se rezervă doar plecarea, întoarcerea rămânând deschisă pentru o anumită perioadă” şi ***open air*** „(eveniment) care se desfăşoară în aer liber”;

(c) situaţii mai complexe, în care, de pildă, un anume termen este utilizat, în calitate de substantiv, cu două forme de gen, în speţă de feminin şi neutru, același termen circulând în pagini actuale de limba română inclusiv cu valoare adjectivală (**2**): ***haute-cuisine*** „(bucătărie) care promovează produsele gastronomice de înalt nivel şi care a făcut faima Franţei, influenţând mult timp şi bucătăriile altor ţări europene; (bucătărie) de lux” şi ***haute-lisse*** „(tehnică, metodă) care constă în realizarea unei tapiserii/țesături manuale pe război vertical; (produs de tapiserie) realizat în conformitate cu această tehnică;

(d) termeni utilizați ca adjective invariabile și adverbe (**8**): ***hard-coded*** (Inform., despre o valoare dintr-un software) „care nu poate fi schimbată prin configurarea acestuia, ci doar prin înlocuirea software-ului cu o versiune diferită”; ***hardwired*** (Inform., Electron., despre o caracteristică de funcționare a unui sistem electric sau electronic) „care nu poate fi modificată de către utilizator”; ***off-hook*** „care se realizează prin ridicarea receptorului”; ***off-plan*** (Ec., despre o opțiune de cumpărare) „care se referă la cumpărarea unui imobil în faza de proiect, când eventualul cumpărător poate beneficia de discounturi semnificative”; ***off the record*** (despre întâlniri, tratative, ședințe, convenții) „în afara cadrului oficial; familiar, neprotocolar; neînregistrat, nefilmat”; ***on-demand*** (despre o modalitate de livrare) „la comandă, la cerere, la prezentare”, (Ec., Inform., în sintagma *economie on-demand*) „(economie) care este creată prin intermediul digitalului, tehnologia facilitând accesul imediat la bunuri sau servicii”; ***on the rocks*** (despre o băutură) „(care este servită) cu cuburi de gheață” și ***ope legis*** (Jur.) „care decurge din lege; potrivit legii; de drept”;

(e) termeni utilizați ca adjective invariabile, adverbe și substantive neutre (**4**): ***off-topic*** „(mesaj, replică, observație) fără legătură cu un anume subiect; irelevant(ă) într-o situație particulară de comunicare”; ***off limits*** „(aspect) restricționat, interzis”; ***onroad*** „(Auto., Sport; autovehicul, competiție, traseu etc.) pe(ntru) teren neaccidentat; pe(ntru) asfalt” și ***on-topic*** „(comentariu într-o discuţie pe un forum) în legătură cu o anumită temă abordată; (comentariu) la subiect”.

3.1. În cazul unor subclase morfologice de tipul celor delimitate, se pune problema ***conversiunii gramaticale*** și, implicit, a disocierii între valoarea morfologică *primară*, respectiv valoarea morfologică *secundară/derivată*. Așa cum remarcam, distribuirea unei structuri lexicale într-o clasă sau alta s-a putut realiza luând în considerare (inclusiv) criteriul *prevalării unei valori morfologice sau a alteia*, prevalare determinată pe baza ocurențelor online în pagini actuale de limba română. Aceasta nu echivalează însă cu a admite că valoarea morfologică *superior atestată* se suprapune întotdeauna cu valoarea morfologică *primară* a unei anumite structuri, în acest context nefiind excluse eventuale situații în care, de pildă, o valoare morfologică secundară (v., de pildă, valoarea adjectivală rezultată prin conversiunea unui substantiv etc.) este mai frecvent valorificată prin comparație cu valoarea originară, în speță substantivală. Astfel de delimitări sunt de multe ori dificil de operat, doar o cunoaștere în profunzime, pe de o parte, a *situației morfologice din limba de origine* (engleza, cel mai adesea, dar și franceza, latina etc.), respectiv a *primelor atestări* ale structurilor în discuție *în*

limba română[10] putând garanta o privire obiectivă. Sunt, desigur, și situații în care lucrurile sunt suficient de clare, ca, de pildă, în cazul subst. *grande cuisine*, structură utilizată în mod fundamental cu valoare substantivală (la fel ca în limba de origine), utilizarea adjectivală fiind sporadic atestată:

> *Despre bucătăria fină ştim cu precizie de unde începe, însă capătul celălalt îl pune fiecare după cum îl taie capul. În partea de sus e Haute Cuisine sau* ***Grande Cuisine****, marea bucătărie franţuzească rafinată. Apoi variaţiunile ei: fusion, nouvelles cuisines, moleculară, diverse bucătării creative. Mulţi includ aici aproape orice bucătărie originală cu mâncare bună sau foarte bună şi frumos pusă în farfurie ori doar cu denumiri lungi şi preţioase [...].* (profit.ro, https://bit.ly/3c7fvAm) ș.a. // *Acum îl avem pe David Contant chef, aşa că sunt toate şansele ca respectiva* ***cină „grande cuisine"*** *să fie mai greu de uitat decât prima.* (restograf.ro, https://bit.ly/37V1HWp).

Conversiunea gramaticală de la substantiv la adjectiv se poate admite, în primă instanță, și pentru alte structuri, deși de această dată tiparul respectiv pare a fi relativ la fel de bine atestat cu ambele valori morfologice, substantivală, dar și adjectivală. În surse lexicografice ale limbii de origine însă, structurile respective sunt definite exclusiv ca nume/substantive, ceea ce face plauzibil procesul de conversiune în sensul precizat. Sunt sugestive în sensul celor menționate și structurile *haute culture*, respectiv *hard power*[11]:

> ***Hard power*** *sau puterea coercitivă este atributul unui stat care doreşte să se impună în faţa altor state prin instrumente inflexibile cum ar fi: blocada economică, blocada continentală, embargo-ul economic, lovituri tactice, închiderea frontierelor, dar şi altele, culminând cu un conflict armat. Această putere foloseşte ca principale instrumente forţele armate şi economia*. (adevarul.ro, https://bit.ly/3dlcQUq) ș.a. // *Atunci când oamenii vorbesc despre putere militară, ei tind să gândească în termenii resurselor care stau la baza* ***comportamentului hard-power (agresiv-coercitiv)*** *de luptă şi de ameninţare cu lupta – soldaţi, tancuri, avioane, vase şi aşa mai departe.* (dilemaveche.ro, https://bit.ly/3b8n1un) ș.a.

O situație aparte, oarecum atipică, cunoaște, printre altele, *hard sell*, care figurează la Daniel Jones exclusiv ca substantiv (cf. *hard sell: n* „(Commerce) an aggressive insistent technique of selling or advertising". Compare *soft sell*), dar care în româna actuală pare a se utiliza relativ mai frecvent cu valoare adjectivală sau, în orice caz, *în contexte cu substantiv* (cf. *infra, strategie, abordare* ~ ș.a.)[12]:

> *În noile condiţii, o strategie „soft sell" (de vânzare neagresivă) poate, azi mai mult ca oricând, să se dovedească mai eficientă decât o* ***strategie „hard sell"*** *(de vânzare agresivă).* (spiruharet.ro, https://bit.ly/37pw8EQ); *Cu alte cuvinte,*

[10] Deziderat dificil de atins, care implică o cercetare laborioasă, mai ales în măsura în care aceasta nu va putea avea ca repere/surse decât cel mult dicționare de specialitate (în condițiile în care aria de interes a ICSO este constituită de structuri *neatestate* în dicționare *generale* anterioare ale românei) și un număr al contextelor (în care prezintă ocurențe structurile respective) care să tindă spre exhaustiv.

[11] Cf. *haute culture/haute-culture: Noun* (*uncountable*) „Activities or items that achieve the highest standards" (https://www.yourdictionary.com/haute-culture), respectiv *hard power*: *n.* „The ability to achieve one's goals by force, esp. military force. Compare *soft power*" (https://www.thefreedictionary.com/hard+power).

[12] V. și observațiile care urmează.

abordarea hard-sell *se bazează pe raţiunea consumatorului, iar abordarea soft-sell pe afectivitatea acestuia.* (scribd.com, https://bit.ly/2TUyrf2) ș.a. // *Nimeni nu mai face* ***un hard sell*** *cinstit, ca de la brand la consumer*. (iqads.ro, https://bit.ly/2V1dBtD) ș.a.

Pentru astfel de situații, am putea admite, cel puțin în primă instanță, că fenomenul conversiunii s-a petrecut pe teren intern, în speță pe terenul limbii române. Nu este însă exclus ca tipare similare să circule și în limba-sursă, deși acestea nu sunt consemnate în (unele dintre) dicționare. Este și cazul engl. *hard-sell*, care, așa cum reiese din atestările *online*, este coocurent, într-o serie de enunțuri, cu substantive precum *approach*: „The reason a product demonstration is a *hard-sell* ***approach*** is because it tries to convince you that one product is superior over another based on a direct…" (smallbusiness.chron.com, https://bit.ly/2CV5A4d). Deși aceasta este o realitate incontestabilă, aspectul semnalat nu implică automat utilizarea „adjectivală" a lui *hard-sell* în pagini de limba română actuală ca urmare a influenței exercitate de tiparul din limba de origine, conversiunea respectivă putându-se petrece și independent în română, respectiv în alte limbi (romanice) care au împrumutat compusul în discuție.

Alte tipare sunt caracterizate în surse ale limbii engleze a avea dublă valoare morfologică, și anume adjectivală și substantivală, ceea ce susține, de pildă, în cazul lui *old fashioned* conversiunea de la adjectiv la substantiv, conversiune care trebuie să se fi petrecut pe teren englezesc, respectivele valori fiind preluate ca atare și în română[13] (pentru descrierea morfologică, v., de ex., https://www.yourdictionary.com/old-fashion#websters):

Mâneci, jumătăţi de jupe, rochii tăiate, ca într-un bazar old-fashioned cu costume pe care ţi le puteai imagina, cândva, întregi şi apretate. (agenda.liternet.ro, https://bit.ly/31vf4LC). // *Old Fashioned-ul se „construieşte" direct în pahar – un pahar classic de whiskey, cu fundul gros.* (foodstory.stirileprotv.ro, https://bit.ly/31tUzPb).

Open air ar putea furniza exemplul unui compus care pare a tinde, în dezacord cu valoarea sa primară (v., în acest sens, D. Jones, care consemnează, ca primă valoare morfologică, valoarea nominală)[14], să se utilizeze mai ales „adjectival" (în asociere adesea cu substantivul *eveniment*); în acest context, cel puțin la prima vedere, conversiunea ‘adjectiv → substantiv' este exclusă (v. *infra*, discuția care urmează):

De anul trecut favoriţii publicului se reunesc sub titulatura ArCuB Live, în cadrul unui ***eveniment open air*** *marca ArCuB.* (arcub.ro, https://bit.ly/2FUnIsO); *Pe data de 21 aprilie 2017 va avea loc concertul, în sala de spectacol CECTUNB. Pe parcursul evenimentului „Rock`n Centru II" membrii echipei de organizare, alături de specialiştii UNESCO de la CECTUNB, vor selecta una din aceste trupe pentru a cânta la* ***evenimentele open air*** *ce se vor organiza în vară*. (ccunb.ro, https://bit.ly/2y3S9w8) ș.a. // *În aprilie ne vom afla la Chişinău pentru a finaliza unele lucruri, iar turneul va fi reluat în luna mai, când vom apărea într-o serie de concerte de club şi* ***open-air-uri***. (maximumrock.ro, https://bit.ly/3bvtHTC).

[13] În acest caz și deplasarea semantică asociată conversiunii este mai pregnantă, raportat la alte situații analizate (v. *supra*, **(b)**, sensurile menționate.

[14] Unele „inadvertențe" de acest gen au mai fost semnalate în studiile românești de specialitate, inclusiv recente. De pildă, Voinea Postolache (2015 : 111) remarcă utilizarea unor structuri adjectivale și adverbiale în engleză cu valoare substantivală în română sau chiar utilizarea cu valoare adjectivală a unor substantive.

De fapt, individualizarea în raport cu engl. *open air* este evidențiabilă inclusiv la nivel *semantic*[15], în sensul că, în pagini actuale de limba română, *open air/open-air* lexicalizează, în calitate de substantiv, accepția „eveniment (/concert, festival, reprezentație etc.) care se desfășoară în aer liber" (v., prin diferențiere, sensul nominal consemnat în D. Jones, și anume „the place or space where the air is unenclosed; the outdoors"). În acest context, doar considerând accepția nominală „eveniment care se desfășoară în aer liber", vom putea admite conversiunea (pe teren intern, cel mai probabil) 'adjectiv (cf. sensul „care se desfășoară în aer liber") → substantiv (cf. sensul „*eveniment* în aer liber")'. De remarcat și faptul că inclusiv în pagini de limbă engleză *open air* circulă frecvent alături de substantive ca *event(s), festival(s)* ș.a. (cf., de ex., „*Open Air* ***Events*** are an affordable one-stop shop for marquee hire in Melbourne", openairevents.com.au/), ceea ce susține posibilitatea unui fenomen similar celui petrecut în română, unde, foarte probabil din motive de brevilocvență, s-a putut renunța la substantivul-centru, semantica structurii respective fiind preluată integral de determinantul inițial[16], în cazul de față *open air* (cf., de ex., *concert open air* → *open air-ul* „concert open air"). De fapt, asocierea lui *open air* cu substantive de genul celor atestate în pagini de limba (română și) engleză este menționată și la Daniel Jones, însă în cadrul valorii... *nominale* a structurii respective, autorul citat definindu-l pe *open air,* în secvența *an* ***open-air*** *concert,* drept... modificator[17]. Deși face o astfel de precizare, Daniel Jones nu indică un posibil sens nominal derivat, și anume „*eveniment* care se desfășoară în aer liber", ci exclusiv accepția (nominală) evidențiată mai sus.

Cât privește structurile atestate de noi, în pagini actuale de limba română, cu valoare adjectivală și adverbială, trebuie spus că măcar unele dintre acestea figurează în sursele lexicografice (ale limbii engleze) atât ca adjective, cât și ca adverbe (în ordinea menționată)[18]; este și cazul lui *off the record/off-the-record*, pentru care în Daniel Jones se fac precizările: '*adj* (***off-the-record*** *when prenominal*)
„not intended for publication or disclosure; confidential", respectiv *adv*
„with such an intention; unofficially"'. Pentru alte cazuri, dicționarele limbii engleze înregistrează exclusiv utilizarea adjectivală, în plus nu întotdeauna putându-se admite o corespondență semantică absolută cu termenul care circulă în pagini de limba română. De pildă, *off plan* figurează definit astfel la Daniel Jones: '*adj* (***off-plan*** *when prenominal*)
„(of a new building) considered with reference to its plans, before it has been built", definiție care reflectă doar parțial sensul și una dintre valorile morfologice (*i.e.* adjectivală) consemnate în pagini de limba română pentru aceeași structură, și anume „opțiune de cumpărare care vizează cumpărarea unui imobil în faza de proiect (când eventualul

[15] Problema diferențierii sub aspect semantic (față de limba-sursă) a unor structuri preluate în română din engleză a fost abordată în bibliografia românească de specialitate și cu referire la unele terminologii, cum este și cea politică (v., de ex., Stoichițoiu Ichim 2003: 300, 305, care discută modificările semantice generate prin extindere semantică și prin utilizarea figurată a unor structuri).
[16] Este vorba, în ultimă instanță, despre un fenomen de *trunchiere*.
[17] Vom avea ocazia de a aprofunda acest aspect *infra*, **3.2.**
[18] Unele dintre aceste structuri nu sunt consemnate efectiv în dicționarele limbii engleze (v. îndeosebi termenii de specialitate, incluși probabil în dicționare terminologice), prin urmare în astfel de cazuri neavând la dispoziție informații de natură gramaticală etc. cu privire la structurile respective. Cel mai probabil însă, și în astfel de situații trebuie să fie vorba în mod precumpănitor despre compuse utilizate în primă instanță cu valoare adjectivală, și (eventual) ulterior cu valoare adverbială. Observația noastră are în sprijinul ei faptul că – așa cum se știe – substantivul este, în ansamblul părților de vorbire ale unei limbi, în speță ale limbii române, cel mai bine reprezentat sub aspect cantitativ, ceea ce sporește și șansele ca adjectivul (/clasa adjectivală), în calitate de modificator al substantivului, să prevaleze (numeric, dar și din punctul de vedere al frecvenței) asupra adverbului / clasei adverbiale. Aspectul se poate verifica și prin considerarea adjectivelor din fondul lexical (mai) vechi al românei, multe dintre acestea utilizate cu valoare secundară adverbială (cf., de ex., *frumos, urât, adevărat* etc.)

cumpărător poate beneficia de discounturi semnificative)"[19]. Totuși, acest sens terminologic valorificat în pagini actuale de limba română circulă și în contexte englezești (cf., de ex., „Buying ***off-plan*** means you purchase your home before the developer has finished building it". (hoa.org.uk, https://bit.ly/2CYzXXE). În concluzie – așa cum se va fi putut înțelege și cu ocazia discutării unora dintre exemplele anterioare – o *analiză obiectivă va presupune transgresarea informației oferite de dicționarele generale ale limbii (engleze) și coroborarea acesteia cu datele prezente în lucrări lexicografice de specialitate și, în egală măsură, cu informațiile furnizate de analiza comportamentului discursiv al unei structuri sau al alteia*. În acest context trebuie spus că urmărirea ocurențelor online furnizează, cel puțin în cazul de față, inclusiv argumente în favoarea utilizării lui *off plan* și cu valoare adverbială (cf., de ex., „Say you *buy* a property ***off-plan*** for £200,000 by putting down a 10%...", propertyhub.net, https://bit.ly/3gtZh5o).

Și *off-topic* (unul dintre cuvintele consemnate de noi în pagini de limba română actuală cu triplă valoare morfologică, și anume adjectivală, adverbială și substantivală[20]) apare la Daniel Jones exclusiv cu valoare adjectivală (cf. *off-topic*: '*adj* „not related to the matter being discussed"). Ocurențele *online* infirmă însă, măcar parțial, această caracterizare morfologică în sensul că termenul menționat este atestat în pagini de limba engleză și cu valoare adverbială, respectiv substantivală, deși, după toate probabilitățile, (mult) mai puțin frecvent, chiar sporadic, prin comparație nu doar cu utilizarea adjectivală, ci și cu ocurențele per ansamblu ale aceleași structuri în pagini de limba română actuală (v., de ex., „How you go *off topic*, but will give you an example of a typical", quora.com, https://bit.ly/2Yxs174)[21].

3.2. Cel puțin unele dintre situațiile prezentate *supra* sunt *problematice* cât privește fenomenul de *conversiune gramaticală*. Făcând această observație, avem în vedere mai ales structuri de genul celor incluse la **(a)** și **(c)** (cf. *grande cuisine, haute culture, haute gastronomie, hard power*; *haute-cuisine, haute-lisse*), în cazul cărora nu este exclus să fie vorba despre o *falsă valoare (secundară) adjectivală*. Problema a fost abordată în bibliografia de specialitate inclusiv în contextul discutării statutului construcțiilor '*S1 S2*' (v., de ex., Barbu 2012: 154–170), statut definibil drept controversat. Controversa a vizat, pe de o parte, *secvența în ansamblul său* – calificată ca fiind sugestivă fie pentru un *substantiv compus*[22], fie pentru o *sintagmă liberă*[23] –, pe de altă parte – *natura lui S2*. Dacă în ceea ce privește primul aspect, tiparele care au constituit obiectul discuției noastre nu par a pune probleme, în condițiile în care cel de-al doilea constituent substantival este un termen străin, cel mai adesea

[19] V., de ex., ***Achiziţiile off-plan*** *le oferă cumpărătorilor posibilitatea să economisească între 15-25% din preţul locuinţelor de care sunt interesaţi.* (cpi.imobiliare.ro, https://bit.ly/2OvCHyb); *De asemenea,* ***achiziţionarea*** *unei locuinţe* ***off plan*** *pentru închiriere poate fi o variantă bună, prin preţul avantajos de cumpărare.* (digi24.ro https://bit.ly/2ulaljj) ș.a. // adv. *Ai grijă, însă, căci nu poţi* ***cumpăra off-plan*** *oricum şi de la oricine.* (FB, https://bit.ly/2v2uTNv) ș.a.

[20] Reproducem spre ilustrare contextele: *De cele mai multe ori, diversele subiecte ale acestui forum generează* ***postări off-topic*** *care, foarte prompt, sunt șterse de moderatori.* (gmclub.ro, https://bit.ly/2txRWPZ); ***Discuțiile offtopic*** *sunt permise doar pentru clarificări, în limita a 2-3 mesaje, scrise doar cu font italic.* (Forum, https://bit.ly/39a0ifB) ș.a. // adv. *Dacă* ***am discutat „off topic"*** *la secțiunea Universiada, hai să schimbăm puțin regula și să aducem topic legat de Univesiada la off topic.* (Forum, https://bit.ly/394tSDg); *În atenția userilor care au* ***de discutat*** *ceva* ***off topic****, discutați aici.* (misiuneacasa.ro, https://bit.ly/36U7pHG) ș.a. // s.n. *Pentru a satisface nevoia de* ***off-topic*** *a „forumistului amator" (și în speranța că asta va diminua măcar puțin* ***offtopicul*** *în celelalte discuții), declar deschis oficial threadul de „Offtopic profesionist".* (vamist.ro/t/offtopic-profesionist/82); ***Off-topic-ul*** *pe alte teme decât tenisul* (treizecizero.ro, https://bit.ly/2GTKVMq); *Vă rugăm să nu răspundeți la* ***off topicuri*** *și să nu postați în topicuri care probabil vor fi șterse!* (Forum, https://bit.ly/2GTyYpU) ș.a.

[21] Unele utilizări nominale apar îndeosebi pe forumuri (v., de ex., Forum, https://bit.ly/3mAZ9Fm).

[22] V. Ciobanu și Hasan (1970: 44–45), Giurescu (1975: 33–35), Dimitrescu (1995: 157–167) sau DOOM (2005: LXXI).

[23] V., de ex., Dediu *et al.* (2004) sau Stoichiţoiu Ichim (2006).

de origine engleză, prin urmare statutul de nume compus fiind exclus (cf. *tehnică/tapiserie* ***haute-lisse***, *parfumieri/nuanțe* ***haute-culture*** ș.a.), în schimb caracterizarea lui S2 este problematică, acesta fiind susceptibil de a fi definit ca adjectiv[24] sau ca substantiv[25]. Așa cum se poate înțelege, *opțiunea în favoarea valorii substantivale scoate din discuție fenomenul conversiunii*, tipare de genul celor menționate mai sus, dar și altele (cf. *bucătărie* ***grande cuisine***, *comportament/arsenal* ***hard power***...) fiind caracterizabile în termenii unor *structuri cu apoziție*[26]. Cei care au susținut valoarea adjectivală, mai exact faptul că atributul respectiv reprezintă un adjectiv invariabil (v. Dediu *et al.* 2004 sau Stoichițoiu Ichim 2006) au adus drept argumente posibilitatea gradării[27] și a modalizării, dar și coordonarea cu un adjectiv. La rândul lor, susținătorii valorii substantivale și, implicit, apoziționale, au arătat că argumentele gradării, modalizării și coordonării în favoarea tratării atributelor respective ca adjective nu sunt suficiente, atâta vreme cât și substantivele pot fi gradate și modalizate, fără ca aceasta să genereze schimbarea clasei morfologice, în aceeași ordine de idei fiind permise/posibile și coordonări între diferite părți de vorbire (v. Barbu, *loc. cit.*)[28]. În acest cadru argumentativ, utilizarea apozițională, în astfel de contexte, este posibilă grație faptului că respectivele substantive-atribut apar constant cu utilizare semantică *predicativă*[29], iar nu cu utilizare *referențială*[30], cu alte cuvinte acestea nu fac trimitere la un referent, ci, *asemenea adjectivelor*, folosesc semele proprii pentru a *califica* substantivul determinat[31]. În aceeași ordine de idei, este de reținut și faptul că, prin folosire predicativă, *substantivul-atribut capătă sensuri specializate proprii*, ceea ce îi conferă o anumită *autonomie semantică*. Ideea se poate ilustra și la nivelul structurilor considerate pentru studiul nostru. De pildă, dacă în contextul ***Hard power*** *sau* ***puterea coercitivă*** *este atributul unui stat care doreşte să se impună în faţa altor state prin instrumente inflexibile cum ar fi: blocada economică, blocada continentală, embargo-ul economic, lovituri tactice, închiderea frontierelor dar şi altele, culminând cu un conflict armat. Această putere foloseşte ca principale instrumente forţele armate şi economia.* (adevarul.ro, https://bit.ly/3dlcQUq), *hard power* este utilizat referențial, contextul *Astfel, putem spune despre acest concept că se încadrează în* ***arsenalul „hard power”*** *al metodelor coercitive de exercitare a puterii.* (eethinktank.ro, https://bit.ly/2GSTXZU) este sugestiv pentru utilizarea predicativă a aceleiași structuri… nominale. În conformitate cu disocierile care apar la Noailly 1990 (*ap.* Barbu 2012), cele mai multe dintre substantivele-atribut de acest gen sunt definibile drept tipare *calificative* (cf., de ex., *comportament* ***hard power*** = *care* este (*de tip*) coercitiv ș.a.) și de *identificare* (cf. *tehnic**a**/tehnologi**a*** ***haute-lisse***)[32]. În GALR (2008, II: 667) astfel de tipare sunt caracterizate sintactic drept *atribute categoriale*, concept

[24] V. și *supra*, **3.1.**, clasificările propuse de noi... în primă instanță.
[25] Aceasta și este, se pare, teoria care a câștigat teren în ultima vreme.
[26] V. discuția aprofundată *infra*.
[27] Cf., de ex., *Ministrul consideră că este «mai puțin copiuță» decât alții*. O posibilitate similară este exclusă pentru tiparele cu termeni străini luate de noi în discuție (cf. **tehnică* ***mai/mai puțin*** *haute-lisse* etc.).
[28] Un alt argument important invocat de aceeași autoare împotriva tratării substantivelor-atribut ca adjective este capacitatea celor dintâi de a avea determinanți specifici… substantivelor (v. și Dimitrescu 1995: 157–167).
[29] V., în acest sens, relevanța definirii substantivelor comune drept *seturi de proprietăți* sau *de seme*.
[30] Este vorba despre acel tip de utilizare marcat de obicei prin prezența unui determinant.
[31] Un punct de vedere similar apare în *Gramática descriptiva de la lengua española*: „Además, asegurar que un sustantivo tiene un funcionamiento e incluso un contenido característico de adjetivo no lleva necesariamente a categorizarlo como adjetivo, sólo muestra que hay miembros de la clase de los sustantivos en los que determinadas características los hacen hábiles para denotar propiedades en lugar de clases” (GDLE 2000: 4786). [„În plus, faptul că un substantiv se definește funcțional, dar și din punctul de vedere al conținutului similar unui adjectiv nu este suficient pentru ca acesta să fie categorizat ca adjectiv, ci doar demonstrează că există membri ai clasei substantivale prezentând anumite caracteristici care îi fac apți să denote proprietăți, iar nu o clasă (referențială)”, t.n.].
[32] Așa cum recunoaște însă Gushchina (2008: 2507, *ap*. Barbu 2012), cel mai adesea raporturile la nivelul construcțiilor *S1 S2* nu se pot identifica cu precizie, implicit cuvenindu-se să admitem existența unor raporturi intermediare.

căruia în GDLE îi corespunde *apoziția specificativă/restrictivă cu valoare denominativă* (GDLE 2000: 525)[33], tipar definit prin delimitare față de *apoziția explicativă* (care se suprapune, de fapt, cu ceea ce se înțelege în mod tradițional prin apoziție). În ultimă instanță, putem cădea de acord asupra faptului că structuri de genul (*bucătărie*) *grande/haute cuisine,* (*tehnică*) *haute-lisse,* (*arsenal*) *hard-power,* (*nuanțe*) *haute-culture* ș.a. reprezintă un tip aparte de apoziții, și anume apoziții restrictive / specificative, în consecință în astfel de cazuri nejustificându-se o eventuală discuție cu privire la fenomenul conversiunii gramaticale (de la substantiv la adjectiv).

4. Așa cum s-a putut constata, tiparele adjectivale care au constituit obiectul cercetării noastre reprezintă sub aspect etimologic îndeosebi cuvinte de origine engleză (anglicisme), definibile ca structuri *invariabile*, cel mai adesea fiind vorba despre formații polilexicale (binare și ternare). Cât privește structurile utilizate în limba actuală cu *mai multe valori morfologice*, disocierea între valoarea morfologică *primară,* respectiv *secundară/derivată* s-a dovedit într-o serie de situații a fi dificil de operat, formularea unor concluzii obiective fiind condiționată de cunoașterea nu doar a *situației morfologice din limba de origine* (engleza, cel mai adesea), ci și a *primelor atestări* ale structurilor în discuție *în limba română*. Mai mult, o analiză adecvată, științifică în ultimă instanță, va presupune coroborarea datelor din dicționare generale cu informațiile prezente în lucrări lexicografice de specialitate, dar și cu cele furnizate de urmărirea comportamentului discursiv al unei structuri sau al alteia. Nu în ultimul rând, un demers de acest tip va trebui să aibă în vedere inclusiv posibilitatea utilizării unor substantive cu valoare *predicativă,* iar nu *referențială*, prin urmare conceptul de 'conversiune gramaticală' fiind inoperant în astfel de cazuri.

BIBLIOGRAPHY

Lucrări de referință

Barbu, Ana-Maria, 2012, „Construcțiile substantiv-substantiv. Atributul substantival în nominativ", în *Studii și cercetări lingvistice*, 2, LXIII, p. 153–170.

Ciobanu, F., F. Hasan, 1970, *Compunerea,* în A. Graur, M. Avram (coord.), *Formarea cuvintelor în limba română*, vol. I, București, Editura Academiei.

Dediu, C. *et. al.*, 2004, „Adjectivul invariabil nepronominal în româna actuală", în G. Pană Dindelegan (coord.), *Tradiţie şi inovaţie în studiul limbii române*, București, Editura Universității din București.

Dimitrescu, Fl., 1995, *Dinamica lexicului românesc*, Cluj-Napoca – Bucureşti, Editurile Clusium – Logos.

GALR, 2005 și 2008, V. Guțu-Romalo (coord.), *Gramatica limbii române,* vol. I: *Cuvântul*, vol. II: *Enunțul*, Bucureşti, Editura Academiei Române.

GDLE, 2000, I. Bosque, V. Demonte (coord.), *Gramática descriptiva de la lengua española*, Madrid, Espasa Calpe S.A. – Real Academia Española.

Giurescu, A., 1975, *Les mots composés dans les langues romanes*, Mouton, The Hague – Paris.

Gushchina, O., 2008, „Les constructions directes « substantif + substantif ». Le cas du nom propre", în J. Durand, B. Habert și B. Laks (éds.), *Congrès Mondial de Linguistique Française − CMLF'08*, Paris, Institut de Linguistique Française.

Noailly, M., 1990, *Le substantif épithète*, Paris, Presses Universitaires de France.

Osiac, Maria, 2009, „Aspecte ale receptării unor xenisme în limba română actuală", în Luminița Botoșineanu, Elena Dănilă, Cecilia Holban și Ofelia Ichim (ed.), *Distorsionări în*

[33] În acest context, *apoziția* este definită drept acea expresie *nominală* care stabilește cu un antecedent o relație *predicativă/nonreferențială*.

comunicarea lingvistică, literară și etnofolclorică românească și contextul european, Secțiunea *Lingvistică*, Iași, Editura Alfa, p. 275–282.

Stoichițoiu Ichim, Adriana, 2001/2007, *Vocabularul limbii române actuale: dinamică, influență, creativitate*, Bucureşti, Editura ALL.

Stoichițoiu Ichim, Adriana, 2003, „Influența englezei în terminologia politică a românei actuale", în Gabriela Pană Dindelegan (ed.), *Aspecte ale dinamicii limbii române actuale*, București, Editura Universității din București, p. 299– 323.

Stoichițoiu Ichim, Adriana, 2006, *Creativitate lexicală în româna actuală*, București, Editura Universităţii din Bucureşti.

Teleoacă, Dana-Luminița, 2021, „Cuvinte neconsemnate în dicționare generale ale românei: aspecte morfologice" – comunicare la Cel de al 12-lea Colocviu Internațional al Departamentului de Lingvistică: *Orientări actuale în lingvistica teoretică și aplicată*, București, 19–20 noiembrie 2021.

Voinea Postolache, Ramona-Mihaela, 2015, „Adaptarea anglicismelor în limba română contemporană", în *Philologia*, 3–4, p. 106–113.

CURRENT TOPONYMS REMINISCENT OF THE PRINCELY/ROYAL FAMILY MEMBERS

Iustina Nica (Burci)
Scientific Researcher II, PhD, "C.S. Nicolăescu-Plopşor" Scientific Research Institute, Romanian Academy, Craiova

Abstract: In the category of the encomiastic denominations – along those that remind of personalities from the history of our country (Alexandru Ioan Cuza, Constantin Brâncoveanu, Dimitrie Cantemir, Dragoş Vodă, Gheorghe Bibescu, Matei Basarab, Mihai Viteazul, Mircea cel Bătrân, Negru Vodă, Şerban Vodă, Ştefan cel Mare, Ştirbei Vodă, Vintilă Vodă, Vlad Ţepeş etc.) – there are also included the names of places originating from anthroponyms that denominate the members of the Royal/Princely Houses of Romania, or appellatives (domniță-princess, domnesc-princely, doamnă-milady, domnitor-ruler, principe-princeling, prinţ-prince etc.) that refer to them. In the present work there was endeavoured the inventory of the respective toponyms; there are firstly considered the context addressing the emergence and the evolution of these denominations, according to the change of the political regimes, the presenting of their structural characteristics, the frequency of the names within the pattern, along with the toponymy, in general.

Keywords: encomiastic toponyms, Princely/Royal House, political regime, change, structure, frequency.

When making a brief analysis on the toponymic inventory, there could be noticed that the given names, the patronyms, the nicknames, the appellations – generally the people names, have owned a significant share in the place names economy, being directly involved in their formation, "to a great extent, more than the place names involved in the formation of the anthroponyms"[1].

This can be seen especially if we carefully examine the microtoponymy of human settlements. A road, a valley, a fountain, a hill, a place, a bridge, a certain unevenness in the land, etc., the village itself, all can be denominated after the name of the person to whom it relates, either from the position of the object in its possession or from that of an object that needs spatial identification.

A very important aspect that we are pointing out is also that toponymy, be it major or minor, did not take into account the social status of a person in the process of locating places. In the actual toponymy inventory, there are equally met individuals that belonged to the superior hierarchy[2] of the past societies (administrative, church or military, along with simple people that most of the times made themselves remarked positively), and especially due to some less comfortable physical or character features of the owner.

[1] Ion Toma, *101 nume de locuri*, Bucharest, Humanitas Press, 2015, p. 30.

[2] In Tereza Danciu, *Istoria dreptului românesc. Dreptul cutumiar,* Part I, Craiova, Autograf MJM Press, 2014, p. 86, the social hierarchy was recording the following classes "… the enslaved peasants (called *rumâni, vecini, șerbi, jeleri*), and the poor class of the free peasants. On the average step, with a possibility to access the top of the pyramid, there were the free peasants, the inferior clergy and the common noblemen. The top of the pyramid was occupied by the great boyars and the high clergymen". Above all, there was the ruler, the supreme authority, the one who would "confirm the proprietorship, sanctioned the right and decided the law, took general interest, administrative, war and peace decisions, basically on everything concerning the country" (Andrei Rădulescu, *Viața juridică și administrativă a satelor,* Bucharest, National Culture, 1927, p. 6).

Thus, the toponomastics has its own selection criteria, except for the cases in which the officials interfere arbitrary for changing the names of specific oiconyms, as it happened after the year of 1948, when it was inclusively expected a "new-faced" toponymy, freed from the "tares" of the local denomination of the past, that would reflect the political reality of the time. An example that can be regarded as part of our inventory is that of the village (from the locality of Corabia, Olt County) *Principele Mircea*[3], which was replaced, when it was no longer accepted, with *Tudor Vladimirescu*.

On another occasion[4], we endeavoured on the analysis of the Romanian rulers' names that appear in the actual toponymy from Muntenia and Oltenia. We noticed at that point that it is framed within an encomiastic and commemorative toponymy, being used to denominate both oiconyms and small geographical objects from the territory of a settlement. The difference between the two is that, while the first ones (the oiconyms) were named administratively, the latter ones (the micro-toponyms) appeared spontaneously, the probability to have a direct connection with the people being greater that in the case of the first ones (*Drumu lu Cuza, Lazu lui Vintilă Vodă, Moşia lui Mihai Vodă, Ţeapa lui Vlad Ţepeş* etc.).

The denominations of the macro-toponyms that are based on homage names are generally more instable than those of the micro-toponyms from the same category. Thus, some of them "are «condemned» to disappearance due to the «semantic» inconveniences that occurred at some point in time and that authorities, rather disturbed by their presence, eliminate them through the replacement with some more convenient, even «flattering», from the historic point of view"[5]. There are known several examples[6] in which the authorities changed some denominations, which had become inconvenient, with others requested by the appropriacy of the period: *Braşov → Stalin*, *Ferdinand → Oţelul Roşu*, *Oneşti → Gheorge Gheorghiu Dej* etc. Yet, the toponymic "regime" of the Romanian leaders was one different from that of other historical personalities. Their names are usually related to events or performances that could not be subjected to contestation by the succeeding generations[7], and their "popularity" went easily beyond the borders of the (Romanian) states they led even only temporarily; here are few relevant examples: *Alexandru Ioan Cuza*, *Alexandru Moruzzi*, *Cantacuzino, Constantin Brâncoveanu, Despot Vodă, Dimitrie Cantemir, Dragoş Vodă, Gheorghe Bibescu*, *Matei Basarab*, *Michael the Brave, Mircea the Old, Negru Vodă, Radu Mihnea, Radu Negru, Şerban Vodă, Ştefan cel Mare, Ştirbei Vodă, Vintilă Vodă, Vlad the Impaler* etc.

*

[3] Member of the royal family.

[4] *Structuri denominative oficiale și populare. Nume ale unor personalități istorice românești în toponimie*, appeared in the volume of the National Symposium „1821-2021. Bicentenarul Revoluției conduse de Tudor Vladimirescu", 14-15 may 2021, Craiova, pp. 193-203

[5] Ion Toma, *op. cit.*, p 51.

[6] Their number increases if we analyse the names of the streets from the urban environment. After 1990, many cities started the process for recovering the local values, returning to the names of some honoured toponymically since the before and between wars period (Mihai Petre, *Urbanonimie hunedoreană. Particularităţi şi perspective*, Cluj-Napoca, Casa Cărţii de Ştiinţă, 2013, p. 94). Sometimes, the change of the names is not based on negative causes, but it is desired the re-establishment of some historic truths. In the locality of Făgăraş, for example, *Tudor Vladimirescu* street was renamed *Constantin Brâncoveanu*. "The explanation is that, on this street, at no 16, it was built St. Nicholas Church, one of the constructions of Constantin Brâncoveanu. The model of this place of cult, erected in the period 1697-1698, is the chapel of Brâncoveanu Palace from Mogoşoaia, built ten years before. St. Nicholas Church is the oldest cult place from Făgăraş, according to the mayor of Făgăraş, the one who had the initiative for changing the name" (http://www.bunaziuafagaras.info/strazi-cu-denumire-noua/ - site accessed on 15.07.2019).

[7] In the communist period as well, when it was made the change of some denominations considered inappropriate, the Middle Ages was a good source of inspiration (Ion Nicolae, Bogdan Suditu, *Toponimie românească şi internaţională*, Bucureşti, Maronia, 2008, p. 220).

The names of the places derived from the royal family members[8] are amongst the today encomiastic denominations, whose analysis we are to deal further on. From the point of view of their stability, the respective denominations are, unlike those generated from the names of the rulers, or other personalities from different fields of interests, such as literature, music, philosophy, aviation, archaeology, engineering etc., the most noticeably fluctuant, the political orientation of those who ruled the country successively displaying them either positively or historically throwing them into the shade. The recorded material[9] registers, quantitatively, few examples, situating, from this point of view, on the limits of the denominative pattern. Nonetheless, as structural typology, it can be fully framed within our toponymic denomination system.

In the inter-war period, many of the place denominations from our country had in their componence names of the royal family members (*Carol I, Elisabeta, Ferdinand, Maria, Carol al II-lea, Mihai, Ileana, Nicolae, Elena*). Thus, two villages (dwelt by people from Oltenia and Bukovina) from Moldova, Botoşani County, were called[10] *Mihai I*, to mark the birth of the prince. After the change of the political regime, both of them were renamed *Tudor Vladimirescu*.

Thirty years after the disappearance of the communist regime, there are still preserved names that remind of important moments from the history of the totalitarianism. By removing, in the case of many of them, the actual lexical "cover", there can be noticed, underneath it, denominations that paid homage to some members pf the Royal Family. In Dobruja, for example "… it is impossible not to come across strange denominations of localities: the European road to Mangalia takes you through the August 23rd commune (which is a reference to the national day celebration of Romania during 1948-1989). Until 1948, the commune was called Lady Elena. To get to there, one has to cross the Eforie Sud city (which, in its

[8] In two cases, *Ceaprăzăria la Principele Bibescu* (m. Bucharest) and *Încălţăminte la Principesa Ileana* (m. Bucharest) there occurs the phenomenon of "lex maiestatis incompatibility" (Adrian Rezeanu, *Periplu toponimic*, Bucharest, Romanian Academy Press, 2014, p. 97).
Our toponymy also records few place names that contain the noun *împărat*-emperor – *Brazda Împăratului* [it denominates the traces of the earth vallum called Brazda lui Novac v. Gârleşti c. Ghercești-DJ], *Brazda lui Ler Împărat* [v. Popânzăleşti c. Drăgoteşti-DJ], *Piatra Patul Împăratului* [place v.c. Braloştiţa-DJ], *Vâlceaua Împăratului* [glen v.c. Băbeni-VL] and the adjective *împărătesc – Brazda Împărătească* [the same with *Brazda Împăratului*], *Pătulele Împărăteşti* [v. Călugăreni c. Orodel-DJ; v. Arpadia c. Ţînţăreni-GJ; v.c. Balta-MH], *Viile Împărăteşti* [v. Arpadia c. Ţânţăreni-GJ]. In the nominal constructions, the function of the word *împărat* is that of anthroponym (originally a nickname) or toponym.

[9] Extract from: *Dicţionarul toponimic al României. Oltenia* (DTRO) (edited by prof. Gh. Bolocan, PhD), vol. 1 (A-B), Craiova, Universitaria Press, 1993 and next.; *Dicţionarul toponimic al României. Muntenia* (DTRM) (coord. prof. Gh. Saramandu, PhD), vol. 1 (A-B), Bucharest, Romanian Academy Press, 2005 and next.; *Tezaurul toponimic al României. Moldova*, vol. II, *Mic dicţionar toponimic al Moldovei (structural şi etimologic)*, (TTRM), Part I, *Toponime personale* (coord. Dragoş Moldovanu), Iaşi, "Al. I. Cuza" University Press, 2014.

[10] "The village…from the commune of Albeşti, was in a place called Gura Fundăturii. More precisely, it was a deserted field, on the border of Rânghileşti estate, that belonged to the renowned Goilav. Landlords, of Armenian nationality. Only few of the huts were built on this land by the peasants who were brought to work the fields of Rânghileşti. Yet, it was a prosperous farming area… These lands, called «Gura Fundăturii» or «Fundătura Moşiei», were part of the royal domain. Two factors contributed to the founding of the village. On one side, in the month of July 1921, it was adopted the rural law that provisioned the appropriation of the peasants. On the other side, in the month of October of the same year, Prince Michel I was born, the son of Prince Carol and the nephew of King Ferdinand I the Unifier. After the born of the royal nephew and in the context of the appropriation, King Ferdinand I makes the decision to found the royal domain from Botoşani, a village with newly appropriated villagers that would bear the name of the newly born prince" (https://adevarul.ro/locale/botosani/povestea-satelor-gemene-infiintate-cinstea-nasterii-principelui-mihai-s-a-ales-localitatile-populate-atunci-olteni-bucovineni-_5a8fd710df52022f75e22391/index.html) – site accessed on 27.10.2020.

beginnings was named by Vasile Roaită, a hero of the communist movement that later proved a police agent too). It is undoubtedly the coquette inter-war bath resort, Carmen Sylva"[11].

At present, few administrative units (or components of them, such are the streets) returned to the former denominations or were named after some members of the Royal House. This happened especially where the localities were directly connected to the royal family; it is the case of Săvârșin, where, in 2018, it was decided "that a street of the locality to be called «Queen-Mother Elena», thus to mark the repatriation of her remains and the inhumation at Curtea de Argeş. In the nomenclature of the locality, other two streets that delimitate the Royal Domain already received names of the royal family members, respectively, the national road segment that crosses the locality is now «Regele Mihai» street, and the street behind the domain is called «Regine Ana»"[12].

The toponymic dictionaries of Oltenia, Muntenia and Moldova offer, today, a small number of denominations that are based on such anthroponyms. They are: *Principele Carol*[13] [village c. Cetate-DJ], *Principele Mihai* [village c. Vânjuleț-MH], *Principele Mircea*[14] [village t. Corabia-OT], *Principesa Maria* [village c. Siliștea Crucii-DJ], *Regele Carol I* [mineral water source v. Olăneşti t. Băile Olăneşti-VL], *Regina Elisabeta* [mineral water source v. Olăneşti t. Băile Olăneşti-VL, street m. Pitești-AG], *Elisabeta Doamna*[15] [com. Horia-NȚ], *Regina Maria* [village c. Miloșești-IL, village c. Scrioaștea-TR], *Regele Ferdinand*[16] [village c. Crevedia-DB, village c. Boldești-Grădiștea-PH; c. Bereștii-Meria-GL], *Ferdinand I* [village c. Ferdinand I-IL], *Regele Mihai*[17] [village c. Frăsinet-CL], *Aleea Carmen Sylva* [place t. Sinaia-PH].

All these names "abandon" the majestic space of the royalty and enter into that of the toponymic reality, from the moment our attention moves onto the aspects related to the structure of the mentioned place names. Similar to the case of any anthroponyms that belong to the toponymic structures, they are "charged" with new attributions, of determination and localization: moreover, they can form denominations on their own, or can create "partnerships" with lexical elements that particularize their meaning (*Carmen Sylva Alley*).

Few other micro-toponyms are added to them, in which there is not specifically mentioned any name; there are only the generic nouns *regina*-queen, *regele*-king, *coroana*-crown, *principesa*-princess, or adjectives formed from them – *regal*-royal, *princiar*-princely: – *La Căşeria Regală* [place t. Sinaia-PH], *La Colţu Reginei* [place t. Sinaia-PH], *La Herghelia Regală* [place t. Sinaia-PH], *La Domeniu Coroanei* [v.c. Ruşeţu-BZ], *Mesele*[18] *Regale* [place

[11] https://www.info-sud-est.ro/toponimia-din-dobrogea-ce-facem-cu-ea/ – site accessed on 27.10.2020.

[12] https://www.agerpres.ro/social/2019/10/14/arad-strada-cu-intrarea-principala-in-domeniul-regal-savarsin-denumita-regina-mama-elena--385141?fbclid=IwAR01l7AZnQbqD8ByVoXTJYbaMPgXIN35Tsp4_EanUT9XdQjCnVCKrND2Tbo – site accessed on 27.10.2020.

[13] In *Împărțirea administrativă a României,* Official Edition, Bucharest, 1943, it is issued, with the denomination with *Regele Carol II.*

[14] He was born on January 13 1913, and he died of typhoid fever three years later; he was the sixth child of Prince Ferdinand and his wife, Princess Maria.

[15] Officially unjustified name, given in the honour of Queen Elisabeth of Romania (1843-1916), wife of Carol I (TTRM).

[16] Officially unjustified name, the date for honouring the memory of the first king of the Great Romania. In 1950, they returned to the former names (Prodăneștii), following official directives for removing the names that reminded of the royal family names. (TTRM).

[17] In Bucharest, there is a park called *Regele Mihai I*, which has a rich past on addressing its name: (with a history that is equally rich and extends to the second half of the 18th century), the place was called, after 1921, *Herăstrău National Parc, the National Park, Carol II National Park, and after 1933, after the instauration of the communist regime, the denomination was changed in "I.V. Lenin". Park for Culture and Rest.* Later on, it returned to its initial name, *Herăstrău.*

[18] Table "even field, plane as a table" (Gheorghe Bolocan, Elena Silvestru-Şodolescu, Iustina Burci, Ion Toma, *Dicţionarul entopic al limbii române*, vol. I, A-M, Craiova, Universitaria Press, 2009).

t. Sinaia-PH], *Scaunu*[19] *Regelui* [place t. Sinaia-PH], *Scaunu Reginei* [place t. Sinaia-PH], *Stâna Regală* [place t. Sinaia-PH], *Poiana Reginei* [place t. Sinaia-PH], *Pârâu Principesei* [v. Bratia c. Berevoiești-AG], *Drumu la Poiana Reginei* [place t. Sinaia-PH], *Drumu Reginei* [place t. Azuga-PH; place t. Azuga-Predeal-PH], *Cafeneaua Regală* [place m. Bucharest], *Izvoru Reginei* [place t. Azuga-PH], *La Grajdurile Princiare* [place t. Sinaia-PH].

*

As well without specifying the identity, there can be found, especially in micro-toponymy, a series of denominations founded on the appellatives of *domn*-lord/ruler[20], *domnie*-lordship, *domniță*-princess, *domnesc*-princely, *doamnă*-milady, *domnitor*-ruler, *principe*-princeling, *prinţ*-prince, which were framed within the pages of the present work considering them generic terms that refer, as well, to the ruling families from our farther or closer past. Nonetheless, there are toponyms less subjected to changes: they are "sheltered" by anonymity, because it was not known who they were referring precisely, these denominations being, probably, less "dangerous".

Contemporary to the events that "connected" a geographical object to a person, the denominators did not feel the need to mention the latter one, but only the title. Only a thorough research can show us today who that person is.

And if the discovery of the identity requires research in the "personal" history of the specific place names, their structure is as transparent as possible. They were classified according to the nature of the word (noun, or adjective) and the relations that are established between the terms involved in the accomplishment of the toponymic syntagms.

1. Nouns or noun phrases in the cases:

a) ***Nominative***: *Domneşti*[21] [village c. Domneşti, estate v.c. Domneşti-AG], *Domnia*[22] [hill, plateau v. Gura Sărăţii c. Merei, estate v. Lipia c. Merei-BZ, place v.c. Domneşti-AG];

b) ***Genitive***: *Biserica Doamnei*[23] [church m. Bucharest, m. Târgoviște], *Crucea Domnitorului* [place v. Cosmina de Jos v. Cosmina de Sus c. Cosminele-PH], *Drumu Principelui* [place t. Sinaia-PH], *Scaunu Domnului*[24] [hill top v. Negoieşti t. Baia de Aramă-MH], *Vâlceaua lu Prinţu* [e.c. Cezieni-OT], *Podu Domniței* [place v.c. Busa-BZ], *Poiana*

[19] Chair "royal residence".

[20] Attested for the first time in toponymy as *Domnești* in Wallachia, on July 16 1472 (*Dicţionarul elementelor româneşti din documentele slavo-române. 1374-1600*, editor in charge. Gh. Bolocan, Bucharest, Academia Republicii Socialiste România Press, 1981, p. 69).

[21] From the group-mane of *domneşti* (from "domn" *ruler* or adj. *domnesc*, by making it a noun). *Indicatorul localităților din România* (Ion Iordan, Petre Gâștescu, D. I. Oancea, Bucharest, Academia RSR Press) was recording, in 1974, a series of homonymous denominations on the entire country: *Domnești* – village, commune of Mărișelu-BN; commune-IF; former denomination of the village of *Domnești-Sat*, commune of Pufești-VR; *Domnești-Călțuna*, former denomination of the village of Călțuna-IF; *Domnești-Sârbi*, disbanded village, included in the village of Domnești-IF; *Domnești-Târg*, village, commune of Pufești-VR; *Domneștii de Jos*, disbanded village, included in the village of Domnești-IF; *Domneștii de Sus*, old denomination of the village of Domnești-IF.

[22] From *domnie*, "princely propriety" (Iorgu Iordan, *Toponimia românească,* Bucharest, Romanian Academy Press, 1963, p. 213).

[23] In this case, *Doamna* is Maria, the wife of Șerban Cantacuzino. In Moldova, there are many denominations with the appellative *doamnă*: *Bâtca Doamnei, Dealul Doamnei, Gura Doamnii, Mănăstirea Doamna, Obcina Doamnei, Pârâul Doamnei, Satul Doamnei, Schitul Doamna, Valea Doamnei* etc. There is no consensus on addressing the identity of the feminine person: it can be Elena, wife of Petru Rareș, the builder of the hermitage positioned on the east from Doamna stream, about Ana, the second wife of Alexander the Good, or, Milady Ruxanda, the daughter of Petru Rareș, and the wife of Petru Lăpușneanul (TTRM, p. 133).

[24] Iorgu Iordan explains this toponym reproducing a local story: "The edge of a rock, where, according to the legend, Lady Elena of Matei-Vodă Basarab rested, when she visited the monastery of Arnota, build by her husband" (*op. cit.*, pp. 43-44). Other toponyms too, from other counties, that include the appellative *scaun*, received similar explanations – "scaun judecătoresc-court", a chair "where Negru-Vodă sat on a chair to sentence" etc. It can be noticed the analogy between the entopic element *scaun* and the object itself.

Doamnei [place v.c. Breaza-BZ, place t. Văleni de Munte-PH], *Crucea Domnitorului* [place v. Cosmina de Jos c. Cosmina de Sus v. Cosminele-PH], *Satu Domniței* [village c. Balta Albă-BZ], *Lacu Doamnei* [t. Curtea de Argeș-AG], *Locu Domniței* [v.c. Florești-PH].

c) ***Accusative***: *La Crucea Domnitorului* [v. Meliceşti c. Telega-PH], *La Teii Doamnei* [place v.c. Călugăreni-PH].

2. Adjective phrases in the cases:

a) ***Nominative***: *Capu Plaiu Domnesc* [place, forest boundery mark Gheboieni, v.c. Tătărani-DB], *Ciocanu Domnesc* [village c. Buturugeni-GR], *Cracu Domnesc* [ravine v.c. Băneasa-GR], *Crângu Domnesc* [v. Suslăneşti c. Mioarele-AG], *Dealu Domnesc* [place t. Topoloveni-AG; place v. Turburea c. Cozieni-BZ; place v.c. Răzvad-DB; place t. Vălenii de Munte-PH], *Fântâna Domnească* [fountain v.c. Bistreţ, v.c. Bârca-DJ; village c. Prunişor, commune-MH; fountain v.c. Costeşti, t. Ocnele Mari-VL], *Livada Domnească* [place m. Bucharest; place t. Boldeşti-Scăieni-PH], *Mahalaua Domnească* [slums m. Buzău-BZ; m. Ploieşti-PH], *Moara Domnească* [village, estate c. Găneasa, commune-If; village, estate, forest c. Râfov-PH], *Pădurea Domnească* [v. Suseni c. Bogați-AG, old denomination of the v. Adunați-DB, forest v.c. Periș-IF], *Pădurea Domnească a Osichii* [forest v. Greci c. Osica de Sus-OT], *Plaiu Domnesc* [mountain v.c. Moroieni-DB], *Vâlceaua Domnească* [v.c. Fălcoi-*OT], Zăvoiu Domnesc* [v. Salcia c. Slătioara-OT], *Ciocanu Domnesc* [village c. Buturugeni-GR], *Cracu Domnesc* [ravine v.c. Băneasa-GR], *Curtea Domnească* [place m. Bucharest], *Fântâna Domnească* [place v. Viforâta c. Aninoasa-DB, place m. Bucharest], *Funia Domnească* [estate v.c. Rătești-AG], *Grădina Domnească* [place m. Bucharest], *Alunișu Domnesc* [forest v.c. Cetățeni-AG], *Băutor*[25] *Domnesc* [pub c. Moreni-DB], *Biserica Domnească* [district m. Câmpulung-AG, church m. Bucharest], *Heleșteiele Domneşti* [valley v. Cazaci c. Nucet-DB, place v. Inotești c. Colceag-PH], *Heleșteu Domnesc* [village c. Nucet-DB, pond m. Târgoviște-DB, pond v.c. Șerbănești-OT], *Hobaia Domnească* [forest v.c. Cetățeni-AG], Iazu Domnesc [place m. Buzău-BZ, place m. Târgoviște-DB], *Sfoara Domnească* [place m. Bucharest], *Slobozia Domnească* [place m. Bucharest], *Linia Domnească* [estate-AG], *Mahalaua Podu Domnesc* [slums m. Bucharest], *Mahalaua Slobozia Domnească* [slums m. Bucharest], *Marginea Domnească* [hill v. Cetățeni Vale c. Cetățeni-AG, place v.c. Stoienești-AG, mountain v.c. Pucheni-DB, forest v. Brebu c. Runcu-DB], *Moșia Domnească* [estate m. Buzău-BZ, estate v. Belciug c. Necșești-TR], *Moșia Domnească* [moșie-DJ];

b) ***Accusative***: *În Balta Domnească* [place m. Târgoviște-DB], *În Livada Domnească* [place m. Bucharest], *În Țigănia Domnească* [place m. Bucharest], *La Fântâna Domnească* [place v. Satu Nou c. Drăcşănei-TR], *La Hambarele Domneşti* [place m. Bucharest], *La Poarta Domnească* [place m. Bucharest], *La Marginea Domnească* [v. Râul Alb de Jos c. Bărbuleț-DB], *La Moara Domnească* [v.c. Bilciurești-DB].

Most of the oiconyms contain the particularising terms *domn* and *domnitor* – frequently used appellatives that refer to the title of the rulers of Wallachia and Moldova – and less that of *prinţ* and *principe*, as well as the adjectival correspondences of the first, *domnesc, domnească*.

The volume of the recorded examples facilitates the observation that, on addressing the noun phrases, the genitive occupies, this time as well, the first position in the rank of the used grammatical cases in establishing the identity of a place. In exchange, the possessive adjective phrases register most of the denominations in nominative. In the first situation, the nominative and the accusative, in the second, the accusative, are situated on peripheral positions.

[25] Drinker "pub".

The status of the terms is also nuanced. Thus, while some of them remained in the position of denominative appellatives – *Drumu Principelui* –, others onimised, transominised or toponymised: *Scaunu Domnului, La Crucea Domnitorului, La Moara Domnească, Pădurea Domnească a Osichii* etc.

*

The macrotoponymy, "baptised" after some history (or other fields) personalities, has "the tendency…to consolidate the «educative», «formative» function of the toponymy" [26], the recording of the important names from the real or mythical history of the national space into the quotidian reality being imposed by the current use of the place names[27]. On the other hand, the popular toponymy, starting from the names of the same personalities, shape a direct relation – geographic item-person – without implying external, subjective factors. They both contribute equally to the rendering valuable of the historic patrimony, through onomastics.

BIBLIOGRAPHY

1. Bolocan, Gheorghe, Silvestru-Şodolescu, Elena, Burci, Iustina, Toma, Ion, *Dicţionarul entopic al limbii române*, vol. I, A-M, Craiova, Universitaria Press, 2009.

2. Danciu, Tereza, *Istoria dreptului românesc. Dreptul cutumiar,* Part I, Craiova, Autograf Press MJM, 2014.

3. *Dicţionarul elementelor româneşti din documentele slavo-române. 1374-1600*, editor in charge, Gh. Bolocan, Bucharest, Academia Republicii Socialiste România Press, 1981.

4. *Dicţionarul toponimic al României. Muntenia* (coord. prof. Gh. Saramandu, PhD), vol. 1 (A-B), Bucharest, Romanian Academy Press, 2005 and next.

5. *Dicţionarul toponimic al României. Oltenia* (DTRO) (edited by prof. Gh. Bolocan, PhD), vol. 1 (A-B), Craiova, Universitaria Press, 1993 and next.

6. Iordan, Iorgu, *Toponimia românească,* Bucharest, Romanian Academy Press, 1963.

7. *Împărţirea administrativă a României,* Official Edition, Bucharest, 1943.

8. Nica (Burci), Iustina, *Structuri denominative oficiale şi populare. Nume ale unor personalităţi istorice româneşti în toponimie*, issued in the volume of the National Symposium "1821-2021. Bicentenarul Revoluției conduse de Tudor Vladimirescu", May 14-15 2021, Craiova, p. 193-203.

9. Nicolae, Ion, Suditu, Bogdan, *Toponimie românească şi internaţională*, Bucharest, Maronia, 2008.

10. Petre, Mihai, *Urbanonimie hunedoreană. Particularităţi şi perspective*, Cluj-Napoca, Casa Cărţii de Ştiinţă, 2013.

11. Rădulescu, Andrei, *Viața juridică și administrativă a satelor,* Bucharest Cultura națională, 1927.

12. Rezeanu, Adrian, *Periplu toponimic*, Bucharest, Romanian Academy Press, 2014.

13. Toma, Ion, *101 nume de locuri*, Bucharest, Humanitas Press, 2015.

ON-LINE SOURCES

http://www.bunaziuafagaras.info/strazi-cu-denumire-noua/ (site accessed on 15.07.2019).

https://adevarul.ro/locale/botosani/povestea-satelor-gemene-infiintate-cinstea-nasterii-principelui-mihai-s-a-ales-localitatile-populate-atunci-olteni-bucovineni-_5a8fd710df52022f75e22391/index.html) (site accessed on 27.10.2020).

[26] Ion Nicolae, Bogdan Suditu, *Toponimie românească şi internaţională*, Bucharest, Maronia, 2008, pp. 219-220.
[27] *Ibidem*.

https://www.info-sud-est.ro/toponimia-din-dobrogea-ce-facem-cu-ea/ (site accessed on 27.10.2020).

https://www.agerpres.ro/social/2019/10/14/arad-strada-cu-intrarea-principala-in-domeniul-regal-savarsin-denumita-regina-mama-elena--385141?fbclid=IwAR01l7AZnQbqD8ByVoXTJYbaMPgXIN35Tsp4_EanUT9XdQjCnVCKrND2Tbo (site accessed on 27.10.2020).

THE LINGUISTIC RELEVANCE OF "GRAMATICA RUSSASCĂ ŞI RUMÂNIASCĂ ÎNCHIPUITĂ" BY ŞTEFAN MARGELA IN THE FRAMEWORK OF THE TSARIST LANGUAGE POLICY

Liliana Botnari
Scientific Researcher, PhD, Institute of Romanian Philology „Bogdan Petriceicu-Hasdeu", Republic of Moldova

Abstract. The language policy on the Bessarabian territory of the tsarist government was a glottophagous policy, of assimilating the Romanian language which was functionally substituted by Russian in all social and administrative spheres. Therefore, Romanian, the dominant language until then, becomes a language functionally dominated by Russian, the sphere of Romanian use limiting to the colloquial sphere. It became a tool that facilitated the study of Russian in the field of education, the published textbooks being bilingual. By elaborating his grammar in 1828, Ștefan Margela contributed to the reform of Romanian Cyrillic alphabet and promoted the Romanian language in the Bessarabian space in spite of all the political impediments. Ion Heliade-Rădulescu made independently the same reform on the Latin alphabet, contributing to the creation of the norms of the literary Romanian. A year later, the Romanian linguist Ion Heliade-Rădulescu proposed the same reform, to reduce the graphic signs of the Latin alphabet, thus contributing to the creation of the literary Romanian norms.

Keywords: Romanian language, glottonym, bilingual grammar, Cyrillic alphabet, Latin alphabet.

În Basarabia secolului al XIX-lea, anexată imperiului țarist din 1812, prin *Regulamentul organizării administrative a Basarabiei*, limba „moldovenească" este declarată limbă oficială, alături de limba rusă. Lingvista Lidia Colesnic-Codreanca denumește perioada anilor 1812-1828 *perioada bilingvismului neutru sau funcțional*, „când alături de limba română începe să funcţioneze şi limba rusă în sferele sociale principale: sfera administraţiei publice, a învăţământului şi a cultului religios" (Colesnic-Codreanca 2003). Este perioada în care limba română încă se mai păstrează în şcoli, în tipăriri şi traduceri românești bisericești, dar capătă un statut de egalitate cu limba rusă. Politica lingvistică a guvernului țarist era o politică glotofagică, de asimilare a limbii române a comunității vorbitoare basarabene, aceasta fiind treptat substituită funcțional de limba rusă în toate sferele sociale şi administrative. Prin urmare, limba română, *limbă dominantă* până atunci, devine *limbă dominată* funcțional de limba rusă, sfera de utilizare a românei îngustându-se la sfera colocvială. Aceasta devine doar un instrument care înlesnea, în sfera învățământului, studierea limbii ruse, manualele editate atunci fiind bilingve.

Este etapa când demarează vehicularea tezelor potrivit cărora limba „moldovenească", adică limba română a basarabenilor, este o limbă de origine slavă; se atentează la conștiința identitară a vorbitorilor, la conștiința lingvistică, definită de către Eugenia Bojoga în felul următor: „prin *conştiinţa lingvistică* se înțelege un ansamblu de cunoștințe ce țin de apanajul oricărui vorbitor atunci când se exprimă într-o limbă – cunoştinţe de lexic, morfologie, sintaxă, tipologie a textelor etc. –, precum şi anumite atitudini ale sale cu privire la această limbă." (Bojoga 2013, p. 15); este „o cunoaștere intuitivă și deci, implicită, dobândită în mod individual prin studii, socializare și experiență, odată cu învățarea limbii. Această conștiință se află în strânsă legătură atât cu nivelul de cultură al cetățenilor, cât și cu statutul limbii

respective în societate." (ibidem, p. 16). Prin urmare, conştiinţa vorbitorilor este foarte uşor influenţabilă – printr-o glotopolitică bine pusă la punct, vorbitorii îşi pot pierde conştiinţa propriei identităţi istorice. În cazul limbii române, procesul de dezrădăcinare, de anihilare şi de subminare a conştiinţei lingvistice a vorbitorilor de pe teritoriul basarabean, prin eradicarea adevărului ştiinţific şi prin impunerea ca limbă funcţională a limbii ruse, a stagnat evoluţia limbii române de aici şi a conservat-o la un nivel cvasirudimentar pentru o perioadă destul de îndelungată. Ba mai mult, politica lingvistică care a cunoscut atât de multe schimbări de macaz de la o perioadă la alta – 1812-1918, 1918-1945, 1945-1989 – i-a derutat totalmente pe vorbitorii basarabeni, aceştia pierzându-se între tezele şi argumentele prezentate pe de o parte de către lingviştii „romanici" şi de cealaltă, de către cei „moldovenişti".

În situaţia diglosică instaurată în Basarabia secolului al XIX-lea, au început să apară un şir de dicţionare şi gramatici care încercau să stabilească normele literare ale românei de pe teritoriul dintre Prut şi Nistru. În 1827, Ştefan Margela, de origine grec, pe care Ştefan Ciobanu îl prezintă drept „cunoscător adânc al legilor ţării, al istoriei neamului, mare patriot român" (Ciobanu 1923, p. 96), „unul din cei mai luminaţi bărbaţi ai Basarabiei din primele decenii ale veacului al XIX-lea" (ibidem, p. 97), tipărea „Gramatica russască şi rumâniască închipuită", la Sankt Petersburg. Autorul susţine în prefaţă (Margela 1827, p. 5) că manualul său va fi util şi chiar necesar pentru studierea limbii ruse de către cei 8 mii de Români care locuiesc în Basarabia, aflată sub stăpânirea Rusiei, care, la acel moment, nu aveau niciun fel de manuale pentru a o studia, dar şi pentru cele câteva milioane de Români ce locuiau dincolo de Prut şi Dunăre; de asemenea şi Ruşilor, care ar fi dorit să înveţe limba Română. Totodată, Ştefan Margela menţionează că lucrarea sa a fost tipărită cu „aprobarea şi ajutorul stimatului şef al meu, Excelenţei Sale domnului ministru al instrucţiunii publice, care a ordonat să se tipărească această carte în rând cu alte opere folositoare" (ibidem, p. 6). Prin urmare, în 1827 guvernarea rusească încă admitea glotonimul limbă română, or, în această perioadă, autorităţile ţariste din Basarabia sunt nevoite să manifeste o anumită atenţie faţă de interesele „naturale" ale autohtonilor, după cum amintea şi Ştefan Ciobanu: „populaţia basarabeană era cu desăvârşire străină de limba rusă, şi, prin urmare, trebuia să se accepte în aceste şcoli [şcolile basarabene] şi limba moldovenească. Ba, mai mult, chiar şi limba rusă, profesorii fură nevoiţi (...) s'o predea în româneşte" (Ciobanu 1923, p. 79).

Aşadar, Ştefan Margela conştientiza importanţa promovării limbii române în acele condiţii precare de funcţionare, Paul şi Zamfira Mihail remarcând meritul său reformator: „înaintea lui Heliade, el publică la sfârşitul celui de al doilea volum al gramaticii sale o listă de: „Zece semne 'de prisos' pe care ei le socotesc cu totul inutil drept litere. (...) Ştefan Margela susţine că aceste zece litere „de prisos" le-a redus pentru ca „să uşureze (să simplifice) scrierea şi pronunţarea românească corectă (...), cât şi pentru ca să le uşureze Ruşilor citirea cărţilor româneşti." (Mihail 1993, p. 175). Astfel, independent de şcoala lingvistică de la Bucureşti şi înaintea lui Ion Heliade-Rădulescu, Ştefan Margela a propus reforma alfabetului chirilic românesc, reducerea inventarului de semne al acestuia. Dincolo de Prut, un an mai târziu, cu o gramatică reformatoare şi binevenită, *Gramatica Românească*, se afirmă Ion Heliade-Rădulescu în 1828, care, la rândul său, propune „simplificarea inventarului de semne grafice utilizate în scrierea românească a epocii prin eliminarea elementelor superflue, a semnelor fără utilitate în notarea sunetelor limbii române" (Heliade-Rădulescu 1980, p. 456). În continuare, vom încerca să trasăm o paralelă între aceste tipărituri relevante, identificând similitudinile şi diferenţele dintre ele.

Gramatica lui Ştefan Margela, în volum de 702 pagini, era un manual de gramatică bilingv, care utiliza vechiul alfabet chirilic în ambele variante ale cărţii, cea românească evidenţiindu-se prin unele particularităţi fonetice, asupra cărora ne-am pronunţat şi cu alte ocazii (Botnari 2018). Este alcătuită din 2 compartimente: „Adunare de cuvinte", care nu e altceva decât un glosar de termeni structurat pe domenii sau un ghid de conversaţie bilingv

rus-român, și „Gramatica russască”, care prezintă, de fapt, gramatica limbii ruse tradusă în română.

De cele mai multe ori, noțiunile gramaticale fiind inexistente în română, Șt. Margela încearcă să găsească echivalente terminologice, acestea fiind calchiate din limba rusă. Lingvistul diferențiază 8 părți de vorbire: *numele, denumele, graiul (verbul), împărtășirea, asupragraiul, înaintepunerea, unitoarea* și *întrepunerea*, acestea fiind schimbătoare, adică acele părți de vorbire (substantiv, adjectiv, verb etc.) care își modifică forma în funcție de număr – „*singuratic* sau *multoratic*” – sau gen – „*bărbătesc, femeiesc* sau *nicideunul*” sau *obștească* –, timp sau mod, grad de comparație etc.

Numele poate fi ***înființătoriu*** (substantivul), lingvistul exemplificând prin cuvintele: *fiară, masă, carte, pană* etc., ***numărătoriu*** (numeralul): *doi, patru, o mie, întâi, al doile* și ***alăturat*** sau ***asupranumelui*** (adjectivul): *mintios, cuvios, folositoare, grabnică*.

Analizând categoria gramaticală a numărului, Șt. Margela aduce drept exemple atât substantive, cât și verbe conjugate:

la singular („singuratic”): eu *citesc, pământul se mișcă*;

la plural („multoratic”): *noi citim, planetele se mișcă*.

Ștefan Margela distinge 7 cazuri pe care le numește „căderi”, enumerând următoarele caracteristici (vezi tabelul):

Cazul	Întrebarea cauzală	Exemplu
1. Numitoare	Cine? Ce?	Ce face pre om fericit? Cuviosia
2. Însușitoare	A cărui? A cărei? A cui?	A cui sfat este folositor? A omului cuminte
3. Dătătoare	Cui? Cărui?	Cui s-au gătit în viața viitoare fericirea? Drepților
4. Împvinovățuitoare	Pe cine sau ce?	Ce-au zidit întru început Dumnezeu? Ceriul și pământul
5. Chemătoare	Cine? Ce?	O Dumnezeule!
6. Pricinuitoare	De cine? Prin cine?	Prin ce se deosebește omul de celelaltevieţuitoare? Prin înțălejire
7. Înaintepuitoare	În cine? În ce? Asupra cui? Pe ce? De care? De ce? Unde?	În ce se cuprinde adevărata fericire? În lineștirea minței

Tab. *Cazurile gramaticii lui Ștefan Margela și caracteristicile acestora*

O altă regulă pe care Șt. Margela o aplică în lucrarea sa, cu unele abateri, este separarea articolului hotărât de corpul cuvântului – „disfătare a și nelucrare a” (Margela 1827, p. 71), „curgătoare a, viitoare a” (ibidem, p. 85), „a un’ei feți” (ibidem, p. 87), „a trei a” (p. 89), „period uluĭ” (307) etc. Prepoziția *de la* se scrie separat (spre deosebire de gramatica lui I. Heliade-Rădulescu), dar și *de cât*.

Analizând categoriile gramaticale ale adjectivului, Șt. Margela, referindu-se la gradele de comparație ale acestuia, însă fără a utiliza acest termen, enumeră: *maimic, maiînțălept, maislab, maijos*, formele-tip ale adjectivelor fiind scrise împreună cu adverbul „mai”.

În gramatica lui I. Heliade-Rădulescu (am consultat ediția îngrijită de V. Guțu Romalo, București, 1980), spre deosebire de cea a lui Șt. Margela, substantivul, care denumește „zicerile

de ființă care se pot vedea și pipăi" (însuflețite), de exemplu: *maĭcă, fiĭcă, lume, faptă* și „zicerile de ființĕ gândite" – *dreptate, fericire, voe* etc., este tratat ca parte de vorbire de sine stătătoare și nu ca o varietate a clasei „numelui". La I. Heliade-Rădulescu (Heliade-Rădulescu 1980, p. 77) identificăm clasificarea substantivelor în: **materiale** (concrete) și **ideale** (abstracte), **comune** sau **de obște**, de exemplu: *piatră, calŭ, munte, râŭ,* „care se cuvin la un felŭ întreg"; **proprii** – „care se cuvin' numaĭ la un'singur individŭ" și **colective** – care „arată o adunare saŭ o culegere de mai multe lucruri (*pietriș, oaste*).

Categoriile gramaticale ale substantivului înregistrate de I. Heliade-Rădulescu sunt: numărul, genul și cazul. Categoria gramaticală a numărului prezintă două „forme": *singurit*, la Șt. Margela – *singuratic*, și *îmmulțit*, la lingvistul basarabean – *multoratic*. Categoria de gen este numită de către I. Heliade-Rădulescu „neamuri", fiind de asemenea 3 la număr: *bărbătesc, femeesc* și *neutru*; ultima formă este „acela care arată o ființă nicĭ bărbătească, nicĭ femeiască, și la singurit' are formă bărbătească, iar la îmmulțit' femeiască". Categoria gramaticală a cazului a fost înregistrată în gramatica lui Heliade Rădulescu în felul următor:

1. *Numinativ* (de numire)
2. *Acuzativ* (de cauză)
3. *Ghenetiv* (de neam)
4. *Vocativ* (de chemare)
5. *Dativ* (de dare)
6. *Ablativ* (de-luare).

Exemplificarea flexiunii substantivului este realizată prin declinarea substantivelor *socru, boŭ, lupŭ, câine* și *tată* (ibidem, p. 13-16) pentru genul masculin, *femeie, lună* și *stea* (ibidem, p. 15-16) pentru genul feminin și *lemnŭ, pământŭ* și *bine* (ibidem, p. 16) pentru neutru. Heliade Rădulescu observă particularitatea substantivelor feminine de a avea la singular o formă de genitiv-dativ diferită de cea de nominativ-acuzativ, aducând drept exemplu: „înțeleapta femee", „a înțeleptiĭ femeĭ".

Pronumele, ca și în gramaticile actuale, cunoaște trei persoane: „întâia, ado'a, și atriia", declinându-se în funcție de gen și număr. Pronumele personal însoțit de pronumele de „întărire" este considerat a fi „pronume personal compus", acordul dintre ele fiind respectat, cu excepția paradigmei de persoana a III-a masculin plural: „însușĭ" în loc de *înșișĭ,* iar la dativ și acuzativ observăm și alte forme: *mie'mi, sine'șĭ*.

Referitor la adjectiv, acesta se conturează deja ca o parte de vorbire de sine stătătoare, nefiind inclus în categoria substantivelor, ca în gramatica lui Șt. Margela, însă I. Heliade-Rădulescu include ca varietăți de adjective „superlativul" și „comparativul", acestea fiind astăzi grade de comparație ale adjectivului. De fapt, în capitolul 3 (22/115), când prezintă tipologia adjectivelor, Ion Heliade-Rădulescu amintește doar adjectivele *posesive, demonstrative, relative, interogative, nedefinite, numerale, comparative* și *superlative*, însă atunci când le caracterizează pe fiecare în parte, lingvistul menționează că adjectivele care „arată calitatea singură fără comparație se-zic' *pozitive*". Dacă la Margela forma-tip a adjectivului și adverbul de formare a gradului de comparație se scriu împreună: „*maĭmintios, maĭrău, maĭslăvit*", la Rădulescu deja se scriu separat: „*maĭ înțelept, maĭ îmvățat*'. Din aceeași clasificare, observăm că I. Heliade Rădulescu include în clasa adjectivului și numeralul care apare sub denumirea de *adjectiv numeral*, divizat în *cardinal* și *ordinal*. La Șt. Margela, numeralul apare, ca și adjectivul, în clasa „numelui": *nume de numărătoare*.

Sub aspectul formelor flexionare înregistrate, gramatica lui I. Heliade-Rădulescu este mai apropiată de limba contemporană, de exemplu, în cazul demonstrativelor, găsim formele *acestŭ/această* și *ăstŭ/astă, acelŭ/ acea,* iar la Șt. Margela – *acest/această, acest/asta*.

Articolul este o „mică zicere care se-pune în urm'a și înaintea Substantivelor și Adjectivelor ca să le defineze" (ibidem, p. 32/135): *lŭ* (*omu-lŭ, lemnu-lŭ*), *le* (*mare-le, bine-le*), *a* (*femee-a, bun'a*), *i* (*oameniĭ, buniĭ*), dar și *celŭ* (*omulŭ celŭ înțeleptŭ*), *ălŭ, cea* (*femeea cea înțeleaptă)* și *a*, care sunt catalogate de I. Heliade-Rădulescu ca „adjective demonstrative maĭ mult". Despre articolul „femeiesc" *a*, lingvistul menționează că „însoțește și substantive

bărbăteşti care se-termineză în *ă* şi *e*; precum: *pap'a, slug'a* (…) *tată* face şi *tatăl*". În acelaşi context, observăm că gramaticianul român utilizează unele cuvinte cu formele de plural diferite de cele de astăzi: *elementurile uneĭ limbi, verburĭ* (4/79), *adverburĭ* (5/81).

I. Heliade-Rădulescu propune să se formeze superlativul cu adverbele *foarte* sau *pre(a),* la Şt. Margela *gradul de covârşitoriu a asupranumilor* se formează, de asemenea, cu adverbele *prea* şi *foarte*: *preales, prelăudat, foarte înţălept,* dar şi *cel mai mintios* (Margela 1827, p. 115; v. II).

Referindu-ne la particularităţile lexicale ale gramaticii lui Şt. Margela, trebuie să recunoaştem că aceasta este intens influenţată de metalimbajul gramatical rusesc, or, până la urmă, gramatica sa este cea a limbii ruse, cu traducere în română, fiind elaborată pentru a „înlesni" însuşirea limbii române de către vorbitorii de limbă rusă de pe teritoriul basarabean şi viceversa. Astfel, Şt. Margela utilizează termenul „sloguri" pentru *silabe*, grupează literele în „glasnice (vocale), douăglasnice (diftongii), împreunăglasnice (consoane) şi neglasnice (**ъ** şi **ь**)", iar părţile de vorbire în „nume, denume, grai, împărtăşire, asupragrai, înaintepunere, unitoare şi întrepunere".

I. Heliade-Rădulescu susţine că un mijloc de îmbogăţire a lexicului îl constituie împrumuturile din alte limbi, „dar trebue foarte bine să băgăm' seamă să nu pătimim' (…), să luăm' numaĭ acelea ce ne trebue şi de acolo de unde trebue, şi cum trebue". În acest context, I. Heliade-Rădulescu exemplifică prin cuvinte pe care unii le compun: *Cuvintelnic'* (Dicsioner'), *Cuvintelnică* (Loghică), *acsuţitapăsat'* (ocsiton'), *asuprăgrăit'* (predicat), *amiazăziesc'* (meridian), în paranteze lingvistul dă echivalentele acestora existente în alte limbi şi care ar fi putut foarte bine să fie împrumutate. Totodată, autorul menţionează că acele cuvinte care sunt împrumutate „trebue să se-mfăţoşeze în haĭne Rumâneşti şi cu mască de Rumân' înaintea noastră", adică trebuie să fie adaptate normelor gramaticale române" (Heliade-Rădulescu, 1980). De exemplu „patriotismos", „enthusiasmos', „cliros" din greacă devin *patriotismŭ, entusiasmŭ, clerŭ,* iar „privilegium, coleghium, centrum, punctum" devin *privileghiŭ, coleghiŭ, centru, punt'* sau *privilegiŭ, colegiŭ*.

Lingvistul român era conştient şi de **atributul varietăţii limbii**, astfel autorul susţine că „fieşte-care loc' şi ţară are câte o stravaganţă după vecin'i şi conlucăitor'i săĭ", preluând de la aceştia anumite trăsături fonetice sau termeni lexicali.

În concluzie, efectuând o comparaţie între gramatica lui Şt. Margela din 1827 şi gramatica lui I. Heliade Rădulescu, observăm că acestea sunt destul de apropiate, în ceea ce priveşte principiul reducerii fonetice promovat şi urmărit, precum şi în cazul clasificărilor categoriilor gramaticale, cu unele excepţii. Bineînţeles, metalimbajul folosit de Şt. Margela diferă de cel al lui Ion Heliade-Rădulescu, căci lingvistul basarabean a adoptat un metalimbaj calchiat din rusă. Totodată, amintim că terminologia lingvistică, inclusiv terminologia în genere, era la etapa de constituire, motiv pentru care variaţiile terminologice din gramaticile studiate sunt perfect explicabile. Ceea ce este important să conchidem din compararea acestor două gramatici este coincidenţa claselor şi a categoriilor gramaticale identificate de către Şt. Margela şi de către I. Heliade Rădulescu. Considerăm că procesul lingvistic în care s-a încadrat Ştefan Margela a fost unul de conservare şi promovare a limbii române în pofida politicii lingvistice nefavorabile promovate de guvernul ţarist în Basarabia.

BIBLIOGRAPHY

1.) BOJOGA, E. *Limba română – „între paranteze"?: despre statutul actual al limbii române în Republica Moldova*. Chişinău: Editura Arc, 2013. 248 p. ISBN 9789975617536.

2.) BOTNARI, L. Particularităţile fonetice ale limbii române prin prisma gramaticilor lui Ştefan Margela şi Ion Heliade Rădulescu. În: *Tendinţe contemporane ale*

dezvoltării științifice: viziuni ale tinerilor cercetători (cu participare internațională). 15 iunie 2018, ediția a VII-a, volumul II. Chișinău: Universitatea de Stat „Dimitrie Cantemir" (Tipogr. „Biotehdesign"), pp. 12-17. ISBN 978-9975-108-44-7.

3.) CIOBANU, Ș. *Cultura românească în Basarabia sub stăpânirea rusă*. Chișinău: Editura „Asociației Uniunea Culturală Bisericească din Chișinău", 1923. 342 p. Disponibil: https://tiparituriromanesti.files.wordpress.com/2011/11/stefan-ciobanu-cultura-romaneasca-in-basarabia-sub-stapanirea-rusa-1923.pdf

4.) COLESNIC-CODREANCA, L. *Limba română în Basarabia (1812-1918). Studiu sociolingvistic pe baza materialelor de arhivă*. Chișinău: Museum, 2003. 152 p. ISBN 9975-906-79-6.

5.) HELIADE RĂDULESCU, I. *Gramatica Românească*. Ediție îngrijită de V. Guțu Romalo. București: Editura Eminescu, 1980. 560 p.

6.) MARGELA, Ș. *Gramatică russască și rumâniască închipuită* [online]. Sankt Petersburg: Departamentul obștesc de învățare. 1827. 702 p. Disponibil: http://www.moldavica.bnrm.md/biblielmo?e=d-01000-00---off-0carti--00-1----0-10-0---0---0direct-10-DC--4-------0-1l--11-ro-50---20-about-margela--00-3-1-00-0-0-11-1-0utfZz-8-00&a=d&cl=search&d=JD4237.3

7.) MIHAIL, P., MIHAIL, Z. *Acte în limba română tipărite în Basarabia*. Volumul I, 1812-1830. București: Editura Academiei române, 1993. 412 p. ISBN 973-27-0333-4, 973-27-0332-6.

LOGICO-SEMANTIC STRUCTURES IN THE PROVERBS ABOUT GREED AND AVARICE

Anca-Giorgiana Manta (Panduru)
PhD Student, University of Craiova

Abstract: In this study we intend to make a brief classification of a corpus of proverbs about greed and avarice based on classes of logico-semantic structures. Thus, both the ability to generate proverbs in the language and the fact that some proverbs are more "productive" than others are highlighted, in the sense that the number of examples for each pattern varies.

Keywords: proverbs, greed, avarice, proverbial structures, categories

INTRODUCERE

Proverbele sunt considerate sentințe, reguli de viață, care se bazează pe un adevăr sau pe o recunoștință deplină, reprezentate cu o putere provenită din experiența mai multor ani și cu consimțământul tuturor, fără a i se cunoaște originea exactă („...dacă se trage din colibă sau din palat")[1].

Cele mai multe au la bază o comparație scurtă, trecând cu stereotipurile lor dintr-un secol în altul, fiind acceptate în unanimitate.

Sursele de inspirație sunt pe cât de variate, pe atât de surprinzătoare: viciile, tarele umane, lumea plantelor, a animalelor, natura înconjurătoare, parimiile urmându-și cursul în toate părțile lumii, din cele mai vechi timpuri și până astăzi.

De menționat faptul că fiecare popor și-a dezvoltat proverbele în funcție de obiceiuri, modalitate de trai, cultură, poziție geografică, acestea devenind adevărate compendii de viață și de înțelepciune.

În studiul de față, ne-am propus să facem o scurtă clasificare a proverbelor despre lăcomie și zgârcenie din literatura populară românească, pe baza unor clase de structuri logico-semantice pentru a evidenția capacitatea de generare a parimiilor într-o limbă.

Corpusul de proverbe a fost excerptat din două lucrări reprezentative din paremiologia românească: vasta lucrare a lui Iuliu A. Zanne, *Proverbele românilor din România, Basarabia, Bucovina, Ungaria, Istria şi Macedonia*[2], precum și culegerea de proverbe a lui I.C. Hințescu[3].

1. PROVERBE IMPLICATIVE – CALITĂȚI

Proverbele implicative reprezintă acele enunțuri proverbiale care pleacă de la o implicație logică în structura lor profundă, chiar dacă aceasta nu apare explicit în text printr-o formulă de tipul „dacă... atunci"[4].

Aceste tipuri de proverbe sunt relativ ușor de identificat, deoarece cuprind un predicat nominal. Caracteristica referențială este aceea că ele trimit la un obiect particular, acesta din urmă având însă și o notă generalizatoare prin faptul că primul termen (subiectul logic) denumește o clasă de obiecte și nu un obiect al unei clase.

---

[1] Vezi I.C. Hințescu, *Proverbele românilor*, Timișoara, Editura Facla, 1985, p. 32.
[2] Vezi Iuliu A. Zanne, *Proverbele românilor din România, Basarabia, Bucovina, Ungaria, Istria şi Macedonia*, vol. I-X, Bucureşti, Asociația Română pentru Cultură și Ortodoxie, Editura Scara, 2004.
[3] Vezi I.C. Hințescu, *Proverbele românilor*, Timișoara, Editura Facla, 1985.
[4] Vezi Cezar Tabarcea, *Poetica proverbului*, București, Editura Minerva, 1982, p. 181.

Al doilea termen este un atribut al primului termen, fiind, de obicei, un adjectiv sau un substantiv.

Această primă clasă de parimii ar putea fi reprezentată prin formula „Subiectul implică o calitate”[5]:

- *Omul la tinerețe, ca calul fără frâu*. (Zanne IX, 329);
- *Omul și pofta ca iadul nesățioase*. (Zanne IX, 355);
- *Nemulțumitorul ca un lup nesățios*. (Zanne IX, 2098);
- *Ginerele e sac spart*. (Zanne IV, 10052).

Un subtip al acestor clase de proverbe este constituit de proverbele implicative ce reprezintă tautologii logice, termenii din structură aparținând, la nivelul expresiei, aceluiași domeniu:

- *Frate, frate, (dar) brânza pe bani*. (Hințescu, 1220);
- *Neam, neneam, dar brânza-i pe bani*. (Zanne X, 10239);
- *Ruda, rudă, dar turta-i pe bani*. (Zanne X, 10276).

Un alt subtip este acela al proverbelor paradoxale[6]: „O analiză strict logică încadrează majoritatea proverbelor implicative în categoria paradoxului”.

- *Mai dulce oțetul fără plată decât mierea cu plată*. (Zanne IV, 8959);
- *Mai dulce e oțetul dăruit decât mierea cumpărată*. (Zanne IV, 8960);
- *Călugărul și cerșetorul sunt totuna*. (Zanne VI, 14658);
- *Lacomul tânăr, cerșetor bătrân*. (Zanne VI, 17567).

Proverbele din clasa de mai sus se pot dezvolta prin transformări sintactice în structuri mai complexe, fără ca baza logico-semantică să se schimbe, cu condiția ca termenul reprezentat de simbolul determinant al subiectului să intre în structura propoziției dezvoltate din el.

2. PROVERBE IMPLICATIVE – OBIECTE

Această clasă de structuri proverbiale nu se deosebește esențial de configurația celei anterioare decât prin faptul că al doilea termen din construcția proverbului este un obiect: „Transformarea posibilă a lui X ARE x în formula X ESTE POSESOR DE x arată și mai limpede legătura dintre primul și al doilea tip care ne-a și determinat să-l denumim pe acesta din urmă «implicativ-obiect»”[7]:

- *Are burtă de copil sărac*. (Zanne II, 3057);
- *Mâna măsură nu are*. (Zanne II, 3788).

Posibilitatea de inversare a topicii comunică exact aceeași informație ca structura de bază (*Mâna nu are măsură*.), plus o subliniere a obiectului prin inversiune:

- *Firea muierii saț nu are*. (Zanne II, 3940).

Diferența dintre aceste prime două clase de proverbe rezidă în faptul că la proverbele din tipul al doilea asocierea subiectului cu obicetul nu se mai face prin comparația, ci prin identitate:

- *Popa are mână de luat, nu de dat*. (Zanne VII, 15584);
- *Zgârcitul are mână pentru luare, dar nu o are și pentru dare*. (Zanne VII, 17887).

3. PROVERBE ACTANȚIALE

În această categorie putem încadra proverbele cu structura de bază subiect – predicat verbal – obiect (complement).

---

[5] Idem, *ibidem*, p. 182: „Formula logică a structurilor de tipul I este deci formula clasică a implicației logice: X⊃Y”.

[6] Vezi Cezar Tabarcea, *Lucr. cit.*, p. 183, apud S. Golopenția-Eretescu, *Buzele cele mute vorbesc pe tăcute*, în vol. Educație și limbaj, București, 1972.

[7] Cezar Tabarcea, *Lucr. cit*., p. 187.

Față de parimiile din primele două categorii, aplicarea proverbelor actanțiale este mult mai largă. Predicatul se interpretează pentru acest tip ca „verb de acțiune”; în plus, pentru lingviști, „caracteristica semantică-sintactică fundamentală a verbelor de acțiune, care decurge din specificul procesului denotat, este tranzitivitatea”[8]:

- *Îi dai degetul el îți apucă mâna*. (Zanne X, 8768);
- *Îmbucătura mare strică stomacul*. (Zanne III, 8558);
- *Lăcomia pierde omenia*. (Zanne VII, 15575).

Nu în ultimul rând, subiectul și complementul au numai aparent un referent obiectual, ei denumind, de fapt, clase de obiecte ce prezintă o anumită trăsătură implicată de expresia lor lingvistică.

4. PROVERBE CIRCUMSTANȚIALE

În această categorie sunt incluse proverbele dezvoltate din structura logico-semantică *subiect +/- atribut + predicat + circumstanțial* (spațiul, timpul, instrumentul, modalitatea).

Accentul semantic cade pe semnificația circumstanțialului.

Predicatul este reprezentat prin verbe intranzitive:

- *Bea (suge) ca un burete*. (Zanne III, 6632);
- *Cel zgârcit moare cu pâinea-n mână*. (Zanne X, 11604);
- *Ursul cu furnici nu se satură*. (Zanne I, 2574);
- *Unde e stârvul, acolo și vulturii*. (Zanne I, 2687).

5. PROVERBE COMPARATIVE

Tipul de proverbe din această clasă este ușor identificabil datorită ocurenței obligatorii în expresie a morfemului de comparație „mai” și a elementului corelat „decât” ce provine din „necesitatea de a evidenția o dialectică foarte fină și un proces spontan de analiză semantică pe care vorbitorul îl efectuează la enunțarea proverbului comparativ”[9]:

- *Mai bine trăiește un sărac lipit decât un bogat zgârcit*. (Zanne IV, 12761);
- *Decât slugă la văduvă, mai bine vizitiu la cai albi*. (Zanne IV, 10694).

CONCLUZII

Tipurile de categorii proverbiale ilustrate mai sus evidențiază, în principal, două aspecte.

Un prim aspect ar fi acela că scurtimea proverbelor este măsurabilă prin numărul termenilor care intră în tiparul proverbial simplu și care nu coincide întotdeauna cu numărul lexemelor cuprinse în enunțul proverbial.

Un al aspect îl reprezintă caracterul de „specie” al comparației proverbiale, dar și al proverbelor comparative, comparația fiind figura de bază a limbajului popular românesc.

BIBLIOGRAPHY

Balázs, Katalin, *The linguistic world image reflected in proverbs*, în „The Proceedings of the International Conference Globalization, Intercultural Dialogue and National Identity. Section: Language and Discourse”, 1, Tîrgu-Mureș, Editura Arhipelag XXI Press, 2014, p. 809-815.

Balázs, Lajos, *Folclor. Noţiuni generale de folclor şi poetică populară*, Editura Scientia, Cluj, 2003.

Bîrlea, Ovidiu, *Poetică folclorică*, București, Editura Univers, 1979.

[8] Cezar Tabarcea, *Lucr. cit*., p. 189, apud Ivan Evseev, *Semantica verbului*, Timișoara, 1974, p. 45.
[9] *Ibidem*, p. 193.

Herling, Florina-Cristina, *Reprezentarea viciilor în proverbe*, în volumul „Simpozionului Național de Utilaje pentru Construcții (SINUC)”, ediția a XVIII-a, Secțiunea 5. *Creație și creativitate* (coord. dr. Maria Alexe), 2012, p. 27-47, consultat online http://www.sinuc.utilajutcb.ro/V--1-6.pdf.

Hinţescu, I.C., *Proverbele românilor*, Timișoara, Editura Facla, 1985.

Macarie, Doina, *Romanian proverb relatioships antonimy*, în „The Proceedings of the International Conference «Communication, Context, Interdisciplinarity». Section: Language and Discourse”, 4, Tîrgu-Mureș, „Petru Maior” University Press, 2016, p. 261-271.

Tabarcea, Cezar, *Poetica proverbului*, București, Editura Minerva, 1982.

Zanne, Iuliu A., *Proverbele românilor din România, Basarabia, Bucovina, Ungaria, Istria şi Macedonia*, vol. I-X, Bucureşti, Asociația Română pentru Cultură și Ortodoxie, Editura Scara, 2004.

Zoltán, Salánki, *Realități sociale oglindite în proverbe*, în „Anuarul Institutului de Istorie «G. Barițiu» din Cluj-Napoca, Series Humanistica”, tom. X, 2012, p. 73–96.

GREED ILLUSTRATED IN PROVERBS THROUGH TERMS DENOTING PARTS OF THE BODY

Anca-Giorgiana Manta (Panduru)
PhD Student, University of Craiova

Abstract: The close connection of proverbs with context is very important, relying on the ethical and aesthetic resources of the society / community in which they were created. Exponents of some typical situations in human life, they mainly criticize vices and existential defects. Greed is highlighted by a variety of terms, the meanings of which are more or less obvious. In this study, we will focus on some terms which refer to various parts of the body, interesting due to the meanings they update in the context of the representation of greed.

Keywords: proverb, folk literature, greed, parts of the body, context

INTRODUCERE

Dintotdeauna oamenii au fost lacomi. Lăcomia este dorința, pofta sau dorința dezordonată de a poseda, de a dobândi, de a acumula o anumită bogăție. Acest cuvânt provine din latinescul *avaritĭa* și, la rândul său, de la verbul *avēre* („a râvni"). Lăcomia este considerată în Doctrina Catolică drept unul dintre cele șapte păcate capitale. A apărut ca *filargurie* (în greacă, „dragoste pentru aur") și a fost un păcat al excesului aplicat la dobândirea averii. Poate fi asociat cu alte tipuri de păcate, cum ar fi neloialitatea, trădarea, furtul, minciuna.

În organismele umane, există antigeni și anticorpi. Antigenii sunt molecule străine organismelor noastre care apar ca un produs al unei boli contagioase virale, bacteriene, printre altele; la rândul său, anticorpul este o proteină produsă de limfocitele din sânge pentru a ataca un virus sau o infecție bacteriană cauzată de antigene. Referindu-se la aceasta, forța de interacțiune dintre anticorp și antigen este cunoscută în domeniul medical ca *aviditate*. Cu toate acestea, în limbajul comun, termenul de *aviditate* este legat de dragostea pentru bani, putere sau profit, pentru lucruri materiale, pentru glutonie[1].

În literatura populară românească, lăcomia se evidențiază printr-o varietate de termeni, ale căror sensuri sunt mai mult sau mai puțin evidente. În studiul de față, ne vom opri asupra unor termeni care denumesc diverse părți ale corpului, interesante prin semnificațiile pe care le actualizează în contextul reprezentării viciului lăcomiei.

1. GURA

Organ al vorbirii, nutriției și al răsuflării, gura este simbolul forței creatoare, al medierii, dar și al distrugerii. Cele două aspecte, negativ și pozitiv, sunt reprezentate în iconografie prin gura monstrului și prin buzele îngerilor. Gura e un loc de trecere în microcosmosul corpului uman, care poate fi o poartă a paradisului, cât și a infernului. Prin ea, rostim binecuvântarea sau blestemul. E locul prin care iese sufletul (ultima suflare a omului). Românul spune despre cineva grav bolnav, că trage să moară, că e cu sufletul la gură. Gura e și locul de pătrundere a forțelor și a influențelor malefice, mai ales în timpul căscatului[2].

[1] Vezi https://ro.encyclopedia-titanica.com/significado-de-avaricia.
[2] Vezi Ivan Evseev, *Dicționar de simboluri și arhetipuri culturale*, Timișoara, Editura Amarcord, 1994, p. 71.

În proverbe, actualizează sensul de ,,cavitate (...) prin care alimentele sunt introduse în organism”[3], ilustrând lăcomia excesivă de mâncare și de băutură:

- ✓ *Ce intră în gura lupului anevoie iese*. (Zanne I, 2028);
- ✓ *Din gura lupului anevoie scoți întreg*. (Zanne I, 2029);
- ✓ *A da pe gură de lup*. (Zanne I, 2049);
- ✓ *Gura omului e iad / Cât să-i dai tot zice: ad(ă)!* (Zanne II, 3460);
- ✓ *Gura nu zice: destul!* (Zanne II, 3461);
- ✓ *Gura-i o prăpastie: mai mult i se dă, mai mult mănâncă*. (Zanne II, 3462);
- ✓ *A căsca gura cât ocnița*. (Zanne II, 3560);
- ✓ *Are să zică pântecele ca-nnebunit gura*. (Zanne X, 9092).

2. MÂNA

Mâna este socotită, în general, simbol al muncii, al activității transformatoare, dar și al puterii, al posesiunii și al dominației (cuvântul evreiesc *iad* înseamnă „mână” și „putere”)[4]. Referentul literar este partea corpului uman aflată la capătul brațului, deși ocazional *mână* se poate referi la întregul braț sau la părți ale corpului mâinii cum ar fi degetele sau încheietura palmei[5]. Mâna oferă omului posibilitatea de a îndeplini anumite lucrări, de a folosi unelte, dar și de a apuca și a poseda obiecte. Cu aceste din urmă semnificații apare și în proverbele despre lăcomie, unde capătă conotații negative prin accentuarea actelor egoiste sau exagerate specifice omului cupid:

- ✓ *Dă cu o mână ca să ia cu două*. (Zanne II, 3761);
- ✓ *Dă cu o mână și ia cu o mie*. (Zanne II, 3762);
- ✓ *Mâna măsură nu are*. (Zanne II, 3788);

În plus, termenul apare și în parimii care trimit la viciul zgârceniei prin actualizarea atributelor de ,,scurtă”, respectiv ,,strânsă”:

- ✓ *A avea mână scurtă*. (Zanne II, 3829);
- ✓ *A avea mână strânsă*. (Zanne II, 3834).

3. BURTA / STOMAC / PÂNTECE

Burta / stomacul / pântecele este partea corpului centrată, în principal, pe hrană și pe mâncat. În parimiile despre lăcomie, termenii menționați anterior apar asociați frecvent la nivel fizic cu apetitul trupesc și cu hrănirea exagerată. Ca atare, semnalează probleme morale dar și fizice provocate de lipsa stăpânirii de sine în satisfacerea dorințelor proprii.

Imaginea stomacului plin devine o imagine a belșugului, dar și a nesațului împins la extrem[6]. O posibilă explicație ar putea fi faptul că hranirea este obligatorie viețuirii sau supraviețuirii ființelo umane, așadar este o funcție biologică cu care omul este confruntat în permanență.

Sigur, lăcomia are un spectru mult mai larg decât cel al pântecului, dar parcă în legatură cu acesta ea este mai vizibilă. Și, în plus, lăcomia pântecului pare a fi imaginea perceptibilă cea mai sugestivă pentru orice tip de lăcomie. Ea este comparată adesea cu cea a

---

[3] Vezi MDA_1, p. 1031.

[4] Vezi Ivan Evseev, *Dicționar de simboluri și arhetipuri culturale*, Timișoara, Editura Amarcord, 1994, p. 103.

[5] De exemplu, purtarea inelelor sau a brățărilor „pe mână” înseamnă purtarea lor pe degete sau la încheietură.

[6] Tremper Longman III, Leland Ryken, James C. Wilhoit, (ed. generali), *Dicționar de imagini și simboluri biblice*, Oradea, Editura Casa Cărții, 2011, p. 966: „Importanța stomacului plin este subliniată de felul în care cele două ispite cele mai semnificative în istoria biblică se bazează pe plăcerea stomacului: Satana folosește apetitul natural al stomacului în ispitirea Evei, distorsionând scopul original și bun al apetitului pentru propriul său interes. Mai târziu, în timp ce Iisus postește 40 de zile în pustiu, prima tactică a Satanei este să stârnească pofta stomacului pentru mâncare: «Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, poruncește ca aceste pietre să devină pâini (Mt. 4:3)».

porcului, numai că ceea ce la porc este ceva firesc, la om este total nefiresc și exprimă clar o defecțiune spirituală cu evidente consecințe fizice. Lăcomia pântecelui este în concordanță cu cantitatea prin plăcerea de a mânca mult, peste nevoile reale ale trupului, iar în ceea ce privește calitatea, prin căutarea unor mâncăruri cât mai alese, cât mai rafinate; se mai caracterizează și prin faptul că niciodată nu e satisfacută: cu cât consumi mai mult, cu atât ai vrea și mai mult:

- ✓ *Burta plină nu învață bine*. (Zanne II, 2793);
- ✓ *A avea burtă de iapă*. (Zanne II, 2798) – a nu se mai sătura mâncând;
- ✓ *A crește-n burtă*. (Zanne II, 2800) – a nu se mai îngriji decât de mâncare;
- ✓ *Are burtă de copil sărac*. (Zanne II, 3057);
- ✓ *Pântecele ca focul, orice bagi într-însul îndată le mistuiește*. (Zanne II, 4432);
- ✓ *Pântecele ca un cazan, orice bagi în el toate le fierbe*. (Zanne II, 4433),
- ✓ *Se închină pântecelui*. (Zanne II, 4438);
- ✓ *A-și face pântecele balercă*. (Zanne II, 4439) – a bea mult;
- ✓ *A pune lumea în pântece*. (Zanne II, 4445) – a mânca, a bea cu lăcomie;
- ✓ *Stomacul cel tare și pietre mistuiește*. (Zanne II, 4653) – referitor la cei lacomi de mâncare și de avere;
- ✓ *Stomacul ca moara, orice pui în coș îndată mistuiește*. (Zanne II, 4654).

4. OCHII

Organ al percepției vizuale, în lumea imaginarului mito-poetic, ochiul este simbolul cunoașterii și un principiu creator. Se crede că ochii pot exprima un domeniu larg de emoții, atât pozitive, cât și negative. Ei pot semnifica, pe de o parte, bunăstarea fizică și emoțională, iluminarea, simpatia ș.a., dar, pe de altă parte, și lipsa acestor atribute pozitive.

În proverbele despre lăcomie și zgârcenie, ochii actualizează conotații negative, deoarece fac referire tocmai la aceste vicii:

- ✓ *Ochii departe văd, dar nu se satură*. (Zanne II, 4170);
- ✓ *A avea ochii mai mari decât burta / pântecele*. (Zanne II, 4220);
- ✓ *A-i lăcomi ochii*. (Zanne II, 4239);
- ✓ *Pântecele se satură, dar ochii niciodată*. (Zanne II, 4429).

CONCLUZII

Analizând corpusul de proverbe prin care cele două vicii, lăcomia și zgârcenia, sunt reprezentate prin părți ale corpului sau organe, putem sublinia faptul că acestea din urmă devin motive, având la bază un set de convenții – elemente care se repetă în numeroase proverbe astfel încât devin imagini recurente în imaginația omului din popor, respectiv a cititorului.

Explorarea acestor elemente legate de viața omului (mai precis de propriul corp, de propriile percepții și senzații) posedă și anumite nuanțe psihologice. Așadar, proverbele constituie un compendiu de experiențe umane cu care ne putem oricând identifica.

Nu în ultimul rând, atunci când clasificăm diverse imagini și simboluri, descoperim versiuni bune și rele, agreate și neagreate, ideale și neideale ale diverselor categorii, fapt ce îmbogățește universul de cunoaștere.

BIBLIOGRAPHY

MDA – Micul dicționar academic, Academia Română, Institutul de Lingvistică „ Iorgu Iordan-Al. Rosetti”, vol. I, Literele A-ME, vol. II, Literele MI-Z, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2010.

Aciobăniței, Maria, *Archetypes and Symbols in Romanian Proverbs*, în „Limba română: direcții actuale în cercetarea lingvistică. Actele celui de-al 11-lea Colocviu Internațional al Departamentului de Lingvistică”, II, București, Editura Universității din București, 2012, p. 181-186.

Cheung, Kwok Tung, *Greed, a Forgotten Vice?*, în „Journal of Religion and Business Ethics”, vol 4, Article 10, accesat online, https://via.library.depaul.edu/jrbe/vol4/iss1/10/.

Coșbuc, George, *Naşterea proverbiilor*, în „Elementele literaturii populare. Antologie, prefață și note de I. Filipciuc”, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1986, p. 267-274.

Evseev, Ivan, *Dicționar de simboluri și arhetipuri culturale*, Timișoara, Editura Amarcord, 1994.

Herling, Florina-Cristina, *Reprezentarea viciilor în proverbe*, în volumul „Simpozionului Național de Utilaje pentru Construcții (SINUC)”, ediția a XVIII-a, Secțiunea 5. *Creație și creativitate* (coord. dr. Maria Alexe), 2012, p. 27-47, consultat online http://www.sinuc.utilajutcb.ro/V--1-6.pdf.

Huizinga, Johan, *Amurgul Evului Mediu*, București, Editura Humanitas, 2002.

Hulme, F., Edward, *Proverb Lore. Many sayings, wise or otherwise, on many subjects, gleaned from many sources*, The Project Gutenberg EBook of Proverb Lore, 2010.

Longman III, Tremper, Ryken, Leland, Wilhoit, James C. (ed. generali), *Dicționar de imagini și simboluri biblice*, Oradea, Editura Casa Cărții, 2011.

Rudică, Tiberiu, Costea, Daniela, *Psihologia omului în proverbe*, Iaşi, Editura Polirom, 2004.

Ruxăndoiu, Pavel, *Proverb și context*, București, Editura Universității din București, 2003.

Zanne, Iuliu A., *Proverbele românilor din România, Basarabia, Bucovina, Ungaria, Istria şi Macedonia*, vol. I-X, Bucureşti, Asociația Română pentru Cultură și Ortodoxie, Editura Scara, 2004.

WEBOGRAFIE

https://ro.encyclopedia-titanica.com/significado-de-avaricia.

IOAN NADEJDE'S GRAMMAR, THE TRANSITION FROM ETYMOLOGY TO MORPHOLOGY

Alina Marieta Rucăreanu
PhD Student, „Ovidius" University of Constanța

Abstract: In allen Grammatiken des Rumänischen wurde die Meinung der Autoren über die Rolle der Grammatiken im Vergleich zu allen anderen Disziplinen dargestellt und in den von mir untersuchten Jahrhunderten wie folgt beschrieben: „Geistesdisziplinen - jede Geistestätigkeit hat die Grammatik als Grundstein, welche die Essenz einer Sprache darstellt" (Petuhov 2000: 568). Für die analysierten Grammatiken ist die Morphologie typisch, da sie darauf hinweist, dass abgesehen von den Abweichungen und Schwierigkeiten einiger Texte, die in der Anfangsphase der rumänischen Linguistik geschrieben wurden, das Grammatiksystem relevant und stabil ist und unserem heutigen rumänischen Sprachsystem sogar ähnelt. Man kann auf den ersten Blick erkennen, dass die heutigen Fachtexte einige neue grammatische Fachausdrücke aufweisen, die in denselben Kontexten, wie die älteren gebraucht werden, die sich im grammatischen System durchgesetzt haben und auch in den heutigen Grammatiken gebraucht werden. In den ersten rumänischen Grammatiken bildeten die Wortarten das Kapitel Etymologie. Die Autoren definierten die Etymologie am Anfang des Kapitels und behandelten die morphologischen Aspekte. Ioan Nădejde war der erste rumänische Sprachwissenschaftler, der in seiner Grammatik den Terminus Morphologie vorgeschlagen hat, wodurch er einen bedeutenden Beitrag zur Entwicklung der rumänischen Sprachwissenschaft geleistet hat.

Keywords: Grammatik, Sprachwissenschaft, Etymologie, Morphologie, Geschichte, Terminologie

Durch den Versuch den Menschen eine linguistische Beschreibung des Rumänischen anzubieten, haben unsere Grammatikschreiber sich eine Vorgehensweise zum Ziel gesetzt, wie sie in ähnlichen Grammatiken andrer Sprachen zu finden ist. Gemeint sind Sprachen, die sie gelernt haben, als sie beispielsweise in den betreffenden Ländern gelebt haben. Als Muster gelten folglich Grammatiken andrer Sprachen, die die Autoren durch ihr Studium oder dank ihrer Bekanntheit in den rumänischen Fürstentümern erworben haben. Die Autoren haben „die Reihenfolge der Kapitel, das Begriffs- und Definitionssystem oder das Darstellungssystem übernommen" (Petuhov 2000: 557). Man kann trotzdem behaupten, dass der Aufbau der ersten Grammatiken dem aktuellen sehr ähnlich ist. Da es zahlreiche, unterschiedliche und komplexe sprachliche Phänomene gab, die die Grammatik beinhalten sollten, wurde schon im Altertum eine Aufteilung auf Kapiteln versucht. Daher sind die großen Kapitel, aus welchen die alten Grammatiken entstanden sind, den heutigen ähnlich: *etimologhia* (die Wortarten oder die Morphologie) und *syntaxisul* (die Syntax). Diese sind griechischer Herkunft „und ihre Wurzeln deuten darauf hin, wie sie gebraucht wurden: Morphologie wurde lange parallel zum Terminus Analogie und Etymologie benutzt, der aus dem Griechischen morphe «Form» + logos «Lehre» stammt, während Syntax auf das Griechische sintaxis «Zusammenstellung » zurückzuführen ist" (Iordan 1967: 42).

In den ersten rumänischen Grammatiken bildeten die Wortarten das Kapitel Etymologie. Die Autoren definierten die Etymologie am Anfang des Kapitels und behandelten die morphologischen Aspekte. Ein Beispiel ist die Definition von Eustatievici Braşoveanul: „Die Etymologie lehrt uns die Unterschiede zwischen den Wörtern und unterscheidet zwischen den Wortarten..." (Eustatievici Braşoveanul 1757: 30). Das wurde auch von Samuil Micu und Gheorghe Șincai in *Elementae linguae daco-romanae* gefordert.

Die meisten Grammatikschreiber aus dem 19. Jh. bevorzugten den Terminus Etymologie. Ioan Nădejde schlug in seiner Grammatik den Terminus Morphologie statt des Terminus Etymologie vor: „Der Teil in dem die Laute untersucht werden, heißt Phonetik, derjenige in dem die grammatischen Formen untersucht werden, heißt Etymologie (besser wäre es Morphologie); derjenige der die syntaktischen Fügungen untersucht - Syntax; und die Orthograpie bezeichnet die Schreibregeln" (Nădejde 1884: 3). Der Autor benutzt auch den Terminus *Etimologie* in dieser Grammatik, in der nächsten Ausgabe jedoch, die aus dem Jahr 1896, *Gramatica română pentru învățământul secundar*,[1] hält er fest „Morphologie bedeutet das Studium der Formen, die Wörter beim Sprechen annehmen. Die Etymologie ist etwas ganz anderes, sie meint die Herkunft der Wörter" (Nădejde 1896: 5). Trotzdem gebraucht er weiterhin den Terminus im Kapitel, das sich mit den Wortarten beschäftigt. Gleichzeitig benutzt Tiktin das Syntagma „morphologischer Teil", und bezieht sich dabei auf die „Theorie der phonetischen Änderungen" (Tiktin 1891: IV) und nennt das betreffende Kapitel *Morphologie*, obwohl der Titel seines ersten Grammatikbandes *Etimologie ist*.

Übrigens ist im DȘL (2005: 328)[2] die Definition der Morphologie „sprachwissenschaftliche Disziplin, ein Zweig der Grammatik, deren Untersuchungsgegenstand die morphologische Ebene ist. (...) Aus etymologischer Perspektive ist die Morphologie, eine Wissenschaft der Formen, die die Flexion der Wörter, die den Gegensatz der Syntax, der Wissenschaft der Kombinatorik, die die Kombination der Wörter untersucht, um ihre Funktionen hervorzuheben. In der traditionellen Grammatik ist die Morphologie eine Wissenschaft des Wortes, die aus grammatischer Perspektive untersucht wird, d.h. aus der Sicht der Formenvariation (der Flexion) um im Gegensatz zur Syntax verschiedene grammatische Kategorien zum Ausdruck zu bringen. Die Syntax untersucht die Kombinatorik der Wörter und ihre Funktionen innerhalb dieser Kombinationen. (...) Traditionell beschäftigt sich in der rumänischen Sprachwissenschaft die Morphologie mit der Flexion, mit den grammatischen Kategorien, mit den Wortarten, folglich mit all dem, was aus grammatischer Perspektive auf Wortebene von Bedeutung ist und sich zum einen wesentlich von der Syntax, der Untersuchung der Einheit, die größer als das Wort ist und zum anderen von der Wortbildung, die zur Lexikologie gehört, sowohl als Ergebnis, als auch als Kombinationsregeln der Derivationsmorpheme".

In der GLR[3] 1966A ist die Definition der Morphologie „der Teil der Grammatik, der die Regeln für die Wortformen und die Formveränderungen je nach Wortart erfasst. Die Morphologie beschäftigt sich mit der Wortklassifikation, mit den Formveränderungen d.h. mit der Flexion und mit der inneren Struktur der Wörter aus der Perspektive der Funktion der Einheiten" (GLR 1966A: 29).

Von der Morphologie gelangen wir zweifellos zu den Wortarten und deren Herkunft im griechischen Altertum. Aristoteles betrachtete das Nomen und das Verb als die beiden Grundeinheiten der Vernunft und in einer anderen Arbeit, erkannte er als Wortarten: „das Gehörte, die Silbe, die Konjunktion, den Artikel, das Nomen, das Verb, die Äußerung " (Wald 1983: 50). Wald meinte, dass das Nomen das Pronomen enthält, das Verb das Partizip einschließt, da es die Zeit darstellt, selbst wenn es eine Verbindung zu den Nomen gibt (Wald 1983: 158).

Diogenes der Babylonier, einer der Stoiker, ein Philosoph aus Seleucia, der Schüler von

Chrysippus, ist der Ansicht, dass es fünf Wortarten gibt: „den Eigennamen, den Gattungsnamen, das Verb, die Konjunktion und den Artikel". Antipatros fügt eine andere

[1] *Rumänische Grammatik für den Sekundarbereich*
[2] DȘL - Dicționar de Științe ale Limbii bedeutet Wörterbuch der Sprachwissenschaften
[3] GLR - Gramatica Limbii Române

Wortart hinzu „eine Mittlere". Wald verdeutlicht, dass es „sich wahrscheinlich um das Adverb handelt" (Wald 1983: 50).

Bei den lateinischen Theoretikern findet man dieselbe Klassifizierung, wobei bemerkt werden muss, dass diese den Artikel durch die Interjektion ersetzt haben. Diomedes zeichnet sich dadurch aus, dass er als Grammatikschreiber aus dem IV. Jh. die „Ars grammatica", geschrieben hat, in der die Wortarten, die morphologischen und syntaktischen Eigenschaften, die Phonetik- und Metrikprobleme beschrieben werden. Daher werden auch acht Wortarten identifiziert: „Nomen, Pronomen, Verb, Partizip, Adverb, Konjunktion, Präposition und Interjektion. Für die Lateiner gehört zu dieser Liste nicht der Artikel, während für die Griechen die Interjektion aus der Liste fehlt" (Wald 1983, 132-133).

Im XVII. Jh. nimmt sich „Gramatica de la Port Royal" („Gramaire générale et raisonnée contenant les fondements de l'art de parler expliqués d'une manière claire et naturelle"), aus dem Jahre 1660 vor, die von dem Philologen Cl. Lancelot und dem Logiker A. Arnauld, Lehrende an der Schule aus Port Royal, geschrieben wurde und von den Kartesianern geleitet wurde „eine allgemeine Methode zum vernünftigen Erlernen der Sprachen durch die Enthüllung der gemeinsamen grammatischen Kategorien und der Erklärung der vernunftmäßigen Basis der Regeln. Die Beispiele stammen hauptsächlich aus dem Lateinischen und Französischen". Diese Arbeit stellt den Anfang der universalen Grammatiken dar, die ursprünglich deduktiv konzipiert wurden. Die Morphologie wird in dem zweiten Teil behandelt (Kapitel VII-XXX), indem folgende Klassifikation durchgeführt wurde: „Substantiv = ein Wort, das eine Substanz kennzeichnet, das Adjektiv = ein Wort, das eine Eigenschaft einer Substanz kennzeichnet (zufällige Eigenschaften), Verb = ein Wort, das Denkweisen kennzeichnet" (Wald 1983: 170-171). Diese Arbeit wurde neu aufgelegt, kommentiert und übersetzt, da sie wichtige Standpunkte beinhaltet, die später in der modernen Linguistik verwertet wurden. Die Arbeit vermittelt eine Grammatikdefinition über Jahrhunderte hinweg: „Die Grammatik ist die Kunst des Redens." (Wald 1983: 179).

Die Wortarten haben sich herausgebildet „haben unterschiedliche Rollen und Formen im Laufe der Zeit übernommen. Desto mehr wir sie in der Vergangenheit erforschen, umso weniger Rollen und Formen weisen sie auf ", was zur Schlussfolgerung führt, dass „in den frühesten Zeiten der Wortschatz unterschiedliche semantische Einheiten aufwies. Die Geschichte der Wortarten ist deshalb die Geschichte ihrer allmählichen Differenzierung". Diese weisen mehrere Eigenschaften auf: „lexikalische Bedeutung, syntaktische Funktion und morphologische Kategorien, die durch formelle Indizes gekennzeichnet sind" (Wald 1969: 120-121).

Im XVIII. Jh. erscheinen die allgemeinen Grammatiken, die induktiv aufgebaut sind „durch die Eingliederung der empirischen Grammatik in die Universale". Eine gut ausgearbeitete Grammatik war die von N. Beauzeé, aus dem Jahr 1767. Aus dem Wunsch heraus die Sprachen zu vergleichen, erscheinen die mehrsprachigen Wörterbücher und gegen Ende des Jahrhunderts „werden die ersten Thesen bezüglich der genetischen Verwandtschaftsbeziehungen zwischen den indo-europäischen Sprachen formuliert" (Wald 1983: 197).

Natürlich haben die ersten Muster die Struktur der Grammatiken stark beeinflusst. Außer diesem Faktor, trat auch das beginnende Vertrautwerden mit den Termini und den Begriffen auf, sodass dadurch diese Anpassungsschwierigkeiten bzw. ein umständlicher und schwerfälliger Stil aufkam. Das erste Muster ist das Lateinische, das die Basis der Klassifikation der Wortarten des Rumänischen dargestellt hat. Dieses Model entwickelte sich unter dem Einfluss des Sprachspezifikum. Nach und nach wurde die linguistische Darlegung fließender, die Sprachteilhaber wurden mit der Terminologie vertraut und eine zeitliche Distanzierung von den neusten Mustern fand statt. Was die grammatischen Kategorien betrifft, gehören diese auch zum Spektrum der Sprache, dessen Spezifikum „durch die

Gestaltung der grammatischen Kategorien oder durch die sprachlichen Mittel bzw. durch die Realisierung jeder Kategorie zum Ausdruck kommt" erkennbar ist. Einige Kategorien verschwanden. Die Kategorie des Aspekts wurde beispielsweise „im Lateinischen mit Hilfe der Morphologie realisiert, hat seinen Charakter bei dem Übergang von dem Lateinischen zu den romanischen Sprachen eingebüßt, sodass er heute mit Hilfe der lexikalischen und syntaktischen Verfahren zum Ausdruck gebracht wird". Im Falle anderer Kategorien wie beispielsweise des Numerus, „wird das System der Gegensätze neu organisiert, sodass die Anzahl der Termini zu- oder abnimmt". Diese Kategorie, die „im Altslawischen/Altkirchenslawischen aus dem Singular und Dual besteht, büßt in den modernen slawischen Sprachen den Dual ein". In derselben Situation befindet sich die Kategorie des Kasus, der „die Anzahl der Termini beim Übergang aus den alten bzw. klassischen Sprachen zu den modernen Sprachen verkleinert". Die Schlussfolgerung ist, dass die „Entwicklung der Kategorien durch Vereinfachung und Abstrahierung stattfindet" (Iordan 1967: 56).

In dieser sprachlichen Situation zu der sehr viele Konzepte gehören, wird die Etymologie wegen ihrer vielen Bedeutungen von den Linguisten ins Visier genommen. Wie weiter oben erwähnt, hat Ioan Nădejde in seiner Grammatik den Terminus Morphologie statt des Terminus Etymologie vorgeschlagen. Dieser hat 1884 die erste Auflage seiner Grammatik *Gramatica limbii române. Fonetica, etimologia, sintaxa şi istoriea limbei pentru clasele liceale, după lucrările lui Diez, Cipariu, Hâjdău, Lambrior*[4], in Iași, im Verlag der Buchhandlung P. C. Popovici veröffentlicht. Eine zweite Auflage erscheint 1896, der erste Teil die Etymologie mit einem Appendix zur Phonetik. Der Autor hat die Grammatiken von Diez, Cipariu, Hâșdău, Lambrior zur Erstellung seiner Grammatik benutzt, so wie aus dem Titel und dem Vorwort hervorgeht. Ghibănescu bestätigt selbst in seinem Vorwort, dass Nădejde die Manuskripte von Lambrior benutzt hat: „Es sind jedoch von Lambrior eine Menge Manuskripte geblieben, die Herr I. Nădejde fast ausschließlich in seiner Grammatik benutzt hat" (Ghibănescu 1892: I).

Der Autor fügt eine neue wichtige, persönliche Methode hinzu, die die Bekanntmachung aller Meinungen voraussetzt, selbst wenn diese widersprüchlich sind, sich aber auf Beweise stützen. Er meinte, dass die Schüler alle Probleme des Rumänischen kennen sollten, so wie es sie in der Realität gibt, nicht so wie wir es gerne hätten (Nădejde 1884: Vorwort).

Von den 240 Seiten seiner Grammatik, sind 75 der Phonetik gewidmet, jedoch konnten die angegangenen Themen wirklich die Entwicklung der rumänischen Linguistik positiv beeinflussen. Ein wichtiger Punkt, der weiter oben erwähnte wurde, ist, dass Nădejde der erste Sprachwissenschaftler gewesen ist, der den Übergang von der Etymologie zur Morphologie vorgeschlagen hat.

Die Grammatik von Nădejde ist „eine der interessantesten und vollständigsten Arbeiten, die seit Ciparius Grammatik erschienen ist, da außer der Tatsache, dass sie alles in Betracht zieht, was davor geschrieben wurde, bezüglich der wichtigsten umstrittenen Grammatikfragen auch viele der falschen Ideen aus den vorhergehenden Grammatiken zu verbessern versucht, sodass die neuen Theorien von Lambrior bekannt gemacht werden, die sich auf die romanische Philologie stützen" (Ionașcu 1914: 258).

BIBLIOGRAPHY

[4] „Die Grammatik des Rumänischen. Phonetik, Etymologie, Syntax und Sprachgeschichte für das Gymnasium, mit Hilfe der Arbeiten von Diez, Cipariu, Hâjdău, Lambrior."

***DȘL 2005. Bidu-Vrănceanu, Angela; Călăraşu, Cristina; Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana; Mancaş, Mihaela; Pană Dindelegan, Gabriela, 2005. *Dicţionar de ştiinţe ale limbii.* Bucureşti: Editura Nemira.

***GLR 1966A. Graur, Alexandru, Avram, Mioara, Vasiliu, Laura, *Gramatica limbii române*, vol. I, (ediție revăzută și adăugită), 1966. București: Editura Academiei Republicii Socialiste Române.

- Eustatievici-Brașoveanul 1757. Eustatievici-Brașoveanul, Dimitrie, *Gramatica rumânească*, Brașov, 1757, (manuscrisul 583, Biblioteca Academiei Române).
- Ghibănescu 1892. Ghibănescu, Gh., *Gramatica romînă. Fonetica și Morfologia* (după Alexandru Lambrior), Iași: Editura Librăriei Isr. Kuppermann, 1892.
- Ionașcu, Romulus, 1914, *Gramaticii români. Tractat istoric. Despre evoluțiunea studiului gramaticei limbei române de la 1757 până astăzi*, Iași: Editura Institutul de Arte Grafice N. V. Ștefăniu & Co.
- Iordan, Iorgu, 1967, *Structura morfologică a limbii române*. București: Editura Științifică.
- Nădejde 1884. Nădejde, Ioan, *Gramatica limbii române. Fonetica, etimologia, sintaxa şi istoria limbii pentru clasele liceale*, după lucrările lui Diez, Cipariu, Hâjdău, Lambrior, Iaşi: Editura Librăriei P. C. Popovici, 1884.
- Petuhov, Nicoleta, 2000, *Evoluţia terminologiei în primele gramatici româneşti*, „Limba română", XLIX, nr. 3, p. 555-569. Bucureşti: Editura Academiei Române.
- Tiktin 1891. Tiktin, H., *Gramatică română pentru învățământul secundar. Teorie și practică, I. Etimologia.* Iași: Editura Librăriei școalelor Frații Șaraga, 1891.
- Wald, Lucia, 1983, *Filozofia limbajului din antichitate pînă în secolul al XVIII-lea*, (în texte și studii), București: Universitatea din București, Facultatea de limbi străine.

LEXICAL INNOVATIONS IN THE ROMANIAN POETRY OF THE 20th CENTURY

Claudia Dragomir (Drăghici)
PhD Student, University of Craiova

Abstract: A source of poetic originality identified in the Romanian poetry of the 20th century consists in the heterogeneous character of forming words through linguistic processes and phenomena found in compounds, in enumerative constructions of the sentence type or in playful structures. The mixed types of word formation together with the voluntary, playful crossings contribute to the expressiveness of the poetic creation through spectacular formations that give maturity to the lyrical discourse, being a real support in the stylistic intention of the poet.

Keywords: linguistic phenomenon, compound, Romanian poetry, contamination, word formation process

Procedeele secundare de formare a cuvintelor[1] în poezia română a secolului al XX-lea sunt prezentate în funcție de productivitatea exemplelor inedite identificate. Astfel, am ierarhizat, sub aspect lexical și stilistic: *contaminarea, condensarea lexicală* și mai puțin *trunchierea*, în timp ce *analogia lexicală*[2] am analizat-o ca un fenomen lingvistic înrudit, dar distinct, mai ales în privința căilor de producere.

Contaminarea este un fenomen lingvistic care „are la bază o asociație paradigmatică de tipul (cvasi) sinonimiei”[3] între două cuvinte sau expresii înrudite semantic, având ca rezultat o „încrucișare” a celor două unități, cu funcție gramaticală și care să aparțină, în general, aceleiași clase lexico-gramaticale.

Poezia română din prima jumătate a secolului al XX-lea nu este prea inovativă în privința cuvintelor formate prin contaminare. În poezia avangardistă, am identificat o construcție mai deosebită formată prin contaminare, de exemplu *PICTOPOEZIA* (format după tiparul substantiv + substantiv: pictură + poezie), care apare alături de o imagine cu figuri geometrice: „*PICTOPOEZIA* NU E PICTURĂ / PICTOPOEZIA NU E POEZIE / PICTOPOEZIA E PICTOPOEZIE” (*Pictopoezie inventată de Victor Brauner &Ilarie Voronca*), modelul fiind volumul de poezii vizuale *Caligrame* de Guillaume Appolinaire.

Deși contaminarea este analizată, în general, alături de etimologia populară[4], am observat că în poezia română contaminarea se găsește în defavoarea etimologiei populare poate pentru că „etimologia populară este încercarea vorbitorilor nelingviști (...) de a-și explica un cuvânt care nu le este îndeajuns de clar din cauza sensului ori a formei lui

[1] Şerban, Vasile, Ivan Evseev (1978),*Vocabularul românesc contemporan*, Timişoara, Editura Facla.
[2] Drăghici, Claudia (2020), „Analogia lexicală în poezia română neomodernă” în revista *Studii și cercetări de onomastică și lexicologie* (SCOL), Anul XIII, Nr. 1-2 / 2020, Editura SITECH, Craiova, p. 185-195.
[3] Hristea, Theodor (1991), „Contaminația și fenomenele lingvistice înrudite (I) ”, în *Limba Română*, XL, nr. 5-6, Bucureşti, Editura Academiei Române, p. 218.
[4] Sporiș, Valerica (2009), „Etimologia populară: abatere de la normă sau fapt de expresivitate?”, în *Lucrările celui de al treilea simpozion internațional de lingvistică*, editori: Nicolae Saramandu, Manuela Nevaci, Carmen Ioana Radu, Editura Universității din Bucureşti, Bucureşti, 293-299.

insolite”[5]. Tot o distincție între cele două fenomene lingvistice identifică și Luiza și Mircea Seche[6], referindu-se la criteriul formal și la consecințele celor două fenomene.

Contaminarea lexicală este mai bine reprezentată în poezia română postbelică. Putem observa caracterul voluntar al creațiilor ceea ce „face din contaminație un procedeu cu potențial stilistic important”[7], de exemplu: „îi place / să umble cu *pisicâinel*e lui – pe nume benone - / / *broscoporcul* se plimbă atât de încet prin iarbă, / (...) v înnopteanu le-a întâlnit pe vorbitoarele *pisifone* ,” (Mircea Ivănescu, *animale heraldice*),; „v înnopteanu este imaginea / seriozității însăși, pe care *pisicâinele* o mârâie liniștit.” (Mircea Ivănescu, *despre înțelepciune*); „și încet, câte unul, se-ncumetă // animalele *pisicâine, crocomur, rinocalul* / să-i iasă întru întâmpinare.” (Mircea Ivănescu, *plimbare heraldică*). Aceste creații voluntare: vorbitoarele *pisifone, broscoporcul, pisicâinele, crocomurul, rinocalul* sunt numite de Liviu Groza „false contaminații”[8]și sunt formate din încrucișări de substantive: *pisică + câine, pisică + fon, broască + porc, rinocer + cal, crocodil + mur*. În poezie, Mircea Ivănescu le folosește ca metafore, ca „pseudonime”, arhetipuri care redau biografismul, prozaismul cotidian, estetizând banalul prin amintirea faunei lui Dimitrie Cantemir: *pisicâinele, rinocalul, broscoporcul, cocomunul.* Poetul inventează personaje, le atribuie idei, preocupări, gesturi, în drame sub forma unor scene scurte, fals epice, care „reprezintă romanul liric al lui Mopete”[9] (*Mopete*, un alter ego, o proiectare a lui Mircea Ivănescu).

Un caz particular îl constituie *egipțiancă,* „ (...) și citim despre câinele care se purta / față de frumoasa / *egipțiancă* – spune acolo – cu o umilință dezgustătoare,” (Mircea Ivănescu, *sufletul romantic și întâlnirea cu poetul*) unde observăm o contaminare *egipt + țigancă* (*țigan* + sufixul **-că**) și o derivare, poetul apelând la mijloace mixte de formare a cuvintelor, contribuind astfel la tabloul figurilor prozaice ale lumii lui Mopete.

Contaminările voluntare sau *hibrizii lexicali,* pe care unii autori îi tratează în afara contaminării propriu-zise, sunt cuvinte care se încrucișează și care nu respectă „condiția” înrudirii semantice, caracterul lor voluntar, intenția stilistică a poetului fiind evidentă. Acești *hibrizi lexicali* constituie o sursă de expresivitate a limbajului poetic. În versurile: „ (...) și apoi, dimineața / pe geam cerneala chipului meu / ochi leneș făcea, astfel eu / degrabă îmi subțiam trupul, intram / în lumea *noumenală.*” (Mircea Țuglea, *Hymen*), cuvântul *noumenală* este probabil format din *nou + fenomenal,* termeni care nu sunt înrudiți semantic, dar care potențează sensul, amplificându-i conotațiile.

Un alt exemplu se regăsește în versurile: „dant alighierul, tom cel aquim / blondul nechita ori mincu marin / ca niște elfi, niște mici / iepurași fluturând din urechi / prin aerul poemei, duhuri / lenește, zăpăcite, care-n zbor / rotesc aripi, râd cu șarm / ca serafimii lui mallarm (...) / precum căprioara / țopăie pe hârtie, aici / -n umbra pădurii, frumoși / idoli dorm, în a foii / răcoare, și cărtărarii / cu plete, ori sânzienele / fete trăiesc, chiar aici / sunt leones, adecă stau lei / iele și *eide,* elfi și idei” (Mircea Țuglea, *până aici, dincolo-s duhuri*), în care cuvântul *eide* este o încrucișare între „elfi” și „idei”, elfii, în acest context, sunt cărturarii, dar și muzele din care se inspiră poetul sau pe care le admiră.

Aceste exemple, *noumenal* și *eide*, sunt reprezentative pentru discursul liric textualist „în care autoironia ludică la modă este gangrenată benefic de un sentimentalism maladiv”[10],

---

[5] Ibidem, p. 293.

[6] Seche, Luiza, Mircea Seche (1956), „Despre etimologie populară și contaminație”, în *Limba Română*, V, nr.1, București, Editura Academiei, p. 25-35.

[7] Apostolatu, Ionel (2009), „Aspecte ale contaminației în limba română”, *Analele Universității „Dunărea de jos” din Galați, Fascicula XXIV. Lexic comun / lexic specializat,* II, Galați, Editura Europlus, p. 216.

[8] Groza, Liviu (2004), *Elemente de lexicologie*, Editura Humanitas, București, p. 97.

[9] Manolescu, Nicolae (2001), *Literatura română postbelică – Lista lui Manolescu*, vol. I - *Poezia*, Braşov, Editura Aula, p. 105.

[10] Mincu, Marin (1998), *Poezia română actuală*, vol. I, Constanța, Editura Pontica, p. 39.

crearea voluntară a acestor hibrizi lexicali a fost considerată la nivelul poeziei o formă estetică de exprimare a actului poetic.

Cuvântul *Umbria* din versurile: „Umbria / provincie a Imperiului / unde n-am fost niciodată / depărtarea mea. (...) Provincie a Umbrei, Umbria, / îți presimt străzile și terasele / seninul și stelele ce stau deasupră-ți / o ploaie strălucitoare te limpezește / o mireasmă lâncedă te acoperă / purpuriu norul picură peste tine / Umbră și Ambră, Umbria, /de care buzele mele nu sunt străine."(Adrian Popescu, *Umbria*) permite o explicație ludică personală a regiunii italiene *Umbria*, unde poetul spune că nu a fost niciodată, o contaminare între *Umbră* și *Ambră*, un paradis artificial construit de autor aflat într-o dublă ipostază, de lector și de scriitor, un topos îmbietor în care distanța dintre afect și expresie se estompează.

Limbajul poetic nu respectă întru totul „regula" încrucișării a două cuvinte independente, care se înrudesc ca sens, deoarece ambiguitatea semantică este principalul mijloc al expresivității. Un alt exemplu de hibrid lexical ar fi *dezgusta* din versurile: „Acest destin cutremurător sfârși prin a o *dezgusta* / ca și Dumnezeul ei unic și paharul zilnic cu lapte"(Marian Drăghici, *Lunetistul*) unde *dezgusta* poate fi interpretat atât cu sens conotativ, cât și cu sens denotativ, poate fi o încrucișare semantică, o atracție paronimică ludică *degusta* și *dezgusta*, respingerea poate fi și a destinului, și a „gustului" paharului cu lapte.

Un alt exemplu ar fi *microbolante* din versurile: „Fantezie, minciună, ca o / scoatere de ochi și orbire / spre alte (*microbolante*!) tărâmuri" (Gabriela Negreanu, *Fragment de cronică*), în care *microbolante* este o „încrucișare fonetică"[11] sau o atracție paronimică cu *mirobolante* (din fr. *mirobolant*), un joc lexical, deoarece se află în sfera semantică a tărâmului fantastic.

O situație excepțională o întâlnim în cazul contaminării unor termeni antonimici, poate chiar un joc de cuvinte sau o omonimie:„ Ia-l, frate Adam, / spre a campa în el *clocotriștii*." (Ion Mircea, *Adam Puslojič*), *clocotrist* o aluzie la numele curentului literar[12], de fapt o atracție paronimică cu *trist* (*clocoti* + trist) care poate fi interpretat ca o opoziție semantică cu efect expresiv în limba română între c*locotit* (plin de viață) + *trist*, aflate contextual în sfera semantică a emoțiilor.

Procedeul condensării lexicale a domeniului este o variantă a conversiunii care constă în reducerea sensului unei construcții cunoscute la un termen din care se poate deduce semnificația întregii construcții, în fapt tot un joc de cuvinte, ca de exemplu: „ (...) divanul vana divă diversele-i trusouri / în cari zăceau vechi molii de prins cu verzi lasouri / (ca niște cai selvatici) și fluturi albi *nopturni* / mișcându-se agale pe elevați *conhurni* / (...) cu dâre de *slincolbjuri* pe veștedu ˙ lor vierme" (Șerban Foarță, *7 privelişti levantine*), în care „nopturni" pare a fi format din *noapte* + *nocturn* (tot un fel de contaminare), peste dublarea nocturnă se suprapune albul fluturilor; „conhurni" este format prin analogie cu „nopturni", un joc de rimă, în timp ce *slincolbjuri* pare a fi format pornind de la „slin" și „colb", sinonime contextuale, într-o „curte cu jurați". Aceste explicații legate strict de formarea cuvintelor trebuie să ia în

[11] Dominte, Constantin (2000-2001), „Substituția lexicală voluntară în vorbirea neformală. Considerații teoretice generale și de ordin etimologic pentru o lingvistică a vorbirii", în *Fonetică și dialectologie,* XIX, p. 91-115.

[12] *Clocotrismul este un curent avangardist sârbesc care a luat naștere la Belgrad la sfârșitul anilor '70 ai secolului trecut, „făcându-se cunoscut în primul rând prin performance-urile șocante care au avut loc în diferite spații publice (...), e drept, în cadrul unei retorici a negării normelor artistice convenționale, formale, oficiale, fără nici o carte de identitate, refuzând orice tip de limitare"* descrie Mariana Dan această grupare artistică, într-un număr al revistei *Convorbiri literare*, nr. 1 și 2 / 2007.Curentul reprezintă efortul artiștilor și scriitorilor sârbi de a se îndepărta de postmodernism. Proveniența termenului de *clocotrism*: în sârbă i se spune KLOKOTRIZAM și își are originea într-o anagramă dedusă dintr-un poem al lui Aleksander Sekulić (din Cartea Gospodja Halucinaja (Doamna Halucinație), „KLOvnovi KOji TIRaju / Jer je beda.Veèna": „Clovnii care durează/ pentru că mizeria e veşnică" în Ion POPESCU-BRĂDICENI, *Adam Puslojić – cel mai mare reprezentant al „clocotrismului",* Analele Universității „Constantin Brâncuşi" din Târgu Jiu, Seria Mens Sana, Nr. 1/2010, p. 52.

considerare faptul că termenii selectați sunt o invenție a poetului „antrenat într-un act buf de sonoritatea pitoresc-turcită-orientală a limbajului în prelungirea liniei Ion Barbu-Leonid Dimov”[13], în care Isarlâk-ul barbian este prezent printr-un limbaj balcanizant, cu semnificații parțiale ușor de intuit: *nopturni − nocturni − noapte*.

Procedeele secundare de formare a cuvintelor[14] nu se regăsesc printre modalitățile principale de creație ale poeților români, derivarea ocupând poziția centrală în creațiile voluntare poetice.

Principalele *tipuri mixte* de formare a cuvintelor vor fi prezentate ținând seama de analiza din FCLR I (1970)[15], cu rezerva că formațiile poetice pot fi construite și în funcție de alte relații, de exemplu de compuneri și decompuneri ludice, calcuri poetice de tip ludic, permutări anagramatice, aglutinări și deglutinări ludice, etimologii ireale, deraieri lexicale, jocuri de cuvinte aparent ilogice, omonimii care conduc la decompunerea sensului, la vidarea lui semantică, la transformarea și formarea unor compuse inedite în limba română. „compusele actuale sunt susceptibile să se constituie în unități lexicale cu o funcționare independentă de grupurile sintactice care le-au dat naștere”[16].

În poezia română modernă identificăm formații create prin mijloace mixte, derivare și conversiune, de exemplu *subuman* (format cu prefixul **sub-** + uman, după engl. *subhuman*, transformat prin conversiune în substantiv articulat): „un *subuman*, mixtură, rufe, scârne, / colcăie-n ochi și latră în auz”(Mircea Cărtărescu, *Căderea*). Formația analizată nu este spectaculoasă ca modalitate de formare, ci semantic, prin gradul sporit de expresivitate a cuvântului-metaforă: „*un subuman* (...) colcăie-n ochi”.

Ironizarea lumii, a cotidianului absurd se realizează prin termeni în care „semnificantul înghite însă semnificatul și, de aici, furia disperării care «filtrează» un univers uman redus la forme caricaturale, grotești, subumane”[17], în versurile: „Atunci au năvălit, izbucnit, explodat: / *fofilatorii și scatoscotocitorii* pontatorii *și antemergătorii / (...*) femeile de cauciuc și cele evidențiate / eșanjiștii și *stahanoviștii* alchimiștii și *verlibriștii* / lucrători cu gura și cu despicătura cu mapa și sapa // (...) *ac / tiviștii* și *pasiviștii comutatoarele și prezentatoarele* (...)” (Alexandru Mușina, *Budila-Express*) în care *fofilatorii* și *pontatorii* sunt formate prin derivare cu sufixul **-tor**; *scatoscotocitorii* este format prin compunere și derivare (mijloc mixt) din *scato-* (element de compunere) + *scotoci* + sufixul **-tor,** în timp ce *antemergătorii* este un derivat format cu prefixul **ante-** + *mergător* (merge + **-(ă)tor**), la fel și *stahanovist*[18]: Stahanov **+-ist** etc. Seria continuă cu multe derivate, împrumuturi neologice, aceste construcții fiind de fapt metafore depreciative, sarcastice la adresa lumii obiective care terorizează și exclud individul, angajat de altfel într-o călătorie de navetist cu trenul muncitoresc în „aventuri” biografice.

În limba română există numeroase *tipuri mixte* de formare a cuvintelor: formații parasintetice alcătuite prin folosirea în același timp a celor două feluri de derivare progresivă; formații alcătuite dintr-un element de compunere tematică și un afix *(audiocast);* formații realizate prin derivare regresivă și adăugarea unui afix (substantiv postverbal: *alint< alinta);*

[13] Mincu, Marin (1998), *Poezia română actuală*, vol. II, Constanța, Editura Pontica, p.707-708.
[14] Zugun, Petru (2000), *Lexicologia limbii române*, Iași, Editura Tehnopress.
[15] FCLR I − Graur, Alexandru, Mioara Avram (red.),1970, *Formarea cuvintelor în limba română*, vol. I, *Compunerea*, de Fulvia Ciobanu și Finuța Hasan , București, Editura Academiei Române.
[16] Reinheimer Rîpeanu, Sanda (1980), „Lexicalizarea compuselor formate prin abreviere”, în *Studii și cercetări lingvistice, XXXI, nr. 4*, București, Editura Academiei, p. 467.
[17] Diaconu, Mircea A. (2002), *Poezia postmodernă,* Brașov, Editura Aula, p. 70.
[18] *stahanovist* – persoană care desfășoară o activitate într-un mod deosebit de intens; de la n. pr. Stahanov.

formații realizate prin trunchiere (*podcast*)[19]; formații realizate prin reduplicare și un afix *(lălăi);* formații realizate prin compunere și schimbarea valorii gramaticale *(prea-plin).*

Aceste tipuri mixte se regăsesc în exemple din poezii, nu foarte numeroase, neacoperind toate situațiile limbii române standard. Un compus parasintetic este *îndelungata* format prin derivare și compunere: „Cu mine se întâmplă / *îndelungata* îndrăgostire*"*(Nina Vasile, *Dragostea și Poemul*), *îndelungata* format de la *îndelunga* (cu prefixul **în-** +*de* + *lung*).

Prin tehnica acumulării de determinanți se creează enumerații din compuse, unele de tip propoziție. Un exemplu ar fi compusele de tip propozițional sau frază (*compuse poetice*) din versurile: „printre rădăcinile minunate / ale stejarului, ale plopului, ale gutuiului, / ale prunului, arinului / *ale nuștiucuiului / și-ale nuștiucinelui*"(Nichita Stănescu, *Un pământ numit România*), compuse la care se alătură conversiunea, prin morfeme substantivale ușor de recunoscut*:* „Frumoasă stare a cuvântului / și libertate tristă a lui 1, al lui i / a *nuștiucândului* / de-a fi, a fi..."(Nichita Stănescu, *Lăsarea în voie).*

Un alt exemplu de enumerație este seria *Altceva, pe Altcineva, pe Altunde:* „am atins / pe *Altceva, pe Altcineva, pe Altunde*, / care, știindu-mă, m-au respins"(Nichita Stănescu, *A treia elegie).* Aici identificăm un mijloc mixt de formare a cuvintelor, compunere și conversiunea pronumelui nehotărât în substantiv prin morfemul „pe", deși construcția cu prepoziția „pe" este incompatibilă cu astfel de pronume.

Structurile *Campania de Miracole și Învieri*: „O tipă ce dorea să-și înceapă *Campania de Miracole și Învieri*" (Daniel Bănulescu, *Muzeul „Antipa"); „bucureștiul de frișcă"*(Mircea Cărtărescu*, Vânătoarea Balenei Albe); florin bogardoul de pirită*: „te oglindeai în *florin bogardoul de pirită* / cu toată silueta ta sictirită" (Mircea Cărtărescu, *Fata de la instrumente muzicale*); *„moș gerilii de scârțâitoare*" (Mircea Cărtărescu, *Gâză); stelele de opal*: „*stelele de opal* / sunt ierarhizate" (Mircea Cărtărescu, *Dragostea*); „Leul de antimoniu", „leul de miniu", „Leul de cositor"(Alexandru Mușina, *Alexia)*; *domnișoara de silicon*: „Și apoi mă întâlnesc cu păianjenul blond, / Cu arlechinul domesticit, cu *domnișoara de silicon"*(Alexandru Mușina, *Budila-Express); pistruiați-cu-fosfor*: „Se înfruntau două cete de *pistruiați-cu-fosfor* și *Haita Hienelor Urbane (HHU)"*sau *Delfinii de Beton: „Delfinii de Beton* intraseră și ei în luptă" (Dan Stanciu, *Științific)* au valoare semantică, sunt metafore aluzive cu trimiteri la realități sociale, caracteristice limbajului prozaic, biografic postmodern, fiind formate dintr-un substantiv și un atribut (substantiv în acuzativ cu prepoziție)[20] sau din două substantive comune legate prin prepoziție[21].

La forma tip, termenii substantivelor comune sunt nearticulați. Primul termen al structurii se caracterizează prin forma sa articulată *bucureștiul, Compania,* etc. și prin rolul sintactic de determinat pe care îl joacă acest termen față de substantivul următor (*de frișcă*), precedat de prepoziție și având funcția de atribut de identificare[22]. Substantivul comun are ca termen determinat un nume generic pe care determinantul are rolul de a-l individualiza printr-o caracteristică. Din punct de vedere morfologic, structurile poetice, de fapt metafore: *„bucureștiul de frișcă", „florin bogardoul de pirită", „moș gerilii de scârțâitoare"* etc. sunt lipsite de unitate morfologică, modificându-se în flexiune sau articulându-se primul termen.

Un alt exemplu îl constituie construcția *Magdalenă Paradistilată* o metaforă aluzivă, unul dintre termeni *(Paradistilată)* fiind format prin derivare (prefixul **para-** + distilat), un

[19] *Podcast* (engl.), de la *i(Pod*) + *broad(cast*); *pod* (dispozitiv) + *cast* (difuzare); la început, program pus la dispoziție în format digital pentru descărcare automată pe internet; podcasturile audio sunt ascultate pe playere portabile; acum, emisiune înregistrată pe internet.

[20] Coteanu, Ion, Narcisa Forăscu, Angela Bidu-Vrănceanu (1985)*, Limba română contemporană*, EDP, Bucureşti, p. 247.

[21] FCLR I, p. 94.

[22] Ibidem, p. 95.

personaj care face parte dintr-un imagism eclectic, cu prerii și marfă de contrabandă: „Te invit *Magdalenă Paradistilată* / adună colecția vocilor din prerii cu eșarfă de linie ferată / treci prin arteră atât prin Europa o marfă de contrabandă"(Stephan Roll*, Parabola paratrăsnetului risipitor).* Chiar dacă nu sunt folosite mijloace mixte de formare a cuvintelor, *paradistilată* poate fi format prin analogie cu un alt derivat din text, *paratrăznet* (**para-** + trăznet, după fr. *paratonnerre*), poetul arătând o disponibilitate pentru jocul lexical.

Exemplele de cuvinte formate prin mijloace mixte continuă prin identificare unui cuvânt inedit: *Eftimihalachisme* cu trimiteri depreciative în epocă*:* „arde maculatura bibliotecilor/a. etp .Chr. n./ 123456789000.000.000.000.000 kg./sau îngrașă șobolanii / scribi / apțibilduri / sterilitate / amanita muscaria / *eftimihalachisme* / brontozauri / hùooooooooooooooo" (Sașa Pană*, Manifest,* apărut în revista „unu", nr. 1, aprilie 1928*)* în care *Eftimihalachisme* [23] este format prin compunere *(efti + mihalache)* și prin derivare (sufixul **-ism**). Termenul astfel format este extrem de expresiv pentru perioada avangardistă de început de secol XX, tocmai prin folosirea sensului denotativ al cuvântului cu trimitere clară la personalitățile momentului, aici ridiculizate.

Câteva cuvinte compuse ne atrag atenția în poezie, de exemplu *optzeciști, nouăzeciști, douămiiști:* „i-am văzut pe *optzeciști* și pe *nouăzeciști* și pe *douămiiști* / hărjonindu-se în iarbă" (Mircea Țuglea, *Terasa colonadelor*) în care identificăm tipuri mixte de formare a cuvintelor, fiind formate prin compunere și derivare, în aceste cazuri cu sufixul**-ist.**

În poezia română avangardistă identificăm elemente de compunere care conduc la crearea în mod spontan a unor formații, unele chiar nepotrivite ca sens și aparținând diferitelor stiluri ale limbii literare, termeni tehnici și științifici sau reprezentând aspecte diferite ale activității sociale sau intelectuale *pseudo-ruralism* (tip mixt de formare, compunere + derivare): „ Din pricină-i am zăcut în *pseudo-ruralism" (* Ilarie Voronca*, Omul integral).*

Un compus nou poate sugera un sens nou, autonom de sensul uzual al cuvintelor, care generează valori expresive prin analogii, simetrii, contaminări sau contraste, apelând la tipuri mixte și procedee laterale de formare a cuvintelor, compus întâlnit atât la avangardiști, cât și în perioada postbelică.

Aglutinări ludice alături de tipuri mixte de formare a cuvintelor (compunere și derivare) pot fi întâlnite în exemplele *Berlingură, Dublingvism, Aberdeenții, Amsderdam și Amsterluam / Oslovit, Huskvarnas, huskvarnapi, Huskvarnatalitate* : „ imperiile redundante: / *Berlingură, Dublingvism, Aberdeenții* și părinții / dinților din față , *Amsderdam și Amsterluam / Oslovit* și os ochit, / *Huskvarnas, huskvarnapi, Huskvarnatalitate"*(Ioan Flora*, Iepurele suedez*), compuse prezente în poezia română după anii 60. Formațiile poetice derivate cu sufixul **-ism** sunt relativ puține în poezia română a sec. al XX-lea și sunt influențate de ludismul poetic lexical și semantic. Astfel, substantivele *arachneisme* sau *Dublingvism:* „imperiile redundante (...) / *Dublingvism*" (Ioan Flora*, Iepurele suedez*), poezia *arachneisme* de Mircea Ivănescu, sunt produsul imaginarului poetic care apelează la haplologie în cazul exemplului: *dub(dublu)* cade *le* + *lingv-* + sufixul **-ism** și la derivare propriu-zisă pentru *arachneisme* (*arachne*-+ sufixul **-ism**.) [24]

În domeniul formării cuvintelor, se pot identifica *procedee laterale* deoarece sunt legate de alte compartimente ale limbii (deși în poezia română nu sunt prea bine

---

[23] *Eftimihalachisme* – cuvânt-valiză realizat din alăturarea *Efti*, de la Victor Eftimiu, dramaturg, prozator și poet (1889-1972), a cărui creație a fost ridiculizată de tinerii avangardiști ai momentului, și *mihalachisme*, de la Mihail Dragomirescu (conu Mihalache), teoretician, estetician și critic literar (1868 -1942), creatorul unei discutabile „metode de cercetare " a poeziei în lucrarea, celebră în epocă *Știința literaturii.*

[24] imperiile redundante: / *Berlingură, Dublingvism, Aberdeenții* și părinții / dinților din față , *Amsderdam și Amsterluam / Oslovit* și os ochit, / *Huskvarnas, huskvarnapi, Huskvarnatalitate"* (Ioan Flora, *Iepurele suedez*). *Berlingură*- cuvânt format prin contaminare, haplologie, Berlin + lingură: vezi Berlinger Haus(firmă care produce și comercializează vase pentru gătit); *Huskvarnatalitate*-cuvânt format prin compunere; *Aberdeen*- oraș din munți, *Aberdeenții* de la *Aberdeean* + sufixul **-ent** (*Aberdeen Angus*-rasă de taurine).

exemplificate), precum: *diferențierea* lexicală realizată prin flexionare (forme duble de conjugare ca *turna*: torn și *turna:* turnez; forme duble de declinare precum *corn*: coarne, cornuri etc.; singulare refăcute: *țărm* < *țărmuri*; cazuri de *haplologie: tragi-comic* (compunere) sau *sincopă: jumate* < *jumătate*; schimbarea începutului unui cuvânt prin repetarea lui în combinații ritmate, specifice poeziei: „Cu piciorul în cauză / Să se execute / *Campirii – Vampirii* ” (Vintilă Ivănceanu, *După moartea mea)*.

Anumite compuse pot fi analizate din perspectiva procedeelor laterale de formare a cuvintelor fiind legate de alte compartimente ale limbii precum: schimbarea începutului unui cuvânt prin repetarea lui în combinații ritmate, specifice poezie, dar și analogii ritmate de tipul *par impar*: „ m-am învârtit de câteva ori *par impar*” (Iulian Fruntașu, *Poemul inimii*); Saviana Stănescu cu poezia *Ochișoru – viermișoru;* vol. *Mona-Monada* al lui Lucian Vasiliu; *Ființa Neființei* (aici întâlnim un tip mixt de formare a cuvintelor: derivare și compunere): „ ca *Ființa Neființei* să se sublime” (Daniel Turcea, *Dezastre*)*; de-a cura-n cap* (analogie): „ trei-frați-înfrigurați-unul – în-cârcă-la altul- se duc dracului *de-a cura-n cap”*(Emilian Galaicu -Păun, *Cel bătut îl duce pe Cel nebătut*).

Următoarele exemple sunt extrem de spectaculoase, ele desemnând entități, măști lirice ale unui univers cotidian din care autorul face parte, de pildă <u>v înnopteanu</u>: „*v înnopteanu* poate fi văzut mai nou / însoțit de o delicată *bufniță blondă*”, „*v înnopteanu* și delicata sa *bufniță blondă* / formează o inluminură cu scriere rondă”, „pe umărul stâng / al lui *v înnopteanu* stă delicata *bufniță blondă*”, „delicata *bufniță blondă* privește cu ochii ei mați”(Mircea Ivănescu, *prezentarea bufniței blonde și delicate*), „ *v înnopteanu* a avut astăzi fericirea să stea / de vorbă cu *bruna rowena*” (Mircea Ivănescu, *explicații complexe*); <u>i negoescu</u>: „*v înnopteanu* (...) susține cu *i nego- / escu* cele mai interesante discuții”, „ și ampla , melodica muzică a trecerii lor împreună / îl încântă înțelepțește pe *i negoescu.* / în schimb pentru *prietenul tatălui lui vasilescu* // închipuie o melodie rună. / zilele se scurg tot mai senine pentru *v înnopteanu* așadar, / și pentru *bufnița delicată și blondă* și nopțile chiar”(Mircea Ivănescu*,prezentarea bufniței blonde și delicate*); <u>dr cabalu</u> : „ *dr cabalu* se gândește ce fericit ar fi el / dac-ar putea contempla (...) prin aerul dens / (...) delicatisimul „ ens” / al *bufniței blonde* a lui *v înnopteanu” ,* „valuri de mare liniște arborescentă / să-l cuprindă pe *dr cabalu. v înnopteanu* / la aceasta se mulțumește să surâdă aerianu” (Mircea Ivănescu, *nostalgia serei*), „ *dr cabalu* stă la masă cu o zeiță, *mopete* / în spatele lor se consumă într-o flacără sângerie” (Mircea Ivănescu*, mopete și indiferența).* Formațiile <u>v înnopteanu, i negoescu, dr cabalu</u> au ca trăsătură specifică prezența în componența lor a unei abrevieri, în cazul nostru litere inițiale sau prescurtări ale unor cuvinte, urmate de un substantiv neprescurtat, uneori derivat. Creativitatea lui Mircea Ivănescu joacă un rol important în alegerea abrevierii și în aranjarea noului cuvânt, structurile având un caracter selectiv. Se creează astfel substantive proprii care urmează o structură neconvențională dată de măsura originalității poetului*: i nego - / escu* (poetul se joacă „de-a trunchierea cuvintelor”). Substantivul întreg care face parte din formația prin abreviere este la rândul lui un substantiv format prin derivare „negoescu” sau „înnopteanu”.

Originalitate poetică poate fi întâlnită astfel în cazul unor procedee complementare de formare a cuvintelor, de exemplu în cazul contaminării unor termeni formați prin încrucișare și poate prin analogie. Contaminațiile voluntare se caracterizează prin expresivitate, fiind specifici, în general, creației literare datorită caracterului voluntar, muncit, nu neapărat spontan, ci creativ care se regăsește în intenția stilistică. Nerespectarea legăturii semantice între termeni duce la o mai mare expresivitate a limbajului poetic.

BIBLIOGRAPHY

Apostolatu, Ionel (2009), „Aspecte ale contaminației în limba română", *Analele Universității „Dunărea de jos" din Galați, Fascicula XXIV. Lexic comun / lexic specializat,* II, Galați, Editura Europlus, p. 216.

Coteanu, Ion, Narcisa Forăscu, Angela Bidu-Vrănceanu (1985)*, Limba română contemporană*, EDP, Bucureşti.

Diaconu, Mircea A. (2002), *Poezia postmodernă,* Braşov, Editura Aula.

Dominte, Constantin (2000-2001), „Substituția lexicală voluntară în vorbirea neformală. Considerații teoretice generale și de ordin etimologic pentru o lingvistică a vorbirii", în *Fonetică și dialectologie,* XIX.

FCLR I − Graur, Alexandru, Mioara Avram (red.), 1970, *Formarea cuvintelor în limba română*, vol. I, *Compunerea*, de Fulvia Ciobanu și Finuța Hasan, București, Editura Academiei Române.

Groza, Liviu (2004), *Elemente de lexicologie*, Editura Humanitas, București.

Hristea, Theodor (1991), „Contaminația și fenomenele lingvistice înrudite (I)", în *Limba Română*, XL, nr. 5-6, Bucureşti, Editura Academiei Române.

Manolescu, Nicolae (2001)*, Literatura română postbelică – Lista lui Manolescu*, vol. I - *Poezia*, Braşov, Editura Aula.

Mincu, Marin (1998), *Poezia română actuală*, vol. I și II, Constanța, Editura Pontica.

Reinheimer Rîpeanu, Sanda (1980), „Lexicalizarea compuselor formate prin abreviere", în *Studii și cercetări lingvistice, XXXI, nr. 4,* București, Editura Academiei.

Sporiș, Valerica (2009), „Etimologia populară: abatere de la normă sau fapt de expresivitate?", în *Lucrările celui de al treilea simpozion internațional de lingvistică*, editori: Nicolae Saramandu, Manuela Nevaci, Carmen Ioana Radu, Editura Universității din București, București.

Seche, Luiza, Mircea Seche (1956), „Despre etimologie populară și contaminație", în *Limba Română*, V, nr.1, București, Editura Academiei.

Şerban, Vasile, Ivan Evseev (1978)*, Vocabularul românesc contemporan*, Timişoara, Editura Facla.

Zugun, Petru (2000), *Lexicologia limbii române*, Iaşi, Editura Tehnopress.

COMPOUND LEXICAL STRUCTURES IN POSTWAR ROMANIAN POETRY

Claudia Dragomir (Drăghici)
PhD Student, University of Craiova

Abstract: The analysis of the compounds identified in the lexis of postwar Romanian poetry develops as an apposition of structures, which implies a sometimes "false" composition, based on a simple connection, as well as on a more intense internal connection, underpinned by ellipsis, comparison or metaphor. We mention that, from the perspective of poetic discourse, some poets are more or less important in terms of literary value, but our approach has taken into account issues of word formation, innovative creations that challenge this compartment of language.

Keywords: lexical composition, poetic language, compound, postwar Romanian poetry, determiner

Ne vom ocupa în demersul nostru de compunerea lexicală în poezia română postbelică, deoarece în limbajul poetic se observă expansiunea unităților simple, compusele poetice dovedind complexitate semantico-stilistică care se dezvoltă pe baza unei comparații elidate sau a unor epitete apozitive metaforice etc.

Menționăm că din perspectiva discursului poetic, unii poeți sunt mai mult sau mai puțini importanți din punct de vedere al valorii literare, dar abordarea lucrării noastre are în vedere probleme de formare a cuvintelor, creații inedite care să provoace acest compartiment al limbii.

Compusele stilistice următoare sunt reprezentate de creațiile poetice ale anilor˙ 70 (formațiile compuse din poezia lui Gellu Naum[1] și Mircea Ivănescu[2] au constituit studii separate) și sunt spectaculoase sub aspect semantic, fiind metafore, epitete metaforice, comparații etc. Cele mai numeroase cuvinte compuse întâlnite sunt de tipul substantiv + substantiv = substantiv*:* „Amintiți-vă de cei supți de pământ, / deveniți *jumătate oameni, jumătate umbre* / *jumătate arbori*", *„jumătate animale"* (Gabriela Melinescu, *Pământul este gol și locuit pe dinăuntru*); „un *lord-portar* subțiiire și luuung ca un chibrit" (Șerban Foarță, *7 priveliști levantine)*; „*Oraș-obernă*: / linţoiu multora" (Șerban Foarță, *7 întrebări la „ Cubul negru*"); „Crezi că-i vei duce în eroare pe Ochii-de-pește, pe *Ochii-varză*?" (Ioan Alexandru, *Cât infern*); „Cum *soarele-pământul-maimuțele-oamenii-zeii*" (Vintilă Ivănceanu, *Cinste specială*); „Dar nici așa nu mi l-au lăsat în pace, / L-au pus să facă *zile-chin, zile-lacrimi, zile-mașină, zile-bou*" (Marin Sorescu, *Pricina);* „ *ploile- dezlănțuite femei*" (Ana Blandiana, *Descântec de ploaie*); „*Litere-sâmburi, / Crânguri-silabe, / Cuvinte-anotimpuri*" (Ana Blandiana, *Baladă)*; „Aceleași biete *haine-trupuri* / Menite să îmbrace spaime" (Ana Blandiana, *Altfel*); „*Durere-plăcere* egal vinovate / Că putrezirea e dulce și împlinirea sfârșit" (Ana Blandiana, *În pocnetul surd*); „Frunze, și crengi, și flori, dar nici / Un singur *animal-răspuns*" (Ana Blandiana, *Întrebare)*; „Nici după excitația / *Arborilor-femele* / Gata la trecerea mea / Să lepede crucile înainte de vreme?" (Ana Blandiana, *Cel viu*); „*Gura / Adâncului* bolborosea alături / (...) *Adâncul-Tată,* zeul care n-are / nevoie, spre a ființa, de

[1] Drăghici, Claudia (2020), „Lexical composition in the poetry of Mircea Ivănescu", în *Literature, Discourse and Multicultural Dialogue, 8th Edition*,(LDMD 8), Universitatea „Dimitrie Cantemir", Tîrgu Mureș, p. 213-217.

[2] Drăghici, Claudia (2021), „Compound structures in the surrealistic poetry of Gellu Naum" în *JOURNAL OF ROMANIAN LITERARY STUDIES* (JRLS), numărul 24**,** Institutul de Studii Multiculturale ALPHA, Editura Arhipelag XXI, Târgu Mureș, p. 998-1002.

spațiu, / (...)Era *Adâncul Lumii*, și *Adâncul / fărâmii* care umple-*Adâncul lumii*" (Ștefan Aug. Doinaș, *empedocle*); „*Crucea-tată* desfundă o sticlă de bere și / *Crucea-bunică* pregătește salata de duminică și / *Crucea-mamă* bate la mașină și / Crucile celelalte, *crucile rude* râd" (Adrian Păunescu, *Popicărie cu cap de copil*); „*caricaturi-sirene*, / Bureți de silă șansa ți-ar așterne" (Adrian Păunescu, *Caricatura*); „Sunt bolnav de zid, de zid dărâmat / de *ochi-timpan*, de papilă-mirositoare" (Nichita Stănescu, *Elegia a zecea*); „O vară crudă, vara nervilor rupți, ce geamăt / pierit / (...) / pivnițe vechi, păroase gropi de cactuși / *cactuși albaștri, cactuși negri, cactuși gri // cactuși bărbați, cactuși femele*, pâlnii / și văluri lungi de nuntă și lungi plase / (...) // (...) *cactuși flămânzi, cactuși mirese, cactuși pompe* / umflându-se greoi, neîntrerupt" (Florin Mugur, *Vară genială); „picioare-crengi* își răsare deodată" (Nichita Stănescu, *Înfățișare la neiubiți*); „mi-au zburat din brațe / *ramurile-flăcări, frunzele-scântei*" (Nichita Stănescu, *Solstițiu de iarnă)*; „ Frumoasă stare a ochilor, / *vedere-teatru* cu un singur spectator..." (Nichita Stănescu, *Lăsarea în voie*); „*stele-lilieci* înfipte / în grumazul unui pașnic animal" (Adrian Popescu, *Casiopeia*); „ *friză-rândunică*, ar fi trebuit / să recunosc intrusa */ safir-surâs*, logodnă ciudată, inexplicabilă" (Adrian Popescu, *O milă sălbatică*); „ele e demult în buza *fecioarei-copilandru*" (Cezar Ivănescu, *Câinele vișiniu*) și pornesc de la un raport elidat în care substantivele sunt cuvinte întregi existente și independent în limba română cu formă de nominativ-acuzativ. Compusele – părți de propoziții − sunt formate din determinat substantival și determinantul lui atributiv, topica fiind determinat – determinant: *jumătate oameni, jumătate umbre / jumătate arbori", „jumătate animale, lord-portar, Oraș-obernă, Ochii-varză, soarele-pământul-maimuțele-oamenii-zeii, zile-chin, zile-lacrimi, zile-mașină, zile-bou,* „ *ploile- dezlănțuite femei, Litere-sâmburi, / Crânguri-silabe, / Cuvinte-anotimpuri, haine-trupuri, Durere-plăcere, animal-răspuns, Arborilor-femele, Adâncul-Tată, Crucea-tată, Crucea-mamă , crucile rude, caricaturi-sirene, ochi-timpan, cactuși albaștri, cactuși negri, cactuși gri // cactuși bărbați, cactuși femele, cactuși flămânzi, cactuși mirese, cactuși pompe.* Aceste formații compuse sunt lipsite de unitate morfologică, primul termen suferind modificări morfologice sau poate fi articulat cu articol hotărât enclitic. Substantivele care intră în alcătuirea formei tip a compusului pot avea același număr sau numere diferite și pot fi de același gen sau de genuri diferite. Din punctul de vedere al relațiilor sintactice dintre termenii componenți, substantivele compuse analizate sunt alcătuite din două substantive juxtapuse cu formă de nominativ-acuzativ între termenii cărora putându-se subînțelege un raport de subordonare apozitivă, apoziția având rolul de epitet. Când apoziția are rolul de epitet, cel de-al doilea termen nu se schimbă de obicei în flexiune.

Formațiile poetice *Majestății Sale Regina Țării -Angle* și *Tăierea-capului-lu-Mihaiu* din versurile: „parastisind *Tăierea-capului-lu-Mihaiu*" (Șerban Foarță, *7 privelişti levantine*) sau *Soare-al Morților*: *Soare-al Morților*, făptură, suflet primenit în lacră - !" (Cezar Ivănescu, *Rosarium)*; *Cenușa Domnului:* „*Cenușa Domnului* e ghemuită lângă fiecare" (Ioan Alexandru, *Cât infern); muntele Datoriei:* „De pe *muntele Datoriei* / privii încremenit o clipă / omenirea" (Gheorghe Pituț, *Privesc); Domnul Acestei Limbi, Domnul Acestui Grai, Domnul Acestui Joc:* „aud cuvintele cum se îndeamnă / să-l nască pe *Domnul Acestei Limbi* // (...) iubirea dintre frig și fierbinte, / îl naște pe *Domnul Acestui Grai*.// (...) înscăunându-l pe popa de treflă, / peantonpannul fără noroc, / ce este și *Domnul Acestui Joc" (*Adrian Păunescu, *Popa de treflă*); „ noi auzim la ceasul zero al *Veacului Melancolie* / că rădăcinile sub oameni pe glob au început să fiarbă" (Adrian Păunescu, *Lăptarii de Bine*); *Al Patrulea Ochi:* „*Al Patrulea Ochi* pentru casă păstrându-l." (Adrian Păunescu, *Iluzia unei insule*); *Verbe ale Binelui:* „Marele Prudent merge pe vârfuri pe lângă spital pândind / ceremonia ultimelor *Verbe ale Binelui* cel din urmă" (Cristian Simionescu, *Maratonul – Cartea întâia*) sunt creații metaforice compuse spectaculoase care reprezintă un nume în care atât determinatul cât și determinanții pot primi articol. În privința raporturilor sintactice dintre termeni, genitivul are funcție de atribut al substantivului exprimând în structura compusă atât posesia, cât și

apartenența. Genul substantivului nu coincide cu cel al substantivului așezat înainte, având rol de determinat. Tipul de compus este destul de productiv în crearea de cuvinte noi, fie și în creațiile literare.

Cele mai numeroase formații *compuse sunt de tip propoziție* (articol cu pronume relativ+ verb personal) la care se pot adăuga alte părți de propoziție. Identificăm acest tip de compus în anumite poezii *Celui care-mi face- un cadou, Celui care-mi surâde*-i, *Celui care-mi rânjește:* „*Celui care-mi face- un cadou / (...)/ Celui care-mi surâde*-i surâd, / *Celui care-mi rânjește*- i surâd" (Ana Blandiana, *Restul pe masă)* sau în titlul unor poezii precum: *cel ce vorbește-n locul meu* de Ștefan Aug. Doinaș; alte versuri: „*Celui de-al doilea* nu-i rămân / decât valurile nervoase", „el este întru totul asemănător / *celui dintâi născut*" (Nichita Stănescu, *Cain și Abel*, vol. *Un pământ numit România*) sau poezia *Acela-care-nu-se-teme-de-nimic* de Ștefan Aug. Doinaș.

Un compus asemănător structurilor anterioare este *Cel viu*, titlul poeziei *Cel viu* de Ana Blandiana, care este un eufemism, putând fi incluse mai degrabă printre numele proprii compuse, decât printre cele comune. Aceste formații sunt alcătuite din pronume (articol) demonstrativ + adjectiv și corespund unui grup sintactic format dintr-un determinat și determinantul lui atributiv. Din punctul de vedere al flexiunii, acest compus se comportă ca o formații lipsită de unitate morfologică: *Cel viu.*

Compusele următoare *Ochii-de-pește*: „Crezi că-i vei duce în eroare pe *Ochii-de-pește,* pe Ochii – varză*?"* (Ioan Alexandru, *Cât infern*); *Lăptarii de Bine*: „noi auzim la ceasul zero al Veacului Melancolie / că rădăcinile sub oameni pe glob au început să fiarbă" (Adrian Păunescu, *Lăptarii de Bine*); *dincolo-de-marea* („calc poetic de tip ludic"[3], prin repetare)*:* „Știu tot ce e mai departe de tine, / atât de departe, încât nu mai există aproape - / după-amiaza, după orizontul, *dincolo-de-marea*" (Nichita Stănescu, *Către Galateea)* sunt create prin hipotaxă, fiind formate dintr-un substantiv și un atribut substantiv în acuzativ cu prepoziție sau din două substantive comune legate prin prepoziți sau dintr-un adverb și un substantiv în acuzativ.

La forma tip termenii substantivelor comune sunt nearticulați. Primul termen al compusului se caracterizează prin forma sa articulată cu articol hotărât enclitic (*Ochii),* prezența articolului datorându-se rolului sintactic de determinat pe care îl joacă acest termen față de substantivul următor (*de-pește*), precedat de prepoziție și având funcția de atribut de identificare[4].Substantivul comun are ca termen determinat un nume generic pe care determinantul are rolul de a-l individualiza printr-o caracteristică. Din punct de vedere morfologic, substantivele compuse *Ochii-de-pește* și *Lăptarii de Bine* sunt lipsite de unitate morfologică, modificându-se în flexiune sau articulându-se primul termen.

Compusele următoare sunt construite sub forma unor comparații elidate[5], prin parataxă *Omul-fantă*: „*Omul-fantă* are îndepărtate origini", „*Omul-fantă* azvârle mari piramide", „*Omul-fantă* face înconjurul lumii", „*Omul-fantă* vine și vede" (Nichita Stănescu, *Omul-fantă)*; *zeu-inel*: „*zeu-inel* ținând dantura / cea lactee strânsă-n bot" (Nichita Stănescu, *Un pământ numit România); Omul-sunet:* „*Omul-sunet* se culcă pe limba / copilului", „*Omul-sunet* zbiară în flăcări , / dar nu se predă" (Nichita Stănescu, *Omul-sunet,* vol. *Un pământ numit România*); *sunetele-câine, sunetele-iepuri*: „Când ajung la capăt *sunetele-câine* / pe *sunetele-iepuri* le-au și mâncat" (Nichita Stănescu*, Cântec,* vol. *Oul și sfera*), *coasta-colivie*: „Fie / spartă *coasta-colivie*, / inima să iasă-afară / la vedere peste țară." (Nichita Stănescu, *Un pământ numit România).*

[3] Chelaru –Murăruș, Oana (1993), „Compunerea și descompunerea lexicală în poezia lui Nichita Stănescu", în revista *Limba română*, XVII (4), Bucureşti, Editura Academiei, p. 179.
[4] FCLR I, p. 95.
[5] Chelaru –Murăruș, Oana(1993), *Compunerea şi descompunerea lexicală în poezia lui Nichita Stănescu*, în rev.„ Limba română", XVII(4), Bucureşti ,Editura Academiei, p. 178.

Substantivul compus *Fără-de greutatea:* „*Fără-de greutatea* absolută / și-a izgonit sinele bolnav" (Nichita Stănescu, *Izgonirea din rai)* este alcătuit dintr-o prepoziție compusă și un substantiv. Acest substantiv compus este un compus sintactic, având structura unui atribut, fiind neproductiv în limba română.

Cuvântul compus *atoatebănuitor:* „poetul *atoatebănuitor*" (Marin Sorescu, Nevermore) este o formație livrescă alcătuită din prepoziția *a,* adjectivul substantivizat *tot,* prefixul negativ **ne-** și un adjectiv substantivizat. Compusul are unitate morfologică, ultimul termen modificându-se în flexiune: *atoatebănuitor, atoatebănuitorului.* Compusele de acest tip au apărut în textele religioase vechi, Marin Sorescu a aplicat creativ modelul de compunere.

Compusele *antonpannul fără noroc:* „(...) înscăunându-l pe popa de treflă, / pe *antonpannul fără noroc*, / ce este și Domnul Acestui Joc" *(*Adrian Păunescu, *Popa de treflă*); *fără-de -soțul:* „O, numere, voi inimi suav eterogene / iubiți-l pe *fără-de -soțul* pur" (Cezar Baltag, *Monada*); „Noaptea de la noapte, nelogodnica mea, / *fărădragostea* mea, *fărădragostea mea, fărădragostea mea*" (Cezar Baltag, *Șah orb*); *„Fără-de-greutatea* absolută însă / e pururea plânsă" (Nichita Stănescu, *Izgonirea din rai,* vol. *În dulcele stil clasic*) sunt alcătuite dintr-o prepoziție simplă / compusă și un substantiv. Acest substantiv compus este un compus sintactic, având structura unui atribut, fiind neproductiv în limba română.

Anumite compuse pot fi analizate din perspectiva *procedeelor laterale* de formare a cuvintelor deoarece sunt legate de alte compartimente ale limbii precum: schimbarea începutului unui cuvânt prin repetarea lui în combinații ritmate, specifice poeziei *Campirii – Vampirii*: „Cu piciorul în cauză / Să se execute / *Campirii – Vampirii*" (Vintilă Ivănceanu, *După moartea mea), techer-mecher*: „ azvârlu-n sală capul – pe care nu-i bucher / și nu vrea să il ducă plocon *techer-mecher* / beșleagă!" (Șerban Foarță, *7 priveliști levantine*); *lung-prelung:* „De-acum (care e dulce), din povara clipei de ieri, / Un ieri *lung-prelung*" (Marin Sorescu, *Prizonierul din cafea*) sau o asociere populară cunoscută *Râsu` plânsu* („raport copulativ elidat"[6]*)* poezia *Râsu` plânsu* de Nichita Stănescu (*Râsu` plânsu* este un cuvânt compus care constituie o inovație lexicală, o „emblemă a creației sale (...) prin contopirea într-un singur cuvânt a două categorii existențiale contrare"[7]; alt exemplu: „Atâta viață amărâtă / stătea în ea mai *râsă-plânsă*" în poezia *Atât de mândru ea mergea* de Nichita Stănescu sau un joc de cuvinte format prin sudare *plooninge, ulumbagibaș*á: „cum stă de șase luni așa, / nepăsător că-l *plooninge,* / ca un *tulumbagibaș*á, / pe scara care stă pe-o minge, / pe mingea care stă pe- șa" (Șerban Foarță, *Cuvânt înainte*).

În poezia română postbelică identificăm *elemente de compunere* care conduc la crearea în mod spontan a unor formații, unele chiar nepotrivite ca sens și aparținând diferitelor stiluri ale limbii literare, termeni tehnici și științifici sau reprezentând aspecte diferite ale activității sociale sau intelectuale (*holo-, auto-, -log*): Șerban Foarță cu vol. *Holorime* și cu vol. *Abecedaur,* un joc de cuvinte. Alte exemple *automorf* : „Zar al nenorocului sextuplu / întuneric pur / *automorf* " (Șerban Foarță, *7 întrebări la „ Cubul negru"*); *autodafeuri*: „Scriam la lumina de *autodafeuri*" (Ana Blandiana, *Tarquato Tasso*); poezia *Autopastel,* poezia *Contratimp* de Ana Blandiana, *Bufonologiei : „*Tomurile erudite ale *Bufonologiei* sunt în patul pe care dorm" (Ioan Alexandru, *Cât infern).*

Elemente de compunere alcătuiesc compuse cu cuvinte românești (*automorf, Bufonologiei).* Unele elemente de compunere se întâlnesc în cuvinte compuse românești (*Autopastel*). Cele mai multe compuse tematice au pătruns în limba română prin intermediul

[6] Chelaru –Murăruș, Oana (1993), „Compunerea și descompunerea lexicală în poezia lui Nichita Stănescu", în rev. *Limba română,* XVII (4), București, Editura Academiei, p. 178.

[7] Mihăilă, Ecaterina (1992), „Limbajul ca obiect al poeziei la Nichita Stănescu I", în *Studii și cercetări științifice,* XLIII, nr. 6, București, Editura Academiei, p. 551.

unei limbi moderne. Din punct de vedere semantic, compusul aparține părții de vorbire din limbă, substantive (*Autopastel),* adjective (*automorf)* etc., temele fiind citate cu vocala de legătură *(o): auto-.*

Continuăm analiza cu creațiile poetice compuse din generația ˊ80. Cele mai numeroase cuvinte compuse întâlnite sunt de tipul *substantiv + substantiv / = substantiv:* „*copac-gândac”* (Saviana Stănescu, *Ochișoru – viermișoru*); „*herpes- omidă*” (Saviana Stănescu, *Obsesie cu herpes și amanta ta*); „un *strung-carusel* alb ca laptele”, „*Economia-Lume”* (Caius Dobrescu, *o întâmplare neobișnuită*); *„lupi-spuma”*(Vasile Baghiu, *Magia elementară);* „Ch-ău oraș de-ntuneric / *oraș-ebonită*” (Emilian Galaicu -Păun, *Ch-ău);* „acolo în centru un *zeu-motopompă* în catacombe cu gorgone și scorpioni” (Mircea Cărtărescu, *Eros și Anteros*); „*orbul-lentilă / n*e-a apucat de aripi și ne-a-șurubat / goi” (Mircea Cărtărescu, *Scufița de orice culoare*); „când, zeița singurătate îmi puse degetul pe *zeul umăr*, / și deodată *zeul creion și zeii fotografii și* zeița față de masă / și zeul deșteptător *și zeul casetofon și zeița fereastră și zeul gumă* ” sau „și patiseriile putrezeau ronțăite de *zeii pateuri* / și piața c.a.rosetti era plină de zeii fătați de eșapamente”(Mircea Cărtărescu, *Rătăcind prin patiserii*); „a mai rămas în picioare doar *zidul-reclamă*” (Mircea Cărtărescu, *Măreția kitschului*); „*(...)stele -corali (...)* înfloreau *stele-actinii.* / erau *stele-melci, stele-stridii, stele-râme / și stele-scorpioni(...)* erau *stele-gândaci* cu elitre albastre / (...) *stelele-fluturi* abia lopătau *,/ stele-pești* abia înotau / (...) *stelele-gaviali și stelele- broaște țestoase*. / oh, doamne, cât de frumoși / erau *aștrii-papagali, aștrii-fregate și aștrii-botgroși / (...) stelele-mamifere* / erau un amestec de sânge, flegmă, limfă și fiere / (...) *steaua-om,* mi-am dat seama, / o născuse chiar mama” (Mircea Cărtărescu, *Dragostea*); „Am făcut *poezie-poezie* / am scăzut pentru ca ea să crească” (Mircea Cărtărescu, *Cum stau); „ne*-am pus tricourile la fel: MYSTIC NEW ORLEANS / și poza în piept cu o *femeie-clovn* / zâmbind”, (Mircea Cărtărescu, *Ieșim la plimbare cu tricouri la fel);* „Măsuram pământul în lung și în lat / cu un singur *picior-etalon*”, „ *Cuvintele-balustradă* sunt roase” (Bogdan Ghiu, *Încercare de a spune tot adevărul*); „ circuitul / *om-animal-plantă*” (Ioan Flora, *Iepurele suedez*); „*Femei-cireș* înflorite, scuturate / acum de petale” (Liviu Ioan Stoiciu, *Cu trupurile schimbate între noi*), „ „ au dansat / pe *parchetul-oglindă* al lacului” (Adrian Popescu, *Casiopeia)*; „*frizăă-rândunică*”, „ intrusa *safir-surâs*” (Adrian Popescu, *O milă sălbatică*); „Doar emiratele utopiei și *păsările-muscă*” (Ion Mircea, *Borcanul cu dulceață*); să-i fie unic *punct-Sud-focariu*” (Daniel Turcea, *Dezastre);* „Răbdători, în așteptarea minunii, și noi / Am vizitat *Întorsura-City*” (Alexandru Mușina, *Budila-Express*); „*șarpele vipera*” (Mircea Cărtărescu, *Cuirasatul Tod*); „într-o șoaptă de fier */ om-manuscris*”, „o *motocicletă-om* / ce nu va ieși”(Constantin Severin, *Zid și neutrino*); „E o lume decapotabilă, o *lume-cupeu*” (Mircea Cărtărescu, *Ne-am cumpărat o lume nouă, model 1987*); „dacă există *manechine-copii,* de ce n-ar exista și *manechine-bătrâne*”, *„pruncul-bibelou, cel mai curat porțelan”* (Cristian Popescu, *Arborele genealogic*); „un soi de *cangur-cameleon*” (Mircea Cărtărescu, *Tristețea mea);* „dragă *fetiță-soție*” (Mircea Cărtărescu, *Gobelin cu Opel gri metalizat*); „Așezată deasupra de *far-papion*” (Marcel Tolcea, *Portretul doamnei B.*); „Spre moarte-și va deschide *arterele-ventile*” (Marcel Tolcea *, Despărțirea e-o păpădie suflată de vânt*); „adusese în dar gazdelor */ un animal-floare*” (Marcel Tolcea*, În vizită la familia T.*); „Voi și *femeia-castor* stați sub buza imperiului, / voi și *femeia-castor* sunteți baza imperiului” (Marcel Tolcea, *O placă defectă cu întâmplarea tâmplarului)* și pornesc de la un raport elidat în care substantivele sunt cuvinte întregi existente și independent în limba română cu formă de nominativ-acuzativ. Compusele – părți de propoziții − sunt formate din determinat substantival și determinantul lui atributiv, topica fiind determinat – determinant: *copac-gândac, strung-carusel, Economia-Lume, lupi-spumă, zeu-motopompă, orbul-lentilă, zeul creion, zeii fotografii, zeul casetofon, zeița fereastră, zeul gumă, zeii pateur ,stele -corali, stele-actinii, stele-melci, stele-stridii, stele-râme, stele-scorpioni, stele-gândaci, stelele-fluturi, stele-pești, stelele-gaviali, stelele- broaște țestoase, aștrii-papagali, aștrii-*

fregate și aștrii-botgroși, stelele-mamifere, steaua-om, poezie-poezie, femeie-clovn, picior-etalon, cuvintele-balustradă, om-animal-plantă, Femei-cireș, parchetul-oglindă, friză-rândunică, safir-surâs, păsările-muscă, punct-Sud-focariu, Întorsura-City, șarpele vipera , *manechine-copii, manechine-bătrâne, pruncul-bibelou, lume-cupeu, cangur-cameleon, far-papion, fetiță-soție, arterele-ventile, animal-floare, femeia-castor.* Aceste formații compuse sunt lipsite de unitate morfologică, primul termen suferind modificări morfologice sau poate fi articulat cu articol hotărât enclitic. Substantivele care intră în alcătuirea formei tip a compusului pot avea același număr sau numere diferite și pot fi de același gen sau de genuri diferite. Din punctul de vedere al relațiilor sintactice dintre termenii componenți, substantivele compuse analizate sunt alcătuite din două substantive juxtapuse cu formă de nominativ-acuzativ între termenii cărora putându-se subînțelege un raport de subordonare apozitivă, apoziția având rolul de epitet. Când apoziția are rolul de epitet, cel de-al doilea termen nu se schimbă de obicei în flexiune.

O situație specială este reprezentată de compusele din versurile: „mai singur ca dânsul nu-i nimeni *el-este-cu-un-ochi-de-sânge-stinge-pe-ochiul-de-foc"*; „mai singur ca dânsul nu-i nimeni *el-este-cu-un-ochi-de-apă-cu-unul-de-foc-cel-de-apă-stinge-pe-ochiul-de-foc*"; *Cel-bătut-îl-duce-pe-Cel-nebătut*: „*Cel-bătut-îl-duce-pe-Cel-nebătut* povestește să-i treacă de-urât", *cel-bătut-îi-duce-pe-Cei-nebătuți:* „*cel-bătut-îi-duce-pe-Cei-nebătuți*" (Emilian Galaicu -Păun, *Cel bătut îl duce pe Cel nebătut*); *ceea-ce-e-de-văzut:* „Când *ceea-ce-e-de-văzut* / (...devine pleoapă peste ochi obosiți" (Bogdan Ghiu, *Poem*); „ *pomul-care-miroase-a-dragoste*: „*pomul-care-miroase-a-dragoste*" (Liviu Ioan Stoiciu, *Și bătrânul poet*); *Bate-Vânt:* „E o pasăre ce-i spune *Bate-Vânt.* / Ea dă din aripi fără a zbura" (Marin Sorescu, *Bate- vânt*), „*Prietenii De O Viață Care S-Au Citi În Adevărata Cheie* uită pentru moment ce fel de arme au" (Dan Stanciu, *Științific*), compuse de *tip propoziție* sau *frază* alcătuite din pronume / articol demonstrativ + adjectiv și corespund unui grup sintactic format dintr-un determinat pronominal și determinantul lui atributiv. Substantivele compuse cu bază verbală nu sunt formate după model străin, fiind licențe poetice[8].

Compusele următoare *cel-de-sus:* „*cel-de-sus* nu are ochi defel", *celui-de-jos*: „are puncte de vedere-asupra *celui-de-jos*", *cel-de-os*: „de aceea face pe ele pe *cel-de-os*", *cel căciulat*, *Cel bătut, Cel nebătut*: „până *cel / căciulat* să nu-și bâțâie brațele-n dodii" (Emilian Galaicu -Păun, *Cel bătut îl duce pe Cel nebătut*) sunt eufemisme, putând fi inclus mai degrabă printre numele proprii compuse, decât printre cele comune. Aceste formații sunt alcătuite din *pronume (articol) demonstrativ + prepoziție + adjectiv* și corespund unui grup sintactic format dintr-un determinat (pronominal) și determinantul lui atributiv. Din punctul de vedere al flexiunii, aceste compuse se comportă ca niște formații lipsite de unitate morfologică*: cel-de-os.*

Adjectivele compuse *negru-carbon* și *oranjcitro* din versurile: „a comandat două *oranjcitro"* (Caius Dobrescu, *o întâmplare neobișnuită*); *larg-ovală* aluzie la G. Bacovia): „oglinda *larg-ovală*" (Mircea Cărtărescu, *Romanța peștelui-torpilă); galben-albastră*: „și brusc lumea *galben-albastră* s-a deschis ca o floare" (Mircea Cărtărescu, *Zepeline peste Piața Bucur Obor*); *apos-veninoase*: „înșurubând pe asfalt îmbrățișări fără rost, *apos-veninoase*" (Mircea Cărtărescu, *Cincizeci de sonete*); „*roșie-cărămizie-oranj: „* fustă de plastic împuțit, *roșie-cărămizie-oranj*" (Mircea Cărtărescu, *Dire Straits*); *alb-vineție*: „întinderea *alb-vineție"(*Daniel Turcea, *Copacul, principele și oglinda*); *gri-albăstruie:* „ploaia *gri-albăstruie*" (Alexandru Mușina, *Alexia)* dezvoltă un raport de subordonare între termeni. Primul termen se comportă ca un adverb , în timp ce al doilea termen primește indici flexionari, acordându-se cu substantivul determinat.

[8] FCLR I, p. 114.

Compusele *mozaicul-tutunului:* „din spirala / de *mozaicul-tutunului /* se încheagă un schelet de neconceput" (Mircea Cărtărescu, *Iluminare*); „*ochiul lui Cărtărescu*" (Mircea Țuglea, *Terasa colonadelor*); *economiile- lumii*: *„economiile- lumii* care converg" (Caius Dobrescu, *o întâmplare neobișnuită*) reprezintă o creație poetică, un nume în care atât determinatul cât și determinanții pot primi articol. În privința raporturilor sintactice dintre termeni, genitivul are funcție de atribut al substantivului exprimând în structura compusă atât posesia, cât și apartenența.

Compusul livresc *degrabă-aruncând:* momeala *degrabă-aruncând*" (Mircea Țuglea, *pe nicăieri nu prinzi guvizi)* este format dintr-un adverb și un verb la gerunziu. Adverbul compus de acest tip (*adverb + verb*) prezintă un grad mare de sudură, datorită faptului că unul dintre termenii componenți este neflexibil. O particularitate constă în faptul că acest compus determină substantivul *momeala*, căpătând astfel valoare adjectivală.

Un compus inedit îl constituie *multpreapictatele*: și curcubeele lichefiate în bidoane de polistiren să se vândă la */ multpreapictatele* stații" (Mircea Cărtărescu, *Cincizeci de sonete*) format din două adverbe: *mult și prea* și un adjectiv provenit din verb la participiu, după calcuri din germană și franceză, are o valoare de superlativ absolut.

Un cuvânt compus precum *super-stea:* „Isus Cristos *super-stea*" (Mircea Cărtărescu, *Mulțumesc pentru muzică*) este format probabil după Jesus Christ Superstar o operă rock din 1970 realizată de Andrew Lloyd Webber și Tim Rice. Albumul constă într-o dramatizare muzicală a ultimei săptămâni din viața lui Isus Hristos de la intrarea Sa în Ierusalim până la Crucificare)[9].

Elemente de compunere alcătuiesc compuse cu cuvinte românești *proto-cântecel*: Romulus Bucur cu poezia „ennui carele spleen să chiamă (un *proto-cântecel*)", poezia *Autodescrierea* a lui Petru Romoșan; alte exempme *monoraiuri*: „un oraș / cu metrouri și *monoraiuri*" (Mircea Cărtărescu, *clementina, ți-am dat toată dragostea mea*); „chir *Ampotrofagul*" (Mircea Cărtărescu, *Levantul*); *demimondenă* „femeie *demimondenă*", *telecomandate*: ființe dificile (...) / care ar trebui(...) / să fie mai puțin singure / și mai puțin *telecomandate*" (Mircea Cărtărescu, *Focalizare);* „pe un pământ îndepărtat și *semitransparent"* (Mircea Cărtărescu, *Contact)*; „*semiobscuritatea* chioșcurilor de sub crengile de plastilină albastră" , buzunar *semidoct"* (Mircea Cărtărescu, *Imortalizarea*); „ea spunea că gestul cu muiatul e cam *psihanalizabil*" (Mircea Cărtărescu, *Cincizeci de sonete*); „sub calorifer, un mare gândac negru / (...) cum zace pe spate, *semistrivit /* pentru el, lumea se va sfârși" (Mircea Cărtărescu, *Mi se pare că îmi duc viața*); „Un sfinx mai mic / *Semiautomat* /Și *semimisterios*" (Marin Sorescu, *Un sfinx...*).

Unele elemente de compunere se întâlnesc în cuvinte compuse românești (*telecomandate)*. Cele mai multe compuse tematice au pătruns în limba română prin intermediul unei limbi moderne.

Din punct de vedere semantic, compusul aparține părții de vorbire din limbă, substantive (*monoraiuri)*, adjective (*semimisterios)* etc., temele fiind citate cu vocala de legătură*(o-sau i-) : demi-, mono-*.

Compusele identificate în lexicul poeziei române din secolul al XX-lea sunt cele mai multe între termenii cărora se identifică un raport de coordonare și care pot fi, în general, substantive și adjective, fără a neglija subordonarea în formațiile compuse. De obicei locul termenilor este fix deoarece nu permite, în general, inversarea termenilor. O categorie de adjective compuse este creată după model romanic cu ajutorul unor elemente de compunere.

[9] ro.wikipedia.org

BIBLIOGRAPHY

Chelaru –Murăruș, Oana (1993), „Compunerea şi descompunerea lexicală în poezia lui Nichita Stănescu", în revista *Limba română*, XVII (4), Bucureşti, Editura Academiei, p. 179.

Chelaru-Murăruș, Oana (1999), „Particularități sintactico-stilistice ale construirii obiectului direct în lirica lui Nichita Stănescu", în *Limba Română,* XLVIII, nr. 1-2, Bucureşti, Editura Academiei.

Chelaru-Murăruș, Oana (2000), *Nichita Stănescu-subiectivitatea lirică: poetica enunţării*, Editura Univers, București.

Diaconescu, Paula (1975), *Comunicarea prin „necuvinte*", în *Studii şi cercetări ştiinţifice*, XXVI, nr. 5.

FCLR I - Graur, Alexandru, Mioara Avram (red.), 1970, *Formarea cuvintelor în limba română*, vol. I, *Compunerea*, de Fulvia Ciobanu şi Finuța Hasan , București, Editura Academiei Române.

Mincu, Marin (1998), *Poezia română actuală*, vol. I și II, Constanța, Editura Pontica.

Mihăilă, Ecaterina, *Limbajul ca obiect al poeziei la Nichita Stănescu*, I, în *Studii şi cercetări ştiinţifice*, XLIII, nr. 6, 1992; II, în SCL, XLIV, nr.1, 1993; III, în SCL, XLIV, nr. 2, 1993.

Sitaru, Oana (1999), „Structuri recurente în poezia lui Nichita Stănescu", în *Limba Română*, XLVIII, nr. 1-2, Bucureşti, Editura Academiei.

SMFCLR I - Graur, Alexandru, Jacques Byck (redactori responsabili),1959, *Studii şi materiale referitoare la formarea cuvintelor*, vol. I, București, EARPR.

UNDERSTANDING IDIOMS RELATED TO ANGER BY ROMANIAN LEARNERS OF ENGLISH

Alexandru Cornel Selyem
PhD Student, „1 Decembrie 1918" University of Alba Iulia

Abstract: The piece of work is the result of an experiment that I carried out with my students as part of working on my PhD thesis. My thesis concerns the way Romanian leraners of English are able to understand some specific idioms related to anger and colour. For this I did research on these idioms to see how they had appeared in English and more important when they started to be used the way they are being used today. Since Cambridge dictionary provides the following definition of an idiom "A group of words in a specific order that has a particular meaning that is different from the meanings of each constituent on its own" I clearly anticipated there could appear problems when understanding them. As part of my research I chose some idioms related to anger and its different levels. The experiment meant providing my students those specific idioms and encouraging them to translate them in Romanian the way they thought it should be done. This was the first stage of the experiment. The second stage meant giving them the same idioms but this time in specific contexts. The contexts were carefully chosen in order to be neither too easy nor too difficult. However, as expected the understanding process proved to be quite difficult for several students mainly due to their lack of knowledge and access to these figurative meanings idioms actually have. They were tempted to translate the idioms the way they saw them at first glance. In spite of this when the idioms were provided in specific contexts processing changed and some of the students were able to get the idiomatic meaning.

Keywords: Anger, idioms, figurative meaning, understanding, EFL

Idioms and figurative language have represented a constant field of interest for linguists especially in the last period. This interest arose mainly as a consequence of the lack of a universal approach regarding the study of idioms. Figurative language has been considered from various perspectives by scholars and this led to several views some of them being sometimes even in contardiction with each other.

Many years grammar and grammatical constructions were considered to be the main direction that one shoul follow in order to develop their competence in a foreign language or in order to achieve proficiency in their mother tongue. Scholars considered that these were the mai issues one should deal with and left aside vocabulary which was not seen as important. However, the approach shifted when it was realised the importance of vocabulary in studying a foreign language. Single words as well as idioms started to be looked at with more importance as they were able to create the bridge between literal and figurative language.

One proper definition of an idiom was given by Uriel Weinreich: „ *a phraseological unit that involves at least two polysemous constituents, and in which there is a reciprocal contextual selection of subsense, will be called an idiom.*" (Weinreich, 1969:42). Bruce Fraser (1970:22) defined an idiom as: „*a constituent or series of constituents for which the semantic interpretation is not a compositional function of the formatives of which it is composed*." According to www.cambridge.dictionary.org an idiom is *„ a group of words in a fixed order that has a particular meaning tha is different from the meanings of each word on its own*". On www.merriam-webster.com we can find a slighlty different definition of an idiom: „ *an expression in the usage of a language that is peculiar to itself either in having a meaning that*

cannot be derived from the conjoined meanings of its elements or in its grammatically atypical use of words".

As we can observe from all these definitions, irrespective of small differences that appear between them, they share the same view and that is that in order to correctly understand an idiom (whose intended meaning is a figurative one) one must first see that idiom as an entity and leave aside the individual meanings of its constituents.

The aim of the present work is to show how Romanian learners of English understand some idioms that represent different levels of anger. In order to do this I carried out an experiment with a group of my students this being a small part of a number of other experiments which as a whole will be part of my thesis.

Before starting the experiment I had done some research on some idioms related to anger from both American and British English. I wanted to understand myself not only when had they appeared in language but more likely when they started to be used with the meanings they are being used nowadays. For this I had done reasearch and the results of it were more than interesting.

The idioms I had chosen to work with are:

1. *Go postal – to become extremely angry, often to the point of rage and violence, especially when provoked in a workplace setting*
2. *Fly off the handle – lose your tenper, lose your self-control*
3. *To have a short fuse – to anger quickly, to have a volatile temper*
4. *To drive one up a wall – to harry someone to the point of mad desperation*
5. *To have a bone to pick with someone – a contentious subject that is expected to require considerable discussion or argument*
6. *To skin one alive – be very angry with or punish someone*
7. *To burn with a low blue flame – to feel intense anger, typically without expressing it*

After having chosen these idioms I planned to divde my experiment in two phases: first one was to give students the idioms and encourage them to offer a translation of them and second to give them the same idioms but this time in conetxts and encourage them to translate. The contexts I chose were neither too difficult nor too easy however, they could have helped some of the students with their translations while for the others the idioms might very well have remained totally opaque.

The contexts I used are the following:

1. *I don't want to talk to him. I am afraid he is going to go postal on me.*
2. *Every time someone talks about the changes in school's policy, Jessica flied off the handle.*
3. *I always thought Jeff was a calm person, but after spending a weekend with him I learnt he has a short fuse.*
4. *The neighbour's dog drives my dad up a wall. If they don't learn to keep their dog quiet, I am afraid my dad may do something he will later regret.*
5. *I have a bone to pick with you! You told me that you were going to meet me at the library, but you never did!*
6. *My parents will skin me alive if they find out we had a party in the house when they were gone.*
7. *She was sitting there with the letter still in her hand, burning with a low blue flame.*

The two parts of the experiment took place during the same class since my intention was to not offer them the possiblity of searching for meanings. They simply had to translate idioms as seen and after that the same idioms in contexts. I expected them to encounter

difficulties not only because they are second language learners of English, but also because most of the chosen idioms are not that frequent in English, frequency being sometimes a good aid in understanding an idiom. I also wanted to see how contexts may prove relevant in understanding idiomatic language. Another thing I did was to avoid telling them they were supposed to deal with idiomatic language. The group of students I carried out this experiment with was formed from 14 students, aged 15, first year of study in highschool. I would like to present here only the results of two idioms' translations namely *„go postal"* and *„have a short fuse"* the first one being a relative new one in language. I would like to discuss about these two because their translations were extremely interesting and challenging.

The first stage, as I have already metioned, was to give them the idioms and encourage them to provide translations. For their translations I provided a back translation and an explanation of why the specific translation actually occured:

1. *Go postal –*
    a. Intră în poștă – go inside the post office – the translation was decisively influenced by the verb „go" and the adverb „postal" therefore the translation has nothing to do with the idea of anger
    b. Devino poștaș – Become a postman – here the translation altough different from the required one might suggest that actually the student understood something more from the meaning of the verb „go" and he used it not with its proper meaning of „moving..." but with the meaning of going somewhere with the purpose of becoming something
    c. Merg la poștă – Go to the post office – another student decisively influenced by the verb „go" and related the translation only to this meaning
    d. Du-te la poștă – Go to the post office! – this time the translation though related to „go" was done using an imperative
    e. Du corespondența – Take/deliver the mail – this student provided a translation a bit different than his colleagues', however, he also related his translation to the idea of „mail" and „post office"

These are the most relevant translations provided by my students. There were some more related to the idea of „going to the post office". There were also 3 students who did not provide any translation. Talking to them they explained that although they realised that the expression should not be translated as given they could not find a proper translation. That is why they preferred not to do it. I was at this point even more curious how and if the contexts would actually help them or on the contrary it woul lead them into an even bigger confusion.

The translations provided for the same idiom in context were:

2. *I don't want to talk to him. I am afraid he is going to go postal on me.*
    a. Nu vreau să se vorbească cu el. Îmi e teamă că el va fi ***violent*** cu mine. – the student was able to get the meaning of the idiom the context being a good aid.
    b. Nu vreau să vorbesc cu el. Îmi e frică că ***se va supăra*** pe mine. – this student was very close to the meaning of the idiom being able to get the idea of „get angry with someone"
    c. Nu vreau să vorbesc cu el. Mă tem că ***se va supăra*** pe mine. – the student was close to the meaning of the idiom yet he used the same idea of getting angry as his colleague
    d. Nu vreau să vorbesc cu el. Mi-e frică că el îmi va aduce poșta. – the student was unable to get the idiomatic meaning and kept in her translation the idea of „mail"

e. Nu vreau să vorbesc cu el. Am să plec la poștă. – the student maintained his inital idea in translation and related it to „post office”

f. Nu vreau să vorbesc cu el. Mă tem că ***se va enerva*** pe mine. – the student, who previously provided no translation of the idiom, found the context more than helpful and was able to provide a proper translation

g. Nu vreau să vorbesc cu el. Sunt supărată fiindcă el merge... – the student was not able to get the meaning of the idiom but despite the fact that initially provided no translation now she somehow related her translation to the meaning of the verb „go”

h. Eu nu vreau să vorbesc cu el. Îmi e frică că el ***se va supăra*** pe mine. – the student was able to provide a translation close to the meaning of the idiom

i. Nu vreau să vorbesc cu el. Îmi este frică că el ***va fi supărat*** pe mine. – this student was also able to get close to the figurative meaning of the idiom

j. Eu nu vreau să vorbesc cu el. Eu sunt supărată fiindcă el merge la poștă. – the student was unable to get the meaning of the idiom and instead kept in her translation the idea of „going” and „post office”

There were also some students who provided no translation of this idiom even in this contextualized version. I discussed with them to see which was the words or the words that helped them (talking about those who managed to get the figurative meaning of the idiom) and also what prevented the others from giving a proper translation. All those who were able to provide a translation if not 100% acurrate at least close to mentioned that what helped them was the construction „I'm afraid”. This made them shift the register from literal meaning of the verb „go” to a figurative meaning of the entire construction. The others mentioned that the construction and its contextualized version offered them not enough clues to get a figurative meaning out of it.

3. *To have a short fuse* –

a. A avea o scurtă fuziune – to have a short fusion – the student was mislead by the word „fuse” which has a somewhat false friend in Romanian and translated the idiom using this false friend

b. Să ai o scurtă pauză – to have a short break – the student tried to provide a translation different than the literal meaning of the words but was not able to get the actual figurative meaning

c. Tu ești scund – you are short – this student related his translation strictly to the word „short” and therefore was unable to get the idiomatic meaning

d. O mică siguranță – o small/short fuse – this student related his translation to the literal meaning of the word „fuse” being unbale to get the figurative meaning

The others either provided no translations or translated only literal meanings of the words. I was again interested to see how the students would manage such idiom when they deal with it in a context.

4. *I always thought Jeff was a calm person, but after spending a weekend with him I learnt he has a short fuse.*

a. Mereu am crezut că Jeff e o persoană calmă, dar după ce am petrecut un weekend cu el, am învățat că este ***foarte ușor de enervat.*** – this student though initially did not translate the idiom was able this time to get to its figurative meaning

b. Mereu am crezut că Jeff e o persoană calmă, dar după ce am vorbit cu el mi-am dat seama că este o mică problemă. – the student changed a bit her way of perceiving the idiom but despite this was unable to get to its idiomatic meaning

c. Mereu am crezut că Jeff este o persoană calmă, dar după ce am petrecut un weekend cu el, mi-am dat seama că el este puțin nesigur – this student changed her view of the idiom and thus her translation moved from „to have a short break" to „feel a bit insecure"; despite this she was unable to provide the idiom's actual translation

d. Întotdeauna am crezut că Jeff era o persoană calmă, dar după ce am petrecut un weekend cu el am realizat că are ***ieșiri nervoase*** – here we can see another good example of context's importance in getting the idiomatic meaning; although initially unable to get this meaning the student managed to do this when dealing with the idiom in a context

e. Mereu am crezut că Jeff era o persoană calmă, dar după ce am petrecut un weekend cu el am învățat că el se ***enervează rapid*** – after inital translation which had nothing to do with the figurative meaning of the idiom the student was able to get this meaning mainly because of the context

f. Mereu credeam că Jeff a fost o persoană calmă dar după ce am petrecut un weekend cu el am învățat că el se ***enervează repede*** – again we have a proper translation of the idiom althoguh initially the translation was strictly related to the literal meanings of the words

The other students were not able to translate the idiom even in this contextualize version of it. They strictly referred to the literal meanings of the constituent words and kept in their translations the initial way of doing this the idiom therefore remaning completely opaque for them.

The two idioms whose translations I chose to present here in a more detailed manner may be considered as being relevant up to a point for my work.

The first one - ***go postal*** - although a relatively new one since it started being used in the USA in the late 1900s, proved to be extremely difficult to be understood. I believe that this happened mainly because students built their translations only around the two consituents „***go"*** and „***postal"*** being decisively influenced by the literal meanings of the words. Therefore their translations did not provide a figurative meaning but a clear literal one. However, when dealing with the same idiom in the context, things changed for some of them and this happened especially due to the context I has chosen. Their translations were strongly influenced by the phrase ***„I am afraid..."*** and this led them to the right path in order to get the figurative meaning. The number of students who managed to do this was a small one and my conclusion is that for such an idiom even a quite eloquent context may in fact prove to be not enough. Thus, the idiom maintained its opacity for most of the students.

The second idiom discussed – ***to have a short fuse*** – represented another challenge for my students. This time they were faced with some words whose literal meanings make great sense when being judged individually. That is exactly the reason why their translations were mostly related to these literal meanings. Again, the context I had chosen was intented to be somehow helpful but in fact proved to be so only for some of them. All those who managed to get the figurative meaning of the idiom explained that what helped them was the word –***but*** – as this changed the meaning of the phrase. Since before this word the meaning of the phrase was somehow a positive one – Jeff was a calm person – after „***but"*** the meaning should have been shifted to a somewhat negative meaning. The students who managed to provide a proper translation did this having in mind the two parts of the context: ***„...a calm person....BUT... he***

has a short fuse...”. Since being „ a calm person” actually has a positive meaning, then „having a short fuse” definitely must have a negative one. And ***„but”*** did nothing else than help them to get this meaning. In this idiom’s case the context proved to be a good aid, as it did for the previous one, however, it still remained opaque for some of the students.

Idioms carry figurative meanings the way they are used in language nowadays. They may reveal these meanings for the second language learners but they may as well keep these meanings hidden. Contexts may definitely prove to be helpful in getting these figurative meanings but they are not the only thing needed. Another important factor is a potential previous exposure to the idiom and its figurative meaning thing that actually ay lead learners on the right path in discovering these meanings.

BIBLIOGRAPHY

1. Weinreich, U. (1969) Problems in the analysis of idioms. In J. Puhvel (Ed.) *Substance and Structure of Language*. (23-81). Berkeley, California:University of California Press.

2. Fraser, B. (1970). Idioms within a transformational grammar. Foundations of language 6 (1) (22-42)

3. Fernando, C. (1996b). Idioms and Idiomaticity. Oxford: Oxford University Press.

4. Collins, Vere Henry, 1958, *A book of English idioms – with explanations,* Bristol, Western Printing Services LTD

5. https://www.bloomsbury-international.com

6. https://idioms.thefreedictionary.com

7. https://dictionary.cambridge.org

8. www.merriam-webster.com

9. https://englishbyday.com/angry-idioms/

10. https://idioms.thefreedictionary.com/burnt

THE SUBJECT CLAUSE IN THE CAMIL PETRESCU'S NOVEL - SOME LINGUISTIC CONSIDERATIONS

Bianca Daniela Kopoșciuc (Pop)
PhD Student, Technical University of Cluj-Napoca, North University Centre of Baia Mare

Abstract: This paper analyses, from a stylistic and syntactic point of view, the realization of the subject clause, paying particular attention to the diversity of the verbs that make up its regent element, so that it can be correctly identified. If the subject, as the fundamental constituent of a statement, is a main part of the sentence, the subject clause, being its semantic correspondent in the sentence, undoubtedly acquires special status among the other subordinate clauses. The work selected for linguistic research is Camil Petrescu's 'The Last Night of Love, the First Night of War', a significant and revolutionary novel from the inter-war period, published in 1930, in which there is an abundance of subject subordinate clauses introduced by means of multiple elements of relation and with a wide variety of regent elements.

Keywords: subject clause, syntax, stylistics, interwar period, word order

1. Introducere

Potrivit Mioarei Avram, subiectiva „este propoziția subordonată care îndeplinește funcțiunea de subiect al predicatului propoziției regente sau al unui verb la un mod nepredicativ din cadrul acesteia" (1997: 422). Rodica Nagy arată că propoziția subordonată subiectivă este „propoziția secundară care corespunde semantic unui subiect și determină un verb, un adverb etc. insuficient semantic și gramatical, ce funcționează, în mod obișnuit, ca predicat al unei propoziții monomembre insuficiente și care, fiind în propoziția principală, este și regentul ei" (2005: 165-166).

Lucrarea de față pune accent pe natura elementului regent al propoziției subordonate subiective din două motive: în primul rând, deoarece regentul este cel care decide tipul subordonatei, în cazul de față delimitează propoziția subiectivă de celelalte subordonate și, în al doilea rând, deoarece tipologia verbelor, locuțiunilor și a expresiilor care funcționează ca regent al subiectivei este extrem de vastă și variată.

Așadar, încadrată printre subordonatele necircumstanțiale, subiectiva este propoziția care îndeplinește, în planul frazei, funcția subiectului gramatical. Există două tipuri de astfel de propoziții diferențiate atât formal, prin elementele introductive și prin topică, cât și semantic, prin conținutul exprimat. Construcția celor două tipuri de subiective și deosebirile de conținut se explică prin natura verbului regent: verb personal în cazul subiectivelor pronominale și verb impersonal în cazul celor conjuncționale.

Cele din prima categorie se introduc prin pronume relative sau nehotărâte, iar cele din a doua categorie se introduc, de obicei, prin conjuncții sau prin adverbe relative. Din punctul de vedere al conținutului, subiectivele pronominale indică, prin elementul introductiv, persoana sau obiectul care face sau suportă acțiunea, iar celelalte arată o acțiune, o stare, o însușire sau un fapt despre care se afirmă sau se neagă ceva prin predicatul regent.

2. Subiectiva pronominală

Subiectivele pronominale au ca regent un un verb personal, iar elementul introductiv, pronumele relativ sau nehotărât, fiind pronume de sine stătător, are funcție sintactică atât în propoziția pe care o introduce, cât și în raport cu verbul regentei. Din punct de vedere

semantic, acesta „indică protagonistul sau pacientul acțiunii ori purtătorul caracteristicii exprimate de predicatul verbal, respectiv nominal din regentă" (Teodorescu, 1972: 92). Elementele introductive ale subiectivelor pronominale întâlnite în cadrul operei propuse spre cercetare sunt:

a. pronume relative

- **cine**

„Aristotel găsea că rămâne sigură activitatea, ***cine*** *nu se mișcă* e mort ca un tablou pe perete, activitatea e o certitudine." (p. 61)

- **ceea ce**

„***Ceea ce*** *vă doresc sincer* e să nu reveniți vreodată la filosofie." (p. 20)

„*Ceea ce le contrazice interesele,* le **contrazice** fundamental și inteligența. (p. 28)

„*Ceea ce nu se poate obține pe cale sufletească și de constrângere a conștiinței,* **se obține** ușor prin femei, care, dacă știu să se refuze și să manevreze cu trandafirul roșu, nu cunosc refuzul." (p. 50)

„*Ceea ce un profesor universitar nu poate obține după umilitoare audiențe* **obține** o actriță într-o convorbire telefonică de un minut." (p. 51)

b. pronume nehotărâte

- **oricine**

„[...] ***oricine*** *iubește* e ca un călător, singur în speța lui pe lume [...]." (p. 70)

Așadar, termenii prin care se introduc subiectivele care au drept regent un verb personal sunt: pronumele relative *cine, ceea ce* și pronumele nehotărât *oricine*.

3. Subiectiva conjuncțională

Subiectivele conjuncționale au ca regent un verb impersonal. Spre deosebire de verbele personale care variază după persoană și număr în raport cu subiectul, verbele impersonale rămân invariabile din ambele puncte de vedere, întrucât subiectul, ca expresie a protagonistului acțiunii în acest caz, nu există. Din punctul de vedere al conținutului, subiectivele conjuncționale exprimă, prin predicat, un fapt, apreciat de vorbitor ca necesar, util, posibil etc. sau care *cauzează* starea exprimată de verbul din regentă. Un procent semnificativ din numărul subiectivelor conjuncționale îl constituie cele construite cu ajutorul verbului impersonal *a trebui* (ex. „– Domnule, *nevasta* **trebuie** *să fie nevastă și casa, casă*.", p. 8; „Îți spun eu... oricând... *unei femei* **trebuie** ***să-i fie îngăduit*** *să-și caute fericirea*.", p. 8; „Cum teatrul, mai cu seamă prin dialogul lui, care **trebuia** *să dea «iluzia vieții»* (presărat doar cu vorbe de spirit ici și colo), se obligase să dea deci imaginea exactă a publicului și a convorbirilor lui [...].", p. 9; „ [...] mie mi **se pare** *că nevasta* ***nu trebuie*** *să-și facă de cap*... mai e și obrazul omului în joc.", p. 9; „**Trebuie** *să fiu mâine seară acolo*.", p. 10; „Izbucnirea mea era nelalocul ei, vulgară, fără temei, între oamenii aceștia care vorbeau obișnuit după masă, dar *musteala otrăvitoare din mine* **trebuia** *să răzbească*.", p. 12; „E în mine acum o deznădejde mistuitoare, care numai la gândul că **trebuie** *să mă duc acasă* îmi îngroașă vinele gâtului.", p. 13; „Ei bine, într-o zi vine femeia aceasta și-ți spune că *toate astea* **trebuie** *să înceteze până mâine la ora 11,35*, când pleacă la gară.", p. 15; „**Trebuie** ***să se știe*** *că și iubirea are riscurile ei*.", p. 15; „De altfel, în scurtă vreme, **a trebuit** *să ne mutăm împreună,* pentru că nu mai puteam sta nici câteva ceasuri despărțiți unul de altul.", p. 18; „– Dacă testamentul e bun, **trebuie** *să-ți brevetezi neapărat sistemul*.", p. 24; „[...] dacă atunci când n-are vreun interes material e atât de pătimaș, *ce* **trebuie** *să fie* atunci când îi sunt interesele amenințate?", p. 28; „**Trebuie** *să va asigurați în orice caz*.", p. 30; „Era proprietatea unui supus francez, mobilizat când venise rândul contingentului lui, care **trebuia** *să lichideze urgent* [...].", p. 35; „[...] femeile mai tinere și mai frumoase din familie erau savant distribuite, ca să fie alături de cei a căror bunăvoință **trebuia** *să fie captată*.", p. 37; „[...] totul avea aerul să spună bătrânului secretar general, lângă care **trebuia** *să stea ea*, că și el și-ar putea permite aceeași familiaritate.", p. 37; „**A trebuit** *să se facă o comandă de vreun milion*

de lei în Germania.", p. 39; „Dar *bilet de loterie* **trebuie** *să iei*.", p. 43; „Va să zică eu **trebuie** *să mă ocup şi de fleacurile astea...* că n-am altceva de făcut?", p.44; „*Românul* **trebuie** *să creadă totdeauna* că e vinovat... numai aşa are grijă.", p. 44; „Uşile erau cu oglinzi, împărţite în mici careuri, totul încadrat în muchii aurite (*casa* **trebuie** *să fi fost construită de vreun alt parvenit,* dar *aleasă apoi anume de unchiu-meu*) şi astfel îl priveam de două ori [...].", p. 49; „**Nu trebuie** *să pierzi nici o zi*.", p. 50; „[...] indulgenţa lui pentru greşelile împotriva statului era foarte mare şi nici o măsură de prevedere nu i se părea necesară, deşi era un om politic şi **ar fi trebuit** *să aibă simţul răspunderii* [...].", p. 51; „Medicina nici astăzi nu poate vindeca un guturai măcar şi ai văzut că *eu* **a trebuit** *să aştept două săptămâni* până să te pot săruta ca lumea...", p. 57; „Şi *eu* **trebuie** *să cred asta...* deşi ştiu că e ceva foarte relativ...", p. 59; „Când acest numen vrea să intre în cetatea minţii noastre*, el* **trebuie** *să se supuie formalităţilor necesare, să îmbrace un anumit costum, să păstreze obiceiurile şi prescripţiile.*", p. 63; „M-a împins cu picioarele afară din pat şi, ca să nu cad*,* **a trebuit** *să cobor*.", p. 64; „Coane Costică, **ar fi trebuit** *să vii aci...* [...]", p. 69; „**Trebuie** *să aştepţi însă* şi nu te supăra dacă v-am trimis eu, înainte, 180 lei*,* pensia pe prima lună.", p. 69; „Evident, mă întreb uneori dacă eu nu-mi fac singur această suferinţă, dacă nu cumva, prin excepţie, *oricine vorbeşte despre dragoste* **n-ar trebui** *să se îndoiască* şi *să evite* să vorbească în numele celorlalţi – ba cred că niciodată **n-ar trebui** *să folosească, vorbind, persoana a treia* – pentru că sentimentele pe care le încearcă sunt incomunicabile [...]", p. 70; „**Fireşte** *că eu îi rezervasem locul lângă mine,* dar **a trebuit** *să fac la fel cu ceilalţi*.", p. 73; „Bineînţeles, **trebuie** *să fii dintre cei* care cred în noblеţea feminităţii în general, *dintre cei* care au nevoie să adore cu adevărat femeia, *dintre cei* care au jucat totul pe cartea ei, ca să vorbeşti de «neruşinare» şi de «infamie» [...].", p. 74; „Îi rezervasem locul din dreapta mea, dar m-a deprimat că nimeni n-a ocupat locul care **trebuia** *să fie în dreapta ei...*", p. 75; „[...] alţi întârziaţi **trebuiau** *să se mulţumească* să stea tocmai la coada mesei.", p. 78; „Eu jucasem totul pe această femeie şi **trebuia** *să trag acum toate consecinţele* care se impuneau: desfiinţarea mea ca personalitate.", p. 80; „**Trebuia** deci *să mă scol de la masă şi de lângă acestă iubire, pentru totdeauna*.", p. 80; „**A trebuit** *să mă reazem* ca să nu cad, însă de altă emoţie.", p. 83; „**A trebuit** *să coborâm apoi în beciul unui proprietar vecin,* care nu ne-a lăsat până nu vom încerca, împotriva oboselii de mahmuri, un leac paradoxal, un singur păhăruţ dintr-un vin auriu şi greu ca untdelemnul, care, luat lângă butoi, avea să ne limpezească desăvârşit mintea...", p. 84). Întrebuinţarea subiectelor pronominale personale pe lângă *trebuie* (ex. *eu* trebuie să merg, *tu* trebuie să mergi, *el* / *ea* trebuie să meargă etc.) sau a desinenţelor personale, în special, la persoana a III-a (ex. *trebuieşte*) nu modifică sensul impersonal al acestui verb.

Pe lângă utilizarea frecventă a verbului impersonal ***a trebui***, se remarcă şi prezenţa altor verbe sau construcţii verbale impersonale ce funcţionează ca elemente regente pentru subiectiva conjuncţională:

> **a. verbele reflexive impersonale**: **a se părea** (ex. „Mai surprinzător **părea** *că opinia contrară era susţinută de căpitanul Corabu, tânăr şi crunt ofiţer, cu şcoală germană, justiţiar neînduplecabil, «spaima regimentului»*.", p. 8; „[...] mie mi **se pare** *că nevasta* ***nu trebuie*** *să-şi facă de cap...* mai e şi obrazul omului în joc.", p. 9; „Deputatul spiritual nu mai pricepea nimic, mai ales că era încă o altă măsură care i **se părea** lui *că îl nedreptăţeşte profund*.", p. 24; „Mi **se pare** *că n-am făcut nici o afacere cu fabrica, domnule Lumânăraru.*", p. 42; „Mi **se pare** *că ne-am cam încurcat...*", p. 42; „M-**a mirat** *că a reţinut expresia,* dar **pare-se** *că a frapat-o ca pe excursionişti un obiect de curiozitate colorată, în muzeu*.", p. 55; „Ba **se pare** *că unii medici sunt şi împotriva aeraţiei camerei de dormit,* pentru ca să nu se consume oxigen în timpul somnului [...].", p. 57; „[...] ochiul suferă de atâtea ori, de altfel, de halucinaţie... urechea de asemeni... «**mi s-a părut** *că m-a*

strigat cineva», pipăitul înșală, simțul interior înșală...", p. 58; „**Pare-se** *că snobii*, pe care ea îi admira acum, *aveau un stil al lor*, pe care eu nu-l aveam [...].", p. 69; „Astfel ca, într-o excursie, *s-o descoperi în camera unui domn*, **nu** mai mi **se pare imposibil** [...].", p. 74; „Vecina fără lucru de vizavi a întrebat-o, ironic și, evident, destul de tare, dacă «suferă», și mi **se părea** *că în viața mea nu mi s-a adus o insultă mai mare* decât să fie întrebată nevastă-mea, față de mine, dacă suferă din cauza altuia.", p. 78; „Ca ea – pe care mi **se părea** *că o jignește orice aluzie* [...] – să stea acum răsturnată [...] mi se părea o catastrofă de neînchipuit.", pp. 82-83; „După cele ce ai făcut azi, mi **se pare** uluitor *să mai întrebi* despre ce e vorba.", p. 85; „Nu poți fi familiară cu toată lumea și atunci **se pare** *că ești numai cu unii*.", p. 85); **a se vedea** (ex. „– Nu știu – și privea înverșunat în podea – dar **se vede** *că a ținut «anume»* – și apăsă cuvântul – ca să cadă în locul dumitale casa [...].", p. 26; „**Se vede** *că l-am uitat în antreu*, când m-am dezbrăcat.", p. 33; „Dar **se vede** *că e prea puțin*...", pp. 63-64), **a se ști** (ex. „**Nu se știe** *când intrăm în război*...", p. 30; „**Să se știe** *că sunt stăpân aici*.", p. 44; „**Se știa** *că numai pe ei îi așteptam*, deci situația mea era dintre cele mai ridicole [...].", p. 75; „Și **era adevărat** *că mai toate femeile tinere și acceptabile ca femei «se distrau» la fel, cu aceeași intenție de publicitate*, dar la unele dintre ele această intenție era justificată: nesigure de puterea lor de seducție, încercau nevoia să-și verifice, din când în când, armele și țineau **să se știe** *că au*, sau *într-unele cazuri mai au încă, «succes»*.", p. 82), **a se spune** (ex. „[...] eu însumi, deși mi **se spunea** *că mă prinde mult pălăria tare*, și uneori demonul vulgar din mine mă ispitea, n-aș fi avut curajul s-o pun pe stradă.", p. 34; „De pildă, cu una dintre acele formule simpliste și stupide, mi **se spune** de către cei din jurul meu *că sufăr atâta* numai din cauză că «sunt gelos».", p. 70), **a se hotărî** (ex. „Atât de mare era reputația de om de afaceri și de spirit practic a unchiului nostru, încât, cu toate că toți îl știau periculos, **s-a hotărât** *să se adune suma de un milion jumătate, două la nevoie, în familie*, ca să concurăm la licitația fabricii de metalurgie.", p. 34; „Când am luat fabrica în primire, **s-a hotărât** *ca Lumânăraru să fie directorul ei tehnic* [...].", p. 37; „**S-a hotărât** *ca* în momentul când cumnatu-meu va da, împreună cu direcția comercială a uzinei, o telegramă că vapoarele încărcate au pornit, *fabrica noastră să semneze un cec reprezentantului la București*.", p. 39), **altele** (ex. „Dar dacă **se întâmplă** *ca în aceeași noapte să fie prins într-un grajd din sat vreun hoț de cai*, tot satul tabără pe el și-l sfâșie fără milă.", p. 47; „– Dragii mei, **nu s-ar putea** *să cumpărăm noi depozitul ăla?*", p. 47; „**S-a observat**, în orice caz, *că populațiile* care ignorează medicina *trăiesc mai sănătos și mai mult decât cele* care la tot pasul aleargă după doctori.", p. 57-58; „Dacă lumea care există e un vis al fiecărui om, după reguli stabilite, cum **se face** *că toți oamenii visează după aceleași reguli?*", p. 63).

b. expresii verbale impersonale alcătuite din: **verbul copulativ *a fi* + adverb** (ex. „**E** perfect **adevărat** *că în timpul luptelor de mai târziu, nici unui comandant de companie* ***nu i-a trăsnit prin cap*** *să ocupe aceste tranșee*, care parodiau în mic satele lui Potemkin, mai ales că nemții nu s-au simțit obligați să vie pe pe șosea, ca să poată fi vânați cu pușca, ci au ocupat dealurile împădurite negru și clăbuceturile cu pășuni verzi-gălbui.", p. 5; „Îți spun eu... oricând... *unei femei* **trebuie *să-i fie îngăduit*** *să-și caute fericirea*.", p. 8; „**Ar fi drept** *să arăt* că nu numai în saloane, în tren, la restaurant se discuta așa.", p. 8; „Dacă admiți că o căsnicie e o asociație pentru bunul trai în viață, **e rușinos**, firește, *să protestezi* atunci când e dizolvată.", p. 14; „Iubești întâi din milă, din îndatorire, din duioșie, iubești pentru că știi că asta o face fericită, îți repeți că **nu e loial** *s-o jignești, să înșeli atâta încredere*.", p. 14; „**E** și **adevărat** *că era foarte temut ca «gură rea»,*

iar colegii lui spuneau despre el: «Ascultă-mă pe mine, **e mai bine** *să fii prieten cu Nae Gheorghidiu, decât dușman*.»", p. 19; „Fierbeam de nemulțumire, căci mi-**era penibil** *să aud vorbindu-se cu atâta ușurință despre tata*, dar parcă eram și eu înrâurit de sfiala îngrijorată a celorlalți în fața unchiului de care depindea viitorul nostru.", p. 21; „**E adevărat** *că tocmai dorința unchiului Tache de a preciza punând pe acest «anume» ducea la confuzie* [...].", p. 26; „**E greșit** *să socoți* că la firile mediocre inteligența rămâne deasupra intereselor.", p. 28; „**Evident** *că era în această putere ceva din pasiunea* care o făcuse să asculte un curs întreg de calcul diferențial, tot pentru mine; **nu e mai puțin adevărat** însă *că în acest interes al tinerei mele neveste pentru afaceri, vedeam vechiul instinct al femeilor pentru bani*.", p. 32; „**Nu-i așa** *că-i frumos*?", p. 33; „Mi-**e penibil** *să obțin cel mai neînsemnat sprijin datorită nevestei mele*, și chiar când, de pildă, din cauza ei, nu mi se face și mie decât loc în compartimentul de tren plin, și tot parcă iau o doctorie.", p. 38; „Dacă iei bilet la loterie, **nu e sigur** *că ai să câștigi*... dar dacă nu iei, **e sigur**, negreșit sigur, domnule Gheorghidiu, *că nu câștigi*.", p. 42; „Mi-**e imposibil** *să-mi pot reveni*.", p. 44; „Dar **e nedrept**, domnule Vasilescu, *să amendezi niște oameni* care poate nici nu sunt vinovați.", p. 44; „**I-adevărat**, domnule Gheorghidiu, *că dumneata știi atât de multă carte*?", p. 45; „Cum, însă, cei mai mediocri dintre părinți nu cunosc ca indivizi în lume – nu au reprezentarea lor efectivă – decât pe copiii lor (pe care i-au văzut crescând), **e probabil** *că de aceea îi iubesc numai pe ei*.", p. 46; „Negreșit, oamenii sunt și buni și răi, dar **e necesar** *să se precizeze în ce împrejurări*.", p. 52; „Eram înalt și elegant, dar **e adevărat** *că nu-mi făceam decât câte un costum de haine,* pe care-l purtam până se uza și pe urmă îl înlocuiam cu altul.", p. 68; „**E drept** *că într-o după-amiază am observat și eu deosebirea dintre mine și dansatorii* care veneau la Anișoara.", p. 68; „– **N-ar fi bine** *să-ți comanzi, azi sau mâine, două costume noi?*", p. 69; „– **N-ar fi bine** *să-ți comanzi trei cămăși de soie-écrue?*", p. 69; „Ba poate **n-ar fi rău** *dacă ti-ai face o jumătate de duzină chiar...*", p. 69; „[...] **e drept** *că eu mă întreb*, de ce s-au însurat atunci?", p. 80; „Și **era adevărat** *că mai toate femeile tinere și acceptabile ca femei «se distrau» la fel, cu aceeași intenție de publicitate*, dar la unele dintre ele această intenție era justificată: nesigure de puterea lor de seducție, încercau nevoia să-și verifice, din când în când, armele și țineau **să se știe** *că au,* sau *într-unele cazuri mai au încă, «succes»*.", p. 82), **verbe personale folosite ca impersonale singure sau precedate de pronume personale în dativ** (ex. „*Să tulburi atât de mistuitor o femeie dorită de toți, să fii atât de necesar unei existențe,* **erau sentimente** care mă adevereau în jocul intim al personalității mele.", p. 17; „Mai **rămâne** *să faci politică*, tot în felul în care a făcut-o bietul Corneliu, care, dacă nu mă-nșel, era și el tot filosof.", p. 20; „Te rog să iei notă că mie îmi **place** *să vorbesc oricând despre frânghii*.", p. 23; „**Era** pentru mine **o bucurie** nespusă *s-o văd în fiecare zi uimită de schimbarea cea nouă, contemplându-și «sufrageria ei» ca un copil blond și pasionat*.", p. 31; „[...] *Lumânăraru*, după ce depusese un milion și jumătate de lei, **urma** *ca până la ultima zi a termenului legal de o lună să depună restul*.", p. 36; „M-**a mirat** *că a reținut expresia*, dar **pare-se** *că a frapat-o ca pe excursioniști un obiect de curiozitate colorată, în muzeu*.", p. 55; „Pentru orice gânditor adevărat **a rămas stabilit** *că nu putem avea nici o încredere în simțuri*.", p. 58; „ [...] îmi **vine** *să surâd melancolic de seninătatea* cu care glumeam atunci, cum ar glumi, fără să știe nimic, cei al căror tren a și pornit pe o linie pe care alt tren vine dimpotrivă.", p. 59; „Fiecare credem că femeia care ne iubește are, păstrate pentru noi, [...]

gesturi cărora noi le dăm un anume înțeles și ne **e o suferință** crâncenă *să vedem* că le are și pentru altul.”, p. 73);

c. locuțiuni verbale impersonale (ex. „**E** perfect **adevărat** *că în timpul luptelor de mai târziu, nici unui comandant de companie* ***nu i-a trăsnit prin cap*** *să ocupe aceste tranșee*, care parodiau în mic satele lui Potemkin, mai ales că nemții nu s-au simțit obligați să vie pe pe șosea, ca să poată fi vânați cu pușca, ci au ocupat dealurile împădurite negru și clăbuceturile cu pășuni verzi-gălbui.”, p. 5; „Dar **nu era chip** *să vorbim cu Nae Gheorghidiu*.”, p. 46);

d. adverbe predicative: **poate** (ex. „Pentru ceilalți, **poate** *că această vilegiatură militară n-ar fi fost prea mult dezagreabilă.*”, p. 6; „– Mă rog, nu se știe, poate că azi, poate că mâine... **poate** *că nu intrăm deloc...*”, p. 30; „**Poate** *că n-o să izbutesc nimic...*”, p. 42), **firește** (ex. „**Firește** *că* dacă vreun nefericit s-ar fi rătăcit pe aci «să vadă» întăriturile noastre*, ar fi fost arestat și probabil executat ca un spion*.”, p. 6; „**Firește** *că viața ar fi atroce în asemenea societate*.”, p. 50; „**Firește** *că am gătit o masă bogată* și, emoționat, l-am întrebat ce a învățat acolo, la Universitate...”, p. 62; „**Firește** *că eu îi rezervasem locul lângă mine,* dar **a trebuit** *să fac la fel cu ceilalți*.”, p. 73), **bineînțeles** (ex. „**Bineînțeles** *că în casa noastră a fost o jale retroactivă*.”, p. 24; „**Bineînțeles** *că nevastă-mea era momeala cea mai prețioasă*.”, p. 37; „**Bineînțeles** *că și ghetele le pingeleam* cât timp cizmarul socotea că se pot pingeli cuviincios.”, p. 68), **altele** (ex. „**Evident** *că era în această putere ceva din pasiunea* care o făcuse să asculte un curs întreg de calcul diferențial, tot pentru mine; **nu e mai puțin adevărat** însă *că în acest interes al tinerei mele neveste pentru afaceri, vedeam vechiul instinct al femeilor pentru bani*.”, p. 32; „Dar asociatul meu era într-unul din acele goluri sufletești când, după o încordare prea lungă, personalitatea e incapabilă de cel mai mic efort, simțea venind lichidarea, sau ce, nu mai știu, **destul** *că m-a privit lung, surâzând,* și pe urmă [...] s-a uitat lung la mine și și-a scos ochelarii.”, p. 42; „**Desigur** *că și el sta tot la fel*.”, p. 72);

e. interjecția predicativă *zău* (ex. „– **Zău** *că nu ești chiar așa de proastă*.”, p. 63; „– **Zău** *că nu glumesc...*”, p. 63).

Potrivit Rodicăi Nagy, „predicatul adverbial își legitimează statutul prin calitatea sa de regent pentru o propoziție subiectivă; se concretizează într-un adverb predicativ, urmat obligatoriu de o conjuncție subordonatoare” (2005: 167). Când adverbul sau locuțiunea adverbială nu sunt urmate de conjuncția *că* și sunt izolate prin virgulă de restul propoziției, ele formează o construcție incidentală (ex. *Bineînțeles, nu are nimic de făcut.*), iar când nu sunt izolate prin virgulă și nu sunt urmate de conjuncția *că*, ele sunt circumstanțiale de mod (ex. *Poate l-a văzut.*). Adverbul sau locuțiunea adverbială au valoare predicativă când sunt urmate de conjuncția *că*.

Conform lui Dumitru Bejan, adverbele predicative pot îndeplini funcție sintactică de predicate verbale (adverbiale) care nu admit pe lângă ele un verb copulativ, cum e cazul celor amintite mai sus: *desigur*, *firește*, *poate* etc., și funcție sintactică de predicate nominale, când admit pe lângă ele verbe copulative: *sigur*, *posibil*, *adevărat* etc. (1996: 241).

În ceea ce privește predicatul interjecțional, acesta nu intră în raport de subordonare cu o subiectivă, „datorită conținutului semantic particular”, astfel că, de obicei, antrenează ca subiect interlocutorul, sau „atunci când substituie un verb de acțiune, un nume subiect” (Nagy, 2005: 167). Totuși, este admis faptul că o interjecție predicativă se poate comporta ca un regent pentru propoziția subiectivă.

Se remarcă întrebuințarea verbelor și a locuțiunilor verbale la toate diatezele: **activă** (ex. „*Românul* **trebuie** *să creadă totdeauna* că e vinovat... numai așa are grijă.”, p. 44);

pasivă (ex. ; „Ba poate **n-ar fi rău** *dacă ti-ai face o jumătate de duzină chiar...*”, p. 69); **reflexivă**, cu *se* (ex. „**Nu se știe** *când intrăm în război...*”, p. 30).

Printre elementele de relație ale subiectivelor de pe lângă verbele, locuțiunile și expresiile amintite mai sus, se numără conjuncțiile subordonatoare simple sau compuse și adverbele relative: **că** (ex. „Mi se pare ***că*** *ne-am cam încurcat...*”, p. 42), **să** (ex. „Trebuie ***să*** *va asigurați în orice caz*.”, p. 30), **ca ... să** (ex. „[...] *Lumânăraru*, după ce depusese un milion și jumătate de lei, urma ***ca*** *până la ultima zi a termenului legal de o lună* ***să*** *depună restul*.”, p. 36), **dacă** (ex. „Ba poate n-ar fi rău ***dacă*** *ti-ai face o jumătate de duzină chiar...*”, p. 69), **când** (ex. „Nu se știe ***când*** *intrăm în război...*”, p. 30).

4. Concluzii

În cadrul operei literare selectate pentru cercetare lingvistică, se remarcă o abundență de subordonate subiective. Scriitorul „abuzează” de impersonalul *trebuie*, utilizând frecvent ca elemente regente pentru propoziția subiectivă atât verbe reflexive impersonale, cel mai des întâlnit fiind *a se părea*, cât și expresii verbale impersonale. La Camil Petrescu, se remarcă prezența interjecției predicative *zău*, singura interjecție atestată ca element regent pentru subordonata subiectivă.

Propoziția subiectivă se identifică corect prin contragere, și nu prin întrebarea eronată *ce?*, care, de cele mai multe ori, conduce la ambiguitate, subiectiva confundându-se, astfel, cu completiva directă sau cu predicativa (când elementul regent include un verb copulativ). Din acest motiv, am considerat că este necesar să acordăm o atenție deosebită diversității verbelor care intră în componența elementului regent al acestei subordonate, pentru ca ea sa fie identificată corect. De aceea, a fost evidențiat faptul că printre elementele regente ale propoziției subordonate subiective se numără: verbe impersonale, care, fiind insuficiente semantic, au nevoie de o întregire pentru a acoperi golul existent în jurul lor, întregire care răspunde ca subiect față de verbul regent; verbe personale; adverbe predicative (urmate de conjuncția *că*) și interjecția predicativă *zău*.

BIBLIOGRAPHY

Avram, Mioara 1997: *Gramatica pentru toți*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, București, Editura Humanitas.

Bejan, Dumitru 1996: *Gramatica limbii române. Compendiu*, Cluj, Editura Echinox.

Coteanu, Ion 1982: *Gramatica de bază a limbii române*, București, Editura Albatros.

Coteanu, Ion 1990: *Gramatică. Stilistică. Compoziție*, București, Editura Științifică.

Diaconescu, Ion 1989: *Probleme de sintaxă a limbii române actuale. Construcție și analiză*, București, Editura Științifică și Enciclopedică.

Diaconescu, Ion 1995: *Sintaxa limbii române*, București, Editura Enciclopedică.

GLR 1954 / 1963: *Gramatica limbii române*, ed. I și a II-a, București.

Graur, Alexandru, Avram, Mioara, Vasiliu, Laura 1966: *Gramatica limbii române*, ediția a II-a, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România.

Iordan, Iorgu 1937: *Gramatica limbii române*, București, Editura Cartea Românească.

Iordan, Iorgu 1944: *Stilistica limbii române*, București.

Iordan, Iorgu 1956: *Limba română contemporană*, București, Editura Ministerului Învățământului.

Iordan, Iorgu 1975: *Stilistica limbii române. Ediție definitivă*, București, Editura Științifică.

Irimia, Dumitru 2004: *Gramatica limbii române*, ed. a II-a, Iași, Editura Polirom.

Nagy, Rodica 2005: *Sintaxa limbii române actuale: unități raporturi și funcții*, Iași, Editura Institutul European.

Teodorescu, Ecaterina 1972: *Propoziția subiectivă*, București, Editura Științifică.

SURSE:

Petrescu, Camil 2012: *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război*, București, Editura Agora.

IDENTITY AND ITS MULTIPLE FACETS, A KEY CONCERN IN SHAFAK'S WRITINGS

Mihaela Ichim
PhD Student, „Alexandru Ioan Cuza" University of Iași

Abstract: This threefold article will deal with the issue of identity, a recurring theme in Elif Shafak's novels. Hence, the main focus of this paper will consist in the analysis of the various facets of identity, as they appear in Shafak's writings: the first section of the article will comprise a series of general considerations on identity, as perceived by the Turkish novelist. The second section of this paper will examine the concept of national identity from the perspective of imagology, exploring the ways in which literature creates representations which are subsequently perceived as realities by uninformed readers, taking Shafak's best-selling novel, The Bastard of Istanbul, as a case in point. In the final part of the paper, the focus will be on the cultural aspect of identity in the context of globalization, with emphasis on the fluid, constantly evolving identities created through cultural encounters and multicultural dialogue, and easily identifiable in Shafak's protagonists.

Keywords: national identity, imagology, stereotypes, cultural identity, cosmopolitanism

A complex and misleading concept, identity has currently become a main concern amongst specialists in fields such as cultural studies and imagology, and various scholars, including Stuart Hall, Homi Bhabha and Joep Leerssen, have tried to show that identity is not a fixed concept, being rather changeable over time. In the universe of fiction, writers are often associated with their national identity and their works are assessed from the perspective of the representative function they fulfill. Elif Shafak offers a case in point, as her best-selling novel, *The Bastard of Istanbul*, has made Shafak the ambassador of Turkey in the Western world. Although she acknowledges that she is closely connected with Turkish culture, Shafak has reiterated the fact that she sees herself rather as a world citizen, with multiple belongings, and her English novels which deal to a significant extent with Turkishness have led to a discussion of her writing in terms of identity politics and power relations.

Shafak's incessant concern with identity appears in many of her novels, as well as in her nonfiction writings. A nomad since the age of 10, Shafak avoids labels and prefers to think of herself as a citizen of the world. In the *You have to follow the story* interview [5], she confesses: "We all have multiple identities and multiple belongings. I believe that I am a citizen of the world. I have multiple motherlands." However, things are not as simple as that, and an in-depth analysis of Shafak's writing will prove that Shafak is, first of all, a citizen of Turkey and that she will always be associated with Turkishness.

Although she has refuted the idea of being perceived exclusively as a female writer of Turkish origin, Shafak is keenly aware of the power nationalism continues to have, even in multicultural environments. The first *encounter* between Shafak and nationalism took place in Spain, where she was the only Turkish child in an international school: "It is there that I learned about the hierarchy of nationalities, about an unwritten hierarchy even children knew about and were perhaps more cruel in expressing." (2003:57). The only child of Turkish origin in a multicultural school, Shafak realizes that she and the Indian girl were at the lowest level of the hierarchy and that one had to be English or Dutch in order to be prestigious. Even as a novelist in the USA, Shafak continues to feel that she and work will always be perceived and assessed from the perspective of her national identity: "Your identity starts to precede

your work. The artist is pushed and encouraged to remain in her identity." (2003:77). In the *Migrations* interview, Elif Shafak speaks about the tendency of the Western world to impose identity on other people. Furthermore, she argues that fiction in the non-western world is automatically perceived as having to be informative and representative, and that these requirements do not apply to Western, male authors: "When you are a woman writer from a Muslim background there is an expectation that you should be writing about your identity, about women in Muslim societies. A function is attributed to fiction from the non-western world. Your work should be informative, representative. A white, male, middle-class American writer can experiment with form and choose any subject he wants, but a woman writer from Algeria or Afghanistan should produce stories that fit into a certain cultural box." [6]

In her articles and interviews, Elif Shafak has discussed more than once about the way non-Western writers are perceived at a global level, always associated with their national identity and always made to fit into a box composed of the stereotypes of Western readership with respect to the East: "World literature is a term that in theory refers to literature from all around the world. Yet in reality "world literature" usually means "non-Western literature". I mean a novelist from Africa or Korea is placed under this label, but not so much a writer from New York or Chicago." [7]

The Turkish novelist stresses the importance of accepting the differences between various peoples without trying to erase them. Unwilling to be associated only with her country of origin, Shafak writes novels in which she creates a cosmopolitan environment which rejects the either-or mentality proposed by nationalism and identity politics: "Instead of reducing ourselves to the binary opposition of identity politics, we need to do the exact opposite: multiply our attachments and affiliations." (2014:20).

In *The Bastard of Istanbul*, the novel which revolves around the theme of identity, the relationship between the self and the other, Turks and Armenians, the East and the West, led to a multitude of interrogations related to the way we build and perceive personal, national and cultural identities. The Turkish novelist places her narrative within the context of several important historical events, such as the Armenian genocide of 1915 or the establishment of the Republic in 1923, and significant episodes from the past are introduced in the narrative through the voice of the djinns: Shafak skilfully manages to explore national identity and stresses the importance of accepting and acknowledging one's past and of establishing a relation of continuity between past and present.

National identity is one of the central themes of the novel and Shafak manages to artfully portray two collective identities, which are presented in antithesis: Turkish and Armenian. The two peoples have different concepts of time and space, memory and history and this hinders communication. In *The Bastard of Istanbul*, Shafak proposes a negotiation of these attitudes through cultural dialogue. Through the voice of her characters, the novelist criticizes both the Armenian diaspora, which focuses excessively on the past, and Turkish modernity, which denies its Ottoman history.

In "Sing, O Djinn!: Memory, History and Folklore in *The Bastard of Istanbul"*, Perin Gürel speaks about the *collective amnesia* (my emphasis) of the Turks, who draw boundaries between the past and the present, the Ottoman Empire and the Turkish Republic, in contrast with the Armenians, who are attached to a *collective memory* that they pass from one generation to the other and who seem unable to escape the memories of their ancestors.

Armanoush travels to Istanbul in the attempt to find the childhood home of her grandmother, Shushan, and to better understand her Armenian origins; unlike her, who stubbornly fixates on the past, the members of the Kazanci family seem to have no recollection of the past: "She, as Armenian, embodied the spirits of her people generations and generations earlier, whereas the average Turk had no such notion of continuity with his or

her ancestors. The Armenians and the Turks lived in different time frames. For the Armenians, time was a cycle in which the past incarnated in the present and the present birthed the future. For the Turks, time was a multihyphenated line, where the past ended at some definite point and the present started anew from scratch, and there was nothing but rupture in between." (2007:164-165). Thus, their relation to the past is one of the primary elements which differentiate the Armenians from the Turks. However, we will notice that Asya comes to acknowledge the fact that she cannot completely detach herself from the past of her ancestor and, as pointed out by Elena Furlanetto [2], she shifts from cultural amnesia to awareness through her interaction with Armanoush. Although she argues that she has nothing to do with the distant Turkish past, she apologizes in the name of her country: "I can recognize the significance of continuity in human memory. I can do that…and I do apologize for all the sufferings my ancestors have caused your ancestors." (2007:263).

Aram, the significant other of Asya's mother, challenges Armanoush's view of the relationship between Turks and Armenians: "Armenian Istanbulites belong to Istanbul, just like the Turkish, Kurdish, Greek and Jewish Istanbulites do. We have first managed and then badly failed to live together. We cannot fail again." (2007:254). Through the difference of opinion between two Armenian characters, the novelist highlights that the Armenians who chose to stay in Istanbul accepted the past and came to terms with the horrific events of 1915, whereas the Armenian diaspora chose to dwell on the past, making it impossible to fully enjoy the present.

Joep Leerssen, one of the founders of modern imagology, has broadened the discussions which revolve around the concept of identity through his complex analysis of the notion. According to Leerssen, the concept of identity is wrongly associated with the idea of permanence through time, as all forms of identity are changeable and evolve over time. The Dutch comparatist distinguishes between collective identity, which is "derived from a shared historical awareness" (2010:336) and which relies heavily on concepts such as collective permanence and continuity, and personal or subjective identity, which is defined as a "a continuous confrontation between the sentient subject and his/her environment, a negotiated and shifting demarcation between the I and what it encounters and experiences, the things and phenomena classed as familiar or alien." (2010:337).

The cultural historian argues that identity has both a diachronic and a synchronic dimension: the former is associated with "sense of permanence and continuity in time" (2010:340), whereas the latter "will predominantly address the distinction between Self and Other..." (*Ibidem).* This leads us to the images which are shaped in this continuing dialogue between Self and Other, images which are also "mobile and changeable, as all discursive constructs are" (2010:343). According to the Dutch scholar, the dynamics between images which characterize the Other (*hetero-images*) and images which characterize one's own identity (*self-images* or *auto-images*).is the primary focus of imagology, which deals with representations of national character, called ethnotypes, and not with national identity. Hence, such representations are always subjective and it is not the mission of the imagologist to verify their accuracy. Leerssen argues that literature is "a privileged genre for the dissemination of stereotypes" (2007:26) and highlights the fact that stereotypes are the result of the fact that we tend to attribute an objective and permanent existence to nations (2010:380).

For the Turkish characters in *The Bastard of Istanbul*, the national identity of the Turks is created after the birth of the Turkish Republic in 1923. Numerous Turkish writers, including Ahmet Hamdi Tanpinar, Halide Edip Adivar, Orhan Pamuk and Elif Shafak have criticized the attempt to build a modern nation-state with no relation with the Ottoman past by the Turkish authorities. Elif Shafak speaks about the major contribution of novelists to the creation of a national literature which "played a decisive role in the formation of nationalist

identities." (2003:66). In the *Migrations* interview, Shafak argues that literature was a key element in the modernization of Turkey and that the complete rupture with the Ottoman past, corresponding to the loss of the father in the Lacanian symbolic sense, generated a feeling of anxiety and confusion. In the same interview, the Turkish author contends that: "…despite all the attempts to build a monolithic national culture, the spirit of cosmopolitan culture and the vestiges of the past still survive in the she-city called Istanbul." (2003:69). The multilingual hybridity of the Ottoman Empire, where different languages were spoken by the peoples it ruled, was replaced by a monolingual structure as of 1921. This is a topic that has been addressed by various Turkish writers, including Shafak, who refutes the national myth of homogeneity and advocates for a multilingual dialogue between languages and cultures. The Turkish novelist considers that nationalism leads to xenophobia and conflict, whereas cosmopolitanism unites people: "On the one hand we have nationalists with a lot of xenophobia, people who want to live with their mirror images; on the other hand there are the cosmopolitans, people who are willing to live with others from different backgrounds." (2005:23). The solution proposed by Shafak in *The Urgency of a Cosmopolitan Ideal as Nationalism Surges* is to embrace diversity and to appreciate hybridity, in all its forms: "While nationalism thinks, speaks and commands in "either-or" terms, cosmopolitanism believes it is possible to be "both…and". While nationalism uses exclamation marks, cosmopolitanism ends each sentence with a comma." (2014:19).

For Elif Shafak, identity is correlated with notions such as multiculturalism, cosmopolitanism, cultural dialogue and evolution. From this standpoint, we may argue that she embraces the view of Stuart Hall, who associates identity with culture and proposes to view culture as a matter of *becoming* rather than *being*. The cultural theorist defines identity "as a *production*, which is never complete, always in process and always constituted within, and not outside representation" (1997:222, author's emphasis), and proposes two ways of thinking about cultural identity: on the one hand, we have the shared culture, our "common historical experiences and shared cultural codes" (1997:223); in this case, the frames of reference are "stable, unchanging and continuous" (*Ibidem*), a conception which is very powerful amongst marginalised peoples. On the other hand, we can view cultural identity from the perspective of "points of deep and significant *difference*" (1997:225, author's emphasis), and subjected to continuous transformation. Thus, "identities are the names we give to the different ways we are positioned by and position ourselves within the narratives of the past" (*Ibidem*). In Hall's view, cultural identity is a matter of positioning, created through the dialogic relationship between similarity and continuity, on the one hand, and difference and rupture on the other hand.

Confessing that she writes "first of all to brake boundaries", Elif Shafak rejects dualistic patterns of thought, such as East/West, traditional/modern, feminine/masculine, etc. and is much aware of the role played by literature in building culture and cultural identity: "Art can destroy established structures, vested interests, manipulative identities, and congealed stereotypes." (2003:70)

In the context of global movement and enhanced mobility, individual identity is shaped by multicultural experiences; as pointed out by Shafak, one may have multiple belongings, for the marked accentuation of cultural hybridity is a reality of modern times. Although literature contributes to the dissemination of stereotypes, where representations are taken at face value, the Turkish novelist challenges stereotypes, advocates for cultural awareness and uses her fiction to build bridges between apparently impossible reconciliations.

BIBLIOGRAPHY

Adil, Alev. "Western Eyes: Turkish Literature in a British Context". *Writing Turkey: Explorations in Turkish History, Politics and Cultural Identity* (edited by Gerald McLean). London: Middlesex University Press, 2006.

Barker, Chris and Emma A Jane. *Cultural Studies. Theory and Practice*, 5th edition, London: Sage, 2016.

Beller, Manfred, and Joep Leerssen, editors. Imagology. The cultural construction and literary representation of national characters. A critical survey. *Studia Imagologica. Amsterdam Studies on Cultural Identity*, 13, Amsterdam: Rodopi, 2010.

Bhabha, K. Homi. *The Location of Culture*. London and New York: Routledge, 1994.

Chew III, William L. "What's in a National Stereotype? An Introduction to Imagology at the Threshold of the 21st Century". *Language and Intercultural Communication,* London and New York: Routledge, 2006, pp. 179-187.

Dirlik, Arif. "Literature/Identity: Transnationalism, Narrative and Representation". *Review of Education, Pedagogy and Cultural Studies*, 24:3, 2002, pp. 209-234, http://dx.doi.org/10.1080/10714410213688.

Dyserinck, Hugo. "Imagology and the Problem of Ethnic Identity". *Intercultural Studies*, no.1, 2003, [1] http://www.interculturalstudies.org/ICS1/Dyserinck.shtml.

Furlanetto, Elena. . "Safe Spaces of the Like-Minded". The Search for a Hybrid Post-Ottoman Identity in Elif Shafak's *The Bastard of Istanbul*", *Commonwealth Essays and Studies* [Online], [2] https://doi.org/10.4000/ces.5172.

Gürel, Perin. "Sing, O Djin!: Memory, History and Folklore in The Bastard of Istanbul". *The Journal of Turkish Literature*, 6, 2009, pp. 59-80.

Hall, Stuart. Cultural Identity and Diaspora (Chapter 17). *Undoing Place?*, London: Routledge, 1997.

Leerssen, Joep. "Nationalism and the cultivation of culture". *Nations and Nationalism* 12 (4), 2006, pp. 559-578.

---. "Imagology: History and method". *Imagology*, 2007, pp. 17-32.

Mishra, Pankaj and Shafak, Elif. "A New Cosmopolitan Ethos? Or the End of Globalization?" *New Perspectives Quarterly*, vol. 31, Issue 2, 2014, pp. 17-21.

Shafak, Elif. ---."Linguistic Cleansing". *New Perspectives Quarterly* 22, 2005, pp. 19-25.

---. "Making sense of irrationality: nationalism in Turkey and its opposite". *Hrriyet Daily News*, 30 April, 2006, [3] http://www.hurriyetdailynews.com/default.aspx?pageid=438&n=makingsense-of-irrationality-nationalism-in-turkey-and-its-opposite-2006-04-30

---."Memory-Less Turkey/Amnesiac Turkey". *Turkish Daily News 28,* [4] http://www.elifsafak.us/yazilar.asp?islem=yazi&id=392.

---. "Migrations: A Meridians Interview with Elif Shafak". *Meridians*, vol. 4, no.1, 2003, pp. 55-85, http://www.jstor.org/stable/40338823.

---. *The Happiness of Blond People. A Personal Meditation on the Dangers of Identity*, London: Penguin Specials, 2011.

---. "The Urgency of a Cosmopolitan Ideal as Nationalism Surges". *New Perspectives Quarterly* 31, 2014, pp. 17-21.

---. "Storytelling, Fake Worlds, and the Internet". *World Literature Today*, vol. 89, no.1, 2015, pp. 39-41.

---."You have to follow the story". Curtis Brown Creative, 2020, [5] https://www.curtisbrowncreative.co.uk/elif-shafak-and-jonny-geller-interview/

---. "In Turkey, men write and women read. I want to see this change". *The Guardian*, 2012, [6] https://www.theguardian.com/books/2012/apr/08/elif-shafak-honour-meet-the-author

---. “Creating the Story Together. An exclusive interview with Elif Shafak”. *Journal of Turkish Literature*, issue 6, 2009, [7] https://www.elifsafak.us/en/roportajlar.asp?islem=roportaj&id=24

---. *The Bastard of Istanbul*. London: Penguin Books, 2006.

Zacharasiewicz, Waldemar. *Imagology Revisited. Studia Imagologica. Amsterdam Studies on Cultural Identity*, vol. 17, Amsterdam: Rodopi, 2010.

SEMANTIC PROCESSES WITHIN THE FRENCH AND ENGLISH ANTONYMIC PHRASEOLOGIES FOR THE CONCEPTS OF "SUCCESS" AND "UNSUCCESS"

Oana Balan
PhD Student, Moldova State University

Abstract: The article is devoted to the analysis of the semantic processes that occur within the phraseological units in the English and French linguistic pictures, regarding the antonymic relationship between the concepts of "success" and "unsuccess". The aim of the article is to find both common and particular parametric components of English and French antonymic phraseologies and investigate the relationship between the phraseological units that build them up. The methods used for this research are those of general linguistics, but also those specific to cognitive linguistics. English and French are languages that have many differences from a structural and semantic point of view, and their phraseologies have not been investigated enough, let alone the relation of antonymy between the two concepts proposed.

Keywords: phraseology, antonymy, opposite meaning, semantic process, success, unsuccess.

Introduction

The possibility to access the vast linguistic register of each of the proposed languages materializes into the current request to formulate scientific conclusions regarding the practical usage of antonymy specific to success and unsuccess in expressing the psychological national peculiarities, in order to perceive the speaker's universe.

In the modern context of globalization, the necessity to investigate the linguistic aspects that are specific to foreign languages is considered to be a major factor regarded from a socio-political point of view, as well as from the economic and cultural perspectives. The contrastive analysis of antonymy present in the English and French phraseologies facilitates the understanding of the languages, seen that the existent researches proved that antonymy is an extremely useful instrument in identifying the proposed concepts more easily. This happens because this semantic relationship exists in any language and recognizing antonyms is a natural reaction to accumulate linguistic notions (Jones, 2002: 1).

The term 'antonymy' was used for the first time in 1867 by C. J. Smith as a term opposed to 'synonymy', in his work "Synonyms and Antonyms". This term, easily accepted at that time against 'counterterm' (Smith, 1867: preface), has its etymology in Greek and is composed by *anto-*, which has the meaning of *counter*, and *-onyma*, which has the meaning of *noun*.

The 1998 dictionary of linguistic terms created by Gheorghe Constantinescu-Dobridor, "Dicționarul de termeni lingvistici", offers a definition where antonymy consists not only of contradictory pairs of words, but their entire semantic paradigms, all their synonyms come together to represent the whole picture. This means that the opposition covers the essential semantic elements, and also the fundamental semantic characteristics (Dobridor, 1998).

Based on these fundamental characteristics, semantically analysed, phraseological antonyms may be:

- Contrary opposed, expressed through specific concepts that allow the insertion of a third concept in the middle, or more, in a gradual antonymic relationship: when

describing a way of living, people use *to live like a prince* to say that they have no worries, that they have a feeling of well-being, they are healthy and have all they need, or *to be in wretched poverty* to say that they have debts, food is not enough on the table, even health is shabby. But, in between, the idiom *to live comfortably* can be placed, meaning that it is not the life of a prince, but not too bad either.

- Complementary opposed, represented by concepts that complete one another, without the possibility of a third middle term. For example: *success-unsuccess*. This pair of antonyms are similar in the fact that they both refer to the result of an effort and they complete each other because one cannot know what *success* means without knowing what *unsuccess* is. At the same time, each term cancels the other one: if the result is a *success*, its characteristic of being an *unsuccess* is cancelled.
- Vectorial opposed, identified by the pairs of antonyms that imply a multidirectional action: in order to express progress or advance in doing something, the French use *venir à bout de*, and the antonym for this expression is *partir en brioche*, which is to lose, to go towards failure.

Establishing a frame for semantic processes

To investigate the antonymic relationship between the concepts of *success* and *unsuccess*, first we have to establish the frame in which they are integrated. Charles Fillmore developed 'frame semantics', a theory according to which in order to understand the meaning of a concept, one would have to know the background of that certain concept. In his opinion, the frame is "*a system of concepts related in such a way that to understand any one of them, you have to understand the whole structure in which it fits*" (Fillmore, 1982: 111). Without proper knowledge regarding background and experience, it is difficult to understand why the members of a community use a certain form of speech, certain words that create particular expressions. When someone thinks of *success*, all the other concepts that are related to it, are made available. Thus, to research the semantic processes that arise within the antonymic relationship between *success* and *unsuccess*, we should start with the background regarding *success, failure, hardworking, victory, laziness* and all the other aspects that may lead to a good or a bad result of a certain effort.

The frame can also be considered a 'scene' or a 'situation' where the concept is used and to understand it, one has to understand the properties of the scene created. For example, the expression *partir en brioche* is used with the meaning of going towards failure because mistakes are made. To understand this scene, one must know that in the nineteenth century, the term *brioche* had the meaning of *mistake* and it came from the fact that the Opéra de Paris had a penalty box where money was collected for each mistake made during the representation and at the end of the show, the musicians would take the money to buy a muffin which they all shared. To describe this scene or any other, Fillmore designates a couple of linguistic agents: the person that experienced, expressed or formed a penalty, the person that is concerned, the one upon whom the penalty is reflected, and the situation that is created. In our case, the Opéra de Paris is the agent that gives the penalty, the musicians become the agent upon whom the penalty is reflected and the situation created is that the mistake has been made, and the musicians should suffer a penalty. Therefore, the term brioche at that time had a different meaning than the one we know and use nowadays. However, without knowing this particular scene and not being musicians ourselves, we could not have known what the meaning of *partir en brioche* was and we would not have used the expression.

Going further, Fillmore states that people can predict what verbs will be used in a certain scene, what tenses will they have, what words will be used and in what context. Also, they expect the text or speech to evolve in a certain way, like framing "*an abstract structure of expectations*" (Fillmore, 1982: 117). Therefore, the background is created like a 'prototype'

which they then pass on, so their understanding of the background is "not a genuine body of assumptions" (Fillmore, 1982: 118). Also, the meaning of a word cannot be truly understood by a person who is not aware of certain human concerns. For example, a student that works hard has experimented setbacks or small victories, has knowledge of the concerns regarding the exams, is aware of risks and will be more likely to obtain the highest score as opposed to a student that has not studied at all, has less hope for good grades and is more likely to fail. Either way, based on their actions, they can identify a certain scenario and can expect certain results.

The cognitive-prototypical scenario

Anna Wierzbicka introduced the cognitive-prototypical scenario as a method of investigation in linguistics and it consists in the fact that a person is expected to react in a certain way in a given situation, disregarding the distinction between the accidental thoughts and the essential ones. In order to describe such scenes, we would have to use a natural semantic metalanguage (Wierzbicka, 1999: 34).

To better understand the reactions that the members of different communities have regarding a certain situation, we have to clarify the vision that they have upon the concepts being under study. If the concept of *success* triggers mostly the same reactions in the speaker's universe, we cannot say the same about its opposite. Antoine Moulard makes this distinction in his article on the *Les Echos Solutions* website. The French perception of *insuccès* is that their way of education and the schools value the people that follow the rules and leave little space for errors. These are frowned upon and they are the base for grades during school years or university studies. Each mistake stands in the way of good grades and success. This view is also shared in the work area or in business. Failure is seen as a negative characteristic of a person, and it is the same with defeat. The person that fails is a person that has not worked good or hard enough and he or she did not follow the rules. A project that fails is in fact a metaphor for the person behind it and the level of confidence in that person decreases, taking away the chances for another opportunity.

In opposition to the French perception is the English and American perception of unsuccess, a totally different one. It goes so far as the creation of the 'culture or failure', a set of shared values, goals and practices that encourages learning through experimentation. People spend time failing, then they get up and try again, until they succeed. It is the base for innovation and creation. Having no more fear of failure, a person is capable of observing what goes wrong and do it right the second time. So, unsuccess is not made of errors and it does not lead to defeat, but it is seen as virtuous because it allows a person to make better decisions and succeed more. (Moulard, 2018: website)

We will take some examples and investigate the cultural background and linguistic specificity of the two languages under study.

(1) *"Mieux vaut comprendre peu que comprendre mal."* (Anatole France)

The cognitive-prototypical scenario for this situation can be separated into:

1. X knows that it is not good not to know anything.
2. X considers that not knowing anything leads to failure.
3. X believes that knowing a little is a small success.
4. X concludes that it is better to know a little, than nothing at all.

This cognitive-prototypical scenario proves the French belief that failure is frowned upon and is a form of defeat. Therefore, in the given situation, a person concludes that it would be a small victory to understand something, than to understand nothing at all.

(2) *"Rock bottom became the solid foundation on which I rebuilt my life."* (J.K. Rowling)

The unfolding of this scene would go like this:

1. X has reached the lowest point in his life.

2. X has no other way but going up.
3. X transforms failure into a solid foundation.
4. X starts to build again his life.

As opposite to the French belief demonstrated earlier, the American belief that failure is a foundation for success can be defined with the above cognitive-prototypical scenario. An American would rather take failure and learn from it and reach success, than lose confidence and be discouraged to try again.

The examples given above are ways of thinking stemmed from the set of values, goals and beliefs that belong to the members of a community and form a culture. This set of beliefs is the way a person perceives the world that surrounds them, "a concentration of culture in the human consciousness; through it, culture infiltrates the cognitive world of the human being" (Lifari, 2020: 44). It is very interesting how semantic 'cartography' based on antonymy is capable to capture the universal semantic dimensions.

The conceptual metaphor

In his work, *The Conduit Metaphor*, Michael Reddy gives examples through which he determines that metaphor originates in thought, not in language, being a major and indispensable component of our conventional way of conceptualizing the world, and everyday behavior reflects the metaphorical understanding of our experiences (Reddy, 1979: 287). Lakoff states in his article, *The Contemporary Theory of Metaphor*, that metaphor was originally defined as a poetic linguistic or prose expression in which one or more words used to express a concept are used outside the normal conventional meaning to express a similar concept (Lakoff, 1993: 203). The results of contemporary research on metaphor establish that this term has come to introduce an interdisciplinary mapping in the conceptual system, that is, metaphor is no longer just an instrument of poetic or figurative language, but interferes in everyday speech, forming the structure in which we live. The quote from the renowned author J.K. Rowling offers a representative conceptual metaphor about everyday life, the hardships that must be faced and transformed into what we can do better: The terms in opposition are "rock bottom" that would mean the lowest point a person can reach in life and "the solid foundation", where what was considered failure, has turned into a success of life.

Another example of a conceptual metaphor can be found in the quote of Anatole France, that introduces an antonymy with contrary opposite terms, one of which being the word "mieux", and the other the word "mal", both terms can have degrees of comparison and allow the existence of middle terms.

The examples provided are interconnections of psychology with linguistics, offering representative pictures from the life experiences of people that are reflected in the language used, thus making cognitive linguistics a bridge between the aforementioned sciences.

Conclusions

Antonymy is a semantic relationship that is present in each of the studied languages, and using this process in everyday language leads to the creation of specific cultural effects. Transferring these effects from a linguistic picture into another is made more easily just because antonymy is used mostly in quotidian language, in motivational speeches or is included in certain ways of thinking. Therefore, it is easier to understand the speaker's way of thinking if we have knowledge of his or her background.

The universe of the speaker is represented by different cultural products that derive from the use of antonymy. Starting with the fact that the conceptual metaphor is a way of thinking, we conclude that certain scene templates are created in the speaker's mind and transferred to his or her environment through everyday language, and the cognitive-stereotypical scenario is the tool that helps with the identification of given situations. Another aspect is that in order to create a frame, one would have to have knowledge regarding success

and unsuccess, and leave clues regarding their experiences on a social, political, economic and psychological level.

BIBLIOGRAPHY

1. Fillmore, Charles J. – *Frame semantics*. In *The Linguistic Society of Korea*, eds. *Linguistics in the Morning Calm*. Seoul: Hanshin, 1982, 111-137.
2. Jones, Steven – *Antonymy: A Corpus-Based Perspective*, Routledge, 2002
3. Lakoff, G. – *The contemporary theory of metaphor*. In A. Ortony (Ed.), *Metaphor and thought* Cambridge University Press, 1993, 202–251.
4. Lifari, Viorica – *Conceptul afectivităţii în limbile engleză, română şi rusă. Centrul Editorial-Poligrafic al USM, 2020, 244 p.*
5. Reddy, M. – *The conduit metaphor*. In A. Ortony (Ed.), *Metaphor and thought*. Cambridge University Press, 1979, 284-324.
6. Smith, C. J. – *Synonyms and Antonyms*, Cristchurch, Oxford, 1867
7. Wierzbicka, Anna – *Emotions across Languages and Cultures. Diversity and Universals.* Cambridge University Press, 1999, p. 34- 38.
8. Constantinescu-Dobridor, Gheorghe – *Dicționar de termeni lingvistici*, Editura Teora, 1998
9. https://antonime.ro/general/modalitati-de-clasificare-ale-antonimelor, visited 10.03.2022
10. https://booknation.ro/212-citate-motivationale-despre-succes/, visited 14.03.2022
11. https://solutions.lesechos.fr/business-trip/c/la-culture-de-lechec-france-versus-etats-unis-13449/, visited 27.04.2022

THE PHARMACEUTICAL FIELD: AN OVERVIEW

Floriana-Diana Pirlogea (Naghibaur)
PhD Student, University of Craiova

Abstract: The concern of researchers for the development of the Romanian scientific terminology represented a very important moment for Romanian linguistics. In this context, the medical-pharmaceutical field experienced a stage of assimilation of lexical units (neologisms and linguistic calques) of Greco-Latin origin and a stage of development and modernization through the influence of French and English. Although dominated, at that time, by a popular vocabulary, the Romanian language had the capacity to adapt the newly introduced lexemes and to create a significant medical and pharmaceutical terminological basis.

Keywords: scientific terminology, assimilation, development, neologisms, linguistic calques

Integrarea farmaciei în domeniul medicinei

Secole de-a rândul, atribuțiile de medic și de farmacist îi reveneau aceleiași persoane, prin urmare medicina și farmacia constituiau același domeniu: cel al științelor medicale. Deși delimitarea farmaciei de medicină s-a produs în secolele al XII-lea – al XIII-lea, cele două științe erau considerate surori, arta vindecării fiind deținută și de medic, și de farmacist.

Odată cu transformările sociale, politice, economice și culturale de la sfârșitul secolului al XVIII-lea și din prima jumătate a secolului al XIX-lea, a crescut interesul pentru crearea științelor. Astfel, tot mai mulți cercetători au devenit interesați de perfecționarea limbii naționale, atât prin valorificarea textelor cu specific beletristic, cât și prin cercetarea lexicului din perspectiva creării, dezvoltării și perfecționării terminologiei științifice.

Modul în care s-a produs conturarea și dezvoltarea domeniului științific a fost analizat prin intermediul mai multor discipline, printre care se numără și medicina.

Din punct de vedere diacronic, termenii cu specific medical pot fi identificați încă de la sfârșitul secolului al XVII-lea și începutul secolului al XVIII-lea, în scrierile cronicarilor, cei mai mulți fiind preluați din limbile greacă și latină: Miron Costin: *miasmă, morb, ulcer*, Neculce: *fistulă, aptică* „farmacie", dar mai ales în cele ale lui Dimitrie Cantemir: *antifarmec, apotecar, pilulă, rețetă, temperament*, (boală) *hronică, laringa*[1]. Terminologia medicală din această perioadă este săraca din punct de vedere neologic.

Aflată în perioada de asimilare a lexicului specializat, pe parcursul secolului al XVIII-lea, terminologia științifică medicală românească este îmbogățită cu unități lexicale simple sau complexe preluate din rețete și din documentele de reglementare a activității personalului din spitalele Colțea și Pantelimon din București. Acestora li se adaugă câteva traduceri în limba română ale unor texte medicale grecești. Manuscrisul *Alegerile lui Ippocrat*, scriere în care predomină calcurile lingvistice după termenii din limbile greacă sau latină: *arsură / fierbințeală* „temperatură", *boală / patimă iute* „acută"sau *lungă / veche* „cronică", *curățenie* „purgativ", *curgere de sânge* „hemoragie", *frântură* „fractură", *încuierea pântecelui* „constipație", *semnele boalelor* „simptome"; neologismele, puține la număr, sunt de origine greacă: *carchin* „cancer", *dietă, epilipsie, flegmă, melanholie*[2]. Manuscrisele *Meșteșugul doftoriii* și *Meșteșugul doftoricesc* îmbogățesc terminologia științifică medicală românească

[1] N. A. Ursu, *Formarea terminologiei științifice românești*, București, Editura Științifică, 1962, p. 54.
[2] Idem, *Ibidem*, pp. 54 – 55.

cu numeroși termeni neologici atât de proveniență neogreacă, precum: *alifie, antidoton, diavit* „diabet", *miopie, nefritis* „nefrită", *apoplixie*, dar și de origine latină sau romanică, precum: *colică, esență, fistulă, pilulă*[3]. Calcurile lingvistice după neogreacă, latină, italiană ori franceză contribuie, de asemenea, la îmbogățirea limbajului specializat: *fire* „temperament", *ieșirea cea grea a udului* „retenție de urină", *ființă* „substanță", *greutatea răsuflării* „dispnee", *încuiere de pântece* „constipație", *jumătate durere de cap* „migrenă"[4].

La începutul secolului al XIX-lea apar tot mai multe tipărituri cu conținut medical care duc la îmbogățirea lexicului specializat. Ordonanțele medicale traduse din limba germană sau din limba greacă în care se apelează la o terminologie accesibilă tuturor reprezintă primele documente medicale românești tipărite. Lucrarea *Învățătură adevărată pre scurt a vindeca boala sfrantului, după experiența și ispitirile cele mai noauă* (text tradus din limba maghiară), apărută la Sibiu și la Cluj în anul 1806, este considerată prima broșură medicală românească. Aceasta conține neologisme de influență latină sau germană: *apotecă, extract, felceri, laxativă*, precum și calcuri lingvistice: *(infecție) de obște* „generală" și *în loc* „locală", *înfocare* „inflamație", *mădulari* „membru", *modul traiului* „dietă", *urmările și semnele prin care se arată (o boală)* „simptome"[5]. Lucrarea *Învățătură pentru ferirea și doftoria boalelor celor ce se încing prin țeară și acelor ce se leagă și a unor boale sporadice, adică pe ici pe colo îmblătoare, ale vitelor celor cu coarne, precum și a cailor, a oilor și a porcilor* (text tradus din limba maghiară) se caracterizează prin preponderența neologismelor de specialitate, cele mai multe fiind utilizate și astăzi cu aceeași formă, dintre care menționăm: *afte, contagios, curativ, epidemic, duoden, limfă, simptom, supurație, transpirație, urină*[6].

Manuscrisul *Meșteșugul lungimei de viață, prin doftoreasca grijă a trupului și a sufletului* (text tradus din limba latină, dar cu influențe din germană și din maghiară) reprezintă „prima macrobiotică scrisă în limba română"[7]. Lucrarea conține neologisme precum: *apoplexie, elixir, (fire) flegmatică, prescripție, pulzum* „puls", dar și calcuri lingvistice: *dregătoriile (stomacului)* „funcțiile", *părțile cele de naștere* „părțile genitale", *vasele cele de lapte* „vasele limfatice"[8].

Prima lucrare științifică medicală românească este considerată cartea lui Vasilie Popp, *Apele minerale de la Arpătac, Bodoc și Covasna și despre întrebuințarea acelorași în deschilinite patimi*, catalogată ca fiind un tratat balneologic. Limbajul de specialitate, pe bază căruia este realizată lucrarea, cuprinde atât neologisme de origine latină: *congestie, cură, mixtură, puls, temperament, temperatură*, cât și calcuri lingvistice: *asemănare (assimilatio), curgere albă* (*leucorhaea*), *greutatea răsuflării* (*asthma*)[9].

Numărul broșurilor și al tratatelor științifice medicale românești se înmulțește spre mijlocul secolului al XIX-lea, datorită reorganizării sanitare și educaționale din acea perioadă. Prin intermediul textelor specializate, sunt puși în circulație termeni neologici, majoritatea împrumutați din limbile latină și franceză, ceea ce asigură modernizarea terminologiei medicale: *abstinență, activ, antidot, apatie, cornee, convulsii, fibrină, papilă, profilactic , transfuzie*[10]; alături de aceștia se întâlnesc și calcuri lingvistice: *brânca de dinainte* (*antibrachium*), *mațul de doisprezece degete* (*intestinum duodenum*), *mațul orb* (*intestinum coecum*), *mijlocul mânei* (*metacarpus*), *păretele sau gardul inimii* (*septum cordis*)[11].

[3] Idem, *Ibidem*, pp. 55 – 58.
[4] Idem, *Ibidem*, pp. 58 – 59.
[5] Idem, *Ibidem*, pp. 59 – 60.
[6] Idem, *Ibidem*, p. 61.
[7] Idem, *Ibidem*, p. 63.
[8] Idem, *Ibidem*.
[9] Idem, *Ibidem*, p. 64.
[10] Idem, *Ibidem*, pp. 68 – 70.
[11] Idem, *Ibidem*, 68.

De asemenea, traducerea unor tratate medicale franțuzești contribuie la perfecționarea științei medicale în țara noastră. În acest fel sunt puși în circulație termeni neologici precum: *compresă, infuzie, pansament, pastilă, unguent, abdomen, apofiză, cord, craniu, dermă, dorsal, facial, femur, ganglion, intestin, lacrimal, salivă, vertebral*[12].

Începând cu secolul al XX-lea, terminologia științifică medicală românească este modernizată prin influența pe care limba engleză o exercită asupra limbii române, interesul pentru limba franceză fiind diminuat. Cu toate acestea, cercetătorii au stabilit că, de fapt, unele unitățile lexicale medicale de proveninţă engleză sunt, la origine, termeni din limba latină care s-au adaptat la sistemul fonetic anglo-saxon; acestora li s-au adăugat termeni medicali englezești împrumutați în limba română pe filieră franceză[13]: rom. *acut* < fr. *acute*, engl. *acute*, lat. *acutus*; rom. *aglutinare* < fr. *aglutination*, engl. *agllutination*, lat. *agutinare*; rom. *pacient* < fr. *patient*, engl. *patient*, lat. *patiens*[14].

Un rol deosebit de important în răspândirea termenilor științifici medicali l-a jucat presa: *Povățuitorul sănătății și a economiei* (Iași, 1845 – 1848), *Foaia societății de medici și naturaliști* (Iași, 1852, 1853), *0* (1854), *Gazeta medico-chirurgicală a spitalelor* (București, 1870), Revista *Spitalul* (București, 1881), *Buletinul Societății de medici și naturaliști* (Iași, 1881)[15], *Progresul medical român* (1879 – 1906), *Foaie pentru știință, artă și interesele farmaceutice* (1881 – 1894), *Revista farmaciei* (1894 – 1923)[16]. După cum putem observa, preocupările în domeniul medical au fost diverse, cercetătorii abordând probleme din mai multe ramuri ale medicinei. Prin urmare, formarea terminologiei științifice medicale românești a presupus dezvoltarea și perfecționarea domeniului medical în ansamblu.

Conform Ordinului MSP 1509 / 2008[17], domeniul medical este împărțit în mai multe specialități, dintre care face parte și farmacologia clinică, știință care studiază „interacțiunea dintre medicamente și organism uman, sănătos sau bolnav în scopul evaluării, al supravegherii și al utilizării raționale medicamentelor în profilaxia, diagnosticul și tratamentul bolilor”[18].

Includerea farmaciei printre serviciile medicale este evidențiată și de Organismul Național de Standardizare din România (ASRO), care încadrează produsele farmaceutice în domeniul numărul 11 – Medicina, comitetele tehnice fiind CT 319 – Informatică medicală și CT 377 – Medicale[19].

Așadar, cristalizată în jurul secolului al XVIII-lea, terminologia științifică medicală și farmaceutică românească a cunoscut o etapă de asimilare a unităților lexicale simple și complexe (neologisme și calcuri lingvistice) de origine greco-latină și o etapă de dezvoltare și de modernizare prin influența limbilor franceză și engleză. Capacitatea limbii române de a adapta neologismele și știința cercetătorilor de a găsi termeni corespondenți pentru calcuri într-o perioadă în care limba noastră era dominată de un lexic popular oferă lingviștilor un material vast pentru o cercetare riguroasă.

Scurt istoric al farmaciei pe plan mondial

---

[12] Idem, *Ibidem*, p. 75.

[13] Doina Butiurcă, *Limbajul medical. Influența limbii engleze*, în vol. *Distorsionări în comunicarea lingvistică literală și etnofolclorică românescă și contextul european*, Iași, Editura Alfa, 2009, p. 45. https://www.philippide.ro/distorsionari_2008/043-051%20Butiurca%20-%20Limbajul%20medical%20cor.pdf

[14] Mariana Flaișer, *Introducere în terminologia medicală românească*, Iași, Editura Alfa, 2011, p. 89.

[15] Mariana Flaișer, *Contribuția primelor publicații medicale la dezvoltarea și modernizarea limbii române*, în vol. *Terminologia medicală în limba română*, studii și articole, Iași, Casa Editorială Demiurg, 2001, pp. 60 – 67, apud Mariana Flaișer, *op.cit.*, p. 81.

[16] Marțian Cotrău, *Medicamentul de-a lungul vremii*, Iași, Casa Editorială Demiurg, 2019, pp. 261 – 262.

[17] http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/97286, accesat în data de 6.XI.2021, ora 20: 13.

[18] https://rezidentiat.ms.ro/curricule/farmacologie_clinica.pdf, accesat în data de 6.XI.2021, ora 21:23.

[19] https://www.asro.ro/standardizare/, accesat în data de 11.XII.2021, ora 19:18.

Încă din cele mai vechi timpuri, omul a avut nevoie de îngrijire medicală. Trăind în comuniune cu natura, omul primitiv a învățat să folosească, în beneficiul său, resursele mediului înconjurător. Astfel, leacurile vegetale, leacurile animale și cele de natură chimică au reprezentat medicamentele individului arhaic. Acestea au fost perfecționate odată cu dezvoltarea omului, cu apariția unor civilizații și a unor societăți, ajungându-se, după secole întregi, la cristalizarea domeniului farmaceutic.

Istoria medicamentului și, implicit, a farmaciei este una cât se poate de interesantă și de complexă. Tocmai de aceea trebuie să apelăm la date istorice și geografice care au avut impact asupra formării și a individualizării acestui domeniu. Din punct de vedere diacronic, cercetătorii au delimitat câteva perioade cu rol determinant pentru istoria medicamentului și a farmaciei: *perioada empirică*, *perioada filosofică*, *perioada experimentală*, *perioada științifică*[20].

Perioada empirică reprezintă punctul de plecare în dezvoltarea domeniului medical și, implicit, al celui farmaceutic, perioadă în care vindecătorii (cu rol de medic și de farmacist) îmbinau leacurile vegetale și animale cu practici magice: descântece, incantații, dansuri ritualice. Reprezentativă pentru lexicul farmaceutic este cultura egipteană din care s-a păstrat termenul *ph-ar-maki* „cel care îi ocrotește pe oameni, cel care le oferă siguranță”, din care a derivat, după unii cercetători, termenului grecesc *pharmakon*[21].

Perioada filosofică este reprezentată de cunoștințelor medicale și farmaceutice ale grecilor, dominate de practici sacerdotale și laice și de cele ale romanilor, inspirate din terapeutica empirică a culturilor vechi.

Medicii greci cu preocupări filozofice, denumiți *iatros*, își desfășurau activitatea în cabinetul medical și farmaceutic, denumit *iatrion*; medicamentele erau păstrate într-un spațiu special amenajat în iatrion, numit *apothiki*; medicii interesați de arta vindecării, care preparau și vindeau medicamente erau cunoscuți sub numele de *pharmakopolis* (*pharmakon* „remedin, medicament” și *poleo* „a vinde”[22]), cei care preparau mixturi, cosmetice, otrăvuri se numeau *migmatopoles* (*migme* „mixtură”), cei care preparau parfumuri – *myropoles* (*myro* „alifie”) și cei care preparau leacuri vegetale – *rhizothomos* (*rhiza* „rădăcină”)[23]. În lexicul medico-farmaceutic actual pot fi identificate unități lexicale formate cu ajutorul rădăcinilor păstrate, peste veacuri, de la grecescul *iatros*: *pediatru, pediatrie*, *iatrochimie*, *iatrofizică*, *iatrogen* și de la grecescul *pharmakon,* ce derivă, după unii cercetători, din gr. *phero* „a purta”: *farmacologie, farmacie, farmacopee*[24].

În plus, denumirea unor forme farmaceutice provin din limba greacă: *boluri* < gr. *bolos* „bulgăre”, *clismă* < neogr. *klysma* „clismă” < gr. *kluzein* „a spăla”, *colir* < gr. *collorion* „”pastă turtită < gr. *kolla* „clei”, *cosmetice* < gr. *kosmetikos* „referitor la podoabe” < gr. *kosmos* „ordine, ornament”, *emplastre* < gr. *emplastron* „unsoare, tencuială” < gr. *emplattein* „a fasona, a aplica pe”, *gargarisme* < gr. *gargarisein* „a clăti gura”, *paste* < gr. neogr. *pasta*[25].

Medicina Greciei antice era dominată de personalitatea lui Hipocrate, considerat *părintele medicinei*. Valoroasa operă, *Corpus hippocraticum*, compusă din peste 60 de cărți, conținea mai mult de 300 de medicamente din cele trei regnuri: unele cu efecte opuse simptomelor (*contraria contrariis curantur*), altele cu efecte similare simptomelor (*similia*

[20] Iuliana Popovici, Dumitru Lupuleasa, *Tehnologie farmaceutică*, volumul 1, ediția a IV-a, Iași, Editura Polirom, 2017, p. 29.
[21] Marțian Cotrău, *op.cit*, p. 14.
[22] Iuliana Popovici, Dumitru Lupuleasa, Lăcrămioara Ochiuz, *Dicționar farmaceutic*, ediția a III-a, Iași, Editura Polirom, 2014, p. 23.
[23] Marțian Cotrău, *op. cit.*, p. 43 și Samuel Izsák, *Farmacia de-a lungul secolelor*, București, Editura științifică și enciclopedică, 1979, pp. 53 – 54.
[24] Iuliana Popovici, Dumitru Lupuleasa, Lăcrămioara Ochiuz, *op.cit.*, p. 23.
[25] Idem, *Ibidem*.

similibuscurantur)[26]. În concepția hipocratică, datoria medicului era ca administrarea tratamentului să nu slăbească organismul bolnavului, ci să fie luată în considerare starea sa generală. În plus, Hipocrate a acordat o atenție deosebită și normelor etice și deontologice cu privire la terapia medicală și farmaceutică, practicată de aceeași persoană. Acestea au fost sintetizate în *Jurământul lui Hipocrate*, cunoscut și apreciat până în zilele noastre[27].

Personalitatea dominantă a culturii medicale și farmaceutice romane a fost considerat *Galenus din Pergam* – părintele farmaciei preparative. Prin lucrarea sa *Ars medica*, formată din 14 cărți, Galenus oferea indicații prețioase despre modul de acțiune a medicamentelor, despre clasificarea acestora și despre proprietățile remediilor, contribuind, astfel, la perfecționarea preparării medicamentelor. Complexitatea și însemnătatea acestei lucrări, dar și a celor peste 500 de cercetări din diferite domenii ale medicinei, l-au impus pe Galenus peste veacuri, *farmacologia galenică* reprezentând, astăzi, acea disciplină indispensabilă pentru înțelegerea formelor de administrare a medicamentelor[28].

Din această perioadă s-au păstrat din limba latină numeroși termeni, în general forme farmaceutice: *capsulă* < lat. *capsula* „cutie mică" < lat. *capsa* „cutie", *colir* < lat. *collirium* „colir", *comprimat* < lat. *comprimere* „a presa", *decoct* < lat. *decoctum, -i* „fiertură", *granulă* < lat. *granum, granulum* „grăunte", *emulsie* < lat. *emulgo, emulgere* „a se face ca laptele", *pilulă* < lat. *parva pilla* „minge mică", *pulbere* < lat. *pulvis, -eris* „praf, pulbere", *sucuri* < lat. *succus, -i* „suc", *supozitor* < lat. *suppositorius* „așezat dedesubt" < lat. *supponere* „a plasa dedesubt", *suspensie* < lat. *suspensio, -onis* „ridicare, suspensie", *unguent* < lat. *unguentum, -i* „unsoare, unguent, esență, parfum", *tablete* < lat. *tabula* „tablă, planșă, tabletă", *pulverizare* < lat. *pulvero, -are* „a acoperi cu praf"[29].

Perioada experimentală are la bază descoperirile din domeniul medico-farmaceutic prin aplicarea unor metode precum observarea și experimentarea, perioadă ce se întinde din Evul Mediu până în secolul al XVII-lea.

Un adevărat progres în terapeutica medicală și farmaceutică din această perioadă s-a realizat odată cu înflorirea culturii arabe. Dezvoltarea alchimiei a influențat perfecționarea tehnicii farmaceutice, iar valorificarea, din punct de vedere farmaceutic, a plantelor exotice a dus la extinderea orizontului substanțelor medicamentoase. S-au păstrat cuvinte precum: *sirop* < lat. medievală *sirupus* < ar. medievală *charab* „băutură"[30], *alcool* < ar. *al-cohol* sau *al koh'l* „subtil, pătrunzător"[31], *elixir* < ar. *al-iksir* „piatră filosofală; medicament" < gr. *kse-ron* „medicament"; ar. *al-ecsir, aleksir* „chimie"[32].

În acest context de dezvoltare, creșterea numărului de spitale și, automat, a sarcinilor medicilor a dus la conturarea farmaciei ca o specialitate de sine stătătoare. Totodată, s-a conturat și figura farmacistului, nu ca ajutor al medicului, ci ca specialist cu pregătire teoretică și practică corespunzătoare. Astfel, apare prima farmacie publică la Bagdad în anul 754, în timpul domniei lui Al-Mansur, deși în Europa acestea încă nu existau[33]. În Europa, abia în secolele al XII-lea – al XIII-lea, farmacia se distinge de medicină. S-au înființat mai multe farmacii: la Neapole (1140), la Paris (1180), la Praga (1278), la Basel (1250), la Koln (1248), la Tregovir (1271); înființarea farmaciilor a determinat apariția *Jurământului pe care îl fac farmaciștii*, în 1180, la Montpellier, Arles[34]. Acest jurământ avea scopul de a enumera principiile pe care un farmacist urma să le respecte în activitatea sa.

[26] Samuel Izsák, *op. cit.*, p. 52.
[27] Marțian Cotrău, *op. cit.*, p. 46.
[28] Idem, *Ibidem*, p. 58 – 59.
[29] Iuliana Popovici, Dumitru Lupuleasa, Lăcrămioara Ochiuz, *op.cit.*, p. 24.
[30] Valeriu Rusu, *op. cit.*, p. 1067.
[31] Idem, *Ibidem*, p. 187.
[32] Idem, *Ibidem*, p. 469.
[33] Marțian Cotrău, *op. cit.*, pp. 82 – 83.
[34] Samuel Iszak, *op. cit.*, p. 98.

La nivelul Țărilor Române, prima farmacie publică a fost înființată în Transilvania, la Sibiu, în secolul al XV-lea (farmacia *La vulturul* – 1494), fiind urmată de farmaciile din Brașov (1512), din Bistrița (1516) și din Cluj (1573). Acestea funcționau în clădirile din centrul orașelor și erau alcătuite din: *oficină* – destinată primirii clienților, *depozitul de medicamente* și *laboratorul*[35]. În Transilvania, cel care ocupa funcția de farmacist era numit *apotecar* (lat. *apothecarius*), iar în Țara Românească și în Moldova – *spiciar* sau *spicear*[36]. Denumirile *farmacie* (fr. *pharmacie*) și *farmacist* au fost folosiți pentru prima dată în Țările Române în îndrumarul *Orânduială pentru farmaciști*[37].

Dintre personalitățile medicale și farmaceutice ale vremii, s-au remarcat medicul arab Avicenna și medicul elvețian Paracelsius (Phillippus Theophrastus Bombastus von Hohenheim). Avicena, prin operele sale principale *Canon medicinae* și *Cantica medicinae*, a îmbogățit literatura de specialitate. Pe lângă remedii din medicina tradițională arabă, Avicenna a preluat în opera sa noțiunile fundamentale din medicina greco-latină și bizantină: peste 800 de medicamente simple și compuse, însoțite de descrieri farmacologice și terapeutice, dovadă a unei culturi medicale strălucite[38]. Paracelsius, prin lucrarea *De grandibus et compositionibus receptorul* (*Despre gradație și alcătuirea rețetelor*), a clasificat medicamentele cunoscute în funcție de modul de preparare și de efectul produs, a militat pentru pătrunderea chimiei și a metaloterapiei în farmaceutică și a elaborat procedurile de preparare a tincturilor, acestea intrând definitiv în farmacoterapie[39].

În contextul acestui ritm accelerat de dezvoltare a științei farmaceutice, a văzut lumina tiparului prima farmacopee din lume realizată de un farmacist – *Thesaurus aromatoriorum*, a italianului Paolo Suardo, apărută la Milano în 1512, iar în 1546, la Nunberg, a apărut farmacopeea *Dispensatorium pharmacopolarum*, a lui Valerius Cordus, răspândită în toată Europa datorită caracterului său universal[40].

Perioada științifică este marcată de o serie de descoperiri ale unor personalități importante în chimie, în fizică, în medicină și în farmacie.

Dintre oamenii de știință, care s-au remarcat în această perioadă, pot fi amintiți următorii: J. B Van Helmont căruia i se datorează introducerea în știință a noțiunii de gaz și care, prin lucrarea (apărută postum) *Pharmacopolium ac dispensatorium modernum* – 1648 (*Farmacia și prepararea modernă a medicamentelor*), a promovat ideea aplicării terapiei specifice afecțiunii; Johann Rudolf Glauber, medic, farmacist și chimist, considerat întemeietorul tehnologiei chimice și unul dintre și unul dintre precursorii tehnologiei chimo-farmaceutice moderne, în lucrarea sa *Pharmacopoea Spagyrica* (1954) a considerat sulful, vitriolul, stibiul și mercurul ca fiind baza pe care se dezvoltă medicamentele; Nicolas Leméry, farmacist și chimist, a cărui lucrare *Cours de chimie* (1675) a conținut o listă cu dozele farmaceutice uzuale, pledând, astfel, pentru utilizarea metodelor chimice în farmacie, idee prezentă și în lucrarea sa *Pharmacopée Universelle* (1697), urmată de *Dictionnaire universel des drogues simples*, opere de certă valoare pentru farmaciști[41].

Literatura de specialitate s-a îmbogățit datorită apariției periodicelor de farmacie: în Franța – *Journal de la Société Libre des Pharmaciens* (1797 - 1799), transformat în *Bulettin de Pharmacie et des Sciences Accessoires* (1808) și în Germania – *Almanah sau agendă pentru chimiști și farmaciști* (1790) și *Journal de Pharmazie* (1794), devenit *Neues Journal de Pharmazie* (1816)[42], dar, mai ales, datorită publicării numeroaselor farmacopei:

[35] Marțian Cotrău, *op. cit.*, 143.
[36] Samuel Iszak, *op. cit.*, p. 168.
[37] Marțian Cotrău, *op. cit.*, p. 204.
[38] Marțian Cotrău, op. cit, pp. 84 – 85 și Samuel Izsák, *op.cit.*, p. 94.
[39] Idem, *Ibidem*, p. 116 și Idem, *Ibidem*, p. 117.
[40] Idem, *Ibidem*, p. 133 și Idem, *Ibidem*, p. 124.
[41] Samuel Izsák, *op.cit.*, pp. 146 – 150.
[42] Marțian Cotrău, *op. cit.*, p. 169.

Pharmacopeia Augustana (1613), *Pharmacopoea Londinensis* (1618), *Codex medicamentarius sive Pharmacopoea Parisiensis* (1638), *Dispensatorium Boruso-Branderburgium* (1698)[43]. În anul 1950, a fost publicată *Pharmacopoea Internationalis*, iar în 1967, la Geneva, a apărut a doua ediție: *Spécificationes pour le contrôle de la qualité des préparations pharmaceutique*[44], dovadă a preocupărilor cercetătorilor de la nivel mondial de a aprofunda acest sector medico-farmaceutic.

Dintre numeroasele personalități ale medicinei și ale farmaciei românești, trebuie recunoscute meritele medicului Ioan Molnar-Piuariu care a pus bazele unei terminologii medicale românești în ceea ce privește ingredientele, denumirea medicamentelor, formele galenice, tehnica farmaceutică, unitățile de măsurare[45], doctorului Carol Davila care a stabilit planurile de învățământ farmaceutic ale Școlii de farmacie și, nu în ultimul rând, farmacistului C. C. Hepites care a redactat, în 1863, prima farmacopee din România: *Pharmacopeea Română*, ajunsă astăzi la ediția a X-a, lucrare fundamentală pentru farmaciștii din țara noastră[46].

În secolul al XX-lea, lexicul farmaceutic din limba română s-a îmbogățit cu următoarele denumiri: *morfină* < gr. *Morpheos* – zeul somnului + *-ină*; *stricnină* < gr. *strikhnos* „umbra nopții" + *-ină*; *emetină* < lat. *emeticus*, gr. *emetikos* „care produce vărsături" < gr. *emein* „a vomita" + *-ină*; *chinină* < *kinakina*, din limba indigenilor din Peru, *quechua*, prin intermediul variantei spaniole *quinaqiuna*; *caféină*, *cofeină* < fr. *caffeine* < it. *caffè* < ar. *qahwa*, pronunțat în limba turcă [*kahve*]; *codeină* < gr. *kodeia* „capsulă de mac" + *-ină*; *papaverină* < lat. *papaver, -eris* „mac" + *-ină*; *cocaină* < spaniolă *coca*; *digitalină* < lat. *digitus* „deget"[47].

Ținând cont de toate aceste aspecte, putem afirma că istoria medicamentului și a farmaciei, atât pe plan mondial, cât și național, merită a fi studiată în profunzime.

BIBLIOGRAPHY

Lucrări de specialitate:

Cotrău, Marțian, *Medicamentul de-a lungul vremii*, Iași, Casa Editorială Demiurg, 2019.

Izsák, Samuel, *Farmacia de-a lungul secolelor*, București, Editura științifică și enciclopedică, 1979.

Popovici, Iuliana, Lupuleasa, Dumitru, *Tehnologie farmaceutică*, volumul 1, ediția a IV-a, Iași, Editura Polirom, 2017.

Popovici, Iuliana, Lupuleasa, Dumitru, Ochiuz, Lăcrămioara, *Dicționar farmaceutic*, ediția a III-a, Iași, Editura Polirom, 2014.

Lucrări lingvistice:

Butiurcă, Doina, *Limbajul medical. Influența limbii engleze*, în vol. *Distorsionări în comunicarea lingvistică literală și etnofolclorică românească și contextul european*, Iași, Editura Alfa, 2009. https://www.philippide.ro/distorsionari_2008/043-051%20Butiurca%20-%20Limbajul%20medical%20cor.pdf

Flaișer, Mariana, *Introducere în terminologia medicală românească*, Iași, Editura Alfa, 2011.

[43] Samuel Izsák, *op. cit.*, pp. 161 – 162.
[44] Marțian Cotău, *op. cit.*, pp. 241.
[45] Samuel Izsák, *op. cit.*, pp. 212 – 214.
[46] Idem, *Ibidem*, p. 212 și pp. 280 – 281.
[47] Iuliana Popovici, Dumitru Lupuleasa, Lăcrămioara Ochiuz, *op. cit.*, p. 26.

Ursu, N. A., *Formarea terminologiei științifice românești*, București, Editura Științifică, 1962.

Site-uri

http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/97286, accesat în data de 6.XI.2021, ora 20: 13.

https://rezidentiat.ms.ro/curricule/farmacologie_clinica.pdf, accesat în data de 6.XI.2021, ora 21:23.

https://www.asro.ro/standardizare/, accesat în data de 11.XII.2021, ora 19:18.

THE PHARMACEUTICAL FIELD: THE NAME OF MEDICINAL SUBSTANCES

Floriana-Diana Pirlogea (Naghibaur)
PhD Student, University of Craiova

Abstract: Medicines are substances or combinations of substances used to treat or prevent disease in humans. In order to be placed on the Romanian market, medicines are subject to directives; these include the updating of the names of medicinal substances in the Nomenclature of Medicinal Products for Human Use. According to the specifics of each name, the pharmaceutical field is characterized by precision and univocity.

Keywords: nomenclature, medicine, international common name, trade name, chemical name

În România, medicamentul (lat. *medicamentum*) este definit conform Legii nr. 95 / 2006 ca fiind „orice substanță sau combinație de substanțe prezentată ca având proprietăți pentru tratarea sau prevenirea bolilor la om; sau orice substanță sau combinație de substanțe care poate fi folosită sau administrată la om, fie pentru restabilirea, corectarea sau modificarea funcțiilor fiziologice prin exercitarea unei acțiuni farmacologice, imunologice sau metabolice, fie pentru stabilirea unui diagnostic medical”[1].

Pentru a putea fi introduse pe piața din țara noastră, medicamentele sunt supune unor directive elaborate de Agenția Națională a Medicamentelor și a Dispozitivelor Medicale. Această instituție actualizează, permanent, *Nomenclatorul medicamentelor de uz uman*, ce cuprinde, printre altele, informații cu privire la denumirea medicamentelor.

Pentru ca un medicament să fie identificat corect, se disting următoarele denumiri[2]:

1. *Denumirea comună internațională* (DCI), recomandată de Organizația Mondială a Sănătății, evidențiază, parțial, structura chimică a substanței sau clasa de medicamente din care face parte; este formulată în limba latină și reprezintă numele folosit în toate țările pentru a desemna o anumită substanță medicamentoasă.
2. *Denumirea comercială* sau *înregistrată* este stabilită de firma producătoare și constituie numele sub care medicamentele sunt prezentate pe piață. Este indicat ca denumirea comercială să fie simplă și să sugereze efectul medicamentului.
3. *Denumirea chimică* (DC) reprezintă structura chimică a substanțelor medicamentoase și apare, de obicei, în prospecte și în studii de specialitate, fiind greu de abordat de către cei care nu sunt în domeniu.

În cele ce urmează vom exemplifica denumirile unor substanțe medicamentoase, termenii fiind selectați din tratate de specialitate[3]:

[1] https://www.anm.ro/_/LEGI%20ORDONANTE/LEGE%20%20%20Nr%2095_2006%20republicata,%20TITLUL%20XVIII%20versiunea%20actualizata%20_1%20martie%202018.pdf accesat pe data de 26. XI.2021, ora 18.15.

[2] Aurelia Nicoleta Cristea, (coord.), *Tratat de farmacologie*, ediția I, București, Editura Medicală, 2006, p. 472; Lăcrămioara Ochiuz, Iuliana Popovici, Dumitru Lupuleasa, *Terminologie medicală și farmaceutică*, ediția a II-a, Iași, Editura Polirom, 2011, pp. 91 – 93.

[3] Termenii au fost selectați din Aurelia Nicoleta Cristea (coord.), *op. cit.*, *passim* și Ion Fulga *Farmacologie*, ediția a II-a revizuită și adăugită, București, Editura Medicală, 2017, *passim*; pentru identificarea denumirilor comune internaționale și cele comerciale a fost consultat https://nomenclator.anm.ro/medicamente, iar

Substanța: *Acetazolamidă*
DCI: *Acetazolamidum* (engl. *Acetazolamide,* fr. *Acétazolamide*)
Denumire comercială: *Acetazolamidă Arena*
DC: $C_4H_6N_4O_3S_2$ – N-[5-sulfamoil-(1,3,4-tiadiazol-2-il)]-acetamidă (FR, 57)

Substanța: *Codeină*
DCI: *Codeinum* (engl. *Codeine,* fr. *Codéine*)
Denumire comercială: *Codeina Fosfat LPH, Codeina Fosfat MCC, Codeina Slavia*
DC: $C_{18}H_{21}NO_3$ – (5α, 6α)-7,8-didehidro-4,5-epoxi-3-metoxi-17-metilmorfinan-6-ol cu o moleculă de apă (FR, 270)

Substanța: *Digoxină*
DCI: *Digoxinum* (engl. *Digoxin,* fr. *Digoxine*)
Denumire comercială: *Digoxin Leciva, Digoxin Zentiva*
DC: $C_{41}H_{64}O_{14}$ – (3β, 5β, 12β)-3-[(O-2,6-didezoxi-β-D-ribo-hexopiranozil-(1→4)-O-2,6 - didezoxi-β-D-ribo-hexopiranozil-(1→4)-2,6-didezoxi-β-D-ribo-hexopiranozil)oxi] - 12,14 - dihidroxi-card-20 (22)-enolid (FR, 364)

Substanța: *Epinefrină*
DCI: *Epinephrinum* (engl. *Epinephrine,* fr. *Épinéphrine*)
Denumire comercială: *Adrenalină Hypericum, Adrenalină Terapia*
DC: $C_9H_{13}NO_3$ – (R)-1-(3, 4-dihidroxifenil)-2-(metilamino)etanol (FR, 392)

Substanța: *Furosemid*
DCI: *Furosemidum* (engl. *Furosemide,* fr. *Furosémide*)
Denumire comercială: *Furosemid Arena, Furosemid Bioeel, Furosemid Hameln, Furosemid LPH, Furosemid MCC, Furosemid Medreg, Furosemid Slavia, Furosemid Zentiva*
DC: $C_{12}H_{11}ClN_2O_5S$ – acid 4-cloro-N-furfuril-5sulfamoilantranilic (FR,432)

Substanța: *Hidroclorotiazidă*
DCI: *Hydrochlorothiazidum* (engl. *Hydrochlorothiazide,* fr. *Hydrochlorothiazide*)
Denumire comercială: *Nefrix*
DC: $C_7H_8ClN_3O_4S_2$ – 6-cloro-3,4-dihidro-2H-1,2,4-benzotiadiazin-7-sulfonamid-1,1-dioxid (FR, 472)

Substanța: *Nifedipină*
DCI: *Nifedipinum* (engl. Niphedipine, fr. *Nifédipine*)
Denumire comercială: *Adalat, Nifedipin Retard Terapia*
DC: $C_{17}H_{18}N_2O_6$ – diesterul metilic al acidului 1,4-dihidro-2,6-dimetil-4-2(2-nitrofenil)-3,5-piridincarboxilic (FR, 695)

Substanța: *Vincamină*
DCI: *Vincaminum* (engl. *Vincamine,* fr. *Vincamine*)
Denumire comercială: *Vincamină*
DC: $C_{21}H_{26}N_2O_3$ – esterul metilic al acidului 14,15-dihidro-14β-hidroxi-(3α, 16α)-eburnamenin-14-carboxilic (FR, 967)

Substanța: *Bromură de N-butilscopolamoniu*

---

denumirile chimice au fost selectate din Institutul pentru Controlul de Stat al Medicamentului și Cercetării Farmaceutice, *Farmacopeea română*, ediția a X-a, București, Editura Medicală, 2021, *passim*.

DCI: *Butylscopolammonii bromidum* (engl. *Buthylscopolamine*, fr. *Butylsopolamine*)
Denumire comercială: *Buscopan*
DC: $C_{21}H_{30}NO_4BR$ – bromură de [3(2'-fenil-3'-hidroxipropioniloxi)-6,7-epoxi-8-metil-8-butil-8-azabiddo [3.2.1]octan] (FR, 172)

Substanța: *Bromură de neostigmină*
DCI: *Neostigmini Bromidum* (engl. *Neostigmine*, fr. *Néostigmine*)
Denumire comercială: *Neostigmină LPH*
DC: $C_{12}H_{19}BRN_2O_2$ – bromură de 3-(dimetilcarbamoiloxifenil)-N, N, N-trimetilamoniu (FR, 690)

Substanța: *Clorhidrat de dopamină*
DCI.: *Dopaminum* (engl. *Dopamine*, fr. *Dopamine*)
Denumire comercială: *Clorhidrat de dopamină Zentiva*
DC: $C_8H_{11}NO_3$ *HCL – clorhidrat de 2-(3,4-dihidroxifenil)-etilamină (FR, 381)

Substanța: *Clorhidrat de efedrină*
DCI: *Efedrini Hydrochloridum* (engl. *Ephedrine*, fr. *Éphédrine*)
Denumire comercială: *Efedrină Arena*, *Efedrină Zentiva*, *Ser efedrinat*
DC: $C_{10}H_{15}NO$ * HCl – clorhidrat de (1P, 2S)-1-fenil-2-(metilamino)-1-propanol (FR, 389)

Substanța: *Clorhidrat de lidocainǎ*
DCI.: *Lidocainum* (engl. *Lidocaine*, fr. *Lidocaïne*)
Denumire comercială: *Lidbree*, *Lidiaq*, *Lidocain*, *Lidocainǎ Grindeks*, *Lidocainǎ Infomed*, *Lidocainǎ Kabi*, *Versatis*, *Xilinǎ*
DC: $C_{14}H_{22}N_2O$ * HCL * H_2O – clorhidrat de 2-(dietilamino)-2,6-dimetilacetanilină cu o moleculă de apă (FR, 587)

Substanța: *Clorhidrat de papaverinǎ*
DCI: *Papaverini Hydrochloridum* (engl. *Papaverine*, fr. *Papavérine*)
Denumire comercială: *Papaverinǎ Arena*
DC: $C_{20}H_{21}NO_4$ * HCl – clorhidrat de 1-(3,4-dimetoxibenzil)-6,7-dimetoxiizochinolină (FR, 726)

Substanța: *Clorhidrat de propranolol*
DCI: *Propranololum* (engl. *Propranolole*, fr. *Propranolole*)
Denumire comercială: *Hemangiol*, *Propranolol Arena*, *Propranolol Bioeel*, *Propranolol Sintofarm*
DC: $C_{16}H_{21}NO_2$ * HCl – clorhidrat de 1-izopropilamino-3-(1-naftiloxi)-propan-2-ol (FR, 799)

Substanța: *Hidrogenomaleat de proclorperazinǎ*
DCI: *Proclorperazinum* (engl. *Prochlorperazine*, fr. *Prochlorpérazine*)
Denumire comercială: *Emetiral*, *Proclorperazina Sintofarm*
DC: $C_{20}H_{24}CIN_3S$ * $2C_4H_4O_4$ – dihidrogenomaleat de 2-cloro-10-[3-(4-metil-1-piperazini)propil]fenotiazină (FR, 791)

Substanța: *Hidrogenomaleat de prometazinǎ*
DCI: *Promethazinum* (engl. *Prometazine*, fr. *Prométhazine*)

Denumire comercială: *Romergan*

DC: $C_{17}H_{20}N_2S$ * $C_4H_4O_4$ – hidrogenomaleat de (RS)-10-[2-(dimetilamino)propil]-10H-fenotiazină (FR, 795)

Substanța: *Sulfat de atropină*

DCI: *Atropini sulfas / Atropinum* (engl. *Atropine*, fr. *Atropine*)

Denumire comercială: *Sulfat de Atropina Accord, Sulfat De Atropina Takeda*

DC: (C17H23NO3) * H2SO4 * H2O – sulfat de bis[3-(2'-fenil-3'-hidroxipropionil-oxi)-8-metil-8-azabiciclo[3.2.1]octan] cu o moleculă de apă (FR, 141)

Substanța: *Sulfat de chinidină*

DCI: *Chinidini Sulfas* (engl. *Quinidine*, fr. *Quinidine*)

Denumire comercială: *Chinidină Arena*

DC: $(C_{20}H_{24}N_20_2)_2$ * H_2SO_4 * $2H_2O$ – sulfat de (6-metoxi-4-chinolil)-[(2R, 4S, 5R)-5-vinil-2-chinuclidinil]-(S)-metanol cu două molecule de apă (FR, 226)

După cum se poate observa, *denumirea comună internațională* a medicamentelor atribuită termenilor selectați se identifică prin raportare la etimonul latin, prezent și în limbile engleză și franceză, cu unele modificări la nivelul semnificantului. Analizând aceste denumiri, putem aduce în discuție conceptele de *universalitate lingvistică* și *variație lingvistică*. Universaliile lingvistice reprezintă trăsături comune tuturor limbilor sau tuturor culturilor care se oglindesc în aceste limbi, prin care se urmărește unitatea în diversitate[4]. Diversitatea surprinde, de fapt, conceptul lingvistic de variație: „proprietatea unei limbi naturale de a se produce prin diverse moduri, în funcție de factorii temporali, sociali și teritoriali[5].

În lexicul farmaceutic, observăm, pe de o parte, universalitate la nivelul semnificatului: cuvintele date își păstrează sensul, indiferent de limba în care apar, aspect mai mult decât necesar, având în vedere faptul că lexicul farmaceutic trebuie să fie caracterizat de monosemantism, precizie și univocitate la nivel internațional, pentru a facilita dezvoltarea acestei științe în beneficiul omului de pretutindeni; pe de altă parte, observăm variație la nivelul semnificantului termenilor analizați, variație impusă de mecanismele limbii române prin care neologismele sunt adaptate la sistemul fonetic, ortoepic și ortografic propriu[6].

Denumirile comerciale reiau, în mare parte, denumirile comune internaționale sau fragmente din acestea, ceea ce sugerează compoziția unui medicament. În plus, în cazul unui medicament produs în mai multe țări și de către mai multe firme farmaceutice, denumirea comercială conține și numele ori abrevieri ale acestor firme. Având în vedere că medicamentele sunt prescrise de specialiști pentru oamenii obișnuiți, prospectele conțin ambele denumiri: cea comercială – tipărită cu litere mari și cea internațională – tipărită cu litere mici, pentru a fi oferite informații clare.

Denumirile chimice se caracterizează printr-un limbaj criptat, greu accesibil nespecialiștilor. Din acest considerent, formulele chimice corespunzătoare substanțelor medicamentoase pot fi regăsite în lucrările de specialitate, cu observația că exprimarea ermetică este accentuată de îmbinarea codului lingvistic cu cel nelingvistic (semne și simboluri chimice).

[4] Dorel Fînaru, *Universaliile limbajului,* în „Meridian Critic", nr. 1 (Volume 22), 2014, p. 159.

[5] Liliana Botnariu, *Varietățile de limbă: factori și criterii de clasificare*, în „Philologia", LX, ianuarie – aprilie, 2018, p. 24.

[6] Pirlogea (Naghibaur) Floriana-Diana, *Universality and variation in the pharmaceutical vocabulary*, în vol. *The Shades of Globalization. Identity and dialogue in an Intercultural World*, section *Language and Discourse*, volume no 8, Târgu-Mureș, Editura Arhipelag XXI Press, 2021, pp. 286 – 290.

Prin urmare, studierea farmacografiei, prin nomenclatura medicamentelor, este necesară pentru cunoașterea și înțelegerea unui domeniu în dezvoltare.

BIBLIOGRAPHY

Lucrări de specialitate:

Cristea, Aurelia Nicoleta (coord.), *Tratat de farmacologie*, ediția I, București, Editura Medicală, 2006.

Fulga, Ion, *Farmacologie*, ediția a II-a revizuită și adăugită, București, Editura Medicală, 2017.

Institutul pentru Controlul de Stat al Medicamentului și Cercetării Farmaceutice, *Farmacopeea română*, ediția a X-a, București, Editura Medicală, 2021.

Ochiuz, Lăcrămioara, Popovici, Iuliana, Lupuleasa, Dumitru, *Terminologie medicală și farmaceutică*, ediția a II-a, Iași, Editura Polirom, 2011.

Lucrări lingvistice:

Botnariu, Liliana, *Varietățile de limbă: factori și criterii de clasificare*, în „Philologia", LX, ianuarie – aprilie, 2018.

Fînaru, Dorel, *Universaliile limbajului*, în „Meridian Critic", nr. 1 (Volume 22), 2014.

Pirlogea (Naghibaur) Floriana-Diana, *Universality and variation in the pharmaceutical vocabulary*, în vol. *The Shades of Globalization. Identity and dialogue in an Intercultural World*, section *Language and Discourse*, volume no 8, Târgu-Mureș, Editura Arhipelag XXI Press, 2021.

Site-uri:

https://www.anm.ro/_/LEGI%20ORDONANTE/LEGE%20%20%20Nr%2095_2006%20republicata,%20TITLUL%20XVIII%20versiunea%20actualizata%20_1%20martie%202018.pdf accesat pe data de 26. XI.2021, ora 18.15.

https://nomenclator.anm.ro/medicamente

TYPES OF EQUIVALENCE IN TRANSLATION OF TOPONYMS IN THE CIUC BASIN

Boróka-Emese Salamon
PhD Student, „Alexandru Ioan Cuza" University of Iași

Abstract: This paper's aim is to analyze from the perspective of equivalence the toponyms of the Ciuc Basin (Harghita county), translated into Romanian, the target language from source Hungarian language. Investigating the origin of present toponyms, establishing the etymons and the techniques used in the process of translation provide answers to the existence of a dominant linguistic behaviour in toponym translation, regarding this particular research, but also future ones, concerning the whole county and region.

Keywords: equivalence, toponyms, translation techniques, cultureme, traductibility

Termenul de echivalență, conform dicționarului explicativ român, înseamnă *egalitate de valoare, de semnificație, de sens*. Din punctul de vedere al traductologiei, echivalența reprezintă un concept cheie, desemnând corespunderea unui termen din limba țintă unuia din limba sursă, din mai multe puncte de vedere. Într-o lucrare recentă, al cărei merit deosebit este trecerea în revistă a evoluției traductologiei și a teoriilor celor mai însemnați specialiști ai acesteia, Nagy rezumă echivalența ca fiind „*procesul prin care se stabilesc echivalenţe (textuale, funcţionale, culturale, semantice şi pragmatice etc.), fapt ce va conduce într-un final la crearea unor construcţii textuale corespondente şi mesaje cu înţeles sau semantism echivalent*." (2020:150).

Din punctul de vedere al temei noastre de cercetare, întrucât în cazul toponimelor nu este vorba despre echivalări de conotații sau sensuri figurate, ci doar de conținut, ne limităm la trei tipuri de echivalență, totală, parțială și nonechivalență.

1. Traductibilitatea toponimelor

În analiza traducerii toponimelor propunem examinarea acestora din punctul de vedere al traductibilității, prin urmare distingem trei tipuri de echivalență: totală, parțială și nonechivalență, în funcție de existența sau inexistența echivalentului tuturor lexemelor componente ale toponimului în limba țintă. Dinu Moscal utilizează în locul termenului de echivalență sintagma traducere și stabilește că în structura toponimelor sintagmele denominative pot fi traduse, parțial traduse sau netraduse (Moscal 2018:4).

1.1. Echivalența totală, traducere integrală

Putem vorbi de echivalență totală în cazul în care există o corespondență integrală între termenii limbilor sursă și țintă. În cazul toponimelor echivalența totală se realizează atunci când în componența toponimului intră un entopic, apelativ care denumește o realitate geografică și un lexem comun, traductibil, de obicei „*un calificativ sau un circumstanțial*"(Moscal 2018:4). Această structură se naște prin onimizare, proces prin care un substantiv comun se individualizează și trece în categoria denominanților. Asemenea toponime realizate prin onimizarea entopicului și adăugarea unui calificativ sunt frecvente și le putem regăsi pe întregul mapamond, după cum urmează:

Capul Bunei Speranțe - Jóreménység Foka [1]
cap = fok / bun = jó / speranță = remény(ség)[2]
Coasta de Fildeș - Elefántcsontpart [3]

[1] cap în sudul Africii
[2] *-ség* este un sufix substantival utilizat pentru crearea conceptelor abstracte
[3] țară în Africa Occidentală

coastă = part / fildeș = elefántcsont (os de elefant)
Marea Neagră– Fekete tenger [4]
mare = tenger / negru = fekete

1.2. Echivalența parțială, traducere parțială

Echivalența parțială apare atunci când în structura unui toponim compus intră un entopic sau un calificativ traductibil și un nume propriu intraductibil. În structura acestor toponime, alături de entopicele onimizate se regăsesc o serie de calificative sau circumstanțiale care indică poziția geografică a porțiunii denumite: nord, sud, est, vest sau de sus, de jos. Aceste circumstanțiale de obicei diferențiază două sau mai multe părți ale aceleiași regiuni geografice.

a. Entopice onimizate și elemente intraductibile

Hargita-hegység - Munții Harghita [5]
hegy(ség) = munte/ Hargita –Harghita (transcriere)
Râul Olt– Olt folyó[6]
râu = folyó / Olt (neschimbat)

b. Elemente intraductibile și circumstanțiale

America de Sud – Dél-Amerika[7]
sud = dél / America - Amerika (transcriere)
Carpații Orientali –- Keleti Kárpátok[8]
oriental = keleti / Carpați –Kárpátok (transcriere)

c. elemente intraductibile și calificative

Adrianu Mare = Nagyadorján[9]
mare = nagy / Adrianu – Adorján (transcriere)
Adrianu Mic = Kisadorján[10]
mic = kis, kicsi / Adrianu – Adorján (transcriere)

1.3. Nonechivalența

Nonechivalența sau echivalența 0 presupune inexistența în limba țintă a omologului unui lexem din limba sursă. Acest fenomen se explică prin diferența de segmentare a realității de diferitele popoare, vorbitoare de limbi diferite, ajungând la lexeme intraductibile. Intraductibilitatea reprezintă fie inexistența echivalentului termenului de tradus în limba țintă, fie că textul din limba sursă „*prezintă numeroase particularităţi culturale, imposibil de restituit printr-o traducere"* (Nagy 2020:161).

Termenii care arată corespondența diferitelor fenomene din realitatea fizică, culturală, tradițională sau conceptuală a unei etnii se numesc realii, termen introdus în discursul traductologiei de S. Vlakhov şi S. Florin (Nagy 2020:211). Alături de realia, în metalimbajul traductologic apare termenul culturem, originar în domeniul etnolingvisticii, care desemnează potrivit Dicționarului explicativ al limbii române cea mai mică unitate a unui fenomen sau fapt de cultură, element comun unor forme, structuri, genuri de cultură[11]. Motivul pentru care ne interesează în mod special domeniul culturemelor este acela că ele incorporează onomastica, anume antroponimele și toponimele, cu precizarea că doar acelea sunt considerate cultureme „*care sunt specifice unei culturi date şi transmit informaţii, sentimente legate de ea, au un simbolism special*" (Nagy 2020:224). După analiza modalităților de traducere a culturemelor propuse de diverși autori, Nagy rezumă cele mai frecvente tehnici: circumscrierea, adaptarea sau substituirea cu un termen

[4] întindere de ape în bazinul geomorfologic pontic
[5] lanț muntos în județul Harghita, România
[6] râu în România
[7] continent
[8] segment montan al lanțului muntos Carpați
[9] localitate în județul Mureș, România
[10] localitate în județul Mureș, România
[11] https://dexonline.ro/definitie/culturem accesat 2 februarie 2022

echivalent cultural sau funcţional, omisiunea, explicitarea prin adăugarea unei/unor lexeme explicative, compensarea, generalizarea, transcrierea şi traducerea prin împrumut (2020:241).

Deşi calitatea de culturem a toponimelor este recunoscută deci de majoritatea specialiştilor în traductologie, traducerea lor din necesitate administrativă exclude cele mai multe modalităţi de transpunere în limba ţintă, dar şi împrumutul toponimic natural în zonele bilingve, cu segmentarea câmpului toponimic şi remodelarea acestuia (Cojocaru 2014:82), procesul de traducere limitându-se la substituirea cu un termen echivalent cultural sau funcţional, respectiv transcrierea.

Astfel, în cazul localităţii Tulgheş[12] s-a efectuat transcrierea, cu toate că semnificaţia cuvântului *tölgy*, care în acelaşi timp este şi etimonul, datorită pădurilor de stejar din zonă, este accesibil în limba română, el însemnând *stejar*.

Tekerőpatak – Valea Strâmbă[13]: În cazul calificativului *tekerő*, care înseamnă *sucitor* s-a efectuat substituirea cu un termen echivalent funcţional, *strâmb*, întrucât denumirea maghiară a pârâului provine din caracteristica pârâului, anume un cursul cotit, întortocheat, pentru care termenul strâmb este sinonim, conform dicţionarului explicativ. În ceea ce priveşte entopicul *patak* care înseamnă pârâu, acesta s-a substituit cu entopicul *vale*, ceea ce este o substituire funcţională, întrucât cursul de apă care stă la baza toponimului apare sub hidronimele Râul Strâmba sau Râul Valea Strâmbă.

2. Cercetarea: spaţiu, obiect, metode

Spaţiul de cercetare încorporează localităţile din Bazinul Ciucului, o depresiune intramontană delimitată prin particularităţi geografice, situată în partea centrală a Carpaţilor Orientali, aşezată pe cursul superior al râului Olt, între Munţii Harghita şi Munţii Ciucului. Depresiunea are o lungime de 50 de km în direcţia nord-est şi o lăţime de 12 km în direcţia vest. Bazinul Ciucului comunică cu Depresiunea Transilvaniei prin pasul Vlăhiţa, spre est prin pasul Ghimeş, spre sud cu Depresiunea Braşovului prin pasul Tuşnad, spre nord cu Depresiunea Giurgeului prin pasul Sândominic, iar prin pasul Lăzăreşti cu Depresiunea Casinului. Datorită acestor particularităţi, depresiunea Ciucului a constituit o zonă de concentrare şi de polarizare a populaţiei şi a circulaţiei din cele mai vechi timpuri (Oancea ş.a. 1987: 131). În bazinul Ciucului se găsesc aproximativ 50 de oiconime, aproximativ deoarece în cadrul cercetării nu s-au vizat aşezările care sunt incorporate în structura altor localităţi.

Prezenta cercetare analizează tipul de echivalenţă rezultat în urma traducerii oiconimelor din limba maghiară în limba română, avându-se în vedere primele atestări ale oiconimelor în limba sursă şi denumirile oficial existente în limba ţintă. Pentru stabilirea primei atestări a localităţii în limba maghiară corpusul luat în considerare este Dicţionarul istoric şi administrativ al localităţilor din Transilvania, Banat, Crişana şi Maramureş realizat de Szabó M. Attila în 2003. Cele mai timpurii menţiuni se regăsesc în registrele papale din 1332-1334, însă aici majoritatea oiconimelor apare în limba latină, de exemplu de Sancto Thoma în loc de *Szenttamás* (*Sfântul Toma*), oficial *Tomeşti*. Prin urmare, s-au luat în considerare denumirile notate în limba maghiară, cele mai multe atestări provenind astfel din registrul papal din anul 1567.

Metoda stabilirii echivalenţei este cea descrisă în partea prezentei lucrări ce tratează problematica echivalenţei în cazul toponimelor, anume: echivalenţă totală apare în cazul în care termenul sau termenii din limba sursă corespund funcţional termenului sau termenelor din limba ţintă, echivalenţa parţială se înregistrează în cazul traductibilităţii unuia dintre termene, restul expresiei fiind intraductibil, iar nonechivalenţa s-a stabilit în cazul oiconimelor ai căror termeni componenţi au fost transcrise sau substituite în procesul traducerii.

3. Rezultatele cercetării

Din cele 50 de oiconime în două cazuri, *Csobányos* şi *Balánbánya,* s-a stabilit că limba sursă nu este limba maghiară ci limba română. În cazul localităţii *Csobányos* (în limba română *Ciobăniş*)

[12] localitate în judeţul Harghita, România
[13] localitate în judeţul Harghita, România

etimonul este hidronimul Ciobănuș, un pârâu aflat la granița județului Harghita cu județul Bacău, hidronimul fiind transferat asupra oiconimului, iar orașul *Balánbánya* (în limba română *Bălan*) și-a obținut denumirea prin transferul oronimului Bălan, vârf în munții Hășmașu Mare.

În ceea ce privește cele 48 de oiconime cu etimoane predominant ungurești, s-a constatat echivalență totală în trei cazuri, în procent de 6%, echivalență parțială în 19 cazuri, în procent de 40% și nonechivalență în 26 de cazuri, în procent de 54%, conform diagramei de mai jos.

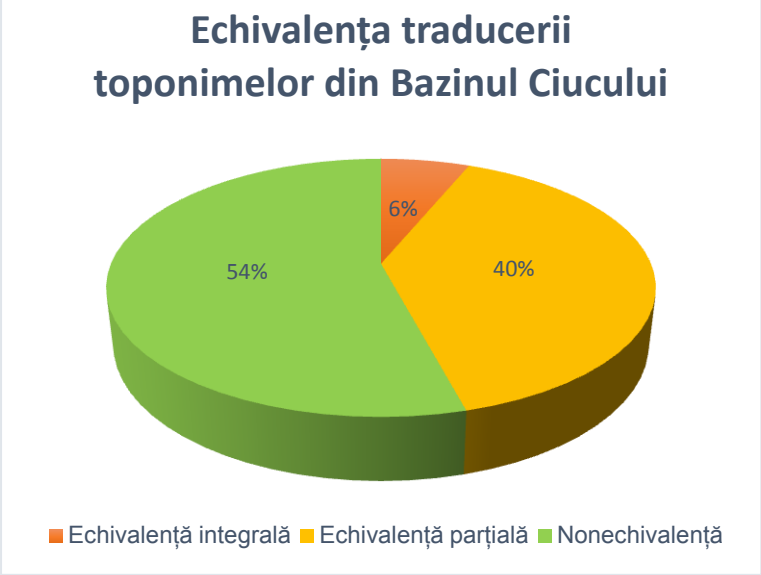

Fig.2. Echivalența traducerii toponimelor din Bazinul Ciucului

Cele trei cazuri de echivalență totală s-au realizat prin traducerea etimoanelor și adaptarea oiconimelor rezultate în sistemul toponimic românesc, astfel, de exemplu *Verebes* alcătuit din substantivul comun, nearticulat *veréb* derivat prin sufixul adjectival „*-es*” *(-os în limba română)* rezultă oiconimul *Vrabia*, substantiv comun onimizat, articulat, nederivat, însă corespondent din punct de vedere funcțional. De remarcat este situația denumirii localității *Madaras*, creată în limba sursă asemenea oiconimului Verebes, similară chiar și în semnificație, *madár* însemnând *pasăre,* derivat cu sufixul adjectival *-as,* dar în acest caz s-a ales transcrierea, rezultând oiconimul *Mădăraș*. În celelalte două cazuri de echivalență totală, vorbim despre același oiconim *Armășeni*, care intră în componența a două toponime, două localități distincte, dar învecinate *Armășeni* și *Armășenii Noi*. Etimonului *mén* corespunde substantivul *armăsar*, iar *ág* înseamnă *izvor*ul apelor curgătoare, pârâu, component omis în procesul traducerii. Cuvântul tradus se supune adaptării în sistemul lingivistic al limbii țintă, fiind derivat cu sufixul toponimic *-eni*.

În cazul celor 19 oiconime echivalente parțial cu etimonul maghiar se observă situația elementului intraductibil însoțit de un calificativ, *Újtusnád – Tușnadul Nou*, cea a elementelor traductibile dar netraduse *Csíkszentkirály – Sâncrai* (*csík-ciuc, szent-sfânt, király-crai*), respectiv oiconimele create pe baza unor antroponime care își au corespondenții în limba țintă dar și în mai multe limbi, marea majoritate a acestora fiind antroponime biblice, cum ar fi de exemplu *Cozmeni* după Sfântul Cosma.

Luând în considerare rezultatele cuantificate, putem stabili deci, că în cazul traducerii oiconimelor din Bazinul Ciucului, din perspectiva echivalenței domină nonechivalența, datorită traducerilor realizate prin tehnica transcrierii, în procent de 54%.

Rezultatele obținute întăresc caracterul de culturem al toponimelor, anume intraductibilitatea elementelor onomastice, specifice culturii limbii sursă. De remarcat este însă ponderea semnificativă (79%) în această categorie a elementelor traductibile care, deși având corespondent în limba țintă, au fost transcrise. Astfel, din cele 26 cazuri de nonechivalență, s-au identificat doar șapte cultureme (21%) care s-au format pe baza unor antroponime necunoscute în limba țintă: *Csatószeg, Csíkcsekefalva, Csíkcsomortán, Vacsárcsi, Göröcsfalva, Csíkcsicsó, Csíkjenőfalva.* Putem vorbi de existența corespondentului în cazul unor substantive comune onimizate, cum ar fi de exemplu: *Hosszúaszó,* structură în care *hosszú* înseamnă *lung*, iar *aszó* corespunde substantivului *vale*, prin urmare traducerea toponimului ar putea include cuvintele *vale* și *lungă* în loc de transcrierea termenului unguresc în Hosasău. Nonechivalența rezultată în urma substituirii se observă în cazul oiconimului *Madéfalva*, provenit din antroponimul *Amadé,* dar care în limba țintă își primește numele pe baza unui eveniment istoric desfășurat în localitate, Siculicidium (1764), devenind *Siculeni*.

În ipoteza obținerii unor rezultate similare în urma extinderii cercetării la o zonă de dimensiuni mai semnificative, se impune examinarea intenției traducătorului, cu atât mai mult, cu cât există și situații în care același oiconim, ocurent în mai multe zone ale regiunii a fost tradus diferit, situație care ridică alte tipuri de întrebări privind unitatea de la nivelul modalităților de traducere. O asemenea situație se regăsește în cazul oiconimelor *Szentlélek* (= *Sfântul Duh*), care apare în zona Odorhei, județul Harghita sub numele *Székelyszentlélek* (*Sfântul Duh Secuiesc*) tradus *Bisericani*, în zona Ciuc, județul Harghita figurează sub denumirea de *Csíkszentlélek* (*Sfântul Duh Ciuc*), tradus *Leliceni*, iar în județul Covasna, se regăsește sub toponimul *Kézdiszentlélek* (*Sfântul Duh zona Kézdi*), tradus *Sânzieni*, unde putem stabili o substituire funcțională sau culturală în cazul traducerilor *Bisericani* și *Sânzieni*, pe când în cazul oiconimului *Leliceni* s-a operat transcrierea.

BIBLIOGRAPHY

COJOCARU, Vlad. *Dinamică interlingvistică vs. dinamica intralingvistică în toponimie*. AUI, secțiunea III e, Lingvistică, tomul LX, 2014 https://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A6992/pdf accesat 4 februarie 2022

MOSCAL, Dinu. *Despre traducerea propriu-zisă a toponimelor în traduceri românești de la începutul secolului al XIX-lea*. Diacronia 8, 7 octombrie, 2018, art. A116 (p. 1–10) https://www.diacronia.ro/ro/journal/issue/8/A116/ro/pdf accesat 4 februarie 2022

NAGY, Imola-Katalin. *Introducere în traductologie sau noțiuni și concepte fundamentale în teoria și practica traducerii*. Editura Scientia, Cluj-Napoca, 2020

SARCHIZ, Livia Nicoleta. *Onimizarea termenilor entopici*. Actele Conferinței Internaționale de Științe Umaniste și Sociale „Creativitate. Imaginar. Limbaj", Section Lingvistică, p. 248, Editua Universitaria, Craiova, 2017 (https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/V3095/pdf accesat 31 ianuarie 2022

SZABÓ, M. Attila, *Dicţionarul istoric şi administrativ al localităţilor din Transilvania, Banat, Crişana şi Maramureş vol. I. – II*, Editura Pro-Print, Miercurea Ciuc, 2003

ORBÁN, Balázs. *A Székelyföld leírása történelmi, régészeti, természetrajzi s népismei szempontból*. 6 köt. (4r.) Pest, 1868-73. Ny. a pesti könyvnyomda r.-t. (Descrierea Ținutului Secuiesc din punct de vedere istoric, arheologic și etnografic, Budapesta)

CSÁKI, Árpád; Pál-Antal, Sándor: Pesti Frigyes helynévgyűjteménye 1864-1865. Székelyföld és térsége. Országos Széchényi Könyvtár –Székely Nemzeti Múzeum. Budapest – Sepsiszentgyörgy, 2013 (Colecția de toponime a lui Pesti Frigyes 1864-1865. Ținului Secuiesc și zona acestuia – traducere proprie)

MURÁDIN, László: Utak és nevek (településnevek erdélyi és partiumi utakon). Editura Europrint, Oradea, 2013 (Drumuri și denumiri. Toponime pe drumurile din Ardeal și Partium – trad. proprie)

ORTVAY, Tivadar [Orthmayr Tivadar]: Magyarország egyházi földleirása a XIV. század elején (2/2). A pápai tizedjegyzék alapján feltüntetve, Franklin Ny., Budapest, 1892. (Georgrafia ecleziastică a Ungariei la începutul secolului al XIV-lea, în baza registrului papal – trad. proprie)

https://digitalia.lib.pte.hu/hu/pub/ortvay-tivadar-magyarorszag-egyhazi-foldleirasa-a-xiv-sz-elejen-s-n-bp-1891-1892-2-3507 accesat 30 aprilie 2022

dr. OANCEA Dumitru, dr. VELCEA Valeria și alții: Geografia României, vol. III, Carpații românești și Depresiunea Transilvaniei, Editura Academiei Republicii Socialiste România, Buurești, 1987

www.dex-online.ro accesat 2 februarie 2022, 7-9 mai 2022

Anexa 1. Echivalența în traducerea toponimelor din Bazinul Ciucului

r.	Denumirea oficială în limba sursă (prima atestare)	Limba sursă și semnificația denominativă	Denumirea oficială în limba țintă - română	Semnificația denominativă în limba țintă	Tehnica de traducere	Tipul de echivalență
.	Csíkszereda (Csik Szereda - 1558)	1.csík(hal) – soi de pește – cobitide (zvârlugi și țipari) 2.csík (turkmenă, kazahă)= graniță, hotar 3.szereda = din „szerda”, ziua târgului	Miercurea Ciuc (anterior Cic-sereda, Sereda Ciucului)	miercuri = szerda	transcriere (ciuc) substituire (szereda - miercurea)	parțială
.	Csíkszentkirály (Zent kyraly - 1566)	Sanctus Rex – rege sfânt cu referire la Regele Sfântul Ștefan I al Ungariei krali = rege în slavonă veche	Sâncrăieni (anterior Ciuc-Sân-Craiu, Sâncrai, Cic-Sâncraiu)	crai = király	transcriere	parțială
.	Csíkszentimre (Zenthimre - 1552)	Referire la fiul Regelui Sfântul Ștefan I al Ungariei, Imre Imre = antroponim maghiar	Sântimbru (anterior Szint-Imbru, Sântu-Imbru, Cic-Sântimbru)	-	transcriere	nonechivalență
.	Csíkszentimrei Büdösfürdő (1956)	Büdös = cu miros urât *denumirea se referă la mofeta din zonă	Sântimbru-Băi	băi = fürdő	transcriere, omitere	nonechivalență
.	Csíkszentsimon (ZenthSimon - 1456)	Referire la patronul bisericii, Sfântul Simion Simon = antroponim ebraic, cu semnificația „ascultare”	Sânsimion (anterior Sântsimon, Sânt Simon, Simoneşti)	Sfântul Simeon	transcriere, substituire	parțială
.	Csatószeg (Chijato zegh - 1567)	Csató = antroponim maghiar szeg = grup de case, unitate administrativ-	Cetățuia (anterior Ciatoseg)	cetățuie = diminutivul cuvântului cetate	substituire	nonechivalență (culturem)

		teritorială veche				
.	Csíkverebes (Werebes - 1576)	Verebes = antroponim maghiar sau „cu vrabii” veréb = vrabie	Vrabia (anterior Pasăre, Verebiș)	vrabie = omologul cuvântului „veréb”	traducere și adaptare	totală
.	Tusnád (Thwsnad - 1421)	din slavona Tučna = földhát = molină tó és nád = zonă cu lacuri și trestii	Tușnad	-	transcriere	nonechivalență
.	Újtusnád (1823)	înființat după incendiul din 1822 de 43 de familii sinistrate	Tușnadul Nou	nou = új	transcriere și traducere	parțială
0.	Tusnádfürdő (1842)	înființat în 1842	Băile Tușnad	băi(le) = fürdő	transcriere și traducere	parțială
1.	Kárpituszbánya (1956)	-	Cariera Carpitus	cariera = bánya	transcriere și traducere	parțială
2.	Csíkkozmás (Zenthkozma demijen – 1523)	Kozma = antroponim maghiar Original: după sfinții Kozma și Damian	Cozmeni (anterior Cozmaș)	Sfântul Cosma	transcriere	parțială
3.	Lázárfalva (Lazarfalwa - 1356)	Lázár = antroponim biblic falva = satul lui	Lăzărești (anterior Lazarfalău)	Sfântul lazăr	transcriere	parțială
4.	Csíkszentmárton	Márton = antroponim biblic Referire la patronul bisericii	Sânmartin (anterior Cic-Sîn-Mărtin, Sânmărtin)	Sfântul Martin	transcriere	parțială
5.	Csíkcsekefalva (Chekefalva, 1566)	Cseke = antroponim maghiar falva = satul lui	Ciucani (anterior Cechefalău, Cecău)	Ciuc = referitor la zona Ciucului	substituire	nonechivalență (culturem)
6.	Úzvölgye (Uzvölgye - 1892)	uz = denumirea unui popor völgy = vale	Valea Uzului (anterior Valea Uzei)	vale =völgy	transcriere și traducere	parțială

7.	Csíkbánkfalva (Bankffalwa - 1567)	Bánk = antroponim maghiar falva = satul lui	Bancu (anterior Bancfalău)	-	transcriere	nonechivalență (culturem)
8.	Csíkszentgyörgy (Chijkijzenthgewrgh - 1456)	Szent György = Sfântul Gheorghe	Ciucsângeorgiu (ant. Cic-Sângeorz, Cic-Sângeorgiu, Sângeorgiu)		transcriere	nonechivalență
9.	Menaságújfalu (Vijfalw - 1569)	mén = armăsar ág = pârâu Szent Ménász = Sfântul Mina	Armășenii Noi (anterior Satu Nou, Uifalău)	armăsar = mén nou = új	traducere și adaptare	totală
0.	Csíkmenaság (Mennesagh - 1567)	mén = armăsar ág = pârâu Szent Ménász = Sfântul Mina	Armășeni (anterior Menăşag, Meneşag, Mineşag)	armăsar = mén	traducere și adaptare	totală
1.	Pottyond (Pottiand – 1651)	potyánd = bucăți mici căzute	Potiond	-	transcriere	nonechivalență
2.	Gyürke 1956	gyürke = deal mic	Ghiurche	-	transcriere	nonechivalență
3.	Csobányos (Csóbanyos - 1770)	Hidronim Ciobănuș	Ciobăniș (anterior Ciobănaşu, Ciobonaş)		transcriere din română	nonechivalență
4.	Egerszék (desprins din com.Ciucsângeorgiu în anul 1944)	Eger = copacul arin szék = unitate administrativ-teritorială veche	Eghersec	-	transcriere	nonechivalență
5.	Kotormány (Kotorman - 1567)	kotorni = a scobi -mány = sufix substantival „tură”	Cotormani (anterior Cotorman)	-	transcriere	nonechivalență

6.	Csíkmindszent (Mijndzent – 1567)	mind = toți szent = sfânt	Misentea (anterior Mindsentiu Totsfânt)	-	transcriere	nonechivalență
7.	Csíkszentlélek (Zent lelek - 1567)	szent = sfânt lélek = spirit, duh	Leliceni (anterior Cic-Sîn-Lelec, Sânlelec)	-	transcriere	nonechivalență
8.	Fitód (Fitod - 1770)	Hidronimul Fitod *explicație populară: fiú tó = lacul fiu	Fitod	-	transcriere	nonechivalență
9.	Hosszúaszó	hosszú = lung aszó = vale, pârâu cu debit periodic	Hosasău (anterior Hosuasău, Asău)	-	transcriere	nonechivalență
0.	Csíkpálfalva (Pal ffalwa - 1567)	Pál = antroponim biblic falva = satul lui	Păuleni – Ciuc (anterior Pauleni, Palfalău)	-	transcriere, adaptare	parțială
1.	Csíkdelne (Dolna - 1333)	dolna = vale (slavă)	Delnița (anterior Delința)	*delniță = parte din hotarul moșiei satului care se afla în stăpânirea ereditară a unei familii de țărani ce locuiau în satul respectiv (DEX)	substituire	parțială
2.	Csíkcsomortán (Chijomortan - 1567)	Antroponim maghiar Csomor	Șoimeni (anterior Ciomortan, Ciomortanu)	-	substituire	nonechivalență (culturem)
	Csíkborzsova	Există mai multe	Bârzava	-	transcriere	nonechival

3.		explicații 1.bor = brad (slavona veche) zava = sat (slavona veche) 2.antroponim maghiar Bors 3.format din bor savany = apă amară	(anterior Borșova, Borjova)		ere	ență
4.	Csíkszentmiklós (Myklosfalwa – 1567)	Antroponim biblic Miklós = Nicolae Referire la patronul bisericii	Nicolești (Micloșfalău, Miclăușa)	Sfântul Nicolae	traducere omisiune	parțială
5.	Szépvíz (Zepwijz - 1567)	szép = frumos víz = apă	Frumoasa (anterior Sepviz, Ciuc-Sepviz)	frumoasa = szép	traducere, omisiune	parțială
6.	Csíkszentmihály (Zent Mijhal – 1539)	Mihály = antroponim biblic szent = Sfânt Referire la patronul bisericii	Mihăileni (Cic Sânmihaiu, Sânmihaiu)	Sfântul Mihai	traducere, omisiune	parțială
7.	Ajnád (Ajnád – 1750)	Al = de jos Nád = trestie	Nădejdea (anterior Ainad)	nădejde = remény	substituire	nonechivalență
8.	Lóvész	ló = cal vész = pierire	Livezi (anterior Lovesa, Loveș)	-	substituire	nonechivalență
9.	Vacsárcsi (Mocharchy - 1566)	Vatsárk – toponim arhaic	Văcărești (anterior Vaciarci)		substituire	nonechivalență (culturem)
0.	Göröcsfalva (Gerechijffalwa - 1567)	Antroponim maghiar Göröts falva = satul lui	Gârciu (anterior Greci, Gioriocifalău)	-	transcriere	nonechivalență (culturem)

1.	Csíkrákos (Rakus - 1333)	Hidronim Rákos rák = rac, crab	Racu (anterior Racoş, Rachiş, Racul)	rac	transcriere	parțială
2.	Madéfalva (Amade ffalwa - 1567)	Amade = antroponim	Siculeni (Madefalău, Cic-Matefalău, Comuna Harghita)	siculicidium = masacrul secuilor rebeli de către armata austriacă	substituire	nonechivalență
3.	Csíkcsicsó (Chychoallya - 1461)	Csicsó = antroponim maghiar	Ciceu (anterior Ciciău, Ciceău)	-		nonechivalență (culturem)
4.	Csíkmadaras (Madaras - 1567)	madár = pasăre	Mădăraș (anterior Madaraș)	-	transcriere	nonechivalență
5.	Csíkdánfalva (Danffalwa – 1567)	Dániel – antroponim maghiar	Dănești (anterior Danfalău)	-	transcriere, omisiune	parțială
6.	Karcfalva (Karchijfalva – 1566)	karc = dăltuire	Cârța (anterior Carţfalău)	-	transcriere	nonechivalență
7.	Csíkjenőfalva (Jenofalwa - 1495)	Jenő = antroponim maghiar falva = satul lui	Ineu (anterior Ienofalău, Inofalău, Ienőfalu)	-	transcriere	nonechivalență (culturem)
8.	Csíkszenttamás (Zenth Thamas - 1441)	Tamás - antroponim biblic szent = sfânt Referire la patronul bisericii	Tomești (anterior Sântămaş, Ciuc-Sântamaş)	Sfântul Toma	traducere, omisiune	parțială
9.	Csíkszentdomokos (Zent damokos - 1567)	Domokos = antroponim sfânt, fondatorul ordinului dominican	Sândominic (anterior Sîn-Domocoş, Ciuc-Sândominic)	Sfântul Dominic	transcriere	parțială
10.	Balánbánya	Vârful Bălan bălan = blond	Bălan	-	transcriere din română	nonechivalență

					și completare cu „ocna”	

ONOMASTIC CONSIDERATIONS ABOUT THE BULGAR [BULGARIAN] AND TURC [TURKISH] ETHNONYMS IN THE OLTENIA AREA

Camelia Floriana Iubiș (Dumitrașcu)
PhD Student, University of Craiova

Abstract: In this article, I tried to analyse onomastic aspects related to the lexicon that includes the ethnonyms mentioned in the title. The specialized literature determined me to take an interdisciplinary approach, from a toponymic, etymological and anthroponymic point of view.

Keywords: „ethnonym", „bulgarian", „turkish" „toponymy", „identity", „stereotypes"

The Oltenia region remains a territorial reference point where ethnic wanderings have been present, regardless of the economic, social or cultural context. In the 5 counties of Oltenia, according to the 2011 Census, Romanians represent over 91% of the population in Oltenia and minorities represent less than 9%.The ethnic minorities in Oltenia are those of Roma, Hungarians, Ukrainians, Bulgarians, Greeks, Jews, Italians, Czechs, Armenians, Macedonians, Albanians, Serbs, Germans, Tatars, Slovaks, Croats, Poles, Chinese, Armenians, Csangos. The ethnonymic study is undoubtedly an identity landmark, because the names of peoples have existed since the beginning of human civilisation, providing valuable information concerning some nations's history, ethnography and sociology that lived together with the Romanians, on the territory of our country. A comparative look at the 3 modules of onomastic –ethnonymy, toponymy, anthroponomy entitles us to say that in the Romanian linguistic the issue of the ethnonyms was not studied enough by the researchers. In relation to toponymy and anthroponymy, in Romanian linguistics, the issue of ethnonyms has not received much attention from researchers. Among the most prestigious works on this topic are those studies made by :Constantin Dominte, Eugen Munteanu , Gabriela Violeta Adam, Iustina Burci, Maria Cosniceanu. The specialized literature showed me that the result of the cohabitation of ethnic minorities with the majority of Romanians from Oltenia, is reflected in the way of life and the lexicon of the native population. From the gallery of ethnic groups that have come into contact with this area, I will present the "story" of the two ethnonyms: *bulgar;* [Bulgarian], *turc*, [Turkish], each of them leaving its mark on the history of the place.

The etymological approach of the word ethnonym, turned its attention to the derived meanings of ethnic names. Usually, the structure of a derivative reveals either ethnicity, or dialect, popular names. At other times, the derivative represents a term with a pejorative meaning. In the mentioned section, I will exemplify these meanings of the *ethnonymically* based derivatives.

A lexico-semantic approach to ethnonyms aims, on the one hand, to inventory expressions, and on the other hand, the occurrence of names of peoples when it comes to: appellative, nicknames, proverbs, toponyms and anthroponyms, the reflection of the image of an ethnic group in the collective mind and its stigmatization.

The Turk [Turkish] ethnic, derivates and meaning. Some clarifications regarding the words *turcaleț, turculeț, turcoază* [turquoise, Turk child, Turkish]

The Turkish ethnic is particularly productive from a lexical point of view because there is a number of derived words based on this etymon. The abundance of expressions and phrases contour an interesting linguistic context ,sometimes unique, with nuances and

meanings from one case to another. The category of derivatives based on this peoples' name includes: *turcoaică, turcesc, turcește, turcime, turcism, turcie* [turkish, both as noun and adjective] (obsolete term to describe the Turkish language). The ethnonymic noun "turkish" represents the basis for the formation of the derivative with the suffix of adjective origin "-esc". At first glance, these terms are derived words, but the meaning they acquired in modern period revealed a semantic potential, worthy of consideration. Constantin Dominte's observation, according to whom in the modern period, all the most important ethnonyms are polysemantic words corroborated with the scientific contribution of the study signed by Ioan Bilețchi Albescu[1], leads to the following observation ethnicity refers to nationality, on the one hand, and secondly it indicates the belonging of an individual or a community to a certain state. In short, the names of peoples have an ethnonymic and a polytonymic meaning.

The derivative "turcaleț" maintains its ethnonymic base, the etymology is of Bulgarian origin, *tŭrkalec*, and from a semantic point of view it illustrates the action of rolling. Linguist August Sebastian defines the term as follows: "A pear-shaped kite that, when raised, always shakes, while the one with four corners is stable"[2]. He points out that by the wrong analogy with "Turkish", "this kite is also called Turkish kite". In DER, Alexandru Ciorănescu also specifies a regional significance, naming a variety of plantain- „Plantogo media".[3] The derivative extension led to the gradual diminution of the meaning of the meaning of the ethnonym, the lexeme being polysemantic and foreign to the ethnic name meaning."Turcaleț" is part of the polysemantic category, with regional variants.

Popular literature is a living source to indicate the occurrence of the diminutive: "Căpitanul și sergentul cântă [The captain and the sergeant are singing] / Vine-un turculeț călare" [A little Turk is coming on horseback].

For the same term, Lazăr Șăineanu reminds that in Banat there is the meaning of *sticlete* [Goldfinch], the scientific name of the bird being Carduelis elegans.

Linguist August Scriban completes the above mentioned meaning and refers to the fact that in the region of Transylvania this word is rarely used, designating the word *stigleț* by alluding to the red colour of the bird's crest, which is reminiscent of the Turkish fez.

The meaning of the feminine noun **turcoază** is not at all to indicate ethnicity or ethnic appearance, because the literary term is *turchiaz*, and in Oltenia we find the *turchez* spelling.

By conversion, it becomes an adjective that refers to the colour blue-green. "... one of the few French words that have popular use" adds the DER author, Alexandru Ciorănescu.

It is interesting to position Oltenian regionalism in the structure of expressions such as: grâu turchez [Turkish wheat] - a more undefined species of wheat; ochi turchezi [turquoise eyes] (reg.) - Brown eyes. The regional meanings are supplemented with the following meanings: turchez = inebriated, drunk turchez = bluish for laundry.

The relation ethnonym-anthroponym-toponym

Citing T. Oancă, the history of each name, toponym or anthroponym is correlated to a social context, which influences the evolution of the name until it falls "in legitimacy" or undergoes a series of transformations due to several accidents"[4].

[1]Bilețchi-Albescu, N.P *Studii filologice* [Phylologic Studies] (Câmpulung, Bucovina: Ion Filipuc Publishing House, 2007)

[2]Augustin,Scriban ,*The Romanian Language Dictionary. Etymologies, Meanings, Examples, Quotations, Archaisms, Neologisms, Provincialisms*], Bucharest, Editura Saeculum Publishing House, 2013,p.227

[3]Alexandru,Ciorănescu ,DER[Romanian Etymolocical Dictionary, Bucharest ,Editura Saeculum Publishing House],2000,p 810

[4]Teodor Oancă, *Family Name in Doc. de stare civilă*, in SCO Craiova, 1/1996, page 33-36

In the study entitled "Names of People and Names of Animals in Olt Country", Ștefan Pașca draws attention to the transformations produced in the list of surnames and attributes them to emigrations, respectively to immigrations. Over the course of several decades, we see large changes in the list[5] of surnames in a locality.

The documentary basis for this section is provided by the "Dicționarul onomastic românesc"(DOR) [Romanian Onomastic Dictionary] by N. A. Constantinescu and by the work „Nume de familie (din perspectivă istorică" [Family Name (from a Historical Perspective] by Maria Cosniceanu. N. A. Constantinescu states that ethnicities - popular names - do not always show allegiance to that people (in DOR : page XLVII) situations where they are used as family names or nicknames. Regarding the anthroponyms, the ethnic ones illustrate the belonging to the respective people, the country where they come from or the sympathy for the qualities related to this nation.

The Turkish anthroponym

The anthropology of the Oltenia region reflects that the Turks were an important ethnic group in the history of this geographical area. In the study "Porecle și supranume actuale în Oltenia"[6], [Current Nicknames and Surnames in Oltenia]. C. Firică links the evolution of the anthroponymic system to a socio-economic, cultural context which generated the existence of appellative, which became nicknames and became national family names.

About the anthroponym "Turcu (u/l)", [turk] in the Romanian Onomastic Dictionary (DOR:393) it is mentioned that he is "an ethnic, name used in both countries, before the Ottoman Turks came to the Danube".

There is also a stylistic reference, because during time, Turkish was an epithet. According to DOR, it designed the pagan hypothesis of unbaptized children.

Returning to the status of family name, in 1388, the Turkish patronymic is registered in the Romanian Country. The documents cited in the DOR (p.394) illustrate the occurrence of the name in derived structures, especially in the area of Moldova, "Turcul, ca prenume" [Turk, as a first name] *Turcea, Turcescu, Turcan, Turcin, Turcioiu, Turciul, Turcuman.*

As an apellation, *Turcitul* [Turkish] is the nickname given to those who converted to the Islamic religion: "Turcitul [The Turk], a nickname given to those who converted to ISLAMISM" (DER, page 394).

The anthroponym "Turc" [Turkish] refers to its Islamic name and origin, illustrating ethnicity and other meanings derived from it.

Ethnonymic toponyms

The names of the toponyms reflected the connections between man and society or the way in which an ethnic group was perceived in the collective mind. The Oltenian toponymy has topical names that nominally refer to the peoples who were in direct contact with Romanians from this region.

Since the "Turkish" ethnicity was the object of our analysis, I will exemplify what I have stated above with some toponyms that name current localities. The specialized material is provided by the Toponymic Dictionary of Romania, Oltenia (DTRO).

The nature of the geographic elements encountered in the structure of toponyms, allows the following classification: *Geomorphons, Hileonym, Hodonym.*

The material exposed in DTRO is vast, so I will cite the examples, taking into account the 5 counties of Oltenia.

a) Geomorphons:
- DealulTurcului (DJ)
- Dealu Lui Turcin (MH)

[5]Stefan Pașcă *Names of People and Names of Animals in Olt Country* ,1936. Page 80

[6]C.Firică ,Current Nicknames and Surnames in Oltenia] *Porecle și supranume actuale în Oltenia*, SRAZ LII, 109-134 (2007) – page 111

- DealuTurcilor (VL)
- ColnicuTurcului (GJ)
- DelnițaTurcului (OT)

b) Hileonym:
- PădureaTurcului (MH)
- PădureaTurcenilor (GJ)
- PădureaTurculeștilor (VL)
- La MăliniiTurcilor (DJ)
- La Dujii de la FantânaTurcilor (OT)

c) Hodonym:
- PoduTurcului (DJ, GJ)
- UlițaTurcului (VL)
- DrumulTurcului (MH)
- DrumulTurcilor (GJ, MH)

The entopic terms on which the name of the toponyms is based - plain, hill, hillock, mountain, valley - show that the human-nature relationship takes very varied forms, including the presence in the Romanian onomastic system, in this case, in toponymy, of the elements of geographical order[7].

In conclusion, the denomination of Oltenian toponyms has the role of local identification, but also presents an emotional value of interpersonal relationships, which mirrors the connection of man with the geographical space.

Ethnonyms and expressiveness within the statement

I noticed that in the Romanian fixed structures there are ethnonyms that have a historical and cultural reference expressing different contacts of the Romanians in historical, more bitter periods. Regarding the ethnonym in question, the ethnonymic reference is most often made by the popular noun / adjective *turc* [Turkish]

- a tăia turcul = it is said about children bathing, when they cover their nostrils, then they go under deep water.
- turcul plătește [he stands the racket] = it is said of someone who is forced to pay, willingly or unwillingly, the damage or expense done by others.

The expression is adapted from a lost habit, but the comparison remained: „Parcă se bat calicii la gura lui" [*The chalices fight in his mouth* - Eat like there's no tomorrow].

In his novel "The Accursed Kings", Maurice Druon writes that in XIII century France, rich people ordered to throw a handful of food to the crowds gathered in squares or streets to indulge on the view of starving beggars.

In the fairy tale "The Golden Goose" by the Grimm brothers, it is told how "the hungry woodsman sits at the foot of the mountain of bread ... and began to swallow it as if there was no tomorrow. One day he had nothing to choose from the mountain of bread, and when evening came there was not a shred of it left". No matter who fights in our mouths - the Turks or the Chalices - it would be healthy not to eat greedily, in a hurry. The next phrase translates a communication situation in which the speaker perceives his interlocutor as incapable or mimicking the impossibility of understanding the message transmitted: *a fi turc. [to be Turkish] [It's Greek to me]*.

[7]Teodor Oancă, *Geografie antroponimică românească metode și iaplicații* [Romanian Anthroponymic Geography Methods and Applications], (Craiova: Editura de Sud Publishing House, 1999) p.23

Being Turkish (or like a Turk) alludes to the defining feature of Turkish peoples: stubbornness, willingness to ignore anything, inability to understand.

Other meanings given by the presence of fixed structures:

a) ugliness, unpleasant appearance are illustrated in the expression (To be) as a (or dear) Turkish grandmother. It is said of bald men and with wrinkles on their faces (DEX, p.1121)

b) One's unfounded rush is caught in the expression: „Dar nu dau (sau vin) turcii" [But the Turks don't rush(or come)] [only fools rush in]. It is said in order to moderate agitation accompanying one's gestures.

„A sta turcește" [to squat on one's hams] refers to a custom of Orientals, that of sitting cross-legged under the body. (DEX, p.1121)

Blurring words, speaking a misunderstood language are actions that are reflected in the expression „A vorbi turcește" [Speaking Turkish].

Perhaps the most unexpected explanation is the popular proverb in the Oltenian language: „Cum e turcul, și pistolul"[8] [like master, like man].

In DEX, the meaning of this proverb leads to the identity between man and his deeds, between man and his friends.

The expression "a fuma ca un turc" [smoke like a *Turk*] [like a chimney], now brings the popularity that the hookah enjoyed when it entered the Ottoman Empire. Brass and glass replaced wood, and mosaic and painting became aesthetic elements.

The advent of cafes in the Ottoman Empire led to the glory of hookah, because wetting and packing tobacco were considered true manners. In other Muslim countries, hookah is considered a taboo subject.

A metaphorical expression circulates in the public space, in various contexts: *cap de turc* [Turk's head]. From a denotative point of view, it is a dynamometer that has a turban-shaped head (Turkish head) in which it is shaped. Leaving the denotative meaning, we go to the expressiveness of the speech and not infrequently we were tempted to use „Cap de turc" [Turkish Head] when we did not understand each other and the interlocutor seemed far from what we wanted to convey. Also, at the level of the statement, the expression develops a figurative meaning with the following meaning „om în care dau toți" [man to take the blame]. In other words, the Turk's head no longer resists, becoming completely vulnerable.

In Oltenia, „Eu văd turcul ce gândește" refers to the intuition that someone has, who can guess what the other person wants.

Therefore, even if the Turks were a permanent threat in the history lived by the Romanian people, the vocabulary preserved various nuances that illustrate the inter-ethnic relations, the hospitable dimension of the language, which stored with an atypical patience, meanings, stories, expressions, vestiges of some experiences destined to be lived.

The ethnonym "bulgar" [Bulgarian]

Etymology and derivation

It is a noun that indicates ethnicity and also designates "resident of Bulgaria". The derivatives of the ethnonym include: the adjective *bulgăresc* [Bulgarian], the adverb *bulgărește* [Bulgarian], the collective noun *bulgărime* [Bulgarian] and the noun *bulgărism* [Bulgarian], a linguistic loan from Bulgarian.

There is also a noun regionalism: *bulgărie* [Bulgarian], which designates the garden and the favourite occupation of Bulgarians living in Muntenia and Moldova.

The noun comes from the verb *bulgări*, which in the region of Moldova designates the action of growing vegetables. The *bulgariu* noun is also mentioned, an outdated term that designates tanned skin and comes from the Turkish term *bulgari*. Anatol Eremia offers

[8] ,http://www.radiocluj.ro/2015/11/24/cum-e-turcul-si/pistolul/ , Horea, D., *Cum e turcul și pistolul.* [like master, like man] Radio România Cluj, accessed 17 January 2021

another toponymic variant for this village and brings information about a former village in Lehova district, called *Bulgărica*. In 1977 the village loses its autonomy and merges with *Sărata Nouă* from the same district. The new administrative change brings changes in the name of the newly created locality: Pelinii Bulgari is a commu of the Cahul district.

Short history of the Bulgarians in Oltenia

For the most part, the ethnic Bulgarians in Romania represent a population divided into different communities from a historical and organizational point of view: a) the community of Bulgarians from Banat - of Catholic religion; b) the community of Bulgarians from southern Romania, more precisely from Muntenia, Oltenia and Dobrogea - of Orthodox religion[9]. The population of Bulgarian origin in Oltenia is different from that of the compatriots in Banat.In the following pages, I will conduct a study on a segment of southern toponymy of the Bulgarian ethnic group in Oltenia. The object of our observation is the main elements related to the two modules of onomastics: anthroponyms, toponyms. Last but not least, the lexico-semantic approach to ethnonyms will inspect each sub chapter.

Ethnonym- Anthroponym

In DOR, the Bulgarian ethnic group develops the following anthroponymic variants: „Bulgarul"[10], „Bulgarin" [11], „Burgarul[12]". An anthroponym or a toponym can give rise to a group name, and this group name creates another toponym / anthroponym. The person's name "Bulgarul" develops the group name "bulgari", "bulgărean" or „bulgăreni". From these group names we obtain the toponym: Bulgaru, which can have as group name, the variants: bulgărean, bulgăreni. I will present ths relationship schematically:

No of persons „Bulgarul'' - >n.group „bulgari''->top.„Bulgaru'' ->group name:bulgărean ,bulgăreni.

The Bulgarian ethnicity and the Oltenian toponymy

Dicționarul toponimic al Romaniei Oltenia [The toponymic dictionary of Romania Oltenia] (DTRO) contains a limited number of things that have in their composition the *bulgar(u)* [Bulgarian] ethnonym (u).

I will cite toponyms from Oltenia that contain the ethnic name „bulgar" [Bulgarian] are:

Bulgaru (OT), Fântâna Bulgărească (GJ), Fântâna ale Bulgaru (OT), Grădina Bulgarilor (OT), La Bulgaru (GJ, VL), La Nicolae Bulgaru (VL), La Punte la Bulgaru (VL), Măgura Bulgarului (DJ), Pârâu Bulgarului (DJ), Pivnița Bulgarului(GJ), Podu Bulgaru (VL).

Generally, the causes that determined the presence of a small number of toponyms in Oltenia are of historic type. In the Monograph of Dolj County. The 1831 Catagraphy contains anthroponyms, which do not indicate the ethnic origin / affiliation, because we meet both the surnames Bulgaru and Sârbu to name the same individual. Some of them are accompanied by ethnonyms such as: Stan Sârbul, Bulgarian, Penciu sin Petcu Bulgaru, Serbian.

Historians attribute this state of affairs to the consequences of the two Russian-Turk wars of the first half of the XIVth century. The Bulgarian refugees emigrated to the

[9]Elena Camelia Zăbavă – *Antroponima în comunitățile bulgărești ortodoxe din România,* [Anthroponym in the Bulgarian Orthodox Communities in Romania] in vol.*Români majoritari/români minoritari: interferențe și coabitări linvistice, literare și etnologice*, [MajorityRomanians / MinorityRomanians: Linguistic, Literary and Ethnological Interferences and Cohabitations] (Iași: Alfa PublishingHouse, 2007), 417-424

[10]Academia R.P.R, *Istoria României din Țara Românească sec. al XVI-lea*, [R.P.R Academy on theHistory of Romania in Wallachia in the 16th century] (Bucuresti: Academia RPR, vol II B, 1951),p. 116

[11]Bulgarians a term used in *„Documentele moldovenești din arhiva Bronorului până la 1500"* [Moldovian Documents fromt the Bronor Age archive, upto 1500], a work signed by I. Bogdan, Bucharest, 1905",p.153 (source DOR)

[12]Burgarul, Pontazi, sluger appears in the paper *„Așezămintele Brâncovenești*, [Brâncovenești Settlements], (Bucharest: Emil și Ion Vîrtoni) 149." (source DOR)

Principality, and the name given to them was Serbian, and on Romanian territory "they came to designate both Serbs" and Bulgarians[13].

Iorgu Iordan is of the opinion that another cause that explains the small number of toponyms with Bulgarian ethnic names is based on the fact that the Bulgarians were assimilated to the Turks settled in the Principality. Thus, it is somehow explained, the very small number of toponyms in our country[14].

Iorgu Iordan launches another hypothesis with lexical basis, which could explain the low presence of the ethnonym, recalling the use of the term **șchiau,** to the detriment of the Bulgarian one. It is a masculine noun synonymous with „bulgar" [Bulgarian].

Toponymy analysis

Semantic classification

The entopics that are part of the Oltenian toponyms, from this chapter are: fountain, garden, bridge, maggot, stream, cellar, bridge.

We note that we have generic terms in toponymy, that is, according to the meaning of MDA, generic includes all cases of this kind.

In toponymy, there are certain lexemes, which are part of the names of places, to a large extent: alley, fountain, forest, wood, hut, bridge and the list goes on.

Since we have to fit within certain limits of space, I will deal with only one generic term, chosen according to the following criteria: is it of Latin origin and is found in the structure of toponyms based on the two ethnic names: Bulgarian, Turkish.

The term fountainis an entopic that creates an extremely vast semantic field in the Oltenian toponymy. We will illustrate only those that are suitable for our analysis: Fântâna Bulgarească(GJ), Fântâna ale Bulgaru(OT), Fântâna Turcului(GJ, MH), Fântâna de la Turcu(MH), Fântâna de la Talian(OT).

According to DTRO, in relation to the Turkish ethnonym, the fountain has 14 occurrences and most often indicates the name of its owner "Fântâna Turcului" [Fountain of the Turk] - or the spring located in the place called: "Fântâna de la Turcitu" [The fountain from Turcitu].

Being a generic term, of Latin origin, even if it is correlated with other lexemes of various etymologies, it creates an impressive number of toponyms, which are based on a term of Latin origin.

We insisted on the importance of the Latin etymology of the term, because the generic term[15] is the nucleus of the toponymic nominal group, as such it is the lexical foundation in this context. Therefore, regardless of the ethnic groups with which they were in contact, on the territory of Oltenia, the toponymy is based on Romanian words of Latin origin.

The image of "the other" at the community level. Stereotypes and prejudices

Over time, the cohabitation between majorities and minorities has led to the formation of a perception of "the other". Most of the times, the lack of education, un unfavourable social or historical context, the collective mentality were causes that led to the appearance of prejudices. "It is said that ..." we say most often when we know our way of life, customs, values, ethnic minority.

It is an imaginary scenario that we attribute to the other, often out of ignorance, superficiality, lack of courage, research, a first step towards stereotype.

---

[13]Teodor Oancă – *Geografie Antroponimică Românească*. Metodă și aplicații, [Romanian Anthroponymic Geography. Method and Applications] (Craiova: Editura De Sud Publishing House, 1998),p.149

[14]Iorgu Iordan,*Toponimia românească*, [Romanian Toponymy] (București: Editura Academiei RPR Publishing House, 1963), p.265

[15]Ecaterina Mihăilă, *Etimologia termenelor generice din Toponimie. Termeni de origine latină* [Etymology of Generic Terms in Toponymy. Terms of Latin Origin] –, in the SCL UX magazine, 2008, no. 2, Bucharest, 449-463

The way in which a cliché has crystallized can be so powerful that even in the face of new truths we do not want to accept reality. Prose, poetry, proverbs, sayings, insults, slang terms are sources to illustrate aspects of ethno-socio-linguistic interest that mirror the image of "the other".

Next, I will make some references, which will show the diversity of the perception of the Bulgarian ethnic group by the majority Romanians.

„The most insignificant people in the Balkan Peninsula"[16] wrote Mihai Eminescu in the publishing activity carried out in the dedication of "Timpul", each **bulgăroi** [Bulgarian] is more human in this country than the one who sheds his blood for it".

We have in mind the unfavourable historical context of the Romanian-Bulgarian relationship, if we mention the War of Independence from 1877-1878. This fact explains the political fervency of the journalist Eminescu, „un gazetar-apostol" [a journalist-apostle] of the Romanians. One of the memorable verses from Letter III: „Bulgăroi cu ceafa groasă, grecotei cu nas subțire" [Thick-necked Bulgarians, thin-nosed Greeks] expresses, in addition to Eminescu's declared repugnance to the expansionist tendencies of this people, a landmark for creating a cliché when it comes to their physical appearance.

In slang, „a-i crește ceafa" [to grow a neck] means "to gain weight", thus, "bulgăroi cu ceafa lată" [Bulgarian with a wide neck] indicates irony, antipathy, as well as a physical trait attributed to these ethnic groups, related to their large stature.

Another meaning that the lexeme has acquired is a way of designating those who grow vegetables, and the word „bulgărie" -garden, "name that explains by preference the occupation of Bulgarians living in Muntenia and Moldova" (DER, p. 123). Prejudices related to this occupation have led to the nickname „zarzavagiu" [vegetable] as a form of addressing an ethnic Bulgarian.

The saying „Dracul a mai vazut cal verde, porc deocheat și bulgar deștept" [The devil has seen a green horse, a naked pig and a smart Bulgarian - *pigs fly*] reveals in the mentality of the Romanians, the lack of education of the neighbours north of the Danube, the uncarved character[17].

In the Romanian system of denomination, the Bulgarians benefit from a series of expansive nicknames: catâr, turcan, șop [mule, Turk, hop].

In MDA there are two regional meanings for the word tucan [toucan]= 1. robust person 2. naive person. In ALR, Emil Petrovici records as a Bulgarian nickname the term „turcan" which refers to a robust, clumsy, big man). The form of the word is reminiscent of another regionalism „șopan" [chopan] used in Oltenia to capture the madness, confused, or noisy character, if we consider the meaning of the interjection: *șopa (repeated) - a word that renders the noise made when speaking in a whisper*. (DEX, p. 1058)

Interpretations can be multiple, nuanced meanings, depending on the knowledge of the ethnic group, the direct experience with them.

Găgăuți is part of the series of nicknames attributed to Bulgarians. It arose from an inability of the majority of Romanians to discern the idiom of minorities. Lazăr Șăineanu explains how this perception came to be. "The găgăuț lexeme is the name of a Bulgarian tribe near Varna, which speaks and writes Turkish in Greek letters". He also mentions the popular etymology by referring to the onomatopoeic type interjection "găgăecesc". Its meaning is representative both of the sound produced by the geese and of the unconcise manner characteristic of the statement. Therefore, the nickname can also refer to the lack of training

[16]Mihai Eminescu, *Publicistică literară*, [LiteraryJournalism] (Bucharest: Humanitas Publishing House, 2018), p.241

[17]Emil Petrovici, *Atlasul Lingvistic Român,* [The Romanian Linguistic Atlas], *published by* the Romanian Language Museum under the direction of Sextil Pușcariu, Part II, vol. I, Sibiu-Leipzig, 1940,p.128

of Bulgarian ethnics, but also to the impossibility of establishing inter-ethnic linguistic relations (Șăineanu, 1995, page 285).

Also, the ethnonym nicknamed "la bulgari" [at Bulgarians] reflected the intensity of socio-economic relations that our people have developed over time.

A positive emotional relationship has developed in the last decade, when more and more compatriots have chosen to spend their holidays „la bulgari". Within the web page, on the website www.vice.co the option of Romanians is quite obvious: „Să mă înghesui cu toți de la noi la mare sau să mai merg un pic cu mașina până la bulgari și să am loc ?(...) ". In the interwar period, going to the Bulgarians meant going to Blaj to buy vegetables, the area being known for its vegetable potential.

A historical view urges us to reflect on the times when the free circulation was just an unfulfilled wish, "an American dream" as emphasized by a nostalgic comment, taken from the website www.softpedia.com „Cine visa să ajungă în Turcia înainte de anii 90'? Și dacă ajungeai la bulgari era mare lucru." [Who dreamed of arriving in Turkey before the 90s? And if you reached the Bulgarians, it was a big deal]

Therefore, the progress of a civilization, the abolition of borders teaches us that perception and inter-ethnic understanding are related to the knowledge of history, to the patience that Time has shown with each of the peoples of the world.

Conclusions

Civilization urges us to cohabit, history to assume the past and socio-cultural and economic relations, regardless of the wickedness of fate. Inter-ethnic coexistence will be found metaphorically speaking, in the colour of each era preserved with sanctity in the changes and the communicative and functional aspect of the language, because the vocabulary stored with an atypical patience, meanings, stories, expressions, vestiges of experiences destined to live.

BIBLIOGRAPHY

1. Academia Română, *Institutul de lingvistică* „ Iorgu Iordan- Al. [Institute of Linguistics] Rosetti" *Micul Dicționar Academic*, [The Little Academic Dictionary] Bucharest, Univers Enciclopedic, 2003

2. Academia Română, *Dicționar toponimic al României. Oltenia* [Toponymic Dictionary of Romania. Oltenia] (coord. PhD Gh. Bolocan) vol. 1, (A-B) Craiova, Universitară Publishing House, 1993.

3. Bidu-Vrânceanu, Angela, Călărașu, Cristina, Ionescu, Liliana, Ruxăndoiu, Mihaela, Bolocan, Gheorghe, *Toponymic Dictionary of Romania* (Craiova: University Publishing House, 1993)

4. Constantinescu, Nicolai A., *Dicționar Onomastic Românesc* [Romanian Onomastic Dictionary], Bucharest, 1936.

5. Cosniceanu, Maria, *Studiu asupra numelor de persoane*, [Study on the Names of People], (Chișinau: Știința Publishing House, 1973)

6. *Dicționarul Limbii Române,* [The Explanatory Dictionary of the Romanian Language] the anastatic edition after *Dicționarul Limbii române* (DA), Bucharest, Editura Academiei Române Publishing House, 2010

7. *Dicționarul limbii române* [Romanian Language Dictionary], new series, Bucharest, Academia Româna Publishing House, 1965-2010.

8. *Dicționarul explicative al limbii române* [The Explanatory Dictionary of the Romanian Language, II-nd edition], Bucharest, Univers Enciclopedic Publishing House, 1998.

9. *Documentele privind istoria României* [Documents Regarding the History of Romania], Țara Românească [Romanian Country]-Bucharest, XIII-XIV century, vol. I 1951, XVI century, vol II- XVI century, vol III, XVI century, 1952, XIV-XV century, vol I 1954; XV century, vol II, 1954.

10. Dominte, Constantin, *Ethnonyme, Platonisme si Glotonime. Lexicologia din perspectiva filologiei culturale* [Ethnonyms, Polytonyms and Gluttonims, Lexicology from the perspectives of cultural philology in, Language and Literature ‘’], vol. I-II, Bucharest, 2004, p.17-32

11.Mancaș, Gabriela, Dindelegan, Pană, *Dictionar de științe ale naturii* [Dictionary of Natural Sciences], Bucharest, Nemira, 2005

12.Mihăilă, Ecaterina, *Etimologia termenelor generice din Toponimie. Termeni de origine latină* [Etymology of Generic Terms in Toponymy. Terms of Latin Origin] –, in the SCL UX magazine, 2008, no. 2, Bucharest , 449-463

13. Munteanu E., *Etno-horonimie românească (EHR). Dicționar istoric al numelor de țări și de popoare în română.* [Romanian Ethno-Horinimia, Historical Dictionary of the Names of Countries and Peoples in Romanian]. Prezentarea unui proiect in „Analele Universității Alexandru Ioan Cuza”, secțiunea IIIe. Lingvistică [Presentation of a Project in “Annals of AlexandruIoanCuza University”, section IIIe. Linguistics], LI (special volume) p.299-321, 2005.

14. Petrovici, Emil, *Atlasul Lingvistic Român,* [The Romanian Linguistic Atlas], *published by the Romanian Language Museum under the direction of Sextil Pușcariu*, Part II, vol. I, Sibiu-Leipzig, 1940.

15.Scriban, Augustin, *Dicționarul limbii românești. Etimologii, înțelesuri, exemple, citații, arhaisme, neologisme, provincialisme*, [The Romanian Language Dictionary. Etymologies, Meanings, Examples, Quotations, Archaisms, Neologisms, Provincialisms], Bucharest, Editura Saeculum Publishing House, 2013

16.Șăineanu, Lazăr, *Încercare asupra semasiologiei limbii române. Studii istorice despre tranziționarea sensurilor.* [Test on the Semasiology of the Romanian Language. Historical Studies on the Transition of Meanings] Edition curated, introductory headquarters and index of Livia Vasiluță, Timișoara, Editura de Vest Publishing house, 1999.

Abbreviations:

AUI= **Annals of the AlexandruIoanCuza University, Iași**
bg.= **bulgar, bulgăresc** [Bulgarian]
cf= **confer**
Gj= **Gorj**
Mh= **Mehedinți**
Ot= **Olt**
p. = **page**
Vl=**Vâlcea**

Webography

1. http://www.radiocluj.ro/2015/11/24/cum-e-turcul-si/pistolul/, Horea, D.-*Cum e turcul și pistolul.* [like master,like man] Radio România Cluj, accessed 17 January 2021
2. https://wwwvice.com/ro/article/evkqxe/mare-bulgaria-versus-romania, accessed 18 January 2021

3. https://forum.softpedia.com/topic/1175884-de-ce-a-disparut-turcia-din-romania/ , accessed 11 January, 2021

Sources:

1. Mihai Eminescu, *Scrisoarea a III-a* [Letter III], Galaxia Copiilor Publishing House, Bucharest, 2016

2. Mihai Eminescu, *Publicistică literară* [Literary Journalism], Humanitas Publishing House, Bucharest, 2018

3. Iuliu A. Zane, *Proverbial românilor din România, Bucovina, Ungaria, Istria și Macedonia* [The Proverbs of the Romanians from Romania, Bucovina, Hungary and Macedonia], vol. II, III,V, Scara Publishing House, Bucharest, 2003-2004

THE LEXICO-SEMANTIC FIELD OF THE QUALITIES AND DEFECTS ASSOCIATED WITH GOOD AND EVIL

Daniela Ispas (Petcu)
PhD Student, University of Craiova

Abstract: This article aims to present the general characteristics of the lexico-semantic field of the traits associated with good and evil. In the Bible we have identified several qualities (associated with good) and defects (associated with evil), but this study deals only with a few of them, such as: GENEROSITY, GREED, AVARICE, KINDNESS, GENTLENESS, WICKEDNESS. The semantic features of the given lexemes are identified in the componential analysis. An interactional approach highlights the relations between the lexemes, which gain more relevance in the linguistic or extralinguistic context.

Keywords: lexico-semantic field, semantic features, context, lexemes, traits

0. Introducere

Paradigma lexico-semantică a numelor de însușiri (calități/ defecte) asociate binelui și răului se include în câmpul lexico-semantic al binelui și al răului și include lexeme reprezentative, fără a fi închisă această clasă. Corpusul din care au fost extrase exemplele îl reprezintă textul Bibliei, ediția 1988. În călătoria interpretativă am pornit de la două liste ce conțin virtuți și vicii regăsite în Gal.5, 22. 23 (BUNĂTATE, BLÂNDEȚE), respectiv în Rom.1, 29-31 (VICLENIE, LĂCOMIE, RĂUTATE). Gruparea termenilor în aceeași clasă a fost posibilă datorită existenței unei trăsături comune, și anume semul [+însușire]. Așa cum afirmă Gabriel Bidu - Vrănceanu, „analiza semantică riguroasă dintr-un câmp lexical obligă la dezambiguizarea sensurilor cuvintelor polisemantice”[1]. În paradigma studiată sunt câteva lexeme care pot avea mai multe sensuri (BUNĂTATE, DĂRNICIE).

1. Analiza semantică

BUNĂTATE este un cuvânt polisemantic, dar pentru studiul de față interesează sensul „însușirea de a fi bun, înclinarea de a face bine; p. ext. îndurare, milă, blândețe, bunețe –Lat. *bonitas, -atis* (DEX 2016: 138). Pentru acest sens, substantivul abstract BUNĂTATE nu are formă de plural, fiind caracterizat prin imposibilitatea de a-și asocia referențial un obiect material. Termenul BUNĂTATE este vechi, fiind atestat de cronicari, regăsindu-se în același timp în Biblia ediția 1688. Dacă punem semul /concret/ în locul semului /abstract/, sensul cuvântului este acela de „bogății” sau de „mâncări bune, delicatese”[2]. După modelul lui Harris[3], nucleul predicativ este susceptibil de realizări multiple, astfel că versetul „prin bunătatea ce a avut către noi întru Hristos Iisus” (Ef. 2,7), în care apare substantivul BUNĂTATE referitor la Dumnezeu, este echivalent cu „Dumnezeu este bun” (adjectiv). BUNĂTATEA se manifestă prin acțiuni. Există și o bunătate falsă, atunci când aștepți recunoștință sau acționezi din frică. Dintre substantivele menționate în *Dicționarul analogic și de sinonime* în dreptul cuvântului BUNĂTATE, menționăm: „omenie, bonomie (livr.), mărinimie, generozitate, altruism, milă, toleranță, afecțiune” (DAS 1978: 46). În corpusul studiat, dintre acestea se regăsesc doar *milă* și *omenie* (pentru ultimul cuvânt fiind doar două

[1] Bidu – Vrănceanu 2008: 18.
[2] DLR: 693.
[3] Vezi Le Pesant, Mathieu – Colas 1998: 7.

referințe). Interpretând definițiile lexicografice, dar având în vedere și contextele în care apare, putem caracteriza semic lexemul BUNĂTATE astfel: /abstract/, /însușirea de a fi bun/, /calitate/, / caracteristică omului/, /în raport cu sine/ sau /în raport cu alții/. În versete precum Iov 33, 26, semul este /caracteristică lui Dumnezeu/.

BLÂNDEȚE este un cuvânt monosemantic având sensul următor: „însușirea omului blând[4]; purtare, vorbă de om blând. – *Blând* + suf. *–ețe*" (DEX 2016: 119) și este defectiv de plural. Expresia *a lua (pe cineva) cu binele* înseamnă „a proceda cu blândețe, cu înțelegere, cu bunăvoință față de cineva supărat, irascibil sau îndârjit"[5], iar sintagma *Mielul lui Dumnezeu* (Ioan 1, 29) se folosește „pentru cineva care are drept trăsătură dominantă blândețea"[6]. Sememul care caracterizează lexemul BLÂNDEȚE este format din semele: /abstract/, /însușirea de a fi blând/, /calitate/, /caracteristică omului și lui Dumnezeu/.

RĂUTATE[7], antonimul cuvântului BUNĂTATE, este definit astfel, la nivelul dicționarelor: „1. Caracteristică a omului rău, înclinare spre a face rău altora; loc. adv. Cu răutate = în mod răutăcios; cu ironie usturătoare, malițios. 2. (Pop.; mai ales la pl.) Slăbiciune, păcat, defect. 3. (Concr.) Faptă rea. 4. Om rău *–Rău* + suf. *–ătate*" (DEX 2016: 1015). Pentru sensurile 2,3 există pluralul *răutăți*. În studiul de față interesează sensul 1. Formula semică a lexemului RĂUTATE este compusă din: /abstract/, /însușirea de a fi rău/, /defect/, /caracteristică omului/.

Lexemul NEPRIHĂNIRE are sensul de „calitate a ceea ce este fără prihană, fără păcat, fără vină, pur; curățenie, puritate; spec. castitate – Pref. *ne-* + *prihănit* (înv. „păcătos, vinovat" < prihană)" (DEX 2016: 783). Semele caracteristice termenului NEPRIHĂNIRE sunt: /abstract/, /însușirea de a fi pur/, /calitate/, caracteristică omului/, /caracteristică lui Dumnezeu/.

Termenul SFINȚENIE este marcat (Bis.) și are sensul: „Calitate a ceea ce este sfânt[8] – *Sfânt* + suf. *–enie*" (DEX 2016: 1116). Veșmintele curate, hainele albe din Ap. 4, 4 trimit la sfințenie. O singură dată în Biblie apare utilizat și pluralul substantivului –SFINȚENII (Lev. 21, 22), cadru în care apare și modificatorul *mari* (adjectiv). Josebert Fleurant a întocmit formula matematică a cuvântului SFINȚENIE, punând în legătură componentele esențiale pentru realizarea sfințeniei[9]. SFINȚENIE (QADASH) nu înseamnă perfecțiune, ci „intoleranță la transgresiune […], la imoralitate, la răutate, la nedreptate"[10]. Legea divină spune ce nu este tolerant. Semele pentru SFINȚENIE sunt: /abstract/, /însușirea de a fi sfânt/, /calitate/, /caracteristică lui Dumnezeu/, /caracteristică omului/, /caracteristică unor obiecte/, /despărțire/, /intoleranță la rău/.

În metalimbaj, lexemul VICLENIE este descris astfel: „Însușirea de a fi viclean; faptă, comportare de om viclean; perfidie, ipocrizie, falsitate, vicleșug; (Jur.) Dol; (Cu sens atenuat) Șiretenie, șmecherie, șiretlic; stratagemă – *Viclean* + suf. *–ie*" (DEX 2016: 1318). Animalele

---

[4] Blând, adj. „Bun, blajin; (despre fapte, sentimente) care exprimă bunătate" (DEX 2016: 119).

[5] Ilincan 2015: 143.

[6] Toma 2011: 151.

[7] În seria cuvântului RĂUTATE sunt enumerate alte asemenea substantive: „rea-voință, venin (fig.), dușmănie, ostilitate, pică (pop.), maliție (livr.), mușcătură (fig.), neomenie, asprime (fig.), câine (fig.)" etc. (DAS 1978: 220).

[8] Pe lângă epitetul dat divinității, adjectivul *sfânt* poate avea sensul de „desăvârșit, perfect, infailibil" (DEX 2016: 1115).

[9] „a = realitatea care poate intra în sfera sfințeniei (Dumnezeu, oameni, accesorii…)
b = criteriile necesare (adică ungere, sfințire, despărțire…)
n = sfințenie (ca atribut)
1 = unitatea sferei sfințeniei (cu alte cuvinte, sfințenia este una și este intoleranță)
n (a + b) = 1" Autorul conchide că Elohim (Dumnezeu) nu are nevoie de nici un criteriu pentru a fi sfânt, afirmând, de asemenea, că „sfințenia omului desemnează intoleranța față de orice ar putea întrerupe relația sa continuă și armonioasă cu Dumnezeu și cu semenii săi" (t. n.) (Fleurant 2007 :105, 106, 108).

[10] Fleurant 2007: 109, 111.

asociate cu această trăsătură negativă sunt: „vulpe, vulpoi, vulpoi bătrân, șarpe”[11], toate fiind folosite cu sens figurat. Trăsăturile semantice pentru lexemul VICLENIE sunt: /însușirea de a fi viclean/, /defect/, / caracteristică omului (și animalelor)/, /referitoare la vorbe sau la comportament/, /fără sinceritate/, /fățarnic/, /negativ/.

Lexemul LĂCOMIE este definit astfel: „poftă pe care o are cineva de a mânca sau de a bea mult; fig. dorință exagerată de câștig, de avere etc.; aviditate; loc. adv. Cu lăcomie = lacom –*Lacom* + suf. –*ie*” (DEX 2016: 637). La sirieni, zeul avuțiilor era Mamon. Termenul aramaic Mamona „desemnează bogăția”[12]. Comparația cu lupii apare în contextul discuției despre lăcomie (Iez. 22, 27; Mat. 7, 15). Componentele de sens pentru LĂCOMIE sunt: /însușirea de a fi avid/, /defect/, / caracteristică omului (și animalelor)/.

Dicționarele definesc lexemul DĂRNICIE astfel: „1. Însușirea de a fi darnic; generozitate, mărinimie. 2. Fig. Abundență, belșug; rodnicie, fertilitate. –*Darnic* + suf. –*ie*” (DEX 2016: 296). Luând în considerare faptele lingvistice și extralingvistice, putem considera că DĂRNICIE are următoarele seme: /însușirea de a fi darnic/, /calitate/, /caracteristică lui Dumnezeu/, /caracteristică omului/.

Lexemul ZGÂRCENIE este definit astfel: „Însușirea de a fi zgârcit[13]; caracterul omului zgârcit; avariție, calicenie. Din *Zgârci* + suf. –*enie*” (DEX 2016: 1348) și are trăsătura /non-numărabil/. Componentele minimale ale sensului lexemului ZGÂRCENIE sunt: /abstract/, /însușirea de a fi zgârcit/, caracteristică omului/, /care face economii exagerate/, /negativ/. O expresie care trimite la ZGÂRCENIE este următoarea: „a strânge (sau a pune) bani la ciorap (Pfm.) = a economisi; a fi zgârcit”[14].

Prezentăm într-un tabel semele comune și variabile pentru lexemele analizate.

Tabel 1. Clasa numelor de însușiri (calități / defecte) asociate binelui și răului

Lexeme	Seme substanțiale comune		Seme variabile			
	S 1	S 2	S3	S4	S5	S6
BUNĂTATE	+	+	+	-	+	+
BLÂNDEȚE	+	+	+	-	+	+
RĂUTATE	+	+	-	+	+	-
NEPRIHĂNIRE	+	+	+	-	+	+
SFINȚENIE	+	+	+	-	+	+
VICLENIE	+	+	-	+	+	-
LĂCOMIE	+	+	-	+	+	-
DĂRNICIE	+	+	+	-	+	+
ZGÂRCENIE	+	+	-	+	+	-

S1 - Sem substantival

[11] DAS 1978: 267.

[12] Expresia *a se închina (cineva) lui Mamona* (Mat. 6, 24) este „o metaforă cu mare forță de sugestie referitoare la preocuparea excesivă a unei persoane pentru înavuțire”. (Toma 2011: 142).

[13] Zgârcit –adj. „care face economii exagerate, evitând și cheltuielile de strictă necesitate, care strânge cu lăcomie bunuri materiale, avar; lipsit de generozitate” (DEX 2016: 1348).

[14] Ilincan 2015: 115.

S2 – Însușiri morale (de caracter) (abstract)
S3 – Calitate
S4 - Defect
S5– Caracteristic omului
S6 - Caracteristic lui Dumnezeu

Definiția exactă a calității sau a defectului a fost anterior dată. În ceea ce privește relațiile interne[15] din cadrul acestei paradigme, putem remarca unele sinonimii aproximative (BUNĂTATE = BLÂNDEȚE; NEPRIHĂNIRE = SFINȚENIE), antonimii (BUNĂTATE – RĂUTATE; DĂRNICIE - ZGÂRCENIE). Termenii din această serie nu se exclud paradigmatic întotdeauna, fiind astfel posibil ca o persoană să aibă simultan mai multe însușiri (de exemplu, BUNĂTATE, BLÂNDEȚE, DĂRNICIE, SFINȚENIE etc.).

2. Analiza contextuală

Contextul, fie el lingvistic sau extralingvistic, joacă un rol important în decodarea mesajului transmis. Acesta a fost definit ca fiind „ansamblul factorilor susceptibili să influențeze interpretarea”[16]. În corpusul analizat, lexemul BUNĂTATE[17] apare în diverse contexte, fiind asociat cu verbe precum: *a înălța* (cu), *a se sătura* (prin), *a* (*se*) *arăta*, *a da*, *a primi* (în), *a se apropia* (de), *a îndemna*, *a avea*; *a vorbi* (de), *a urma*, *a învăța*, *a se logodi* (întru), *a se purta*, *a vedea*, *a cădea* (în), *a stărui* (în), *a fi* (plin de), *a se înfățișa* (în), *a se îmbrăca* (cu). S-a afirmat că „în decodarea mesajului, receptorul efectuează o alegere între semnificațiile posibile”[18]. Când apare asociat cu verbul *a face*, substantivul BUNĂTATE are sensul de „faptă bună, binefacere”: „Nu este cel ce face bunătate” (Ps. 13, 1); „Fă bunătatea” (Ps. 36, 3). Alteori, lexemul BUNĂTATE are sens figurat, căpătând aspecte concrete (Col. 3, 12). În versete ca cel din Rom. 2, 4: „Bunătatea lui Dumnezeu te îndeamnă la pocăință”, se observă pragmatismul vorbirii, căci, mai mult decât a transmite informații, cuvintele sunt acțiuni, îndemnând interlocutorul la fapte.[19] Pentru cuvântul – titlu BUNĂTATE, am identificat un modificator (adjectiv): *marea* BUNĂTATE (Is. 63, 7). Am identificat și un verset unse se regăsesc antonimele BUNĂTATEA – RĂUTATEA: „Iubit-ai răutatea mai mult decât bunătatea” (Ps. 51, 2). Analiza distribuțională a termenului BUNĂTATE ne conduce la

[15] „Relațiile interne ale unui câmp lexical ca structură de conținut sunt determinate prin identitățile și diferențele care constituie câmpul” (Coșeriu 1981: 42).
[16] Laursen 1995 apud Kleiber 2009 (t. n.).
[17] Bunătatea este atât o trăsătură divină, cât și umană. Versetele în care este vorba de bunătatea lui Dumnezeu sunt următoarele: „Cu dreapta Ta mă sprijini și mă înalți cu bunătatea Ta” (II Reg. 22, 36); „Căci au mâncat și s-au săturat prin bunătatea Ta” (Neem. 9, 25), „Dumnezeu îi arată bunătatea Sa” (Iov 33, 26); „Bunătatea și iubirea de oameni a Mântuitorului nostru Dumnezeu s-au arătat” (Tit 3, 4); „Domnul va da bunătate” (Ps. 84, 13); „Primește pe robul Tău în bunătate (Ps. 118, 122);„Voi pomeni îndurările Domnului […] și pentru marea bunătate pe care El ne-a mărturisit-o” (Is. 63, 7); „Se vor apropia de bunătatea Lui” (Os. 3, 5); „Bunătatea lui Dumnezeu te îndeamnă la pocăință” (Rom. 2, 4); „Vezi bunătatea și asprimea lui Dumnezeu: asprimea Lui către cei ce au căzut în bunătatea Lui către tine, dacă vei stărui în această bunătate” (Rom. 11, 22); „[…]prin bunătatea ce a avut către noi întru Hristos Iisus” (Ef. 2,7). Referitor la bunătatea oamenilor, am identificat versetele: „Ba îmi vorbeau ei și de bunătatea lui (a lui Tobie)” (Neem. 6, 19); „bunătatea noastră” (Est. 8, 12); „Urmam bunătatea” (Ps. 37, 20); „Învață-mă bunătatea” (Ps. 118, 66); „Te vei logodi cu Mine întru bunătate” (Os. 2, 21); „Purtați-vă cu bunătate” (Zah, 7, 9); „Frații mei […] voi sunteți plini de bunătate” (Rom. 15, 14); „[…] înfățișându-ne pe noi […] în bunătate (Rom. 6, 4-6); „Roada [sic!] Duhului este […] bunătatea” (Gal. 5, 22); „Îmbrăcați-vă cu […] bunătate” (Col. 3, 12); Uneori, termenul BUNĂTATE este asociat și cu substantive: „pornirea spre bunătate” (II Tes. 1, 11); „binecuvântările bunătății” (Ps. 20, 3); „mulțimea bunătății Tale” (Ps. 30, 19; Ps. 144, 7); „cununa anului bunătății Tale” (Ps. 64, 12); „bogăția bunătății Lui” (Rom. 2, 4).
[18] *Studies in Modern Languages and Literature* 2018: 88 (t. n.).
[19] Unii lingviști consideră cuvântul a fi el însuși o formă de acțiune. Émile Benveniste vorbește despre „subiectivitatea lingvistică”. Limbajul este considerat ca „un mijloc de a acționa asupra contextului interlocutoriu, permițând împlinirea unui anumit număr de acte specifice” (Kerbrat – Orecchioni 2016: 1).

observarea diverselor posibilități combinatorii[20]: N_1 (S) + Pos. + Pron. + V (Rom. 2, 4); V + Pron. + Prep. + N_1 (c.p.) (Neem. 6, 19); V + Pron. + N_1 (c.d.) (Ps. 118, 66); N_0 + V + N_1 + Prep. + N_2 (A) (II Tes. 1, 11). Astfel, lexemul BUNĂTATE, ca de altfel și celelalte studiate aici, se poate afla în diverse poziții sintactice.

Lexemul BLÂNDEȚE apare folosit în situații variate[21], fiind asociat cu verbe ca: *a vorbi* (cu), *a cârmui* (cu), *a schimba* (în), *a spune* (cu), *a împărăți* (pentru), *a îndemna* (prin), *a fi*, *a umbla* (cu), *a se îmbrăca*, *a urma*, *a certa* (cu), *a arăta*, *a primi* (cu), *a răspunde* (cu). În Tit 3, 2 apare modificatorul *întreaga* BLÂNDEȚE. Termenul fiind monosemantic, nu sunt probleme de interpretare, doar în Col. 3, 12 apare cu sens figurat, în același context ca și lexemul BUNĂTATE, adică asociat cu verbul *a se îmbrăca*.

RĂUTATE înregistrează multe ocurențe[22] în corpusul studiat, apărând adesea pe lângă verbe precum: *a se mări*, *a căuta* (la), *a răsplăti* (după), *a se întoarce* (de la), *a întrece* (în), *a se purta* (cu), *a abate*, *a semăna*, *a zămisli*, *a fi*, *a da*, *a se sfârși*, *a urî*, a înmulți, *a se făli* (întru), *a iubi*, *a duce*, *a pofti*, *a trăi* (în), *a se umple*, *a mustra*, *a vărsa*, *a găsi*, *a se socoti*, *a se abate*, *a ajunge*, *a se pocăi* (de), *a pieri*, *a (se) lepăda*, *a petrece* (în) sau pe lângă locuțiuni verbale: *a se da pe față*. Repetitive sunt verbele: *a răsplăti*, *a umbla*, *a se întoarce*, *a se purta*, *a fi*, *a lepăda*. Modificatorii termenului RĂUTATE sunt adjectivele: *dulce* (Iov 20, 12), *mare* (Iov 22, 5), *zănatică* (Eccl. 7, 25). Este înregistrată și o formă negativă a termenului, și anume NERĂUTATE: „Eu întru nerăutate am umblat" (Ps. 25, 1), NERĂUTATE fiind sinonim cu BUNĂTATE. Pentru adjectivul *bun*, se folosește uneori forma *fără de răutate* (Evr. 7, 26). În Rom. 1, 29 apar trei dintre lexemele analizate, într-o enumerare a lucrurilor necuvenite: „Plini fiind […] de viclenie, de lăcomie, de răutate". Lexemul RĂUTATE apare mai frecvent în Vechiul Testament decât în Noul Testament.

---

[20] Am notat cu V - verbul, cu N –substantivul, cu N_0 –substantivul ființă, cu Prep.- prepoziția, cu Pos. – posesorul, cu S –subiectul, cu A –atributul, cu c.d. –complementul direct, cu c.p. - complementul prepozițional.

[21] „Vei vorbi cu blândețe" (III Reg.12, 7); „[…] cârmuind pururi cu blândețe" (Est. 3, 13); „A schimbat duhul regelui în blândețe" (Est. 5, 1); „[…]cuvintele spuse cu blândețe"(Iov 15, 11); „Împărățește pentru adevăr, blândețe și dreptate" (Ps.44, 5. 6); „Vă îndemn prin blândețea și îngăduința lui Hristos" (II Cor. 10, 1); „Roada Duhului este […] blândețea …" (Gal. 5, 22. 23); „Să umblați cu toată smerenia și blândețea" (Ef. 4, 1. 2); „Îmbrăcați-vă cu blândețe" (Col.3, 12); „Urmează […] blândețea" (I Tim. 6, 11); „[…] certând cu blândețe pe cei ce stau împotrivă" (II Tim. 2, 25); „[…] arătând întreaga blândețe față de toți oamenii" (Tit 3, 2);„ Cine este, între voi, înțelept și priceput? Să arate, din buna-i purtare, faptele lui, în blândețea înțelepciunii" (Iac. 3, 13); „Primiți cu blândețe cuvântul sădit în voi" (Iac. 1, 21); „Să răspundeți […]cu blândețe" (I Petr. 3, 15. 16).

[22] Citām câteva versete biblice referitoare la RĂUTATE: „Răutatea oamenilor s-a mărit pe pământ" (Fac. 6, 5); „Nu căuta la răutatea poporului Tău" (Ieș. 32, 12); „Dar am amânat aceasta, pentru răutatea vrăjmașilor" (Ieș. 32, 27);„Să răsplătească deci Domnul celui ce face rău după răutatea lui" (II Reg. 3, 39); „Să se întoarcă asupra capului tău răutatea ta!" (III Reg. 2, 44); „Să se întoarcă de la răutatea lor" (Iov 36, 10); „Tu însă ai întrecut în răutate pe toți care au fost înaintea ta, căci te-ai dus și ți-ai făcut alți dumnezei și chipuri turnate" (III Reg. 14, 9); „Tu ai văzut cu câtă răutate s-au purtat ei cu părinții noștri" (Neem. 9, 10); „Apoi Estera a vorbit din nou regelui […], l-a rugat să abată răutatea lui Aman Agaghitul" (Est. 8, 3); „Numai cei ce ară nelegiuirea și seamănă răutatea au parte de asemenea roade" (Iov 4, 8); „Ei zămislesc răutatea" (Iov 15, 35); „Răutatea este dulce în gura lui" (Iov 20, 12); „Departe este de Dumnezeu răutatea" (Iov 34, 10); „Răutatea este o nebunie" (Eccl. 7, 25); „O răutate dăduse peste el" (Iov 31, 29); „Sfârșească-se răutatea păcătoșilor" (Ps. 7, 9); „Răutatea n-a urât" (Ps. 35, 4); „Gura ta a înmulțit răutate" (Ps. 49, 20); „Ce te făleși întru răutate, puternice?" (Ps. 51, 1); „Iubit-ai răutatea mai mult decât bunătatea" (Ps. 51, 2); „Pe omul nedrept răutatea îl va duce la pieire" (Ps. 139, 11); „Sufletul celui fără de lege poftește răutatea" (Pild. 21, 10); „În adunare răutatea lui se dă pe față" (Pild. 26, 26); „Este câte un nelegiuit care trăiește mereu în răutatea lui" (Eccl. 7, 15); „Se umple de răutate inima oamenilor ca să facă rău" (Eccl. 8, 11); „Răutatea ta te va mustra" (Ier. 2, 19); „Aruncă răutate" (Ier. 6, 7); „Eu voi vărsa asupra lor răutatea lor" (Ier. 14, 16); „Până și în casa Mea am găsit răutatea lor, zice Domnul" (Ier. 23, 11); „Celui drept i se va socoti dreptatea sa, iar celui rău, răutatea sa" (Iez. 18, 20); „Peste cine nu s-a abătut necontenit răutatea ta?" (Naum 3, 19); „Ajunge zilei răutatea ei" (Mat. 6, 34); „Pocăiește-te deci de această răutate a ta" (Fapt. 8, 22); „Să piară de la voi […] orice răutate" (Ef. 4, 31); „Acum deci vă lepădați și voi de toate acestea: mânia, iuțimea, răutatea […]" (Col. 3, 8); „Petrecând viața în răutate" (Tit 3, 3). Uneori, lexemul (NE)RĂUTATE apare asociat cu alte substantive: „nerăutatea inimii" (Ps. 77, 78); „pedepsirea răutății" (Eccl. 8, 11); „toiag pentru răutate" (Iez. 7, 11).

Lexemul NEPRIHĂNIRE[23] nu apare frecvent în Biblie, totuşi el este întâlnit alături de verbe ca: *a cunoaşte, a umbla* (întru), *a purta, a găsi*, precum şi asociat cu substantive: „locaşul neprihănirii" (Ier. 50, 7). În contextele date se face referire la neprihănire ca atribut al omului, dar ea este şi un atribut al purităţii morale a lui Dumnezeu, al bunătăţii Sale. Deducem aceasta din alte versete, cum ar fi: „Legea Domnului este fără prihană […] Judecăţile Domnului sunt drepte" (Ps. 18, 8. 9); „Eu sunt Domnul, Cel ce fac milă şi judecată şi dreptate pe pământ" (Ier. 9, 24), ştiut fiind că Legea lui Dumnezeu este o expresie a naturii Sale neprihănite.

Termenul SFINŢENIE[24] apare frecvent în corpusul studiat, în diverse contexte, cu referire la persoana divină, la oameni sau la obiecte, fiind asociat cu verbe ca: *a ţine* (cu), *a împlini* (cu), *a fi, a se cuveni, a sluji* (în), *a umbla* (în), *a stăpâni* (în), *a stărui* (în). În dreptul lui Dumnezeu vorbim de unicitatea sfinţeniei („Doamne, cine este asemenea Ţie între dumnezei? Cine este asemenea Ţie preaslăvit în sfinţenie?" - Ieş. 15, 11) şi de puritate absolută („Ochii Tăi sunt prea curaţi ca să vadă răul" – Avac. 1, 13, „Cu adevărat, Dumnezeu nu făptuieşte răul şi Cel Atotputernic nu strâmbă dreptatea" – Iov 34, 12). Dar SFINŢENIA trebuie să devină o trăsătură şi pentru oameni (Lev. 11, 44. 45). Uneori, SFINŢENIA lui Dumnezeu apare asociată cu anumite obiecte sau locuri unde se manifestă prezenţa Sa: rugul aprins (Ieş.3), Muntele Sinai (Ieş. 19), locaşul sau Locul prea sfânt (Ieş. 15, 13; I Reg. 6, 16) etc. SFINŢENIA poate fi atribuită şi unor obiecte: jertfelnic (Ieş. 29, 37), amestec de tămâiat (Ieş. 30, 34-36), rămăşiţa din amestecul de pâine (Lev. 2, 3), jertfa pentru păcat, jertfa pentru vină (Lev. 6, 17), darurile (Lev. 21, 22), miei, jertfă de mântuire (Lev. 23, 19. 20), om, dobitoc, ţarină dedicate Domnului (Lev. 27, 28), aur, argint, vase de aramă şi de fier (Ios. 6, 19), pământ (Iez. 48, 12). Multe dintre aceste lucruri considerate a fi sfinţenie sunt recuperate anaforic, din context. Lexemul SFINŢENIE primeşte ca modificator adjectivul *mare* (Ieş. 30, 29), uneori în poziţie antepusă (Lev. 6, 29). Când arată posesia, fie ca determinant, fie ca determinat, am întâlnit cazurile: „Sfinţenia Domnului" (Ieş. 39, 30), „podoabele sfinţeniei Lui" (I Paral. 16, 29), „locaş sfinţeniei Lui" (I Paral. 28, 10), „pomenirea sfinţeniei Lui" (Ps. 29, 4), „hotarul sfinţeniei Lui" (Ps. 77, 59), „măreţia slavei sfinţeniei Tale" (Ps. 144, 5), „Duhul sfinţeniei" (Rom. 1, 4).

Lexemul VICLENIE[25] este întâlnit în diverse cărţi ale Bibliei, fiind asociat cu verbe ca: *a fi, a face, a cunoaşte, a înconjura* (cu), *a umple* (de), *a săvârşi, a urzi, a lăsa, a grăi, a ieşi, a vorbi*; cu locuţiuni verbale: *a pune la cale*, precum şi cu substantive: „buze fără de viclenie" (Ps. 16, 1). Din exemplele extrase reiese că VICLENIA se poate manifesta fie prin

[23] „Dumnezeu să cunoască neprihănirea mea" (Iov 31, 6); „Cel ce umblă întru neprihănire umblă pe cale sigură" (Pild. 10, 9); „Mai de preţ este săracul care umblă întru neprihănirea lui, decât un bogat cu buze viclene şi nebun" (Pild. 19, 1); „Neprihănirea poartă pe cei drepţi" (Pild. 11, 3); „Cel drept găseşte scăpare în neprihănirea lui" (Pild. 14, 32).

[24] „După aceea au făcut o tăbliţă de aur curat, diadema sfinţeniei, şi au săpat pe ea, ca pe pecete, cuvintele: *Sfinţenia Domnului*" (Ieş. 39, 30); „Păzeşte ziua odihnei, ca să o ţii cu sfinţenie" (Deut. 5, 12); „Împliniţi cu sfinţenie ceea ce le-am poruncit eu" (Deut. 24, 8); „În sfinţenie este calea Ta" (Ps. 76, 13); „Casei tale se cuvine sfinţenie" (Ps. 92, 7); „Să-I slujim în sfinţenie" (Luc. 1, 75); „Am umblat în sfinţenie" (II Cor. 1, 12); „Să stăpânească vasul său în sfinţenie" (I Tes. 4, 4), „[…] va stărui în sfinţenie" (I Tim. 2, 15). Locuţiunea adverbială *cu sfinţenie* înseamnă „cu evlavie".

[25] „Cercetaţi din nou! Nu este nicio viclenie" (Iov 6, 29); „Limba lor este numai viclenie în gura lor" (Mih. 6, 12); „Plini fiind de viclenie […]" (Rom. 1, 29); „Ne-am făcut din viclenie un liman" (Is. 28, 15); „Din pricina vicleniei nu Mă cunosc pe Mine" (Ier. 9, 6); „Efraim M-a înconjurat cu minciună şi casa lui Israel cu viclenie" (Os. 12, 1); „Umplu casa stăpânilor lor de silnicie şi viclenie" (Sof. 1, 9); „Nu mai săvârşiţi această viclenie" (Mal. 2, 16); „Cel care închide din ochi urzeşte viclenii" (Pil. 16, 30); „Cel rău să lase calea lui şi omul cel nelegiuit vicleniile lui" (Is. 55, 7); „Limba lor este săgeată ucigătoare şi grăieşte viclenii" (Ier. 9, 8);„Şi cei doi regi vor pune la cale viclenii în inima lor" (Dan. 11, 27); „Căci dinăuntru, din inima omului ies […] vicleniile" (Marc. 7, 21. 22); „Viclenii vorbit-au cu limbile lor" (Rom. 3, 13).

cuvânt, fie prin fapte. Dacă citim contextul anterior versetului Mal. 2, 16, înțelegem că VICLENIE se referă, în acest caz, la despărțirea în căsătorie[26].

Cu sensul de „aviditate”,[27] termenul LĂCOMIE[28] apare asociat cu diverse verbe cum ar fi: *a se abate, a pleca*, a înrobi, *a se pomeni, a urî, a scăpa, a aduce, a respinge, a mări, a vedea, a sătura, a se păzi, a omorî, a fi* (deprins la). Regăsim și substantivele: „măsura lăcomiei” (Ier. 51, 13); „porniri de lăcomie” (I Tes. 2, 5). În versetul din Mat. 23, 25 sunt reproduse cuvintele adresate de Iisus cărturarilor și fariseilor: „Voi curățați partea din afară a paharului și a blidului, iar înăuntru sunt pline de răpire și de lăcomie”, din care înțelegem că, în sens metaforic, Iisus vorbește despre aparențe și despre necesitatea schimbării interiorului, a inimii. De altfel, în lumea greco-romană, iubirea de bani a fost o categorie principală de vicii.

Cu sensul 1 al lexemului DĂRNICIE, referitor la oameni, în corpusul studiat regăsim câteva versete[29]. Deși termenul DĂRNICIE nu este frecvent folosit în Biblie, spiritul dărniciei se revarsă de pretutindeni. Dumnezeu este cel care a dat tot ce a avut mai de preț, pe Fiul Său (Ioan 3, 16). ÎNTRAJUTORARE este un sinonim folosit pentru DĂRNICIE (Evr.13, 16).

Lexemul ZGÂRCENIE[30] se regăsește doar în două versete. În acestea se face referire la raportarea omului la lucrurile materiale. Contextul mai larg conține îndemnurile apostolului Pavel de a fi darnici. Așadar, lexemele DĂRNICIE și ZGÂRCENIE sunt puse în opoziție.

Concluzii

Inventariind semele definitorii, nu neapărat în mod exhaustiv, am putut individualiza semantic termenii analizați. Hiperonimul pentru toate lexemele subordonate analizate poate fi considerat cuvântul *însușire*. Neavând referent prototipic, câmpul este abstract. Semele comune întregului grup analizat (arhisemele) sunt: /abstract/, /însușire/, /caracteristic omului/. Semele comune doar unor termeni din clasa paradigmatică analizată sunt: /calitate (pozitiv)/ pentru lexemele BUNĂTATE, BLÂNDEȚE, NEPRIHĂNIRE, SFINȚENIE, DĂRNICIE, termeni marcați [+axiologic], respectiv /defect (negativ)/ pentru lexemele RĂUTATE, VICLENIE, LĂCOMIE, ZGÂRCENIE, care au trăsătura [-axiologic].

Mai multe lexeme din cele studiate au sinonime nume de animale, atunci când sensurile acestora sunt figurate. Astfel, consemnăm cazurile: pentru BLÂNDEȚE –miel, pentru RĂUTATE –câine, pentru VICLENIE –vulpe, vulpoi, șarpe, pentru LĂCOMIE –lup. Unitățile terminologice analizate nu sunt specifice limbajului religios, cu excepția lexemelor: NEPRIHĂNIRE, SFINȚENIE. Actualizarea sensurilor lexemelor depinde de contextul enunțării. În ceea ce privește etimologia, remarcăm faptul că exceptând cuvântul BUNĂTATE, care provine din limba latină, toate celelalte lexeme analizate sunt derivate cu

[26] „Oare nu i-a făcut El să fie o singură făptură cu trup și suflet? […] Tu nu fi viclean cu femeia tinereților tale. Căci Eu urăsc alungarea femeii. […] Nu mai săvârșiți această viclenie” (Mal. 2, 15).

[27] Aviditate –„însușirea de a fi avid; (Peior.) Lăcomie” (DEX: 89).

[28] Pentru revelarea potențialului combinatoriu al lexemului LĂCOMIE, ilustrăm cu câteva exemple: „Fiii lui se abăteau la lăcomie, luau daruri și judecau strâmb” (I Reg. 8, 3)- din acest verset se observă și urmările lăcomiei; „Pleacă inima mea la mărturiile Tale și nu la lăcomie” (Ps. 118, 36); „Fiecare este robit de lăcomie” (Ier. 6, 13); „[…] lăcomie de avere nici să se pomenească între voi” (Ef. 5, 3); „oameni drepți, care urăsc lăcomia” (Ieș. 18, 21); „Nimic nu scapă de lăcomia lui” Iov 20, 21); „Lăcomia le aduce pierderea vieții” (Pild. 1, 19); „Domnul respinge lăcomia celor fărădelege” (Pild. 10, 3); „Iadul și-a mărit de două ori lăcomia lui” (Is. 5, 14); „văzând lăcomia ta” (Iez. 22, 13); „Căpeteniile lui sunt ca niște lupi care sfâșie prada; ei varsă sânge și ucid sufletele, ca să-și sature lăcomia” (Iez. 22, 27); „Păziți-vă de toată lăcomia” (Luc. 12, 15); „Omorâți mădularele voastre cele pământești: desfrânarea, necurăția, patima, pofta rea și lăcomia, care este închinare la idoli” (Col. 3,5) - prin lăcomie se încalcă porunca a doua; „Inima lor e deprinsă la lăcomie” (II Petr. 2, 14).

[29] „Regele a mai făcut mari ușurări țărilor și a împărțit daruri cu dărnicie de rege” (Est. 2, 18); „Că în multa lor încercare de necaz, prisosul bucuriei lor și sărăcia lor cea adâncă au sporit în bogăția dărniciei lor” (II Cor. 8, 2); „Aceasta însă zic: Cel ce seamănă cu zgârcenie, cu zgârcenie va și secera, iar cel ce seamănă cu dărnicie, cu dărnicie va și secera” (II Cor. 9, 6).

[30] „Cel ce seamănă cu zgârcenie, cu zgârcenie va și secera” (II Cor. 9, 6); „faptă de zgârcenie” (II Cor. 9, 5).

sufixe sau cu prefixe, în principal de la adjectivele corespunzătoare. Analiza semantică și contextuală a termenilor din paradigma lexico-semantică a numelor de însușiri asociate binelui și răului a scos în evidență diverse aspecte lexico-semantice, dinamica acestui câmp, diversitatea situațiilor de comunicare.

BIBLIOGRAPHY

Bidu-Vrănceanu, Angela. (2008). *Câmpuri lexicale din limba română. Probleme teoretice și aplicații practice*. București: Editura Universității.

Coșeriu, Eugen. (1981). *Structurile lexematice; Către o tipologie a câmpurilor lexicale*. În „Lingvistica modernă în texte". București: Universitatea din București. Facultatea de Limbi Străine:34-77.

DAS (1978) = Bucă, M. & Evseev, I. & Kiraly, Fr. & Craşoveanu, D. & Vasiluţă, L. (1978). *Dicționar analogic și de sinonime al limbii române*. București: Editura Științifică și Enciclopedică.

DERC = Ilincan, Vasile. (2015). *Dicționar de expresii românești în contexte*. A-C. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.

DEX = Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti". (2016). *Dicționarul explicativ al limbii române*. Ed. a 2-a, rev. București: Editura Univers Enciclopedic Gold.

DLR = *Dicționarul limbii române*, Serie nouă, D-E, J-Z, București, Editura Academiei Române, 1965-2010.

Kerbrat – Orecchioni, Catherine. (2016). *Les actes de langage dans le discours. Théories et fonctionnement*. Paris : Editura Armand Colin.

Toma, Raluca Felicia. (2011). *Dicționar comentat de cuvinte și expresii de origine biblică*. București: Editura Universitară.

*** (2018). *Studies in Modern Languages and Literature*. Vol. 42. Nr. 4. Editor Knieja, Jolanta. Lublin: Maria Curie – Sklodowska University.

SITES:

Fleurant, Josebert. (2007). *L`analyse sémantique du mot **saint**. Tel qu`utilisé au Lévitique 19, 2*. L`Université Laval. Québec.

http://hdl.handle.net/20.500.11794/62304 (accesat 18. 03. 2022)

Kleiber, Georges. (2009). *D`un contexte à l`autre: aspects et dimensions du contexte*. In „L`Information Grammaticale". N.123. pp. 17-32. https://www.persee.fr/doc/igram_0222-9838_2009_num_123_1_4061 (accesat 22.03.2022)

Le Pesant, Denis; Mathieu - Colas, Michel. (1998). *Introduction aux classes d`objets*. In „Langages" 32e année. n^{0}131. pp. 6-33. https://www.persee.fr/doc/lgge_0458-726x_1998_num_32_131_2164?q=An+introduction+to+object+classes (accesat 22.03.2022)

SURSE:

Biblia sau Sfânta Scriptură. (1988). București: Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române.

CONCEPTUAL METAPHORS AND STRUCTURES IN ROMANIAN AND ENGLISH PROVERBS ON THE CONCEPTS OF HEALTH AND ILLNESS – A COMPARATIVE APPROACH

Gabriela Corina Santa (Câmpean)
PhD Student, "1 Decembrie 1918" University of Alba Iulia

Abstract: The paper aims to analyse proverbs dealing with the antagonistic concepts of HEALTH and ILLNESS in Romanian and English proverbs, considering their syntactic structure and conceptualising them. Consequently, the proverbs are examined so as to unveil similarities and differences concerning their structure reflected in their musicality. Furthermore, the proverbs which do not have an equivalent provided in the dictionary are translated, applying the pattern identified in the previous stage. Finally, the proverbs are clustered into conceptual metaphors, which are interconnected to unveil additional similarities and differences between the Romanian and English cultures. The corpus comprises twelve Romanian and English proverbs dealing with the concepts of HEALTH and ILLNESS that are retrieved from both monolingual and bilingual dictionaries of proverbs. Thus, the primary sources are monolingual and bilingual dictionaries: Oxford Dictionary of Proverbs, Dicționar de proverbe și zicători românești[1], Proverbele lumii despre calități și defecte[2], and a bilingual dictionary named Dicționar de proverb englez-român și român-englez[3] by Virgil Lefter. The analysis methods follow Marcas Mac Coinnigh's theoretical approach in Structural Aspects of Proverbs and Neil Norrick's in Subject Area, Terminology, Proverbs Definitions, Proverbs Features in Introduction to Paremiology: A Comprehensive Guide to Proverb Studies. The study proves that there are both similarities and differences between the Romanian and English cultures regarding the manner in which the proverbs are structured and their conceptualisation. Thus, the proverbs structures were examined, and it resulted that 1) the number of words is not relevant in comparing Romanian and English proverbs; 2) the English proverbs comprise ellipsis and inversion more often than the Romanian ones, and 3) the specific musicality and structure of the proverbs play an important role in their translation. Moreover, the conceptual metaphors can be interconnected and reveal supplementary similarities and differences between the Romanian and English cultures concerning the concepts of HEALTH, ILLNESS, WEALTH, PRECAUTION, DARK, MARRIAGE, SLEEP, and EVIL.

Keywords: English proverbs, Romanian proverbs, concept of HEALTH, concept of ILLNESS, syntax

Introduction

Proverbs reflect ancient beliefs and attitudes as they are rooted far in history, and they were created as a result of the collective judgment, being similar concerning the meaning and the universal topics they approach. Furthermore, they resemble in the way they are constructed, as a specific form is noticed in most proverbs, their structural features adding to their meaning, the message being conveyed in a specific form.

Thus, proverbs prove to have a particular musicality that differs from culture to culture, on the one hand, which also bears common traits that permit a comparative study. Therefore, the English and Romanians differ considering their ancestors, i.e. Celtic and Latin peoples, reflected in their cultures. Besides, the English and Romanian languages differ substantially considering their syntax, and thus, how a statement is made provides dissimilar musicality, proverbs being proofs in this respect.

Therefore, a thorough investigation of the structure of the proverbs in the Romanian and English languages is necessary in order to translate them properly to provide a correct

[1] Dictionary of proverbs and sayings [personal translation]
[2] Proverbs of the world on qualities and flaws [personal translation]
[3] English-Romanian & Romanian –English Dictionary of Proverbs[personal translation]

equivalent. Hence, the length, the subordinate clauses relations and particular features regarding the figures of speech reflected in the structure of the proverbs require attention in approaching proverbs translation.

All in all, a semantic interpretation of the proverbs is not complete if the structure of the proverbs is not considered due to the fact that they are bearers of additional meaning and can explain a specific attitude expressed in the proverb. Hence, the translation has to consider the manner in which the words are placed and the syntactic structure in order to convey the message in the proverb as accurate as possible.

Literature review

Proverbs are expressions of perception of specific concepts, and they comprise wisdom articulated in forms moulded according to the cultural background. Furthermore, their meaning is often figurative, and their syntactic structure is specific to the people's cultural background. Thus, proverbs link to the cultural background and careful reflection of their meanings and structures is required in the translation to convey the message accurately or when a comparative approach of proverbs retrieved from two or several languages is performed.

Consequently, academics have considered the value of the translator, and David Katan underlines this idea in the first chapter of *Translating cultures: An Introduction for Translators, Interpreters, and Mediator.* Similarly, Dario Tessicini states that the focus in translation is negotiation in *Translators, Interpreters, and Cultural Mediators*, the introductory chapter of *Translators, Interpreters, and Cultural Mediators*, as this quotation shows:

> Negotiation is inscribed in the very fabric of translation from both a linguistic/semiological and a historical viewpoint: for the content of the translation to find a way through the language frontier, translator and interpreters need to refrain from falling into the traps set out by well- known theoretical and pragmatic hurdles over which theorists have haggled since Antiquity. (Tessicini, 2014, p. 1)

Furthermore, Anna Wierzbicka underlines the indissoluble relation between culture and language in the text analysis as it is significant for interpretation in a contrastive and comparative analysis of cultural aspects of specific civilisations in *Understanding Culture*. Thus, the author states that "there is a very close link between the life of a society and the lexicon of the language spoken by it. This applies in equal measure to the outer and inner aspects of life." (Wierzbicka, 1997, p.1) Thus, culture and language are proved inseparable in the case of an accurate translation process, and the patterns specific to each language are maintained.

Subsequently, the importance is emphasised, and a definition of syntax is required according to *A Dictionary of Literary Terms and Literary Theory* (2013). The term *syntax* comes from the Greek language meaning "together arrangement", and it refers to "sentence construction" (Cuddon, 2013, p. 705). The definition underlines the fact that syntax mainly targets the words within a sentence.

The syntax of proverbs is analysed by Neil Norrick and Marcas Mac Coinnigh in their chapters in *Introduction to Paremiology,* and both scholars propose the analysis of word order, negative and affirmative aspects of the verbs, the relation among clauses and the structural form of proverbs. However, Marcas Mac Coinnigh's approach explicitly focuses on the structural analysis of proverbs, presenting the sentence type and function.

Last but not least, Lakoff and Johnson's Conceptual Metaphor Theory is presented in *Metaphors we live by* (1980), the work which defines and draws the guidelines of conceptualisation. The work contains numerous examples for the conceptual metaphor's construction, also providing reasons for the cultural coherence: "The most fundamental values

in a culture will be coherent with the metaphorical structure of the most fundamental concepts in the culture" (Lakoff& Johnson, 2003, p. 22).

All in all, the study of proverbs must include the analysis of the syntactic structure to reveal some particularities of the language expressed in proverbs. Besides, the study will reveal the characteristics of the people who created the proverbs and thus, the cultural aspect is also highlighted and underlined by the conceptual metaphors detected in the corpus.

Research methodology

Research hypothesis and research questions

The following hypothesis can be issued regarding the comparative study of proverbs coming from two particular cultural backgrounds: if proverbs in the Romanian and English languages on the concepts of HEALTH and ILLNESS are analysed concerning their syntactic structure, then they will reveal similarities and differences between the two languages regarding paremiology, and consequently, proverbs are tools for comparing Romanian and English cultures. Furthermore, the analysis performed on the equivalent proverbs will contribute to the translation of the proverbs retrieved from the monolingual dictionaries as the translator must consider the message and the structure in their approach.

Consequently, the paper intends to respond to three research questions: 1) Can proverbs on the concepts of HEALTH and ILLNESS and their equivalents be analysed regarding their syntax to establish particular patterns? 2) What differences and similarities between the Romanian and English patterns can be identified after analysing the self-made corpus? 3) Can the patterns be compared and contrasted with unveiling connections between the Romanian and English cultural backgrounds? and 4) What conceptual metaphors can be detected after the proverbs' analysis?

Research aim and objectives

This paper examines proverbs dealing with the concepts of HEALTH and ILLNESS in Romanian and English proverbs considering their structural pattern, i.e. their syntactic construction. Consequently, the proverbs are examined so as to unveil similarities and differences concerning their syntax so as to detect a pattern that confers them to a particular musicality. Accordingly, the selected proverbs are studied to identify common or dissimilar patterns regarding their construction as main or subordinate clauses, affirmative/ negative form, word order, and the number of words in a proverb to unveil the similarities and differences between the two cultures. Moreover, the patterns regarding their structure are of great importance as they will be used in the process of translation of the proverbs retrieved from the monolingual dictionaries, followed by a stage of conceptualisation.

The following objectives are to be achieved:

a) to build a self-made corpus consisting of Romanian and English proverbs on the concepts of HEALTH and ILLNESS;
b) to detect their affirmative/negative form;
c) to analyse their structure regarding the clause they comprise;
d) to detect the word order in the proverbs;
e) to detect the number of words in the proverbs;
f) to analyse their structure concerning inversion and ellipsis;
g) to translate the proverbs retrieved from the monolingual dictionaries;
h) to detect similarities and differences between the structural patterns of the Romanian and English proverbs;
i) to conceptualise the proverbs;
j) to interpret the results so as to reveal similarities and differences between the Romanian and English cultures.

Corpus description

The self-made corpus consists of twelve proverbs on the concepts of HEALTH and ILLNESS in the Romanian and English languages retrieved from three monolingual dictionaries of proverbs: *Oxford Dictionary of Proverbs, Dicționar de proverbe și zicători românești, Proverbele lumii despre calități și defecte,* and a bilingual dictionary named *Dicționar de proverb englez-român și român-englez* by Virgil Lefter. Specifically, four equivalent proverbs, four Romanian and four English proverbs are used in the corpus, and each deals with the concepts previously mentioned. Moreover, Virgil Lefter's collection was used to identify three equivalent proverbs, whilst the last is detected using two sources, i.e. *Oxford Dictionary of Proverbs* and *Dicționar de proverbe și zicători românești*. Regarding the Romanian proverbs, they were retrieved from *Dicționar de proverbe și zicători românești* and *Proverbele lumii despre calități și defecte* and *Dicționar de proverb englez-român și român-englez*, while the English proverbs were retrieved from *Oxford Dictionary of Proverbs* and *Dicționar de proverb englez-român și român-englez.* However, considering the Romanian and English proverbs without an equivalent, three in each category require translation, whilst one of each type was translated by scholars in the field, i.e. V. Lefter and M. Beza and were retrieved from Virgil Lefter's work.

Methods and tools

The methods used to approach the topic are simple and follow Marcas Mac Coinnigh's theoretical approach in *Structural Aspects of Proverbs,* and Neil Norrick's in *Subject Area, Terminology, Proverbs Definitions, Proverbs Features* in *Introduction to Paremiology: A Comprehensive Guide to Proverb Studies*. The syntactic approach offered by the two scholars in their works is completed by studying the word order that differs from the grammatical recommendations and figures of speech relevant to the structural approach.

The first step of the research is to comprise a self-made corpus, followed by the stage in which the affirmative/negative form of the proverbs is detected and analysed. The equivalent proverbs are studied prior to the Romanian and English ones, which do not have an equivalent supplied in each research stage. Secondly, the proverbs' construction regarding the clauses they comprise and the ungrammatical word order and repetitions are considered, followed by a quantitative approach regarding the number of words each proverb contains. Afterwards, the translation stage for the Romanian and English proverbs retrieved from monolingual dictionaries and the interpretation of the differences and similarities between the Romanian and English languages finish the research.

Consequently, the differences and similarities between the Romanian and English cultures can be detected and interpreted, followed by the additional analysis stage, and then, additional similarities and differences are unveiled, emphasising the importance of the translator's role in approaching paremiology. Furthermore, the conceptualisation stage transforms the proverbs into conceptual metaphors, followed by a comparative approach regarding the Romanian and English cultural aspects revealed from the study of proverbs.

Findings

The current paper includes several stages to get a complete picture of differences and similarities, starting from the analysis of the affirmative or negative form of the verbs within the proverb, then a study of the words focusing on their order and number in the structure followed by the identification of the parts of speech in each proverb and pattern devising. The translation considering the particularities of the structure is the last stage to complete the picture of the analysis.

The affirmative and negative aspects

Two proverbs out of twelve in the corpus have negative verbs, and they belong to the category of the equivalent proverbs, with the difference that the former equivalence respects the rapport negative – negative pair, while the latter faces the rapport negative-positive, i.e. the Romanian version is negative in opposition to the English versions which are two positive

sentences and one in the negative aspect. This characteristic shows that the Romanians emphasise the idea of harshness in approaching healing, and the third version is a type of interpretation of the figurative meaning of the proverb.

"Unde nu intră soarele intră boalele. = When the sun enters, the doctor does not." (Lefter, 2000, p. 192)

"Vine boala prin urechile acului și n-o poți scoate prin ușă de biserici. = Agues/ diseases come on horseback but go away on foot. / Ill comes in by ells and goes out by inches. / A man is not so soon healed as hurt." (Lefter, 2000, p. 195)

Words – number and order

The investigation in the case of the equivalent proverbs proves that Romanian versions are longer than the English ones in two situations, equal one and shorter in one case as follows:

(1) "Când e bolnav leul, iepurii îi sar în spinare. = Hares may pull dead lions by the beard." (Lefter, 2000, p. 141)

9 Romanian words > 8 English words;

(2) "Vine boala prin urechile acului și n-o poți scoate prin ușă de biserici. = Agues/ diseases come on horseback but go away on foot. / Ill comes in by ells and goes out by inches. / A man is not so soon healed as hurt." (Lefter, 2000, p. 195)

16 Romanian words > 9/10/9 English words

(3) "Unde nu intră soarele intră boalele. = When the sun enters, the doctor does not." (Lefter, 2000, p. 192)

6 Romanian words < 8 English words

(4) "A stitch in time saves nine." (Simpson, 2008, p. 474) = "Lucrul la timp făcut prețuiește îndoit." (Botezatu & Hîncu, 2001, p. 18)

6 English words = 6 Romanian words

However, the difference is not substantial only in the case of proverb number and, considering the grammatical word order, both the Romanian and English versions respect the order within the clause except for the Romanian version in proverb number 2, in which an inversion subject and verb are inverted, emphasising movement.

Concerning the number of words in the Romanian proverbs, there is an average of 6 words and the word order is changed as follows: the object is positioned before the subject in proverb number 5, the predicate is cleft in proverb number 7, and there is an inversion in the predicate as well in proverb number 8.

(5) "Ce folosește bolnavului patul de aur. = Of what use is a golden bed to the sick"(translation M. Beza in Lefter, 2000, p. 132)

6 Romanian words < 10 English words

(6) "Leac la rană, muierea cea bună." (Duduleanu, 1978, p. 32; Duduleanu, 1975, p. 54)

6 Romanian words

(7) "Nevasta cu minte bună/ e bărbatului cunună." (Duduleanu, 1978, p. 32; Botezatu & Hîncu, 2001, p. 134)

7 Romanian words

(8) "Rău cu rău se vindecă." (Botezatu & Hîncu, 2001, p. 220)

5 Romanian words

Conversely, the English proverbs differ in length from one case to another as the second and fourth are long, i.e. 19 words and 15 words, while the first and the third in the group are less than half, i.e. 6 and 8 words. Furthermore, considering the word order, the inversion is detected in proverb number 10 and the ellipsis in proverbs number 10 and 12.

(9) "A green wound is soon healed. = Rana nouă repede se vindecă." (traducere Lefter, 2000, p. 73)

6 English words

(10) “The devil was sick, the Devil a saint would be; the Devil was well, the devil a saint was he!” (Simpson, 2008, p.132)

19 English words

(11) “An ill cow may have a good calf.” (Simpson, 2008, p. 223)

8 English words

(12) “Six hours’ sleep for a man, seven for a woman, and eight for a fool.” (Simpson, 2008, p. 453)

15 English words

Additionally, the Romanian proverbs in the equivalents group consist of two clauses in a proverb, except for proverb number one, while those retrieved from the monolingual dictionaries have only one predicate. Similarly, the English proverbs in the first category comprise two clauses except for proverb number 4, whilst the English proverbs retrieved from the Oxford Dictionary of Proverbs consist of one predicate in the case of proverbs number 9 and 11, proverb number 10 contains time clauses in which the linker is omitted, and there is no verb in the last proverb.

Consequently, the length of the proverbs under scrutiny does not reveal the significant difference, and only their construction differs, i.e., the English proverbs contain ellipsis, which is not the case with the Romanian ones. Besides, the English proverbs contain more clauses than the Romanian ones. This aspect may be seen as a tendency for expressive discourse in English, while the Romanian language is economical.

Proverbs translation stage

The findings detected above influence the stage of proverbs translation as the number of clauses is maintained, while inversion and ellipsis are used as figures of speech. However, each group of four contains a proverb that has already been translated by Romanian scholars, i.e. V. Lefter and M. Beza, to highlight the approach already used.

Thus, the Romanian proverb is translated by Marcu Beza in which the inversion is noticed together with the construction *the+adjective* to express the Romanianexpression, *the one who is ill.* Similarly, the following three Romanian proverbs are translated without inversion but maintain the number of clauses and terminology. As the number of words proved irrelevant in the four equivalent proverbs, the English versions are longer in the case of proverbs number 2 and 3 than the Romanian proverbs and shorter in the case of proverb number 4.

(1) “Ce folosește bolnavului patul de aur. = Of what use is a golden bed to the sick” (translation M. Beza in Lefter, 2000, p. 132)

(2) “Leac la rană, muierea cea bună.” (Duduleanu, 1978, p. 32; Duduleanu, 1975, p. 54) =A good woman is medicine to the wound. (personal translation)

(3) “Nevasta cu minte bună/ e bărbatului cunună.” (Duduleanu, 1978, p. 32; Botezatu & Hîncu, 2001, p. 134) = A witty wife is a headdress to the man. (personal translation)

(4) “Rău cu rău se vindecă.” (Botezatu & Hîncu, 2001, p. 220) = Evil cures evil. (personal translation)

Similarly, the English group of proverbs is translated without considering the number of words but using connectors for clauses, as observed below. The translation supplied by Virgil Lefter used inversion and a sentence characteristic of the Romanian syntactic structure.

(1) “The devil was sick, the Devil a saint would be; the Devil was well, the devil a saint was he!” (Simpson, 2008, p.132) = Când dracul-i bolnav, face pe sfântul, când îi bine, uită de evlavie. (personal translation)

(2) “An ill cow may have a good calf.” (Simpson, 2008, p. 223) = O vacă bolnavă poate face un vițel bun. (personal translation)

(3) “Six hours’ sleep for a man, seven for a woman, and eight for a fool.” (Simpson, 2008, p. 453) = Bărbatului îi trebuie șase ore de somn, femeii șapte și prostului opt. (personal translation)

(4) “A green wound is soon healed. = Rana nouă repede se vindecă.” (traducere Lefter, 2000, p. 73)

Conceptual metaphors of HEALTH and ILLNESS

ILLNESS IS WEAKNESS

(1) “Când e bolnav leul, iepurii îi sar în spinare. = Hares may pull dead lions by the beard.” (Lefter, 2000, p. 141)

ILLNESS IS HARD TO BANISH

(2) “Vine boala prin urechile acului și n-o poți scoate prin ușa de biserici. = Agues/ diseases come on horseback, but go away on foot. / Ill comes in by ells and goes out by inches. / A man is not so soon healed as hurt.” (Lefter, 2000, p. 195)

DARK IS ILLNESS

(3) “Unde nu intră soarele intră boalele. = When the sun enters, the doctor does not.” (Lefter, 2000, p. 192)

PRECAUTION IS HEALTH

(4) “A stitch in time saves nine.” (Simpson, 2008, p. 474) = “Lucrul la timp făcut prețuiește îndoit.” (Botezatu & Hîncu, 2001, p. 18)

(5) “A green wound is soon healed. = Rana nouă repede se vindecă.” (traducere Lefter, 2000, p. 73)

WEALTH IS USELESS TO HEATH

(6) “Ce folosește bolnavului patul de aur. = Of what use is a golden bed to the sick” (translation M. Beza in Lefter, 2000, p. 132)

MENTAL HEALTH IS WEALTH

(7) “Nevasta cu minte bună/ e bărbatului cunună.” (Duduleanu, 1978, p. 32; Botezatu & Hîncu, 2001, p. 134) = A witty wife is a headdress to the man. (personal translation)

MARRIAGE IS MEDICINE

(8) “Leac la rană, muierea cea bună.” (Duduleanu, 1978, p. 32; Duduleanu, 1975, p. 54) =A good woman is medicine to the wound. (personal translation)

EVIL IS MEDICINE

(9) “Rău cu rău se vindecă.” (Botezatu & Hîncu, 2001, p. 220) = Evil cures evil. (personal translation)

ILLNESS IS TRANSFIGURATION

(10) “The devil was sick, the Devil a saint would be; the Devil was well, the devil a saint was he!” (Simpson, 2008, p.132) = Când dracul-i bolnav, face pe sfântul, când îi bine, uită de evlavie. (personal translation)

HEALTHY SLEEP IS BIASED

(11) “Six hours’ sleep for a man, seven for a woman, and eight for a fool.” (Simpson, 2008, p. 453) = Bărbatului îi trebuie șase ore de somn, femeii șapte și prostului opt. (personal translation)

ILLNESS IS HEALTH

(12) “An ill cow may have a good calf. (Simpson, 2008, p. 223) = O vacă bolnavă poate face un vițel bun. (personal translation)

There are eleven conceptual relations detected after the analysis of the proverbs, and there are some connections which can be established among them. Thus, HEALTH and ILLNESS are observed as both the target and the source domains, and additionally, the last conceptual metaphor contains both concepts. There is a negative perception of illness as it is related to WEAKNESS and DARK and the difficulty to expel, but it is also perceived as a change in ILLNESS

IS TRANSFIGURATION. On the other hand, HEALTH is related to WEALTH, positively and negatively, to PRECAUTION and favouritism, while MEDICINE, as a concept between health and illness, proves to link EVIL and MARRIAGE.

Conclusions

Music is related to numbers and patterns, as Pythagoras stated since Antiquity, and syntax also refers to numbers of words and how they are arranged in a sentence. Thus, the analysis of the syntactic structures reveals the musicality of a sentence and the particularities of the people who created them.

Firstly, the proverbs on the concepts of HEALTH and ILLNESS and their equivalents in the self-made corpus could be analysed regarding their syntax to establish particular patterns as the number of words, clauses, and how they are arranged in the proverb were analysed, and both languages show a specific musicality. Thus, the English proverbs contain ellipsis and inversion, but the Romanian ones do not comprise ellipsis.

Furthermore, the negative and affirmative forms of the verb proved that the Romanian conveyed a more vital message than the English. However, the English patterns prove a particularly poetic and dynamic approach to the concepts, as revealed from the analysis. Besides, the number of words in the proverbs does not reveal any similarity or difference, but this is not the case with the number of clauses, even though there is a particular correspondence between the Romanian and English equivalents when one or two clauses are considered. There are also differences in their position in the sentence when more than three clauses are involved.

Additionally, the conceptual metaphors detected prove that there are connections among concepts such as HEALTH, ILLNESS, WEALTH, PRECAUTION, DARK, MARRIAGE, SLEEP, and EVIL, in which HEALTH and ILLNESS are both the target and source domains. Furthermore, HEALTH connects to ILLNESS in a specific metaphor to prove an indissoluble link between the two antagonistic concepts.

Last but not least, a large corpus is recommended to be analysed using the approach in the current paper to detect if the tendency is maintained and if additional similarities or differences may be identified between the Romanian and English musicality in proverbs. Furthermore, a pattern regarding the parts of speech should be devised to detect additional common or dissimilar points between the Romanian and English syntactic structures in proverbs on HEALTH and ILLNESS.

BIBLIOGRAPHY

Botezatu, G. & Hîncu, A. (2001). *Dicționar de proverbe și zicători românești.* (A. Vidrașcu& D. Vidrașcu, Eds.). Editura Litera International.

Cuddon, J. A. (2013). Syntax. In *A Dictionary of Literary Terms and Literary Theory*. (5th ed.). Oxford: Blackwell Publishing.

Duduleanu, M.M. (1978). *Proverbele lumii despre calități și defecte.* București: Editura Albatros.

Katan, D. (1999). *Translating Cultures: An Introduction for Translators, Interpreters, and Mediators.* Manchester: St. Jerome Publishing.

Lakoff, G., & Johnson, M. (1980). *Metaphors We Live By*. London: the University of Chicago.

Lefter, V. (2000). *Dicționar de proverbe englez-român și român-englez.* Teora.

Mac Coinnigh, M. (201). Structural Aspects of Proverbs. An Introduction to Paremiology: A Comprehensive Guide to Proverb Studies. Hrisztalina Hrisztova-Gotthardt,Melita Aleksa Varga (eds.). (pp.112-132). Warsaw/ Berlin: De Gruyter Open.

Norrick, N.R. (2014). Subject Area, Terminology, Proverbs Definitions, Proverbs Features. An Introduction to Paremiology: A Comprehensive Guide to Proverb Studies. Hrisztalina Hrisztova-Gotthardt,Melita Aleksa Varga (eds.). (pp.7-27). Warsaw/ Berlin: De Gruyter Open.

Simpson. J. (2008). *The Oxford dictionary of proverbs* (5th ed.). J. Speake (Ed.). Oxford University Press.

Tessicini, D. (2014).Translators, Interpreters, and Cultural Mediators in Tessicini, D. &Federicci, M.F. (Eds.), *Translators, Interpreters, and Cultural Mediators* (pp.1-11). Hampshire: Palgrave Macmillan.

Wierzbicka, A. (1997). *Understanding Cultures*. New York – Oxford: Oxford University Press.

Annexe

Equivalent proverbs

(1) “Când e bolnav leul, iepurii îi sar în spinare. = Hares may pull dead lions by the beard.” (Lefter, 2000, p. 141)

(2) "Vine boala prin urechile acului și n-o poți scoate prin ușă de biserici. = Agues/ diseases come on horseback but go away on foot. / Ill comes in by ells and goes out by inches. / A man is not so soon healed as hurt.” (Lefter, 2000, p. 195)

(3) “Unde nu intră soarele intră boalele. = When the sun enters, the doctor does not.” (Lefter, 2000, p. 192)

(4) “A stitch in time saves nine.” (Simpson, 2008, p. 474) = “Lucrul la timp făcut prețuiește îndoit.” (Botezatu & Hîncu, 2001, p. 18)

Romanian proverbs

(5) “Ce folosește bolnavului patul de aur. = Of what use is a golden bed to the sick”(translation M. Beza in Lefter, 2000, p. 132)

(6) “Leac la rană, muierea cea bună.” (Duduleanu, 1978, p. 32; Duduleanu, 1975, p. 54)

(7) “Nevasta cu minte bună/ e bărbatului cunună.” (Duduleanu, 1978, p. 32; Botezatu & Hîncu, 2001, p. 134)

(8) “Rău cu rău se vindecă.” (Botezatu & Hîncu, 2001, p. 220)

English proverbs

(9) “A green wound is soon healed. = Rana nouă repede se vindecă.” (traducere Lefter, 2000, p. 73)

(10) “The devil was sick, the Devil a saint would be; the Devil was well, the devil a saint was he!” (Simpson, 2008, p.132)

(11) “An ill cow may have a good calf.” (Simpson, 2008, p. 223)

(12) “Six hours’ sleep for a man, seven for a woman, and eight for a fool.” (Simpson, 2008, p. 453)

THE CONCEPT OF "DREAM" IN THE ENGLISH, FRENCH AND ROMANIAN LINGUISTIC PICTURES

Oana Şulic
PhD Student, Moldova State University

Abstract: The main goal of this article is to offer a glimpse of the notion "linguistic picture". We will try to explain briefly what it means and give a few details about its origin. By "linguistic picture" one can understand the cultural specificity of the concept of "dream", in our case, in English, French and Romanian, being necessary to offer a brief definition of the "concept" and, implicitly, of the "conceptual metaphor". We will also come up with examples of cognitive prototypical scenarios which illustrate the cultural specificity of the concept of "dream" as it is found in various definitions.

Keywords: linguistic picture, conceptual metaphor, cognitive prototypical scenario.

Cognitive linguistics emerged in 1970 and represents a "modern school of linguistic thought", "an approach that has adopted a common set of guiding principles, assumptions and perspectives" (Evans, Green, 2006: 3). The reason why cognitive linguistics studies language is the fact that language mirrors thoughts, it opens up the way to what and how we think, to our ideas. This is its main function and what makes it "one of the most innovative and exciting approaches to the study of language and thought that has emerged within the modern field of interdisciplinary study known as cognitive science", as the researcher V. Evans puts it. (Evans, Green, 2006: 5). Cognitive scientists focus primarily on language as a tool of describing "the linguistic picture of the world" or "the linguistic world- image", thus language cannot describe the reality in an objective manner, but the way a person sees it and so there is a high interest in the relationship between language, thought and reality (S. Abdikalyk, 2016). Regarding the linguistic picture of the world, in his work *Language and Philosophy of Culture,* Wilhelm von Humboldt states that "different languages are not different designations of the same thing, but different visions of it…Thanks to the diversity of languages, the richness of the world and the diversity of what we learn in it opens up to us; human existence becomes more multifaceted for us, since languages intelligibly and effectively offer us different ways of thinking and perception" (Khayratdinova, Apud). Although this relationship between language and thought has always been a challenge, it is more intriguing for modern linguistics and it is associated quite often with the work of E. Sapir and B. L. Whorf. Their "hypothesis" consists of linguistic determinism and linguistic relativity. The linguistic determinism refers to the belief that language determines non- linguistic thought and the linguistic relativity stands for the fact that speakers of different languages will think differently (Evans, Green, 2006: 96). That could be translated by the idea that language determines thought. The way two different speakers of two different languages see the reality is not the same. This is how B. L. Whorf explains linguistic relativity: "We dissect nature along lines laid down by our native languages… We cut nature up, organize it into concepts, and ascribe significances as we do, largely because we are parties to an agreement to organize it in this way — an agreement that holds throughout our speech community and is codified in the patterns of our language. The agreement is, of course, an implicit and unstated one, but its terms are absolutely obligatory; we cannot talk at all except by subscribing to the organization and classification of data which agreement decrees" (Dirven, Marjolijn, 2004, Apud: 129). Yet, "proponents of formal linguistics have tended to reject the Sapir-Whorf hypothesis altogether, given its incompatibility with the hypothesis that there might exist a universal set of pre-linguistic conceptual primitives, and therefore a universal *mentalese* or *language of*

thought" (Evans, Green, 2006: 96). This is the "rival position" called universalism (Dirven, Marjolijn, 2004, 128). These researchers, comparing equivalent words from many languages, concluded that there are about 60 semantic primes or universal concepts, "the basic atoms of meaning, in terms of which the thousands upon thousands of complex meanings are composed" (Dirven, Marjolijn, 2004, 132), as it follows:

Universal semantic primes

Substantives	I, you, someone, people, something, person, body, word
Determining elements	this, the same, other, one, two, some, much, all
Experiencing verbs	know, think, want, feel, see, hear
Actions and processes	say, do, happen, move
Existence and possession	there is, have
Life and death	live, die
Evaluation and description	good, bad, big, small
Spatial concepts	where, here, above, below, near, far, inside, side
Temporal concepts	when, now, before, after, a long time, a short time, for some time
Relational elements	kind of, part of, very, more, like
Logical elements	if, because, not, maybe, can

(Dirven, Marjolijn, 2004, 132).

In order to describe the meaning of a word, we "paraphrase" it by gathering other words which have the same meaning. These words should be simple. Yet, dictionaries don't always follow this principle so problems as obscurity, circularity and ethnocentrism might occur. Dictionaries tend to define unknown words by other unknown ones and this makes a definition obscure and not clear at all. Circularity refers to explaining a certain word A by a word B and then when we go to the word B, we see it is explained by the word A. So, again, the definition is not clarifying. Some languages don't have equivalent words in other languages so this brings in the problem of ethnocentrism or culture bias. We cannot define a word from a language A by using concepts which are specific to a language B because we run the risk of being ethnocentric and of conveying a distorted message. The solution is to use what we call a "reductive paraphrase" that is using simpler words when describing a certain term. These simple words are in fact the universal semantic primes, the perfect solution of avoiding obscurity, circularity and ethnocentrism since there is proof that semantic primes can be found in any language.

As a conclusion to this, cognitive linguists' point of view regarding the relationship between language thought and experience is that there is a resemblance or some common traits regarding the way we all use language, think and react, regardless of the language we speak. That means we all have "a common conceptualising capacity" (Evans, Green, 2006: 101). Yet, there can also be a strong difference between speakers of different languages. As V. Evans and M. Green state, "language not only reflects conceptual structure, but can also give rise to conceptualisation" (Evans, Green, 2006: 101). The main tool that cognitive linguistics operates with is the concept. From an etymological point of view, the concept comes from the Latin word "conceptus" derives from the verb "concipere - concapere" which means "to conceive". In classical Latin, "conceptus" meant "pond," "inflammation," "impregnation," and "germs". This term has entered all Romance and Germanic languages (French concept - concevoir, Italian concetto - concepire, Spanish concepto- concebir, Portuguese conceito - conceber, English concept- conceive). The concept could defined as "an element of thinking", as C. Galinski puts it (Manerko, 2014, Apud.), the way a person perceives the world around, "a concentration of culture in the human consciousness; through it, culture infiltrates the cognitive world of the human being" (Lifari, 2020: 44). Another very

interesting definition of the concept is given by V. A. Maslova: "A concept is a semantic unit that has linguo-cultural features and characterises speakers of any chosen ethnoculture. While reflecting an ethnic mindset, a concept marks the ethnic language world image and serves as the so-called brick to build *the house of our being*" (S. Abdikalyk, 2016). Thus a concept preserves and offers information about someone's reality. *Conceptual metaphor* is the object of cognitive linguistics. Encyclopædia Britannica offers the following generally accepted definition of the metaphor:

"*metaphor*, figure of speech that implies comparison between two unlike entities, as distinguished from simile, an explicit comparison signalled by the words *like* or *as*.

The distinction is not simple. A metaphor makes a qualitative leap from a reasonable, perhaps prosaic, comparison to an identification or fusion of two objects, the intention being to create one new entity that partakes of the characteristics of both" (Encyclopædia Britannica).

However, cognitive linguistics states that "the metaphor is formed in the individual's thoughts, when he tries to reproduce, in particular, abstract concepts, comparing them with concrete ones" (V. Lifari, 2020: 94). Thus, the metaphor is not just a figure of speech, it becomes a way of thinking. George Lakoff says that metaphor is omnipresent not only in language, but also in our daily life, "in thought and action". "Our ordinary conceptual system, in terms of which we both think and act, is fundamentally metaphorical in nature" (G. Lakoff, M. Johnson, 1980).

The main research method in cognitive linguistics is the cognitive- prototypical scenario, implemented by A. Wierzbicka and represents an individual's thoughts which appear in his mind in a given situation and he can no longer distinguish the accidental from the essential. This is a method described with the help of the natural semantic metalanguage (Wierzbicka, 1999: 34). Wierzbicka argues that we cannot study the diversity nor the universal aspects of a concept without an appropriate metalanguage. According to J. Apresjan, every language has its own "naive picture of the world", its own "ethnopsychology" (Wierzbicka, Apud: 34), so studying a concept in a language in terms of any other language would only lead to distortion. Most words are specific to any given language or group of languages, so they are not universal. But there are also words carrying the same meaning in all languages, so they are universal and can "be used as elements of a culture- independent semantic metalanguage" (Wierzbicka, 1999: 35). In order to highlight the special status of these words, A. Wierzbicka suggests testing the semantic formulae which include them via natural language. After many years of hard work, A. Wierzbicka, together with other researchers, came to the conclusion that all languages "share a common core […] and that this common core can be used as a basis for non- arbitrary and non- ethnocentric metalanguage for the description of languages and for the study of human cognition and emotion" (Wierzbicka, 1999: 36). The researcher calls this common lexical core (conceptual primitives and lexical universals), summarized in the table that we presented above, "the alphabet of human thoughts". There is a series of "basic sentences" which can be used in any language as a natural semantic metalanguage to describe and compare meanings.

Next, we will try to form the cognitive-prototypical scenario to illustrate the linguistic and cultural specificity of three given situations in three different languages: English, French and Romanian, related to the concept of *dream*.

(1) "*If you can <u>dream</u> it, you can do it. Always remember that this whole thing was started with a <u>dream</u> and a mouse.*" – Walt Disney (goodreads.com).

The cognitive- prototypical scenario for this situation can be built as it follows:

X knows that if he wants something, he gets it.

X knows that he can make it happen only if he wants to.

Applying this method in the given situation, we can see that a native English speaker believes that the first step towards accomplishment is to dream about it.

(2) *"Faites que le rêve dévore votre vie afin que la vie ne dévore pas votre rêve."*- Antoine de Saint- Exupéry (Citation Célèbre).

The following cognitive- prototypical scenario can be shaped in this situation:

X thinks that he must want something all the time.

X knows that if he doesn't do this, he will want nothing more and he will feel bad about it.

By analyzing this second situation, we can see that a native French speaker must always struggle to have a goal in life and never let life destroy it. So accomplishing a dream or a goal is equal to constantly fighting for it.

(3) *"Tinereţea este visul, maturitatea este îndeplinirea visului, coagularea lui."*- Cristian Teleucă (citate.ro).

Finally, we can have the following cognitive- prototypical scenario for the given situation:

X wants something when he is young.

X makes that thing happen when he is an adult.

This third situation offers us a glimpse of what a native Romanian speaker might think regarding his aspirations. When it comes to dreams, there is always a time in life for each step that we must take. When we are young, we begin to dream. When we are adults, it is time to take action and make our dreams come true.

As a conclusion, most words are specific to any given language or group of languages which means they are not universal. But there are also universal words carrying the same meaning in all languages, words which can help us describe and compare meanings. The main function of language is to describe what cognitive linguists call "the linguistic picture of the world". It does this by conveying what the individual sees around him and how he perceives his reality, so cognitive linguistics pays special attention to this relationship between language, thought and experience. In order to analyse and understand this relationship, researchers appeal to what A. Wierzbicka calls the cognitive-prototypical scenario which is a specific method in cognitive linguistics that has as main objective the research of the concept, which provides us with information related to the concept in question, when and how it is used.

BIBLIOGRAPHY

1. ABDIKALYK, Kunimzhan Sadirkyzy et al. *Concept as the Main Research Objective of Cognitive Linguistics.* [online]
Disponibil: https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1114655.pdf (7.05.2022).
2. DIRVEN, René. VERSPOOR, Marjolijn. *Cognitive Exploration of Language and Linguistics, Second Edition Revised*. John Benjamins Publishing Company, 2004, 277 p.
3. DISNEY, Walter Elias. [online]
Disponibil: https://www.goodreads.com/quotes/tag/dreams?page=2 (8.05.2022).
4. Encyclopædia Britannica. [online]
Disponibil: https://www.britannica.com/art/metaphor [citat 8.05.2022].
5. EVANS, Vyvyan. GREEN, Melanie. *Cognitive Linguistics. An Introduction.* Edinburgh, Edinburgh University Press, 2006, 830 p.
6. KHAYRATDINOVA, Azima. *Linguistic Picture of the World as a Basic Element Intercultural Communication.* [online]

Disponibil: ling pct of the world.pdf (8.05.2022)

7. LAKOFF, George. JOHNSON, Mark. *Conceptual Metaphor in Everyday Language*. [online]

Disponibil: https://cse.buffalo.edu/~rapaport/575/F01/lakoff.johnson80.pdf (8.05.2022)

8. LIFARI, Viorica. *Conceptul afectivităţii în limbile engleză, română şi rusă*. Centrul Editorial- Poligrafic al USM, 2020, 244 p.

9. MANERKO, Larissa. *Concept Understanding in Cognitive Linguistics and Cognitive Terminology Science.* [online]

Disponibil: https://www.academia.edu/11710460/Concept_understanding_in_cognitive_linguistics_and_cognitive_terminology_science (7.05.2022).

10. SAINT- EXUPERY, Antoine de. [online]

Disponibil : https://citation-celebre.leparisien.fr/citation/reve (8.05.2022).

11. TELEUCĂ, Cristian. [online[

Disponibil : https://citate.ro/tineretea-este-visul-maturitatea-este-indeplinirea-visului-coagularea-lui/ (8.05.2022).

12. WIERZBICKA, Anna. *Emotions across Languages and Cultures. Diversity and Universals.* Cambridge University Press, 1999, p. 34- 38.

LE RIRE DE LA MÈDUSE BY HÉLÈNE CIXOUS AND ITS TRANSLATIONS INTO ENGLISH (LAUGH OF THE MEDUSA, BY KEITH AND PAULA COHEN, 1976) AND ROMANIAN (RÂSUL MEDUSEI, BY MAGDA CÂRNECI, 2021): A COMPARATIVE ANALYSIS

Alexandra-Maria Vrînceanu
PhD Student, „Alexandru Ioan Cuza" University of Iași

Abstract: This analysis aims to delve deeper into both the Romanian translation of notable feminist author Hélène Cixous's seminal essay titled "Le Rire de la Mèduse", as well as its English version. Of particular interest is the fact that the Romanian translation comes courtesy of feminist novelist Magda Cârneci (2021, Tracus Arte Publishing House), whereas the English version is penned by two American translators, Keith Cohen and Paula Cohen (Signs journal, 1976). By means of a comparative analysis, I thus aim to identify certain differences, be they cultural, reader-centered, ideological or stylistic, noticing that both the Romanian translator, and the American pair, are focused on the style and message, which are paramount when it comes to experimental feminist writing. Another aspect which I deem to be relevant for my interests is the translators' use of explanatory footnotes. This strategy, dubbed 'visibility change' by Andrew Chesterman, enables translators to make themselves 'seen' in the text or, from a different perspective, to make their voices mingle with other voices in the text. The analyses of the instances in which this strategy occurs – correlated with statistics which have their relevance too – will hopefully help me detect the particular purpose(s) of these intrusions, one of which obviously refers to explaining elements they consider are too vague for the target readership. All the while, I will naturally bear in mind that, when it comes to feminist ideology, there is a significant gap between the Anglo-Saxon and the Romanian cultures, and so the translators may act accordingly.

Keywords: feminism, strategies, voice, faithfulness, visibility

The New Wave of French Feminism in relation to the Anglo-Saxon Arena

When endeavoring to understand the context in which Cixous came 'of age' as a writer, one must first look at the broader context of the New French feminism and its perception. The fact that the Anglo-Saxon arena (the US, in particular) was so taken with French thought did not only revolve around feminist notions, rather it built on a pre-existing foundation, comprising notions by Roland Barthes, Jacques Lacan or Jacques Derrida.

Broadly speaking, French feminism criticizes and attacks phallocentric systems, values and misogyny with an even greater fiery passion than its American counterpart. Furthermore, the concept of 'sexual difference' (a key one in Cixous' theoretical essay "Le rire de la Méduse") is more prevalent where New French feminism is concerned. As such, the proponents 'attack' the 'sore spots': they mock the male erection, as well as the emphasis placed in society on virility and importance of the male organ, among others (Marks and de Courtivron 36). In "Le rire", Cixous showcases these ideas, mocking the male organ and the antiquated notion that women yearn and long for the male organ, using humor, sarcasm and wordplay.

In America, this new wave brought about great enthusiasm, once the readers and critics alike got hold of writings by 'the trinity' of New French Feminism, comprised of Cixous, Luce Irigaray and Julia Kristeva. Their notions and ideology are widely believed to have opened Anglo-American feminism to sexual and textual politics and psychoanalysis

(Simon 86-87). French feminism also exhibits a core interest that veers toward literature, namely a feminine discourse, lying at the junction where ideology meets sexuality (Spivak 141), which is precisely what Cixous continually urges all women to do in and through their writings and texts, for "[…] this is the invention of a *new insurgent* writing" ("Laugh of the Medusa" 880).

Even though American feminism was richer from the point of view of political activism, the French wave showcased a novelty, that of a more conceptual dimension, a deep dive into the roots and symbolism of patriarchal and phallocentric language (Simon 86-87). For instance, the notion of the phallus seen as a signifier and associated with the penis, an organ, was posited by Jacques Lacan, who spoke of the fact that this process of association entails the procedures through which women are deprived of autonomy in society. Furthermore, the manner in which the two sexes relate to the phallus as signifier defines the positions they occupy as subjects, be they masculine or feminine, in the patriarchal symbolic order. The penis no longer only fulfills its purely anatomical role, but it takes on a new one, that of 'object', and it is primarily concerned with addressing the needs of the woman – the mother, more precisely (Grosz 116).

Hélène Cixous: "Woman for women"

Algerian-born, with Jewish roots on her father's side, Cixous felt like an outsider since childhood. Having a diverse cultural background only added to her constant impression of not belonging, of being on the 'outskirts'; this, together with the premature loss of her father, drove her toward deep introspection with respect to themes such as death, loss and love, and would serve as a basis for her works to come. Passionate about classical literature and plays, she taught starting in her 20s in Bordeaux, at the Sorbonne and at Nanterre (Bray 2-3).

In spite of being a seminal and central figure in French Feminist discourse, a founding 'mother', together with Julia Kristeva and Luce Irigaray (among others), she continues to toe the fine line between various genres. In fact, there are those who would say that it is precisely her refusal to be defined, placed in a category or associated with a certain style, that makes her writing stand out. In the Anglo-Saxon world, Cixous is considered to have an experimental style, and deemed to be an advocate for women's rights (Conley xiii-xiv). However, the writer herself does not consider that feminism should strive for the power found within political structures, but rather considers the focus should be placed on the underlying patriarchal philosophy. In fact, in a 1977 interview with Françoise van Rossum-Guyon, she stated that "Je ne suis pas feministe" (Rossum-Guyon 482 qtd. in Aneja 21). It must be said that other scholars have postulated that it is precisely because Cixous urges women to write themselves (or rather their selves), reminding them that their bodies "must be heard", as this is the sole way through which "[…] the immense resources of the unconscious spring forth" ("Laugh of the Medusa" 880), that she is, in fact, a feminist (Bray 8).

One cannot tackle Cixous without mentioning the person who was (arguably) one the greatest influences on her writing and techniques of representation, namely French philosopher Jacques Derrida who, in his 1928 article "Geschlecht: sexual difference, ontological difference", famously tackled Heidegger's texts and the relationship between sexual and ontological difference. Therein, he proposed a more 'modern' approach, which made use of psychoanalysis, distilling the concept as a 'displacement', "[…] a sexual division itself which leads to negativity" (Derrida 72). Building on Derrideanism, Cixous views sexual difference from the point of view of the role played as far as gender behavior is concerned, how it challenges the *status quo*; she does not necessarily focus on the biological and anatomical sense (Sellers xxviii). Rather, she criticizes psychoanalysis and the focus on anatomical determination, and chooses to focus on the physical drives ('pulsions') and pleasure or rapture, the so-called 'jouissance', for that is where, in her opinion, "[…] the

difference itself most clearly apparent in as far as woman's libidinal economy is neither identifiable by a man, nor referable to the masculine economy" (Cixous "Sorties" 95).

Having touched upon the importance of 'sexual difference' within the ideology of French Feminism, I would be remiss were I not to turn to the concept of 'écriture féminine' (or 'feminine writing'), postulated by the trinity comprised of Cixous, Kristeva and Irigaray, for whom the sole way in which women will find and express their true selves, thus bringing forth that which the patriarchy has so long suppressed inside them, is by fully expressing their sexuality, no holds barred (Jones 366). However, it must be stressed that the Algerian-born writer is conscious of the fact that the very notion of "feminine writing" may lead to confusion and oversimplification, and so chooses to use wordings such as "[…] a writing said to be feminine or masculine, in order to mask the distance" ("Voice i" 51), as the adjectives 'masculine' and 'feminine' tend to be distorted due to everyday usage, thus becoming labels.

Analysis and confrontation of the two translations of Cixous' "Le rire de la Méduse" into English (*The Laugh of the Medusa*, by Keith and Paula Cohen, 1976) and, respectively, into Romanian (*Râsul Medusei*, by Magda Cârneci, 2021)

What follows is a closer look and analysis of the two translations (Romanian and English) of the French source text. The Romanian translation, "Râsul Medusei", came out at Tracus Arte Publishers in 2021 and belongs to Magda Cârneci, a Romanian author and translator, herself a member of the 'legion' Cixous is appealing to in her essay, as she is also a feminist writer and poet. The English translation came out in 1976, in the American journal called *Signs*, and is penned by Keith and Paula Cohen.

Performing translation criticism by comparing the two translations – English and Romanian with the French source text of „Le rire de la Méduse" according to Antoine Berman's method, I will first take an in-depth look at the translations themselves. The method devised by the French Translation Studies scholar comprises three stages, namely firstly reading and re-reading the translation(s), then focusing solely on the source text, and setting out "in search of the translator", meaning researching information on the translators' backgrounds and experience as far as translation is concerned (Berman 49). The stage where the translations are compared to the source text is – perhaps fittingly - called 'the confrontation'.

The first stage, that of reading and re-reading the translations, leads me to ascertain that the English and the Romanian translations are standalone texts which are coherent and observe the linguistic norms of the target language(s). The first major difference is that of format, as the English version was published in 1976 in the Summer issue of *Signs*, the Journal of Women in Culture and Society, which was established in 1975 and is published by the University of Chicago Press (as per the website), whereas the Romanian version appeared on its own, in book(let) format, at Tracus Arte Publishers. The second aspect is the time gap between the two translations, with the English version coming out a mere year after the source text was published in French journal *L'Arc* in 1975, whereas the Romanian version came out in July 2021, 46 years after the publication of the source text. From the point of view of the textual factor of coherence, both translations read fluently and are compliant with the written norms of both languages – grammar and syntax-wise. Turning my gaze toward the aspect of cohesion and that of layout, it transpires that the Romanian version makes use of the same breaks in the text (as the French source text) by means of the star symbol (*), which aids reader comprehension and helps identify the separate ideas tackled in each section. The English text reads more like an academic article, as it does not set apart the sections in the same manner, rather it employs double spacing in some areas to signal the start of a separate idea. (p. 877, 879, 883, 886). Formatting-wise, the Romanian translation makes heavy use of italics, as does the French source text, whereas the English translation employs it far less frequently.

Moving on to the second stage and focusing on the source-text, several aspects must be stressed. A blend of both fiction and manifesto, Cixous' theoretical essay "Le rire de la Méduse", published in French journal *L'arc* in 1975, seems to transcend and elude traditional genres, as evidenced by the degree to which it has managed to influence readers over the years and hold its own as one of the seminal feminist texts of the 1970s (Marks and de Courtivron 37). What makes it stand out, one might wonder? As opposed to other feminist texts/manifestos which verged more on an instructional style, rather heavy on the terminology, Cixous' narrator takes on the guise of a mentor who, in addressing the readers directly and employing a passionate tone, plenty of rhetorical questions and a sense of urgency, aims to "[…] change heads and hearts" (Marks and de Courtivron 37). It is also not by mere coincidence that the Algerian-born writer opted for the name of the famed creature from Greek lore, long viewed though a disparaging lens by the masculist mythology and male heroes of old. Hers is not a 'deadly' creature, nor is she a horrifying sight to contemplate: "[…] She's beautiful and she's laughing." ("Laugh" 885).

The narrator uses humor, sarcasm and witty puns, such as "little pocket signifier", "Tom Thumb", "the inevitable man-with-rock", "sex cops", "smug-faced readers" or "big bosses" to poke fun at the male libidinal economy and traditional *status quo* that she is urging those who would listen to subvert and overthrow. Cixous' particular style is metaphorical and marked by poeticism. Moreover, what sets this essay apart from other such pieces of writing, is that it oscillates between genres: at times, it is instructive due to all the references made, at times it is akin to a 'pep-talk' from a fellow fighter, a member of the 'legion', at times it is endearing due to the narrator baring her soul to the reader she dubs "my friend" and, last but certainly not least, witty and humorous through the use of puns and a sharp tone. As a result of analyzing certain selected excerpts, it will be interesting to ascertain how the translators render said elements and how – and, more importantly, if – they manage to replicate Cixous' particular style in the respective translations into English and Romanian.

Engaging in the analysis stage Berman dubs 'the confrontation', I will be comparing certain relevant excerpts showcasing pertinent elements which set the two translations apart from each other, and commenting upon how the translators rendered that which makes Cixous' style particular: references, cultural allusions, footnotes and puns. A major such difference is related to the presence of the translator(s) on the page, namely what Andrew Chesterman, in his book *Memes of Translation,* called the pragmatic strategy of 'Visibility change' (108). In the case at hand, apart from certain explicitations and other in-text interventions, this comes in the guise of explanatory translator's footnotes. Quantitatively speaking, the Romanian translation makes use of 22 such footnotes, which serve to aid reader comprehension; as stated above, one of the particular features which give Cixous' text its appeal is the fact that she makes heavy use of intertextual references, 'name-dropping' and cultural and literary allusions which, to Romanian readers – be they initiated as far as feminist theory and history goes – may be unknown. The English version by Keith and Paula Cohen makes use of a total of three translator's notes (pages 882 and 887). Perhaps one explanation the analyst might endeavor is due to the glaring gap between the target readers' level of 'initiation', namely the fact that feminist writings – especially those more theoretical in nature – are still perceived as *niche* in Romania, whereas in the Anglo-Saxon arena, as ascertained above, they have had decades to 'sink into' the collective consciousness.

Thus, translator (and feminist author herself) Magda Cârneci opts for briefly explaining any such references she deems too obscure for the readership, such as a quote Cixous includes from James Joyce's *Ulysses* (p. 26). As a side-note, it is worth mentioning that Cixous' PhD thesis was on Joyce's writings (Conley 9). As the author is not in the habit of 'coddling' the readers and explaining her references, Cârneci perhaps felt the need to insert the explanation. Another such example includes Cixous' mention of Dora, where the

Romanian translator takes on the role of instructor for the reader and not only clarifies who Dora is (a pacient of Freud's), but she also adds the note that the same character appears in "Portrait de Dora", one of Cixous' early pieces (p. 31 of the Romanian translation). Another such example of the translator slipping into a didactic role and employing an explanatory footnote comes on page 41 ("Oare nu am citit „Semnificația falusului"), where the source text and the English translation ("Haven't I read the "Signification of the Phallus""?) (891) only render the title of Jacques Lacan's essay "The Signification of the Phallus", which appeared in the anthology *Écrits* (the English translated edition from W. W. Norton & Company, 2007). The Romanian translator's footnote aids the reader, clarifying that it is "An allusion to Jacques Lacan's theory".

Other such examples of the Romanian translator lending the readers a helping hand are in the case of the puns employed, for instance when Cixous pokes fun at Lacan's notion of the phallus seen as a signifier and associated with the penis – the 'weapon' of men :

> ST: C'en est fait des contes de petit poucet, du *Penisneid* que nous chuchotèrent les vieilles grands-mères ogresses servantes de leurs fils-paternels. […] afin que nous les assurions (nous maîtresses maternelles de leur petit significant de poche) (62)
>
> TT1 (Cohen): That sort of thing you would expect to come straight out of "Tom Thumb," out of the *Penisneid* whispered to us by old grandmother ogresses, servants to their father-sons. […], so that we'll assure them (we the maternal mistresses of their little pocket signifier) […] (890)
>
> TT2 (Cârneci): S-a terminat cu poveștile cu tom degețel, cu *Penisneid* pe care ni le-au șușotit bătrânele bunici căpcăune servitoare ale fiilor lor paternali, [...] ca să-i asigurăm (noi educatoarele materne ale micului lor signifiant de buzunar) (38)

Both the Romanian and the English translators are faithful to the source text and employ the syntactic strategy of literal translation. As seen in the target texts, this particular excerpt has two references, one in the form of a literary one, the other a linguistic allusion through wordplay. Firstly, there is the term *petit poucet*, referring to a children's story by Charles Perault, "Le Petit Poucet". Both the Romanian and the English versions employ the semantic strategy of Equivalence, thus rendering the titles by which the story is known in both target cultures. The second one comes in the form of a pun: by adopting the reference to 'signifiant' ('signifier') from the founding father of linguistics, Ferdinand de Saussure, and giving it a new meaning, meant to take a jab at a matter which has long plagued the male sex, namely the size of the penis and erection, she takes the concept and gives it renewed power: For one not aware of the theory of the phallus as signifier, it may seem innocent at a first glance; however, armed with the knowledge, the narrator's wit and sarcasm become that much more powerful. The Romanian translator includes two explanatory footnotes here, one for *Penisneid*, explaining it as "Need for the penis in German", the other explaining the double entendre of 'maîtresse, a term which "in French refers to both a teacher/mistress at school, as well as lover/mistress".

When it comes to lexical choices, the Romanian translator sometimes opts for the semantic strategy of emphasis change, towards more explicitness; this shift in semantic perspective is not a radical change, but it does contribute to highlighting the narrator's urgent tone. Thus, the French "ton corps est à toi, prends-le" (39) is literally rendered in English ("[…] your body is yours, take it") (876), whereas Cârneci uses the verb "apucă-l" (8), an equivalent to 'grab', less neutral than 'take'. However, the same can be stated about Keith and Paula Cohen, who use the same strategy of emphasis change, as well as that of distribution change, through addition, feeling the need to emphasise the underlying and latent power of the women silenced thus far, who are preparing to take the world by storm, by adding 'there's no end to it':

ST: Quels efforts il leur faut faire, aux flics du sexe, toujours à recommencer [...] (41)

TT1 (Cohen): What an effort it takes-there's no end to it-for the sex cops to bar their threatening return. (877)

TT2 (Cârneci): Ce eforturi trebuie să facă polițaii sexului, întotdeauna gata să reînceapă [...] (10)

Other examples of explanatory footnotes used by the translators of the Romanian and English target texts include the numerous neologisms made up by the author, such as "antiamour" (42), rendered into English as "antilove" (878) and in Romanian as "antiiubire"(11) or "elle s'autre" (48), translated by the Cohens using distribution change, as "she others herself", (882) and into Romanian through modulation as "se alterizează" (20). Another example of the author making up a neologism imbued with new meanings is 'dé-penser' (49), rendered into English as 'un-thinks' (882) and in Romanian as 'dez-gândește' (21); both the Cohens and Cârneci use literal translation and the same morphological process of prefixation. However, the last example sees both translations providing readers with explanatory footnotes, stating what the initial French terms were, as well as explaining that "Dé-pense," a neologism formed on the verb 'penser', hence "unthinks," but also "spends" (from depenser) [translator's note]" (882).

There is another instance where the two translations differ, in that the English version seems to focus more on the natural-sounding word choices in the target language, rather than strictly being faithful to the author's wording. As such, *défenses antipulsionnelles* (47) is rendered as "no woman stockpiles as many defenses for countering the drives (881) [my emphasis], and in Romanian as "[…] nu adună atâtea apărări antipulsionale (19). The Romanian version is faithful to the source text, as literal translation is employed; the English translation diverges through distribution change, as it uses more elements, rather than a compact term.

As stated before, Cixous has a propensity for creating new terms to refer to the wonders of women and womanhood, this time through compounding: 'berceuse-donneuse' (48), translated into English as "[…] cradler; herself giver" (881). Thus, the English version does not use the same word formation process, namely a compound, fragmenting the text via the syntactic strategy of cohesion change. On the other hand, the Romanian version is faithful, employing the same morphological process: 'legănătoare-dăruitoare' (19). It must be pointed out that the English translators seem to have a penchant for the syntactic strategy of cohesion change; this is not uncommon, as English texts tend to make use of semi-colons far more frequently as opposed to Romance languages.

Another aspect that sets the two translations apart would be the fact that there seem to be some omissions in the English target text, most notably one of the author's explanatory footnotes (p. 883). The same note is faithfully rendered in the Romanian translation (page 22). In a feminist essay, where the author's notions and ideology need to get through to the readers, this omission is quite severe. Furthermore, the English translators do not seem to have deemed it necessary to preserve all the italicized terms from the French source text, whereas the Romanian translator was faithful in this respect and rendered all of them. The situation is similar as far as paragraphing is concerned, with the English version adopting a more compact style, whereas the Romanian translation follows suit with the French source text.

Embarking in search of the translator(s), I will begin with the Romanian translator, Magda Cârneci. An associated professor at the Bucharest National University of Arts, Magda Cârneci is herself a writer and art critic. Over the years, she has held distinguished positions that have allowed her to make her voice known: director of the Art History Institute in Bucharest, editor-in-chief of *Artelier* Magazine, head of the Romanian Cultural Institute in

Paris (*Revista Arta*). She has had poetry books published and translated (*Wikipedia*). Her 2014 novel *FEM* was also nominated for the Romanian Writers' Union Awards, and was translated into French and English by two highly esteemed translators and professors, Florica Courriol and Sean Cotter. The back cover and the inner side of the book jacket (*Râsul Medusei*, Tracus Arte, 2021) contain quotes from the translator on the topic of the work, as well as some features of Cixous' writing and translation difficulties: "It is a philosophical text that is political as it is poetic, rational, as it is linguistically, orthographically and stylistically 'playful', which also justifies the difficulties one encounters when tasked with translating it" [translation mine]. Moreover, as evidenced by her statement on the inner-side of the book jacket, Cârneci endeavored to bring this translation to Romanian readers, "[…] hoping that it will motivate and encourage other women writers in Romania to take on the female condition with both energy and courage, all the way" [translation mine]. As for the two American translators, from the research conducted, it is unclear at this stage whether the two are related, or the same last name is a mere coincidence. According to the *Beltway Poetry Quarterly* website, a retired professor of French and comparative literature, Keith Cohen has had works published in the field of film and literature, as well as Caribbean poetry. Apart from writing natural prose, he has had several translations published as well, which include: *Histoire de la virilité* (Columbia University Press), *Cauchemar des feuilles* ("The Leaves' Nightmare"), *Prologue* ("Prologue") or *Arbre mort* ("Dead Tree"), among others. In 2015, his translation of Joseph Polius' poem "Dessus ma peur…" (as "Above my fear") appeared in the summer issue 16:3 of the journal *Poetry in Translation Issue*. There was not much relevant information to be found on Paula Cohen, except that she is a writer, translator and editor hailing from New York, passionate about the Victorian era. Apart from having translated "The Laugh of the Medusa", she is also a writer and editor: *Gramercy Park, Marbling on Fabric, BOK: The Memoir of a Dysfunctional Dog, The Body-Exchange Machine (Philosophy Stories for Children*), as per *Goodreads* and *Amazon*.

To sum up, while both versions are faithful to the source text, more precisely to Cixous' distinctive style marked by poeticism, sharp wit and biting humor in the form of neologisms, ludic tone and wordplay, the Romanian version seems to draw closer to the original through literal translation, the use of the same morphological processes, as well as due to the layout and formatting. I would be remiss were I not to point out the fact that, despite the extensive use of literal translation and other source-oriented strategies, translator Magda Cârneci does not lose sight of the target readers and comes to their aid with explanatory footnotes, that serve to guide and provide them with clarifications and additional information. The English translation, while faithful for the most part and coherent, differs in that it relies on the fact that the presupposed information, references and allusions to feminist concepts, texts and ideology are mostly known to the target readers. Furthermore, there are several omissions, as well as cohesion changes, due to the heavy use of the semantic strategy of distribution change.

BIBLIOGRAPHY

Corpus

Cixous, Hélène. „Le rire de la Méduse." *L'Arc* 61(1975): 39-54.

-----„The Laugh of the Medusa." Translated by Keith and Paula Cohen. *Signs*, 1:4 (Summer). The University of Chicago Press, 1976, pp. 875-893.

----- *Râsul Medusei: un efect de spin roz*. Translated by Magda Cârneci. Bucharest: Tracus Arte, 2021.

Primary sources

Aneja, Anu. "The Medusa's Slip: Hélène Cixous and the underpinnings of écriture féminine", *Lit: Literature Interpretation Theory*, 1992, 4:1, pp. 17-27.

Berman, Antoine. *Toward a Translation Criticism: John Donne*. Translated by Françoise Massardier-Kenney. The Kent State University Press, 2009.

Bray, Abigail. *Hélène Cixous - Writing and Sexual Difference*. Palgrave, 2004.

Chesterman, Andrew. *Memes of Translation - The spread of ideas in translation theory*. John Benjamins Publishing Company, 1997.

Cixous, Hélène. „Sorties." Translated by Ann Liddle in *New French Feminisms: An Anthology*, edited by Elaine Marks and Isabelle de Courtivron. Schocken Books, 1981, pp. 90-99.

Conley, Verena Andermatt. "Voice i... "(Interview with Helene Cixous.) *Boundary 2*, Vol. 12, No. 2, On Feminine Writing: A Boundary 2 Symposium (Winter, 1984), Duke University Press, pp. 50-67. ("Voice i")

Conley, Verena Andermatt. *Hélène Cixous*. Harvester Wheatsheaf, 1992.

Derrida, Jacques. "Geschlecht: Sexual Difference, Ontological Difference." *Research in Phenomenology*, vol. 13, 1983, pp. 65–83.

Grosz, Elizabeth. *Jacques Lacan: A Feminist Introduction.* Routledge, 1990.

Jones, Ann Rosalind. „Writing the Body: Toward an Understanding of *l'écriture féminine*" in *The New Feminist Criticism: Essays on Women, Literature and Theory*, edited by Elaine Showalter. Pantheon, 1985, pp. 361-279.

Marks, Elaine and Isabelle de Courtivron, editors. *New French Feminisms. An Anthology*. New York: Schocken Books, 1980.

Rossum-Guyon, Françoise van. "Entretien avec Françoise van Rossum-Guyon." *Revue des Sciences Humaines* XLIV (168)(1977): 479-493 in Aneja, Anu, "The Medusa's Slip: Hélène Cixous and the underpinnings of écriture féminine", *Lit: Literature Interpretation Theory*, 1992, 4:1, pp. 17-27.

Sellers, Susan, editor. *The Hélène Cixous Reader*. Routledge, 2003.

Simon, Sherry. *Gender in Translation*. Routledge, 1996.

Spivak, Gayatri Chakravorty. „French Feminism in an International Frame." *In Other Worlds: Essays in Cultural Politics*, edited by Gayatri Spivak. New York: Methuen, 1987, pp. 134-15.

Electronic resources:

"About Signs." *Signs*. 2012, http://signsjournal.org/about-signs/ Accessed May 1 2022.

"Books by Paula Cohen." *Goodreads*, https://www.goodreads.com/author/list/169847.Paula_Cohen, Accessed May 2 2022.

"Gramercy Park: A Novel of New York's Gilded Age." About the Author, *Amazon.com*, 2003. https://www.amazon.com/Gramercy-Park-Novel-Yorks-Gilded/dp/031230997X , Accessed May 2 2022.

"Keith Cohen." *Beltway Poetry Quarterly*, https://www.beltwaypoetry.com/poetry/poets/names/cohen-keith/ Accessed May 2 2022.

"Magda Cârneci." *Wikipedia*, https://en.wikipedia.org/wiki/Magda_C%C3%A2rneci Accessed May 8 2022.

"Magda Cârneci." *Revista Arta*, https://revistaarta.ro/en/author/magda/ Accessed May 8 2022.

SUFFIXES DERIVATION IN ROMANIAN PRESS. THE –IST SUFFIX

Emilia-Mihaela Costescu (Crînguș)
PhD Student, University of Craiova

Abstract: This article makes an analysis of words in the current journalistic language formed with the suffix -ist. One can notice in our study that the language of journalism is characterized by the use of occasional lexemes, formed by suffix derivation, which have the role of capturing the public's attention, while arousing the reader's curiosity.
Our study shows that the recent journalistic language has witnessed the circulation of derivatives with the suffix -ist in various fields: culture, economy, politics, sports, fashion, science, etc. The material used in our research has been extracted from the current Romanian press, using the most representative publications which reflect various orientations and languages.

Keywords: derivation, journalistic language, suffix -ist, productive words, diversity

1. Introducere

În ultimii ani, limbajul jurnalistic a captat atenția multor cercetători din domeniul lingvistic, fiind subiectul a numeroase studii de specialitate, lucrări științifice și analize care urmăresc evoluția actului mediatic. Limbajul presei scrise din România a suferit modificări majore după anul 1989, de aceea trebuie precizat faptul că "evoluția semantică a cuvintelor în limba presei de azi se încadrează în parametri firești legați de schimbările din societate și de influența altor limbi, mai ales a limbii engleze." [1]

Schimbările din societate și-au pus amprenta asupra limbajului jurnalistic. Și-au făcut apariția foarte multe surse de informare, de aceea majoritatea ziarelor, revistelor, publicatiilor online pun accent pe căutarea unor strategii de limbaj pentru a atrage atenția cititorilor. În acest sens Rodica Zafiu afirmă că "adevărata concurență pentru informație nu vine atât din direcția conotativului, cât din cea a faticului: presa contemporană nu caută atât convingerea, cât menținerea interesului, atragerea atenției."[2]Această lucrare prezintă câteva aspecte generale ale limbajului jurnalistic și, totodată, analizează modul de formarea a unor cuvinte din presa românească actuală cu ajutorul derivării.

Considerată de majoritatea lingviștilor drept o limbă de tip derivativ, asemenea limbii mamă, latina, de la care a moștenit un sistem sufixal foarte bogat, româna încearcă tot mai mult să apeleze la propriile ei mijloace atunci când simte nevoia creării unor cuvinte, expresii sau cuvinte necunoscute mai înainte. [3]

De-a lungul anilor, derivarea a fost tratată și explicată îndeosebi prin rolul ei primordial ca mijloc principal de formare a cuvintelor noi. Acest aspect se va observa și în studiul nostru unde se remarcă apariția unor unități lexicale noi, pornind de la un cuvânt de bază.

2. Metodologia cercetării

Studiul nostru analizează formarea termenilor obținuți prin derivare cu sufixul *-ist* din limbajul utilizat în presa scrisă actuală. Sunt vizate diverse domenii, inclusiv cultură,

[1] Ioana Vintilă-Rădulescu, *Limbajul presei românești de azi – o limbă de lemn?*, p.328, în Ilie Rad, *Limba de lemn în presă*, București, Editura Tritonic, 2009, pag. 328
[2] Rodica Zafiu, *Interpretarea limbajului jurnalistic*, în *Limba română. Revistă de știință și cultură*, nr. 7-9, Chișinău, 2007, pag. 144
[3] Mariana Vârlan, *Derivarea sufixală nominală în româna actuală*, Editura Universitaria Craiova , 2012, p. 31

economie, politică, sport, modă, știință, etc. Pentru realizarea cercetării am selectat titluri și articole apărute în perioada 2015-2022, în cotidiene naționale cu tradiție, dar și în publicații online recente: Adevărul, Dilema Veche, Național, România Literară, DC News, Cotidianul, Evenimentul Zilei, Ziarul Financiar, Ziare.com, Digi Sport, etc.

3. Originea sufixului –*IST*

Din punct de vedere etimologic, sufixul -*ist* provine din limba greacă și a intrat în latină sub forma –*ista*, unde a dat naștere la un număr redus de cuvinte derivate.

În limba română, sufixul –*ist* a intrat la începutul secolului al XIX-lea și face parte din categoria celor mai productive sufixe din limba noastră. Acest sufix a pătruns în limba română, pe calea scrisului, odată cu termenii împrumutați din franceză și italiană. [4] De asemenea, există și un număr redus de cuvinte intrate din limbile germană și rusă.

4. Studiu științific privind derivatele cu sufixul –*ist* din presa românească

Sufixul –*ist* face parte din categoria sufixelor care denumesc agentul și este considerat cel mai productiv sufix neologic. Această productivitate se explică prin capacitatea și ușurința de a se atașa la diverse teme, formând cuvinte noi.

În continuare, vom prezenta exemple recente de cuvinte derivate cu sufixul –*ist*. Se va observa că derivatele obținute cu ajutorul acestui sufix denumesc:

a) aparteneța politică, pe cei care aderă la o doctrină, credintă, etc.

- ”Și începe Ghiță – trimis în judecată în două dosare și cercetat în alte două dosare – să mă facă *sorosist* (evident!), *iohannist*, *ciolosist*, *nicusorist*, *clotildist*, *matildist* (tot un fel de *clotildist*), în concluzie: vândut străinilor.” (Aktual24, 2 decembrie 2016, https://www.aktual24.ro/, *Oamenii lui Ponta il acuza pe un jurnalist ca este „CIOLOIST” pentru ca merge cu tramvaiul*);
- „*Băsist-udriștii* – un nou concept al politicii românești” (DC News, 29 noiembrie 2016, https://www.dcnews.ro/, *Băsist-udriștii – un nou concept al politicii românești*);
- “Gest *johannist* de proastă creștere de Ziua Armatei” (Huhurez.com, 26 octombrie 2017, https://www.huhurez.com/, *Gest johannist de proastă creștere de Ziua Armatei*);
- ”În cea mai pură tradiţie a regimului, Comitetul Central al Partidului *Comunist* Chinez (PCC), reunit de luni în jurul preşedintelui Xi Jinping, a adoptat cel de-al 14-lea plan *cincinal*.” (Agerpres, 29 octombrie 2020, https://www.agerpres.ro/, *China dezvăluie un plan cincinal fărăobiectiv de creștere economică*);
- ”Despre *pesediştii* ăia rudimentari şi lacomi, care ies la pensie la 47 de ani cu 20.000 de lei pe lună, există o vorbă. “Cutare a furat, dar a şi făcut”, aşa se zicea. *Useristul* n-a furat (încă), dar va distruge.” (Național, nr. 451/2020, https://www.national.ro/, *Pesedistul „a furat, dar a şi făcut.“ Useristul n-a furat (încă), dar va distruge*);
- ”Vor vota *peneliştii* împotriva lui Iohannis?”(Adevărul, nr.515/2021, https://adevarul.ro/, *Vor vota peneliştii împotriva lui Iohannis?*);
- “Dumnezeu e *darwinist*, iar Darwin, dumnezeiesc” (Dilema Veche, 5 aprilie 2017, https://dilemaveche.ro/, *Dumnezeu e darwinist, iar Darwin, dumnezeiesc*);

[4] Vezi Iorgu Iordan, *Sufixe românești de origine recentă (neologisme)*, Buletinul Institutului de Filologie Română Alexandru Philippide, VI, 1939, pp.3-4

b) ocupații, meserii și denumirea celor ce practică aceste meserii

- "Dar și de inspirat *parodist* al unor texte celebre și sacrosancte pentru mulți prin sfințirea lor, prin repetarea lor patetică, publică." (România literară, nr. 37-38/2021, https://romanialiterara.com, *One-man-show, totuși, melancolic*);
- "Mădălina Paşol, *pianist-concertist*" (Adevărul, 21 decembrie 2015, https://adevarul.ro/, *Mădălina Paşol, pianist–concertist: Pentru a face performaţă este esenţială pasiunea*);
- "Fostul *ziarist* din conducerea ziarului Adevărul, via Scânteia, a relatat, într-o emisiune la Digi24 din aprilie 2019, un fragment din dialogul pe care l-a avut atunci cu liberalul Amedeo Lăzărescu." (Ziare.com, 7 octombrie 2021, https://ziare.com/, *Ceremoniile realității: Liberalismul postdecembrist, de la Brătieni la Florin Cîțu*);
- "Legenda spune că niciun *rebusist* n-a suferit vreodată un atac cerebral."(Adevărul, 18 ianuarie 2014, https://adevarul.ro/, *Românii şi cuvintele încrucişate. De la pasiunea marelui Arghezi la rebusiştii anchetaţi de Securitate*);
- *Afaceristul* și-a lăsat mașina, cea luxoasă și de un superb bleu pastel, chiar în mijlocul stației de autobuz, în timp ce el s-a „adăpostit" într-o cafenea din apropiere. (Spynews.ro, 26 februarie 2020, https://spynews.ro/, *Dan Diaconescu, relaxare la cafeluță după ce și-a „uitat" mașina în drum*);
- "Tu? *vodafonist*, *telekomist* sau *orangist*?" (6 octombrie 2015, https://www.bogdanstoica.ro/, *50.000, Vodafone? pe bune?*);

c) pe cei care adoptă o atitudine, un comportament sau exprimă apartenența la acestea

- "În fața acestui psihic *putinist* serios îngustat și grav avariat, la ce folosesc oare negocierile actuale din Turcia?" (DW, 10 martie 2022, https://www.dw.com/, *Rusia lui Putin, rănită grav. Dar încă periculoasă*);
- "Statul s-a ales cu praful de pe tobă după condamnarea unui *evazionist* fiscal."(Ziarul de Iași, 1 decembrie 2021, https://www.ziaruldeiasi.ro/, *Un membru al clanului Stănescu, condamnat la 7 ani pentru evaziune fiscal*);
- "Din contră, au fost relaţiile specifice dintre un imperiu *anexionist*, format printr-o politică de cuceriri şi acaparări teritoriale" (Historia, https://www.historia.ro/, *Lungul drum către normalizarea relaţiilor cu Imperiul Otoman. 140 de ani de la recunoaşterea independenţei României*);
- "Această literatură, fragmentată, *cotidianistă* și *biografistă*, a devenit, întrucâtva, un model în cursurile de Creative writing, o manieră." (Ziarul Lumina, 17 septembrie 2017, https://ziarullumina.ro/, *În afara crezului suntem frunze bătute de vânt*);
- "Pentru a întări argumentele Manifestului Partidului *Covidist*, să spunem că în Occidentul *globalist* industria medicală are ca principal scop profitul."(Gorjeanul, 13 mai 2021, https://gorjeanul.ro/, *Covidismul… prinde Viaţă!*);
- "A murit David Sassoli, președintele *vaccinist* al Parlamentului European"(Informația Zilei, 11 ianuarie 2022, https://www.informatia-zilei.ro/, *A murit David Sassoli, președintele vaccinist al Parlamentului European*);

- "Cum îi distruge Anamaria Prodan imaginea de *familist* lui Laurențiu Reghecampf."(Antena Sport, 9 noiembrie 2021, https://as.ro/, *Cum îi distruge Anamaria Prodan imaginea de familist lui Laurențiu Reghecampf*);

d) pe cei care se dedică unei activități

- "O altă forță care lucrează este sindromul *facebookist* al PNL." (Mediafax, 27 noiembrie 2021, https://www.mediafax.ro/, *Ion Cristoiu, despre pericolele care pândesc guvernul: Principalul responsabil, dacă va destrăma coaliția asta, va fi Florin Cîțu*);
- "…susține că e inginer de profesie și se autocaracterizează comentator feisbucian, *instagramist*, postaci, pamfletar, posibil amuzant", iar Shakira este artista sa preferată. (Digi Sport, 12 iunie 2018, https://www.digisport.ro/, *El este autorul cererii în căsătorie primite de Simona: "M-am culcat țăran coclit și acu's vedetă"*);
- „Anii primelor succese de *melodist* popular, compozitorul i-a reținut în amintire ca o confirmare a posibilităților sale, de care nu era integral convins."(România Mare, nr. 1400/2017, https://www.revistaromaniamare.ro/, *Compozitorul Ion Vasilescu, unul dintre pionerii muzicii ușoare românești*);
- "Până să-i vină mâncarea, a ascultat din repertoriul celebrului *manelist*, care sosise cu soția tot pentru o masă în oraș." (Cancan, 18 martie 2023, https://www.cancan.ro/, *Cum l-am filamt pe fostul campion superkombat, Bogdan Stoica*);
- Mă interesează râsul transparent, organic, terapeutic, şi nu hlizeala de show *televizionist*. (Cotidianul, 26 iunie 2020, https://www.cotidianul.ro/, *Naționalul ieșean joacă prima premieră în aer liber*);

e) practicanții unui sport sau preferința pentru o anumită echipă de fotbal

- "Nota se încheie cu observația că tânărul *kaghebist* practică sportul în timpul său liber, fiind Maestru al Sportului atât la judo cât și la sambo" (Evenimentul Zilei, 6 noiembrie 2019, https://evz.ro/, *Vladimir Putin, spionul complexat că nu a fost James Bond*);
- "*Stelist* când era mic, *dinamovist* când s-a făcut mare" (Adevărul, 22 decembrie 2021, https://adevarul.ro, *Stelist când era mic, dinamovist când s-a făcut mare*);

f) perioade

- "Liberalismul *postdecembrist*, de la Brătieni la Florin Cîțu, (Ziare.com, 7 octombrie 2021, https://ziare.com/, *Ceremoniile realităţii: Liberalismul postdecembrist, de la Brătieni la Florin Cîțu*);
- "Activitatea lui literară îşi are începuturile de pe vremea când era *gimnazist* la Cernăuți" (Răsunetul, 14 ianuarie 2021, https://rasunetul.ro/, *Debutul literar al lui Mihai Eminescu*).

Concluzii

Din studiul prezentat se poate observa că în limba română derivatele cu sufixe constituie un mijloc important de creare a cuvintelor noi.

În cercetarea noastră au fost prezentate exemple culese din cele mai importante ziare din România, care scot în evidență rolul pe care derivarea cu sufixe îl are în formarea unor termeni noi. Astfel, s-a constatat că un număr important de cuvinte derivate cu sufixul *-ist*

desemnează membri și simpatizanți ai partidelor politice sau ai unor organizații sociale, culturale, etc. (*iohannist, ciolosist, nicusorist, clotildist, matildist, Băsist-udriștii*). Derivatele cu - *ist* pot desemna și ocupații sau denumirea celor ce practică aceste meserii (*parodist, pianist-concertist, ziarist, vodafonist, telekomist, afacerist, orangist,* etc.) precum și pe cei care adoptă o atitudine, un comportament sau exprimă apartenența la acestea (*putinist, vaccinist, evazionist, covidist,* etc.).

De asemenea, un alt aspect important pe care l-am remarcat în analiza noastră este faptul că materialele studiate (ziare, reviste, publicații online, etc.) pentru această cercetare, împletesc deseori ironia și limbajul argotic cu scopul de a portretiza negativ o anumită persoană.

Este evident faptul că mass-media și limbajul jurnalistic utilizat influențează societatea și viața de zi cu zi a indivizilor. Din exemplele prezentate se poate observa că majoritatea ziarelor doresc în primul rând să capteze atenția cititorilor prin limbaj și abia apoi prin conținutul mediatic.

BIBLIOGRAPHY

- Avram, Mioara, *Anglicismele în limba română actuală*, Bucureşti, Editura Academiei Române, 1997;
- Codău, Alexandra, *Limbajul presei scrise din România în cotextul crizei mediatice*, Editura Universitară, București, 2018;
- Croitor, Blanca, *Sufixele în limba română actual. Formații recente,* Editura Universității din București, 2021;
- Iordan, Iorgu, *Sufixe românești de origine recentă (neologisme)*, Buletinul Institutului de Filologie Română Alexandru Philippide, VI, 1939;
- Stoichiţoiu-Ichim, Adriana, 2007, *Anglicisme „la modă" în limbajul modei*, în Limba română – stadiul actual al cercetării (coord. Gabriela Pană Dindelegan), București, Editura Universității București, București, 2007;
- Trifan, Elena, *Formarea cuvintelor în publicistica actuală – Derivarea – perioada 1990-2001*, Editura Digital Data, Cluj-Napoca, 2010;
- Vârlan, Mariana, *Derivarea sufixală nominală în româna actuală*, Editura Universitaria Craiova , 2012;
- Vintilă-Rădulescu, Ioana, *Limbajul presei româneşti de azi – o limbă de lemn?*, în Ilie Rad, *Limba de lemn în presă*, București, Editura Tritonic, 2009;
- Zafiu, Rodica, *Interpretarea limbajului jurnalistic*, în *Limba română. Revistă de știință și cultură*, nr. 7-9, Chișinău, 2007

Dicţionare

- DCR = Dimitrescu, Florica, Ciolan, Alexandru, Lupu Coman, *Dicţionar de cuvinte recente*, Ediţia a III-a, Editura Logos, Bucureşti, 2003;
- DSL, Dicţionar de ştiinţe ale limbii, Angela Bidu-Vrănceanu, Cristina Călăraşu, Liliana Ionescu-Ruxăndoiu, Mihaela Mancaş, Gabriela Pană Dindelegan, Editura Nemira, 2001;
- MDA = *Micul dicţionar academic*, Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti" 2001-2003, vol. I-IV, Editura „Univers Enciclopedic", Bucureşti;
- MDN - Marcu, Florin, *Marele dicționar de neologisme* , Bucureşti, Editura Saeculum, 2008;
- Popescu, Cristian, Florin, *Dicționarul explicativ de jurnalism, relații publice și publicitate,* Editura Tritonic, București, 2002.

Surse electronice

- https://www.adevarul.ro/
- https://www.agerpres.ro/
- https://www.aktual24.ro/
- https://as.ro/
- https://www.cancan.ro/
- https://www.cotidianul.ro/
- https://www.digisport.ro/
- https://dilemaveche.ro/
- https://evz.ro/
- https://gorjeanul.ro/
- https://www.historia.ro/
- https://www.informatia-zilei.ro/
- https://www.mediafax.ro/
- https://www.national.ro/
- https://rasunetul.ro/
- https://www.revistaromaniamare.ro/
- https://ziare.com/
- https://ziarullumina.ro/
- https://www.ziaruldeiasi.ro/